

Kaikkien maiden proletaarit, liittykää yhteen!

LENIN

TEOKSET

12

JULKAISTAAN
VKP(b):n IX EDUSTAJAKOKOUKSEN
JA SNTL:n NEUVOSTOJEN
II EDUSTAJAKOKOUKSEN
PÄÄTÖKSEN PERUSTEELLA

ИНСТИТУТ МАРКСИЗМА-ЛЕНИНИЗМА
при ЦК КПСС

В. И. ЛЕНИН

СОЧИНЕНИЯ

Издание четвертое

ГОСУДАРСТВЕННОЕ ИЗДАТЕЛЬСТВО
ПОЛИТИЧЕСКОЙ ЛИТЕРАТУРЫ
МОСКВА

NKP:n KARJALAN ALUEKOMITEAN PUOLUEHISTORIAN
INSTITUUTTI — NKP:n KK:n MARXISMIN-LENINISMIN
INSTITUUTIN FILIAALI

V. I. L E N I N

T E O K S E T

*Suomennos neljännestä
venäjänkielisestä painoksesta*

KARJALAN ASNT:n
VALTION KUSTANNUSLIIKE
PETROSKOI — 1956

V. I. LENIN

12
OSA

Tammikuu—kesäkuu 1907

ESIPUHE

Kahdestoista osa sisältää V. I. Leninin teokset, jotka on kirjoitettu vuoden 1907 tammikuun ja kesäkuun välisenä aikana.

Useissa tässä osassa julkaistuissa teoksissa käsitellään VSDTP:n vallankumouksellista taktiikkaa II Valtakunnan-duuman vaalikamppailun kaudella — niissä puolustetaan vasemmistoblokkia ja taistellaan menshevististä kadettien kanssa liittoutumisen politiikkaa vastaan. Niihin kuuluvat: „Sosialidemokratian vaalikamppailu Pietarissa”, „Miten pitää äänestää Pietarin vaaleissa? (Kenelle ovat eduksi tarut mustasotnialaisvaarasta?)”, „Toinen Duuma ja vallankumouksen toinen aalto”, „Opportunismien taktiikasta”, „Bolshevikit ja pikkuporvaristo”, „Duuman vaalit ja Venäjän sosialidemokratian taktiikka”, „Piakkoin tapahtuva Duuman hajottaminen ja taktiikkakysymykset” ynnä muita.

Tämä osa sisältää asiakirjat ja Leninin kirjoitukset VSDTP:n V edustajakokouksen valmistelusta sekä hänen selostuksensa ja puheensa edustajakokouksessa: „Päätöslauselmaehdotukset VSDTP:n viidennelle edustajakokoukselle”, kirjoitus „Vallankumouksellisen sosialidemokratian toimintaohjelma”, „Selostus VSDTP:n V edustajakokoukselle kahtiajakaantumisesta Pietarissa ja siihen liittyvästä puolueoikeuden järjestämisestä”, „Selostus suhtautumisesta porvarillisiin puolueisiin” ja muita puheita.

Teokset „Alustus Pietarin järjestön konferenssissa duumakamppailua ja duumataktiikkaa koskevasta kysymyksestä”, „Kahtiajaon järjestäjät tulevasta kahtiajakaantumisesta” ja „Uudelleenjärjestäminen ja kahtiajaon poistaminen Pietarissa” tuovat esiin Leninin taistelun VSDTP:n Pietarin

järjestön aatteellisen yhteenliittämisen puolesta bolshevismin periaatteiden pohjalla.

Leninin teoksissa: „Esipuhe K. Marxin L. Kugelmannille kirjoittamien kirjeiden venäjännökseen” ja „Esipuhe kirjan „J. Ph. Beckerin, J. Dietzgenin, F. Engelsin, K. Marxin y.m. kirjeitä F. A. Sorgelle y.m.” venäjänkieliseen painokseen” luonnehditaan sitä teoreettista ja poliittista merkitystä, joka on K. Marxin ja F. Engelsin kirjeillä, joista osa julkaistiin venäjän kielellä ensi kerran vuonna 1907.

Tähän osaan on otettu myös Leninin kirjoitukset agraarikysymyksestä: „Puhe toisessa Valtakunnanduudessa agraarikysymyksestä. Luonnos” ja „Agraarikysymys ja vallankumouksen voimat”.

Tässä osassa julkaistaan seuraavat V. I. Leninin Teoksiin ensimmäistä kertaa sisällytetyt teokset: „Pietarin kaupungin Moskovan piirin selostuksesta II Duuman vaaleista”, „Huomautus eestiläisten sosialidemokraattien päätöslauselmasta” ja „Ensimmäinen tärkeä askel”, jossa V. I. Lenin arvostelee II Duuman menshevikkiedustajien opportunistisia tekoja.

SOSIALIDEMOKRATIAN VAALIKAMPPAILU PIETARISSA ¹

Pietari, tammikuun 18 pnä 1907.

Vaalikamppailu Pietarissa on täydessä käynnissä. Lähe-
nee ratkaiseva hetki: — ensinnäkin, näinä päivinä pitäisi
selvitä, millainen on puolueiden lopullinen ryhmitys vaa-
leissa, kenen kanssa kukin on ja kuka on ketä vastaan. Toi-
seksi, itse vaalitkin ovat jo aivan lähellä.

Pääkaupungin vaalien merkitys on tavattoman suuri.
Koko Venäjä katsoo nyt Pietariin. Täällä on poliittinen
elämä vilkkainta, täällä on hallitus voimakkain. Täällä ovat
kaikkien puolueiden keskuksat, kaikkien suuntien ja suunta-
vivahteiden parhaat äänenkannattajat, parhaat vaalikokous-
ten puhujat.

Ja nyt voidaan jo aivan varmasti ja lopullisesti sanoa:
Pietari on osoittautunut luottamuksen arvoiseksi. Vaali-
kamppailu Pietarissa on jo antanut ja antaa edelleenkin
päivä päivältä ihmeteltävän runsaasti poliittisesti valistavaa
aineistoa. Sitä pitää tutkia tutkimasta päästyäkin. Sitä pitää
järjestelmällisesti koota, paljastaa sen pohjalla mahdolini-
simman havainnollisesti mitä erilaisimpien puolueiden
luokkaperusta — ja levittää tätä elämästä otettua, välitöntä,
kaikkia kiinnostavaa ja kuohuttavaa tietoa mitä laajimpiin
työläisjoukkoihin, maaseudun syrjäisimpiinkin kolkkiin.

Koettakaamme aloittaa tämä aineiston keräily — tietenkin
konseptin muodossa. Luokoon lukija silmäyksen taakse-
päin, miettiköön koko Pietarin vaalikamppailun kulkua
kokonaisuudessaan saadakseen johdonmukaisen ja peri-
aatteellisen käsityksen sosialidemokratian osuudesta, ettei
hän antautuisi päivän pikkuseikkojen ja politikoimishälinän
kaleidoskoopin valtoihin.

Ensimmäinen vaihe. Sosialidemokraatit valmistautuvat vaaleihin teoreettisesti. Oikeisto- ja vasemmistosiiven huomatuimmat edustajat lausuvat mielipiteensä. Mensheveikeillä ilmenee alussa suurta horjuntaa: 1) Tsherevanin kannattaa sopimustentekoa kadettien kanssa. 2) Kadettien lehdistö riemuitsee ja toitottaa siitä Venäjän kaikkiin kolkkiin. 3) Martov esittää „Tovarishtsh” lehdessä² vastalauseensa kannattaen *puhtaasti* sosialidemokraattisia ehdokaslistoja ja moittien bolshevikkeja („Proletari”³ № 1) jopa siitäkkin, että he *yleensä* tunnustavat sallittaviksi sopimukset trudovikkien⁴ kanssa kadetteja vastaan. 4) Bolshevikit kannattavat *puhtaasti* sosialidemokraattisia ehdokaslistoja sallien sopimukset vallankumouksellisten demokraattien kanssa. 5) Plehanov esiintyy porvarillisessa lehdistössä kannattaen blokkeja kadettien kanssa. 6) Menshevikkien keskuudessa horjutaan kaikessa: Larin tuomitsee suuttuneesti blokit kadettien kanssa pitäen niitä häpeänä sosialidemokraateille. Nik. J—ski⁵ katsoo blokit kadettien kanssa sallittaviksi, mutta pitää kuitenkin parempana blokkia trudovikkien kanssa kadetteja vastaan. 7) Martov ja kaikki menshevikit tekevät 180 asteen kaarroksen ja siirtyvät kaikki Plehanovin puolelle.

VSDTP:n Yleisvenäläinen konferenssi⁶ varmistaa kaksi virtausta: menshevikit ja bundilaiset kannattavat blokkeja kadettien kanssa, bolshevikit, puolalaiset ja latvialaiset ovat ehdottomasti niitä vastaan sallien sopimukset vallankumouksellisen demokratian kanssa.

Toinen vaihe. Kadettien kanssa tehtävien blokkien aatteen kehittäminen lehdistössä. Plehanov päätyy puheissaan — „täysivaltaiseen Duumaan”. Siten hän saattaa viedä menshevimin aivan järjettömyyksiin. Halutessaan lähentää menshevikkejä kadetteihin hän saa aikaan (kun ei lainkaan ymmärrä poliittista tilannetta) päinvastaisen tuloksen: hän loitontaa menshevikkejä kadeteista. Toisaalta kadettipuolue hylkää virallisesti ja juhlallisesti „täysivaltaisen Duuman” pitäen sitä vallankumouksellisena illuusiona ja pilkkaa Plehanovia. Käy selväksi, että kadetit tahtovat ja vaativat *aatteellista* blokkia, vasemmiston alistamista kadettien johdettavaksi, kadettien sovittelevan, vallankumouksenvastaisen taktiikan alaiseksi. Toisaalta Plehanovin mieletön intoilu sotkee menshevikkien rivit: sekä bundilaiset että kaukasialaiset menshevikit tuomitsevat julkisesti lehdistössä

Plehanovin esiintymisen. Keskuskomitea, jonka valtavana enemmistönä ovat menshevikit, pysyy nolona ja hämmentyneenä vaiti. Plehanov joutuu eristetyksi ja samaten vaikenee.

Kolmas vaihe. Joukkoliikehtimisen alku. Vaalikokouksia Moskovassa ja Pietarissa. Intelligenttien politikoinnin ummehtuneeseen ilmapiiriin puhaltaa raitis tuulahdus kadulta. Heti käy selville, että mustasotnialaisvaara oli lorua: katuliikehtimiset vahvistavat oikeaksi bolshevikkien väitteen, että kadetit vetävät opportunisteja nenästä huutaessaan mustasotnialaisvaarasta ja torjuvat siten itseään vasemmalta uhkaavan vaaran. Molemmissa pääkaupungeissa pidetyissä vaalikokouksissa taistelu kehkeytyy *oikeastaan* kadettien ja sosialidemokraattien ja etupäässä bolshevikki-sosialidemokraattien välillä. Kadetit vetävät *kaikkia*, katurahvasta, joukkoja, massoja *oikealle*, taistelevat vallankumouksellisia vaatimuksia vastaan, ylistävät kaupanhierontaa taantumuksen kanssa muka „rauhallisena parlamenttitienä”. Bolshevikki-sosialidemokraatit kutsuvat joukkoja vasemmalle paljastaen rauhallista tietä koskevien kaskujen koko valheellisuuden, niiden koko luokkapyyteisen luonteen. Menshevikit vetäytyvät taaksepäin (kuten heihin ihastunut kadettilehdistö on itse tunnustanut); he arvostelevat kadetteja arasti, ei sosialistien tavalla, vaan vasemmistolaisten kadettien tavalla, ja puhuvat yhtä arasti kadettien kanssa tehtävän sopimuksen välttämättömyydestä.

Neljäs vaihe. Kokoontuu Pietarin sosialidemokraattisen järjestön konferenssi⁷. Tässä konferenssissa, jonka ovat valinneet sosialidemokraattisen puolueen kaikki jäsenet väittelyn perusteella, s.o. kun on kysytty kaikkien mielihäntä kadettien kanssa tehtävistä sopimuksista, bolshevikit ovat ehdottomana enemmistönä,— samantekevää, ote-taanko laskuissa huomioon jommankumman osapuolen kiistämät äänet vai eikö niitä oteta laisinkaan huomioon vai lasketaanko ne erikoisen normin mukaan. Menshevikit poistuvat konferenssista ja panevat alulle kahtiajaon. Muodollisesti he peittelevät sitä naurettavalla ja raukkamaisella organisatorisella saivartelulla (bolshevikit vahvistivat mandaatit muka väärin,— todellisuudessa bolshevikit olivat enemmistönä, laskettiinpa mandaatit *miten tahansa*;— konferenssin kieltäytyminen jakaantumasta kaupungin ja läänin konferensseiksi,— todellisuudessa Keskuskomitea ei

voinut sitä sääntöjen mukaan vaatia eikä vaatinutkaan enempää Vilnalta, Odessalta kuin miltään muultakaan kaupungilta).

Menshevikkien järjestämän kahtiajaon syy on todellisuudessa kaikille selvä: sosialidemokratian opportunistit siirtyvät proletariaatin puolelta liberaalisen porvariston puolelle, sosialidemokraattisten työväenjärjestöjen puolelta epämääräisten puolueeseen kuulumattomien vaalikollektiivien puolelle.

Konferenssi ei kiinnitä menshevikkien poistumiseen kerrossaan mitään huomiota, vaan jatkaa *oman* tehtävänsä täyttämistä. Pietarissa käydään kiistoja bolshevikkienkin kesken: niin sanotut puhtaat bolshevikit ovat sillä kannalla, ettei tehdä mitään sopimuksia minkään muun puolueen kanssa. Niin sanotut dissidentit kannattavat sopimuksetekoa vallankumouksellisen demokratian, trudovikkien kanssa, jotta Venäjän pääkaupungissa saataisiin kumotuksi kadettien hegemonia kehittymättömän työtätekevän joukon suhteen. Nämä „puhtaiden” ja „dissidenttien” väliset kiistat kärjistyvät eri tapauksissa, mutta todellisuudessa kaikki bolshevikit ymmärtävät mainiosti, että tämä erimielisyys ei erota heitä periaatteellisesti, vaan ainoastaan auttaa pohtimaan kaikin puolin ja asiallisesti kaikkia niitä menestyksen mahdollisuuksia ja tarkoituseriä, joita vaaleissa tulee olemaan.

Sosialistinen proletariaatti ei voi kieltää ei-sosialistiselta pikkuporvarilliselta joukolta lupaa *kulkea mukanaan*, jotta tämä joukko saataisiin vapautetuksi kadettien vaikutusvallasta. Perusteellisen keskustelun jälkeen konferenssi päättää ehdottaa eserrille ja Työryhmän komitealle sopimusta seuraavilla perusteilla: kaksi paikkaa työväenkuurialle, kaksi sosialidemokraateille ja kaksi trudovikeille.

Pietarissa se oli ainoa oikea ja ainoa mahdollinen ratkaisu: ei saanut ylenkatsoa kadettien nujertamisen tehtävää; mustasotnialaisvaaraa ei ole, kun on kaksi vasemmistolaisten ehdokaslistaa; mutta jos vasemmiston hajaantuminen jatkuu, niin tuo vaara on mahdollinen, ja valitsijajoukkojen kokoaminen käy mahdottomaksi. Ja konferenssin ehdotus säilytti sosialidemokratian ylivoiman ehdottomana; sosialidemokratian aatteellinen ja poliittinen hegemonia sen periaatteiden kaikessa puhtaudessa lujuuttui.

Kansansosialistien puolueen suhteen konferenssi päätti, että se jätetään pois, koska se on puolikadettinen ja suhtautuu välttelevästi Duuman ulkopuolella käytävän taistelun peruskysymyksiin. On tunnettua, että Duuman hajottamisen jälkeen tämä puolue erkani vallankumouksellisesta pikkuporvaristosta ja ryhtyi saarnaamaan julkisessa lehdistössä varovaisuutta ja maltillisuutta.

On selvää, että vallankumouksellinen sosialidemokratia oli *velvollinen vaatimaan* sosialistivallankumouksellisilta *tarkoin määrättyä* suhtautumista sellaiseen puolueeseen ja joko vaatimaan jyrkästi sen poisjättämistä (se olisi kai ollut täysin mahdollista, elleivät menshevikit olisi siirtyneet ratkaisevalla hetkellä sosialistien puolelta kadettien puolelle) — tai ainakin poistamaan itseltään kaiken vastuun *sellaisista „trudovikeista“*.

Viides vaihe. Menshevikkien järjestämä kahtiajako herättää toivoa *koko* liberaalisessa porvaristossa. Koko kadettilehdistö riemuitsee, riemuitsee vihaamiensa bolshevikkien „eristämisestä“, menshevikkien „miehuullisesta“ siirtymisestä vallankumouksen puolelta „oppositioblokkiin“. „Retsh“⁸, jonka tämä viimeksi mainittu sanonta on, nimitetään menshevikkejä ja kansansosialisteja jo suoraan „*maltillisiksi sosialistisiksi puolueiksi*“. Näyttää tosiaan siltä, että kadetit saavat vedetyksi mukaansa koko pikkuporvariston (s.o. kaikki trudovikit, eserrätkin mukaanluettuina) ja koko työväenpuolueen pikkuporvarillisen osan, s.o. menshevikit.

Bolshevikit jatkavat rauhallisesti itsenäistä toimintaansa. Ilmielin eristäydymme likaisesta teosta, sanovat he, pikkuporvariston petoksesta ja horjunnoista. Me emme alista taktiikkaamme paikkojen tavoittelulle. Me ilmoitamme: Pietarissa tulee *joka tapauksessa* olemaan kolme ehdokaslistaa: mustasotnialaisten, kadettien ja sosialidemokraattien.

Kuudes vaihe. Vaalit työväenkuuriassa ja trudovikkien koko kaksinaamaisuuden paljastaminen.

Työväenkuuriassa sosialidemokraatit pääsevät voitolle, mutta osoittautuu, että eserrät ovat saaneet paljon suuremman osan kuin olimme odottaneet. Selviää, että *eserrät ovat työväenkuuriassa lyöneet laudalta etupäässä menshevikkejä*. Viipurinpuolella, tuossa menshevismien linnakkeessa, vie-dään läpi, kuten tiedoitetaan, *enemmän* eserrää kuin sosialidemokraatteja!

Meillä siis toistuu se sama ilmiö, joka on jo aikoja sitten havaittu muissa maissa. Sosialidemokratiassa ilmevä opportunisti sysää luotaan työläisjoukkoja niin, että ne heittäytyvät vallankumouksellisen porvariston puoleen. Aivan epävakaa, horjuttaa täynnä oleva menshevikkien politiikka heikentää tavattomasti sosialidemokratiaa hyödyttäen kaupunkikuuriassa kadetteja ja työväenkuuriassa eserriä.

Vain *vallankumouksellinen* sosialidemokratia kykenee tyydyttämään proletaarijoukon vaatimukset ja pitämään sen *pysyvästi* erillään *kaikista* pikkuporvarillisista puolueista.

Mutta toisaalta tapahtumat paljastavat myös trudovikkien koko kaksinaamaisuuden. Työväenkuuriassa he (eserrät) lyövät meitä sillä, että paljastavat menshevikkejä, jotka pyrkivät tekemään blokkeja kadettien kanssa. Ja samaan aikaan he pelaavat vaalikamppailussa aivan periaatteetonta peliä. He eivät esitä mitään puolueensa ilmoituksia, eivät julkaise itsenäisesti mitään organisatorisia päätöksiä, eivät käsittele avoimesti kysymystä blokeista kadettien kanssa. Aivan kuin tahallaan he sammuttavat kaikki kynttilät,— kuten ihmiset, jotka haluavat tehdä pimeässä hämäräperäisiä tekojaan.

Huhutaan, että eserrät ovat blokissa kansansosialistien kanssa. Kukaan ei tiedä tämän blokin ehtoja eikä sen luonnetta. Hämräperäistä peliä. *Huhutaan* (vrt. „Rodnaja Zemlja” tammikuun 15 päivästä, ja siinä lehdessä työkentelee hra Tan⁹), että eserrät kannattavat blokkaa kadettien kanssa. Kukaan ei tiedä totuutta. Hämräperäistä peliä. Vaalikokouksissa on samaa mielipiteiden kirjavuutta: yksi eserrä kutsuu yhdessä kansansosialistien kanssa tekemään blokin kadettien kera, toinen ajaa läpi päätöslauselman kadettien kanssa tehtävää blokkaa vastaan, kaikkien vasemmistolaisen blokin puolesta kadetteja vastaan.

Koko pikkuporvariston, vallankumouksellisimmankin pikkuporvariston, aivan täydellinen horjuvaisuus ja kaksinaamaisuus tulee ilmi *silminnähtävästi*, joukkojen edessä. Ellei meillä olisi sosialidemokratian pikkuporvarillista, opportunistista osaa, niin meille tarjoutuisi mainio tilaisuus selittää *koko* työväelle, miksi *vain* sosialidemokratia pystyy puolustamaan sen etuja rehellisesti ja johdonmukaisesti.

Ja bolshevikit harjoittavat agitaatiota tällä pohjalla. Bolshevikit noudattavat järkähtämättä omaa linjaansa: Pietarissa *tulee olemaan* kadettien ja sosialidemokraattien ehdokaslistat. Päätöksemme *ei riipu* pikkuporvariston horjahteluista: jos se haluaa lähteä meidän kehoituksestamme proletariaatin mukana liberaaleja vastaan, niin sen parempi sille itselleen. Ellei halua — sen pahempi sille itselleen, mutta me kuljemme *joka tapauksessa* sosialidemokraattista tietä.

Seitsemäs vaihe. *Hajaannus*. Kadetit joutuvat umpikujaan neuvotteluissaan mustasotnialaisten kanssa. Pikkuporvariston opportunistit joutuvat umpikujaan neuvotteluissaan kadettien kanssa. Bolshevikit noudattavat järkähtämättömästi omaa linjaansa.

Sanomalehdet tiedoittavat: 1) että hra Miljukov pääsee hra Stolypinin puheille; 2) että ulkomaiden sanomalehtien tietojen mukaan hallitus on valmis laillistamaan kadetti-puolueen sillä ehdolla, ettei tämä tee blokkeja vasemmistolaisten kanssa.

Liberaalipetturien puolueen kulissientakaisiin vehkeilyihin lankeaa valonsäde. Kadetit *pelkäävät* hylätä mustasotnialaisten ehdotuksen, koska nämä uhkaavat hajottaa Duuman.

Juuri siinä on *todellinen syy*, miksi kadeteista tulee sopimuksia koskevassa kysymyksessä yhtäkkiä „kivenkovia”, pikkuporvariston opportunistien kauhuksi.

Kadetit panevat vastaan. Ei enempää kuin kaksi paikkaa kaikille vasemmistolaisille — ei millään muotoa! Kadettien „Retsh” lehti selittää numero numerolta mitä selvimmin ja opettavaisimmin, että se on suostuvainen *viemään mukanaan* maltilliset sosialistit (kaksi paikkaa kuudesta) *taistellakseen* „vallankumouksellisia illuusioita” vastaan, *taistellakseen vallankumousta vastaan*. Mutta yhdessä vallankumouksen kanssa se ei lähde — ei koskaan!

Opportunistit ovat epätoivon vallassa. „Retsh” lehteä vastaan tähdättyjen „Tovarishtsh” lehden kirjoitusten sävy käy suorastaan hysteeriseksi. Sosialidemokratian luopio hra Bogutsharski kiertelee ja kaartelee nuhdellen „Retsh” lehteä ja kehoittaa sitä — samoin kuin muutkin „Tovarishtsh” lehden kynäilijät — muuttamaan mielensä j.n.e. „Retshin” ja „Tovarishtshin” äskeinen yhteinen riemu, jonka aiheutti bolshevikien eristäminen ja maltillisten sosialistien

alistuminen liberaalien johdettaviksi, muuttuu nujakaksi ja sanasodaksi. Tammikuun 7 päivänä Pietari sai tietää Pietarin sosialidemokraattien konferenssin päätöksestä. Tänä on tammikuun 18 päivä. Eivätkä kadetit ja opportunistit ole vielä kukaan päättäneet *mitään!* „Retshin” tämänpäiväinen sävy on erikoisen leppymätön „Tovarishtsh” lehteä kohtaan ja „Tovarishtsh” lehden tämänpäiväinen sävy „Retsh” lehteä vastaan tähdätyissä kirjoituksissa on erikoisen jyrkkä ja hämmentynyt.

Bolshevikit noudattavat järkähtämättömästi omaa linjaansa. Pietarissa tulee olemaan kolme ehdokaslistaa. Mihin pikkuporvarit joutuvat — se on heidän asiansa, mutta vallankumouksellinen proletariaatti joka tapauksessa täyttää velvollisuutensa.

Millainen tulee olemaan kahdeksas vaihe, sitä emme tiedä. Loppujen lopuksi se riippuu neuvotteluista ja kadettien ja mustasotnialaisen hallituksen välisistä keskinäis-suhteista. Jos ne „tekevät sovinnon” kadettien viipymättömän laillistamisen tai jonkin muun pohjalla, niin pikkuporvarit joutuvat eristetyiksi. Jos kadetit ja mustasotnialaiset *toistaiseksi* erkanevat, — niin on mahdollista, että kadetit antavat pikkuporvareille kolmekin paikkaa. Sosialidemokratia määrittelee politiikkansa siitä riippumatta.

Tapahtumien kulku Pietarin vaalikamppailussa antaa meille pienen, mutta mainion kuvan mustasotnialaisten, kadettien ja vallankumouksellisen proletariaatin keskinäis-suhteista. Ja tämä tapahtumien kulku vahvistaa erinomaisesti oikeaksi vallankumouksellisten sosialidemokraattien koetellun, vanhan, leppymättömän taktiikan.

Suora politiikka on parhainta politiikkaa. Periaatteellinen politiikka on käytännöllisintä politiikkaa. Vain se voi saada joukkojen myötätunnon ja luottamuksen todellisesti ja pysyvästi sosialidemokratian puolelle. Vain se voi vapauttaa työväenpuolueen vastaamasta neuvotteluista Stolypinin ja Miljukovin välillä, Miljukovin ja Annenskin, Danin tai Tshernovin välillä.

Mutta sosialidemokratian ja „työpuolueiden” opportunisteille tämä vastuu on nyt langennut *ikipäiviksi*.

Ilmankos horjuvat menshevikit koettavat pelastua turvautuen jo teeskentelyyn. Me kannatamme joko taistelua mustasotnialaisvaaraa vastaan tai *puhtaasti* sosialidemokraattisia ehdokaslistoja, julistavat konferenssista poistu-

neet sosialidemokraatit (jos uskotaan tämän päivän sanomalehtiä). Huvittava metku, johon voisivat uskoa vain aivan naiivit ihmiset! On todistettu, että Pietarissa ei ole mustasotnialaisvaaraa, jos vasemmistolaisien ehdokaslistoja on *kaksi*; entä jos niitä on kolme? Ehkäpä menshevikit aikovat kokeilla *sitä*?! Ei, he vain tarttuvat oljenkorpeen, sillä tapahtumien kulku on pannut heidät ahtaalle: on joko loikkettava kadettien puolelle, jolloin ehtona on kadettien täydellinen aatteellinen ja poliittinen hegemonia, tai kuljettava bolshevikien mukana, kannatettava sosialidemokraattien ehdokaslistoja, joissa saa olla trudovikkejakin.

Sellaiset ehdokaslistat pääsisivät Pietarissa varmasti voitolle sekä mustasotnialaisista että kadeteista. Ja vallankumouksellinen sosialidemokratia, otettuaan heti oikean suunnan, tulee noudattamaan sitä järkähtämättä,— pelkäämättä tilapäisiä tappioita siinä tapauksessa, jos pikku-porvarit siirtyvät liberaalien puolelle,— ammentaen oppor-tunismien epäroinnista ja horjumisista uutta voimaa ja lujuu-
ta.

Pietarissa tulee olemaan kolme ehdokaslistaa: mustasotnialaisien, kadettien ja sosialidemokraattien.

Kansalaiset, valitkaa!

„Prostyje Retshi” № 2,
tammikuun 21 p:nä 1907

Julkaistaan „Prostyje Retshi”
lehden tekstin mukaan

PORRAS PORTAALTA

Vaalit Pietarissa antavat erittäin opettavaista aineistoa erilaisten puolueiden luonteen ja niiden politiikan luokkatendenssien tai luokkamerkityksen tutkimiseksi itse *teoissa*.

Mielenkiintoisimpia ovat siinä suhteessa kaksi tosiasiaa: kadettien neuvottelut mustasotnialaisen hallituksen päämiehen Stolypinin kanssa ja pikkuporvarillisten puolueiden neuvottelut liberaalisten tilanherrojen, kadettien kanssa.

Kadettien ja mustasotnialaisten välisistä neuvotteluista tiedämme toistaiseksi vähän: Miljukovin käynti Stolypinin puheilla,—yritykset kadettipuolueen laillistamiseksi hinnalla, että kieltäydytään blokista vasemmistolaisten kanssa. *Näitä* neuvotteluja käydään aivan salaisesti, ja niiden paljastaminen kuuluu tulevaisuudelle.

Toiset neuvottelut ovat vississä määrin kaikkien näkyvissä. Sosialidemokratian opportunistien osuus ilmenee niissä erikoisen selvänä.

Miksi he erkanivat Pietarin sosialidemokratiasta?

Tehdäkseen sopimuksen kadettien kanssa.

Mutta kadetit eivät suostu sopimukseen *yksistään* vain menshevikkien kanssa.

*Siksi*pä menshevikit muodostavat blokin kaikkien pikkuporvarillisten puolueiden kanssa, s.o. eserrien, trudovikkien ja kansansosialistien kanssa.

Socialidemokratiasta erkaantuneet opportunistit menevät pikkuporvariston puolelle!

Mitkä ovat tuon blokin ehdot?

Ehtona on *yhteisen* sopimuksen solmiminen kadettien kanssa siitä, että vasemmistoblokille annetaan Duumassa kolme paikkaa kuudesta.

Tiedämme, että menshevikkien sopimus pikkuporvarillisten puolueiden kanssa solmittiin kirjallisesti — tehtiin ainakin yhteinen päätöslauselma. Uudet liittolaiset eivät nähtävästi halua tiedoittaa sitä yleisölle taikka eivät pidä siinä kiirettä.

Tiedämme myös sen, että tuon blokin muodostamisesta käytyihin neuvotteluihin *osallistui тов. Дан, jota siihen ei ollut valtuuttanut* sen enempää erkaantuneiden pietarilaisten sosialidemokraattien ryhmä (31 henk.) kuin *mikään muukaan puoluejärjestö*.

Emme ole voineet uneksiakaan poliittisten tapahtumien kulun antavan sen parempaa vahvistusta muuttumattomalle väitteellemme, — että menshevikit ovat työväenpuolueen *opportunistinen, pikkuporvarillinen* osa, jolle on ominaista samanlainen periaatteettomuus ja horjuvaisuus kuin yleensä koko pikkuporvaristolle.

Ajatelkaahan todellakin sitä, mitä menshevikit tekevät! Eivätkö juuri he huutaneet koko maailmalle, että he varjelevat sosialidemokratian luokkapuhtautta bolsheveikeilta, jotka kallistuvat muka pikkuporvarillisiin eseriin päin.

Ja nyt tapahtumat paljastavat heidät. Bolshevikit kehoittavat avoimesti pikkuporvaristoa seuraamaan proletariaattia liberaalisia porvareita *vastaan*.

Menshevikit kieltäytyvät ja *salassa* (koska kukaan ei tiedä heidän blokkinsa ehtoja eikä kukaan ole valtuuttanut тов. Dania) *muodostavat* blokin *kaikkien*, jopa kaikkein oikeistolaisimpienkin (kansansosialististen) pikkuporvarien kanssa suorittaakseen yhdessä vaikutuksensa alaisten työläisten luovuttamisen *liberaalisen porvariston johdettaviksi!*

Kaikki pikkuporvarilliset puolueet ja *muun muassa menshevikit* (ilmankos „Retsch” on jo lukenut heidät vallankumouksesta erkaantuneeseen „oppositioblokkiin” kuuluviksi ja nimennyt kansansosialistit ja menshevikit „maltillisiksi sosialistisiksi puolueiksi”) pitävät parempana hieroa kauppoja liberaalien kanssa kuin taistella yhdessä proletariaatin kanssa.

Ajatelkoot kaikki Pietarin valveutuneet työläiset perinpohjin sitä, mihin menshevikit vievät työväenpuoluetta!

Kysytään, millainen on sitten näiden pikkuporvariston ja liberaalien välisten neuvottelujen tulos?

Toistaiseksi tiedämme vain tämän päivän (tammikuun 19 päivän) sanomalehdistä, että eilen Pietarissa pidettiin

eserrien, Työryhmän, kansansosialistien ja *menshevikkien* (s.o. koko uuden pikkuporvarillisen blokin) kokous *kadettien* kanssa. Tämän tiedoituksen mukaan kadetit kieltäytyivät jyrkästi antamasta „vasemmistoblokille” 3 paikkaa. Ja „vasemmisto”-blokki kieltäytyi ottamasta kahta paikkaa.

„Retsh” huomauttaa sen johdosta: „Bolshevikki-sosialidemokraattien edustajat eivät tulleet *konferenssiin*”. Niin, me emme käy yhdessä pikkuporvarien kanssa kavaltamassa työväenpuoluetta liberaaleille!

Kuinka sitten edelleen? Sitä ei tiedetä. Pikkuporvarillisen blokin ja kadettien kaupanhieronta tulee luultavasti vielä jatkumaan.

Mutta eserrien puolueessa on kertoman mukaan työläiskomitea, joka tuomitsee päättävästi blokit kadettien kanssa. Emme tiedä, miten paljon tässä tiedossa lienee perää, sillä *eserrät tahallaan salaavat yleisöltä* niin kansansosialistien kanssa tekemänsä blokin ehdot (kukaan ei edes tiedä, nimenomaan milloin ja nimenomaan kenen kanssa se on solmittu!) kuin oman puolueensa sisällä olevat virtauksetkin kadettien kanssa tehtäviä blokkeja koskevassa kysymyksessä.

Tänään (tammikuun 19 pnä) „Retsh” tiedoittaa Pietarin eserräkomitean päätöksestä, joka vahvistaa huhut siitä, että eserräpuolueen *työläisosa* ei kannata blokkeja kadettien kanssa. „Retsh” lehden tiedoitus on tällainen:

„Tehtyään sopimuksen (millaisen? milloin? millä ehdoilla?) työryhmän ja kansansosialistien ryhmän kanssa sosialistivallankumouksellisten puolueen Pietarin komitea on päättänyt kääntyä sosialidemokraattisen puolueen fraktioiden — bolshevikkien ja menshevikkien — puoleen ehdotuksella, että tehtäisiin sosialististen (?) ryhmien sopimus vaaleja edeltävän (?) kamppailun tarkoituksenmukaisinta läpiviemistä varten,— ja ellei päästä sopimukseen molempien fraktioiden kanssa, niin etusija annetaan sopimukselle bolshevikkifraktion kanssa. Kun yhteinen sosialistinen sopimus on saatu aikaan, niin eserrien edustajien pitää puoltaa (!?) sitä, että sopimustenteko kadettien kanssa on sallimatonta, ja sosialistisen liittoutuman esiintymisen itsenäisyyttä.

Mutta jos enemmistö ryhmistä (?) pitää tarkoituksenmukaisempana teknillistä (!?) sopimusta kadettien kanssa kuin itsenäistä esiintymistä, niin sosialistivallankumouk-

sellisten puolueen Pietarin komitea alistuu (!) enemmistön (*toisten* puolueiden enemmistön!) päätökseen ja asettaa sellaisen sopimuksen välttämättömäksi ehdoksi sen, että siinä tapauksessa kaikki sosialististen ryhmien osalle tulevat edustajanpaikat annetaan yksinomaan työväenkuurialle”.

Voidaan luvata miljoonan ruplan palkinto sille, joka ymmärtää edes jotakin tuosta hölynpölystä! Puolletaan sitä, että sopimustenteko kadettien kanssa *on sallimatonta*, ja — sitä ennen mennään blokkiin kansansosialistien kanssa, jotka kannattavat täydellisesti kadetteja! Vaaditaan kadeteilta kolmea paikkaa *yksinomaan* työväenkuurialle — ja samaan aikaan mennään kadettien kanssa pidettävään „konferenssiin” yhdessä kansansosialistien ja trudovikkien kanssa, jotka *eivät aseta* sellaisia ehtoja! Kehutaan, että ollaan itsenäinen puolue erotukseksi „ryhmistä” — ja samalla *alistutaan* „enemmistön”, s.o. kolmen ryhmän (trudovikkien, kansansosialistien ja menshevikkien) tahoon! Viisas Oidipus, ratkaise tämä!

Ja eserrien työläisvaltuutetut (Moskovan piirissä) *hyväksyvät* tuollaisen pikkuporvarillisen sotkun, jolla peitelään heidän etujensa kavaltamista liberaalien hyväksi! Mutta nämä työläiset lisäävät: „ilmaistaan syvä suuttumus sosialidemokratian menshevikkifraktiolla sen obstruktiivisesta käyttäytymisestä muita sosialistisia ryhmiä ja puolueita kohtaan”.

Voi teitä naiiveja eserräproletaareja!

Miksi olette kimpaantuneita menshevikeille, mutta *ette* eserräpuolueen Pietarin komitealle? Niin edelliset kuin jälkimmäinenkin laahaavat teitä samalla tavalla liberaalien siipien suojaan.

On selvää, mitä piilee tämän pikkuporvarillisen blokin sisäisen riidan takana. Uhkaa välien katkeaminen kadettien kanssa. *Kansansosialistit ja menshevikit lienevät taipuvaisia ottamaan itselleen* kaksi paikkaa kadeteilta ja pettämään muun pikkuporvariston, samoin kuin menshevikit ovat pettäneet proletariaatin!

Kas siinä on koira haudattuna!

Porras portaalta. Petetään työväenpuolue ja mennään pikkuporvarilliseen blokkiin. Petetään pikkuporvarillinen demokraattinen blokki ja mennään kadettien puolelle! Terve menoa!

Ja Miljukov puhelee vastaanotolla Stolypinille: „Suvainnette nähdä, teidän ylhäisyytenne, olen rikkonut vallankumouksen yhtenäisyyden ja irroittanut siitä maltilliset! Juomaraha ei olisi pahitteeksi, teidän armonne”... Stolypin: „Hm, yritän ajaa laillistamisasiaanne. Kuulkaahan, Pavel Nikolajevitsh, hajaannuttakaa te työläislurjusten joukkoa hyvällä ja minä teen samaa patukalla. Niin me sitten kummaltakin puolelta... Kättä päälle, Pavel Nikolajevitsh!”

*Kirjoitettu tammikuun 19
(helmikuun 1) pnä 1907*

*Julkaistu tammikuun 25 pnä 1907
„Proletari” lehdessä 12. numerossa*

*Julkaistaan lehdessä
tekstin mukaan*

31 MENSHEVIKIN VASTALAUSE

Juuri äsken saimme painetun lehtisen: „Miksi meidän oli pakko poistua konferenssista? (Keskuskomitealle esitetty konferenssin 31 edustajan ilmoitus)”.

Asian periaatteellisesta puolesta menshevikit eivät puhu siinä *ainoatakaan sanaa!* Siirtyminen työväenpuolueesta pikkuporvarilliseen blokkiin (menshevikit, eserrät, trudovikit ja kansansosialistit) ja tästä viimeksi mainitusta kadettien puolelle,— kaikki se ei nähtävästi kiinnosta proletariaattia. Vastalauseen esittäjät eivät halua selittää kantaansa perusasiasta, he pitävät kiinni *vain* muodollisuudesta.

Silmäilkäämme heidän esittämiään muodollisia syitä. Nämä syyt ovat kolmenlaisia: 1) Pietarin komitean historia ja tämän komitean epädemokraattinen rakenne. 2) Mandaattien väärä vahvistaminen konferenssissa. 3) Konferenssin kieltäytyminen jakaantumasta kaupungin ja läänin konferensseiksi.

Ensimmäisen syyn suhteen kysymme: mitä tekemistä tässä on Pietarin komitealla? Eikö konferenssia varten suoritettu *erikoisia* vaaleja?

Oikeastaan menshevikit puhuvat *huutavaa valhetta* Pietarin komitean historiasta ja sen muka epädemokraattisesta rakenteesta. Kannattaa mainita suorastaan eriskummallisena se, että esim. latvialaisten piiri (jonka liittämistä menshevikit valittavat) liitettiin *jo ennen* Yhdistävää edustajakokousta, s.o. silloin, kun Pietarin komiteassa oli sekä bolshevikkeja että menshevikkejä *yhtä paljon*. Näin ollen menshevikit itse *vapaaehtoisesti* tunnustivat latvialaisten liittämisen oikeaksi yli puoli vuotta sitten! Tahi vielä: menshevikit valittavat, että Pietarin komitea on sallinut

vissin jäsenmäärän kooptoinnin. He unohtavat lisätä, että tuon kooptoinnin sallimisen veivät läpi *juuri menshevikit itse!* Näistä esimerkeistä voidaan päätellä, miten oikeudenmukaista on tämä liian myöhäinen Pietarin komitean muodostumisen arvostelu.

Toinen syy. Konferenssi nähkääs vahvasti mandaatit väärin. Menshevikit eivät halua tunnustaa kauppa-apulaisten ääniä ja esittävät seuraavanlaisen äänten jakaantumisen, jonka *he* tunnustavat ainoaksi oikeaksi: bolshevikit — 1.560 ynnä vallankumouksellisen blokin ohjelman puolesta 180, yhteensä 1.740; menshevikit — 1.589. Eli mandaatteja, jäännöksetkin mukaanluettuna: bolsheveikeilla 35, mensheveikeillä 32 (ks. menshevikkien lehtisen 8. sivua).

Voimme vain korostaa, että *ankarien arvostelijoittemmekin mielestä* bolsheveikeilla oli konferenssissa *enemmistö ja niin pitikin olla!*

Kaikillehan on tunnettua, toverit, että „dissidentit” (vallankumouksellisen blokin ohjelma) myös ovat bolshevikkeja. Ja koska te itse myönnätte, että bolshevikit olisivat saaneet 35 mandaattia 32 vastaan *siinäkin tapauksessa*, jos mandaatteja olisivat olleet vahvistamassa menshevikit, niin miksi tuo melu?

Teidän itsenne on täytynyt tunnustaa, että Pietarin sosialidemokratia on bolshevistista sosialidemokratiaa.

Mutta katsokaamme vielä, *miten* menshevikit arvostelevat konferenssin suorittamaa mandaattien tarkastusta.

Kauppa-apulaisten ääniä he eivät halua ottaa lainkaan lukuun. Minkä vuoksi? „Esittäen tekosyyksi sen, että kokousten järjestäminen on mahdotonta”, luemme lehdestä, „kauppa-apulaisten johtava kollektiivi, yritettyään suorittaa jäsentensä keskuudessa kyselyn, joka antoi kaikkiaan noin 100 ääntä, sai Pietarin komitealta oikeuden valita 5 edustajaa, pitäen laskuperustana ties mistä syystä 1 edustaja 60 jäsentä kohti, kun järjestyneitä kauppa-apulaisia on kaikkiaan 313”... (s. 4).

Kaikille on tunnettua, että kauppa-apulaisten kokousta on vaikea järjestää. Minkä perusteella sitten puhutaan „tekosyyistä”? Minkä perusteella heitetään kokonaan syrjään 313 *järjestyntä* (s.o. puolueeseen kuuluvaa) kauppa-apulaista? Ettekö te itse tunnusta *kysely-yritystä*, s.o. sitä, että kollektiivi ryhtyi toimenpiteisiin, jotta kaikki puolueen jäsenet olisivat lausuneet mielipiteensä?

Ja kohottamalla edustusnormin 50:stä 60:een Pietarin komitea tunnusti siten jo itsekin, ettei edustus luonteeltaan ollut aivan demokraattinen.

Moskovan piiri. Jäävätyjen äänten joukossa menshevikit laskevat olevan 185 bolshevistista ääntä. Samalla lehtisen laatijat *itse* kirjoittavat sarakkeessa „vaalien jääväämisen syyt” aivan kirjaimellisesti seuraavaa: „*Jääväty ehdollisesti, siltä varalta, elleivät bolshevikit vahvista samanlaisia vaaleja jossain muussa piirissä*”.

Eikö olekin mainiota? Menshevikit ovat jääväneet bolshevistisia mandaatteja *ehdollisesti*, kaiken varalta!! Tehdessään yhteenvetoja he *itse* sanovat, että „todella vahvistamatta jätettävien äänten lukumäärä” oli bolshevi-keilla 115 eikä 300, *toisin sanoen he itse tunnustavat*, että 185 oli vahvistettavia!

Siis todella vahvistettaviksi kuuluvien äänten „ehdollista” jääväämistä — sellaisia ovat menshevikkien keinot!

Ja nämä ihmiset julkeavat vielä sanoa, ettei edustus konferenssissa ollut oikeata...

Menshevikit itsekin laskevat *kiistämättömien* äänten lukumäärän olleen *bolsheviikeilla* 1.376 ja *mensheviikeillä* 795. Näin ollen te, hyvät toverit, *ette saaneet* jäävätyksi bolshevikkiäännten valtavaa enemmistöä edes silläkään, että käyttitte ennenkuulumattoman kummallista keinoa, „ehdollista jääväämistä”!

789:stä bolshevikkien jäävämästä (lehtisen tietojen mukaan) menshevikkiäänestä kiinnittää huomiota 234 Viipurinpuolen ääntä. „Jääväämisen syiden” sarakkeesta lue: „Vaalit toimitettiin ilman vaaliohjelmia, vaikka käytiin keskustelua”. Keskustelu ei lainkaan todista sitä, että *äänestäjät itse* kannattivat blokkeja kadettien kanssa, — ja näin ollen konferenssi menetteli oikein kieltäytyessään antamasta kadettien kanssa tehtävien blokkien kannattajille *sellaisia ääniä*, jotka eivät olleet ilmaisseet suoraan ja selvästi kannattavansa blokkeja. Konferenssi korotti näiden 234:n edustusnormia.

Edelleen bolshevikit jääväisivät ranskalais-venäläisen alapiirin (Kaupungin piiri) 370 ääntä. „Jääväämisen syiden” sarakkeesta lue: „ilman vaaliohjelmia — 100, ja osa (270) niistä kaksiaasteisilla vaaleilla keskustelun jälkeen”.

Näette: kauppa-apulaisten äänet heitetään pois huolimatta „kysely-yrityksestä”. Menshevikkien äänet pitää hyväksyä kaikki, huolimatta *kaksiasteisista vaaleista*, jotka eivät itse asiassa eroa mitenkään siitä tavasta, jolla kauppa-apulaiset lähettivät edustajiaan! Ei, toverit menshevikit, huonosti te puolustatte menshevistisiä mandaatteja!

Konferenssin jakaantumisesta menshevikit sanovat aivan lyhyesti: „tämän ehdotuksen kaikesta *järkiperäisyydestä* huolimatta” konferenssi hylkäsi sen (s. 5). Ja seuraavalla sivulla tuodaan kainostelematta julki tuon „järkiperäisyyden” salaisuus: „itse kaupungin puitteissa valtava enemmistö (!) kuului menshevikeille” (jos äänet lasketaan menshevikkien tavalla, s.o. jos kaikki kauppa-apulaiset heitetään pois laskuista, kaikki ranskalais-venäläiset ja viipurinpuolelaiset otetaan lukuun!).

Sekös siinä olikin! Oli järkiperäistä jakaa, jotta menshevikeille olisi väärennyksellä saatu yliote. Yksinkertainen konsti. Mutta miksi te, toverit, unohditte puhua siitä, miten saisi jaetuksi „järkiperäisesti” esim. *rautatieläisten* piirin? tai miksi Keskuskomitea ei esittänyt *järkiperäistä* ehdotusta jakaantumisesta *Vilnan* konferenssille, Odessan konferenssille j.n.e.??

Menshevikkien muodolliset vastalauseet ovat turhaa, asiaintona saivartelua. Asiallista on heidän päätöksensä loikata kadettien puolelle. Mutta siitä 31 vastalauseen esittäjää pysyvät visusti vaiti.

„Proletari” № 12,
tammikuun 25 p:nä 1907

Julkaistaan „Proletari” lehden
tekstin mukaan

VAALIT PIETARISSA JA 31 MENSHEVIKIN KAKSINAAMAISSUUS ¹⁰

„Tovarishtsh” lehdessä on julkaistu tänään (tammikuun 20 pnä) laajoja otteita niiden 31 menshevikin vetoomuksesta, jotka ovat erkaantuneet sosialistisesta järjestöstä Pietarissa toimitettavien vaalien edellä.

Palautamme ensin parilla sanalla mieleen sen *tosiasiallisen* historian, mitä sosialidemokratiasta erkaantuneet menshevikit ovat tehneet konferenssista poistumisensa jälkeen.

1) Erkaannuttuaan sosialidemokraattisista työläisistä he *muodostivat blokin pikkuporvariston* (eserrien, trudovikkien ja kansansosialistien) kanssa tehdäkseen yhdessä kaupat kadettien kanssa paikoista. Kirjallisen sopimuksen tästä erkaantuneiden sosialidemokraattien yhtymisestä pikkuporvarilliseen blokkiin *he ovat salanneet työläisiltä* ja yleisöltä.

Mutta me emme ole kadottaneet toivoa, että tuo sopimus kuitenkin julkaistaan ja salainen tulee julkiseksi.

2) Erkaantuneet menshevikit, kuuluen osana pikkuporvarilliseen blokkiin (jota sanomalehdissä nimitetään väärin „vasemmistiblokiksi”), ovat hieroneet kadettien kanssa kauppoja siitä, että tälle blokille myönnettäisiin kolme paikkaa kuudesta. Kadetit ovat tarjonneet kahta paikkaa. Kaupat ovat menneet myttyyn. Kadettien kanssa pidetyn pikkuporvarillisen „konferenssin” (sanonta ei ole meidän, vaan sanomalehdistä otettu) istunto oli *tammikuun 18 päivänä*. Siitä ovat tiedoittaneet „Retsh” ja „Tovarishtsh”. „Retsh” ilmoittaa tänään sopimuksenteon raukeamisesta (vaikka meidän pitää tietysti olla valmiina siihen, että selän takana käydään neuvotteluja vieläkin).

Menshevikit eivät ole toistaiseksi tiedoittaneet lehdistössä tästä „*esiintymisestään*” — työläisten äänien myymisestä kadeteille.

Arvattavasti he tekevät tilin pikkuporvarilliselle blokille, jonka osana he neuvottelujen aikana olivat, eivätkä työväenpuolueelle!

Arvattavasti he eivät halua kertoa siitä, *miksi* neuvotteluihin osallistui *tov. Dan*, jota siihen ei ollut valtuuttanut enempää 31:n ryhmä kuin mikään muukaan puoluejärjestö.

Sellaisia ovat 31 menshevikin *teot*.

Millaisia sitten ovat heidän *sanansa*?

Heidän ensimmäinen väitteensä on se, että koska bolshevikit kieltävät mustasotnialaisvaaran olemassaolon Pietarissa, ei heillä ole ollut oikeutta puoltaa sopimuksentekoa eserrien ja trudovikkien kanssa rikkomatta muka Yleisvenäläisen konferenssin päätöksiä, jotka vaativat sosialidemokraatteja esiintymään itsenäisesti, ellei ole mustasotnialaisvaaraa.

Koko tuo väite on kauttaaltaan virheellinen.

31 erkaantunutta menshevikkiä petkuttavat lukevaa yleisöä. Ainoakaan puolue-elin *ei ole julkaissut* milloinkaan mitään virallista kieltoa sopimusten tekemisestä eserrien ja trudovikkien kanssa, kun ei ole mustasotnialaisvaaraa. Sellainen sopimus on olemassa esim. Moskovassa, eikä Keskuskomitea ole sitä protestoinut.

Eikä siinä kaikki. Se, missä määrin 31 menshevikkiä vääristelevät totuutta vedotessaan Yleisvenäläisen sosialidemokraattisen konferenssin päätökseen, näkyy seuraavasta. Kaikille on tunnettua, että menshevikit ja *bundilaiset* tekivät tuon (neuvottelevan) konferenssin päätökset bolshevikien, puolalaisten ja latvialaisten ollessa vastaan. Ja nyt *nämä samat bundilaiset*, jotka veivät läpi Yleisvenäläisen sosialidemokraattisen konferenssin päätöksen, ovat *virallisesti* tunnustaneet sallittaviksi blokit eserrien ja yleensä vallankumouksellisen demokratian kanssa siinä tapauksessa, kun ei ole mustasotnialaisvaaraa, mutta on *kadettilaisvaara*. Siitä on olemassa Bundin Keskuskomitean päätös, jota kukaan ei ole protestoinut. Siitä on kirjoitettu myös Bundin venäjänkielisessä äänenkannattajassa, „Nasha Tribuna” lehdessä, ja kaikki lukutaitoiset venäläiset sosialidemokraatit tietävät sen.

31 menshevikkiä petkuttavat työläisiä ja koko lukevaa yleisöä.

Olemme selittäneet senkin, että Yleisvenäläinen sosialidemokraattinen konferenssi antoi Keskuskomitealle oikeuden *poistaa* kaikkialla ja joka paikassa sosialidemokraattien ehdokaslistoista sosialidemokraatteihin kuulumattomat, s.o. vaatia sosialidemokraattien ehdottoman itsenäistä esiintymistä. Keskuskomitea ei ole vielä *missään* käyttänyt tätä oikeuttaan, vaan on tosiasiallisesti tunnustanut Bundin ja kaikkien muiden VSDTP:n järjestöjen autonomian.

Edelleen. 31 menshevikkiä ovat tyytymättömiä siihen, että konferenssi jätti kansansosialistit (eli sosialinarodnikit) pois trudovikkien blokista. 31 menshevikkiä kirjoittavat: „Kaikille on tunnettua, että nämä kolme puoluetta” (eserrät, kansansosialistit ja trudovikit, viimeksi mainitut eivät muodosta mitään puoluetta) „ovat jo aikoja sitten muodostaneet keskenään Pietarissa kiinteän blokin ja toimivat yhdessä”.

Sekään ei ole totta. Ensinnäkään ei missään eikä milloinkaan ole ilmoitettu virallisesti, että tuo blokki on muodostettu ja että sen ehdot tekevät sen todella „kiinteäksi”. On ollut vain *aivan epämääräisiä* sanomalehti uutisia, joihin puolueiden välisiä virallisia suhteita koskevissa vakavissa asioissa on mahdoton luottaa. Toiseksi — sitä, että kolmen työpuolueen ja -ryhmän blokki ei ole ollut erikoisen „kiinteä”, todistaa se, että eserrät ja Työryhmän komitea, joiden puoleen sosialidemokraattinen konferenssi kääntyi, *ovat aloittaneet* sen kanssa neuvottelut *ilman kansansosialisteja*. Ei voida sanoa kiinteäksi blokkiä, joka ei estä liittoutuneiden toista osaa käymästä neuvotteluja toisesta osasta riippumatta. *Tähän saakka* sosialistivallankumouksellisilta *ei ole vielä tullut* mitään *virallista* vastausta, joka vaatisi meitä pitämään sallittavana sopimuksenteon myös kansansosialistien kanssa. Kolmanneksi, „Tovarishtsh” lehden samalla sivulla, jolla on julkaistu 31 menshevikin ilmoitus, on julkaistu myös „socialistivallankumouksellisten puolueen Pietarin komitean päätöslauselma tammikuun 16 päiväältä”. Tämän päätöslauselman huomautuksessa sanotaan: „*Kansansosialistien ryhmän eroaminen sopimuksesta* (nimittäin eserrien, trudovikkien ja kansansosialistien sopimuksesta) *ei pura sopimusta. Mutta jonkin toisen sosialistisen ryhmän tai puolueen eroaminen johtaa sopimuksen purkautumiseen*”.

Tosiasiat ovat siis todistaneet, että sanoessaan trudovikki-blokkia kiinteäksi 31 menshevikkiä *eivät ole* puhuneet totta.

Pietarin sosialidemokraattien konferenssi oli *oikeassa* erottaessaan kansansosialistit muista. Se oli *oikeassa* ensinnäkin periaatteellisesti, koska on aivan epäilemätöntä, että kansansosialistit ovat kaikkein oikeistolaisin, epäluotettavin ja lähinnä kadetteja oleva työpuolue. Ja toiseksi se oli *oikeassa* käytännöllis-poliittisessa mielessä, sillä se *hahmotteli* oikein sen työpuolueiden välisen jakaantumisen linjan, joka on tullut kiertämättömästi esille *poliittisen kamppailun kulussa*. Nyt on jo selvää joka ikiselle, että jos trudovikit olisivat *sittenkin* saaneet tyrkytetyksi meille kansansosialistit (voiton saamiseksi kadeteista Pietarissa olisi tietysti ollut naurettavaa pelätä kansansosialistien ottamista työpuolueiden blokkiin), niin *edesvastuu* epäluotettavista trudovikeista olisi langennut *kokonaan* eserrille eikä sosialidemokraateille. Työväenpuolue on pitänyt huolen siitä, että kaikki työläiset ja kaikki kansalaiset *tietäisivät*, mikä todellinen ero on olemassa enemmän luotettavien ja vähemmän luotettavien trudovikkien välillä, se on pitänyt huolen siitä, että edesvastuu huonoista trudovikeista lankeaa eserrille eikä proletariaatin puolueelle.

Entä mikä johtopäätös seuraa näistä kansansosialistien kohtalon käännteistä?

Johtopäätös on se, että menshevikit ovat menelleet *periaatteettomasti* yhtyessään pikkuporvarilliseen blokkiin *aivan kenen kanssa sattuu*, osaamatta tehdä sitä, mitä sosialidemokraatit ovat vaalikamppailussa velvolliset tekemään, nimittäin: opettamaan joukkoja erottamaan tarkkaan ja oikein puolueet toisistaan. Menshevikit ovat kiiruhtaneet *samaan* pikkuporvarilliseen blokkiin yhdessä kansansosialistien, s.o. puolikadettilaisen ryhmän kanssa!

Bolshevikit ovat menelleet periaatteellisen johdonmukaisesti. He aloittivat siitä, että *ilmoittivat* kaikille avoimessa päätöslauselmassa, joka julkaistiin kaikkialla virallisen sosialidemokraattisen elimen nimessä, kansansosialistien puolueen epäluotettavuudesta. Ja bolshevikit ovat nyt saaneet aikaan sen, että vallankumouksellisimmat trudovikit (nimittäin eserrät) ovat *itse* ilmoittaneet kansansosialistien voivan erota työpuolueiden blokista sitä hajottamatta!

Bolshevikit *ovat saaneet* erotetuksi vallankumoukselliset trudovikit opportunistisista trudovikeista. Menshevikit ovat

itse korviaan myöten vajonneet opportunistiseen pikkuporvarilliseen blokkiin.

Bolshevikit kutsuivat avoimesti ja kaikkien kuullen trudovikkeja mukaansa taisteluun kadetteja vastaan ja ovat nyt jo saavuttaneet epäilemättömiä poliittisia tuloksia, tekemättä vielä mitään blokkia kenenkään kanssa. Menshevikit ovat työläisiltä salaa ja periaatteettomasti pujahtaneet pikkuporvarilliseen blokkiin hieroakseen kauppoja kadettien kanssa.

Siitä työläiset voivat päätellä, *minne* menshevikit heitä *todellisuudessa* vievät.

31 menshevikin kolmas ja viimeinen päätelmä on se, että sosialidemokraattien ja trudovikkien sopimus Pietarissa ei heikennä, vaan *voimistaa* mustasotnialaisvaaraa. Tämä väite on niin tolkuton tai ulkokultainen, että esitämme menshevikkien perustelut kokonaan:

„Sosialidemokraattien ja narodnikkien yhteinen ehdokaslista tulee olemaan kyllin populäärinen viemään paljon ääniä kadeteilta, mutta se tulee olemaan riittämätön voiton saavuttamiseksi koko Pietarissa,— se tulee olemaan riittämätön varsinkin silloin, jos syy kaikkien val-lankumouksellisten ja oppositiossa olevien puolueiden sopimuksen solmimatta jäämisestä lankeaa tavallisen valitsijan silmissä sosialidemokraateille ja heidän liittolaisilleen. Ja siinä tapauksessa voima-peräinen äänten valtaaminen kadeteilta tulee kokonaisuudessaan hyödyttämään yhdistyneitä mustasotnialaisia, jotka saavat voiton niin kadettien kuin vasemmistolaisienkin ehdokaslistasta”.

Koko tämä järkeily on pelkkää teeskentelyä, jonka pitäisi peitellä menshevikkien ja kadettien välistä kaupanhierontaa paikoista.

Ja todellakin, ajatelkaahan vain sitä, mitä menshevikit sanovat: sosialidemokraattien ja trudovikkien sopimus voimistaa mustasotnialaisvaaraa, sillä se vie *paljon* ääniä kadeteilta! Oikein hyvä, kalliit toverit! Entä, kuinkas te arvelette, milloin mustasotnialaisten voitto on vaarallisempi — silloinko, kun kaikki mustasotnialaisiin kuulumattomat äänet jakaantuvat *kahden* ehdokaslistan kesken, vai silloin, kun ne jakaantuvat *kolmen* ehdokaslistan kesken? Olettakaamme, että mustasotnialaisilla on 1.000 ääntä, kaikilla muilla 2.100. Milloin mustasotnialaisten voitto on vaarallisempi: silloinko, kun 2.100 ääntä jakaantuu *kahden* ehdokaslistan kesken, vai silloin, kun ne jakaantuvat *kolmen* kesken?

Ratkaistakseen tämän pulmallisen tehtävän 31 menshevikkiä voivat pyytää apua kymnaasin ensiluokkalaiselta.

Mutta jatkakaamme edelleen. Ei siinä vielä kaikki, että 31 menshevikkiä puhuvat silkkaa pötyä eivätkä ole ymmärtävinään sitä, että sosialidemokraattien solmiessa sopimuksen trudovikkien kanssa Pietarissa tulee olemaan vain kaksi mustasotnialaisvastaista ehdokaslistaa, kun sen sijaan sopimuksen puuttuessa näitä ehdokaslistoja voi olla kolme. Ei tässä ole vielä kaikki.

31 menshevikin erikoisuutena on lisäksi se, että he ovat niin tietämättömiä ensimmäisten vaalien historiasta, etteivät tunne mustasotnialaisten ja kadettien äänten suhdetta Pietarissa ensimmäisen Duuman vaaleissa. Emmehän me sattumalta ottaneet tällaista esimerkkiä: 1.000 ääntä mustasotnialaisilla, 2.100 kaikilla muilla. Ensimmäisen Duuman vaaleissa *tämä tapaus oli tyypillinen Pietarin 9:llä äänestysalueella 12:sta äänestysalueesta!*

9 äänestysalueella, jotka antavat yhteensä 114 valitsijamiestä 160:stä, *pienin* kadettien saama äänimäärä ylittää **enemmän kuin kaksinkertaisesti suurimman** mustasotnialaisten eli niin sanotun oikeistoblokin saaman äänimäärän.

Mitä se merkitsee?

Se merkitsee sitä, että jos Pietarissa tulee olemaan *kaksi* „vasemmistolaista” (s.o. ei-mustasotnialaista) ehdokaslistaa, niin *mikään ajateltavissa oleva* äänten jakaantuminen vasemmistolaisten kesken *ei voi* antaa voittoa mustasotnialaisille.

Koska 31 menshevikkiä eivät näy olevan vahvoja laskuopin alkeissa, niin selitämme sen heille: koettakoot he jakaa 2.100 kahteen sellaiseen osaan, että 1.000 mustasotnialaista ääntä voisi saada voiton kummastakin osasta.

Vaivatkoot menshevikit päättään tällä laskutehtävällä samoin kuin silläkin, voimistuuko vai heikkeneekö mustasotnialaisvaara, jos kahden ehdokaslistan asemesta asetetaan kolme.

Ei ole mitään syytä luulla, että tänä vuonna mustasotnialaiset tulevat olemaan Pietarin vaaleissa voimakkaampia kuin viime vuonna. Ainoakaan järkevästi ajatteleva poliitikko ei tohdi väittää sellaista. Kaikkihan näkevät, että lidvaliadin paljastamisen, Herzensteinin murhan¹¹ y.m.s.

jälkeen mustasotnialaiset ovat kokonaan häpäisseet itsensä. Kaikki tietävät, että viestejä vasemmistolaisten voitosta vaaleissa saapuu nyt Venäjän kaikilta kulmilta.

Tällaisissa olosuhteissa huudot mustasotnialaisvaarasta ovat joko täydellistä tietämättömyyttä tai *teeskentelyä*. Ja teeskennellä tarvitsee vain niiden, jotka *peittelevät* todellisia tarkoituseriään ja toimivat salassa. Menshevikit pitävät ääntä mustasotnialaisvaarasta *sitä varten*, että saisivat käännetyksi työläisten huomion pois niistä tekosista, joita he tekevät tai tekivät eilen *yhtyessään pikkuporvarilliseen blokkiin* ja hieroessaan kauppoja kadettien kanssa.

Kun vasemmistolaisia listoja on *kaksi*, niin *mikään* äänten jakaantuminen *ei voi* antaa voittoa mustasotnialaisille Pietarissa, ellei mustasotnialaisten äänimäärä suurene viime vaaleihin verrattuna,— ja kaikki oireet puhuvat tämän äänimäärän pienenemisestä eikä suurenemisestä.

Siis menshevikit eivät suinkaan ole yhtyneet pikkuporvarilliseen blokkiin ja hieroneet kauppoja kadettien kanssa käydäkseen taistelua mustasotnialaisvaaraa vastaan,— se on lapsellista keksintöä, jolla voidaan petkuttaa vain aivan sivistymätöntä tai aivan tyhmää ihmistä.

Menshevikit ovat hieroneet kauppoja kadettien kanssa soluttaakseen Duumaan oman miehensä, vastoin työläisten tahtoa, kadettien avulla,— siinä yksinkertainen selitys kaikkiin noihin vaelluksiin sosialidemokratiasta pikkuporvarillisen blokin puolelle, pikkuporvarillisen blokin puolelta kadettien puolelle.

Vain aivan naiivit ihmiset voivat olla näkemättä tätä menshevikkien tekojen todellista syytä, jota peitellään huutamalla mustasotnialaisvaarasta.

Siksipä menshevikit pikkuporvarillisessa blokissa ollessaan vaativatkin tiukasti *kolmea* paikkaa Duumassa, jotta olisivat saaneet *itselleen* varmasti yhden paikan. Jos kadetit olisivat antaneet vain kaksi paikkaa, niin menshevikit eivät ehkä olisi saaneet ainoatakaan. Toisen noista paikoista kadetit lupasivat suoraan narodnikeille (kansansosialisteille), ja toista kadetit eivät rohjenneet ottaa pois työväenkuurialta. Ja työväenkuuriassa on vielä tietämätöntä, kuka pääsee voitolle.

Juuri siksi menshevikit *ovat salanneet yleisöltä* senkin, millä valtuuksilla toimi tov. Dan, ja sen, millä ehdoilla he

yhtyivät pikkuporvarilliseen blokkiin, sekä sen, millaista oli keskustelu pikkuporvarillisen blokin ja kadettien „konferenssissa” *j.n.e. j.n.e.* Tähänkään mennessä, menshevikkien tuollaisen menettelyn jälkeen, emme ole tiedäneet emmekä voi tietää, minne he lähtevät kadettien kieltäytyttyä. Yhtyvätkö kansansosialistit ehkä menshevikkeihin kärkeäkseen kadeteilta kahta paikkaa työväenkuurian *vahingoksi* (sellaisen päätöksen mahdollisuudesta puhuttiin eräässä „Retsh” lehden *pääkirjoituksessa*)? Vai päättävätkö menshevikit asettaa sosialidemokraattien itsenäiset ehdokaslistat, s.o. asettaa Pietarissa *kolme* vasemmistolaisista listaa kahden asemesta? Vai palaavatko he sosialidemokraattisen työväenpuolueen ja sen päätöksen kannalle tehtyään epäonnistuneen retken pikkuporvariin vierashuoneeseen ja kadettien eteishalliin?

Jos menshevikkien menettely olisi todella johtunut mustasotniaalaisvaaran pelosta eikä siitä, että he halusivat saada paikan kadeteilta, niin *olisivatko he voineet katkaista välinsä kadettien kanssa* paikkojen lukumäärää koskevan kysymyksen takia?

Kun sosialisti todella uskoo, että on olemassa mustasotniaalaisvaara, ja taistelee vilpittömästi sitä vastaan, niin hän antaa tinkimättä äänensä liberaalille eikä katkaise neuvotteluja sen takia, että kolmen paikan asemesta hänelle myönnetään kaksi paikkaa. Esimerkiksi Euroopassa toimittavissa uusintaäänestyksissä on olemassa mustasotniaalaisvaara silloin, kun liberaali on saanut sanokaamme 8.000 ääntä, mustasotniaalainen eli taantumuksellinen 10.000, mutta sosialisti 3.000. Jos sosialisti uskoo, että mustasotniaalaisvaara todella uhkaa työväenluokkaa, niin hän äänestää liberaalia. Meillä Venäjällä ei ole uusintaäänestyksiä, mutta uusintaäänestystä vastaava tapaus voi olla vaalien toisessa vaiheessa. Jos esimerkiksi 174:stä valitsijamiehestä 86 on mustasotniaalaista, 84 kadettia ja 4 sosialistia, niin silloin sosialistien *täytyy* antaa äänensä kadettiehdokkaalle, eikä yksikään ihminen koko Venäjän sosialidemokraattisessa työväenpuolueessa ole vielä tähän mennessä väittänyt sitä vastaan.

Mutta menshevikit vakuuttavat pelkäävänsä Pietarissa mustasotniaalaisvaaraa ja samaan aikaan katkaisevat välinsä kadetteihin kahta tai kolmea paikkaa koskevan kysymyksen takia!

Se on ilmeistä teeskentelyä, jonka pitäisi peitellä työväenpuolueen pikkuporvarillisen osan harjoittamaa kaupanhierontaa siitä Duuman edustajanpaikasta, jota kätetään kadeteilta.

Ja aivan samanlaista teeskentelyä on *nyt* menshevikkien jaarittelu sosialidemokraattien *itsenäisestä* kamppailusta Pietarissa, ilman trudovikkeja. Esim. hra Levitski — menshevikki — sanoi tammikuun 19 p:nä Nemettin teatterissa „Tovarishtsh” lehden toimintakertomuksesta seuraavaa: „Sosialidemokraatit ovat uhranneet vaalikamppailun itsenäisyyden vain siksi, että saisivat torjutuksi mustasotnia-laisvaaran. Koska se ei ole onnistunut, niin sosialidemokraattien pitää pyrkiä ainakin kehittämään laajaa agitaatiota, ja sen vuoksi puhuja kannatti sosialidemokraattien itsenäistä esiintymistä”.

Herää kysymys: eikö tuo Levitski, jos hän on täysin järjissään ja tajuissaan, todellakaan teeskentele? *Koska ei onnistuttu* „torjumaan mustasotnia-laisvaaraa” muodostamalla *yksi* ehdokaslista, joka olisi yhteinen kaikille vasemmistolaisille, kadetitkin mukaanluettuna, — niin sen vuoksi Levitski haluaa *kolmea vasemmistolaista* — kadettien, sosialidemokraattien ja trudovikkien *listaa!*

Se ei ole mitään muuta kuin opportunistin heittelehtimistä sinne tänne, opportunistin, joka on menettänyt kokonaan maaperän jalkainsa alta ja luulee voivansa saada meidät unohtamaan sen, että toissapäivänä menshevikit olivat pikkuporvarillisen blokin istunnossa ja eilen hieroivat kauppoja kadettien kanssa!

Menshevikit ovat pettäneet työväen, loikanneet kadettien puolelle, ja nyt, kun tuo iljettävä vehkeily epäonnistuu, he haluavat puhdistautua *fraasailemalla* sosialidemokraattien itsenäisestä esiintymisestä! Se on nimenomaan tyhjää, vain silmäin lumeeksi tarkoitettua fraasailua, sillä jos vasemmistolaisia listoja olisi kolme, voisivat mustasotnia-laiset todella mennä läpi Pietarissa yksistään vasemmistolaisten jakaantumisen takia, ja menshevikit itse *ovat lujittaneet* pikkuporvarillisen blokin asemaa luopumalla proletaarisesta puolueesta ja *yhtymällä* tuohon blokkiin tehdäkseen *yhdessä* kaupat kadettien kanssa.

Menshevikeillä on nyt todella syytäkin „puhdistautua”, niin suuresti he ovat häpäisseet itsensä koko käytöksellään vaalikamppailussa Pietarissa. Menshevikeille ei nyt

todellakaan ole jäänyt muuta kuin tyhjä ja helisevä fraasi, sillä he eivät itsekään vakavasti usko, että puhtaasti sosialidemokraattinen ehdokaslista olisi nyt mahdollinen Pietarissa.

Ja bolshevikkeja me varoitamme mitä tarmokkaimmin siitä, etteivät he luottaisi noihin heliseviin ja ulkokultaisiin fraaseihin.

Bolshevikeilla ei ole syytä „puhdistautua”, heillä ei ole mitään kaduttavaa. Meidän poliittinen linjamme, jota koko pääkaupungin porvarillinen lehdistö ensi alussa pilkkasi, saa nyt koko tapahtumien kulusta oivallista ja havainnollista vahvistusta. Käy selväksi, miten perättömiä ovat olleet kaskut mustasotnialisvaarasta. Silmännähtäväksi tulee kadettalaisvaara. Kadettien politiikan verhoa kohotetaan hiukan, kadettien johtaja pääsee (vai on päässyt?) nyt Stolypinin puheille.

Bolshevikit eivät ole yhtyneet työväenpuolueelta salassa pikkuporvarilliseen blokkiin. He eivät ole lujittaneet tuota blokkaa siten, että olisivat antaneet hyväksymisensä trudovikkien keskuudessa olevan puolikadettisen kansansosialistipuolueen osanotolle. He eivät ole ottaneet ainoatakaan sellaista askelta eivätkä ole lausuneet ainoatakaan sellaista sanaa, jonka pikkuporvarilliset puolueet olisivat voineet tulkita sosialidemokratian kieltäytymiseksi itsenäisestä esiintymisestä.

Samaan aikaan kun Miljukov on hyörinyt Stolypinin jaloissa, samaan aikaan kun *kaiken*kirjavat menshevikit ja trudovikit ovat hyörineet Miljukovin jaloissa,—ainoastaan bolshevikit ovat seisoneet aivan vankasti kannallaan eivätkä ole keskeyttäneet *hetkeksikään* sitä, minkä tov. Levitski ja muut hänen kaltaisensa ovat muistaneet nyt, suututtuaan kadeteille.

Siksipä me emme saa missään tapauksessa tehdä nyt sitä tyhmyyttä, josta hämminkiin joutuneet ja tekopyhät menshevikit jaarittelevat, emme saa kieltäytyä vallankumouksellisesta blokista emmekä siitä, että pikkuporvaristo tukee sosialisteja kadetteja *vastaan*.

Juuri siksi, että bolshevikit ottivat heti epäröimättä oikean linjan, he ovat saaneet aikaan sen, että *kaikille* on nyt käytännössä selvinnyt trudovikkien horjuvaisuus ja työväenpuolueen (tietysti sen opportunistista lisäkettä lukuunottamatta) lujuus. Käytännössä on selvinnyt, että

nimenomaan sosialidemokraattinen proletariaatti kulkee *itsenäisesti*, omaa tietään, *suunnaten* kaikki muut ainekset mustasotnialaisia vastaan ja liberaaleja vastaan, *vapauttaen* kaikki pikkuporvarilliset puolueet ja virtaukset kadetti-ideologian ja kadettipolitiikan vaikutuksesta, *määritellen* kaikkien kuullen trudovikkien keskuudessa olevien valankumouksellisten ja opportunististen ryhmien luotettavuus- ja kelpoisuusasteen.

Ja jos me nyt pelkäisimme viedä mukaanamme kaikkia niitä trudovikkeja, jotka ovat saaneet kokea kadettien hyväntahtoisuuden karvautta ja ovat valmiit taistelemaan kadetteja vastaan, niin se olisi anteeksiantamatonta lapsellisuutta ja selkärangattomuutta politiikassa.

31 menshevikin, jotka ovat sotkeentuneet kaupanhieronnassaan kadettien kanssa, on nyt itsensäkin pakko myöntää vasten tahtoaan: „socialidemokraattien ja trudovikkien yhteinen ehdokaslista tulee olemaan *kyllin populäärinen viemään paljon ääniä kadeteilta*”!.. Niin, juuri sillä tavalla! Ja juuri sen vuoksi me *emme voi* ylenkatsoa kadettien hegemonian horjuttamista *pääkaupungissa*, johon ovat kohdistuneet koko Venäjän katseet.

Meidän tarvitsee viedä kadeteilta vain muutamilla äänestysalueilla puolet heidän äänistään *ynnä yksi lisä-ääni, niin me voitamme*, sillä me käytämme hyväksemme kaikki mustasotnialaisen porvariston ja liberaalisen sopuilevan porvariston jakaantumisesta koituvat edut (siinä taas ei ole mitään vaaraa, koska kadeteilla on 9 äänestysalueella *yli* kaksi kertaa enemmän ääniä kuin mustasotnialaisilla).

Päivä päivältä käy yhä selvemmäksi, että menshevikit ottivat väärän poliittisen suunnan huutaessaan mustasotnialaisvaarasta. Käy selväksi, että valtuus- ja valitsijamiehistö on *vasemmistolaisempaa* kuin viime vuonna. Liberaalisten tilanherrojen tolkkutoman ja häpeällisen auttamisen asemesta (jota ei voida puolustaa mustasotnialaisvaaran olemassaololla, koska sitä ei ole) meille lankeaa hyödyllinen ja vastuullinen osuus: proletariaatin *hegemonia* demokraattisen pikkuporvariston suhteen taistelussa, jota käydään sitä *vastaan*, että kehittymättömät joukot alistet-taisiin *liberaalien* johdettaviksi.

Ensimmäiset duumavaalit antoivat voiton kadeteille, ja nuo liberaaliset porvarit koettavat kaikin voimin lujittaa ja ikuistaa hegemoniansa, joka perustuu joukkojen

tylsistytämiseen ja siihen, että ne eivät pysty itsenäisesti ajattelemaan ja ettei niillä ole itsenäistä politiikkaa.

Meidän suoranainen velvollisuutemme on ponnistaa kaikki voimat kootaksemme juuri Pietarissa ympärillemme *kaikki* ne, jotka kykenevät taistelemaan mustasotnialaisia ja kadetteja vastaan, kootaksemme ne ympärillemme kansanvallankumouksen tehtävien nimessä, miljoonaisten kansanjoukkojen omatoimisuuden nimessä.

Ja me teemme sen uhraamatta hitustakaan *oman* sosialidemokraattisen agitaatiomme täydellisestä aatteellisesta itsenäisyydestä, luopumatta missään suhteessa sosialistisista päämääristämme ja niiden *täydellisestä* esittämisestä, luopumatta hetkeksikään kaikkien pikkuporvariston horjah-
telujen ja petoksien paljastamisesta.

Yksinomaan vain vallankumouksellinen sosialidemokratia seisoo vankasti vapauden ja sosialismin puolesta käytävän taistelun järkkymättömän lujissa asemissa.

*Kirjoitettu tammikuun 20
(helmikuun 2) pnä 1907*

*Julkaistu v. 1907
erillisenä kirjasena
Allekirjoitus: N. L e n i n*

*Julkaistaan kirjasen
tekstin mukaan*

MITEN ON ÄÄNESTETTÄVÄ PIETARIN VAALEISSA?

(ONKO PIETARIN VAALEISSA MUSTASOTNIALAISTEN VOITON
VAARAA?)

Piakkoin Pietarin kaupungissa toimitetaan Valtakunnanduuman vaalit. Kaupungin valitsijain, joiden lukumäärä on noin 130 tuhatta, tulee valita koko kaupungissa 160 valitsijamiestä. Nämä 160 valitsijamiestä, yhdessä työläisiä edustavien 14 valitsijamiehen kanssa, valitsevat 6 edustajaa Duumaan.

Ketä sitten pitää valita Duumaan?

Pietarissa käy vaalitaistelua *kolme* tärkeintä puoluetta: mustasotnialaiset (oikeistopuolueet), kadetit (niin sanotun kansanvapauden puolue) ja sosialidemokraatit.

Mahdollisesti pienet puolueet ja virtaukset (trudovikit, puolueettomat, kansansosialistit, radikaalit y.m.) yhtyvät osaksi kadettien ehdokaslistaan, osaksi sosialidemokraattien ehdokaslistaan. Lopullisesti sitä ei ole vielä ratkaistu.

Joka tapauksessa on varmaa, että Pietarissa tulee olemaan *kolme* ehdokaslistaa: mustasotnialaisten, kadettien ja sosialidemokraattien.

Sen vuoksi kaikkien valitsijain pitää käsittää selvästi, ketä he vievät Duumaan:

— *mustasotnialaisiako*, s.o. oikeistopuolueita, jotka kannattavat kenttäoikeuksien hallitusta, pogromeja ja väkivalantekoja?

— *kadettejako*, s.o. liberaaliporvareita, jotka menevät Duumaan lakeja säätämään, s.o. hieromaan sovintoa herrojen Gurkojen kanssa, joilla on sekä lainsäädännölliset oikeudet että oikeus hajottaa epämieluisa Duuma?

— *sosialidemokraattejako*, s.o. työväenluokan puoluetta, joka taistelee koko kansan johdossa täydellisen vapauden

ja sosialismin puolesta, kaikkien työtätekevien vapauttamiseksi riistosta ja sorrosta?

Jokaisen valitsijan pitää tietää: on tehtävä valinta *kolmen* puolueen välillä. On päätettävä, kenelle antaa äänensä: poliisimielivallan ja väkivallantekojen puolustajalle vai liberaaliselle kapitalistille, joka herrojen Kutlerien kautta hieroo kauppoja herrojen Gurkojen kanssa, vaiko työväenluokan ja kaikkien työtätekevien etujen puolustajalle?

Kansalaiset valitsijat! Teille sanotaan, että kadettien ja sosialidemokraattien sopimus ja heidän yhteisen ehdokaslistansa laatiminen on mahdollista.

Se ei ole totta. Tietäkää kaikki, että Pietarissa tulee joka tapauksessa olemaan *kolme* ehdokaslistaa, mustasotnialaisten, kadettien ja sosialidemokraattien.

Teille sanotaan, että jos kadeteilla ja sosialidemokraateilla tulee olemaan kaksi eri ehdokaslistaa, niin he saattavat hajottaa äänet ja siten itse auttaa mustasotnialaisia pääsemään voitolle.

Se ei ole totta. Todistamme teille heti, että *pahimmassakin* äänten hajaantumisen tapauksessa, s.o. yksinpä siinäkin tapauksessa, että Pietarin *kaikilla* äänestysalueilla äänet jakaantuvat kadettien ja sosialidemokraattien kesken *tasan*,—yksinpä siinäkin tapauksessa mustasotnialaisten voitto Pietarin vaaleissa on *mahdoton*.

Kaikille on tunnettua, että ensimmäisen Duuman vaaleissa Pietarissa oli *kaksi* tärkeintä ehdokaslistaa, kadettien ja mustasotnialaisten (eli niin sanottu oikeistopuolueiden blokki, liitto). Kadetit voittivat Pietarin *kaikilla* äänestysalueilla.

Nyt tulee olemaan *kolme* ehdokaslistaa: mustasotnialaisten, kadettien ja sosialidemokraattien. Siis sosialidemokraatit katsovat voivansa vallata itselleen osan ääniä kadeteilta ja saada mukaan niitä, jotka ensimmäisen Duuman vaaleissa eivät äänestäneet.

Teille sanotaan, että tämä kadettien ja sosialidemokraattien äänten jakaantuminen voi antaa voiton mustasotnialaisille, sillä yhdessä kadetit ja sosialidemokraatit olisivat mustasotnialaisia voimakkaammat, mutta erikseen he voivat osoittautua heikommiksi, s.o. joutua häviölle.

Tarkastaaksemme, onko se mahdollista, otamme numero-tiedot äänestyksestä Pietarin *kaikilla* äänestysalueilla

ensimmäisen Duuman vaaleissa. Katsomme, miten äänet jakaantuivat kadettien ja mustasotnialaisten kesken eri äänestysalueilla. Tällöin otamme joka paikassa pahimmat tapaukset, s.o. kadetin *pienimmän* äänimäärän (sillä eri ehdokkaat saivat eri määrän ääniä) ja mustasotnialaisen *suurimman* äänimäärän.

Edelleen, kadetin *pienimmän* äänimäärän me jaamme *kahtia*, olettaen, että sosialidemokraatti valtaa tasan puolet äänistä (se on meille pahin ja mustasotnialaisille parhain tapaus).

Verratkaamme nyt tätä kadetin saaman *pienimmän* äänimäärän *puolikasta suurimpaan* mustasotnialaisen saamaan äänimäärään. Saamme tällaiset numerot:

Äänestys Pietarissa ensimmäisen Duuman vaaleissa

Äänestysalueet	Pienin kadettien ehdokaslistan saama äänimäärä	Puolet siitä luvusta	Suurin oikeistopuolueiden ehdokaslistan saama äänimäärä	Valitsijamien määrä
Amiraliteetin	1.395	697	668	5
Aleksander Nevskin	2.929	1.464	1.214	16
Kasaanin	2.135	1.067	985	9
Narvan	3.486	1.743	1.486	18
Viipuripuolen	1.853	926	652	6
Pietaripuolen	4.788	2.394	1.729	16
Kolomenskajan	2.141	1.070	969	9
Moskovan	4.937	2.468	2.174	20
Spasskajan	4.873	2.436	2.320	15
Liteinyin	3.414	1.707	2.097	15
Rozhdestvenskajan	3.241	1.620	2.066	14
Vasiljevski Ostrovin	3.540	1.770	2.250	17

Näistä numeroista näkyy selvästi, että vaikka kadettien äänet olisivat jakaantuneet kahteen osaan kaikkein *pahimmallakin* tavalla, olisivat mustasotnialaiset voittaneet vuoden 1906 vaaleissa *vain kolmella* äänestysalueella *kahdestatoista*. Heillä olisi ollut vain 46 valitsijamiestä 174:stä (160 kaupungin mitassa ja 14 työläisten valitsemaa). Tämä merkitsee sitä, että mustasotnialaiset *eivät olisi voineet* päästä Duumaan ensimmäisissä vaaleissa edes siinäkään tapauksessa, että kadettien äänet olisivat *kaikilla* äänestys-

alueilla jakaantuneet kahteen yhtä suureen osaan kadettien ja sosialidemokraattien ehdokaslistojen kesken.

Siis ne, jotka pelottelevat valitsijaa mustasotnialaisten voiton mahdollisuudella äänten jakaantuessa kadettien ja sosialidemokraattien kesken, petkuttavat kansaa.

Kadettien ja sosialidemokraattien äänten jakaantuessa mustasotnialaiset *eivät voi* voittaa.

Kadetit levittävät tahallisesti valheellisia huhuja „mustasotnialaisvaarasta”, etteivät valitsijat äänestäisi *sosialisteja*.

Kansalaiset valitsijat! Älkää uskoko kaskuihin, että kadettien ja sosialidemokraattien äänten jakaantuessa mustasotnialaiset voivat muka voittaa. Äänestäkää vapaasti ja rohkeasti vakaumuksenne mukaan: mustasotnialaisia, liberaalisia porvareita tai sosialisteja.

* * *

Mutta ehkäpä kadetit, jotka levittävät „Retsh”, „Tovarishtsh”, „Segodnja”, „Rodnaja Zemlja”, „Rus”, „Strana”¹² y.m. y.m. lehtien kautta valheellisia huhuja „mustasotnialaisvaarasta”, ehkäpä he yrittävät esittää vielä muita perusteluja, muita verukkeita?

Tarkastelkaamme kaikkia mahdollisia perusteluja.

Ehkäpä kadettien äänet eivät jakaannukaan kahden, vaan kolmen ehdokaslistan kesken? Silloinhan mustasotnialaiset voittavat kaikilla äänestysalueilla ja pääsevät Duumaan?

Eivät pääse. Kadettiäännet eivät voi jakaantua kolmen ehdokaslistan kesken, koska Pietarissa tulee olemaan *kaikkiaan* kolme listaa. Mustasotnialaisia, kadetteja ja sosialidemokraatteja lukuunottamatta *ei ainoakaan* jotakuinkin huomattavampi puolue aseta omia itsenäisiä ehdokaslistojaan.

Kaikilla Venäjällä olevilla puolueilla on Pietarissa edustajansa. Kaikki puolueet ja kaikki virtaukset *ovat jo ilmaisseet mielipiteensä* vaaleista. Kolmea mainitsemaamme peruspuoluetta lukuunottamatta *ei ainoakaan* puolue eikä ainoakaan pikkuryhmä *edes ajattele* esiintyä vaaleissa itsenäisesti. Kaikki pienet puolueet, *kaikki suunnat, kolmea tärkeintä lukuunottamatta*, horjuvat *vain näiden kolmen ehdokaslistan välillä*. *Kaikki* edistykselliset, vapaudelle

myötämieliset puolueet ja pikkuryhmät horjuvat *vain* kadettien ja sosialidemokraattien välillä.

Ei yksikään „*työ*”-puolueista, sen enempää sosialistivalankumoukselliset, Työryhmän komitea kuin kansansosialistitkaan, ole ilmoittanut haluavansa asettaa itsenäistä ehdokaslistaansa. Päinvastoin, *kaikki nämä työpuolueet* käyvät neuvotteluja joko kadettien tai sosialidemokraattien ehdokaslistaan yhtymisestä.

Siis ne, jotka alkavat puhua kadettiänten mahdollisesta jakaantumisesta kolmen ehdokaslistan kesken, **petkuttavat kansaa**. Pietarissa tulee olemaan kaiken kaikkiaan kolme peruslistaa: mustasotnialaisten, kadettien ja sosialidemokraattien.

* * *

Toinen mahdollinen perustelu. Sanotaan, että Senaatin selitykset¹³ pienensivät valitsijain lukumäärää, varsinkin köyhälistön keskuudessa, ja että siitä syystä kadetit eivät ehkä saakaan sellaista äänimäärää kuin heillä oli ensimmäisen Duuman vaaleissa.

Se ei ole totta. Ensimmäisen Duuman vaaleissa Pietarissa oli valitsijoita kaikkiaan noin 150.000 ja nyt on likimäärin 130.000. Mutta äänestykseen osallistui viime vuonna kaikkiaan noin 60—70 tuhatta. Ei siis ole mitään syytä pelätä, että valitsijajoukkojen mielialassa ja katsomuksissa tapahtuu muutos. Ei voi olla pienintäkään epäilystä siitä, että Pietarissa 130.000 valitsijasta *enemmistö* kuuluu *vähäväraisiin väestökerroksiin*, jotka vain väärinkäsityksestä, tietämättömyydessään, vain ennakkoluulon vaikutuksesta saattaisivat antaa etusijan kapitalistille eikä työläiselle. Jos kaikki sosialistit täyttävät velvollisuutensa kaupunkilaisjoukkojen agitoinnissa ja valistamisessa, niin he voivat varmasti luottaa siihen, että 130.000 valitsijasta heitä kannattaa ei kymmenen tuhatta, vaan monta kymmentä tuhatta.

* * *

Kolmas mahdollinen perustelu. Sanotaan, että tänä vuonna mustasotnialaiset saattavat voimistua vaaleissa ja ettei saa tehdä päätelmiä viimevuotisten numeroiden perusteella.

Se ei ole totta. Kaikista sanomalehti uutisista, koko kokousten kulusta ja eri puolueiden tilannetta koskevista tiedoista seuraa, että Pietarissa mustasotnialaiset eivät ole voimakkaampia, vaan luultavasti paljon heikompia kuin viime vuonna. Kansa on tullut tietoisemmaksi, lokakuulaiset¹⁴ kärsivät täydellisen tappion joka kokouksessa, ja Duuman hajottaminen ja hallituksen harjoittama väkivallan politiikka, Gurkon-Lidvalin politiikka vieroittavat lopullisesti valitsijat hallituksesta. Ensimmäisissä vaaleissa mustasotnialaiset vielä rehentelivät, mutta nyt he ovat jo kokonaan hiljenneet, kun äänestys alkaa olla lähellä.

* * *

Neljäs mahdollinen perustelu. Sanotaan, että hallitus ei anna vaalilippuja vasemmistopuolueille eikä salli niiden pitää kokouksia, julkaista sanomalehtiä j.n.e. ja että sen vuoksi on varmempaa ja vaarattomampaa, jos kaikki vasemmistolaiset yhtyvät samaan ehdokaslistaan kadettien kanssa.

Se ei ole totta. Jos hallitus turvautuu väkivaltaan ja lain rikkomiseen, vaalivapauden loukkaamiseen, niin valitsijajoukkojen mieliala terästyy siitä. Kokouksissa me sosialidemokraatit emme menetä, vaan voitamme valitsijain silmissä siitä, että poliisi sulkee yhä useammin kokouksia meidän puheitemme takia. Ja mitä tulee taisteluun hallituksen harjoittamaa lain rikkomista vastaan, niin mitä apua siinä on sopimuksenteosta kadettien kanssa? Siitä ei ole hyötyä, vaan vahinkoa, sillä kadetit ovat kaikkein pelkurimaisin ja petturuuteen taipuvaisin oppositiopuolue. Voitaissiinkohan sellaisen puolueen kanssa, jossa istuu Witten ja Durnovon eilinen virkaveli, entinen ministeri Kutler, voitaissiinkohan tuon puolueen kanssa todellakin taistella ministerien harjoittamaa lakien rikkomista vastaan?? Päinvastoin, juuri sen vuoksi, että herrat Kutlerit ovat paljon lähempänä herroja Durnovoita ja Stolypineja kuin työläis- ja kauppa-apulaisjoukkoja, juuri sen vuoksi meidän on vapaustaistelun intressejä silmälläpitäen pysyttävä riippumattomina herrojen Kutlerien puolueesta, kadettien puolueesta.

Olettakaamme, että hallitus on päättänyt kaapata, vangita vasemmistolaiset valitsijamiehet. Auttaisiko siinä

sopimus kadettien kanssa? Vai pitäisikö sosialistien todellakin luottaa siihen, että kadetti Kutler anoo vallankumouksellisten puolesta eilisten virkaveljiensä, ministeri Stolypinin ja ministeri Gurkon edessä?

Joku aika sitten sanomalehdet tiedoittivat, että hra Miljukov, kadettien johtaja, pääsee Stolypinin puheille neuvotellakseen kadettipuolueen laillistamisesta*. Pitäisiköhän sosialistien luottaa siihen, että herrat kadetit „saavat anotuksi” trudovikkien, sosialistivallankumouksellisten ja sosialidemokraattien puolueen laillistamisen?

Sosialisti, jolla on häpyä ja omatunto, ei suostu koskaan olemaan yhteisellä ehdokaslistalla Kutlerien ja Miljukovien kanssa.

* * *

Voivatko sosialidemokraatit voittaa Pietarin vaaleissa?

Käyttäen hyväkseen sitä, ettei hallitus salli julkaista sosialidemokraattisia sanomalehtiä, kadettilehdet vakuuttavat lukijoille kaikissa äänilajeissa, ettei sosialidemokraattien vaalivoitosta ilman kadetteja voi olla puhettakaan.

Se ei ole totta. Sosialidemokraattien voitto Pietarissa mustasotnialaisia ja kadetteja vastaan on *täysin mahdollinen*.

Kadetit eivät ole sitä näkevinään, he unohtavat tahallaan sen, että äänien hajaantumisesta voi voittaa *mikä* puolue *hyvänsä* eivätkä suinkaan vain mustasotnialaiset. Mustasotnialaiset saattavat voittaa kolme äänestysaluetta kahdestatoista, jos äänet jakaantuvat tasan kadettien ja sosialidemokraattien kesken.

Sosialidemokraatit saattavat voittaa 12 äänestysaluetta kahdestatoista, jos äänet jakaantuvat kadettien ja mustasotnialaisten kesken.

Päästäkseen siitä varmuuteen tarvitsee vain katsahtaa yllä esitettyjä numerotietoja. Ne osoittavat, että *kun jokaisella äänestysalueella saa yhden äänen enemmän kuin oli*

* Tenishevskin opistossa pidetyssä vaalikokouksessa tammikuun 22 p:nä hra Vodovozov sanoi, että hra Miljukov oli käynyt Stolypinin luona ja tehnyt sopimuksen tämän kanssa ja että kansanvapauden puolue on vastuussa johtomiehistään. Hra Gredeskul, joka ei kieltänyt tätä tosiasiaa, sanoi, että jos hra Miljukov on todella käynyt Stolypinin luona, niin se on tehty maan ja puolueen intressejä silmälläpitäen.

puolet kadettiäänistä (viime vaaleissa), niin voi *voittaa koko Pietarissa*.

Sitä varten pitää saada Pietarin 9:llä „taatulla” äänestysalueella (lukuunottamatta kolmea, joissa mustasotnialaiset voivat päästä voitolle) *vähintään 14.274 ääntä*.

Onko sitten mahdotonta, että sosialidemokraatit saisivat Pietarissa *15—20 tuhatta ääntä?*

Yksistään kauppa-apulaisia ja konttoristeja, joilla on äänioikeus, lasketaan Pietarissa olevan 30—50 tuhatta. Kauppa-apulaisten ammattijärjestön lehti „Golos Prikaztshika”¹⁵ oli hengeltään sosialidemokraattinen. Jos kaikki sosialistit yksissä miehin harjoittaisivat agitaatiota kauppa-apulaisten keskuudessa eivätkä tällöin kieltäytyisi ottamasta ehdokaslistaansa myös trudovikkeja, niin jo yksistään tämä kauppa- ja teollisuuslaitosten palveluskunta pystyisi turvaamaan voiton sosialidemokraattien ja trudovikkien yhteiselle ehdokaslistalle.

Ja onhan sitä paitsi vielä paljon, hyvin paljon köyhiä asunnonvuokraajia, jotka kyllä kykenevät käsittämään, että sosialistit puolustavat heidän etujaan paremmin kuin liberaaliset talonmistaja-tilanherrat, rikkaat asianajajat ja virkamiehet, Petrunkevitchit, Roditshevit, Vinaverit ja Kutlerit.

Katsokaa Pietarin vaalikokouksia. Yksinpä kadettilehtienkin, jotka vääristelevät tavattomasti näitä kokouksia koskevia selostuksia kadettien hyväksi, on täytynyt tunnustaa, että kiivasta taistelua käydään kadettien ja sosialistien kesken eikä laisinkaan oikeistolaisten ja vasemmistolaisten kesken. Pietarin vaalikokoukset *todistavat eittämättömästi, että sosialidemokraatit, varsinkin liitossa trudovikkien kanssa, ovat Pietarissa kadetteja voimakkaammat.*

Kuinka moni valitsija käy vaalikokouksissa? Varovaiset ihmiset arvelevat, että enintään kymmenesosa valitsijain yleisestä määrästä. Otamme vaikkapa tämän, pienimmän luvun. Saadaan 13.000 valitsijaa. Edelleen voidaan varmasti otaksua, että jokainen joukkokokouksissa käynyt valitsija tuo mukanaan vaaleihin vähintään kaksi sellaista valitsijaa, jotka eivät ole käyneet joukkokokouksissa. Kaikista tiedoista ja havainnoista päätellen näistä 39.000 valitsijasta 20.000 tulee kannattamaan sosialidemokraatteja, jotka yhdistävät ympärilleen trudovikit.

Niin ollen näistäkin numerotiedoista seuraa, että sosialidemokraattien voitto kadeteista sekä mustasotnialaisista Pietarissa on *täysin mahdollinen*.

Tietäkööt Pietarin kaikki valitsijat, että *heistä riippuu kokonaan se*, voittavatko kadetit vai sosialidemokraatit.

* * *

Sosialistit käyvät Pietarissa vaalikamppailua ennen kaikkea ja etupäässä joukkojen valistamisen ja niiden yhteenliittämisen tarkoituksessa. Sosialistit pyrkivät siihen, että itse joukot ymmärtäisivät täydellisesti ne tehtävät, jotka ovat nyt kansan ratkaistavana taistelussa vapauden puolesta. Liberaalit sen sijaan hommaavat vain Duuman edustajanpaikkoja eivätkä huolehdi itse valitsijain ajatuksen selkeydestä ja selvydestä.

Liberaalit, s.o. kadetit, ja heidän perässään kulkevat epävakaat horjuvat ihmiset panevat vaalikokouksissa toisiinsa toimeen äänestyksiä ja muutamissa niistä vievät läpi äänten valtavalla enemmistöllä päätöksen kaikkien vasemmistolaisten sopimuksen välttämättömyydestä, jotta kadetit saisivat kaksi paikkaa kuudesta.

Niin tuollaisen päätöksen ehdottajat kuin sitä äänestävätkin suhtautuvat Pietarissa toimitettaviin vaaleihin ymmärtämättömästi. Pietarissa ei tule olemaan eikä voi olla „kaikkien vasemmistolaisten” sopimusta. Pietarissa tulee olemaan kolme ehdokaslistaa: mustasotnialaisten, kadettien ja sosialidemokraattien.

Ja sitten — onhan naurettavaa äänestää siitä, että kadetit saisivat kaksi paikkaa kuudesta. Kuka *todella* haluaa sellaista tulosta, hänen täytyy ymmärtää, että sitä *ei voida* saavuttaa menemällä sopimukseen kadettien kanssa. Se voidaan saada aikaan, mutta vain siten, että äänestetään *sosialidemokraatteja*.

Todellakin, jos sosialidemokraattien voitto Pietarissa tulee olemaan osittainen, niin silloin — ja vain silloin — voisi tulos olla sellainen, joka on muutamille mieluinen (kuusi paikkaa vasemmistolaisille, niistä kaksi kadeteille). Olettakaamme esimerkiksi, että sosialidemokraatit voittavat ainoastaan neljällä äänestysalueella, vaikkapa Spasskajan ja Moskovan piirin sekä Pietarin- ja Viipurinpuolen äänestysalueilla. Silloin heillä tulee olemaan 60 valitsijamiestä

ja yhdessä työväenkuurian kanssa 74 valitsijamiestä. Mustasotnialaisilla (olettaakamme pahin tapaus, joka on miltei, melkeinpä mahdoton) on 46 valitsijamiestä (Liteinyin, Rozhdestvenskajan ja Vasiljevski Ostrovin äänestysalueet). Loput 54 valitsijamiestä ovat kadeteilla. *Sillä tavalla* Duumaan voitaisiin Pietarissa todellakin saada vasemmistolaisedustajia, joiden keskuudessa ylivoima olisi niillä, jotka ovat pitemmällä vasemmalla kuin kadetit. Kadettien kanssa harjoitettavalla kaupanhieronnalla, jota tyhmänlaiset ja epävakaut ihmiset harrastavat, sitä *ei voida* saavuttaa.

* * *

Toistamme lyhyesti johtopäätöksemme.

Pietarissa taistelee vaaleissa vain kolme peruspuoluetta, ja valitsijain edessä tulee olemaan *kolme* ehdokaslistaa: mustasotnialaisten, kadettien ja sosialidemokraattien.

Mustasotnialaisten voiton vaara Pietarissa on joutava ja valheellinen keksintö.

Vaikka kadettiäännet jakaantuisivat kadettien ja sosialidemokraattien kesken pahimmallakin tavalla, on mustasotnialaisten voitto kuitenkin mahdoton.

Kadetit pitävät tahallaan vireillä juttua Pietarissa olevasta „mustasotnialaisvaarasta” torjuakseen sen sosialistien voiton vaaran, joka *heitä* todella uhkaa.

Trudovikit, sosialistivallankumoukselliset ja muutamat pikkuryhmät eivät ole vielä päättäneet, pitäisikö mennä kadettien vai sosialidemokraattien mukana.

Pietarissa on aivan mahdollista sosialidemokraattien täydellinen voitto niin mustasotnialaisista kuin kadeteistakin.

Valitsijain tulee äänestää vakaumuksensa ja myötätuntonsa mukaisesti eikä keksityn mustasotnialaisvaaran pelosta.

Hallituksen — liberaalisen porvariston — vaiko sosialidemokraattien puolesta?

Valitkaa, kansalaiset!

VAALIT PIETARISSA JA OPPORTUNISMIN KRIISI

Tammikuun 6 päivänä kokoontui Pietarin yleiskaupunkilainen konferenssi. Konferenssin piti ratkaista kysymys siitä, tehdäänkö pääkaupungissa sopimuksia kadettien kanssa vai eikö tehdä.

Huolimatta „Tovarishtsh” lehdessä julkaistuista Plehanovin vetoimuksista „työläistovereille”, huolimatta rva J. Kuskovan hysteerisistä kirjoituksista, huolimatta Plehanovin uhkauksista merkitä työläiset „vapauden vihollisten” luetteloon, jos he aikovat puolustaa itsenäistä sosialidemokraattista kantaa, huolimatta kadettien enemmän tai vähemmän houkuttelevista lupauksista — Pietarin järjestynyt ja valveutunut proletariaatti osoittautui poliittisesti niin kypsäksi, että väittelyjen ja äänestysten jälkeen sen enemmistö ilmoitti vastustavansa kaikkia kadettien kanssa tehtäviä sopimuksia. Oli selvää, että konferenssikin, joka oli järjestyneiden työläisten valitsema — väittelyjen ja vaaliohjelmasta äänestämisten jälkeen* oli asettuva samalle kannalle.

Meillä ei riitä „Proletarissa” tilaa, jotta voisimme selostaa seikkaperäisesti konferenssin istuntojen kulkua, ja siitä on muutenkin jo julkaistu melko paljon kirjallisuutta. Tässä on kuitenkin tärkeää mainita, että opportunistimme ovat menneet porvarillisessa sovittelupolitiikassaan niin pitkälle, että he eivät voi hyväksyä konferenssin päätöstä. Aivan konferenssin avaamishetkestä asti oli selvää, että pietarilaiset menshevikit, joita tukee Keskuskomitea, eivät

* Poikkeuksena olivat menshevistiset Viipurinpuoli ja ranskalais-venäläinen alapiliri, joissa äänestys toimitettiin ilman vaaliohjelmaa.

alistu konferenssin päätökseen. Kadettien ystävät etsivät vain tekosyytä katkaistakseen välinsä vallankumoukselliseen sosialidemokratiaan. Tekosyytä täytyi löytää, olipa se sitten millainen tahansa. Kun ei onnistuttu poistumaan konferenssista mandaattien takia, niin menshevikit käyttivät hyväkseen Keskuskomitean *suositusta*, että vaalitaktiikkaa koskevat kysymykset tulisi ratkaista niistä välittömästi kiinnostuneiden vaaliyksikköjen, ja ottivat poistumisensa tekosyyksi kysymyksen konferenssin jakaantumisen kahteen osaan: varsinaisen kaupungin ja piirikunnan konferenssiksi. Puoluekantaisen jaoituksen tilalle haluttiin hallinto- ja poliisi- ja piiriyksiköt. Menshevikkien neuvoja noudattaessa ei olisi pitänyt yksinomaan erottaa konferenssista piirikuntaa, vaan olisi pitänyt myös pirstoa tähän asti *yhtenäisinä olleet* piirit, sellaiset kuin Nevskin, Moskovan ja Narvan piiri, uudestijärjestää puolue, ei siten kuin on edullista puolueelle, vaan siten kuin on edullista hallintoviranomaisille.

Selvää oli sekin, että ratkaistiinpa kysymys konferenssin jakaumisesta miten tahansa, enemmistö olisi kuitenkin vastustanut kadettien kanssa tehtäviä sopimuksia. Menshevikit lähtivät pois ja koko porvarillisen lehdistön riemuksi päättivät käydä Pietarissa itsenäistä kamppailua, käydä taistelua omia puoluetovereitaan vastaan, jakaa kahtia Pietarin proletariaatin päästäkseen sopimukseen porvarillisen ja monarkistisen — „kansanvapauden” — puolueen kanssa.

Tietysti porvarillinen lehdistö riemuitsi! Bulevardilehti „Segodnja” julisti juhlallisesti erikoisessa pääkirjoituksessaan, että päätöksellään menshevikit *ovat pelastaneet Venäjän*, ja kadettien virallinen äänenkannattaja „Retsh”, palkkioksi menshevikeille, lupasi antaa työväenkuuriassa paikan „menshevikille”, muttei missään tapauksessa „bolshevikille”.

Menshevikkien itsenäisen esiintymisen ensimmäisenä tuloksena oli se, että porvaristo alkoi sanella tahtoaan työväenkuurialle.

Sillä välin konferenssi, joka menshevikkien poistumisen jälkeen jatkoi istuntojaan, — ottaen huomioon sen, että Pietarissa ei ole mustasotnialaisvaaraa, ja pitäen tarkoituksenaan kadettien hegemonian horjuttamista ja demokraattisen pikkuporvariston vapauttamista sen vaikutuksen alai-

suudesta,— päätti tehdä sopimuksen eserrien ja trudovikien kanssa asettaen määrätyt ehdot edustajanpaikkojen jakamisesta (2 työväenkuurialle, 2 sosialidemokraateille, 1 eserrille, 1 trudovikeille).

Porvarillinen lehdistö riemuitsi: trudovikit ja eserrät tekivät blokin kansansosialistien kanssa, tuo blokki lähentelee kadetteja, menshevikit ovat erkautuneet — bolshevikit on eristetty! Vallankumouksellinen taktiikka on tuomittu, „rauhanomaiset keinot” ovat päässeet voitolle, eläköön sovinto monarkian kanssa, alas kansan joukkotaistelun tie.

Saatuaan aikaan sosialidemokraattien kahtiajakaantumisen, tehtyään voimattomaksi proletariaatin vallankumouksellisen lohikäärmeen kadetit tekivät kainostelematta kaupat... hra Stolypinin kanssa. Sanomalehti uutisten mukaan Miljukov pääsee näinä päivinä pääministerin puheille, pääministeri panee kadetti puolueen laillistamisen ehdoksi — ei mitään blokkeja vasemmistolaisten kanssa. Kadetit antavat koko „vasemmistolaiselle” — itse asiassa *pikkuporvarilliselle* — blokille (kansansosialistit, eserrät, trudovikit ja menshevikit) kaikkiaan vain 2 paikkaa kuudesta Pietarille kuuluvasta paikasta. Antaakseen perään „lehterille” kadetit ovat *valmiit* heittämään tungettelevalle pikkuporvarilliselle blokille — 2 paikkaa. Varmoina siitä, ettei vasemmistoblokki siihen suostu, kadetit käyivät neuvotteluja mustasotnialaisten päämiehen — Stolypinin kanssa.

Kuva muuttuu. Alkaa vaalikamppailu. Järjestetään vaalikokouksia. Menshevikit, jotka esiintyvät niissä perin vähän, sopertavat arasti: sopimuksia kadettien kanssa. Bolshevikit, jotka esiintyvät kaikissa kokouksissa, kutsuvat proletaareja ja puoliproletaareja yhtenäiseen työväenpuolueeseen — sosialidemokraattiseen puolueeseen, kutsuvat kaikkia vaaleihin osallistuvia vallankumousmiehiä ja demokraatteja yhtenäiseen vallankumoukselliseen blokkiin mustasotnialaisia ja kadetteja vastaan. Kadettien ei anneta puhua; bolshevikeille osoitetaan suosiota. Kaupungin demokratia — työväen- ja pikkuporvarillinen demokratia — kulkee vasemmalle, ravistaa hartioiltaan kadettien iestä.

Kuva muuttuu: „sovittelijat” ovat vihan vimmoissaan. He puhuvat bolshevikeista suu vaahdossa. Alas bolshevikit! „Novoje Vremja”¹⁶ ja „Tovarishtsh”, lokakuulaiset ja

kadetit, Vodovozovit ja Gromanit ryhtyvät liikuttavan yksimielisesti pyhään sotaan punaista bolshevismiin aavetta vastaan. Jos bolshevismi lienee konsanaan kaivannut todisteita vallankumouksellisen ja luokkakantaisen taktiikkansa oikeellisuudesta, niin se on saanut nuo todisteet siitä rai-vokkuudesta, jolla koko porvarillinen lehdistö hyökkäilee sen kimppuun. Jos pikkuporvarillinen vallankumouksellinen demokratia, joka pyrkii vilpittömästi toteuttamaan tunnuk-sensa, on kaivannut havainnollista opetusta, niin se on saanut tuon opetuksen siitä ylenkatseesta, jolla suur- ja keskiporvaristo on siihen suhtautunut, siitä sopimusten-teen (hallituksen kanssa) politiikasta, jota kadetit harjoit-tavat kansan selän takana.

Vallankumouksellinen sosialidemokratia sanoo koko demokraattiselle kaupunkilais- ja maaseutuköyhälistölle: vain liitossa proletariaatin kanssa, vain vapautumalla kadettien holhouksesta, vain päättäväisessä ja johdonmukai-nessa taistelussa itsevaltiutta vastaan sinä löydät pelastuk-sesi. Jos olet siihen kyllin kypsynyt, niin seuraat prole-tariaattia. Ellet ole siihen kypsynyt, niin jäät kadettien holhottavaksi, mutta proletariaatti, päätyköönpä vaali-kamppailu miten tahansa, päätyköönpä teidän keskinäinen kaupanhierontanne edustajanpaikoista miten tahansa, kul-kee ja tulee edelleenkin kulkemaan omaa erikoista luokka-tietään, vallankumouksellista tietään.

Menshevismi on joutunut kovalle koetukselle. Vaali-kamppailusta on tullut sen opportunistisen taktiikan kulma-kivi. Osa sosialidemokratiasta on joutunut porvarillisten ideologiiden hegemonian alaiseksi. Porvarilliset ideologit suhtautuvat armottoman ylenkatseellisesti menshevikkeihin pitäen heitä „maltillisina sosialisteina” („Retshin” sanonta), joiden apuun voi aina luottaa. Heidän oikeisto-laisystävänsä eivät kursaile heidän suhteen ja ainoastaan... luottavat heidän palvelevan uskollisesti kadetteja. Osa sosialidemokratiasta on saattanut itsensä sellaiseen häpeään, että liberaalinen porvaristo kohtelee sitä kuin kuuliaista välikappalettaan ja että mielialaltaan vallan-kumouksellinen proletariaatti pitää parempana äänestää pikemminkin eserriä (kuten kävi valtuutettujen vaaleissa menshevismien linnakkeessa — Viipurinpuolella) kuin *tuol-laisia* sosialidemokraatteja.

Opportunismien kriisi lähenee. Sopimuksenteko „luokkasovittelijain” kanssa antaa menshevismille ratkaisevan iskun. Vasiljevit, Malishevskit ja Larinit ovat raivanneet tien... hautausmaalle. Menshevikkien riveissä on hämminkiä ja ominpäin eroamisia. Martov karkoittaa puolueesta Vasiljeveja ja Malishevskijeja. Työläiset karkoittakoot puolueesta menshevismien hengen!

„Proletari” № 12,
tammikuun 25 p:nä 1907

Julkaistaan „Proletari” lehden
tekstin mukaan

VAALIT PIETARIN TYÖVÄENKUURIASSA

Työläisten valtuutettujen vaalit ovat Venäjän poliittisessa elämässä ja työväenliikkeemme historiassa erittäin suuri tapahtuma, jolle ei ole vielä läheskään annettu sille kuuluvaa arvoa.

Kaikki puolueet, joilla on edes jonkinlaista tukea proletariaatin keskuudessa, ovat ensimmäisen kerran esiintyneet *työläisjoukkojen edessä* ei yleisin ohjelmin tai tunnuksin, vaan esittäen määrätyn käytännöllisen kysymyksen: *minkä puolueen ehdokkaille* työläisjoukko uskoo etujensa puolustamisen? Kuten kaikki tietävät, vaalijärjestelmä työväenkuuriassa on tietenkin kovin, kovin kaukana oikeasta demokraattisesta edustuksesta. Mutta työläisjoukko kuitenkin esiintyy vaaleissa. Ja *puolueiden taistelua*, nimenomaan *vissien* poliittisten puolueiden taistelua, käydään Venäjällä *ensi kertaa* laajojen työläisjoukkojen näkyvissä.

Työläisten valtuutettujen vaalit on suoritettu jo monilla Venäjän paikkakunnilla. Mutta ei ole vähänkään täydellisiä ja tarkkoja tietoja puolueiden taistelusta näissä vaaleissa. Sanomalehdet julkaisevat vain aivan ylimalkaisia ja sitä paitsi vain likimääräisiä, „*silmämitalla*” tehtyjä yhteenvetoja. Elleivät puolueyöntekijät ja erikoisesti eturivin työläiset itse ryhdy käsiksi tuohon välttämättömään ja tuiki tärkeään asiaan, *tutkimaan* työväenkuuriassa toimitettujen vaalien kulkua ja tuloksia, niin voidaan epäröimättä sanoa, että me menetämme tavattoman arvokkaan ja puolue työn ja puolueagitaation edelleen kehittämiseksi välttämättömän aineiston.

Venäjällä työväenkuuriassa toimitettujen vaalien aiheuttaman yleisvaikutelman kaikki sanomalehdet määrittelevät yksimielisesti näin: äärimmäisten vasemmistolaisten,

ennen kaikkea sosialidemokratian ja sitten sosialistivallankumouksellisten, täydellinen voitto.

Vaalit ovat vahvistaneet loistavasti sosialidemokratian perusväittämän: proletariaatti luokkana on vallankumouksellinen. Proletaarijoukko on pyrkimyksiltään ja sympatioiltaan sosialidemokraattinen. Proletariaatti on Venäjän vallankumouksellisin luokka.

Vaalit ovat tosiasiallisesti *kumonneet* sellaiset puheet, ettei sosialidemokraattinen puolue ole Venäjällä työväenpuolue. Vain liberaalit, jotka tarkoituksellisesti valehtelevat, tai opportunistit, jotka syytävät varomattomasti sanoja tuuleen, voivat nyt epäillä Venäjän sosialidemokratian *proletaarista joukkoluonnetta*.

Jos tästä yleisestä johtopäätöksestä siirrytään yksityiskohtaisempiin johtopäätöksiin, niin on välttämättä ensin huomautettava, että *vielä ei ole* vähänkään täydellistä aineistoa. Katsomme kuitenkin jopa ehdottoman välttämättömäksi eikä vain sallittavaksi *hahmotella* koko joukon myöhemmin seuraavia johtopäätöksiä — ei suinkaan sitä varten, että pyrkisimme ratkaisemaan kysymyksen, vaan sitä varten, että voisimme *asettaa kaikkien tovereiden pohdittavaksi äärettömän tärkeän kysymyksen*, saada aikaan ajatusten vaihdon, järjestää aineiston keräyksen j.n.e.

Ensimmäisten lehtiutusten perusteella pistää silmään ero toisaalta varsinaisen Venäjän ja toisaalta teollisesti, kulttuurillisesti ja poliittisesti paljon kehittyneemmän Puolan välillä. Venäjällä, ainakaan Pietarissa ja Moskovassa, *ei ole* avoimesti porvarillisia puolueita, jotka nojautuisivat vaikkapa osittain proletariaattiin. Mitä täydellisin ylivoima on sosialidemokraateilla, huomattavasti pienempi vaikutus on itseään sosialistisena pitävällä porvarillisen demokratian äärimmäisellä vasemmistolla, eserräpuolueella. Kadetteja ei työläisten keskuudessa ole, taikka jos on, niin aivan mitätön määrä.

Puolassa on olemassa avoimesti porvarillinen, kadetteja oikeammalla oleva *narodovetsien* puolue (narodovy-demokraatit, n.-d., en-de-kit)¹⁷, joka esiintyi vaaleissa huomattavana. Tätä ei voida selittää poliisimaisista ja sotilaallisista vainoista johtuvilla seikoilla. Porvaristo, joka Puolassa pelaa taitavasti kaikkien puolalaisten kansallisuussorrolla, kaikkien katoliilaisten uskonnollisella sorrolla, — porvaristo

etsii ja löytääkin vissiä tukea joukoista. Puolan talonpoikaistosta ei tarvitse puhuakaan.

On kuitenkin itsestään selvää, että olisi typerää tehdä tämän eroavaisuuden pohjalla sitä johtopäätöstä, että Venäjän takapajuisuus on omaperäistä etevämmyyttä. Ei, asia on selitettävissä yksinkertaisemmin, se on selitettävissä historiallis-taloudellisilla eikä kansallisilla eroavaisuuksilla. Venäjällä on pohjakerroksissa, maaseudulla, agraarijärjestelmässä mittaamattomasti enemmän maaorjuuden jätteitä,— siksi talonpoikaistossa ja sen kanssa kiinteässä yhteydessä olevassa työväenluokassa on enemmän primitiivistä, välitöntä vallankumouksellisuutta. Tässä vallankumouksellisuudessa on epäilemättä vähemmän proletariaaria luokkatietoisuutta ja enemmän yleisdemokraattista (ja tämä merkitsee: sisällöltään porvarillis-demokraattista) protestia. Ja sen lisäksi porvaristo on meillä vähemmän kehittyntä, vähemmän valveutunutta ja poliittisessa taistelussa vähemmän kokenutta. Se ei hyljeksi proletariaatin keskuudessa tehtävää työtä niinkään paljon sen vuoksi, ettei se kykenisi vieroittamaan meistä minkäänlaista proletariaatin osaa, kuin sen vuoksi, ettei sen ylipäänsä tarvitse nojautua kansaan (kuten Euroopassa ja Puolassa); sille riittää toistaiseksi se, että se nojautuu etuoikeuksiin, lahjontaan ja raakaan voimaan. Koittaa meilläkin vielä sellainen aika, jolloin kaikenlaiset tulokkaat porvariston keskuudesta tuovat työläisjoukkoon sekä natsionalismia että jonkinlaista kristillistä demokratiismia, sekä antisemitismia että kaikkea muuta sellaista iljettävyyttä!

Tarkastelkaamme varsinais-Venäjää. Merkittävää on ennen kaikkea Pietarin ja Moskovan välinen ero. Moskovassa sosialidemokraatit ovat saaneet mitä täydellisimmän voiton eserristä. Muutamien — tosin ei vielä täysin tarkistettujen — uutisten mukaan siellä lasketaan olevan lähes 200 sosialidemokraattivaltuutettua ja vain parikymmentä eserrää!

Pietarissa on päinvastoin: kaikkia hämmästyttää eserrävaltuutettujen *odottamattoman* suuri prosenttiluku. Sosialidemokraatit ovat tietysti enemmistönä, mutta he eivät ole ehdottomasti ylivoimaisia eserriin nähden. Eserriä lasketaan olevan noin 33%, jopa (vaikka se tuskin pitää paikkansa) noin 40%. Vaikka ottaisimme toistaiseksi, tarkkojen tietojen kokoamiseen asti, kumman luvun tahansa, niin joka

tapauksessa käy selväksi, miksi sosialidemokratian rivi-jäsenet Pietarissa tuntevat olonsa sellaiseksi, ikään kuin „meidät olisi lyöty laudalta” työväenkuuriassa. Jos kolmas-osakaan valtuutetuista on eserriä, niin se on jo *todella* sosialidemokratian tappio pääkaupungissa,— tappio siihen verrattuna, mitä olemme nähneet muualla Venäjällä, ja siihen verrattuna, mitä me kaikki sosialidemokraatit pidämme normaalina ja välttämättömänä.

Tämä on tavattoman tärkeä tosiasia... Pietarissa, työväenkuuriassa porvarillisen demokratian äärimmäinen vasemmisto esti sosialisteja pääsemästä *ylivoimaiseksi* enemmistöksi! Meidän suoranainen velvollisuutemme on kiinnittää tähän ilmiöön mitä suurinta huomiota. *Kaikkien* sosialidemokraattien on pyrittävä sitkeästi siihen, että tämä ilmiö tutkitaan tarkkaan ja selitetään oikein.

Tammikuun 7 ja 14 päivän vaaleista tyrmistyneiden pietarilaisten sosialidemokraattien saama yleisvaikutelma on pääpiirteissään seuraava: 1) tappio, jonka „socialistivallankumoukselliset” aiheuttivat sosialidemokraateille, on tuntuvin nimenomaan *suurimmissa* tehtaissa, noissa tietoisimman, vallankumouksellisimman proletariaatin etumaisissa keskuksissa; 2) „socialistivallankumoukselliset” pääsivät voitolle *etupäässä* ja pääasiallisesti *menshevikki-socialidemokraateista*. Niissä tapauksissa, jolloin taistelua kävivät eserrien ehdokas ja bolshevikki-socialidemokraattien ehdokas, sai voiton paljon useammin ja *jopa useimmissakin tapauksissa* sosialidemokratia.

On helppo havaita, että nämä molemmat johtopäätökset ovat erittäin tärkeämerkityksellisiä. Ja sen vuoksi meidän täytyy välttämättä huolehtia siitä, että ne olisivat todella *johtopäätöksiä* tarkistetusta tosiasiainestosta, jossa ei ole kahdenlaisen tulkinnan varaa, eivätkä vain pelkkiä vaikutelmia. On tietenkin tuskin uskottavaa, jopa miltei mahdotontakin, että Pietarin mitä erilaisimpien piirien sosialidemokraattisten työntekijäin yhteinen ääni voisi olla erheellinen. Olisi tietenkin naurettavaa pedanttisuutta vaatia tarkkoja ja täsmällisiä tilastotietoja vallankumousmiehiltä, joilla on juuri nyt aivan suunnattomasti työtä vaalien alalla, mutta kuitenkin perusaineisto, tärkeimmät numerot ja tiedot *voidaan ja täytyy* koota, sillä se on välttämätöntä *kaikelle* sosialidemokraattiselle toiminnallemme Pietarissa pitkäksi aikaa.

Alempana kajoamme tähän kysymykseen yksityiskohtaisemmin (ks. kirjoitusta „Sosialidemokraattien ja sosialistivallankumouksellisten vaalitaistelu Pietarin työväenkuuriassa”). Tässä yhteydessä sen sijaan rajoitumme vain antamaan arvion siitä, mikä poliittinen merkitys on tuolla sosialidemokratian *suhteellisella* tappiolla Pietarin työväenkuuriassa toimitetuissa vaaleissa.

Ennen kaikkea on mainittava, että sosialidemokraattien lukumäärällinen enemmisyys valtuutettujen joukossa osoittaa selvästi, että *lukumäärällisesti* ovat enemmistönä *laitokset*, joissa sosialidemokraateilla on järjestösolunsa. Yksityiskohtaisemmat tiedot vahvistavat varmaankin sen havainnon, jonka sosialidemokraatit tekivät jo lokakuun vapauksien päivinä, nimittäin sen, että eserrät eivät tee mitään vakinaista ja pitkäaikaista, vakavaa, organisatorista työtä proletariaatin keskuudessa, vaan toimivat, jos niin voidaan sanoa, äkkiryssä „kahmien kokoon” päätöslausemia joukkokokouksissa mielialan nousun aikana, käyttäen hyväksi kaikkea vilkastumista „kahmiakseen” myös mandaatteja räiskyvien ja vaikuttavien „vallankumouksellisten” korulauseiden ja puheiden avulla.

Jokainen tunnollinen tutkija tulee luultavasti toteamaan eserrien voiton *tämän* elementin niissäkin vaaleissa, jotka juuri äsken toimitettiin Pietarin työväenkuuriassa. Viime kädessä tässä on kysymys siitä, että „vallankumouksellinen” pikkuporvarillinen puolue ei kykene harjoittamaan vakavaa ja sitkeää proletaarista toimintaa,—kun mielialassa tapahtuu vähäisinkin muutos, katoaa tuo puolue kokonaan työläisesikaupunkien näköpiiristä. Vain erillisinä hetkinä sen onnistuu hyväksikäyttää joukkojen poliittisen koulutuksen riittämättömyyttä „lumoten” ne näennäisen laajalla (todellisuudessa epämääräisellä ja intelligenttien valekorealla) kysymyksenasettelulla, pelaten luokkatietoisuuden kehittymättömyydellä, käyttäen demagogisesti hyväkseen perinnäistä „kiintymystä maahan” niissä tapauksissa, kun on vielä yhteyksiä maaseutuun j.n.e. y.m.s.

Vallankumouksen porvarillinen luonne johtaa luonnollisesti siihen, että työläiskortteleihin „pyrhtää” aika ajoin parvittain radikaalista ja aiovallankumouksellista porvarillista nuorisoa, joka ei tunne jalkojensa alla olevan mitään luokkapohjaa ja lähenee vaistomaisesti proletariaattia, tuota ainoaa vakavaa vapauden puolesta *taistelevaa*

joukkoa, kun ilmassa tuntuu vallankumouksen uusi nousu, uusi rynnistys. Työläisten joukkokokouksissa esiintyvät eserräpuhujat ovat tavallaan myrskylintuja, jotka osoittavat, että proletariaatin mieliala on nousemassa, että proletariaatti on jonkin verran jo levähtänyt ja koonnut voimia entisten tappioittensa jälkeen, että sen keskuudessa alkaa taas laajalti ja syvästi käydä jokin kuuhunta, joka vie uuteen otteluun vanhaa järjestelmää vastaan.

Lokakuun ja „Duman” kauden vertaileminen nykyisiin vaaleihin ja eserrien lujia järjestösoluja koskevat yksinkertaiset numerotiedot vahvistavat epäilemättä tuon selityksen oikeaksi.

Mutta olisi tietysti äärettömän kevytmielistä rajoittaa tähän selitykseen ja olla näkemättä sitä, että nimenomaan suurimmissa, tietoisimmissa ja taistelussa koetelluimmissa tehtaissa eserrät ovat päässeet voitolle sosialidemokraateista. Onneksi tiedämme kuitenkin jo nyt, että itse asiassa porvarillisen demokratian äärimmäinen vasemmisto ei päässyt voitolle suinkaan sosialidemokratiasta, vaan sosialidemokratian *opportunistisesta madaltamisesta*.

Vallankumouksellinen porvarillinen demokratia on ollut voimaton vallankumouksellisen sosialidemokratian edessä, ja itse asiassa se on päässyt voitolle vain niistä, jotka laahustavat ei-vallankumouksellisten porvarien perässä ja *kannattavat blokkeja kadettien kanssa*. Tätä todistavat aivan selvästi myös sosialidemokraattisten työntekijäin lausunnot eserrien esiintymisten luonteesta sekä tiedot siitä tilanteesta, jonka vallitessa eserrät „pääsivät voitolle” menshevikeistä.

Vaalit toimitettiin Pietarissa tammikuun 7 ja 14 päivänä. Juuri tammikuun 7 päivänä työläis-Pietari sai tietää, että 31 menshevikkiä oli erkaantunut sosialidemokraattien konferenssista hieroakseen kauppoja kadettien kanssa Duman edustajanpaikoista. Pietarin porvarillinen lehdistö riemuitsi ja paasasi sen jälkeen kokonaisen viikon keuhien menshevikkejä, istuttaen heitä vierekkäin kadettien kanssa, kiitellen heidän luopumistaan vallankumouksesta ja siirtymistään „*oppositioblockiin*”, „maltillisen sosialistisiin puolueisiin” j.n.e. j.n.e.

Menshevikkien täydellinen tappio suurissa tehtaissa on ensimmäinen varoitus, jonka *proletaarijoukot* ovat antaneet horjuville intelligenttiopportunisteille!

Kun menshevikit kääntyivät kadettien puolelle, niin Pietarin proletariaatti käänsi menshevikeille selkänsä.

Eserrät käyttivät hyväkseen sosialidemokratian kahtiajakaantumismomenttia, käyttivät hyväkseen työläisten suuttumusta kadettimaisia menshevikkejä kohtaan ja tekivät sen ovelasti ja kursailematta. Esikaupunginosissa he haukkuivat sosialidemokraatteja blokkien teosta kadettien kanssa (virkkamatta mitään bolshevikeista ja VSDTP:n Pietarin komiteasta), mutta kaupungissa *he itse hieroivat kauppoja kadettien kanssa!* Nyt on ymmärrettävää, miksi he ovat niin visusti salanneet ja salaavat yleisöltä sekä katsomuksensa että päätöksensä blokkien teosta kadettien kanssa samoin kuin blokkinsakin kansansosialistien kanssa *ynnä muun, ynnä muun, ynnä muun**. He tekevät *salassa* kaikkia menshevismien syntejä, mutta työläisten edessä he keplottelevat itselleen kättentaputuksia, keplottelevat itselleen mandaatteja haukkumalla menshevismii!

VSDTP:n Semjannikovin alapiirin liiton organisaattori, jonka selostusta käytämme alempana hyväksi, kirjoittaa selostuksessaan suuressa Semjannikovin tehtaassa toimitetuista vaaleista: bolshevikkien vastalauseista huolimatta menshevikit asettivat ehdokkaaksi tov. X:n¹⁸. „Tehtaassa pidetyssä vaalikokouksessa puhunut intelligenttieserrä arvosteli armottomasti toveri X:n perusteluja, joilla tämä puolsi sopimustentekoa kadettien kanssa, ja niin tov. X., kuten työläiset sanoivat, kärsi haaverin”. Menshevikkien tappio joukkojen edessä oli täydellinen. „*Kun joukot saivat tietää*”, luemme samasta selostuksesta, „että sosialidemokraattiehdokkaat kannattavat sopimusten solmimista kadettien kanssa ja että nuo ehdokkaat ovat menshevikkejä, *niin siellä* (tehtaalla) *sanottiin heti suoraan, että menshevikkejä ei tulla äänestämään*”.

Tästä käy täysin ymmärrettäväksi, miksi menshevikit sosialidemokraattisen konferenssin edustajien vaaleissa vastustivat vaaliohjelmista äänestämistä, s.o. sitä, että joukot itse olisivat äänestäneet *välittömästi* kysymyksestä, joka koski kadettien kanssa tehtäviä blokkeja!

* He julkaisivat Pietarin komiteansa päätöslauselman vasta työväenkuuriassa toimittettujen vaalien *jälkeen*.

...., Tehdasalapiirissä Nevan steariinitehtaassa työmies N. M., joka asetettiin valtuusmiesehdokkaaksi, ilmoitti menshevikeille suoraan: „Kun nyt olen saanut tietää, että sosialidemokraatit kannattavat sopimusten solmimista kadettien kanssa, minä siirryn eserrien puolelle”. *Ja siirtyikin, ja hänet valittiin valtuutetuksi!”*

Tuollaiseen häpeään saattoivat sosialidemokratian nuo viheliäiset opportunistit, jotka vaalien aattona saattavat erkaantua työväenpuolueesta hieroakseen kauppoja edustajanpaikoista kadettien kanssa!

Jokainen sosialidemokraatti, jolle proletaarisen puolueen kunnia ja hyvä nimi on kallis, voi tehdä tästä vain yhden johtopäätöksen: armoton taistelu menshevismiä vastaan Pietarissa. Meidän täytyy avata työläisten silmät näkemään, mitä miehiä ovat ne, jotka kadettipolitiikallaan sysäävät työläisiä sosialismin puolelta vallankumouksellisen porvariston puolelle.

Eserrät ovat vallanneet menshevikeiltä suurimmat tehtaat. Meidän pitää valloittaa ne takaisin eserriltä. Meidän on lähetettävä uusia agitaattorivoimia, uutta vallankumouksellista sosialidemokraattista kirjallisuutta juuri suurimpiin tehtaisiin selittääksemme työläisille, miten he ovat joutuneet kadetteihin mieltyneiden menshevikkien käsistä *kadetteihin mieltyneiden* eserrien käsiin!

Koko vaalikamppailun kulku Pietarissa, kaikki tiedot menshevikkien loppumattomista horjumisista, heidän tekemistään yrityksistä päästä (työväenpuolueesta erkanemisen jälkeen) vastavallankumoukselliseen kadettiblokkiin sekä siitä, kuinka he *ja eserrät yhdessä* ovat hieroneet kauppoja kadettien kanssa edustajanpaikoista,— kaikki se antaa meille mitä rikkainta aineistoa taistellaksemme Pietarin suurissa tehtaissa *sekä menshevikkejä että eseriä vastaan*.

Suurista tehtaista pitää tulla ja niistä tuleekin vallankumouksellisen sosialidemokratian vankkoja ja niin opportunisteille kuin vallankumouksellisille pikkuporvareillekin luoksepääsemättömiä tukikohtia.

„Prostyje Retshi” № 3,
tammiukuun 30 pnä 1907
Allekirjoitus: N. L e n i n

Julkaistaan „Prostyje Retshi”
lehden tekstin mukaan

SOSIALIDEMOKRAATTIEN JA SOSIALISTIVALLANKUMOUKSELLISTEN VAALITAISTELU PIETARIN TYÖVÄENKUURIASSA

Suuri menestys, joka eserrillä oli vaaleissa työväenkuuriassa, on saattanut monet sosialidemokraatit alakuloisiksi. Tuo tosiasia on kuitenkin sangen merkittävä, se osoittaa sosialidemokraattien tehneen suuren virheen, ja sen vuoksi se vaatiikin vakavaa tutkimista. Ei pidä masentua eikä murehtia, vaan tutkia menneitä vaaleja, jotta päästäisiin selville niiden suhteellisen epäonnistumisen syistä ja saataisiin sosialidemokraattinen toiminta työläisten keskuudessa vastaisuudessa oikealle tolalle.

Oivallista aineistoa sellaista työläisten valtuusmiesten vaalien tutkimista varten tarjoaa VSDTP:n Pietarin komitean „Nevskin piirin Semjannikovin alapiirin liiton selostus” vuoden 1906 marraskuun 15 päivän ja vuoden 1907 tammikuun 15 päivän väliseltä ajalta.

Emme esitä tuota „Selostusta” kokonaan, vaan otamme siitä ainoastaan *tarkkoja numerotietoja* menshevikki- ja bolshevikki-sosialidemokraattien taistelusta sosialistivallankumouksellisia vastaan valtuutettujen vaaleissa Pietarin erään suurimman (ja historian kannalta erään *huomatuimman*) työläisesikaupungin *23 tehtaassa*.

Esitämme nämä numerot joka tehtaalla osalta erikseen, jotta jokainen asiaa tunteva työntekijä voisi tarkistaa tietomme ja korjata niitä; sitä paitsi jaamme tehtaat sellaisiin, joissa ehdokkaina oli bolshevikkeja, ja sellaisiin, joissa ehdokkaina oli menshevikkejä. Eittämättömän suuret tehtaat, s.o. sellaiset, joissa valittiin enemmän kuin yksi valtuutettu, on ladottu kurssiivilla:

Tehtaat, joissa ehdokkaiksi asetetut olivat bolševikkejä:	Valittujen valtuusmiesten lukumäärä		
	sosiali- demo- kraat- teja	sosialidem- okraateille myötämieli- siä	eserriä
Venäläis-amerikkal. mekaaninen tehdas.....	1	—	—
Armatuuritehdas.....	1	—	—
Offenbacher.....	1	—	—
Upenek.....	1	—	—
Ratapölkkykyllästämö.....	1	—	—
Entinen Onufrijevin tehdas.....	1	—	—
Kattotuolitehdas.....	—	1	—
<i>Pahl</i>	2	—	1
Vena.....	1	—	—
Atlas.....	1	—	—
Aleksanterin vaununrakennustehdas.....	1	—	—
Rautavalimo.....	—	—	1
<i>Kaikkiaan 12 tehtaassa</i>	11	1	2

Tehtaat, joissa ehdokkaiksi asetetut olivat
menshevikkejä:

<i>Semjannikovin tehdas</i>	—	—	5
<i>Maxwell</i>	1	—	1
Thornton.....	1	—	—
Gromov.....	1	—	—
Naumann.....	1	—	—
Grapp.....	1	—	—
Aleksejev.....	1	—	—
Nevan steariinitehdas.....	—	—	1
Vargunin.....	—	—	1
<i>Obuhovin tehdas</i>	—	—	4
Korttitehdas.....	yksi selvillesaamaton		
<i>Kaikkiaan 11 tehtaassa</i>	6	—	12
	ja yksi selvillesaamaton		
<i>Yhteensä 23 tehtaassa</i>	17	1	14
	ja yksi selvillesaamaton		

Näistä numerotiedoista näkyy ennen kaikkea se, että yleensä puhuen *sosialidemokraatit pääsivät voitolle* eserriä. Sosialidemokraatit veivät läpi 18 valtuutettua (kun yksi sosialidemokraateille myötämielinen liitetään sosialidemokraatteihin), kun taas eserriä ainoastaan 14.

Edelleen näistä numeroista näkyy selvästi, että 1) suurimmissa tehtaissa voittivat yleensä eserrät; 2) eserrät löivät laudalta yleensä menshevikki-sosialidemokraatteja; 3) bolshevikki-sosialidemokraatit löivät laudalta yleensä eserriä.

Todellakin, kun otetaan neljä suurinta tehdasta, s.o. ne, joista jokainen valitsi enemmän kuin yhden valtuutetun, saadaan tulokseksi: kaikkiaan niissä valittiin 14 valtuutettua (siis 14.000 työläisen puolesta), joista *11 eserrää ja 3 sosialidemokraattia*. Muissa 18 pienemmässä tehtaassa valittiin *15 sosialidemokraattia ja 3 eserrää*. Näiden tehtaiden työläisten yleislukumäärää emme tiedä, se voi olla yli 18.000, sillä jos työläisiä on alle 2.000, niin he lähettävät yhden valtuutetun, mutta se voi olla allekin 18.000, sillä kaikki laitokset, joissa on 50 työläistä tai enemmän, lähettävät kukin 1 valtuutetun.

Näin ollen siihen yleiseen johtopäätökseen, että sosialidemokraatit pääsivät voitolle eserristä Nevskin piirissä, täytyy tehdä muutos: suurimmissa tehtaissa *eserrät pääsivät voitolle sosialidemokraateista!* Valtuutettujen lukumäärää koskevat numerotiedot eivät vielä riitä tarkan johtopäätöksen tekemistä varten: tarvitaan numerotietoja *tehtaittain* ja sitä paitsi tarvitaan tiedot jokaisen tehtaan työläisten lukumäärästä sekä myös äänestäneiden lukumäärästä jokaisessa tehtaassa.

Edelleen, esitetyistä numerotiedoista näkyy selvästi, että *eserrien voitto on kokonaan menshevikkien syytä*. Menshevikit luovuttivat eserrille kokonaista 12 paikkaa, kaksitoista 18:sta, mutta bolshevikit luovuttivat kaikkiaan 2 (14:stä).

Bolshevistisissa tehtaissa (katsoen bolshevistisiksi ne tehtaas, joissa eserriä vastaan asetettiin bolshevistisia ehdokkaita, eikä niitä, joissa bolshevikit *yleensä* työskentelevät) eserrät ehdottomasti lyötiin laudalta ja muun muassa heidät lyötiin kaikkein suurimmassa tehtaassa, Pahlilla, jossa kolmesta valtuutetusta bolshevikit veivät läpi kaksi. Kun otetaan huomioon, ettei meillä ole tietoja niistä tapauksista, jolloin eserrät asettivat yleensä omia ehdokkaitaan, että on siis varsin mahdollista eserrien tappio niin Venäläis-amerikkalaisessa mekaanisessa tehtaassa kuin myös Aleksanterin vaununrakennustehtaassa ja „Atlasissa” j.n.e., niin seuraa johtopäätös: *yleensä bolshevikit pääsivät voitolle eserristä*.

Menshevistisissä tehtaissa sen sijaan tuli lyödyksi sosialidemokratia: eserrät valloittivat 12 paikkaa, sosialidemokraatit — ainoastaan 6. On eittämätöntä, että *yleensä eserrät pääsevät proletariaatin joukkojen edessä voitolle menshevikeistä.*

Emme tarkalleen tiedä, missä määrin noita Nevskin piirin numerotiedoista tehtyjä johtopäätöksiä voidaan ulottaa koko Pietaria koskeviksi. Mutta sen perusteella, että „koko sosialidemokraattinen Pietari” puhuu eserrien odottamattomista voitoista suurissa tehtaissa ja että sosialidemokraattisten valtuutettujen yleislukumäärä on nähtävästi paljon suurempi kuin eserräläisten,—tämän perusteella voidaan ajatella, että Nevskin piiriä koskevat tiedot ovat enemmän tai vähemmän tyypillisiä. Tiedoitetaan, että Vasiljevski Ostrovilla, *menshevism*in keskuksessa Baltian tehtaassa eserrät pääsivät voitolle menshevikeistä valtavalla äänimäärällä: he saivat lähes 1.600 ääntä, mutta menshevikit — alle sadan. Sitävastoin suuressa Putkitehtaassa, joka samoin on siellä, eserrät saivat kootuksi samaten noin 1.600 ääntä, mutta bolshevikit noin 1.500, ja sitä paitsi viimeksi mainitut *esittivät protestin* vaaleja vastaan julistaen ne vääriksi yhden uurnan särkemisen vuoksi ja vaativat vaalien kumoamista. Tai toinen tiedoitus: Ranskalais-venäläisessä tehtaassa, josta perin häikäilemättömät menshevikki-intelligentit „*toivat*” Pietarin sosialidemokraattien konferenssiin *yksinomaan menshevistisiä* ääniä, 370 ääntä, tulivat valtuusmiehiksi valituiksi *bolshevikki ja eserrä*. Viipurinpuolella, tuossa menshevism linnakkeessa, eserrät saivat voiton menshevikki-sosialidemokraateista. J.n.e. j.n.e.

Voidaksemme tarkistaa kaikki nämä tiedoitukset ja saada tarkat numerotiedot *on tuiki välttämätöntä* kerätä *ehdotto-*
masti heti, ennen kuin vaalien jättämä vaikutelma on hävinnyt, tiedot *kaikista* valtuutettuja valinneista tehtaista. Paikalliset sosialidemokraattiset työntekijät voivat vaivatta koota ja kirjoittaa muistiin numerotiedot jokaisesta tehtaasta erikseen. Ja näiden numeroiden yhteenlasku on sosialidemokratialle *välttämätön*, jotta voitaisiin suhtautua vaaleihin täysin tietoisesti,—ettei peiteltäisi raukkamaisesti omia virheitä ja puutteellisuuksia, vaan saatettaisiin ne puoluekantaisen arvostelun alaisiksi ja suunnattaisiin kaikki ponnistukset näiden puutteellisuuksien poistamiseen.

Pietarissa *ei voida* tehdä johdonmukaista sosialidemokraattista työtä, ellei tarkastella huolellisesti, miten tapahtui *työläisjoukkojen* äänestys tuon tai tämän puolueen ehdokkaiden puolesta. Porvarillisille puolueille on tärkeää vain saada niin ja niin monta mandaattia. Meille on tärkeää saada joukot *ymmärtämään*, miten *sosialidemokratia* oppinsa ja taktiikkansa puolesta eroaa kaikista pikkuporvarillisista puolueista, vaikkapa ne nimittäisivätkin itseään vallankumouksellisiksi, sosialistisiksi. Sen vuoksi olemme velvollisia hankkimaan tarkat ja täydelliset tiedot Pietarin työväenkuuriassa toimitetuista äänestyksistä ja vaaleista.

Siksi käännyimme hartaalla pyynnöllä kaikkien Pietarissa olevien sosialidemokratian paikallisten, piirien ja alapiirien työntekijöiden puoleen ja pyydämme heitä lähettämään tarkat tiedot likipitäen seuraavan ohjeen mukaan: 1) piiri; 2) tehtaan nimi; 3) työläisten lukumäärä; 4) äänestäneiden lukumäärä; 5) keskenään taistelleiden ehdokkaiden suunta: eserrä, bolshevikki, menshevikki, muut puolueet; 6) *kutakin* ehdokasta kannattaneiden äänten lukumäärä. Tällaisista tiedoista laadittu yhteenveto tulee olemaan vankkana perustana, kun arvioimme sosialidemokratian toiminnan eri puolia ja pohdimme sitä menestystä ja niitä epäonnistumisia, joita meillä tulee olemaan seuraavissa vaaleissa.

„Prostyje Retshi” № 3,
tammikuun 30 pnä 1907

Julkaistaan „Prostyje Retshi”
lehden tekstin mukaan

MITEN PITÄÄ ÄÄNESTÄÄ PIETARIN VAALEISSA?

(KENELLE OVAT EDUKSI TARUT MUSTASOTNIALAISVAARASTA?)

Vallankumouksellisen suunnan sosialidemokraatit ovat jo aikoja sitten osoittaneet, että kadetit, jotka haluavat torjua heitä *vasemmalta uhkaavan vaaran*, tarkoituksellisesti keksivät ja levittelevät taruja mustasotnialaisvaarasta.

Socialidemokraatteja ei ole kuunneltu. Liberaalinen lehdistö on huutanut ja huutaa yhä kuorossa mustasotnialaisvaarasta. Pikkuporvarilliset radikaalit, narodnikit, ovat kerranneet naiivisti liberaalien sanoja. Myös sosialidemokratian opportunistit ovat laahustaneet liberaalien perässä ja alentuneet toisinaan (kuten esim. Pietarissa) suoranaiseen rikkuruuteenkin proletariaattia kohtaan.

Katsokaapa, mitä vaalit osoittavat?

Kaikki näkevät nyt valitsijain mielialan tulleen *vasemmistolaisemmaksi*. Mustasotnialaiset on lyöty vaa-leissa paljon perusteellisemmin kuin viime vuonna. *Osoit-tautuu*, että vallankumoukselliset sosialidemokraatit *ovat olleet oikeassa*. Mustasotnialaisvaara äänestyksissä on *tarua*, jonka ovat laskeneet liikkeelle kadetit, jotka kansan selän takana hierovat kauppoja Stolypinin kanssa. Tiedetään, että Pietarissa hra Vodovozov, joka viime vuonna äänesti kadetteja, on nyt kääntänyt heille selkänsä ja paljastanut julkisesti Miljukovin käynnin Stolypinin luona! Ja Miljukovin on täytyntä tunnustaa tämä tosiasia. Miljukov vain *salaa* kansalta edelleenkin sen, mitä kadettien laillistamisen ehtoja Stolypin hänelle esitti!

Kadetit yrittävät sanomalehdissään nyt parastaan todistaakseen Stolypinille maltillisuutensa, vaatimattomuutensa, lojaalisuutensa sekä sen, että he ovat riippumattomia „vasemmistolaisista” ja valmiit taistelemaan näitä vastaan.

Miten edullista ja mukavaa politiikkaa, eikö totta? Mielistellään Stolypinia ja hänen ystäviään, s.o. mustasotnialaisia, eroamalla „vasemmistolaisista”, taistelemalla vasemmistolaisia vastaan lehdistössä, kokouksissa, vaaleissa. Ja mielistellään vasemmistolaisia — tai oikeammin sanoen tomppeleita ja rikkureita vasemmistolaisten joukossa — huutamalla mustasotnialaisvaarasta: äänestäkää muka kadetteja, etteivät äänet hajaantuisi!

Niin juuri, sellaista politiikkaa kadetit harjoittivat Moskovassakin. Hra Kokoshkin, entinen Duuman jäsen ja eräs huomatuimpia kadetteja, kirjoitti vaalipäivänä „Russkije Vedomostissa”¹⁹:

„Jokaiselle on selvää, ettei vasemmistoblokki voi saada puolelleen niiden puolueettomien ääniä, jotka horjuvat „lokakuulaisten” ja „kadettien” välillä; se ei voi valloittaa ainoatakaan ääntä „Lokakuun 17 päivän liitolta”. Mutta kansanvapauden puolueelta se voi valloittaa ääniä ja siten myötävaikuttaa taantumuksen voittoon, ja vain tähän käytännölliseen tulokseen viekin sen toiminta menestyksen tapauksessa”.

Näin hra Kokoshkin kirjoitti vaalipäivän aamuna. Mutta vaalit osoittivat hra Kokoshkinin puhuneen *silkkaa valhetta*. Vasemmistoblokin toiminnan tulos osoitti, että oikeistolaisen *voitto Moskovassa ei ollut mahdollinen, voittimme me kadeteilta miten paljon ääniä tahansa!*

Moskovan vaalit *todistivat*, että taru mustasotnialaisvaarasta on *kadettien valhetta*, jota tästä lähin voivat toistella vain tietoiset vasemmistolaisrikkurit.

Ottakaa eri äänestysalueiden äänten lukumäärää osoittavat numerot. Esitämme ne täydellisesti tuonnempana kirjoituksessa: „Ennakkotietoja Moskovan vaaleista”. Nämä numerot osoittavat, että *14 äänestysalueella 16:sta** lokakuulaisten saama äänimäärä teki *vähemmän kuin puolet* kadettien ja vasemmistolaisten yhteisestä äänimäärästä. Siis itsenäisellä esiintymisellään *14 äänestysalueella* vasemmistolaiset *eivät missään tapauksessa voineet „myötävaikuttaa taantumuksen voittoon”*.

Hra Kokoshkin *valehteli* parjaten vasemmistoblokkia taantumuksen apuriksi!

* Moskovassa on kaikkiaan 17 äänestysaluetta. Mutta 17:nneltä, Pjatnitskin äänestysalueelta ei ole täydellisiä tietoja. Kadetit saivat siellä vähintään 1.498 ääntä, lokakuulaiset luultavasti noin 600; vasemmistoblokki luultavasti noin 250.

Hra Kokoshkin *pelotti* valitsijoita *valheellisella keksinnöllään* mustasotnialaisvaarasta pidättääkseen valitsijoita äänestämästä vasemmistoblokin puolesta.

Hra Kokoshkin samoin kuin pietarilaisetkin kadetit *pelkää* asettaa yksinpä sensusvaatimuksetkin tyydyttäneen valitsijan eteen *oleellista* kysymystä, kysymystä valitsijan *periaatteellisesta* myötätunnosta Stolypinin keskustelukumppanien puoluetta tai sosialidemokratiaa ja trudovikkeja kohtaan. Herrat Kokoshkinit enempää kuin pietarilaisetkaan kadetit eivät perusta laskelmiaan valitsijan tietoisuuden varaan, *vaan siihen, että pieneläjä*, joka on huumattu renginpalveluksia tekevän liberaalisen lehdistön huudoilla mustasotnialaisvaarasta, *on säikähtänyt*.

Ja Moskovan vaalit olivat todella *säikytettyjen pieneläjien* vaalit. Tästä voi olla todisteena seuraava aineisto sellaisesta lähteestä, jota varmastikaan kukaan ei epäile myötätunnosta „bolshevikkeja” kohtaan.

Tammikuun 29 pnä „Birzhevyje Vedomosti”²⁰ lehti julkaisi vartavasten paikanpäälle lähettämänsä kirjeenvaihtajan kirjeen siitä, miten „Moskova valitsee valitsijamiehiä”. Tämä kirjeenvaihtaja kirjoittaa seuraavaa:

„Päästyään jonosta valitsijat vetäytyvät kauas syrjään ja alkavat kertoa vaikutelmistaan.

— Taisit kuin taisitkin äänestää Gringmuthia? — kysäisee urakoitsija mestariltaan.

— Alkähän toki, Sergei Petrovitsh, kadettejahan me,— vastaa matalakasvuinen mestari, pyöreä kuin tynnyri.

— Miksette vasemmistoblokkia? — tiukkaa urakoitsija.

— Se on vaarallista, äänet hajaantuvat,— vastaa mestari”.

Juuri siitä syystä kaupungin pieneläjäin joukko äänesti Moskovassa kadetteja! Pieneläjä äänesti vasemmistolaisia vastaan *ei sen vuoksi, että hän olisi tuntenut vastenmielisyyttä näitä kohtaan*, vaan sen vuoksi, että se „on vaarallista — *äänet hajaantuvat*”, s.o. sen vuoksi, että hän *uskoi kadettivalehtelijoita*, jotka olivat käyttäneet hyväkseen liberaalisten jokapäiväisten lehtien monopolia pieneläjän puijaamiseksi.

Tammikuun 28 päivän vaalit Moskovassa osoittivat, että kun oli olemassa neljä ehdokaslistaa, niin äänet eivät voineet hajaantua *siten, että olisi ollut mustasotnialaisten voiton vaaraa*.

Moskovassa kadetit vetivät säikähtänyttä pieneläjää nenästä. Tietäkööt pietarilaiset valitsijat tämän ja olkoot tarttumatta toista kertaa Stolypinin kanssa kauppoja hierovien kadettien onkeen!

Kiinnitämme lukijain huomiota vielä vuoden 1906 ja vuoden 1907 tietojen (Moskovan 9 äänestysalueelta,—täydellisempiä tietoja meillä ei valitettavasti ole käsillä) vertailuun. On tunnettua, että kaikki kadettien säestäjät ja vasemmistolaisrikkurit huutavat senaatin selityksistä, jotka muka todistavat, että *ei voida nojautua* vuoden 1906 tietoihin, että vuonna 1907 vaaleissa on odotettavissa pahempaa, että nyt on olemassa mustasotnialaisvaara.

Entä kuinkas Moskovassa kävi? Vuonna 1906 kadetit saivat 9:llä äänestysalueella 13.220 ääntä, oikeistolaiset 5.669 (lokakuulaiset) ynnä 690 (monarkistit), yhteensä 6.359 (ehkäpä *jonkin verran enemmänkin*, sillä esittämämme numeroista näkyy, että ei ole laisinkaan tietoja monarkistien saamasta äänimäärästä muutamilla näistä yhdeksästä äänestysalueesta).

Vuonna 1907 oli samoilla äänestysalueilla mustasotnialaisia vastaan 14.133 ääntä (niistä 11.451 kadettien puolesta ja 2.682 vasemmistolaisten puolesta) ja mustasotnialaisten puolesta 5.902 ääntä (niistä 4.412 lokakuulaisten puolesta ja 1.490 monarkistien puolesta).

Siis *äänestäneiden* lukumäärä vuonna 1907 on senaatin selityksistä huolimatta jonkin verran suurempikin kuin vuonna 1906 (20.025, kun ennen oli 19.579). Mustasotnialaisia vastaan äänestäneiden määrä on *suurempi* kuin vuonna 1906 (14.133, kun ennen oli 13.220); mustasotnialaisten puolesta äänestäneiden määrä on *pienempi* kuin vuonna 1906 (5.902, kun ennen oli 6.359).

Moskovan kokemus todistaa *tosiasiallisesti* sitä, että voidaan *täydellisesti* luottaa vuoden 1906 tietoihin, sillä vuoden 1907 tiedot osoittavat *askelta* parempaan.

Entä mitä puhuvat Pietaria koskevat numerotiedot vuodelta 1906? Nämä numerot puhuvat siitä, että 9 äänestysalueella, joista valitaan 114 valitsijamiestä, mustasotnialaisten *suurin* äänimäärä oli v. 1906 *enemmän kuin kaksi kertaa pienempi* kadettien *pienintä* äänimäärää*.

* Nämä numerotiedot on esitetty *täydellisesti* „Zrenije” lehden 1. numerossa (ks. tätä osaa, s. 35. *Toim.*). Julkaisemme ne alempana *vielä kerran*, jotta kaikki pietarilaiset valitsijat tietäisivät ne.

Siis kun mustasotnialaisia vastaan äänestävään äänet jakaantuvat kadettien ja vasemmistolaisten kesken, on *oikeistolaisten voitto Pietarissa mahdoton*.

Yksinpä kaupunkilaisvalitsijainkin tammikuun 29 päivänä toimittamat valitsijamiesten vaalit Pietarin *kihlakunnassa* osoittavat, että mustasotnialaisvaara on kadettien valheelista lorua. Vieläpä näidenkin valitsijain keskuudessa, joilla oli suurimpia vaikeuksia listojen saamisessa ja vaaleihin saapumisessa, mustasotnialaiset saivat *niin vähän* ääniä, etteivät voineet voittaa, *jakaantuivatpa äänet miten tahansa*. Kadetit saivat minimum * 1.099 ääntä, *socialidemokraatit* 603, lokakuulaiset 652, Venäjän kansan liitto 20. Veimmepä me siellä kadeteilta minkä verran ääniä tahansa, *eivät oikeistolaiset olisi voineet mennä vaaleissa läpi!*

Ja sen vuoksi me ilmoitamme nyt aivan jyrkästi: ne, jotka mustasotnialaisvaaran takia kehoittavat Pietarissa äänestämään kadetteja, etteivät äänet hajaantuisi,— ne *tietoisesti valehtelevat ja petkuttavat valitsijaa*. Ne, jotka mustasotnialaisvaaran takia syrjäytyvät vaaleista Pietarissa, vaikkapa edes yhdellä äänestysalueella,— ne *tietoisesti valehtelevat ja petkuttavat valitsijaa peitellen rikku-ruuttaan vasemmistoblokkia kohtaan*.

Pietarissa enempää kuin Moskovassakaan ei ole mustasotnialaisvaaraa, vaan on kadettivaara. On olemassa se vaara, että tietämätön ja peloiteltu pieneläjä antaa äänensä kadetille, ei siksi, että hän tuntisi vastenmielisyyttä vasemmistoblokkia, socialidemokraatteja ja trudovikkeja kohtaan, vaan siksi, että valehteleva kadettilehdistö on juurruttanut häneen äänten hajaantumisen pelon.

Kaikkien niiden, jotka haluavat valitsijain äänestävän Pietarissa *tietoisesti*, on taisteltava *tätä* vaaraa vastaan.

Pietarissa ei ole mustasotnialaisvaaraa, vaan kadettivaara. Siksi äänestyksestä *pidättäytyminen* niillä kolmella (Vasiljevski Ostrovin, Rozhdestvenskajan ja Liteinyin) äänestysalueella, joissa äänten hajaantuessa (vuoden 1906 tiedoista päätellen) mustasotnialaisten voitto on mahdollinen, tulee olemaan anteeksiantamatonta rikku-ruutta vasemmistolaisia kohtaan. Nämä kolme äänestysaluetta antavat 46 valitsijamiestä valitsijamiesten yleismäärästä, 174:stä (160 kaupungista ja 14 työväenkuuriasta).

* — vähintään. Toim.

Siis nämä äänestysalueet eivät voi vaikuttaa vaalien lopputulokseen. Mutta vasemmistolaisten tai kadettien voittoon ne voivat vaikuttaa suuresti. Olettakaamme, että sosialidemokraatit ja trudovikit voittavat 4 äänestysalueella, Spasskajan ja Moskovan sekä Pietarin- ja Viipurinpuolen äänestysalueella (otamme mielivaltaisesti). Silloin on vasemmistolaisilla 74 valitsijamiestä (60 kaupungin ja 14 työläisten puolesta). Jos kadetit voittavat *kaikilla* muilla äänestysalueilla, niin silloin heillä on 100 valitsijamiestä ja he saavat kaikki edustajansa Duumaan! Mutta jos kolmella yllä mainitulla äänestysalueella menevät läpi mustasotnialaiset (lukumäärältään 46), niin silloin kadetteja tulee olemaan vain 54 ja kadettien on pakko yhtyä vasemmistolaisiin, jolloin he saavat Duumassa kaksi paikkaa kuudesta.

Siis se, joka Pietarin kolmella „mustasotnialaisella” äänestysalueella pidättäytyy, hän palvelee salaa kadetteja, hän on rikkuri vasemmistoblokkia kohtaan!

Kansalaiset valitsijat! Älkää uskoko niitä petkuttajia, jotka puhuvat teille äänen hajaantumisen vaarasta Pietarissa. Älkää uskoko valheellisia juttuja Pietarissa olevasta mustasotnialaisvaarasta.

Pietarissa ei ole mustasotnialaisvaaraa. Oikeistolaiset eivät voi voittaa Pietarissa äänen jakaantuessa kadettien ja vasemmistolaisten kesken.

Älkää äänestäkö valehtelevain kadettien (jotka käyvät takaportaiden kautta Stolypinin luona) keksimän „vaaran” pelosta, vaan omantuntonne ja vakaumuksenne mukaan.

Liberaaliporvarienko puolesta, jotka tahtovat sälyttää talonpojille tuhoisan lunastusmaksun,— jotka kavaltavat talonpoikain asian luovuttaen sen liberaalisten tilanherrojen huostaan,— jotka salassa hierovat kauppoja Stolypinin kanssa ja käyvät neuvotteluja mustasotnialaisten kanssa?

Vaiko sosialidemokraattisen työväenpuolueen puolesta, proletariaatin puolueen puolesta, jota kannattavat kaikki trudovikkipuolueet?

Kansalaiset, äänestäkää vasemmistoblokin puolesta!

ENNAKKOTIETOJA MOSKOVAN VAALEISTA

Liberaaliset ja liberaaleja palvelevat sanomalehdet huutavat yhä vieläkin Moskovassa ja Pietarissa vallitsevasta mustasotnialaisvaarasta.

Näyttääksemme, miten *valheellisia* nuo huudot ja fraasit ovat, esitämme johdonmukaisessa järjestyksessä kaikki numerotiedot, jotka Pietarin lehdissä on tähän mennessä julkaistu Moskovan vaaleista.

Vertauksen vuoksi esitämme myös „Nasha Zhizn” lehdessä ²¹ maaliskuun 28 p:nä 1906 julkaistut tiedot Moskovan kaupungissa vuonna 1906 toimitetuista vaaleista.

Puhumme sitten toisessa yhteydessä siitä, mikä merkitys on kumpaisillakin tiedoilla, jotka yhä uudemman kerran todistavat, että lorut „mustasotnialaisvaarasta” ovat *läpeensä valheellisia*.

Moskovan kaupungin vaaleissa vuonna 1907 saatujen äänten lukumäärä:

Moskovan kaupungin äänestysalueet	Perustus- lailliset demokraatit	Lokakuu- laiset	Monarkistit	Vasemmis- toblokki
Arbatin	1.348	514	154	214
Basmännajan	934	462	113	155
Kaupungin	643	266	107	61
Lefortovon	938	631	244	190
Mjasnitskajan	1.331	551	191	191
Pretshistenkan	1.183	538	161	175
Presnjan	1.196	550	187	458
Rogozhin	1.565	963	267	286
Serpuhovon	469	189	69	101
Sretenkan	1.239	403	106	303
Sushtshevskin	2.061	700	398	841
Hamovnikin	1.011	647	197	297
Jakimankan	1.153	552	171	241
Tverskoin	1.730	680	189	313
Jauzan	1.117	299	75	162
Meshtshanskajan	1.839	838	262	689
<i>16 äänestysalueella.....</i>	<i>19.757</i>	<i>8.783</i>	<i>2.891</i>	<i>4.677</i>

Moskovian kaupungin äänestysalueet	Perustus- lilliset demokraattit	Lokakuu- laiset	Monarkistit	Vasemmis- toblokki
Vuonna 1906				
Arbatin	1.269	700	?	—
Sushtshevskin	2.867	930	193	—
Presnjan	1.662	646	150	—
Prethhistenkan	1.810	734	?	—
Tverskoin	1.810	850	174	—
Kaupungin	571	362	50	—
Sretenkan	1.368	640	40	—
Jauzan	600	300	?	—
Basmannajan	1.263	507	83	—
9 äänestysalueella	13.220	5.669	690	—
Samoilla 9 äänestysalueella v. 1907	11.451	4.412	1.490	2.682

Näin ollen vaalit Moskovassa ovat todistaneet, että lorut mustasotnialaisvaarasta ovat *perättömiä*. Muistutamme vielä kerran, että tiedot vuoden 1906 vaaleista Pietarissa *todistivat aivan samaa*:

Äänestys Pietarissa ensimmäisen Duuman vaaleissa

Äänestysalueet	Kadettien ehdokaslistan saama pientin äänimäärä	Puolet siitä luvusta	Oikeistopuo- luiden ehdo- kaslistan saama suurin äänimäärä	Vaillisjämies- ten lukumäärä
Amiraliteetin	1.395	697	668	— 5
Aleksander Nevskin	2.929	1.464	1.214	— 16
Kasaanin	2.135	1.067	985	— 9
Narvan	3.486	1.743	1.486	— 18
Viipurinpuolen	1.853	926	652	— 6
Pietarinpuolen	4.788	2.394	1.729	— 16
Kolomenskajan	2.141	1.070	969	— 9
Moskovian	4.937	2.468	2.174	— 20
Spasskajan	4.873	2.436	2.320	— 15
Liteinyin	3.414	1.707	2.097	+ 15 ²³
Rozhdestvenskajan	3.241	1.620	2.066	+ 14
Vasiljevski Ostrovin	3.540	1.770	2.250	+ 17

„Zrenije” № 2,
helmikuun 4 pnd 1907

Julkaistaan „Zrenije” lehden
tekstin mukaan

POLIITTINEN LIDVALIADI

Siviili-insinöörien salissa tammikuun 24 p:nä pidetyssä kokouksessa sattui „Telegrafin”²³ (tammikuun 26 päivän numeron) tiedoittaman mukaan seuraava tapaus.

„Lavalle astuu V. V. Vodovozov ja muistuttaa kokoukselle Nemetin teatterissa tapahtuneesta välikohtauksesta. „Kysyin siellä, onko se totta, että Miljukov käy valitsijain selän takana neuvotteluja Stolypinin kanssa. Vastaukseksi kuului huutoja: „se on valhetta! parjausta!”, ja prof. Gredeskul vastasi, että Miljukov on rehellinen mies, johon puolue ehdottomasti luottaa. En epäile vähääkään Miljukovin henkilökohtaista rehellisyyttä, mutta noita neuvotteluja on käyty. Miljukovkaan ei sitä kiellä. Tänään „Retsh” lehdessä hän kirjoittaa keskustelleensa Stolypinin kanssa kansanvapauden puolueen laillistamisesta, minkä yhteydessä hänelle esitettiin ehdotuksia, joita ei voida hyväksyä. *Miljukov salaa kuitenkin sen, mitä ehdotuksia ne oikeastaan olivat. Jos ne ovat halpamaisia, niin ne pitää saattaa julkisuuteen, ne pitää koko kansan nähten naulita... häpeäpaaluun!*”

— Hajotan kokouksen! — ilmoittaa poliisikomisarius.

Yleisö rientää ovelle meluten ja viheltäen. Kokouksen järjestäjät syytävät Vodovozoville ankaria moitteita, ja komisarius lähettää lavan luo pari poliisikonstaapelia — kaiken varalta”.

Hra Vodovozov ei ollut ansainnut ankaria moitteita, vaan tunnustuksen siitä, että oli yrittänyt *paljastaa* Miljukovin ja Stolypinin väliset neuvottelut. Siitä voivat poliittista toimihenkilöä moittia vain joko *poroporvarit*, jotka eivät ymmärrä *kansalaisvelvollisuuksia*, tai henkilöt, jotka tahtovat *salata* kansalta kadettien vehkeilyn. Emme nyt oikein tiedä, kumpaanko näistä kategorioista kuuluivat sen kokouksen järjestäjät, jossa alustajana oli kadetti Nabokov.

Kysymyksellä Miljukovin ja Stolypinin välisistä neuvotteluista on äärettömän suuri merkitys. Ne, jotka ovat taipuvaisia suhtautumaan välinpitämättömästi tähän

kysymykseen, viittaamaan sille kintaalla ja sanomaan sitä merkityksettömäksi pikku skandaaliksi, ovat tuhannesti väärässä. Joka *pelkää* skandaalia, se ei käsitä, että hänen kansalaisvelvollisuutenaan on paljastaa *poliittiset lidvaliadiit*.

Ja Miljukovin neuvottelut Stolypinin kanssa ovat nimenomaan osanen poliittista lidvaliadia, jossa rikoslain nojalla rangaistavan rahanhimon ja puijauksen asemesta olemme tekemisissä *poliittisesti epärehellisen ja rikollisen* kaupanhieronnan kanssa, jota harjoittaa puolue, mikä väärinkäyttää yleviä sanoja „kansan vapaus”.

Olemme jo maininneet „Trud” lehdessä²⁴, että Miljukov *salaa kansalta*, mitkä olivat Stolypinin „ehdot”. Hän salaa myös sen, oliko hänellä yksi audienssi vai useampia ja milloin ne olivat. Hän salaa senkin, kutsuiko Stolypin hänet luokseen vai pyysikö Miljukov audienssia. Hän salaa vihdoin myös sen, oliko kadettien Pietarin komiteassa ja Keskuskomiteassa tehty tämän johdosta päätöksiä ja lähetettiinkö keskukselta tiedoituksia provinssiin.

On helppo huomata, että näistä tiedoista riippuu kadettien zubatovilaisuuden täydellinen arviointi. Kansalta *salataan* vain *rumia* asioita. Hra Vodovozov sanoo oikein, että ne *täytyy saattaa julkisuuteen*. Ja hra Vodovozov on *velvollinen* jatkamaan paljastuksiaan, jos hän tahtoo, että poliittiset velvollisuutensa tuntevat kansalaiset pitäisivät häntä rehellisenä ja johdonmukaisena, järkähtämättömänä poliitikkona eikä sensaatiota tavoittelevana sanomalehtimiespahasena. Kun kysymyksessä on *halpamaisuus* koko kansaa koskevilla asioilla, niin kansalaisen *velvollisuus* on *pakoittaa* peittelijät puhumaan.

Ken tietää *jotain* noista halpamaisuuksista ja tahtoo täyttää kansalaisvelvollisuutensa, hänen pitää *pakoittaa* Miljukovit haastamaan itsensä oikeuteen parjauksesta ja *oikeudessa* paljastaa kadetti johtaja, joka kansan selän takana, kansan ja vanhan järjestelmän välisen vaalitaistelun ollessa kuumimmillaan, juoksee takaportaiden kautta vanhan järjestelmän johtomiehen luona!

Asetamme hra Miljukoville ja kadetti puolueelle avoimet kysymykset:

1. Milloin Miljukov kävi audienssilla tai milloin nimenomaan Miljukov (*ja hänen ystävänsä?*) kävi audiensseilla hra Stolypinin luona?

2. Kutsuiko Stolypin Miljukovin luokseen? Ja eikö Miljukov tällöin *tiennyt jotain* niistä „halpamaisista” (hra Vodovozovin sanojen mukaan) ehdoista, joista Stolypin halusi keskustella Miljukovin kanssa?

3. Milloin nimenomaan pidettiin kadettien Pietarin komitean ja Keskuskomitean (tai molempien komiteoiden yhteinen) istunto Stolypinin *ehdotusten* johdosta? Eikö siellä päätetty ottaa *jotakin askeleita* näiden ehdotusten hyväksymissuuntaan? Eikö siitä kirjoitettu *jotakin* provinssiin?

4. Missä yhteydessä Miljukovin käynti Stolypinin puheilla ja yleensä näiden miesten *eräät lähestymisyrietykset* ovat siihen käyttäytymistapaan, joka oli ominaista kadettien esiintymiselle tammikuun 18 päivänä yhdessä pikkuporvarillisen blokin kanssa pidetyssä „konferenssissa”?

Palaamme vielä — ja luultavasti montakin kertaa — paljastuksiin, jotka koskevat kadetin käyntiä „audienssilla” mustasotnialaisen luona. Me vielä todistamme kaikkien kaukana syrjässä olevan henkilön saatavissa olevien asiakirjojen perusteella, että nimenomaan nämä kadettien ja mustasotnialaisten neuvottelut ovat olleet *syynä* siihen, että *epäonnistui* „vasemmistolaisten” ja kadettien yhteinen blokki, jota monet ovat halunneet ja jota vastaan me olemme aina taistelleet.

Mutta toistaiseksi sanomme:

Tietäkööt hra Miljukov ja kadettipuolue sen, että *ei yksistään* Vodovozov, vaan vielä monen monet muutkin tekevät kaiken voitavansa *tämän poliittisen lidvaliadin paljastamiseksi!*

„Zrenije” № 2,
helmikuun 4 pnä 1907

Julkaistaan „Zrenije” lehden
tekstin mukaan

PIETARIN TYÖVÄENKUURIASSA TOIMITETTUJEN VAALIEN TULOKSET

Vaikka työväenkuuriassa toimitettujen vaalien kulkua koskevien tarkkojen aineistojen kokoaminen edistyykin hitaasti (bolshevikit ovat julkaisseet painetun kyselylehtisen ja levittäneet sitä), on vaalien yleinen luonne silti selvinnyt.

Epäilemätöntä on, että eserrät ovat voimistuneet enemmän kuin saatoimme odottaa. Sen myöntävät menshevikitkin („Nash Mir”²⁵ № 1). Läänin työväenkuuriassa he valloittivat 10:stä valitsijamiehestä 4. Kaupungin työväenkuuriassa pääsivät heistä voitolle sosialidemokraatit, jotka saivat valloitetuksi kaikki 14 valitsijamiestä, mutta eserrien ehdokkaiden saama äänimäärä osoittautui huomattavan suureksi (269 äänestäneestä 110—135 kannatti eserriä; 145—159 sosialidemokraatteja).

Edelleen. Kukaan ei kiellä myöskään sitä tosiasiaa, että eserrät voittivat meidät etenkin suurimmissa tehtaissa.

Menshevikit kieltävät *seuraavan*, epäonnistumisemme syiden selittämiseksi mitä tärkeimmän tosiasiain, nimittäin: että *eserrät pääsivät voitolle etupäässä menshevikeistä*.

„Nash Mir” lehden 1. numerossa, työväenkuuriassa toimitettuja vaaleja käsittelevässä erikoiskirjoituksessa, he *eivät mainitse mitään* tästä kysymyksestä, vaan viittaavat ulkokultaisesti sosialidemokratian heikkenemiseen ryhmien välisen taistelun takia ja hämäävät sen, että nimenomaan menshevikit ovat vieneet tuon ryhmäin välisen taistelun *kahtiajakaantumiseen asti* ja sellaiseen „kadettimaisuuteen” taktiikassaan, että se *sysäsi luotaan* eturivin työläisiä.

Mutta nekin tiedot, joita nyt on saatu kokoon, *todistavat* yhä täydellisemmin sitä, että meidän alkuperäinen johto-

päätöksemme („Proletari” № 12)— nimittäin, että eserrät löivät laudalta *menshevikkejä* *,— oli oikea.

Nevskin piirin osalta se on todistettu eri tehtaita koskevilla tiedoilla „Proletarin” 12. numerossa. Päinvastainen, aivan perusteeton lausunto „Nash Mir” lehden 1. numerossa on pelkkää pötyä.

Moskovan piirin suhteen sitä todistaa lehtemme tässä numerossa julkaistu tiedoitus²⁶.

Viipurinpuolen suhteen menshevikit itse („Nash Mir” № 1) esittävät tällaisia numeroita: *kaupungissa* (menshevikit) 17 sosialidemokraattia, 12 eserrää ja 2 epämääräistä. *Lääniin kuuluvassa* piirin osassa, jossa toimivat vain bolshevikit, 7 sosialidemokraattia, ei ainoatakaan eserrää.

Nämä numerotiedot eivät vielä todista lopullisesti mitään. Mutta yleensä ne *vahvistavat täydellisesti* sen johtopäätöksemme, että eserrät löivät nimenomaan menshevikkejä. „Nash Mir” lehti yrittää aivan turhaan vedota siihen, että Viipurinpuolen lääninosassa eserrät eivät esiintyneet laisinkaan ja „siis ei ollut minkäänlaista kilpailua”. Ensinnäkin herää kysymys, miksi eserrät eivät esiintyneet nimenomaan tuossa Pietarin esikaupungissa, vaikka esiintyivät muissa? Eiköhän siinä ollut merkitystä sillä, että siellä oli jo etukäteen kaikella ennakkotyöllä tehty mahdolltomaksi eserrien „kilpailu”? Toiseksi, menshevikit eivät anna tarkkoja tietoja siitä, kuka oli ehdokkaana. Eivätkä he anna eri tehtaitakaan koskevia tietoja. Kolmanneksi, tiedämme sanomalehdistä, että *juuri* Viipurinpuolella eserrät löivät *kokouksissa* menshevikkejä heidän „kadettimaisuutensa” takia.

Niinpä „Retsh” tiedoitti tammikuun 24 p:nä kokouksesta, joka pidettiin tammikuun 21 p:nä Nobelin talossa (Nystadtskaja, 11). Puhujana, „Retshin” tiedoituksen mukaan, oli sosialidemokraatti Gurvitsh, joka syytti äärimmäisiä vasemmistopuolueita Duuman boikotoinnista („Retsh” kirjoittaa kursivilla tästä avusta, jota annettiin kadeteille vasemmistolaisten kokouksessa!). Gurvitsh syytti narodnikkeja „*pikkumaisesta tinkimisestä*”, mikä ehkäisi vaaliunion teon kadettien kanssa. Vastatessaan Gurvitshille narodnikki Bikerma nimitti „*edellisen puhujan sanoja*”

* Ks. tätä osaa, s. 46. *Toim.*

pikkumaisesta tinkimisestä — parjaukseksi". Narodnikki Smirnov todisteli, että menshevikki Gurvitsh „ei eroa missään suhteessa kadeteista”. Smirnov vetosi siihen, että kadetti Gredeskul oli julkisesti „kehunut” Gurvitshia.

Sellainen on „Retshin” selostus. Siitä näkyy selvästi, että eserrät löylyttivät menshevikkiä työläisten edessä nimenomaan menshevikkien ja kadettien välisten suhteiden vuoksi.

Kaikkien silmään pisti erikoisesti eserrien menestys Nevskin ja Moskovon piirissä sekä Viipurinpuolella. Ja juuri näiden piirien perusteella selviää nyt tämän menestyksen syy: sosialidemokraatti-opportunistit horjuttavat sosialidemokratian arvoa valveutuneen proletariaatin edessä.

Mutta joskin me jouduimme oikeistososialidemokraattien takia menettämään 4 paikkaa 10:stä läänin työväenkuuriassa, niin sen sijaan kaupungin työväenkuuriassa me korjasimme asiaa.

Ja me korjasimme sitä, kuten alempana seuraavasta näkyy, *nimenomaan sillä*, että selitimme laajalti kaikille valtuutetuille vallankumouksellisen eikä opportunistisen sosialidemokratian taktiikkaa.

Kaikkiaan oli työläisvaltuutettuja kaupungissa 272. Niistä laskettiin olleen sosialidemokraatteja ja sosialidemokraateille myötämielisiä 147, s.o. enemmän kuin puolet. Lopuista oli vain osa oikeita eserriä (54), osa epämääräisiä (55), puolueeseen kuulumattomia (6), 1 *oikeistolainen* ja 9 *trudovikkia*, „vasemmistolaista” (kaksi heistä kadetteja) j.n.e.

Pietarin komitea toimi mitä tarmokkaimmin valtuutettujen keskuudessa. Otettiin pohdittavaksi kaikkia kiinnostava kysymys Pietarin vaaleista, taktiikasta: kadettien kanssa vaiko kadetteja vastaan. VSDTP:n Pietarin komitean edustajat tekivät valtuutetuille selkoa vallankumouksellisen sosialidemokratian kannasta, menshevikit puolustivat puheissaan omaa taktiikkaansa.

Tammikuun 28 pnä pidettiin kaikkien puolueiden valtuutettujen *ratkaiseva* kokous. Läsnä oli 200—250 henkeä. Äänten enemmistöllä 10—12 vastaan hyväksyttiin päätöslauselma, joka hyväksyy täydellisesti *bolshevistisen taktiikan*, vaatii *vasemmistoblokin* kannattamista ja on suunnattu

suoraan menshevikkejä vastaan, „peiteltyä” kadettien tukemista vastaan.

Tässä tuon päätöslauselman teksti:

„Ottaen huomioon:

1) että niiden vasemmistolaisten ehdokaslistojen menestys, joita sosialidemokraatit, eserrät, trudovikit ja kansansosialistit ovat jo asettaneet mustasotnialaisten ja kadettien ehdokaslistojen vastapainoksi kaupunkikuuriassa, on poliittisesti tavattoman tärkeää;

2) että tämä menestys on mahdollinen vain siinä tapauksessa, että kaikki vasemmistopuolueet kannattavat yksimielisesti vasemmistolaisia listoja,—

eri tehtaiden työläisten valtuutettujen kokous kehoittaa kaikkia vasemmistopuolueita kannattamaan yhteisiä vasemmistolaisia listoja ja olemaan asettamatta missään tapauksessa, yhdessäkään Pietarin kaupungin piirissä mitään erillisiä ehdokaslistoja sekä olemaan kannattamatta kadetteja edes peitettyssäkään muodossa.

Nojautuen joukkojen mielipiteeseen valtuutettujen kokous lausuu toivomuksenaan, että toverit menshevikki-sosialidemokraatit yhtyisivät vasemmistolaisten sopimukseen ja myötävaikuttaisivat vasemmistolaisen ehdokaslistan menestykseen Pietarissa toimitettavissa vaaleissa”.

Näinmuodoin Pietarin kaupungissa, jonka menshevikit halusivat erottaa erilleen läänistä, koko proletariaatin edustajat tuomitsivat menshevikkien taktiikan!

Se, että bolshevikkien taktiikalle myötämieliset tietoiset työläiset ovat Pietarissa enemmistönä, mikä ilmeni selvästi jo sosialidemokraattien konferenssissa, on todistettu lopullisesti tällä valtuutettujen päätöksellä.

Tammikuun 28 pnä työläisjoukkojen edustajat viimeisen kerran kehoittivat menshevikkejä luopumaan kadettien „peiteltyyn” tukemisen taktiikasta, vasemmistoblokkiin kohdistuvasta rikkuruustaktiikasta.

Mutta menshevikit eivät edes nytkään alistuneet proletariaatin tahtoon. Helmikuun 1 pnä „Retsh” lehdessä julkaistiin otteita heidän vetoamuksestaan, jossa he heittelevät palikoita vasemmistoblokin pyöriin. Tammikuun 29 pnä myöhään yöllä Kolomenskajan piirin puolueettomat progressistit purkivat menshevikkien kanssa tekemänsä kirjallisen sopimuksen sen jälkeen, kun kaikki vasemmistoblokin edustajat olivat selittäneet progressisteille, ettei menshevikkien ehtoa („toimintavapaus” valitsijamiehille, s.o. vapaus loikata kadettien puolelle!) voida hyväksyä.

Tammikuun 30 pnä pidettiin VSDTP:seen kuuluvien ja tälle puolueelle myötämielisten työläisiä edustavien valtuutettujen kokous. Tällaisista valtuutetuista oli läsnä enemmistö — 98 henkeä. VSDTP:n Pietarin komitean edustaja tov. V. ehdotti käsiteltäväksi kysymyksen tulevien sosialidemokraattisten valitsijamiesten alistumisesta Pietarin komitean ohjeisiin Valtakunnanduuman jäsenten vaaleissa. Hän osoitti, että normaalioloissa tämä kysymys ei voisi herättää mitään epäilyksiä tai erimielisyyksiä, koska Pietarin komitean antamat ohjeet ovat tietenkin velvoittavia kaikille Pietarin järjestön jäsenille. Mutta tällä haavaa huomattava osa järjestöstä, menshevikkien enemmistö, on erkaantunut ja ilmoittanut, että menshevikki-valitsijamiehet jättävät itselleen toimintavapauden. Pietarin komitean edustaja tähdensi, että työläisiä edustavien valitsijamiesten alistuminen tähän järjestöstä erkaantuneen, juridisesti muotoutumattoman osan ohjeeseen merkitsisi menshevikkien alullepaneman kahtiajakaantumisen loppuunsaattamista ja se sotisi sitä valtuutettujen yleisessä kokouksessa suurella äänten enemmistöllä hyväksytyä päätöstä vastaan, että vaalikamppailussa on autettava vasemmistoblokkia. Tätä vastustivat menshevikit — Pietarin komitean jäsenet, toverit M. ja A., jotka vaativat, että työläisiä edustavien valitsijamiesten on otettava huomioon vain valtuutettujen mielipide. Suurella äänten enemmistöllä hyväksyttiin Pietarin komitean nimessä ehdotettu seuraavansisältöinen päätöslauselma: „Kokous katsoo, että valitsijamiehet ovat velvolliset alistumaan vaaleissa Pietarin komitean ohjeisiin”.

Menshevikit *taistelivat* kaikin voimin tätä päätöslauselmaa vastaan. Huomatuimmat ja *vastuunalaisimmat* menshevikit eivät kainostelleet edes sellaisella hetkellä, vaalien aattona, esiintyä Pietarin komiteaa vastaan. He esittivät „korjausehdotuksen”: sanottakoon Pietarin komitean asemesta „Pietarin järjestö”.

Mutta työläiset olivat jo tulleet ymmärtämään menshevistisen kahtiajakamistaktiikan, joka oli hyödyksi kadeteille. Menshevikkipuhujille huudettiin „riittää!”. Korjausehdotus, jolla pyrittiin salaa puolustelemaan kahtiajakamista, *hylättiin* suurella äänten enemmistöllä.

Tämän jälkeen siirryttiin kysymykseen valitsijamiesehdokkaiden asettamisesta VSDTP:n puolesta. Pietarin

komitea esitti kokouksen käsiteltäväksi luettelon suosittelumistaan 14 ehdokkaasta, jotka oli valikoitu niistä 21:stä, jotka oli ehdotettu piireittäin pidetyissä valtuutettujen kokouksissa. Ehdotettiin, että tämä luettelo otettaisiin perustaksi, minkä suuri enemmistö hyväksyikin menševikkien vastaväitteistä huolimatta — nämä olivat näkevinään siinä „hallinnollista painostusta”; tällöin Pietarin komitean edustaja tov. V. selitti, ettei siinä ole mitään hallinnollista painostusta, että Pietarin komitealla on arvovaltaa vain sikäli, mikäli Pietarin järjestyneen sosialidemokraattisen proletariaatin luottamus sitä sille antaa, ja esittäessään suositellun ehdokaslistan se vain täyttää velvollisuutensa, joka sille järjestön johtavana keskuksena kuuluu. Käsiteltiin kaikki ehdokkaat, ja siinä yhteydessä, Pietarin komitean edustajan ehdotuksesta, erään ehdokkaan tilalle asetettiin toinen, ja sen jälkeen toimitettiin äänestys, jonka tuloksena oli, että Pietarin komitean ehdokaslista hyväksyttiin kokonaan huomattavalla äänten enemmistöllä.

Pietarin komitean ehdokaslista julkaistiin vaalien aattona kaikissa sanomalehdissä.

Vaaleissa (helmikuun 1 p:nä) saivat voiton yhteenliittyneet sosialidemokraatit. *Pietarin komitean ehdokaslista meni kokonaisuudessaan läpi.* Kaikki 14 valitsijamiestä ovat sosialidemokraatteja!

Näistä 14:stä on *kahdeksan* bolshevikkia, neljä menševikkiä (yksi on oikeastaan syndikalisti eikä menševikki) ja kaksi puolueyhmiin kuulumatonta sosialidemokraattia, *jotka kannattavat vasemmistoblokkia.*

Kaupungin työväenkuuriassa bolshevikit korvasivat sen menetyksen, jonka sosialidemokratia kärsi läänin työväenkuuriassa.

Raivotkoon „Retsh” nyt kuinka paljon tahansa (ks. helmikuun 3 p:n numeroa) puhuessaan siitä, etteivät bolshevikit antaneet eserrille edes suhteellista vähemmistöä.

Emme me ole milloinkaan luvanneet eserrille tasasuhtaisuutta, — eikä sitä vielä kukaan ole todistanutkaan, sillä ei ole tietoja äänimäärästä. Vastahan me *olemme* ensimmäisinä *alkaneet* kerätä näitä tietoja.

Me jätimme itsellemme *täyden* vapauden taistella työväenkuuriassa kaikkia puolueita vastaan.

Ja *vallankumouksellisen* sosialidemokratian esiintymisen ansiosta kaikista Pietarin kaupungin ja Pietarin läänin työläisiä edustavista valitsijamiehistä osoittautui eserriä olevan ainoastaan 4, sosialidemokraatteja 20.

Seuraavissa vaaleissa me valloitamme *kaikki* paikat sosialidemokratialle.

„Proletari“ № 13,
helmikuun 11 pnä 1907

Julkaistaan „Proletari“ lehden
tekstin mukaan

PIETARIN KAUPUNGIN MOSKOVAN PIIRIN SELOSTUKSESTA II DUUMAN VAALEISTA ²⁷

Kiinnitämme lukijain huomiota siihen, että tiedot työläisten toimittamista valtuutettujen vaaleista Pietarissa paljastavat yhä enemmän sitä, *millä tavalla* menshevikit haalivat itselleen ääniä sosialidemokraattien konferenssiin. Niinpä he „toivat” ranskalais-venäläisestä alapiiristä konferenssiin 370 menshevikkiääntä. Bolshevikit eivät laskeneet siellä olleen ainoatakaan todella puoluekantaista ääntä. Ja kuinka kävi? Ranskalais-venäläisen tehtaan valtuutetuksi tuli *bolshevikki*, joka on nyt valittu myöskin valitsijamieheksi!

Siis siltä taholta tulivat menshevikit odottamatta paljastetuiksi.

Edelleen. Moskovan piirin suhteen menshevikkien viikkolehdeillä „Nash Mir” (№ 1, tammikuun 28 pnä) oli... rohkeutta kirjoittaa: „bolshevistisissa Nevskin ja Moskovan piireissä valittiin valtuutetuiksi yksinomaan eserriä” (s. 14). Että tuo on *suuri valhe* Nevskin piirin suhteen, jossa eserrät löivät laudalta nimenomaan menshevikkejä, se on todistettu jo „Proletarin” 12. numerossa.

Otamme Moskovan piirin. Menshevikit pitävät sitä *nyt* bolshevistisena, kun täytyy vierittää vastuu tappiosta pois omilta niskoilta! Mutta suotta menshevikit unohtavat sen, että tällä kertaa heitä voidaan *tarkastaa*. Otamme 31 menshevikin *virallisen* ilmoituksen Keskuskomitealle konferenssista poistumisen syistä (painettu lehtinen, jota tarkastelemme „Proletarin” 12. numerossa*). Luemme 31:n joukossa olevan allekirjoituksen: „*viisi Moskovan piiristä*”.

* Ks. tätä osaa, ss. 15—18. *Toim.*

Mutta konferenssi vahvisti Moskovan piirin 4 bolshevikin ja 4 menshevikin mandaatit.

Eikö tosiaan olekin opettavaista?

Kun pitää haalia menshevikkiääniä konferenssiin, niin silloin menshevikit laskevat olevan *viisi* menshevikkiä joka kolmea tai neljää bolshevikkia kohden. *Silloin* menshevikit haluavat olla enemmistönä!

Mutta kun pitää vierittää niskoiltaan poliittinen vastuu, niin silloin Moskovan piiri julistetaan „bolshevistikseksi”...

Bolshevikit laskivat heillä olleen Moskovan piirissä 185 ääntä, ja menshevikit itsekkin myöntävät siinä samassa lehtisessä, että he jääväisivät nämä äänet vain „ehdollisesti”, mutta että asiallisesti nämä äänet *pitää vahvistaa* (saman lehtisen 7. sivu).

Menshevikit laskivat heillä olleen Moskovan piirissä 48 ääntä ynnä 98 ynnä 97 yhteensä 243. Niistä kiistettiin 195, mutta menshevikit itse väittivät silloin itsepäisesti (heidän lehtisensä 7. sivu), että **kaikki 243** ääntä ovat vahvistettavia!

Menshevikit pitivät siis itseään voimakkaana enemmistönä Moskovan piirissä: 243 ääntä 185 vastaan. ...Niin, „Nash Mir” on menetellyt *kovin* varomattomasti: sen sanoista seuraa, että menshevikit menettelivät konferenssissa *epärehellisesti*.

Lopuksi muistutamme toverille, joka on lähettänyt meille selostuksen Moskovan piiristä, että äärettömän tärkeitä ovat *täydelliset* tiedot erikseen joka tehtaan osalta valtuutettujen valitsemisesta ja eri ehdokkaiden saamasta äänimäärästä.

ERÄITÄ TIETOJA VAALEISTA TYÖVÄENKUURIASSA ETELÄ-VENÄJÄLLÄ

Venäjän kaikille sosialidemokraateille osoittamamme pyyntö, että he järjestäisivät työväenkuuriassa toimitettuja vaaleja koskevien tarkkojen tietojen kokoamisen, ei ole jäänyt tuloksettomaksi. Olemme jo saaneet täytettynä 93 painettua lomaketta, joita jaoimme pietarilaisille tovereille. Piireittäin nämä 93 lehtistä jakaantuvat seuraavasti: Pietarinpuoli 7, Vasiljevski Ostrov 22, Viipurinpuoli 18, Moskovan piiri 18 ja Kaupungin piiri 28. Pyydämme tovereita pitämään kiirettä jäljellä olevien lehtisten perille saattamisessa, jotta tiedot, etenkin suurien tehtaiden osalta, olisivat täydelliset. Silloin julkaisemme yhteenvedot.

Maaseudulta olemme saaneet tietoja Jekaterinoslavin läänin kuudesta tehtaasta. Esitämme nämä tiedot pienen taulukon muodossa näyttääksemme tovereille, mitkä tiedot puoluetta kiinnostavat ja mitä johtopäätöksiä meidän on tehtävä ensimmäisten työväenkuuriassa toimitettujen puoluekantaisten vaalien kokemuksesta.

Tehtaan nimi	Työläisten lukumäärä	Valtuutettujen lukumäärä	Kenet valittiin valtuutetuksi	Äänestäneiden työläisten lukumäärä	Äänimäärä, jonka saivat				
					s.-d. bolsh.	s.-d. mensh.	eserit	puol. kuulumattomat	oikeistolaiset
Esaun tehdas	350	1	S.-d. mensh.	130	—	112	15	—	3
Veturien korjauspaja	2.700	2	S.-d. mensh.	800	—	650	—	—	—
Veturivarikko	700	1	S.-d.	230	230		—	—	—
Naulatehdas	700	1	S.-d. bolsh.	250	250	—	—	—	—
Putkitehdas	850	1	S.-d. mensh.	200	—	195	—	—	5
Brjanskin kiskotehdas	4.350	4	Eserriä	1.100	—	300	800	—	—
<i>Yhteensä 6 tehtaassa</i>	<i>9.650</i>	<i>10</i>	<i>6 s.-d. 4 eserriä</i>	<i>2.710</i>	<i>250</i>	<i>1.257</i>	<i>815</i>	<i>—</i>	<i>8</i>
						<i>230</i>			
						<i>1.737</i>			

Emme luonnollisestikaan tiedä, miten tyypillisiä nämä tiedot ovat ja missä määrin niistä seuraavia johtopäätöksiä voidaan pitää koko Jekaterinoslavin lääniin soveltuvin. Lopullisten johtopäätösten tekemiseksi on koottava täydelliset tiedot.

Toistaiseksi voidaan panna merkille vain kaksi seikkaa. Äänestykseen osallistuvien työläisten prosenttiluku ei ole suuri. Sosialidemokraattinen toiminta ei ole nähtävästi kyllin syvällistä eikä riittävän laajaa joukkojen keskuudessa. Vaaleihin osallistuu yleensä vähemmän kuin kolmasosa työläisten kokonaisluvusta. Osallistuvien prosenttimäärä on pienin Putkitehtaassa: 200 850:stä, s.o. vähemmän kuin neljäsosa. Suurin se on Esaun tehtaassa: 130 350:stä, s.o. yli kolmasosa.

Eserrät kilpailevat kahdessa tehtaassa: Esaun ja Brjanskin tehtaassa. Viimeksi mainitussa *eserrät pääsivät voitolle mensheveikeistä!* Suurimmassa tehtaassa valittiin valtuutetuiksi *neljä eserrää.*

Näin ollen ensimmäiset (tosin hyvin vaillinaiset) etelää koskevat tiedot vahvistavat pohjoisessa tehdyn johtopäätöksen: *eserrät lyövät laudalta menshevikkejä* — aivan kuin opiksi opportunisteille! aivan kuin opiksi niille ihmisille, jotka anteeksiantamattoman kevytmielisesti hyljeksivät vallankumouksellista porvarillista demokratiaa ja lahus-tavat liberaalis-monarkistisen porvarillisen demokratian perässä!

Valtuutettujen yhteisluvusta (10) on eserriä 40 pros., s.o. kaksi viidesosaa. Mutta eserrien saama yhteinen äänimäärä *ei ole täyttä kolmannesta*, 815 ääntä 2.710:stä. Kannattaa mainita, että vaikka eserrät voittivatkin suurimmassa tehtaassa, he osoittautuivat saaneen äänimäärästä pienemmän prosentin kuin on heidän saamansa valtuutettujen prosentti. Tämä osoittaa, kuinka perusteettomia ja aiheettomia olivat pietarilaisten eserrien vaatimukset, kun he todistelivat, että heillä pitäisi olla äänimäärästä suurempi prosentti kuin on heidän läpiviemiensä valtuutettujen prosentti. Sellaisia väitteitä ei saa esittää, ellei ole asiakirjallisia tilastoja kullakin tehtaalla saatua äänimäärää koskevina tietoinen.

Toivomme, että toverit kautta koko Venäjän jatkavat tietojen kokoamista osoitettujen mallien mukaan, jotta koko

puolue saisi selvän ja tarkan käsityksen kamppailunsa tuloksista ja oppisi ymmärtämään suhteellisten epäonnistumisiensa syyt.

*„Proletari” № 13,
helmikuun 11 pnä 1907*

*Julkaistaan „Proletari” lehden
tekstin mukaan*

PIETARIN VAALIEN MERKITYS

Vaalikamppailu Pietarissa lähenee loppuaan. Vaaleihin on jäljellä kolme päivää, ja kun lukijalla tulee olemaan edessään nämä rivit, ovat Pietarissa toimitetun äänestyksen tulokset jo tiedossa.

Luulisi, ettei Pietarin vaalien merkityksestä voida puhua-kaan ennen niiden päättymistä. Mutta asianlaita on toisin. Pietarin vaalikamppailulla on niin pitkä historia; tämä kamppailu on antanut niin paljon tavattoman opettavaista poliittista aineistoa, että sen merkitys on käynyt jo aivan selväksi. Olkootpa vaalien tulokset minkälaiset tahansa,—Pietarin kamppailu vuosina 1906—1907 on jo epäilemättä muodostanut suuren ja itsenäisen vaiheen Venäjän vallankumouksen historiassa.

Vallankumouksen pysyvänä saavutuksena Pietarin vaalikamppailussa on ennen kaikkea poliittisten puolueiden keskinäissuhteiden ja eri luokkien mielialojen (ja siis myös intressien ja koko poliittisen aseman) selville saaminen samoin kuin sekin, että *käytännössä*, suuressa, avoimessa, joukkoluontoisessa asiassa on tarkistettu nuo tai nämä vastaukset niihin *peruskysymyksiin*, jotka koskevat sosialidemokraattista taktiikkaa Venäjän porvarillisessa vallankumouksessa.

Pietarin vaalikamppailun perustapahtumat kiitivät ohitse myrskyn nopeudella. Ja tässä myrskyssä, kun jouduttiin *toimimaan* viivyttelämättä ja hinnalla millä hyvänsä, paljastui selvemmin kuin koskaan ennen eri puolueiden ja virtausten todellinen luonne ja olemus. Tässä myrskyssä eivät kestäneet mitkään muodolliset siteet eivätkä mitkään

puolueperinteet,— järjestöjä hajosi, lupauksia rikottiin, päätöksiä ja asennoitumista muutettiin, jokainen päivä toi tullessaan mitä suuremmoisimpia uutisia. Eri puolueiden ja eri virtausten yhteenotot olivat tavattoman kiivaita, polemiikki, joka on terävää tavallisenakin aikana, muuttui nujakaksi. Eikä se johtunut siitä, että venäläinen ihminen olisi hillitön, ei siitä, että maanalainen toiminta olisi hänet pilannut, eikä liioin siitä, että olisimme huonosti kasvatetuja,— siten voivat asian selittää vain filisterit.

Ei, kiivaiden yhteenottojen ja vimmatun taistelun syynä olivat *syvälliset* luokkaeroavaisuudet, *antagonismi* yhteiskunnallisissa ja poliittisissa pyrkimyksissä, jotka tapahtumien vaikutuksesta paljastuivat odottamattoman nopeasti, vaativat viipymättömiä „askeleita” jokaiselta, sysäsivät kaikkia törmäämään vastakkain ja pakoittivat taistellen, auskämpfen, puolustamaan oikeata paikkaansa, todellista linjaansa.

Kaikkien puolueiden keskuksat sijaitsevat Pietarissa. Se on Venäjän poliittisen elämän keskus. Sen lehdistöllä on yleiskansallinen eikä vain paikallinen merkitys. Ja siksi päkävi kiertämättömästi niin, että puolueiden vaalitaistelu Pietarissa oli mitä suurimerkityksellisimpänä oireena, enteena ja esimakuna Venäjän vallankumouksen monista tulevista, niin parlamentissa kuin parlamentin ulkopuolellakin käytävistä taisteluista ja tapahtumista.

Alkujaan vuorossa näytti olevan vähäpätöinen, toisarvoisen, „teknillinen” kysymys kaikkien oppositio- ja vallankumouksellisten puolueiden sopimuksista mustasotniaalaisvaaraa vastaan. Tämän „yksinkertaisen” kysymyksen takana piilivät tosiasiallisesti poliittiset peruskysymykset: 1) hallituksen suhtautumisesta liberaaleihin, kadetteihin; 2) kadettien todellisista pyrkimyksistä; 3) kadettien hegemoniasta Venäjän vapautusliikkeessä; 4) työpuolueiden, pikkuporvarillisten puolueiden pyrkimyksistä; 5) maltillisten kansansosialistien ja vallankumouksellisten eserrien luokkayhteisyydestä ja poliittisesta läheisyydestä; 6) sosialidemokraattisen työväenpuolueen pikkuporvarillisesta eli opportunistisesta osasta; 7) proletariaatin hegemoniasta vapautusliikkeessä; 8) Venäjän vallankumouksellisen pikkuporvarillisen demokratian näkyvien, julkisten ja näkymättömien, salassa olevien ainesten ja „mahdollisuuksien” merkityksestä.

Ja kaikki nämä merkittävän runsaat poliittiset kysymykset nosti esiin ja ratkaisi itse elämä, itse vaalikamppailun kulku. Näitä kysymyksiä nousi esiin vastoin monien puolueiden tahtoa ja niiden tietämättä,— niitä ratkaistiin „väkivalloin”, jopa kaikkia perinteitäkin rikkoen,— ja lopputulos oli kamppailuun osallistuvien poliitikkojen valtavalle joukolle aivan odottamaton.

Bolshevikkeja veteli,— puhelee poroporvari pyöritellen päätään kaikkien näiden yllätysten johdosta. — Heitä onnisti!

Tuollaiset puheet palauttivat mieleeni erään kohdan äskettäin ilmestyneistä Engelsin kirjeistä Sorgelle. Maaliskuun 7 p:nä 1884 Engels kirjoitti Sorgelle:

„Kaksi viikkoa sitten kävi luonani Barmenista sukulaispoikani, riippumaton konservattori, sanoin hänelle: „Olemme nyt Saksassa tulleet sellaiseen tilanteeseen, että voimme yksinkertaisesti jäädä istumaan kädet ristissä ja pakoittaa vihollisemme tekemään työtä hyväksemme. Se on samantekevää, kumoatteko te sosialistilain vai ette tahi teettekö te sen vieläkin hirmuisemmaksi tai jonkin verran lievennäte sitä. Teittepä mitä tahansa, niin te työskentelette meidän hyväksemme”.— Niin se on, vastasi hän, kaikki olosuhteet muodostuvat erittäin edullisiksi teille.— „Niinpä tietysti”, vastasin, „olosuhteet eivät muodostuisi meille edullisiksi, ellemmme olisi jo 40 vuotta sitten määritelleet oikein näitä olosuhteita ja toimineet itse tämän oikean määrittelyn mukaisesti”. Sukulaispoikani ei vastannut mitään”²⁸.

Bolshevikit eivät tietenkään voi puhua 40 vuodesta,— vertaamme tässä pientä hyvin suureen,— mutta he voivat puhua kuukaudesta ja vuosista, joiksi he ovat jo etukäteen määritelleet sosialidemokratian taktiikan porvarillisessa vallankumouksessa. Pietarin vaalikamppailun tärkeimpinä ja ratkaisevimpina ajankohtina bolshevikit *istuivat* tosiasiallisesti *kädet ristissä* — ja olosuhteet *tekevät työtä meidän hyväksemme*. Kaikki vihollisemme, alkaen vaarallisesta ja armottomasta vihollisesta, Stolypinista, ja päätyen paperimiekkää kantaviin „vihollisiin”, revisionisteihin, *tekevät työtä meidän hyväksemme*.

Koko oppositio, kaikki vasemmistolaiset olivat Pietarin vaalikamppailun alkaessa bolshevikkeja vastaan. Meitä

vastaan tehtiin kaikki, mikä suinkin on mahdollista, kaikki, mikä suinkin on ajateltavissa. *Mutta kävi niin kuin me olimme sanoneet.*

Miksi? Siksi, että me olimme jo aikoja sitten arvioineet paljon oikeammin (jo vuoden 1905 „Kahdesta taktiikasta”* lähtien, Genevessä) hallituksen suhtautumisen liberaaleihin ja pikkuporvarillisen demokratian suhtautumisen proletariaattiin.

Mikä oli syynä siihen, että kadettien miltei valmis blokki kaikkien „vasemmistolaisten” kanssa, *paisi bolshevikkeja, meri myttyyn?* Miljukovin neuvottelut Stolypinin kanssa. Stolypin maanitteli hiukan — ja kadetti käänsi selkänsä kansalle ja lähti ryömimään kuin koiranpenikka mustasotnialaisen isäntänsä luo.

Oliko se sattuma? Ei, se oli *välttämättömyys*, sillä jokaisena ratkaisevana ajankohtana liberaalis-monarkistisen porvariston perusedut sysäävät sitä etäämmälle yhdessä kansan kanssa käytävästä vallankumouksellisesta taistelusta sopimukseen taantumuksen kanssa.

Mikä oli syynä siihen, että kaikki pikkuporvarilliset (narodnikkilaiset ja työ-) puolueet sekä työväenpuolueen pikkuporvarillinen osa, menshevikit, olivat *aivan epävakaita* ja selkärangattomia? Miksi ne häilyivät ja horjuivat, heittelevivät oikealle ja vasemmalle, laahustivat kadettien perässä ja pokkuroivat kadetteja?

Ei suinkaan Sidorin tai Karpin henkilökohtaisten ominaisuuksien vuoksi, vaan siksi, että pikkuporvari pyrkii kiertämättä seuraamaan liberaalin jälkiä, kulkemaan tämän perässä, sillä hän ei luota itseensä, ei pysty kestäämään väliaikaista „eristystä”, ei kykene kuuntelemaan tyynesti ja lujamielisesti porvarihurttien ulvontaa, ei luota joukkojen, proletariaatin ja talonpoikaiston, itsenäiseen vallankumoukselliseen taisteluun, kieltäytyy johtajan tehtävästä porvarillisessa vallankumouksessa, luopuu omista tunnuksistaan, mukailee ja jäljittelee Miljukoveja...

Ja Miljukovit jäljittelevät Stolypinia!

Bolshevikit määrittivät itsenäisesti linjansa ja jo etukäteen nostivat kansan edessä *oman* lippunsa, vallankumouksellisen proletariaatin lipun.

* Ks. Teokset, 9. osa, ss. 1—125. *Toim.*

Alas ulkokullatut lorut mustasotnialaisvaarasta, „taistelusta” Stolypinien luona käyntien avulla! Ken todella tahtoo vapautta kansalle, ken todella tahtoo vallankumouksen voittoa, — se lähteköön meidän mukanamme sekä mustasotnialaiskoplaa että kaupustelijakadetteja vastaan.

Me itse menemme taisteluun joka tapauksessa. Me emme pelkää „eristää” itseämme teidän alhaisista ja kurjista, halpamaisista ja viheliäisistä tekosistanne ja lehmäkaupoistanne.

Joko proletariaatin mukana vallankumouksen puolesta — tai liberaalien mukana Stolypinin kanssa neuvottelemisen puolesta, valitkaa, valitsijat! valitkaa, herrat narodnikit! valitkaa, toverit menshevikit!

Ja määritelyämme *oman* linjamme me *jäimme istumaan kädet ristissä*. Odotimme alkaneen nujakan lopputulosta. Tammikuun 6 päivänä konferenssimme nosti *meidän* lippumme. Tammikuun 18 päivään asti Miljukov hyöri Stolypinin jaloissa, menshevikit, narodnikit ja puolueeseen kuulumattomat hyörivät Miljukovin jaloissa.

Kaikki hyörivät. Kaikki turvautuivat diplomatiaan, ja kaikki haukkuivat toisiaan ja riitaantuivat niin, että *eivät voineet* kulkea yhdessä.

Me emme turvautuneet diplomatiaan, vaan *haukuimme kaikkia* proletariaatin vallankumouksellisen taistelun periaatteiden nimessä, jotka esitimme selvästi ja avoimesti.

Ja kaikki *taisteluun kykenevät* seurasivat meitä. Vasemmistoblokki tuli tosiasiaksi. Vallankumouksellisen proletariaatin hegemonia tuli tosiasiaksi. *Proletariaatti* vei mukanaan *kaikki* trudovikit ja suuren osan menshevikeistä, jopa intelligenteistäkin.

Sen lippu nostettiin Pietarin vaaleissa. Ja olkootpa nämä Venäjän ensimmäiset vakavat, kaikkien puolueiden osanotolla suoritettut vaalit tuloksiltaan millaiset tahansa, niin itsenäisen, omaa linjaansa noudattavan proletariaatin lippu on jo nostettu. Se tulee hulmuamaan sekä duumataistelun että *kaikkien muiden* taistelumuotojen yllä, jotka vievät vallankumouksen voittoon.

Itsenäisyytensä, järkähtämättömyytensä, lujutensa voimalla proletariaatin on saatava puolelleen sorretun ja poljetun talonpoikaiston joukot, häilyvän, epäroivän, epä-

vakaan pikkuporvarillisen demokratian joukot, vieroitettava ne petollisesta liberaalisesta porvaristosta, valvottava siten tätä porvaristoa ja kansan joukkoliikkeen johdossa ollen murskattava kirottu itsevaltius,— sellainen on sosialistisen proletariaatin tehtävä porvarillisessa vallankumouksessa.

Kirjoitettu helmikuun 4 (17) pnä 1907

*Julkaistu helmikuun 11 pnä 1907
„Proletari“ lehdessä 13. numerossa*

*Julkaistaan lehdessä
tekstin mukaan*

ESIPUHE K. MARXIN L. KUGELMANNILLE KIRJOITAMIEN KIRJEIDEN VENÄJÄNNÖKSEEN

Julkaistessamme erillisenä kirjasena kaikki saksalaisessa sosialidemokraattisessa „Neue Zeit” * viikkolehdessä julkaistut Marxin kirjeet Kugelmannelle asetimme tehtäväksemme tutustuttaa venäläistä yleisöä lähemmin Marxiin ja marxilaisuuteen. Marxin kirjeenvaihdossa, kuten saattoi odottaakin, on hänen yksityisasioiden annettu hyvin paljon sijaa. Elämäkerran kirjoittajalle se kaikki on tavattoman arvokasta aineistoa. Mutta yleensä laajalle yleisölle ja erikoisestikin Venäjän työväenluokalle ovat paljon tärkeämpiä kirjeiden ne kohdat, jotka sisältävät teoreettista ja poliittista aineistoa. Juuri meillä, tällä vallankumouksellisella kaudella, jota parhaillaan elämme, on erikoisen opettavaa syventyä siihen aineistoon, joka kuvaa Marxia kaikkiin työväenliikkeen ja maailmanpolitiikan kysymyksiin välittömästi reagoivana. „Neue Zeitin” toimitus on aivan oikeassa siinä, että „mieltämme ylentää tutustuminen niiden henkilöiden olemukseen, joiden ajattelu ja tahto on muovautunut suurten mullistusten oloissa”. Venäläiselle sosialistille tämä tutustuminen vuonna 1907 on vieläkin tarpeellisempaa, sillä se antaa koko joukon mitä arvokkaimpia ohjeita sosialistien välittömistä tehtävistä kaikissa ja kaikenlaisissa vallankumouksissa, joita hänen maassaan tapahtuu. Venäjällä on juuri nyt koettavanaan „suuri kumous”. Marxin politiikan, jota hän noudatti verrattain myrskyisinä 1860-luvun vuosina, pitäisi olla hyvinkin usein suoranaisena esikuvana sosialidemokraatin politiikalle nykyisessä Venäjän vallankumouksessa.

* — „Uusi Aika”. Toim.

Sen vuoksi haluamme mainita vain lyhyesti Marxin kirjeenvaihdon niistä kohdista, jotka ovat erikoisen tärkeät teorian kannalta,— ja kosketella seikkaperäisemmin hänen, proletariaatin edustajan, vallankumouksellista politiikkaa.

Marxilaisuuden täydellisemmän ja syvällisemmän käsittämisen kannalta on erittäin mielenkiintoinen kirje heinäkuun 11 päivästä 1868 (s. 42 ja seur.)²⁹. Vulgäärejä taloustieteilijöitä vastaan tähdättyjen polemiikkihuomautusten muodossa Marx esittää siinä erittäin selvästi *oman* käsityksensä niin sanotusta arvon „työ”-teoriasta. Marx erittelee siinä lyhyesti, yksinkertaisesti ja erittäin selvästi juuri ne vastaväitteet arvoteoriaansa vastaan, joita vähemmän valmentuneet „Pääoman” lukijat luonnollisimmin tekevät ja joihin „professoritieteen”, porvarillisen „tieteen” tusinaedustajat sen vuoksi kärkkäimmin tarttuvat. Marx osoittaa siinä, mitä tietä hän kulki ja mitä tietä on kuljettava arvoin selittämiseen. Hän opettaa *menettelytapansa* käyttöä ottamalla esimerkiksi aivan tavallisia vastaväitteitä. Hän selvittää sellaisen (ensi näkemältä) puhtaasti yhteettisen ja abstraktisen kysymyksen kuin arvoteorian yhteyden „hallitsevien luokkien etuihin”, jotka vaativat „*sekaannuksen ikuistamista*”. Toivokaamme, että jokainen, ken ryhtyy tutkimaan Marxia ja lukemaan „Pääomaa”, lukisi ja yhä uudelleen lukisi mainitsemamme kirjeen „Pääoman” ensimmäisten ja vaikeimpien lukujen tutkimisen ohella.

Kirjeiden muita, teoreettisessa suhteessa erikoisen mielenkiintoisia kohtia on Marxin antama arvio eri kirjailijoista. Kun luet näitä elävästi kirjoitettuja innokkaita Marxin lausuntoja, joissa tulee ilmi hyvin suuri mielenkiinto kaikkia suuria aatevirtauksia ja niiden erittelyä kohtaan,— tuntuu siltä kuin kuuntelisit nerokkaan ajattelijan puhetta. Paitsi sivumennen esitettyjä lausuntoja Dietzgenistä ansaitsevat lukijain erikoista huomiota lausunnot proudhonisteista (s. 17)³⁰. Porvaristosta lähtöisin oleva „loistava” intelligenttinueoriso, joka yhteiskunnallisen nousun kausina syöksyy „proletariaatin keskuuteen” eikä kykene omaksumaan syvällisesti työväenluokan näkökantaa ja työskentelemään sitkeästi ja vakavasti proletaaristen järjestöjen „rivissä ja rintamassa”, on kuvattu muutamain piirroin hämmästyttävän selvästi.

Siinä on Dühringistä annettu lausunto (s. 35)³¹, joka ikään kuin ennakoi Engelsin (yhdessä Marxin kanssa) yhdeksän vuotta myöhemmin kirjoittaman kuuluisan „Anti-Dühring” kirjan sisältöä. On olemassa Zederbaumin venäjännös, mutta valitettavasti se ei ole ainoastaan vaillinainen, vaan suorastaan huono käännös, jossa on virheitä. Siinä on myös Thünenistä annettu lausunto, joka koskettelee samalla myös Ricardon korkoteoriaa. Jo silloin, vuonna 1868, Marx torjui päättäväisesti „Ricardon virheet”, jotka hän kumosi lopullisesti vuonna 1894 ilmestyneessä „Pääoman” kolmannessa osassa ja joita tänäkin päivänä kertaavat revisionistit — alkaen meidän ultraporvarillisesta ja jopa „mustasotnialaisesta” hra Bulgakovista ja päätyen „miltei ortodoksiin” Masloviin.

Mielenkiintoinen on myös Büchneria koskeva lausunto vulgäärin materialismin ja Langelta (porvarillisen „professori”-filosofian tavallinen lähde!) jäljennetyn „pintapuolisen jaarittelun” arviointeineen (s. 48)³².

Siirrymme Marxin vallankumoukselliseen politiikkaan. Meillä Venäjällä on sosialidemokraattien keskuudessa levinnyt ihmeteltävän laajalti jokin pikkuporvarillinen käsitys marxilaisuudesta, — että muka vallankumouksellinen kausi erikoisine taistelumuotoineen ja proletariaatin erikoisine tehtävineen on melkeinpä poikkeus, mutta „perustuslaki” ja „äärimmäinen oppositio” — sääntö. Missään muussa maassa koko maailmassa ei ole tällä hetkellä niin syvällistä vallankumouksellista kriisiä kuin Venäjällä, eikä missään maassa ole „marxilaisia” (marxilaisuuden madaltajia ja vulgärisoijia), jotka suhtautuisivat niin epäileväisesti, poroporvarillisesti vallankumoukseen. Siitä, että vallankumous on sisällöltään porvarillinen, meillä tehdään lattea johtopäätös, jonka mukaan porvaristo on vallankumouksen *liikkeellepaneva voima* ja proletariaatin tehtävät tässä vallankumouksessa ovat toisarvoiset, epäitsenäiset ja vallankumouksen proletaarin johtaminen mahdotonta!

Miten Marx paljastaakaan tuon latteen käsityksen marxilaisuudesta kirjeissään Kugelmannelle! Siinä kirje vuoden 1866 huhtikuun 6 päivältä. Marx lopetti siihen aikaan tärkeimmän teoksensa. Arvionsa vuoden 1848 Saksan vallankumouksesta hän oli jo antanut lopullisesti 14 vuotta ennen tämän kirjeen kirjoittamista. Sosialistiset illuusionsa sosialistisen vallankumouksen läheisyydestä vuonna 1848

hän kumosi itse vuonna 1850. Ja vuonna 1866, kun hän vasta alkoi havaita uusien poliittisten kriisien syntymisen, hän kirjoittaa:

„Ymmärtävätköhän meidän filisterimme (puhe on Saksan liberaalisista porvareista) lopultakin, että ilman vallankumousta, joka kukistaa Habsburgit ja Hohenzollernit, asian täytyy loppujen lopuksi päätyä taaskin kolmikymmenvuotiseen sotaan”... (ss. 13—14)³³.

Ei jälkeäkään sellaisista illuusioista, että lähinnä seuraava vallankumous (se tapahtui ylhäältä- eikä alhaalta-käsin, kuten Marx oli odottanut) kukistaisi porvariston ja kapitalismin. Todetaan mitä selvimmin ja täsmällisimmin se, että tämä vallankumous kukistaa vain preussilaisen ja itävaltalaisen monarkian. Ja mikä usko tuohon porvarilliseen vallankumoukseen! Mikä proletarisen taistelijan vallankumouksellinen kiihko, taistelijan, joka ymmärtää porvarillisen vallankumouksen valtavan merkityksen sosialistiselle eteenpäinmenolle!

Kolme vuotta myöhemmin, todetessaan Napoleonin imperiumin romahduksen aattona Ranskassa „hyvin mielenkiintoisen” yhteiskunnallisen liikkeen, Marx puhuu *suorastaan riemuissaan* siitä, että „pariisilaiset alkavat tutkimalla tutkia vallankumouksellista läheistä menneisyyttään valmistautuakseen tulevaan uuteen vallankumoustaisteluun”. Ja kuvattuaan tuossa menneisyyden arvioinnissa esiin tullutta luokkien taistelua Marx lausuu lopuksi (s. 56): „Ja niin kiehuu historiaaikurin koko kattila! Milloinkahan *meillä* (Saksassa) päästään niin pitkälle!”³⁴.

Juuri tuossa pitäisi Marxilta ottaa oppia Venäjän intelligentti-marxilaisten, jotka ovat skeptillisyyden veltostamia ja pedanttisuuden tylsistämiä ja taipuvaisia katumuspuheisiin, väsyvät nopeasti vallankumouksesta ja unelmoivat kuin juhlasta vallankumouksen hautaamisesta ja sen vaihtamisesta perustuslailliseen proosaan. Heidän sietäisi oppia teoreetikolta — proletarien johtajalta uskoa vallankumoukseen, taitoa kutsua työväenluokkaa puolustamaan välitömiä vallankumouksellisia tehtäviään loppuun saakka, oppia mielenlujuutta, jolle on vierasta raukkamainen ruikutus vallankumouksen väliaikaisten epäonnistumisten jälkeen.

Marxilaisuuden pedantit ajattelevat: tuo kaikki on siveellistä jaarittelua, romantiikkaa, realismin puuttumista!

Ei, herrat, se on vallankumouksellisen teorian ja vallankumouksellisen politiikan yhdistämistä, sitä yhdistämistä, jota ilman marxilaisuus muuttuu brentanolaisuudeksi, struvelaisuudeksi, sombartilaisuudeksi. Marxin oppi satoi luokkataistelun teorian ja käytännön yhdeksi eheäksi kokonaisuudeksi. Ja se ei ole marxilainen, joka olemassaolevan puolusteluksi vääristelee objektiivisesta tilanteesta oikean kuvan antavaa teoriaa mennessä niinkin pitkälle, että pyrkii mahdollisimman pian mukautumaan jokaiseen vallankumouksen väliaikaiseen laskuun, hylkäämään mahdollisimman pian „vallankumoukselliset illuusiot” ja ryhtymään „reaaliseen” tyhjänpäiväiseen hommailuun.

Marx osasi rauhallisimmiltakin näyttävänä, hänen sanontansa mukaan „idyllisinä”, „ilottoman suomalaisina” („Neue Zeit” lehden toim. sanonnan mukaan) aikoina tuntea vallankumouksen läheisyyden ja *nostaa* proletariaattia sille tasolle, että se tuli tajuamaan edistykselliset vallankumoukselliset tehtävänsä. Meidän venäläiset intelligenttimme, jotka poroporvarillisesti yksinkertaistavat Marxia, opettavat vallankumouksellisimpinakin aikoina proletariaattia noudattamaan passiivisuuden, nöyrästi „virran mukana” kulkemisen politiikkaa, arasti tukemaan muodissaolevan liberaali-puolueen horjuvimpia aineksia!

Marxin arvio Kommuunista on Kugelmannille kirjoitettujen kirjeiden kruunu. Ja tuo arvio on erikoisen antoisa, kun sitä rinnastetaan venäläisten oikeistosiiven sosialidemokraattien menettelytapoihin. Plehanov, joka vuoden 1905 joulukuun jälkeen huudahti raukkamaisesti: „Ei olisi pitänyt tarttua aseisiin”, oli niin vaatimaton, että vertaili itseään Marxiin. Estihän muka Marxkin vallankumousta vuonna 1870.

Niin, *myöskin* Marx esti sitä. Mutta katsokaahan, mikä pohjaton kiulu tulee näkyviin Plehanovin ja Marxin välillä tässä Plehanovin itsensä esittämässä vertauksessa.

Marraskuussa 1905, kuukautta ennen Venäjän ensimmäisen vallankumouksensa kohokohtaa, Plehanov ei ainoastaan ollut varoittamatta päättäväisesti proletariaattia, vaan päinvastoin puhui suoraan siitä, että on välttämätöntä *oppia käyttämään asetta ja aseistautua*. Mutta kun kuukauden kuluttua puhkesi taistelu, niin Plehanov, analysoimatta vähääkään sen merkitystä, sen osuutta yleisessä tapahtumien kulussa, sen yhteyttä aikaisempiin taistelumuotoihin,

kiiruhti tekeytymään katuvaksi intelligentiksi: „Ei olisi pitänyt tarttua aseisiin”.

Vuoden 1870 syyskuussa, puoli vuotta ennen Kommuunia, Marx varoitti suoraan Ranskan työläisiä: kapina on *mielettömyyttä*, sanoi hän tunnetussa Internationalen adres-sissa³⁵. Hän paljasti *etukäteen* natsionalistiset harhakuvi-telmat vuoden 1792 tapaisen liikkeen mahdollisuudesta. Hän osasi sanoa monta kuukautta aikaisemmin *eikä jäljestä-päin*: „Ei pidä tarttua aseisiin”.

Entä kuinka hän käyttäytyi, kun tuota, hänen syyskuussa antamansa lausunnon mukaan *toivotonta* yritystä alettiin toteuttaa vuoden 1871 maaliskuussa? Ehkä Marx käytti sitä hyväkseen (kuten Plehanov joulukuun tapahtumia) vain „vainotakseen” vihamiehiään, Kommuunia johtaneita proudhonisteja ja blanquilaisia? Ehkä hän rupesi nalkuttamaan kuin mikäkin kaitsijadaami: sanoinhan minä, varoitinhan minä, siinä nyt on se romantiikkanne ja vallankumoushoureenne? Ehkäpä hän saattoi kommunar-deja, kuten Plehanov joulukuun taistelijoita, neuvoen omahyväisen filisterin tapaan: „Ei olisi pitänyt tarttua aseisiin”?

Ei. Huhtikuun 12 p:nä 1871 Marx kirjoittaa *riemastuneen* kirjeen Kugelmannille,—kirjeen, jonka mielellämme ripus-taisimme Venäjän jokaisen sosialidemokraatin, Venäjän jokaisen lukutaitoisen työläisen kodin seinälle.

Nähdessään kansan joukkoliikkeen Marx, joka vuoden 1870 syyskuussa sanoi kapinaa mielettömyydeksi, suhtautuu siihen huhtikuussa 1871 mitä suurimmalla huomiolla, niin kuin niiden suurten tapahtumain osanottaja, jotka merkit-sevät askelta eteenpäin maailmanhistoriallisessa vallanku-mousliikkeessä.

Se on *yritys* murskata byrokraattis-sotilaallinen koneisto, sanoo hän, eikä siirtää sitä yksinkertaisesti toisiin käsiin. Ja hän laulaa oikeata hoosiannaa proudhonistien ja blanqui-laisten johtamille Pariisin „*sankarillisille*” työläisille. „Miten joustavia”, kirjoittaa hän, „miten historiallisen aloitteellisia, miten uhrautuvaisia nuo pariisilaiset ovat-kaan!” (s. 88)... „Historia ei vielä tunne näytettä tuollai-sesta sankaruudesta”.

Marx antaa suurimman arvon joukkojen *historialliselle aloitteellisuudelle*. Oi, kunpa venäläiset sosialidemokraat-timme ottaisivat Marxilta oppia arvostaessaan Venäjän

työläisten ja talonpoikien vuoden 1905 loka- ja joulukuussa tekemää *historiallista aloitetta!*

Joukkojen *historiallisen aloitteellisuuden* ihailu mitä suurimman ajattelijan taholta, joka puoli vuotta aikaisemmin oli nähnyt epäonnistumisen, ja eloton, tunnoton, pedanttinen: „Ei olisi pitänyt tarttua aseisiin”! Eikö siinä ole ero kuin maan ja taivaan välillä?

Ja Marx, joukkotaistelun *osanottajana*, joka oli siinä mukana kaikella hänelle ominaisella tulisella hehkulla ja innolla istuessaan maanpakolaisena Lontoossa, ryhtyy arvostelemaan „mielettömän rohkeiden”, „*taivaita vastaan rynnäköimään valmiiden*” pariisilaisten *välittömiä askeleita*.

Oi, miten Marxia olisivatkaan silloin ivanneet nykyiset „reaaliset” älyniekkamme niiden marxilaisten joukossa, jotka vuosien 1906—1907 Venäjällä ovat soimanneet vallankumouksellista romantiikkaa! Miten ihmiset olisivatkaan pilkanneet *materialistia, taloustieteilijää*, utopioiden vihaajaa, joka ihailee „yritystä” rynnäköidä *taivaita* vastaan! Miten paljon kyyneleitä, ylimielisen suopeata naurua tai surkuttelua kaikenlaiset koteloihmiset olisivatkaan tuhlanneet mellakoimispyrkimysten, utopismin y.m. y.m. vuoksi, tuon *taivaita* kohti pyrkivästä liikkeestä annetun arvioinnin vuoksi!

Mutta Marxilla ei ollut rantatöröjen ratkiviisautta, jotka pelkäävät pohtia vallankumoustaistelun korkeimpien muotojen *tekniikkaa*. Hän pohtii nimenomaan kapinan *teknillisiä* kysymyksiä. Puolustus vaiko hyökkäys? — sanoo hän, aivan kuin sotatoimia olisi käyty Lontoon edustalla. Ja hän päättää: ehdottomasti hyökkäys, „*olisi pitänyt heti paikalla hyökätä Versailles'iin...*”

Tämä on kirjoitettu huhtikuussa 1871, muutamia viikkoja ennen suurta veristä toukokuuta...

Kapinallisten, jotka olivat aloittaneet „mielettömän” (syyskuu 1870) rynnäköimisen *taivaita* vastaan, „olisi pitänyt heti paikalla hyökätä Versailles'iin”.

„Ei olisi pitänyt tarttua aseisiin” vuoden 1905 joulukuussa, valloitetujen vapauksien ensimmäisten riistämisyrittävien torjumiseksi voimalla...

Niin, ei Plehanov suotta verrannut itseään Marxiin!
„Toinen virhe”, jatkaa Marx *teknillistä* arvosteluaan, „Keskuskomitea” (*sotilaspäällystö* — huomatkaa tämä —

puhe on kansalliskaartin Keskuskomiteasta) „Keskuskomitea luopui *liian aikaisin* valtuuksistaan...”

Marx osasi varoittaa *johtomiehiä* ennenaikaisesta kapinasta. Mutta *proletariaattiin*, joka rynnäköi taivaita vastaan, hän suhtautui käytännöllisen neuvonantajan, joukkojen *taistelun* osanottajan tavoin, joukkojen, jotka Blanquin ja Proudhonin vääristä teorioista ja virheistä huolimatta nostivat *koko* liikkeen *korkeimmalle asteelle*.

„Olipa miten tahansa”, kirjoittaa hän, „Pariisin kapina, siinäkin tapauksessa, jos vanhan yhteiskunnan sudet, siat ja katalat hurtat tukahduttavat sen, on puolueemme mainehikkain uroteko kesäkuun kapinan aikojen jälkeen”³⁶.

Ja Marx, salaamatta proletariaatilta *ainoatakaan* Kommuunin virhettä, omisti tälle *uroteolle* teoksen, joka on *näihin aikoihin saakka* ollut paras ohjekirja taistelussa „taivaiden” puolesta — ja kaikkein kauhein pelätin liberaalisille ja radikaalisille „*sioille*”.

Plehanov. omisti joulukuulle „teoksen”, josta on tullut melkeinpä kadettien evankeliumi.

Niin, ei Plehanov suotta verrannut itseään Marxiin.

Vastatessaan Marxille Kugelman lienee ilmaissut joitain epäilyksiä ja viitannut asian toivottomuuteen, realismiin romantiikan vastakohtana, — joka tapauksessa hän vertasi Kommuunia — *kapinaa* rauhalliseen mielenosoitukseen, joka pidettiin Pariisissa vuoden 1849 kesäkuun 13 päivänä.

Marx piti heti (huhtikuun 17 pnä 1871) Kugelmanille ankan nuhdesaarnan.

„*Maailmanhistoriaa olisi tietysti hyvin mukava luoda*”, kirjoittaa hän, „*jos taisteluun ryhdyttäisiin vain ehdolla, että on olemassa ehdottoman otolliset mahdollisuudet*”.

Syyskuussa 1870 Marx sanoi kapinaa mielettömyydeksi. Mutta kun *joukot* nousivat kapinaan, niin Marx tahtoi kulkea niiden mukana, oppia yhdessä niiden kanssa, taistelun tuoksinassa, eikä pitää kanslistin moraalisaarnoja. Hän ymmärtää, että kun yritetään ottaa etukäteen huomioon *aivan tarkalleen* onnistumismahdollisuudet, niin se on petkutusta tahi auttamaton pedanttisuutta. Hän pitää *kaikkein tärkeimpänä* sitä, että työväenluokka *luo* sankarillisesti, uhrautuvasti, aloitekykyisesti maailmanhistoriaa. Marx suhtautui tähän historiaan niiden näkökannalta, jotka sitä *luovat* voimatta ottaa edeltäpäin *erehtymättömästi* huomioon onnistumismahdollisuuksia, eikä

poroporvari-intelligentin näkökannalta, joka saarnaa, että „oli helppo nähdä ennakoita... ei olisi pitänyt tarttua...”.

Marx pystyi käsittämään senkin, että historiassa on hetkiä, jolloin *joukkojen* hurja taistelu toivottomankin asian puolesta on *välttämätöntä* näiden joukkojen jatkuvaa kasvattamjsta varten ja niiden valmistamiseksi *seuraavaan* taisteluun.

Nykyisille kvasi-marxilaisillemme, jotka mielellään siteeraavat Marxia turhaan ottaakseen häneltä vain menneisyyden arvion, muttei tulevaisuuden luomistaitoa, tällainen kysymyksenasettelu on aivan käsittämätön ja periaatteessa jopa vieraskin. Plehanov ei tullut sitä edes ajatelleeksikaan, kun hän vuoden 1905 joulukuun jälkeen kävi käsiksi „*estämis*”-tehtävään...

Mutta Marx asettaakin juuri tämän kysymyksen unohtamatta lainkaan sitä, että vuoden 1870 syyskuussa hän itse tunnusti kapinan mielettömyyden.

„Versailles’in porvarilurjukset”, kirjoittaa hän, „asettivat pariisilaisille vaihtoehdon: joko oli otettava vastaan taisteluhaaste tai antauduttava taistelutta. *Työväenluokan demoralisointi* jälkimmäisessä tapauksessa olisi ollut *paljon suurempi* onnettomuus kuin miten monen johtajan tuhoutuminen tahansa”³⁷.

Tähän lopetammekin lyhyen katsauksen niihin proletariaatin arvon mukaisen politiikan opetuksiin, joita Marx antaa Kugelmannelle kirjoittamissaan kirjeissä.

Venäjän työväenluokka on jo kerran todistanut ja todistaa vielä monta kertaa, että se kykenee „rynnäköimään taivaita vastaan”.

Helmikuun 5 pnä 1907

Julkaistu v. 1907 kirjasessa:
K. Marx. „Kirjeitä L. Kugelmannelle”.
N. Leninin toimittama ja esipuheella
varustama „*Novaja Duman*”
julkaisu, Pietari

*Julkaistaan kirjasen
tekstin mukaan*

TOINEN DUUMA JA VALLANKUMOUKSEN TOINEN AALTO

Pietari, helmikuun 7 pnä 1907.

Tapahtumat kehittyvät sellaisella nopeudella, ettei sitä voi olla sanomatta suorastaan vallankumoukselliseksi nopeudeksi. Neljä päivää sitten kirjoitimme Pietarin vaalikamppailusta, että poliittinen ryhmitys on jo hahmottunut: vallankumouksellinen sosialidemokratia on ainoa, joka nostaa itsenäisesti, päättäväisesti ja ylväästi taantumuksen väkivallantekoja ja liberaalien kaksinaamaisuutta vastaan käytävän armottoman taistelun lipun. Pikkuporvarillinen demokratia (siihen luettuna myös työväenpuolueen pikkuporvarillinen osa) horjuu kääntyen milloin liberaalien, milloin vallankumouksellisten sosialidemokraattien puoleen.

Tänään Pietarissa toimitetaan vaalit. Niiden tulokset eivät voi muuttaa yllä mainittua yhteiskunnallisten voimien suhdetta. Ja eiliset Duuman vaalit, joissa valittiin jo 217 jäsentä 524:stä, s.o. enemmän kuin kaksi viidesosaa, kuvaavat selvästi toisen Duuman kokoonpanoa, kuvaavat selvästi meidän nähtemme kehkeytyvää poliittista tilannetta.

„Retsh” lehti, joka on tietysti taipuvainen kaunistelemaan asiaa kadettien hyväksi, tiedoittaa Duuman 205:n valinnallisen jäsenen jakaantuvan seuraavasti: oikeistolaisia 37, natsionalisti-autonomisteja ³⁸ 24, kadetteja 48, progressisteja ja puolueeseen kuulumattomia 16, puolueeseen kuulumattomia vasemmistolaisia 40, narodnikkeja 20 (13 trudovikkia, 6 eserrää ja 1 kansansosialisti) ja sosialidemokraatteja 20.

Tämä Duuma on epäilemättä vasemmistolaisempi kuin edellinen. Jos vaalit antavat edelleenkin samanlaisia

tuloksia, niin saamme Duuman 500 jäsentä kohden näin suuret luvut: oikeistolaisia 90, natsionalisteja 50, kadetteja 125, progressisteja 35, puolueeseen kuulumattomia vasemmistolaisia 100, narodnikkeja ja sosialidemokraatteja — kumpiakin 50. Tämä on tietenkin likimääräinen laskelma, jonka teimme vain havainnollisuuden vuoksi, mutta tuskinpa nyt voitaneen epäillä suurten yhteenvetolukujen paikkansapitävyyttä.

Viidesosa oikeistolaisia; kaksi viidesosaa maltillisia liberaaleja (liberaalis-monarkistisia porvareita, mukaanluettuna natsionalistit, kadetit ja, ellei kaikki, niin ainakin osa progressisteista); kaksi viidesosaa vasemmistolaisia (siinä luvussa yksi viidesosa puolueeseen kuulumattomia ja yksi viidesosa puolueeseen kuuluvia, joista puolet narodnikkeja ja puolet sosialidemokraatteja) — tuollainen kuva toisen Duuman kokoonpanosta hahmottuu eteemme ennakkotietojen perusteella.

Entä mitä se merkitsee?

Koko Euroopan taantumuksellisimman, mustasotnialaisen hallituksen mitä hillittömintä, mitä häikäilemättömintä mielivaltaa. Kaikkein taantumuksellisinta vaalilakia koko Euroopassa. Euroopan vallankumouksellisinta kansanedustusta kaikkein takapajuisimmassa maassa!

Tämä silmäänpistävä ristiriita osoittaa täysin havainnollisesti Venäjän koko nykyisen elämän perusristiriidan, osoittaa, miten vallankumouksellinen on se ajankohta, jota nyt elämme.

Vuoden 1905 tammikuun suuresta, 9 päivästä on kulunut kaksi vallankumousvuotta. Olemme nähneet pitkiä ja vaikeita hillittömän taantumuksen kausia. Olemme nähneet lyhyitä vapauksien „valoisia väliaikoja”. Olemme nähneet kansan lakkotaistelun ja aseellisen taistelun kaksi suurta purkausta. Olemme nähneet yhden Duuman ja kahdesti toimitetut vaalit, jotka ovat muovanneet lopullisesti puolue-ryhmituksen, saaneet aikaan tavattoman jyrkän ryhmityksen väestössä, jolla vielä joku aika sitten ei ollut käsitystäkään mistään poliittisista puolueista.

Kahdessa vuodessa olemme saaneet hävitetyksi toisten naiivin ja toisten karkean omanvoitonpyynteisen uskon vapausliikkeen yhtenäisyyteen, olemme saaneet hävitetyksi monia harhakuvitelmia rauhanomaisesta, perustuslaillisesta tiestä, olemme saaneet kokemusta joukkotaistelun muotojen

alalla, olemme käyttäneet mitä julmimpia ja äärimmäisiä, viimeisiä ajateltavissa olevia taistelutapoja, väestön toisen osan aseellista taistelua toista osaa vastaan. Porvaristo ja tilanherrat ovat käyneet raivoisiksi ja julmistuneiksi. Pieneläjä on uupunut. Venäjän intelligentti on väsähtänyt ja lamaantunut. Liberaalisten suunsoittajain ja liberaalisten petturien — kadettien puolue on nostanut päätään, se rakentaa laskelmansa vallankumouksen aiheuttamaan väsymykseen ja sanoo hegemoniakseen famusovilaista valmiuttaan mennä halpamaisuuksissaan aivan mahdolltomuuksiin asti.

Mutta alhaalla, proletaarijoukkojen ja taloudelliseen häviöön saatetun, nälkäisen talonpoikaiston joukkojen syvissä uumenissa vallankumous on kehittynyt edelleen, jäytännyt kuulumattomasti ja huomaamattomasti tukipylväitä, herättänyt uneliaimpiakin kansalaissodan jylinällä ja sysännyt hidastelevimpiakin liikkeelle sillä, että „vapaudet” ovat vaihtuneet nopeasti petomaisiin väkivaltaisuuksiin ja hiljaisuus parlamenttitoiminnan vilkastumiseen, vaaleihin, joukkokokouksiin, kuumeiseen „liitto”-toimintaan.

Tuloksena on uusi, vieläkin vasemmistolaisempi Duuma, ja edessä on uusi, vieläkin uhkaavampi ja epäilemättömämpi *vallankumouksellinen* kriisi.

Sokeainkin pitäisi nyt nähdä, että edessämme on nimenomaan vallankumouksellinen kriisi eikä perustuslakikriisi. Epäilylle ei ole sijaa. Venäjän perustuslain päivät ovat luetut. Uusi yhteenotto lähenee armottomasti: joko vallankumouksellisen kansan voitto tai toisen Duuman yhtä kunnian katoaminen kuin oli ensimmäisenkin, ja sitten vaalilain kumoaminen ja palaaminen mustasotnialaiseen itsevaltiuteen sans phrases*.

Miten vähäpätöisiksi ovatkaan yhtäkkiä tulleet meidän äskeiset „teoreettiset” kiistamme, kun niitä valaisevat nyt esiintulvahtaneet nousevan vallankumousauringon kirkaat säteet! Eivätkö surkean, säikähtäneen, raukkamaisen intelligentin voivotukset vaaleissa uhkaavasta mustasotnialaisvaarasta olekin naurettavia? Eikö olekin tullut loistavasti todistetuksi se, mitä me sanoimme *marraskuussa* („Proletarin” 8. numero): „huutamalla mustasotnialaisvaarasta

* — fraaselta. *Toim.*

kadetit vetävät menshevikkejä nenästä, torjuakseen vasemmalta uhkaavan vaaran” *?

Vallankumous opettaa. Vallankumous palauttaa väkisinikin takaisin vallankumoukselliselle tielle ne, jotka selkärangattomuutensa tai heikkoälyisyytensä vuoksi eksyvät alituisesti syrjään. Menshevikit tahtovat blokkeja kadettien kanssa, „opposition” yhtenäisyyttä, sitä, että olisi voitu „käyttää Duumaa eheänä kokonaisuutena”. He tekivät kaiken mahdollisen (ja kaiken mahdottomankin aina puolueen kahtiajakamiseen asti, kuten Pietarissa) luodakseen kauttaaltaan liberaalisen Duuman.

Siitä ei tullut mitään. Vallankumous on voimakkaampi kuin heikkouskoiset opportunistit luulevat. Kadettien hegemonian vallitessa vallankumous voi vain maata maan tomussa; se voi voittaa vain bolshevistisen sosialidemokratian hegemonian vallitessa.

Duumasta tulee juuri sellainen, jollaiseksi kuvasimme sen polemiikissa menshevikkejä vastaan „Proletarin” 8. numerossa (marraskuu 1906). Se on oleva jyrkkien äärimmäisyyksien Duuma, Duuma, josta vallankumousvirta on huuhtonut pois maltillisen ja sääntillisen keskustan, Krushevianien ³⁹ ja vallankumouksellisen kansan Duuma. Bolshevistinen sosialidemokratia kohottaa tässä Duumassa korkealle lippunsa ja sanoo pikkuporvarillisten demokraattien joukolle,— samoin kuin se sanoi sille Pietarin vaaleissa: valitkaa joko kadettien kaupanhieronta Stolypinien kanssa tai yhteinen taistelu kansanjoukkojen riveissä! Me, koko Venäjän proletariaatti, lähdemme tähän taisteluun. Meitä seuraavat kaikki, jotka tahtovat vapautta kansalle ja maata talonpoikaistolle!

Kadetti jo tuntee, että tuuli käy toiselta suunnalta, että poliittinen ilmapuntari laskee nopeasti. Eivätkä kaikenlaiset Miljukovit ole ilman aikojaan hermostuneet niin kovin, että ovat riisuutuneet ilkiälästi ja alkaneet — kadulla kirkua „punaisista rääsyistä” (Stolypinien kabineteissa nuo miehet ovat aina salaa sättineet „punaista rääsyä”!). Eikä tämänpäiväinen „Retsh” (helmikuun 7 pnä) puhu ilman aikojaan poliittisen ilmapuntarin „heilahduksista”, hallituksen horjumisista — joko „ministeristön virkaeron taikka jonkinlaisen pronunciamienton, mustasotnialais-sotilaallisen pogromin

* Ks. Teokset, 11. osa, s. 298. *Toim.*

välillä, jonka tapahtumisaikakin on jo määrätty 14. päiväksi". Ja Venäjän liberaalin näivettynyt sielu itkee ja tuskailee: jokohan taas muka alkaa „alkuvoimaisten refleksien politiikka”...

Niin, surkean seisauskauden surkeita sankareita! *Taas* vallankumous. Me tervehdimme riemuiten kansan alkuvoimaisen vihan lähenevää aaltoa. Mutta me teemme kaiken voitavamme, jotta uusi taistelu olisi mahdollisimman vähän vaistonvaraista ja mahdollisimman tietoista, johdonmukaista ja järkähtämätöntä.

Hallitus on pannut jo aikoja sitten liikkeelle väkivaltaisuuksien, pogromien, villien petomaisuuksien, petkutuksen ja tylsämieliseksi muuttavan koneistonsa kaikki rattaat. Ja nyt ovat kaikki rattaat jo rempallaan, kylissä ja kaupungeissa on kokeiltu kaikkea aina tykistöä myöten. Mutta kansan voimat eivät ole suinkaan ehtyneet, vaan nimenomaan nyt ne rivistäytyvätkin yhä laajemmin, voimallisemmin, julkisemmin ja rohkeammin. Mustasotnialainen itsevaltius ja — vasemmistolainen Duma. Tilanne on ehdottomasti vallankumouksellinen. Taistelu mitä kärkevimmässä muodossaan on ehdottomasti väistämätön.

Mutta juuri sen vuoksi, kun se on väistämätön, meidän ei tarvitse sitä jouduttaa, hoputtaa, kiirehtää. Siitä huolehtikoot Krushevanit ja Stolypinit. Meidän huolenamme on *paljastaa* aivan selvästi, suoraan ja armottoman avoimesti totuus proletariaatille ja talonpoikaistolle, avata niiden silmät näkemään lähenevän myrskynpuuskan merkitys, auttaa niitä kohtaamaan vihollinen järjestyneesti, niin kylmäverisesti kuin tekevät kuolemaan menevät ihmiset, siten kuin kohtaa vastustajansa sotamies, joka makaa juoksuhaudassa ollen valmiina lähtemään heti ensimmäisten laukausten jälkeen hurjaan hyökkäykseen.

„Ampukaa ensimmäisinä, herrat porvarit!” sanoi Engels vuonna 1894 Saksan pääomaa tarkoittaen ⁴⁰. „Ampukaa ensimmäisinä, herrat Krushevanit ja Stolypinit, Orlovit ja Romanovit!” sanomme me. Meidän tehtävämme on auttaa työväenluokkaa ja talonpoikaistoa *murskaamaan* mustasotnialainen itsevaltius, kun tämä itse hyökkää kimppuumme.

Sen vuoksi — ei mitään ennenaikaisia *kehoituksia* kapinaan! Ei mitään juhlallisia manifesteja kansalle. Ei mitään pronunciamientoja, ei mitään „julistamisia”. Myrsky on itse tulossa meitä kohti. Ei tarvitse kalistella aseita.

On valmistettava aseita — sekä sanan varsinaisessa että kuvaannollisessa merkityksessä. Ennen kaikkea ja eniten on valmistettava lujasti yhteenliittynyttä ja tietoisuudeltaan sekä päättäväsyydeltään lujaa proletariaatin armeijaa. On kymmenkertaistettava agitaatio- ja organisaatiotyötämme talonpoikaiston keskuudessa — sekä sen talonpoikaiston keskuudessa, joka näkee nälkää maaseudulla, että sen, joka viime syksynä lähetti sotapalvelukseen poikiaan, jotka ovat nähneet suuren vallankumousvuoden. On tehtävä tyhjäksi kerrassaan kaikki vallankumouksen ideologiset verhoilemiset ja hämäämiset, on tehtävä loppu kaikista epäilyksistä ja horjunnoista. On sanottava mahdollisimman kuuluvasti ja selvästi, yksinkertaisesti, rauhallisesti ja kansalle helpoimmin ymmärrettävässä, koruttomassa muodossa: taistelu on kiertämätön. Proletariaatti ottaa vastaan taisteluhaasteen. Proletariaatti antaa kaikkensa, uhraa kaikki voimansa tälle taistelulle vapauden puolesta. Tietäköön häviöön saatettu talonpoikaisto, tietäkööt sotamiehet ja matruusit sen, että ratkaistavana on Venäjän vapauden kohtalo.

„Proletari” № 13,
helmikuun 11 p:nä 1907

Julkaistaan „Proletari” lehden
tekstin mukaan

PIETARIN VAALIEN TULOKSET

Pietari, helmikuun 9 pnä 1907.

Pietarin vaaleissa voittivat kadetit. He veivät läpi 151 valitsijamiestä 11 äänestysalueella. Vasemmistoblokki voitti ainoastaan yhdellä äänestysalueella, Viipurinpuolella, vieden läpi 9 valitsijamiestä 160:stä.

Pietarin vaalien peruserikoisuudet: äänestäjien prosenttiluvun suureneminen miltei kaikilla äänestysalueilla sekä sitten oikeiston heikkeneminen. Kadetit ovat ensimmäisellä sijalla, he saivat 28.798 ääntä (kun lasketaan heidän ehdokaidensa saamien äänten enimmäismäärät). Toisella sijalla on vasemmistoblokki, joka sai 16.703 ääntä. Kolmannella lokakuulaiset, 16.613 ääntä. Neljännellä monarkistit, 5.270 ääntä.

Siis Moskovaan verrattuna suuri askel eteenpäin. On vallattu yksi äänestysalue. Kolmannelta sijalta ehdokaslistojen joukossa vasemmistolaiset ovat siirtyneet toiselle sijalle. Vasemmistoblokin saamien äänten prosenttiluku oli Moskovassa 13 prosenttia. Pietarissa se on miltei kaksi kertaa suurempi — 25 prosenttia.

Tässä oli tietysti merkitystä sekä jonkinverran laajemmalla agitaatiolla että sillä poliittisella vaikutuksella, mikä oli Duuman yleisillä vaaleilla, joissa vasemmistolaisia valittiin paljon enemmän kuin oli odotettu. Moskovassa ei ainoakaan jokapäiväinen lehti julkaissut vasemmistoblokin valitsijamiesten luetteloja. Pietarissa niitä julkaisivat useat lehdet: kerrotaan „Tovarishtsh” lehden jopa suurentaneen varsin huomattavasti painosmääräänsäkin juuri „vasemmistolaistumisensa” jälkeen. Moskovassa ei ollut toimistoja, joista olisi voinut saada tietoja ja täyttää vasemmistolistoja.

Pietarissa oli. Moskovassa suurin osa pikkuporvarillisista pieneläjistä uskoi kadettien loruun mustasotnialaisvaarasta. Pietarissa tuli jo selvästi ilmi, että tuo pikkuporvarien ja opportunistien usko on alkanut horjua.

Esitämme tietoja äänestysalueittain ottaen joka paikassa eri listojen ehdokkaiden saamien äänten enimmäismäärät („Retshin” numerotiedot):

Pietarin kaupungin äänestysalueet	Suurin äänimäärä, minkä saivat				Kadettien ja vasemmiston äänimäärän erotus	Montako ääntä meidän olisi pitänyt voittaa kadeteilta päästäksemme voitolle?
	Kadetit	Vasemmis- tobioikki	Lokakuu- laiset	Monar- kistit		
Spasskajan	3.397	1.644	1.514	624	—1.753	877
Narvan	2.377	1.643	1.326	307	— 734	368
Liteinyin	2.776	919	2.153	667	—1.857	929
Kolomenskajan.....	1.318	1.122	1.068	236	— 196	99
Vasiljevski Ostro- vin.....	2.313	1.949	2.102	418	— 364	183
Rozhdestvenska- jan	2.784	1.325	1.195	537	—1.459	730
Kasaanin	1.749	589	998	201	—1.160	581
Amiraliteetin	955	246	725	196	— 709	355
Moskovan	4.100	1.702	2.233	706	—2.398	1.200
Al. Nevskin.....	2.735	1.421	799	588	—1.314	658
Pietarinpuolen.....	3.282	2.754	1.851	541	— 528	265
Viipurinpuolen	1.012	1.389	649	249	+ 377	—
<i>Kaikkiaan</i>	28.798	16.703	16.613	5.270		Viidellä ei- toivottomal- la äänes- tysalueella 1.573 ääntä

Näistä tiedoista voidaan tehdä useita mielenkiintoisia johtopäätöksiä.

Ennen kaikkea — „mustasotnialaisvaarasta”. Vaalit todistivat, ettei sitä ole. Meidän tavantakaiset lausuntomme ja varoituksemme, joita kaikki bolshevikit toistelivat aina „Ternii Truda”⁴¹ ja „Zrenije”⁴² lehtiä myöten, osoittautuivat täydellisesti paikkansapitäviksi.

Mustasotnialaiset eivät voineet Pietarissa mennä läpi, jakaantuivatpa äänet kadettien ja vasemmiston kesken *miten tahansa!*

Eikä siinä kaikki. Vaikkapa lokakuulaiset ja monarkistit olisivat olleet yhdessäkin (mikä on mahdoton asia varsinkin Pietarissa, jossa saksalaiset lokakuulaiset Vas. Ostrovilla olivat vähällä riitaantua jopa Lokakuun 17 päivän liitonkin kanssa), niin sittenkään mustasotnialaiset eivät olisi voineet *voittaa* Pietarissa! Sen näkee jokainen, ken vaivautuu suorittamaan aivan yksinkertaisia laskelmia edellä esitetyillä numeroilla. Kadettien ja vasemmiston äänten summa (45 ja puoli tuh.) ylittää *enemmän kuin kaksinkertaisesti* lokakuulaisten ja monarkistien äänten summan (22 tuh.). Jakaantuivatpa äänet näiden neljän ehdokaslistan kesken millä ajateltavissa olevalla tavalla hyvänsä, ottivatpa oikeistolaiset minkälaisia „askeleita” tahansa, ei mustasotnialaisvaaraa ollut.

Pikkuporvarit — narodnikit ja opportunisti-sosialidemokraatit, jotka huusivat kadettien perässä mustasotnialaisvaarasta, — *pettivät kansaa*. Sanoimme sen ennen vaaleja. Vaalit *todistivat* meidän olleen oikeassa.

Pietarilainen selkärangattomuus ja pikkuporvarilliselle intelligentille ja pieneläjälle ominainen poliittinen lyhytnäköisyys tulivat näkyviin teoissa. Pietarin vaalit olivat kuitenkin *kadettien säilyttämien ja petkuttamien pieneläjien* vaalit, vaikeivät läheskään siinä määrin kuin Moskovan vaalit. Koko kirjallisuus, „Retsh” lehdestä aina „Tovarishtsh” lehteen asti, joka alakuloisena puolusti vasemmistoblokkia (puolusteli myötätuntoaan vasemmistoa kohtaan?), oli Pietarin vaalien edellä tulvillaan tietoja, jotka todistavat sitä, kuinka kadetit ja kadettien säestäjät peloitelivat pieneläjiä keksimällään mustasotnialaisen äänestyksen vaaran aaveella.

Kadetit torjuivat heitä vasemmalta uhanneen vaaran huutamalla mustasotnialaisen äänestyksen vaarasta, mutta itse kävivät samaan aikaan Stolypinin luona ja lupasivat hänelle, että he viisastuvat, tulevat lojaalisemmiksi, erkaantuvat vasemmistolaisista. Tämän päivän (helmikuun 9 päivän) „Tovarishtsh” lehden sanojen mukaan Stolypin itse on tunnustanut *tietävänsä* yhtä ja toista tuosta kadettien kääntymisestä oikealle!

Edelleen. Pietarin vaalien tulosten perusteella käy mahdolliseksi vastata kysymykseen: mitä nämä vaalit antoivat meille? onnistuiko meidän suoralla, kadettivastaisella propagandallamme herättää *uusia* kerroksia niiden valitsijain

joukossa, jotka aikaisemmin olivat välinpitämättömiä, ja saada ne mukaan poliittiseen elämään? missä määrin saimme *vieroitetuksi* liberaalien perässä laahustavia pikkuporvareita liberaaleista ja vedetyksi heitä proletariaatin puolelle?

Tehdäksemme tästä johtopäätöksen rinnastamme ennen kaikkea tietoja kadettien ja vasemmiston vuosina 1906 ja 1907 saamista äänistä (maxima *, kuten ennenkin).

Saatujen äänien määrä (suurin)

Pietarin kaupungin äänestysalueet	Vuonna 1906	Vuonna 1907			Viimeisen ja ensimmäisen sarakeen erotus
	Kadetit	Kadetit	Vasem- misto- laiset	Yhteen- sä	
Spasskajan	5.009	3.397	1.644	5.041	+ 32
Narvan	3.578	2.377	1.643	4.020	+ 442
Liteinyin	3.767	2.776	919	3.695	- 72
Kolomenskajan	2.243	1.318	1.122	2.440	+ 197
Vas. Ostrovin	3.777	2.313	1.949	4.262	+ 485
Rozhdestvenskajan	3.393	2.784	1.325	4.109	+ 716
Kasaanin	2.242	1.749	589	2.338	+ 96
Amiraliteetin	1.553	955	246	1.201	- 352
Moskovan	5.124	4.100	1.702	5.802	+ 678
Aleks. Nevskin	2.991	2.735	1.421	4.156	+1.165
Pietarinpuolen	4.946	3.282	2.754	6.036	+1.090
Viipurinpuolen	1.988	1.012	1.389	2.401	+ 413
<i>Yhteensä</i>	40.611	28.798	16.703	45.501	+4.890

Näistä tiedoista käy aivan selvästi ilmi, millainen suhde oli opposition puolesta ja vallankumouksen puolesta annettujen äänten välillä v. 1906 ja v. 1907. Voittamistamme 17 tuhannesta äänestä (pyöreissä luvuissa) me valtasimme noin 12 *tuhatta* kadeteilta ja noin 5 *tuhatta* saimme aikaisemmin välinpitämättöminä pysyneiden (osaksi boikottia harjoittaneiden) joukosta.

Tässä yhteydessä kiinnittää heti huomiota ero „toivottomien” äänestysalueiden, s.o. sellaisten, joilla me v. 1907 nähtävästi emme voineet voittaa minkäänlaisin voimanpon-

* — enimmäismäärät. *Toim.*

nistuksiin, ja ei-toivottomien äänestysalueiden välillä. Niinpä esimerkiksi Amiraliteetin ja Liteinyin äänestysalueet ovat „toivottomien” etunenässä. Kadettien äänen ylivoima meikäläisiin nähden on tavattoman suuri. Millä se on selitettävissä?

Syy on selvä. Edellisessä väestön muodostavat virkamiehet, jälkimmäisessä suurporvaristo („Ternii Truda” mainitsi siitä *ennen* vaaleja). Missä ei ole kauppa- ja teollisuusproletariaattia, missä virkamiehet ovat enemmistönä, — siellä trudovikkien tukema sosialidemokratia ei voinut voittaa. Siellä äänestäjien lukumääräkin pieneni: puuttui kiinnostusta! Siellä me voitimme vasemmistoblokin puolelle *vain* noin neljännesosan kadettien äänistä.

Toisessa kohtiossa ovat ei-toivottomat äänestysalueet, joilla sosialidemokratia trudovikkien tukemana herätti *joukon* uusia aineksia, nosti kaupunkilaisköyhälistön suosta ja horroksesta politiikkaan. Sellaisia ovat Aleksander Nevskin ja Pietarinpuolen äänestysalueet. Siellä mustasotnialaisia *vastaan*, s.o. yhteensä kadettien ja vasemmistolaiten puolesta, äänestäneiden äänimäärän lisäys on *toista tuhatta* kummallakin äänestysalueella. *Suuri* osa vasemmiston äänistä siellä ei ole kadeteilta voitettuja, vaan *uusia*. Taistelun ääni, sosialidemokratian ja trudovikkien ääni herätti sen, jota kadetin äitelän maireaa ääni ei ollut saanut hereille.

Pietarinpuolen äänestysalueella meidän olisi pitänyt voittaa kadeteilta kaikkiaan 265 ääntä, ja me olisimme voittaneet. 2.754:n lisäksi 265, — on selvää, että voitto oli täysin mahdollinen. Ja selvää on sekin, että se kaupunkilaisköyhälistö, joka ei ole läheskään proletaaristyyppistä, kauppa-apulaiset, ajurit, pienvuokralaiset, *nousi* siellä kannattamaan vasemmistoa. On selvää, että trudovikkien tukeman sosialidemokratian kehoitus ei mennyt hukkaan, että siellä on varsin runsaasti niitä väestöaineksia, jotka saattavat mennä kadetteja pitemmälle, kauemmas vasemmalle kuin kadetit.

Al. Nevskin äänestysalueella taistelu oli moninkerroin vaikeampaa. Voiton saavuttamiseksi olisi pitänyt voittaa kadeteilta 658 ääntä. 658 ääntä 1.421:n äänen lisäksi — se on melko suuri luku, mutta kuitenkin *vähemmän kuin puolet*. Meillä ei ole oikeutta pitää toivottomina sellaisia

äänestysalueita, joilla äänimäärämme suurentaminen puolitoistakertaiseksi olisi tuottanut meille voiton.

Kolomenskajan äänestysalue olisi helposti voinut tuottaa meille voiton: sitä varten olisi pitänyt voittaa kadeteilta ainoastaan 99 ääntä. Vasiljevski Ostrovin äänestysalueella, jossa kolmella tärkeimmällä — kadettien, lokakuulaisten ja vasemmiston — ehdokaslistalla oli miltei yhtäläinen menestys, me olisimme päässeet voitolle, jos olisimme valloittaneet kadeteilta 183 ääntä. Narvan äänestysalueella olisi voiton saavuttamiseksi pitänyt voittaa kadeteilta 368 ääntä.

Yhteenveto. Vasemmistoblokki Pietarissa sai *epäilemättä* puolelleen kauppa-apulaiset ja kaupungin pikkuporvarit, *nosti* osan heistä ensi kertaa poliittiseen elämään ja *vieroitti* varsin huomattavan osan heistä pois kadeteista.

Pietarin vaalit *ovat peruuttamattomasti kumonnet* sen auttamattoman toivottoman mielipiteen, että sillä väliasteella, jolloin trudovikit tukevat sosialisteja, sosialidemokraattiset aatteet ovat kauppa- ja teollisuuslaitosten palveluskuntalaisille käsittämättömiä. Jos vain tahdomme ja osaamme, niin me *voimme* herättää jokaisella pääkaupungin äänestysalueella satoja ja tuhansia kaupunkilaisköyhälistön joukosta poliittiseen *taisteluun*. Me *voimme* vieroittaa jokaisella äänestysalueella satoja kauppa-apulaisia, konttoristeja j.n.e. Stolypinin kanssa kauppoja hierovien liberaalisten porvarien puolueesta. On tehtävä herkeämättä työtä siihen suuntaan — ja petturikadetin hegemonia kaupunkilaisköyhälistön suhteen *tulee kumotuksi*. Kadetit eivät kestä vielä yhtä vaalitaistelua vasemmistoblokkia vastaan Pietarissa! Nykyisen vaalilain vallitessa heidät lyödään perinpohjin, jos he uusia kuukausia kestävänsä „stolypinilaisen” agitaation ja miljukovilaisen kaupanhieronnan jälkeen lähtevät vielä kerran taisteluun!

Tosiaankin. On helppo huomata, että vasemmistoblokkilta puuttui näissäkin vaaleissa hyvin vähää voiton saamiseksi. Toivottomia olivat vain Amiraliteetin, Liteinyin, Spasskajan, Rozhdestvenskajan, Kasaanin ja Moskovon äänestysalueet. Kaikilla näillä kuudella äänestysalueella meidän olisi pitänyt suurentaa äänimäärämme *enemmän kuin puolitoistakertaisesti*, — tuskin se lienee mahdollista, kiihdyttäköönpä vaaliagitaatiota, kirjallisuuden levitystä y.m. kuinka tahansa (tai oikeammin sanoen se on mahdollista, mutta ei stolypinilaisen kenttöoikeuten nojaavan

vaalivapauden vallitessa!). Kaksi ensin mainittua äänestysaluetta on sosialidemokraateille ja trudovikeille yhteiskunnallisesti luoksepääsemättömiä. Neljällä jälkimmäisellä äänestysalueella meillä on mahdollisuuksia, mutta meidän toimintamme kauppa- ja teollisuustoimitsijain keskuudessa on ollut siellä vielä liian, liian heikkoa.

Yhdellä äänestysalueella muista kuudesta me voitimme heti vasemmistoblokin esiintyessä ensi kertaa. Neljällä äänestysalueella meidän olisi pitänyt voiton saamiseksi voittaa kadeteilta kaikkiaan vain 99—368 ääntä. Yhdellä äänestysalueella olisi pitänyt voittaa 658 ääntä. Näillä viidellä äänestysalueella olisi tarvinnut voittaa kadeteilta 1.573 ääntä — ja vasemmistoblokki olisi voittanut, se olisi valloittanut koko Pietarin!

Tuskinpa kukaan tohtii sanoa, että 1.573 äänen voittaminen viidellä äänestysalueella olisi ollut sosialidemokraateille ylivoimainen tehtävä, jos he olisivat toimineet yksimielisesti, — jos opportunistit, jotka hieroivat kauppoja kadettien kanssa, eivät olisi viivyttäneet kovin kauan vasemmistoblokin muodostamista, — jos *menshevikkien erkaantunut osa ei olisi esiintynyt rikkurina vasemmistoblokkia kohtaan*.

Mikä on rikkuri? Henkilö, joka on sidottu taistelevaan proletariaattiin ja yhteisen taistelun hetkellä kamppaa proletariaattia.

Sopivatko nuo tuntomerkit erkaantuneeseen menshevikkiin? Tietysti sopivat, sillä hän on rikkonut Pietarissa sosialidemokraattisen järjestön yhtenäisyyden, aiheuttanut epäsopua taistelevien riveissä, loikannut kadettien puolelle taistelun ollessa kuumimmillaan ja vihdoin *suoranaisesti häirinnyt* meitä vieläpä vasemmistoblokin muodostamisen jälkeenkin. Riittää, kun palautetaan mieleen, että vasemmistoblokki muodostettiin tammikuun 25 p:nä ja että erkaantuneet menshevikit kehoittivat tammikuun 28 p:nä „Tovarishtsh” lehdessä pidättäytymään viidellä äänestysalueella! Helmikuun 1 p:nä nuo samat menshevikit („Retsh”) julkaisivat vetoimuksen, joka peloitteli pienelääjää mustasotnialaisvaaralla!

Eikä siinäkään vielä kaikki. Tämän päivän „Retsh” lehdessä 3:nnessä sivulla olevasta *Pietarinpuolen* vaalien kuvauksesta saamme lukea: erääseen vaalilippuun oli kirjoitettu: „*Pidättäydyn äänestyksestä. Menshevikki*”.

Ajatelkoot lukijat perinpohjin, mitä tämä esimerkki merkitsee!

Tammikuun 28 p:nä menshevikit julkaisivat „Tovarishtsh” lehdessä erkaantuneen osan toimeenpanevan elimen päätökset. Noiden päätösten VI pykälässä *Pietarinpuolen* äänestysalue on suoraan *poistettu* niiden äänestysalueiden joukosta, joissa on mustasotnialaisvaara.

VI pykälässä sanotaan suoraan, että Pietarinpuolen äänestysalueella on tarkoituksenmukaista tehdä sopimus vasemmiston kanssa. III pykälässä sanotaan suoraan, että vaikkei sopimusta vasemmiston kanssa solmittaisikaan, niin menshevikit kehoittavat äänestämään vasemmistolaisia siellä, missä ei ole „ilmeistä” mustasotnialaisvaaraa. *Ja kuitenkin* „menshevikki” *pidättäytyy* Pietarinpuolen äänestysalueella!! Mitenkäs erkaantuneet menshevikit menettävät muilla äänestysalueilla?

Kuinka sitten tämän jälkeen voidaan olla tunnustamatta sitä *tosiasiaa*, että nimenomaan menshevikkien erään osan rikkuruus *teki tyhjäksi* vasemmistoblokin vaalivoiton Pietarissa, jossa ei ollut lainkaan mustasotnialaisvaaraa?

Olkoot siis pikkuporvariston häilymiset ja petokset opiksi proletariaatille. Me tulemme aina nostamaan järkähtämättömästi ja rohkeasti *oman* lippumme enemmän kuin toiset. Me tulemme aina kutsumaan pikkuporvareita liberaalien siipien suojasta proletariaatin puolelle. Ja tämä taktiikka — ainoa vallankumouksellinen proletaarinen taktiikka porvarillisessa vallankumouksessa — tuottaa meille voiton joka kerta, kun poliittinen joukkotaistelu vilkastuu.

Saratovissa ja Nizhnissä saatiin ensimmäinen voitto⁴³; Moskovassa ja Pietarissa tehtiin ensimmäinen rynnistys. Riittää, herrat kadetit! Liberaalisten tilanherrojen ja porvarillisten asianajajain harjoittamalle kaupunkilaisköyhälistön petkuttamiselle tulee loppu. Sättikööt Stolypinit ja Miljukovit „punaista rääsyä”. Sosialidemokratia seisoo taistelupaikallaan punaisine lippuineen kaikkien työätekevien ja riistettyjen edessä.

ALUSTUS PIETARIN JÄRJESTÖN KONFERENSSISSA DUUMAKAMPPAILUA JA DUUMATAKTIIKKAA KOSKEVASTA KYSYMYKSESTÄ⁴⁴

LYHYT SANOMALEHTISELOSTUS

Alustaja osoitti, että kysymys duumataktiikasta on nykyään ehdottomasti politiikan keskeisin kysymys ja siis myös tärkein kohtio, jonka ympärillä edustajakokouskampanjaa tullaan käymään. Tämän yhteydessä asettuu etualalle kaksi kysymystä, jotka Keskuskomitea on osoittanut edustajakokouksen päiväjärjestyksen luonnoksessaan — se on tehty tunnetuksi sanomalehdissä,— nimittäin: kysymys lähimmistä poliittisista tehtävistä ja Valtakunnanduumasta.

Mitä tulee ensimmäiseen kysymykseen, niin se on muotoiltu kovin epämääräisesti. Mahdollisesti menshevikit tarkoittavat sillä kadettiministeristön tukemista, mutta eivät halua sanoa sitä suoraan. Joka tapauksessa huomaa heidän haluavan jälleen, kuten IV (Yhdistävässä) edustajakokouksessakin, jättää syrjään *periaatteelliset* peruskysymykset sosialidemokratian taktiikasta Venäjän vallankumouksessa. Mutta näiden kysymysten syrjäyttäminen, kuten kokemuskinkin on nyt jo osoittanut, johtaa vain siihen, ettei tule olemaan mitään sosialidemokratian johdonmukaista puoluekantaista taktiikkaa. Riittää, kun palauttaa mieleen sen, ettei edes sosialidemokraattinen duumaryhmä, koko puolueesta puhumattakaan, kannattanut Keskuskomitean taktiikkaa duuma-, s.o. kadettiministeristön tukemista koskevassa kysymyksessä (kesäkuu 1906). Samaa kohtalon saivat osakseen Duuman hajottamisen jälkeen Keskuskomitean ehdottamat kuuluisat „joukkoluontoiset osittaiset

protesti-ilmauksetkin". Ja nyt vaaleissa suhde kadetteihin osoittautui puolueessa niin horjuvaksi, että vaikutusvaltaisimpien ja vastuunalaisimpien menshevikkien joukossa erottautuivat Tsherevanin ennen VSDTP:n Yleisvenäläistä marraskuun (v. 1906) konferenssia ja Plehanov (Vasiljevistä puhumattakaan) sen jälkeen.

Tällaisen asiointilan vallitessa vallankumoukselliset sosialidemokraatit ovat ehdottomasti velvollisia käyttämään täydellisesti hyväksi edustustaan puolueen V edustajakokouksessa, johon tulevat ensimmäistä kertaa osallistumaan puolalaiset, latvialaiset ja bundilaiset, herättääkseen ne periaatteelliset peruskysymykset, jotka koskevat sosialidemokratian taktiikkaa Venäjän porvarillisessa vallankumouksessa. Eihän voida puhua asiaa hyödyttävällä tavalla „lähimmistä poliittisista tehtävistä”, ellei ole selvitetty peruskysymyksiä proletariaatin tehtävistä vallankumouksessamme yleensä, siitä, onko olemassa objektiivisia edellytyksiä vallankumouksen edelleenkehittämiseksi, ja kysymystä luokkien ja puolueiden nykyisestä ryhmityksestä ja erikoisesti kadettipuolueen luokkaluonteesta. Ilman näiden kysymysten selvittelyä, jota helpottaa ensimmäisessä Duumassa ja toisen Duuman vaaleissa saatu runsas kokemus, on mahdotonta ratkaista periaatteellisesti ja järkevästi kysymystä kadettiministeristöstä, taktiikasta toisen Duuman hajottamistapauksessa y.m. y.m.

Sen vuoksi alustaja lyhyesti kosketteli merkillepanemiaan kysymyksiä. Väestön laajojen joukkojen taloudellinen asema todistaa eittämättömästi sitä, että vallankumouksen perustehtäviä ei ole ratkaistu; on olemassa objektiivinen maaperä välittömille joukkoliikehtimisille. Poliitikassa tämä ilmenee ristiriitojen kärjistymisenä toisaalta mustasotnialaisten tilanherrain järjestöä lähentelevän itsevaltiuden ja toisaalta joukkojen, ei ainoastaan proletariaatin, vaan myös maa-seutuköyhälistön (talonpoikaiskuuriassa, työväenkuurian jälkeen tietysti, vasemmistolaisten valitsijamiesten prosenttimäärä oli *suurin!*) ja kaupunkilaisköyhälistön (kadettien hegemonia pikkuporvarillisen kaupunkilaisdemokratian suhteen epäilemättä horjahti pahasti toisen Duuman vaaleissa) joukkojen välillä. Tästä seuraa, että kasvaa ja lähenee vallankumouksellinen kriisi eikä perustuslakikriisi, että duumataistelua aiheuttaa taaskin — objektiivisten olosuhte-

den pakosta — sitä nopeamman siirtymisen Duuman ulkopuolella käytävään taisteluun, mitä menestyksellisemmin kehittyä sosialidemokratian ja porvarillisen demokratian toiminta Duumassa. Proletariaatin — demokraattisen vallankumouksen johtajan tehtävänä on joukkojen vallankumouksellisen tietoisuuden, päättäväisyyden ja järjestyneisyyden kehittäminen, pikkuporvariston vapauttaminen liberaalien johdon alaisuudesta. Ei voi olla puhettakaan siitä, että tuettaisiin liberaalista ministeristöä, joka on muka vastuuvollinen Duumalle, mutta todellisuudessa riippuvainen tsaarin mustasotnialaisesta joukkiosta. Sellaisen ministeristön hyväksikäyttömahdollisuus (jos tuo ministeristö osoittautuisi reaalisesti eikä samanlaiseksi kadettien pettämistarkoituksessa annetuksi tyhjämpäiväiseksi lupaukseksi kuin oli Stolypinin lupaus kadettipuolueen laillistamisesta tammikuussa 1907, minkä tarkoituksena oli kadettien vieroittaminen blokkien muodostamisesta vasemmistolaisten kanssa) — tämä mahdollisuus riippuu kokonaan *vallankumouksellisten* luokkien voimakkuudesta, niiden tietoisuudesta ja yhteenliittyneisyydestä.

Mitä tulee erilaisten puolueiden luokkasisältöön, niin yleiseksi ilmiöksi on tunnustettava yläluokkien oikeistolautuminen ja alaluokkien vasemmistolautuminen viimeksi kuluneen vuoden aikana. Keskiosa — keskusta — heikkenee, eteenpäin rientävän vallankumouksellisen kehityksen virta huuhtoo sitä pois. Mustasotnialaiset ovat voimistuneet ja järjestyneet, he ovat lähentyneet vanhan Venäjän suurinta taloudellista luokkavoimaa, nimittäin maaorjuuttajatilanherraja. Lokakuulaiset pysyvät vastavallankumouksellisen suurporvariston puolueena. Kadetit ovat kääntyneet jyrkästi oikealle. Käy yhä selvemmäksi, että heidän yhteiskunnallisenä tukenaan on liberaalinen (keskitason) tilanherra, keskiporvaristo ja suurporvarillinen intelligenssi. Kaupunkilaisköyhälistöä he vievät mukanaan perinnäistävän voimalla, petkuttaen sitä „kansanvapaus”-sanahelinällä. Toisen Duuman vaalit osoittivat heti, että jo ensimmäinen, mitä epäsuotuisimmassa olosuhteissa tapahtuva vasemmiston rynnistys vieroittaa varsin huomattavassa määrin kaupunkilaisdemokratian „pohjakerroksia” kadeteista.

Kadetit siirtyivät oikealle, lokakuulaisten puolelle. Demokraattinen, kaupungin ja varsinkin maaseudun pikkuporva-

risto lujittui ja vasemmistolaistui eniten. Alustaja muistutti mieliin, ettei keväällä 1906 ollut mitään joukkoluontoista poliittista kokemusta tämän pikkuporvariston julki-
sesta puoluekantaisesta järjestämisestä. Nyt on jo olemassa hyvinkin huomattavaa kokemusta alkaen trudovikeista ensimmäisessä Duumassa ja päätyen II Duumaan päässeiden „vasemmistolaisten” ja „trudovikkien” odottamattoman suureen lukumäärään.

Vuosien 1906—1907 kokemus on vahvistanut mainiosti bolshevistiset katsomukset siitä, että Venäjän vallankumousta ei voi suorittaa liberalismi, vaan ainoastaan proletariaatti, jos se kykenee saamaan talonpoikaiston joukot puolelleen.

Vallankumouksellisen sosialidemokratian duumataktiikka juontuu kokonaan edellä mainituista perusteista. Sosialidemokraattien on pidettävä Duumaa eräänä vallankumouksen välikappaleena, heidän on nostettava päättäväisesti, avoimesti ja selvästi joukkojen edessä johdonmukainen proletaarinen vallankumouksellinen lippunsa, tehtävä agitaatio-, propaganda- ja organisaatiotyötä vallankumouksen kehittämistarkoituksessa, selitettävä joukoille, että uusi suuri taistelu Duuman seinien ulkopuolella on kiertämätön. Kadettien fraasit „Duuman räjäyttämisestä” ovat iljettävää provokaatiota liberaalin taholta, joka keskustelee salaa Stolypinin kanssa. Kun Duumaa ei „räjätetä” — kun ei anneta ajaa Duumaa hajalle, — niin se merkitsee, ettei tehdä mitään sellaista, joka on Stolypinille ja kumpp. hyvin epämieluisaa. Sosialidemokraattien on selitettävä tämän poliisi- ja kadettitunnuksen provokaatioluonne ja osoitettava, että jo ensimmäisessä Duumassa sosialidemokraattisen puolueen (niin menshevikkien kuin bolshevikkienkin) menettely sulki pois kaikenlaiset keinotekoiset vallankumoukselliset „tiet”, „julistamisen” y.m.s. Kadetit tietävät sen ja aito novojevremjalaiseen tapaan vaihtavat joukkoluontoisen kansanvallankumouksen kehittämistaktiikan „räjähdysien” taktikkaan.

Socialidemokraattien on meneteltävä Duumassa samalla tavalla, kuin me menettelimme Pietarin vaaleissa: heidän on nostettava vallankumouksellinen lippunsa; pakoitettava horjuva pikkuporvaristo tekemään valintansa meidän ja kadettien välillä; ratkaisevien esiintymisten hetkellä heidän

ei pidä kieltäytyä tekemästä silloin tällöin erillisiä sopimuksia niiden pikkuporvarillisten demokraattien kanssa, jotka lähtevät kanssamme sekä mustasotnialaisia että kadetteja vastaan. Selittäessään näin ollen Duuman „vasemmistoblokin” merkitystä ja sen muodostamisen ehtoja alustaja varoitti erikoisesti siitä, ettei sitä saa katsoa vakinaiseksi sopimukseksi, joka jollakin tavalla sitoisi sosialidemokraatteja, eikä vähänkään pitempiaikaiseksi, etukäteen solmituksi sopimukseksi. Jos sosialidemokraatit Pietarissa olisivat sitoneet itsensä vakinaisella sopimuksella tai vaikkapa vain ennakkosopimuksella narodnikkeihin, jotka aina „vallankumouksellisia” eserriä myöten kävivät yhdessä menshevikkien kanssa kauppaamassa demokratiaa kadeteille, niin vasemmistoblokista Pietarin vaaleissa ei olisi tullut mitään! Vain itsenäisellä ja lujalla politiikalla — eikä millään diplomaatin juonilla ja pikkusopimuksilla — sosialidemokratia voi turvata itselleen tarpeellisia hetkinä porvarillisen demokratian niiden ainesten myötävaikutuksen, jotka todella kykenevät taisteluun.

LOPPULAUSUNTO

Loppulausunnossa alustaja vastusti sitä ⁴⁵. Toisaalta, yksinpä kaikkein tuimimmankin taistelun hetkinä sosialidemokraattien pitää välttämättä pysyä itsenäisenä ja riippumattomana puolueena, jolla on erikoinen järjestönsä yksinpä „yhteisten” työläis- ja talonpoikaisedustajain neuvostojen y.m. sisällä. Toisaalta, sosialidemokraattien ei pidä langeta menshevikkien virheeseen, jotka asettavat „poliittisen blokin” „taistelusopimuksen” vastakohtaksi, sillä kaikki ja kaikenlaiset sopimukset ovat sallittuja vain tietyn *poliittisen* linjan puitteissa. On selvää, että esiinnyttyään Duumassa jossakin määrättyssä kysymyksessä kadetteja vastaan sosialidemokraatit *eivät voi* kieltäytyä sopimuksista vasemmistolaiten kanssa, jos vasemmistolaiset seuraavat tässä kysymyksessä sosialidemokraatteja ja jos sellainen sopimus on tarpeellinen parlamenttivoiton saavuttamiseksi kadeteista (esim. lakikorjaus; jonkin halpamaisen kohdan poistaminen vetoomuksesta, ilmoituksesta,

päätöksestä y.m.s.). Mutta olisi mieletöntä ja rikos sitoa kätensä vähänkin vakinaisella, sosialidemokratiaa vähänkin kahlitsevalla sopimuksella kenen kanssa tahansa.

„Proletari” № 14,
maaliskuun 4 pnä 1907

Julkaistaan „Proletari” lehdessä
tekstin mukaan

**PÄÄTÖSLAUSELMAEHDOTUKSET
VSDTP:n VIIDENNELLE
EDUSTAJAKOKOUKSELLE⁴⁶**

*Kirjoitettu helmikuun 15—18
(helmikuun 28—maaliskuun 3) pnä 1907*

*Julkaistu maaliskuun 4 pnä 1907
„Proletari” lehden 14. numerossa*

*Julkaistaan lehden tekstin
mukaan*

1. DEMOKRAATTISEN VALLANKUMOUKSEN NYKYVAIHEESTA

Ottaen huomioon,

1) että Venäjän kokema talouspula, jossa ei ilmene pikaisen päättymisen oireita, aiheuttaa pitkistymisensä vuoksi edelleenkin tavattoman laajassa mitassa työttömyyttä kaupungeissa ja nälänhätää kylissä;

2) että tämän yhteydessä kärjistyy luokkataistelu proletariaatin ja porvariston välillä, taistelu tilanherrain ja talonpoikaiston välillä sekä hallituksen lahjoman talonpoikaisporvariston ja maaseutuköyhälistön välillä;

3) että Venäjän poliittinen historia kuluneen vuoden ajalta, alkaen ensimmäisestä Duumasta ja päättyen uusiin vaaleihin, osoittaa kaikkien luokkien tietoisuuden kasvaneen nopeasti, mikä on ilmennyt äärimmäispuolueiden tavattomassa voimistumisessa, perustuslaillisten illusioiden vähenemisessä, „keskustan”, s.o. liberaalis-porvarillisen kadettipuolueen heikkenemisessä, puolueen, joka pyrkii keskeyttämään vallankumouksen mustasotnialaisille tilanherroille ja itsevaltiudelle otollisten myönnytysten avulla;

4) että tuohon päämäärään suunnattu kadettipuolueen politiikka johtaa porvarillisen yhteiskunnan tuotantovoimien äärimmäisen vähäiseen vapautumiseen, siihen, että proletariaatin ja talonpoikaisjoukkojen perustarpeet jäävät kokonaan tyydyttämättä ja että näiden joukkojen alituinen väkivaltainen nujertaminen käy välttämättömäksi; —

ottaen tämän huomioon neuvottelukokous katsoo:

1) että silmiemme edessä kehittyvä poliittinen kriisi ei ole perustuslakikriisi, vaan vallankumouksellinen kriisi, joka johtaa proletari- ja talonpoikaisjoukkojen välittömään taisteluun itsevaltiutta vastaan;

2) että edessä olevaa duumakamppailua on sen vuoksi pidettävä ja käytettävä hyväksi vain eräänä välitapahtumana kansan vallankumouksellisessa taistelussa vallasta;

3) että sosialidemokratia etumaisen luokan puolueena ei missään tapauksessa voi nykyään tukea kadettien politiikkaa yleensä eikä muun muassa kadettiministeristöä. Sosialidemokratian on tehtävä kaikkensa paljastaakseen joukoille tuon politiikan petollisen luonteen; selittääkseen joukoille niiden edessä olevat vallankumoukselliset tehtävät; todistaakseen niille, että vain silloin, kun joukkojen tietoisuus on korkea ja järjestyneisyys luja, voivat itsevaltiuden mahdolliset myönnytykset muuttua pettämisen- ja turmelemiskeinosta vallankumouksen edelleen kehittämisen keinoksi.

2. SUHTAUTUMISESTA PORVARILLISIIN PUOLUEISIIN

Ottaen huomioon,

1) että sosialidemokratian ratkaistavaksi on nykyään asetunut erikoisen pakoittavana tehtävä määritellä erilaisen epäproletaaristen puolueiden luokkasisältö, ottaa huomioon luokkien keskinäissuhde nykyisellä ajankohdalla ja määritellä sitä vastaavasti suhteensa muihin puolueisiin;

2) että sosialidemokratia on aina katsonut välttämättömäksi tukea jokaista oppositio- ja vallankumousliikettä, joka on suunnattu Venäjällä vallitsevaa yhteiskunnallista ja poliittista järjestelmää vastaan;

3) että sosialidemokratian velvollisuutena on tehdä kaikkensa, jotta proletariaatti täyttäisi johtajan osan porvarillis-demokraattisessa vallankumouksessa,—

ottaen tämän huomioon neuvottelukokous katsoo:

1) että mustasotnialaispuolueet (Venäjän kansan liitto, monarkistit, Yhdistyneen aateliston neuvosto y.m.) esiintyvät yhä päättäväisemmin ja selvemmin maaorjuuttajatilanterrojen luokkajärjestönä, riistävät yhä julkeammin kansan käsistä vallankumouksen aikaansaannoksia ja siten aiheuttavat vallankumoustaistelun väistämättömän kärjistymisen; sosialidemokratian on paljastettava näiden puolueiden mitä kiintein yhteys tsaarivaltaan ja maaorjuudellisen suurmaanomistuksen etuihin ja selitettävä niiden raakalaisuuden jätteen täydellisen hävittämisen puolesta käytävän leppyvästättömän taistelun välttämättömyyttä;

2) että sellaiset puolueet kuin Lokakuun 17 päivän liitto, kauppa- ja teollisuuspuolue, osaksi rauhallisen uudistuksen puolue j.n.e. ovat itse asiassa tilanherraluokan erään osan ja varsinkin suuren kauppa- ja teollisuusporvariston luokkajärjestöjä, jotka eivät ole vielä tehneet lopullisesti itsevaltiudellisen virkavallan kanssa sopimusta vallan jakamisesta jonkinlaisen mitä demokratianvastaisimman sensusperustuslain pohjalla, mutta jotka ovat jo täydellisesti asettuneet vastavallankumouksen puolelle ja kannattavat selvästi hallitusta*; sosialidemokratian [käyttäen vallankumouksen kehittämistarkoituksissa hyväkseen näiden puolueiden ja mustasotnialaisen itsevaltiuden välisiä yhteenottoja] on [samalla] käytävä mitä armottominta taistelua sellaisia puolueita vastaan;

3) että liberaalis-monarkistisen porvariston puolueet ja tärkein näistä puolueista — kadetit ovat jo nyt eittämättä kääntäneet selkänsä vallankumoukselle ja pyrkivät keskeyttämään sen tekemällä sopimuksen vastavallankumouksen kanssa; että sellaisten puolueiden taloudellisena perustana on osa keskitason tilanherroista ja keskiporvaristosta, erikoisesti porvarillinen intelligenssi, samalla kun osa kaupunkien ja maaseudun demokraattisesta pikkuporvaristosta kulkee vielä näiden puolueiden perässä vain tottumuksesta ja suorastaan liberaalien pettämänä; että näiden puolueiden ihanne ei mene kunnollisesti-järjestettyä porvarillista yhteiskuntaa pitemmälle, jota monarkia, poliisilaitos, kaksikamarijärjestelmä, vakinainen armeija y.m. suojaavat proletariaatin hyökkäyksiltä; sosialidemokratian on käytettävä hyväkseen näiden puolueiden toimintaa kasvattaakseen kansaa poliittisesti, asetettava niiden teennäisen demokraattisen fraasailun vastapainoksi proletariaatin johdonmukainen demokraattisuus, paljastettava niiden levittämiä perustuslaillisia illuusioita ja taisteltava armottomasti niiden hegemoniaa vastaan demokraattisen pikkuporvariston suhteen;

4) että narodnikki- eli työpuolueet (kansansosialistit, Työryhmä, eserrät) ilmentävät enemmän tai vähemmän täydellisesti talonpoikaiston ja kaupunkien pikkuporvariston

* Vähemmistön esittämä variantti: „...-porvariston luokkajärjestöjä, jotka ovat jo täydellisesti asettuneet vastavallankumouksen puolelle, kannattavat selvästi hallitusta ja asettavat tehtäväkseen mitä demokratianvastaisimman sensusperustuslain läpiviemisen“.

laajojen joukkojen etuja ja katsantokantaa horjuen liberaalien hegemoniaan alistumisen ja tilanherrain maanomistusta ja maaorjuusvaltiota vastaan käytävän päättäväisen taistelun välillä; nämä puolueet verhoavat olemukseltaan porvarillis-demokraattisia tehtäviään enemmän tai vähemmän hämärällä sosialistisella ideologialla; sosialidemokratian on paljastettava järkähtämättömästi niiden valesosialistinen luonne ja vastustettava niiden pyrkimystä hämätä proletaarin ja pienisännän välinen luokkavastakohtaisuus — ja toisaalta sen on kaikin voimin vapautettava niitä liberaalien vaikutuksen ja johdon alaisuudesta ja pakoitettava nämä puolueet tekemään valintansa kadettien politiikan ja vallankumouksellisen proletariaatin politiikan välillä ja pakoitettava ne näin ollen asettumaan sosialidemokratian puolelle mustasotnialaisia ja kadetteja vastaan;

5) tästä johtuvissa yhteistoiminnoissa ei saa olla sijaa minkäänlaisille poikkeamisille sosialidemokratian ohjelmasta ja taktiikasta, vaan niiden tarkoituksena on vain auttaa sitä yleistä rynnistystä, joka tehdään samanaikaisesti niin taantumusta kuin petturimaista liberaaliporvaristoakin vastaan.

Huomautus. Se, minkä yllä mainitun variantin esittänyt vähemmistö pyyhkii pois, on pantu hakasulkeisiin.

3. PROLETARIAATIN LUOKKATEHTÄVISTÄ DEMOKRAATTISEN VALLANKUMOUKSEN NYKYVAIHEESSA

Ottaen huomioon,

1) että demokraattinen vallankumous Venäjällä on kehityksessä uutta nousua kohti ja että sen yhteydessä vastavallankumouksen puolelle asettuu suurkapitalistien ja tilanherrain luokka ja vallankumouksen puolelle tulee proletariaatin jäljessä pikkuporvariston ja talonpoikaiston uusia kerroksia;

2) että proletariaatin luokkaedut porvarillisessa vallankumouksessa vaativat edellytysten luomista mahdollisimman menestyksellistä taistelua varten omistavia luokkia vastaan sosialismin puolesta;

3) että ainoana mahdollisena keinona näiden edellytysten luomiseksi ja turvaamiseksi on demokraattisen vallankumouksen päätökseen vieminen, s.o. se, että valloitetaan demokraattinen tasavalta, kansan täydellinen itsevaltius ja

proletariaatille välttämätön yhteiskunnallis-taloudellisten aikaansaannosten minimi (8-tuntinen työpäivä ja muut sosialidemokratian minimiohjelman vaatimukset);

4) että demokraattisen vallankumouksen kykenee viemään päätökseen vain proletariaatti sillä ehdolla, että se nykyajan yhteiskunnan ainoana loppuun saakka vallankumouksellisenä luokkana johtaa mukanaan talonpoikaisjoukot ja tekee poliittisesti tietoiseksi niiden taistelun tilanherrain maanomistusta ja maaorjuusvaltiota vastaan;

5) että demokraattisen vallankumouksen johtajan asema turvaa proletariaatille suurimmassa määrin mahdollisuuden parantaa yhteiskunnallista ja taloudellista asemaansa, kehittää kaikinpuolisesti luokkatietoisuuttaan ja kehittää laajaksi luokkakantaisen toimintansa ei ainoastaan taloudellisella, vaan myös laajalla poliittisella alalla,—

neuvottelukokous katsoo,

1) että proletariaatin perustehtävänä nykyisellä historiallisella ajankohdalla on demokraattisen kumouksen loppuunsaattaminen Venäjällä;

2) että tämän tehtävän kaikkinaisen aliarvioiminen johtaa kiertämättömästi siihen, että työväenluokka muuttuu kansanvallankumouksen johtajasta, joka vie mukanaan demokraattisen talonpoikaiston joukot, vallankumouksen passiiviseksi osanottajaksi, joka laahustaa liberaalis-monarkistisen porvariston perässä;

3) että puolueen kaikkien järjestöjen on johdettava proletariaatin toimintaa tämän tehtävän toteuttamiseksi, unohtamatta hetkeksikään proletariaatin itsenäisiä, sosialistisia päämääriä.

4. SOSIALIDEMOKRATIAN TAKTIIKASTA VALTAKUNNANDUUMASSA

1) Valtakunnanduuman boikotoimisen taktiikka, joka auttoi kansanjoukkoja arvioimaan oikein sen, ettei tällä laitoksella ole valtaa eikä itsenäisyyttä, tuli täydellisesti todistetuksi oikeaksi ensimmäisen Valtakunnanduuman lainsäädäntökomedialla ja Duuman hajottamisella;

2) mutta porvariston vastavallankumouksellinen menettely ja Venäjän liberalismiin luokkasovittelutaktiikka haittasivat boikotin välitöntä menestystä ja pakoittivat proletariaatin ryhtymään taisteluun tilanherrain ja

porvariston vastavallankumousta vastaan myös duumakamppailun perustalla;

3) tätä taistelua Duuman ulkopuolella ja itse Duumassa sosialidemokratian on käytävä silmälläpitäen proletariaatin luokkatietoisuuden kehittämistä, sen organisaation lujittamista ja laajentamista, perustuslaillisten illuusioiden paljastamista edelleenkin koko kansan edessä ja vallankumouksen kehittämistä;

4) sosialidemokratian välittömiä poliittisia tehtäviä tulevassa duumakamppailussa on ensinnäkin selittää kansalle se, että Duuma on aivan kelpaamaton proletariaatin ja vallankumouksellisen pikkuporvariston ja etenkin talonpoikaiston vaatimusten toteuttamisen välikappaleeksi, ja toiseksi selittää kansalle se, että poliittisen vapauden toteuttaminen parlamenttitietä on mahdotonta niin kauan, kun reaalin valta säilyy tsaarihallituksen käsissä, selittää aseellisen kapinan ja väliaikaisen vallankumousohallituksen sekä yleisen, välittömän ja yhtäläisen äänioikeuden perusteella ja salaisella äänestyksellä valittavan perustavan kokouksen välttämättömyys;

5) täyttääkseen niin sosialistiset perustehtävänsä kuin välittömät poliittisetkin tehtävänsä sosialidemokratian on proletariaatin luokkapuolueena pysyttävä ehdottomasti itsenäisenä, sen on muodostettava Duumassa sosialidemokraattinen puolueyhmä, se ei saa missään tapauksessa yhdistää sen enempää tunnuksiaan kuin taktiikkaansaakaan minkään muun oppositiossa olevan tai vallankumouksellisen puolueen kanssa;

6) mitä muuten tulee vallankumouksellisen sosialidemokratian toimintaan Duumassa, on välttämätöntä selittää seuraavat kysymykset, joita koko poliittisen elämän kulku nykyään nostaa esiin:

1) etutilalle on asetettava sosialidemokraattisen duumaryhmän, puolueemme erään järjestön, arvosteleva, propagoiva, agitoiva ja organisoiva osuus. Nimenomaan näitä eikä välittömästi „lainsäädännöllisiä” päämääriä pitää palvelella niiden lakiehdotustenkin, joita sosialidemokraattinen duumaryhmä esittää, etenkin sellaisista kysymyksistä kuin proletariaatin elinolojen parantaminen ja sen luokkataisteluvapauden turvaaminen, tilanherrain harjoittaman maanorjuussorron kukistaminen maaseudulla, nälkää näkevien talonpoikien auttaminen, taistelu työttömyyttä vastaan,

matruusien ja sotamiesten vapauttaminen kasarmipakko-työstä j.n.e.;

2) koska tsaarihallitus ei tietenkään luovuta asemiaan ennen kuin vallankumouksellinen kansa saavuttaa ratkaisevan voiton ja koska sen vuoksi Duuman ja hallituksen konflikti on väistämätön, noudattakoonpa Duuma mitä taktiikkaa hyvänsä, lukuunottamatta tapausta, jolloin Duuma kavaltaisi kansan edut uhriksi mustalle sotnialle, niin sosialidemokraattinen ryhmä ja sosialidemokraattinen puolue, ottaen lukuun yksinomaan sen vallankumouksellisen kriisin kulun, joka objektiivisten olosuhteiden pakosta kehittyy Duuman ulkopuolella, ei saa aiheuttaa ennenaikaisia konflikteja eikä myöskään keinotekoisesti ehkäistä tai lykätä konfliktia madaltamalla tunnuksiaan, mikä voisi vain horjuttaa joukkojen luottamusta sosialidemokratiaan ja irroitaa sen proletariaatin vallankumouksellisesta taistelusta;

3) paljastaessaan kaikkien epäproletaaristen puolueiden porvarillisen olemuksen ja asettaessaan niiden kaikkien lakiehdotusten y.m. vastapainoksi omat ehdotuksensa sosialidemokratian on myös taisteltava alituisesti kadettien hegemoniaa vastaan vapausliikkeessä, pakoitettava pikkuporvarillinen demokratia tekemään valintansa kadettien ulkokultaisen demokraattisuuden ja proletariaatin johdonmukaisen demokraattisuuden välillä.

5. JOUKKOJEN TALOUDELLISEN KURJUUDEN JA TALOUDELLISEN TAISTELUN KÄRJISTYMISESTÄ

Ottaen huomioon,

1) että useat tosiasiat todistavat proletariaatin taloudellisen kurjuuden ja sen taloudellisen taistelun äärimmäistä kärjistymistä (työsulku Puolassa; Pietarin ja Ivanovo-Voznesenskin työväen liikehtiminen, jonka tarkoituksena on taistelu elintarvikkeiden korkeita hintoja vastaan; laaja lakkoliike Moskovon teollisuusalueella; ammattiliittoelimien levottomat kehoitukset ankaraan taisteluun valmistautumisesta j.n.e.);

2) että kaikista enteistä päätellen nämä taloudellisen taistelun erilaiset ilmaukset keskittyvät siten, että on syytä odottaa kaikkialla taloudellista joukkoliikehtimistä, joka saa

mukaan sa paljon laajemmat proletariaatin kerrokset kuin aikaisemmin;

3) että Venäjän vallankumouksen koko historia osoittaa, että kaikki vallankumouksellisen liikkeen mahtavat nousut ovat syntyneet vain tämäntapaisten taloudellisten joukko-liikehtimisten perustalla; —

ottaen tämän huomioon neuvottelukokous katsoo, että

1) kaikkien puoluejärjestöjen on kiinnitettävä mitä vakavinta huomiota tähän ilmiöön; koottava täydellisempi aineisto ja asetettava kysymys siitä puolueen V edustajakokouksen päiväjärjestykseen;

2) on keskitettävä mahdollisimman paljon puolueen voimia taloudellisen agitaation harjoittamiseen joukkojen keskuudessa;

3) on otettava lukuun juuri tämä taloudellinen liikehtiminen, sillä se on Venäjällä kehittyvän vallankumouksellisen kriisin peruslähde ja tärkein perusta.

6. PUOLUEETTOMISTA TYÖVÄENJÄRJESTÖISTÄ PROLETARIAATIN KESKUUDESSA ILMENEVÄN ANARKO-SYNDIKALISTISEN VIRTAUKSEN YHTEYDESSÄ

Ottaen huomioon,

1) että sen agitaation yhteydessä, jota тов. Axelrod on harjoittanut puolueettoman työväenedustajakokouksen koollekutsumiseksi, VSDTP:ssä on hahmottunut virtaus (Larin, Shtsheglo, Elj, Ivanovski, Mirov, odessalainen „Osvobozhdenije Truda” julkaisu), joka tähtää sosialidemokraattisen työväenpuolueen hävittämiseen ja sen vaihtamiseen proletariaatin puolueettomaan poliittiseen järjestöön;

2) että tämän ohella proletariaatin keskuudessa harjoitetaan puolueen ulkopuolella ja suorastaan puoluetta vastaan anarko-syndikalistista agitaatiota, joka levittää samaa puolueettoman työväenedustajakokouksen ja puolueettomien järjestöjen tunnusta („Sojuznoje Delo” ja sen ryhmä Moskovassa, anarkistilehdistö Odessassa j.n.e.);

3) että VSDTP:n Yleisvenäläisen marraskuun konferenssin päätöslauselmasta huolimatta puolueessamme on havaittavissa useita desorganisatorisia tekoja, jotka on suunnattu puolueettomien järjestöjen perustamiseen;

4) että toisaalta VSDTP ei ole milloinkaan kieltäytynyt käyttämästä suuremman tai pienemmän vallankumouksellisen nousun aikana hyväksi tiettyjä puolueeseen kuulumattomia järjestöjä, sellaisia kuin ovat työväen edustajain neuvostot, voimistaakseen sosialidemokratian vaikutusta työväenluokan keskuudessa ja lujittaakseen sosialidemokraattista työväenliikettä (katso Pietarin komitean ja Moskovan komitean syyskuussa tekemiä päätöslauselmia työväen edustajakokouksesta „Proletarin” 3. ja 4. numerossa ⁴⁷);

5) että alkavan nousun pohjalla käy mahdolliseksi järjestää tai käyttää sosialidemokratian kehittämistarkoituksissa puolueen ulkopuolella olevia työväenluokan edustajia, sellaisia kuin työväen edustajain neuvostoja, työväen valtuutettujen neuvostoja y.m., jota paitsi sosialidemokraattisen puolueen järjestöjen on otettava huomioon se, että kun sosialidemokraattinen toiminta proletariijoukkojen keskuudessa on järjestetty oikealla tavalla, vakaasti ja laajasti, niin tuontapaiset elimet voivat osoittautua tosiasiallisesti tarpeettomiksi; —

ottaen tämän huomioon neuvottelukokous katsoo,

1) että on käytävä mitä päättäväisintä periaatteellista taistelua anarko-syndikalistista liikettä vastaan proletariaatin keskuudessa sekä axelrodilaisia ja larinilaisia aatteita vastaan sosialidemokratiassa;

2) että on käytävä mitä päättäväisintä taistelua kaikenlaisia desorganisatorisia ja demagogisia yrityksiä vastaan, joilla pyritään VSDTP:n sisältä heikentämään puoluejärjestöä tai käyttämään sitä hyväksi sosialidemokratian vaihtamisessa proletariaatin puolueettomiin poliittisiin järjestöihin;

3) että tarpeen vaatiessa on sallittua sosialidemokraattisen puolueen järjestöjen osallistuminen puolueiden yhteisiin työväen valtuutettujen neuvostoihin, työväen edustajain neuvostoihin ja näiden edustajain edustajakokouksiin sekä tällaisten elinten perustaminen sillä ehdolla, että tämä tapahtuu ankarana puoluekantaisesti sosialidemokraattisen työväenpuolueen kehittämis- ja lujittamistarkoituksessa;

4) että sosialidemokratian vaikutuksen laajentamiseksi ja lujittamiseksi proletariaatin laajojen joukkojen keskuudessa

on välttämätöntä toisaalta tehostaa ammattiliittojen järjestämistyötä sekä sosialidemokraattista propagandaa ja agitaatiota niiden sisällä ja toisaalta saada yhä laajempia työväenluokan kerroksia osallistumaan kaikenlaisiin puolueen järjestöihin.

VSDTP:n TAKTIikka VAALIKAMPPAILUN AIKANA

„L'HUMANITÉ“¹⁶ AVUSTAJALLE ANNETTU HAASTATELU
HELMIKUUN 17 (MAALISKUUN 2) pnä 1907

Venäjän sosialidemokratian viime edustajakokous, joka pidettiin Tukholmassa vuoden 1906 huhtikuussa, päätti, että sosialidemokraattien ei pidä solmia mitään vaalisopimuksia porvarillisten puolueiden kanssa. Tätä periaatetta noudatettiin heti ensimmäisen Duuman vaaleissa Siperiassa ja Kaukasiassa. Kelpasiko se myös toisen Duuman suhteen? Bolshevikit sanoivat — kyllä, menshevikit sanoivat — ei. Tämän kysymyksen ratkaisemiseksi bolshevikit vaativat ylimääräisen edustajakokouksen koollekutsumista. Marraskuun alussa pidettiin ainoastaan konferenssi, jossa olivat edustettuina puolueen kaikki järjestöt. Menshevikit ja Bund kannattivat ehdotusta sopimuksen solmimisesta tulevissa vaaleissa kadettien kanssa. Bolshevikit yhdessä latvialaisten ja puolalaisten kanssa tuomitsivat tuon sopimuksen solmimisen. Ensin mainittujen ehdotus sai 18 ääntä, jälkimmäisten 14. Konferenssi päätti, että paikallisjärjestöjen on lausuttava itsenäisesti mielipiteensä tästä kysymyksestä. „Tapahtukoon Pietarissa niin kuin muuallakin“, sanoivat bolshevikit tahallaan menshevikeille.

Pitää tietää kaksi asiaa: toisaalta se, että menshevikeillä*, vastoin tätä nimitystä, on enemmistö puolueen Keskuskomiteassa, toisin sanoen: he ovat puolueen yleisen politiikan johtajia; toisaalta se, että bolshevikeilla on enemmistö Pietarin ja Moskovan läänikomiteoissa. Molemmat pääkaupungit ovat Keskuskomiteaa vastaan — sellainen tilanne on Keskuskomitealle raskas ja nöyryyttävä. Siitä johtuukin, että viimeksi mainittu yrittää toteuttaa hinnalla millä hyvänsä Pietarissa ja Moskovassa

* — vähemmistöllä. Suom.

menshevististä politiikkaa. Pietarin vaaleja varten se (Keskuskomitea) rohkeni rikkoa paikallista autonomiaa provosoiden kahtiajaon niin pian kuin siihen löytyi tekosyy.

Pietarin järjestö ei ollut vielä pitänyt läänikonferenssiaan, jonka koollekutsumisesta Yleisvenäläinen marraskuun konferenssi oli tehnyt päätöksen. Liberaaliset sanomalehdet olivat jo kauan pohtineet vilkkaasti vaalitaktiikkakysymystä. Ne pelkäsivät sosialistien alkavan toimia itsenäisesti, liberaaleista välittämättä ja järjestävän joukot ilman heitä ja heitä vastaan vallankumouksellisen lipun ympärille. Liberaalit haukkuivat bolshevikkeja, joita luonnehdittiin johdonmukaisesti „lahkolaisiksi, kaavanoppineiksi, blanquillaisiksi, anarkisteiksi y.m.”, mutta halusivat viedä kamppailun läpi yhdessä muiden vallankumouksellisten puolueiden kanssa, laatia niiden kanssa yhteisen ehdokaslistan. Heidän hallussaan ovat Pietarin suurimmat sanomalehdet: heidän oli helppo saada äänensä kuuluviin. Bolsheveilla sen sijaan oli käytettävissään vain illegaalinen äänenkannattajansa „Proletari”, jota julkaistaan ulkomailla ja joka ilmestyy vain kaksi kertaa kuukaudessa.

Menshevistinen Keskuskomitea tiedotti salaisesti ja maanalaisten yhteyksien kautta kadeteille, että sosialidemokraattien taktiikka riippuu KK:sta itsestään eikä bolshevistisesta läänikomiteasta. Tämä tuli ilmi tiedotuskonferenssissa, johon tammikuun alkupäivinä kokoontui kadettien, kansansosialistien, trudovikkien, sosialistivallankumouksellisten ja sosialidemokraattien edustajia. Kaikki olivat yhteisen ehdokaslistan kannalla. Kaikki, paitsi läänikomitean edustaja, joka ilmoitti neuvottelukokouksen jälkeen, että komitea tekee päätöksensä vasta muutaman päivän kuluttua. Silloin puuttui asiaan Keskuskomitean edustaja: „Parasta on — sanoi hän — että sopimuksen solmii jokainen piiri erikseen (sellaisia piirejä Pietarissa on 12) eikä järjestö kokonaisuudessaan. — Mutta minähän kuulen ensimmäistä kertaa tuollaisen ehdotuksen! — vastasi läänikomitean edustaja. — Onko se Keskuskomitean suunnitelma? — Ei, se on minun ajatukseni, — vastasi Keskuskomitean edustaja”.

Hoksaavainen ihminen ymmärtää puolesta sanasta. Kadetit ymmärsivät. „Retsih” (kadettipuolueen virallinen äänenkannattaja), „Tovarishth” (millerandilaisten sosialistien kaltaisten vasemmistokadettien äänenkannattaja) ja

„Strana” (demokraattisten uudistusten puolueen äänenkannattaja) julistivat, että menshevikit ovat sosialidemokratian järkevä osa, mallikelpoinen osa, säädyllinen osa. Bolshevikit sitä vastoin ovat barbaarisuuden edustajia. He estävät sosialismin muuttumista sivistyneeksi ja parlamenttisosialismiksi! Mutta kadettien johtajan Miljukovin läsnäollessa kadeteille tiedoitettiin, että bolshevikit tulevat esiintymään heistä erikseen.

Pietarin konferenssi, jonka oli määrä ratkaista kysymys vaalitaktiikasta, pidettiin tammikuun 6 pnä. Siihen osallistui 39 bolshevikkia ja 31 menshevikkiä. Viimeksi mainitut vastustivat alussa mandaattien jakoa; he eivät kuitenkaan uskaltaneet vaatia itselleen enemmistöä; mutta he saivat siitä tekosyyin poistua kseen konferenssista. Toinen tekosyy: he vaativat, Keskuskomitean tammikuun 4 pnä tekemän ehdotuksen mukaisesti, että vaalitaktiikkaa koskevan kysymyksen ratkaisemista varten järjestö jakaantuisi kahteen osaan: että kutsuttaisiin koolle erikoinen Pietarin kaupungin konferenssi ja erikoinen Pietarin piirikunnan konferenssi. Niistä, jotka tuntevat Pietarin sosialidemokraattisen järjestön, joka rakentuu osaksi asuinpaikkaperusteen ja osaksi kansallisen perusteen (latvialainen, eestiläinen jaosto) taikka ammatillisen perusteen mukaan (sotilasjaosto, rautatieläisten jaosto),—niistä se ei ollut vain järjestöjen autonomian loukkaamista, vaan vieläpä jossakin suhteessa yleensä järjetöntäkin. Sen vuoksi konferenssi vastusti tätä ehdotusta, joka kaiken lisäksi esitettiin sille imperatiivisena ja joka ei mitenkään vastannut sen periaatetta.

Kolmekymmentä yksi edustajaa poistui kokouksesta, ja Keskuskomitea ilmoitti, että vähemmistö ei ole velvollinen alistumaan enemmistön päätökseen. Tämä ei ollut ainoastaan haaste, vaan suorastaan kahtiajakaantumisen julistamista Keskuskomitean taholta.

Nuo kolmekymmentä yksi järjestivät oman erityisen komiteansa ja osallistuivat neuvotteluihin, joita kadetit kävivät trudovikkien, kansansosialistien ja sosialistivallankumouksellisten vasemmistoblokin kanssa, mutta uuden esiintyjän ilmestyminen näyttämölle keskeytti tuon kaupanhieronnan. Tammikuun 4 pnä „Novoje Vremja” julkaisi lokakuulaisen Stolypinin, ministerin veljen, kirjoituksen. „Jos kadeteilla riittäisi miehuutta katkaista lopullisesti välinsä vallankumouksellisten ryhmien kanssa ja asettua

täydellisesti perustuslailliselle maaperälle, niin heidän puolueensa laillistettaisiin”, kirjoitti hän. Muutaman päivän kuluttua (tammikuun 15 pnä) Miljukov kävi ministeri Stolypinin puheilla, ja seuraavana päivänä hänen käyntinsä jälkeen kaikki kadettilehdet julkaisivat uutisen, että kadetit keskeyttivät neuvottelunsa vasemmistolaisten kanssa. Mutta kadetit eivät hyötäneet tuosta pelistä mitään, heidät saatettiin vain pahasti ja aivan suotta huonoon valoon. He eivät voineet hyväksyä Stolypinin ehtoja.

Mitä tulee menshevikkeihin, niin heidätkin saatettiin samaan aikaan huonoon valoon, yhtä pahasti ja aivan yhtä suotta. Ensin, huolimatta Miljukovin käynnistä Stolypinin puheilla, he jatkoivat neuvottelujaan kadettien ja vasemmistoryhmien kanssa. Konferenssi, jossa välit rikkoontuivat ja jossa he eivät päässeet sopimukseen edustajanpaikkojen jakamisesta, pidettiin vasta tammikuun 18 pnä. Edelleen, tuon saman aikajakson kuluessa „Retsh” kirjoitti, että syrjäyttääkseen bolshevikit tieltä kadetit luovuttavat mensheveille sen paikan, jonka he olivat luvanneet työväenkuurialle, eivätkä menshevikit tällöin lainkaan vastustaneet tuota niin eriskummallista työläisten äänen kaupittelua. Eikä siinä kaikki! Keskuskomitea jatkoi kaupanhierontaa kadettien kanssa, mikä merkitsi heidän ehtoihinsa suostumista. Juuri tämä tosiasia herättikin suuttumusta työläisten keskuudessa! Ja tämä sama tosiasia pakoitti minutkin kirjoittamaan kirjaseeni „*Kolmenkymmenen yhden menshevikin kaksinaamaisuus*” *, jonka takia viimeksi mainitut tahtovat haastaa minut puolueoikeuden eteen.

Tammikuun 6 päivän konferenssin jälkeen, jossa kahtiajakaantuminen tapahtui, bolshevikit sanoivat: „Jos vasemmistolaiset, menshevikitkin mukaan luettuina, solmivat liiton kadettien kanssa, niin me ryhdymme taistelemaan yksin. Jos heidän neuvottelunsa menevät myttyyn, niin me vuorostamme esitämme heille sopimusehdot, ja jos he hyväksyvät ne, niin he hyväksyvät proletariaatin hegemonian periaatteen”.

Vasemmiston neuvottelut kadettien kanssa menivät myttyyn (tammikuun 18 päivän konferenssi); se oli meidän ensimmäinen voittomme. Me esitimme sellaisen vasemmistoblokin ehdot, joka ei tekisi sopimusta kadettipuolueen

* Ks. tätä osaa, ss. 19—30. *Toim.*

kanssa: kaikki, menshevikkejä lukuunottamatta, hyväksyivät nämä ehdot tammikuun 25 pnä. Se oli toinen voitto. Kuu-desta Pietarille kuuluvasta edustajanpaikasta me tarjosimme: kahta paikkaa työväenkuurialle, kahta sosialidemokraateille ja kahta muille puolueille. Ja oli ilmeistä, että työväenkuuria valitsee kaksi sosialidemokraattia. Vaaleihin oli vielä viisitoista päivää, mutta silloin tapahtui se, mitä kadetit eivät olleet lainkaan odottaneet: paitsi mustasotnialaisten ehdokaslistaa, lokakuulaisten listaa ja kadettilistaa ilmaantui vasemmistoblokin ehdokaslista, jolla ei ollut kadetteja eikä menshevikkejä.

Edellisissä vasemmistupuolueiden kanssa pitämässään konferensseissa kadetit olivat tarjonneet vasemmistolaisille kahta paikkaa, mutta nämä vaativat silloin kolmea. Kun kadetit näkivät, että heitä vastaan oli muodostunut meidän vasemmistoblokkimme, niin he säikähtivät ja merkitsivät ehdokaslistaansa vain kolme ehdokasta omasta puolueestaan. Lopuista kolmesta paikasta he tarjosivat — yhtä professori Kovalevskille (demokraattisten uudistusten puolueesta), toista pappi Petroville (kristillinen demokraatti, hyvin populäärinen demagogi) ja kolmatta työläisille. Tämän viimeksi mainitun myönnytyksen he muuten tekivät vain ehkäistäkseen kansan suuttumuksen myrskyn.

Kadetit saavuttivat vaaleissa menestystä, mutta täytyy korostaa, että vasemmistoblokki sai Pietarissa 25% koko äänimäärästä ja että se pääsi voitolle Viipurinpuolella. Monissa piireissä kadetit voittivat vain vähäisellä enemmistöllä. Viidessä piirissä olisi pitänyt saada vielä 1.600 ääntä, niin vasemmistoblokin voitto olisi ollut taattu; Kolomenskajan piirissä puuttui vain 99 ääntä. Näinollen menshevikit estivät vasemmistupuolueita saamasta voittoa Pietarissa; yleensä vallankumouksellinen vasemmisto on uudessa Duumassa kuitenkin paljon voimakkaampi kuin entisessä.

Olemme tehneet erittäin opettavaisen kokeen. Ennen kaikkea näemme, että Pietarissa työläiset pysyvät itsepin-taisesti bolshevikkeina, jotka ovat lujasti päättäneet puolustaa järjestönsä itsenäisyyttä Keskuskomitean pyyteitä vastaan. Edelleen, nyt tiedämme, mitä on ajateltava mustasotnialaisvaarasta — perusteesta, jolla pyrittiin puolustelemaan sopimuksentekoa kadettien kanssa vaalien ensi vaiheessa. Se ei ollut mitään muuta kuin keksintöä, jolla

tahdottiin pettää sosialistisia puolueita ja suojata kadetteja vasemmistovaaralta. Sillä „kadetteja uhkaa reaalin vaara vasemmalta”, kuten „Retsh” lehden oli kerran pakko tunnustaa. „Se, joka äänestää vasemmistolaisia, antaa oikeistolaisille mahdollisuuden tulla valituiksi”, toistelivat kadettilehdet meille viikkokausia. Tämä tunnus oli heillä keinona, jolla he herättivät epäilyksiä epäroivissä. Rohkealla kamppailullaan he saivat aikaan sen, että Moskovassa vasemmistoblokki sai vähemmän ääniä (13%) kuin Pietarissa, sillä Moskovassa meillä ei ollut käytettävänämmä mitään lehteä. Mutta he eivät voineet estää sen eittämättömän tosiasian paljastamista, että mustasotnialaisvaara oli valhetta ja keksitty. Moskovassa oli neljä ehdokaslistaa samoin kuin Pietarissakin; Moskovassa enempää kuin Pietarissakaan mustasotnialaisten ja lokakuulaisten liitto ei tuottanut voittoa oikeistolaisille. Meillä on käytettävissämme numerotietoja, joihin voimme tarpeen vaatiessa vedota.

Siis pitäkööt menshevikit kadettien puolta ja palvelkoot heitä. Me emme seuraa heitä. Kansaa ei seuraa heitä. Kadetit käyttäytyvät sillä tavalla, että joukot vasemmistolaistuvat yhä enemmän. Jos Miljukov kuvittelee riistävänsä meiltä seuraajat puhumalla meidän „seikkailupolitiikastamme” ja nimittämällä lippuamme „punaiseksi rääsyksi”, niin voimme vain kehoittaa häntä puhumaan edelleenkin samanlaista pötyä, joka on meille niin edullista. Kadettimieliset menshevikit tekisivät viisaammin, jos ajattelisivat vähäsen sitä tosiasiaa, että Pietarin niissä tehtaissa, joissa työläiset olivat aikaisemmin bolshevikkeja, valittiin bolshevikkeja nytkin, ja niissä tehtaissa, joissa työläiset olivat ennen menshevikkejä ja joissa menshevikit harjoittivat eniten propagandaa... *valittiin sosialistivallankumouksellisia!* Sosialistivallankumoukselliset itsekin varmaan ihmettelivät kovin sitä äänimäärää, jonka he saivat. Miten kiitollisia heidän pitääkään olla menshevikkien opportunistille! Mitä meihin tulee, niin tuollaiset tulokset ovat vain omiaan vahvistamaan sitä ajatustamme, että nyt, enemmän kuin koskaan ennen, velvollisuutenamme ja menestyksen takeena on yhteinen työskentely demokraattisen talonpoikaiston kanssa päivä päivältä yhä vastavallankumouksellisemmaksi käyvän porvariston kataluutta ja petturuutta vastaan eikä

liberaalisen porvariston kanssa, joka tahtoo tehdä lopun vallankumouksesta. Parhainta politiikkaa nyt ja aina on avoin vallankumouksellinen politiikka, ankara, aivan itsenäinen taistelu proletaarisen lipun alla, politiikka, joka kokoaa vähitellen ympärillemme työläisproletaarien kanssa demokraattisen talonpoikaiston lukemattomat joukot.

*Julkaistu huhtikuun 4 pnä 1907
„L'Humanité" lehden 1082. numerossa*

*Julkaistaan lehdin tekstin mukaan
Käännös ranskan kielestä*

TOISEN VALTAKUNNANDUUMAN AVAAMINEN ⁴⁹

Pietari. Helmikuun 20 pnä 1907.

Tänään kokoontuu toinen Duuma. Sen koollekutsumisen ehdot, ne ulkoiset ja sisäiset olosuhteet, joissa vaalit toimitettiin, olosuhteet, joissa se toimii,— kaikki tämä on ensimmäiseen Duumaan verrattuna muuttunut. Olisi suoranainen virhe odottaa yksinkertaista tapahtumien toistumista. Mutta toisaalta kaikissa niissä muutoksissa, joita kuluneena, kohtalon oikeista niin rikkaana poliittisena vuotena on tapahtunut, voidaan huomata muuan peruspiirre, joka osoittaa, että liike on yleensä noussut korkeammalle asteelle, kulkien mutkittelevaa tietä, mutta aina vain eteenpäin.

Tämä peruspiirre voidaan ilmaista lyhyesti seuraavalla tavalla: yläluokkien oikeistolaistuminen, alaluokkien vasemmistolaistuminen, poliittisten äärimmäisyyksien kärjistyminen. Eikä ainoastaan poliittisten, vaan ennen kaikkea myös yhteiskunnallis-taloudellisten äärimmäisyyksien. Toisen Duuman avaamista edeltäneet viimeisimmät tapahtumat olivat erikoisen kuvaavia siinä suhteessa, että vaikka poliittinen pintakerros näyttikin tyneltä, oli käynnissä näkymätön ja kuulumaton, mutta syvällekäypä joukkojen — sekä työväenluokan että mitä laajimpien talonpoikaiskerrostien tietoisuuden kasvu.

Kenttäoikeuteen nojaava perustuslaki ei ole muuttunut suurestikaan kuluneen vuoden aikana. Mutta luokissa tapahtuneet poliittiset muutokset ovat valtavan suuria. Tarkastelkaapa mustasotnialaisia. Alussa he olivat ennen kaikkea poliisibandiittikopla, jonka perässä kulki vähäinen osa aivan sivistymätöntä, petettyä, joskus suorastaan

humalaan juotettuakin yksinkertaista rahvasta. Nyt mustasotnialaisten puolueiden johdossa on Yhdistyneen aateliston neuvosto. Maaorjuuttajatilanherrat ovat liittyneet yhteen ja lopullisesti „tulleet tuntemaan itsensä” vallankumouksessa. Mustasotnialaisista puolueista tulee niiden luokkajärjestö, joiden pitää henkeen ja vereen puolustaa nykyisen vallankumouksen eniten uhkaamia hyvyyksiä: suurmaanomis- tusta — tuota maaorjuuskauden jätettä, — ylimmän säädyn etuoikeuksia, sitä, että valtakunnan asioita voitaisiin ratkaista käyttämällä hyväksi henkilökohtaisia yhteyksiä hovin suosikkikuntaan j.n.e.

Tarkastelekaapa kadetteja. Tätä puoluetta pidettiin epäilemättä kaikkein „edistysmielisimpänä” selvästi ja avoimesti porvarillisten puolueiden joukossa. Ja miten pitkälle oikealle se onkaan mennyt! Ei ole enää viimevuotista horjuntaa taantumuksen ja kansantaistelun välillä. Nyt suorastaan vihataan tätä kansantaistelua, julistetaan suoraan ja kyynillisesti, että pyritään keskeyttämään vallankumous, käymään rauhassa istumaan, sopimaan taantumuksen kanssa ja halutaan ruveta laittamaan viihtyisää — kapitalistista tyyliä olevalle tilanherralle ja tehtailijalle viihtyisää — monarkistisen perustuslain, suppean, luokkapyyteisen perustuslain „pesää”, perustuslain, joka olisi armottoman ankara kaikkia kansanjoukkoja kohtaan.

Nyt ei enää voida toistaa sitä virhettä, jonka tekivät ne monet, jotka sanoivat, että kadetit ovat keskustasta vasemmalla ja että vapauspuolueiden ja taantumuspuolueiden välinen vedenjakaja kulkee kadettien oikealta puolelta. Kadetit ovat keskusta, ja tämä keskusta hieroo yhä peittelemättömämmin kauppoja oikeiston kanssa. Luokkien poliittinen uudestiryhmitys on ilmennyt siinä, että kadettien tueksi on tullut kapitalistista taloutta harjoittava tilanherra ja porvariston laaja kerros. Mutta demokraattiset, pikkuporvarilliset kerrokset loittonevat silmännähtävästi kadeteista ja seuraavat heitä vain perinnäistävän tai tottumuksen vuoksi ja toisinaan suoranaisen petkutuksenkin seurauksena.

Maaseudulla tuntuu selvimmin ja havainnollisimmin nykyisen vallankumouksen tärkein taistelu: maaorjuutta vastaan, tilanherrain maanomistusta vastaan. Talonpoika näkee selvemmin kuin kaupungin pikkuporvari kadetin epädemokraattisuuden. Talonpoika on vieläkin päättäväisemmin

kääntänyt selkensä kadetille. Talonpoikaisvalitsijamiehet ovat syrjäyttäneet kadetteja läänien vaalikokouksista melkein pä enemmän kuin ketkään muut.

Kaupungeissa ei ole etualalla talonpojan ja tilanherran antagonismi, tuo porvarillisen vallankumouksen syvin ja tyypillisin kansanvapauden ja maaorjuuden välinen antagonismi. Kaupungeissa proletaari on jo tajunnut toisen, paljon syvemmän etujen vastakkaisuuden, joka on synnyttänyt sosialistisen liikkeen. Yleensä koko Venäjällä työväenkuuria valitsi kaikkialla sosialidemokraatteja, vähän eserriä ja aivan mitättömän määrän muiden puolueiden jäseniä. Mutta kaupunkienkin pikkuporvarillisen demokratian keskuudessa on epäilemättä tapahtunut alimpien kerrosten käänne vasempaan, kadeteista pois päin. „Retsh” lehdessä julkaistujen kadettilaisen tilastontutkijan hra Smirnovin tietojen mukaan 22 kaupungissa, joissa on 153 tuhatta valitsijaa ja joissa valittiin neljän ehdokaslistan perusteella, monarkistit saivat 17 tuh. ääntä, lokakuulaiset 34, *vasemmistoblokki* 41 tuh. ja kadetit 74 tuh. Heti ensimmäisessä vaaliottelussa, huolimatta kadettien jokapäiväisen lehdistön valtavasta voimasta, kadettijärjestön legaalisuudesta, kadettien levittämästä valheesta, että mustasotnialaiset voivat mennä läpi, huolimatta siitä, että vasemmisto oli maanalaisuudessa,— kadeteilta saatiin voitetuksi niin äärettömän paljon ääniä, että kauppa-apulaisen, pienen palveluskuntalaisen, alimman virkamiehen ja köyhän asunnonvuokraajan käänne on aivan silmännähtävä. Kadetit eivät kestä enää toista sellaista ottelua. Kaupungin demokratia on loitonnut heistä trudovikkien ja sosialidemokraattien puolelle.

Mustasotnialaista Yhdistyneen aateliston neuvostoa ja lopullisesti säikähtänyttä ja vallankumoukselle selkensä kääntänyttä liberaalista porvaristoa vastaan on mobilisoinut voimansa koko proletariaatti, niitä vastaan mobilisoi voimiaan demokraattisen pikkuporvariston, etenkin talonpoikaiston valtava joukko.

Luokkien poliittinen uudestiryhmittäminen on ollut niin syvälekkäpää, niin laajaa ja niin voimakasta, ettei mikään kenttäoikeuteen nojaava sorto eivätkä mitkään senaatin sellitykset, mitkään taantumuksen vehkeilyt, mitkään kadettien valhetulvat, jotka monopolioikeuksin täyttivät koko jokapäiväisen lehdistön,— ei mikään ole voinut estää tämän uudestiryhmittäksen heijastumista Duumassa. Toinen

Duuma osoittaa, että eri luokkien syvälinen, organisatorisesti lujittunut, tietoinen joukkotaistelu on kärjistynyt.

Nykyhetkellä on tehtävänä käsittää tämä tärkein tosiasia ja osata yhdistää lujemmin Duuman eri osat tuohon alhaallakäsin olevaan voimalliseen tukeen. Ei ole pidettävä lukua ylimmistä kerroksista, hallituksesta, vaan alemmista kerroksista, kansasta. Ei pidä kiinnittää huomiota duumatekniikan pikkuseikkoihin. Demokraattia ei pidä askarruttaman sellaisten halpamaisten kadettilaisten ajatusten kuin se, että miten voitaisiin lymyillä, pysytellä hiljaa ja suojata Duuma hajottamiselta, olla suuttuttamatta Stolypinia ja kump. Hänen on kohdistettava koko huomionsa, kaikki hengenvoimansa siihen, että lujitetaan käyttöhihnaa, joka yhdistää toisiinsa ison pyörän, joka on alkanut liikkua voimallisesti alhaallakäsin, ja ylhäällä olevan pikkurataan.

Sosialidemokratian, edistyksellimmän luokan puolueen, velvollisuutena on nyt enemmän kuin koskaan aikaisemmin tehdä aloite — sen pitää ojentautua täyteen mittaansa, alkaa puhua itsenäisesti, päättäväisesti ja rohkeasti. Proletariaatin sosialististen, puhtaasti luokkatehtävien nimessä sen on osoitettava, että se on koko demokratian etujoukko. Meidän täytyy erillistyä kaikista pikkuporvarillisista kerroksista ja kerrostumista, — mutta ei sitä varten, että sulkeutuisimme muka ylvääseen yksinäisyyteen (se merkitsisi todellisuudessa liberaalisten porvarien auttamista, heidän perässään laahustamista), vaan sitä varten, että vapautuisimme kaikesta horjunnasta, kaikesta puolinaisuudesta ja kykenisimme *viemään mukaan* demokraattisen talonpoikaiston.

On vapautettava demokratian jäännökset liberaalien hegemoniasta, vietävä demokratia mukaan, opetettava sitä nojautumaan kansaan ja liittymään yhteen alimpien kerrosten kanssa, kohotettava korkeammalle *oma* lippumme koko työväenluokan edessä, koko häviöön saatetun ja nälkää näkevän talonpoikaiston joukon edessä, — sellainen on sosialidemokratian ensimmäinen tehtävä sen astuessa toiseen Duumaan.

TOINEN DUUMA JA PROLETARIAATIN TEHTÄVÄT⁵⁰

Toverit työläiset!

Toisen Valtakunnanduuman koollekutsumispäivä on koitanut. Valveutunut proletariaatti ei ole koskaan uskonut siihen, että voitaisiin saada vapautta kansalle ja maata talonpoikaistolle lähettelemällä anojia mustasotnialaisten väkivallantekijäin koplaa johtavan tsaarin luo. Valveutunut proletariaatti boikotoi Duumaa varoittaakseen sivistymättömiä talonpoikaisjoukkoja, jotka uskoivat Duumaan. Ja ensimmäisen Duuman kokemus, hallituksen pilkanteko sen ehdotusten suhteen ja sen hajottaminen osoittivat, että valveutunut proletariaatti oli ollut oikeassa,— ne osoittivat, ettei vapautta saada rauhallista tietä, tsaarin säätämien ja mustasotnialaisten varjelemien lakien nojalla.

Toiseen Duumaan sosialidemokratia kehotti kansaa lähettämään taistelijoita eikä anojia. Kansan usko rauhalliseen tiehen on horjahtanut. Tämän näkee siitä, että liberaalien puolue, joka propagoi rauhallista tietä, kadetit, kärsi vaaleissa haaksirikon. Tuo liberaalisten tilanherrojen ja porvarillisten asianajajien puolue, joka koettaa sovittaa mustasotnialaisen itsevaltiuden ja kansanvapauden keskenään, tulee toiseen Duumaan heikentyneenä. Mustasotnialaiset, jotka saivat viedyksi läpi monta kymmentä edustajaa, ovat voimistuneet. Mutta vielä paljon enemmän ovat voimistuneet vasemmistolaiset, s.o. ne, jotka ovat enemmän tai vähemmän päättäväisesti ja johdonmukaisesti vallankumouksellisen taistelun eikä rauhallisen tien kannalla.

Российская Социалдемократическая Рабочая Партия.

Пролетарии всех стран, соединяйтесь!

РАБОЧИЙ

Газета Охтенск. и Самсён. подрайонов Выборгского района.

№ 2.

пятница, 23 Февраля 1907г.

Цѣна 1 к.

Товарищи - рабочие!

День созыва второй Госуд. Думы настал. Сознательный пролетариат никогда не вѣрил въ то, чтобы можно было добиться воли народу, земли крестьянству путемъ послышки ходоатаевъ къ царю, управляющему шайкой черносотенныхъ насильниковъ. Сознательный пролетариатъ бойкотировалъ Думу, чтобы предупредить темныя крестьянскія массы, которыя вѣрили въ Думу. И опытъ съ первой Думой, издѣвка правительства надъ ея предложениями, ея разгонъ показали, что сознательный пролетариатъ былъ правъ, — показали, что мирнымъ путемъ, на почвѣ законовъ царемъ изданныхъ и черносотенцами оберегаемыхъ, нельзя добиться свободы.

Во вторую Думу социалдемократія совѣтовала народу послать не ходоатаевъ, а борцовъ. Вѣра въ мирный путь подорвана у народа. Это видно изъ того, что партія либеральныхъ помѣщиковъ и буржуазныхъ адвокатовъ, пытающаяся принижить черносотенное самодержавіе съ народной свободой, входитъ во вторую Думу ослабленной. Усилились черносотенцы, которые провели нѣсколько десятковъ депутатовъ. Но еще гораздо более рѣшительно и послѣдовательно стоятъ не за мирный путь, а за революционную борьбу

Вторая Дума — лѣвѣ первой Думы. Во второй Думѣ гораздо больше социалдемократовъ и больше революционныхъ демократовъ (с.-р. и часть трудящихся). Первая Дума была Думой надеждъ на мирный путь. Вторая Дума — Дума острой борьбы между черносотеннымъ царскимъ правительствомъ и представителями массы, массы пролетариата, сознательно добивающихся свободы ради борьбы за социализмъ, — массы крестьянства, стихійно поднимающагося противъ крѣпостническихъ помѣщиковъ.

Выборъ новой Думы показалъ, что не смотря на всѣ преслѣдованія и запреты растетъ и крѣпнетъ революционное сознание въ широкихъ народныхъ массахъ. Близится новая революционная волна, новый революционный бой народа за свободу.

Этотъ бой будетъ данъ не въ Думѣ. Этотъ бой рѣшитъ возстаніе пролетариата, крестьянства и сознательной части войска. Этотъ бой надвигается на насъ всѣмъ ходомъ событий, всѣмъ ходомъ столкновений лѣвой части Думы съ правительствомъ и кадетами.

Будьте же готовы, рабочие, къ серьезнымъ событіямъ. Не тратьте своихъ силъ понапрасну. Намъ не надо ускорять разнажи: пусть царь и его черносотенные слуги нападуютъ первые. Имъ придется избирательный законъ, назначить рядъ насилья, чтобы развязаться съ новой Думой.

Пусть насильники назначатъ Пролетариатъ должнымъ стойко, твердо, выдержанно готовить более и более широкія массы народа къ великому, отчаянному бою за свободу. Товарищи-рабочие! Мы пережили первая вѣлкая свѣтлая революцію 9-го января 1905г., октябрьскую стачку, декабрьское возстаніе. Мы будемъ вновь собирать новыя силы для новаго еще более грознаго, рѣшительнаго выступленія когда разгорится костеръ лѣвой Думы во всероссийскій пожаръ. Нужно всѣ силы собрать и сосредоточить для грядущаго рѣшительнаго сраженія.

Помните, товарищи, что вторая Дума неизбежно ведетъ къ борьбѣ, къ возстанію. Не растрачивайте своихъ силъ на пустяки.

Да здравствуетъ всенародное возстаніе за свободу!

Да здравствуетъ революція!

Да здравствуетъ международная революционная социалдемократія!

Н. Ленин.

ПИСЬМА РАБОЧИХЪ

Заводъ Крейтена.

(Оригиналъ.)

Въ говованіи филатрова въ кузнечной мастерской лозану узналъ Литература тутъ игнорируется, особенно латвия, и пробадній вѣдетъ изучать во клнчій «старый грнчъ» Организованнымъ въ этой мастерской только одинъ членокъ. Мастеръ, офицерскіе известнаго ареноматора Ушакова, являющійся своимъ фаворитомъ собственнымъ поведениемъ.

Перезъ выборы по городской курии черносотенныя и кадетскія прокламаціи и бюллетени въ большій количествѣ выдвигаются въ котонримъ квартирныя имитатели, которые, приносъ къ на заводъ, везутъ мѣшъ мѣшочковъ и затѣвъ вывѣшивать въ помалъ съ подписью «Кадетскія бюллетень послѣ достойной казни»

Toinen Duuma on vasemmistolaisempi kuin ensimmäinen Duuma. Toisessa Duumassa on paljon enemmän sosialidemokraatteja ja enemmän vallankumouksellisia demokraatteja (sosialistivallankumoukselliset ja osa trudovikeista). Ensimmäinen Duuma oli rauhalliseen tiehen perustuvien toiveiden Duuma. Toinen Duuma on mustasotnialaisen tsaarihallituksen ja joukkojen edustajien kärkevän taistelun Duuma,—proletaarijoukkojen, jotka tietoisesti pyrkivät saamaan vapauden taistellakseen sosialismin puolesta, ja talonpoikaisjoukkojen, jotka nousevat alkuvoimaisesti taisteluun maaorjuuttajatilanherröjä vastaan.

Uuden Duuman vaalit osoittivat, että vallankumouksellinen tietoisuus laajojen kansanjoukkojen keskuudessa kasvaa ja lujittuu kaikista vainoista ja kielloista huolimatta. Lähenee uusi vallankumousaalto, kansan uusi vallankumoustaistelu vapauden puolesta.

Tämä taistelu ei tule tapahtumaan Duumassa. Tämän taistelun ratkaisee proletariaatin, talonpoikaiston ja sotaväen tietoisien osan kapina. Tätä taistelua lähentää meihin koko tapahtumain kulku, toisaalta Duuman vasemmistososan ja toisaalta hallituksen ja kadettien välisten yhteenottojen kulku.

Työläiset, olkaa siis valmiina vakaviin tapahtumiin. Älkää hukatko voimianne turhaan. Meidän ei tarvitse jouduttaa loppuratkaisua: tehköt tsaari ja hänen mustasotnialaispalvelijansa ensimmäisinä päällekkarkauksen. He joutuvat karkaamaan kansan kimppuun, ajamaan Duuman hajalle, kumoamaan vaalilain, ryhtymään moniin väkivallantekoihin päästäkseen eroon uudesta Duumasta.

Aloittakoot väkivallantekijät. Proletariaatin on sitkeästi, järkähtämättömästi, johdonmukaisesti valmisteltava yhä laajempia kansanjoukkoja suureen, tuimaan vapaustaisteluun. Toverit työläiset! Olemme käyneet läpi vallankumouksen ensimmäiset suurottelut, vuoden 1905 tammikuun 9 päivän, lokakuun lakon, joulukuun kapinan. Tulomme taaskin kokoamaan uusia voimia uutta, vieläkin mahtavampaa ja päättäväisempää esiintymistä varten, kun vasemmistoduuman nuotio leviää roihuamaan koko Venäjän käsittävänä palona. On koottava ja keskitettävä kaikki voimat tulevaa ratkaisevaa taistelua varten.

Muistakaa, toverit, että toinen Duuma johtaa väistämättömästi taisteluun, kapinaan. Älkää haaskatko voimianne turhuuksiin.

Eläköön koko kansan kapina vapauden puolesta!

Eläköön vallankumous!

Eläköön kansainvälinen vallankumouksellinen sosialidemokratia!

*Kirjoitettu helmikuun 20
(maaliskuun 5) pnä 1907*

*Julkaistu helmikuun 23 pnä 1907
„Rabotshi” lehdessä 2. numerossa
Allekirjoitus: N. L e n i n*

*Julkaistaan lehdessä
tekstin mukaan*

ENSIMMÄINEN TÄRKEÄ ASKEL

Pietari. Helmikuun 21 pnä 1907.

Eilen lausimme toivomuksen, että menshevikit, jotka puhuvat „Russkaja Zhizn” lehdessä⁵¹ hyvin sosialidemokratian itsenäisyydestä, alkaisivat noudattaa oikeata politiikkaa.

Toissa iltana pidettiin kadettien kokous, joka teki kaikki nämä toiveet tyhjiksi...

Se tapahtui seuraavasti.

Helmikuun 19 päivänä iltapäivällä pidettiin sosialidemokraattisen duumaryhmän kokous. Ehdotettiin mentäväksi kadettien järjestämään yksityisneuvotteluun. Osa edustajista pani sitkeästi vastaan. He sanoivat, että työväenluokan edustajien on häpeä käydä liberaalisten porvarien luona, jotka hierovat kauppoja Stolypinin kanssa, että sosialidemokraattien pitää noudattaa proletaarista eikä kadettien politiikkaa, että heidän ei pidä viedä talonpoikaa mukanaan liberaaliherran luo eikä auttaa *kadettilaisen* „vasemmisto”-blokin muodostamista. Menshevikit ajoivat läpi oman päätöksensä.

Helmikuun 19 päivänä illalla pidettiin Dolgorukovin asunnossa kokous, johon osallistui noin 300 „oppositioon” kuuluvaa Duuman jäsentä: kadetteja, *narodovetseja* (Puolan mustasotnialaisia natsionalistiporvareita), kaikki vasemmistolaiset, trudovikit, eserrät ja... sosialidemokraatteja. Osa sosialidemokraattisista edustajista ei lähtenyt kadettien luo.

Mitä kadetin luona pidetyssä kokouksessa tapahtui?

Kadetin luona pidetyssä kokouksessa kaikki vasemmistolaiset, kaikki demokraatit, pikkuporvarit (narodnikit,

trudovikit, eserrät) ja kaikki kadettimaiset sosialidemokraatit *allekirjoittivat kadettien ehdotukset*. „Tovarishtsh” lehden kertoman mukaan menshevikit tekivät muodollisen varauksen, ettei heidän päätöksensä ole lopullinen — pitää vielä kysyä fraktiolta. „Retshin” (kadettien pää-äänenkannattaja) uutisen mukaan *ei kukaan* tehnyt mitään varauksia.

Siis sosialidemokraatit hyväksyivät liberaalien uskollisten orjain tavoin heidän koko suunnitelmansa, luovuttivat puhemiehistön enemmistön (kaksi paikkaa kolmesta) kadeteille, suostuivat siihen, että kolmannen paikan ottavat trudovikit, *jotka siten tulevat sidotuiksi kadetteihin*, suostuivat olemaan selittämättä kansalle sitä, mikä poliittinen merkitys on puhemiehistön valitsemisella, miksi jokaisen tietoisien kansalaisen on *välttämättä* ratkaistava tämä kysymys puolueen näkökannalta eikä yksityisen, kulussien-takaisen kaupanhieronnan tietä.

Voidaanko moista menettelyä puolustella sillä, että pelätään Duuman mustasotnialaisen puhemiehistön valitsemista? Ei voida. Osoitimme jo eilen tov. P. Orlovskin kirjoituksessa, että mustasotnialaiset *eivät voineet* voittaa, *jakaantuivatpa* äänet kadettien ja vasemmiston kesken *miten tahansa*.

Todellisuudessa menshevikkien politiikkaa ei määrää mustasotnialaisen voiton vaara, vaan halu olla avulias liberaaleille.

Mitä politiikkaa sitten sosialidemokraatit ovat velvolliset harjoittamaan?

Joko pidättäytymään niin kuin sosialistit, jotka pysyvät syrjässä vapauden pettäneistä ja kansaa riistävästä liberaaleista, tai johtamaan mukanaan taisteluun kykenevän demokraattisen pikkuporvariston sekä mustasotnialaisia että liberaaleja vastaan.

Edellinen politiikka on sosialisteille välttämätön silloin, kun *kaikkien* porvarillisten puolueiden väliset oleelliset eroavaisuudet demokratiasta käytävän taistelun kannalta ovat jo kadonneet. Sellaista tavataan Euroopassa. Vallankumousta ei ole. Kaikki porvarilliset puolueet ovat menettäneet kykynsä taistella demokratian puolesta ja taistelevat vain isäntien *tai pienisäntien* pienten, voitonpyyteisten etujen puolesta. Sellaisissa oloissa vain sosialidemokratia *yksin* puolustaa demokratian etuja ja samalla

kehittää jatkuvasti joukkojen edessä sosialistisia katso-
muksiaan.

Jälkimmäinen politiikka on välttämätön silloin, kun on vielä olemassa edellytyksiä porvarillis-demokraattiselle val-
lankumoukselle, kun työväenluokan lisäksi on olemassa
tiettyjä porvarillisia tai pikkuporvarillisia kerroksia, jotka
kykenevät taistelemaan proletariaatille välttämättömän
demokratian puolesta.

Venäjällä on nykyään välttämätöntä jälkimmäinen poli-
tiikka. Unohtamatta hetkeksikään sosialistista propagan-
daansa, agitaatiota, proletaarien järjestämistä luokaksi
sosialidemokratia, *kulkien yhdessä* demokraattisen pikku-
porvariston kanssa, on velvollinen aina sopivassa tilaisuus-
dessa *lyömään* sekä mustasotnialaisia että *liberaaleja*.

Sillä liberaalit (kadetit, narodovetsit (?), demokraattis-
ten uudistusten puolue y.m. y.m.) ovat jo kääntäneet päät-
täväisesti selkensä vallankumoukselle ja tehneet sopimuk-
sen itsevaltiuden kanssa kansan vapautta vastaan, josta
he valheellisesti jaarittelevat. Nyt paljastuu vieläpä sekin,
että viime vuonna kadetit *auttoivat hallitusta* saamaan
Ranskalta *kaksi miljardia* kenttöoikeuksia ja ampumisia
varten, sillä Clemenceau sanoi kadeteille suoraan: lainaa
ei anneta, jos kadettipuolue esiintyy virallisesti lainaa
vastaan. Kadetit kieltäytyivät esiintymästä lainaa vastaan
peläten menettävänsä huomisen *hallituspuolueen* aseman!
Venäjää eivät tulittaneet ainoastaan trepovilaiset kone-
kiväärit, vaan myös kadettien ja ranskalaisten miljoonat.

Kadettien hegemonian tukeminen on vallankumoukselli-
sille sosialidemokraateille sallimatonta. Mutta ei riitä se,
että he vastustivat kadettikokoukseen menoa helmikuun
19 p:nä. Heidän on vaadittava jyrkästi ja ehdottomasti, että
fraktio luopuisi kadettimaisesta politiikasta ja ajaisi Duu-
massa suoraan ja avoimesti proletariaatin itsenäistä
politiikkaa.

Puhemiehistöä koskevassa kysymyksessä sosialidemo-
kraattien olisi pitänyt sanoa: omaa puhemiehistöä me emme
halua. Me kannatamme vasemmistolaisten tai trudovikkien
koko ehdokaslistaa *kadetteja vastaan*, s.o. kaikkia kolmea
puhemiesehdokasta kadettiehdokkaita vastaan, ja pidät-
täydymme, jos trudovikit meidän varoituksistamme huoli-
matta menevät kadettien perässä. Vasemmistolaisen
ehdokkaan asettaminen olisi joka tapauksessa ollut

välttämätöntä, vaikkei olisikaan ollut varmoja toiveita, että tämä ehdokas tulee valituksi; äänimäärä, jonka hän olisi saanut ensimmäisessä äänestyksessä, olisi osoittanut, mihin voimiin sosialidemokraatit voivat perustaa laskelmansa, kun joudutaan taistelemaan kadetteja vastaan. Ja jos hänellä tällöin olisi osoittautunut olevan ääniä enemmän kuin kadetilla, vaikkakin vähemmän kuin ehdoton enemmistö, joka on välttämätön valituksi tulemiselle, niin tämä äänestys olisi osoittanut kansalle selvästi, ettei Duuma ole kadettilainen, että kadetti *ei ole* Duumassa *kaikki kaikessa*.

Puhemiestön vaalit eivät ole pikku asia. Ne ovat ensimmäinen askel, jonka jälkeen seuraa toisia. Arpa on heitetty.

Joko kadettimainen politiikka, ja silloin sosialidemokraatit muuttuvat itse asiassa liberaalien lisäkkeeksi.

Tai vallankumouksellisen sosialidemokratian politiikka, ja silloin me aloitamme *oman* lippumme avoimesta nostamisesta emmekä kadeteille kumartamisesta. Silloin me emme käy kadettien luona. Silloin me kutsumme pikku-porvarillista ja etenkin talonpoikaisdemokratiaa taisteluun sekä mustasotnialaisia että liberaaleja vastaan.

„*Novyi Lutsh*” № 2.
helmikuun 21 pnä 1907

Julkaistaan „*Novyi Lutsh*” lehden
tekstin mukaan

PIKKUPORVARILLINEN TAKTIikka

„Tovarishtsh” julkaisi helmikuun 21 p:n otteita sosialis-tivallankumouksellisten puolueen viimeksi pidetyn, ylimääräisen edustajakokouksen hyväksymistä päätöksistä. Päätökset koskevat duumataktiikkakysymystä.

Noiden päätöksiä johdosta voidaan ja täytyykin sanoa hyvin paljon. Tässä yhteydessä emme voi pysähtyä käsittelemään näiden päätöksiä perusvikaa, joka ilmenee yleensä eserräin kaikissa päätöksissä: eri puolueiden luokka-analyysin puuttumista. Taktiikkaa, jota voidaan nimittää taktiikaksi, ei voida määritellä ilman sellaista analyysia. Eserrien päätösten vertailu vallankumouksellisen sosialidemokratian ohjelmaan (päättöslauselmiin, jotka laadittiin muutamien bolshevikkijärjestöjen edustajien neuvottelukokouksessa helmikuun 15—18 p:nä *; ne julkaistaan lähimpäivinä) ** antaa meille aihetta palata vielä monta kertaa tähän ajatukseen.

Emme kajoa myöskään siihen, että eserrät korostavat hiukan liikaa sitä aakkostotuutta, etteivät vallankumoukselliset lainkaan pyri „aiheuttamaan ulkonaisia (?), epäoleellisia selkkauksia”, „jouduttamaan Duuman hajottamista” y.m. Se on yksityisyyttä.

Nykyhetken tärkeimpien tehtävien kannalta katsoen eserräin taktiikan kruununa on seuraava päätös:

„4. Edustajakokous on sitä mieltä, että jyrkkä puolueyhmitys Duuman sisällä, kun kukin erillinen ryhmä esiintyy erillisenä ja ryhmien välillä käydään kärkevää taistelua, voisi halvaannuttaa oppositiossa olevan enemmistön toiminnan kokonaan ja siten saattaa itse kansanedustusaatteenkin huonoon valoon työtätekevien luokkien silmissä. Sen vuoksi edustajakokous pitää välttämättömänä, että puolueeseen kuuluvain edustajain on tehtävä kaikki voitavansa kaikkien

* Tämän päivän (helmikuun 22 p:n) „Sovremennaja Retsh”²² osoittaa 3. sivullaan aivan oikein tuon neuvottelukokouksen kokoonpanon ja julkaisee *pienen osan* yhdestä niistä *kuudesta* päätöslauselmasta, jotka siellä hyväksyttiin. Lukijain tulee ottaa huomioon, että yksinpä tuota pientäkin otetta julkaistaessa on tehty virheitä.

** Ks. tätä osaa, ss. 119—130. *Toim.*

sosialististen ja äärimmäisen vasemmistolaisten ryhmien mahdollisimman vakinaisen ja yhdenmukaistetun esiintymisen järjestämiseksi; niissä erikoiskysymyksissä, jotka koskevat taistelua Duuman oikeistoa ja hallitusta vastaan kansan vapauksien ja poliittisten oikeuksien puolesta, on pyrittävä Duuman vallankumouksellisen-sosialistisen osan ja sen oppositio-osan erinäisiin, mahdollisimman hyvin yhdenmukaistettuihin esiintymisiin, ja sitä paitsi kaikkien näiden, sekä pitkäaikaisien että erillisten yhdenmukaistettujen esiintymisten tulee tapahtua sellaisella pohjalla, joka ei missään suhteessa ole ristiriidassa puolueen ohjelman ja taktiikan tärkeimpien periaatteiden kanssa”.

Mainio pikkuporvarillisen taktiikan periaatteellisten perusteiden esitys! Sen täydellisen epävakaisuuden mai- niota paljastusta!

„Pitkäaikaisia (!) ja erillisiä yhdenmukaistettuja esiintymiä”, „mahdollisimman vakinaisia (!) ja yhdenmukaistettuja”... Kuinka tyhjiä nuo sanat ovatkaan, kun ei edes yritetä saada selville, nimenomaan minkä *luokkien* nimenomaan millainen *etujen yhteisyys* on kaiken tuon „yhdenmukaistamisen” perustana! Me, vallankumoukselliset sosialidemokraatit, tunnustamme proletariaatin puolueen ja demokraattisen pikkuporvariston puolueiden yhteiset esiintymiset mustasotnialaisia ja kadetteja, petturimaisen liberalismiin puoluetta vastaan. Eserrät ovat niin huonosti selvillä tuosta Venäjän vallankumouksen luokkaperustasta, että toisaalta jaarittelevat *yleensä* sosialististen ja äärimmäisen vasemmistolaisten ryhmien sopimuksesta, s.o. proletarin ja pientuottajan välisten ristiriitojen hämäämisestä; ja toisaalta Duuman vallankumouksellisen-sosialistisen ja *oppositio*-osan sopimuksesta mustasotnialaisia vastaan.

Ei, hyvät herrat, me emme rupea edes puhumaankaan kanssanne enempää vakinaisista sopimuksista kuin yleensä esiintymisten yhdenmukaistamisestakaan. Mukautukaa te ensin meidän politiikkaamme taistelussa sekä mustasotnialaisia että kadetteja vastaan, mukautukaa *teoissa* — sellainen on meidän kategorinen vaatimuksemme. Sellainen on politiikkamme suunta demokraattisessa vallankumouksessa. Niin Pietarin vaaleissa kuin *kaikissa muissakin* nykyisen vallankumouksen *kysymyksissä* me sanomme: proletariaatti menee empimättä taisteluun sekä mustasotnialaisia että kadetteja vastaan. Armoton taistelu pikkuporvareita vastaan, niin kauan kun pikkuporvarit horjuvat, niin kauan kun he seuraavat kadetteja. Hylkäätekö jo kadettinne? Suostutteko lähtemään kadetteja vastaan? Jos asianlaita

on niin ja ellei sitä ole sanottu vain paperilla, vaan todistettu teoilla, niin silloin ja vasta silloin sosialidemokraatit tulevat *demokraattisessa* esiintymisessä taistelemaan yhdessä teidän kanssanne.

Mutta merkillepantavin lienee mainitun päätöslauselman alkuosa. Ajatelkaapa: „jyrkällä puolueyhmyksellä Duuman sisällä”, „kärkevällä ryhmien välisellä taistelulla” * voidaan „saattaa itse kansanedustusaatekin huonoon valoon työtätekevien luokkien silmissä”! Nuo ovat jo eserräläisiä „Plehanoveja” sanan „vasiljevilaissä” mielessä **!

Ei, hyvät herrat! Sosialidemokratian kaikkien oppien ja koko politiikan perustana on luokkataisteluperiaate. Proletaarit, talonpojat ja pikkuporvarit eivät ole mitään pikkulapsia, jotta kiivaat kiistat ja kärkevät luokkataistelu voisivat himentää heidän silmissään edustusaatteen. Meidän ei pidä makeilla heidän edessään, vaan päinvastoin meidän on *Duuman puhujalavalta opetettava* heitä erottamaan selvästi puolueet toisistaan, ymmärtämään niiden *luokka*-perusta, jota ovelat porvarit hämäävät.

Menshevistisen duumapolitiikan *rikollisuus* onkin juuri siinä, että Duuman puhujalavalta ei tahdota tai ei osata sanoa kansalle koko totuutta eri puolueiden luokkaluonteesta, Miljukovien ja Stolypinien salaisista kaupanhieronoista, siitä, mikä perinpohjainen ero demokratian päämäärissä on talonpojan ja liberaalin välillä,—socialismin päämäärissä talonpojan ja proletarin välillä.

Mutta eihän menshevikkien politiikka, joka aloitettiin vaiteliaalla äänestyspallojen kierittelemisellä kadetin käskyn mukaan, ole vielä kaikki kaikessa.

Se, ettei lainkaan ymmärretä „oppositiossa” olevan ja Stolypineille ja kumpp. vapautta ja demokratiaa salaa kaupittelevan liberalismien luokkaperustaa, on pohjana sille opportunistiselle taktiikalle, jota pikkuporvarit (trudovikit, kansansosialistit ja eserrät) sekä työväenpuolueen pikkuporvarillinen siipi, menshevikit, noudattavat.

Taistelu mustasotnialaisia vastaan on silmänlumetta ja sopiva veruke. *Todellisuudessa* tätä pikkuporvarillista

* Helmikuun 22 pnä „Retsh” omisti pääkirjoituksen alla erikoisen artikkelin eserrien päätöslauselmille. Liberaaliporvariin äänenkannattaja lainaa *juuri tämän* kohdan „jyrkän puolueyhmyksen” vahingollisuudesta ja kirjoittaa: „Näin ollen *uuden taktiikan lähtökohhta* on määritelty *avon oikein*”. Niin juuril eserräin taktiikka on *oikeaa* liberaalisen porvariston etujen kannalta yleensä ja etenkin sen ja taantumuksen välisen kaupanhieronnan kannalta!

** Ks. Teokset, 11. osa, s. 411. *Toim.*

taktiikkaa sovelletaan silloin, kun mustasotnialaisten voitto on *kerrassaan mahdoton*, kuten tapahtui esimerkiksi Pietarin vaaleissa ja Duuman puheenjohtajan vaaleissa. Sekä trudovikit (eserrät ovat itsenäisiä vain nimellisesti; todellisuudessa he ovat sidotut trudovikkeihin ja muodostavat sinänsä vain näiden vasemman siiven, kuten Pietarin vaalit todistivat ja kuten osoittaa nykyinen puolueryhmitys toisessa Duumassa),— sekä trudovikit että menshevikit tukevat kadettien hegemoniaa,— juuri siinä on pikkuporvarillisen taktiikan ydin. Ei ainoastaan Venäjällä, vaan kaikkialla Euroopassa liberaalit ovat hyvin kauan johtaneet perässään demokraattista pikkuporvaristoa, joka on liian hajanaista, kehittymätöntä ja epäroivää tullakseen itsenäiseksi— ja mielialoiltaan liian isäntämäistä kulkeakseen proletariaatin mukana. Pikkuporvarillisen politiikan akilleenkantapäänä on se, ettei osata vapautua eikä kyetä vapautumaan liberaalisten porvarien aatteellisesta ja poliittisesta hegemoniasta. Pikkuporvarit ovat kadettien perässä kulkijoita jokaisen kapitalistisen yhteiskunnan taloudellisten peruserikoisuuksien eikä suinkaan sattuman vuoksi. Sosialidemokratian perustehtävänä,— tehtävänä, jota menshevikit eivät lainkaan käsitä,— on tämän vuoksi se, että horjutetaan jatkuvasti liberaalin hegemoniaa demokraatin suhteen, vapautetaan jatkuvasti pikkuporvarillista joukkoa kadettien siipien suojasta ja alistetaan se sosialidemokratian vaikutuksen ja vaikutusvallan alaiseksi.

„Vakinaisia yhdenmukaistettuja esiintymisiä”, ehdottaa meille trudovikki. Kiitämme nöyrimmästi! Sitäkö varten, että rupeaisimme tekemisiin sellaisten ihmisten kanssa, joita kadetti vetää puoleensa kuin pikari juomaria? sellaisten kanssa, jotka kuukausimääriä pyrkivät blokkiin kadettien kanssa Pietarin vaaleissa ja jotka menivät kuin lampaat kadettien kokoukseen helmikuun 19 p:nä ja äänestivät kadettia, joka kaupittelee demokratiaa*? Kiitämme nöyrimmästi!

*Kirjoitettu helmikuun 22
(maaliskuun 7) p:nä 1907*

*Julkaistu helmikuun 23 p:nä 1907
„Novyi Lutsh” lehdessä 4. numerossa*

*Julkaistaan lehdessä
tekstin mukaan*

* Ks. tätä osaa, ss. 147—150. *Toim.*

KAHTIAJAON JÄRJESTÄJÄT TULEVASTA KAHTIAJAKAANTUMISESTA

„Russkaja Zhizn” on nostanut naurettavan valitushuudon siitä, miten „Novyi Lutsh” suhtautuu sosialidemokraattiseen duumaryhmään. (Kirjoitus „Yksinpä tässäkin!”, № 45.)

Se on naurettava sen vuoksi, että „Russkaja Zhizn” on valinnut kiertotien sen sijaan, että olisi koettanut vastata edes jotain oleellista meidän arvostelumme ryhmän käyttäytymisestä.

Sanoimme, että ryhmämme ei olisi missään tapauksessa pitänyt äänestää kadettiehdokasta puheenjohtajaksi.

Sanoimme, että ryhmämme sinänsä ei olisi missään tapauksessa pitänyt mennä kadettien ja narodovetsien yksityisiin neuvottelukokouksiin.

Sanoimme vihdoin, että ryhmän käyttäytyminen saattaa johtaa kahtiajakaantumiseen, sillä tuo käyttäytymislinja sotii puolueen Tukholman edustajakokouksen päätösten henkeä ja kirjainta vastaan.

Käännyimme vihdoin ryhmämme bolshevistisen osan puoleen kehoittaen taistelemaan mitä armottomimmin ryhmän enemmistön opportunistia vastaan ja puolustamaan siinä järkähtämättä vallankumouksellisen sosialidemokratian asennetta.

Kirjoitimme tämän johdosta hyvin paljon; kirjoitimme ryhmän käyttäytymisestä puhemiehistöä koskevassa kysymyksessä koko joukon artikkeleita, jotka valaisevat asiaa kaikilta puolilta.

„Russkaja Zhizn” lehden taholta ei ole esitetty mitään oleellisia vastaväitteitä; ei ole tehty ainoatakaan vakavaa yritystä duumaryhmää tosiasiallisesti johtavien menshevikien taktillisen linjan puolustamiseksi.

Meillä oli oikeus odottaa — ja me odotimme, — että „Russkaja Zhizn” koettaa todistaa, että sen taktillinen linja on täydelleen VSDTP:n Tukholman edustajakokouksen päätösten mukainen, että juuri tämä linja onkin se linja, jonka pitää johtaa meidän duumaryhmämme hegemoniaan koko Duuman vasemmisto-osan suhteen.

Mutta mitään sellaista ei ole tapahtunut. Kaiken tämän asemesta — rykelmä viheliäisiä sanoja, naurettavia voivotuksia siitä, että „Novyi Lutsh” vainoaa sosialidemokraattista duumaryhmää, että „Novyi Lutsh” sysää ryhmän bolshevistista osaa viipymättömään kahtiajakoon.

Asiallisen vastauksen asemesta — kaksinaamainen haaste: „Sanokoon „Novyi Lutsh” sanottavansa selvemmin. Pankoon prikun jokaisen i:n päälle. Ja muistakoon evankeliumin neuvon: „minkä teet, tee pian” ”.

Toverit! Te olette todellakin suurenmoisia häikäilemättömydessänne. Teidän voivotuksenne bolshevikkien toimeenpanemasta kahtiajaosta ovat totuudenmukaisuuden ja vilpittömyyden helmi.

Ainoa puoluejärjestö, jossa nykyään on olemassa kahtiajakaantuminen ja äärimmäisen pahassa muodossa, on Pietarin järjestö. Kuka jakoi sen kahtia? Sen kahtiajakoivat menshevikit. He kahtiajakoivat sen vastoin järjestyneiden työläisten tahtoa kadettien mieliksi, vedoten mustasotnialaisvaaraan, jota Pietarissa ei ollut. Ja siitä huolimatta menshevikit ovat aina tähän asti vastustaneet itsepintaisesti Pietarin järjestön yhtenäisyyden palauttamista, he pyrkivät itsepintaisesti laajentamaan ja syventämään tuota kahtiajakoa.

Bolshevikit taistelivat kaikin voimin kadettien kanssa tehtävien vaalisopimusten sallimista vastaan. Mutta puolueen konferenssissa marraskuussa sopimukset katsottiin sallittaviksi. Konferenssissa bolshevikit sitoutuivat alistumaan paikallisten järjestöjen päätöksiin, ja kaikkialla, missä paikalliset järjestöt katsoivat tarpeelliseksi vaalisopimusten teon kadettien kanssa, he täyttivät „pyhästi ja uskollisesti” puoluevelvollisuutensa. Menshevikit sitoutuivat tekemään samoin, mutta tultuaan vakuuttuneiksi siitä, etteivät Pietarin järjestyneet työläiset suostu kulkemaan heidän perässään kadettien talutusnuorassa, he jakoivat järjestön kahtia.

Ja nyt he parkuvat kahtiajaosta! Mitä tulee haasteeseen, jonka „Russkaja Zhizn” on meille heittänyt, niin siihen vastaaminen ei voi missään tapauksessa aiheuttaa meille vaikeuksia. Me olemme jo ilmankin panneet prikun jokaisen i:n päälle: ne voi nähdä jokainen näkevä.

Puolueen yhtenäisyys on meille äärettömän kallis. Mutta vallankumouksellisen sosialidemokratian periaatteiden puhtaus on meille kalliimpi. Me olemme alistuneet ja alistumme puolueen Tukholman edustajakokouksen enemmistön tahtoon. Pidämme välttämättömänä sen kaikkien päätösten täyttämistä. Mutta me vaadimme, että puolueen johtavat keskuselimet täyttäisivät nämä päätökset. Ja menshevikkien opportunistiset horjumiset, heidän kaikki yrityksensä poiketa edustajakokouksen viitoittamalta linjalta kadettien mieliksi ovat saaneet ja tulevat saamaan osakseen meidän taholtamme armotonta arvostelua ja järkähtämätöntä vastustusta. Se on oikeutemme. Se on velvollisuutemme. Me emme luovu milloinkaan tästä oikeudesta, me emme koskaan kieltäydy tästä velvollisuudesta. Ja jos kahtiajakaantumisen tapahtuu, niin se tulee merkitsemään vain sitä, että menshevikit itse ovat polkeneet maahan ne päätökset, jotka he itse veivät läpi Tukholman edustajakokouksessa. Muuta kahtiajakaantumista ei voi tapahtua eikä tule tapahtumaan. Ja tämä kahtiajakaantuminen tulee merkitsemään vain yhtä: menshevikkien lopullista muuttumista kadettien vasalliksi.

„Proletariaatin punainen lippu vavahti sosialidemokraattisen duumaryhmän käsissä”, kirjoitimme toissapäivänä.— Kadetit vaativat, että se laskettaisiin alas heidän edessään. Sinä päivänä, jolloin menshevikkien tahdosta tapahtuu tuo uskomaton häväistys, tapahtuu myös kahtiajakaantuminen, sillä sinä päivänä menshevikit lakkaavat olemasta Venäjän sosialidemokraattisen työväenpuolueen osa.

*Kirjoitettu helmikuun 23
(maaliskuun 8) pnä 1907*

*Julkaistu helmikuun 24 pnä 1907
„Novyi Lutsh” lehden 5. numerossa*

*Julkaistaan lehden
tekstin mukaan*

OPPORTUNISMIN TAKTIIKASTA

Plehanov on keskeyttänyt vaitiolonsa, joka oli hänen taholtaan ainoata järkevää taktiikkaa sen jälkeen, kun hän oli esittänyt kuuluisan ehdotuksen sosialidemokraattien ja kadettien yhteisestä tunnuksesta: „täysivaltainen Duuma”. Plehanov on esiintynyt „Russkaja Zhizn” lehdessä yrittäen uudelleen sysätä puoluettamme kadettien luo, yrittäen tyrkyttää „vastuuvellisen ministeristön” kannattamista koskevaa tunnusta, jonka puolue hylkäsi jo ensimmäisen Duuman kaudella.

Tarkastelkaamme Plehanovin päätelmiä.

Ennen kaikkea täytyy todeta, että sotiessaan innokkaasti bolshevikkeja vastaan Plehanov *suorastaan valehtelee* puhuessaan heidän näkökannastaan. Hän nimittäin väittää aivan suoraan, että me tahdomme „murtautua läpi”, että me tahdomme ryhtyä taisteluun „heti paikalla” ja pyrimme siihen.

Näyttääksemme lukijoille, kuinka väärässä Plehanov on, esitämme otteen bolshevikkien virallisesta julkaisusta, joka on päivätty *helmikuun 11 pnä*:„Taistelu... on väistämätön. Mutta juuri sen vuoksi, kun se on väistämätön, meidän ei tarvitse sitä jouduttaa, hoputtaa, kiirehtää. Siitä huolehtivat Krushevanit ja Stolypinit. Meidän huolenamme on *paljastaa* aivan selvästi, suoraan ja armottoman avoimesti totuus proletariaatille ja talonpoikaistolle, avata niiden silmät näkemään lähenevän myrskynpuuskan merkitys, auttaa niitä kohtaamaan vihollinen järjestyneesti, ...kylmäverisesti... „Ampukaa ensimmäisinä, herrat porvarit!” sanoi Engels vuonna 1894 Saksan pääomaa tarkoittaen. „Ampu-

kaa ensimmäisinä, herrat Krushevanit!... sanomme me... Sen vuoksi — ei mitään ennenaikaisia *kehoituksia*” *.

Eikö arvoisa Plehanov täytäkkin ihmeen helposti „arvos-
telijan” tehtävää? *Ei mitään ennenaikaisia kehoituksia* —
julistavat bolshevikkien järjestöt puolitoista viikkoa ennen
Duumaa. — Bolshevikit tahtovat ryhtyä taisteluun „*heti pai-
kalla*”, jankuttaa Plehanov kirjoituksessaan, joka julkaistiin
helmikuun 23 p:nä, he tahtovat „murtautua läpi”.

Se on tietysti kaikkein yksinkertaisin, huokein ja helpoin
keino *manata* bolshevikkeja — panna *typerä ajatus* heidän
kontolleen ja sitten meluta ja sättiä („järjetöntä intoilua”,
„tolkuttomuutta”, „petostakin pahempaa” y.m. y.m.s.).
Mutta suotta Plehanov unohtaa, ettei bolshevikkien niskoille
voida lykätä kaikkea niin kuin vainajien niskoille, että
yksinkertaisella viralliseen asiakirjaan tehdyllä *viitteellä*
bolshevikit näyttävät kaikille, miten perättömiä Plehanovin
sanat ovat. Ja Plehanov saa hävetä. Ja Plehanov alkaa
silloin ymmärtää, ettei hänen onnistu rangaistuksetta tois-
tella bolshevikeista sellaisia juttuja, joita *vain* „Novoje
Vremja” on tähän asti toistellut vallankumouksellisista.

Siirrymme tarkastelemaan oleellisesti Plehanovin herättä-
mää kysymystä „vastuuvollinen ministeristö”-tunnuksen
kannattamisesta työväenpuolueen taholta. Plehanov puolus-
taa tätä tunnusta näin:

„Jompikumpi. Joko nopeasti lisääntyvät vallankumouksen voimat
ovat *jo* nyt kasvaneet hallituksen voimia suuremmiksi, ja siinä tapauk-
sessa vastuuvollisen ministeristön vaatiminen voi olla ja sen täytyy
olla taantumusta vastaan käytävän ratkaisevan taistelun alkamis-
merkinä.

Tai sitten vallankumouksen voima *ei vielä* ole kasvanut valtion
vastustusvoimaa suuremmaksi, ja silloin ratkaiseva taistelu *ei vielä* voi
tulla kysymykseen; mutta mainittua vaatimusta pitää kannattaa sil-
loinkin mainiona kasvatuskeinona, joka kehittää kansan poliittista
tietoisuutta ja siten valmentaa sitä tulevaan voitokkaaseen taisteluun.
Siis kummassakaan tapauksessa sosialidemokraattiset edustajat
eivät voi olla ottamatta mainittua vaatimusta omakseen kansan etuja,
vallankumouksen etuja silmälläpitäen”.

Tämä päätelmä on hyvin opettavainen. Otamme ensin
sen alkuosan. Oletamme siis yhdessä Plehanovin kanssa,
että vallankumouksen voimat ovat kasvaneet hallituksen
voimia suuremmiksi. Jos asianlaita olisi siten, niin

* Ks. tätä osaa, s. 103. *Toim.*

vastuuvollisuuden ministeristön vaatiminen olisi ensiksikin tarpeetonta; toiseksi — vahingollista; kolmanneksi — se ei saisi osakseen liberaalien kannatusta.

(1) Se olisi tarpeetonta, sillä sellainen „ratkaisevan taistelun alkamismerkki” on joka tapauksessa *välillinen* eikä välitön merkki. Tuo „merkki” ei ilmaise selvää ajatusta todella *ratkaisevasta* taistelusta taantumusta vastaan, vaan se päinvastoin ilmaisee ajatuksen sellaisesta myönnytyksestä, johon taantumus itsekkin voi suostua vapaaehtoisesti. Emme kiellä sitä, etteikö yleensä puhuen erikoisissa olosuhteissa ole sallittua merkkien antaminen, ei ratkaisevaan taisteluun, vaan pieneen ennako-otteluun, vieläpä taistelulta näyttävään mielenosoitukseenkin. Mutta se on eri kysymys. Jos taas lähtökohdaksi otetaan Plehanovin *esittämät* väittämät (*vallankumouksen* voimat ovat jo kasvaneet suuremmiksi j.n.e.), niin on ilmeistä, että välillinen signaali on tarpeeton.

(2) „Vallankumouksen voimat ovat jo kasvaneet taantumuksen voimia suuremmiksi”... Mitä se merkitsee? Edellyttääkö tämä sitä, että vallankumouksen voimat ovat *tietoisia*? Plehanov luultavasti myöntää, että edellyttää. Kansa, joka ei ole käsittänyt vallankumouksellisia tehtäviä, ei voi osoittautua kyllin voimakkaaksi päästäkseen ratkaisevassa taistelussa voitolle taantumuksesta. Sitten edelleen: ilmaiseeko käsiteltävänämme oleva vaatimus *oikein* vallankumouksen tehtävät taistelussa taantumusta vastaan? Ei, ei ilmaise, sillä, ensinnäkin, vastuuvollinen ministeristö ei laisinkaan ole vallan siirtymistä kansalle, se ei ole edes vallan siirtymistä liberaaleille, vaan se on itse asiassa taantumuksen ja liberaalien sopimus tai sopimusyritys; toiseksi, *ei* edes *todellinenkaan* vallan siirtyminen liberaaleille *pysty* objektiivisten olosuhteiden vuoksi toteuttamaan vallankumouksen perusvaatimuksia. Tämä ajatus on ilmaistu suoraan siinä „Ensimmäisen kokoelman”⁵³ kirjoituksen kohdassa, jota Plehanov siteeraa, eikä Plehanov ole edes yrittänytkään kajota tuon ajatuksen olemukseen.

Nyt herää kysymys, millainen merkitys *ratkaisevalle* (Plehanovin ehto) taistelulle taantumusta vastaan on siis tunnuksella, joka ilmaisee *väärin* vallankumouksen vaatimukset (vallankumouksen, jonka *voimat* ovat jo kasvaneet — Plehanovin ehto! — hallituksen voimia suuremmiksi)? On selvää, että *ehdottomasti vahingollinen*. Tuo

tunnus merkitsee ratkaisevaan taisteluun menevien joukkojen tietoisuuden *sumentamista*. Tuon tunnuksen esittäminen on samaa kuin se, että kutsutaan *ratkaisevaan* taisteluun ja samalla osoitetaan sellainen taistelun *kohde*, joka *ei ratkaise mitään*, kehoitetaan ampumaan lehmä, mutta tähtäimessä on metsä.

Ennen taistelua ei *milloinkaan* voida määritellä aivan tarkalleen, kenen voimat „ovat jo kasvaneet suuremmiksi” kuin ovat vihollisen voimat. Vain pedantit saattavat haaveilla siitä. Käsitteeseen „vihollisen voimia *suuremmiksi kasvaneet* voimat” sisältyy se, että taistelevat ovat *täysin tietoisia* tehtävistään. Edellyttäessään „ratkaisevaa” taistelua ja samalla *sumentaessaan* tätä tietoisuutta Plehanov suorastaan aiheuttaa vahinkoa vallankumoukselle. Juuri se on todella „petostakin pahempaa”, arvoisa arvostelijal „Voimaa” on riittävästi taantumuksen voittamiseksi, mutta „johtaja” kutsuu sotajoukkoja taisteluun taantumuksen kanssa tehtävän *sopimuksen* puolesta... Plehanov vertasi leikillään itseänsä roomalaiseen sotapäällikköön, joka teloitti poikansa ennenaikaisen taistelun takia. Tuo on teräväjärkistä pilaa. Mutta jos minä olisin „poika” *ratkaisevan* taistelun hetkellä, jolloin „vallankumouksen voimat ovat jo kasvaneet hallituksen voimia *suuremmiksi*”, niin hetkeäkään empimättä *ampuisin* (tai roomalaiseen tapaan pistäisin kuoliaaksi) „*papan*”, joka esittää tunnuksen sopimuksenteosta taantumuksen kanssa, ja tyynesti jättäisin tulevien Mommsenien huoleksi ottaa selkoa siitä, oliko tekoni petturin surmaamista, hänen teloittamistaan vaiko rikos virka-arvon kunnioitusta kohtaan.

(3) Kun me ensimmäisen Duuman kaudella väitimme „vastuuvollinen ministeristö”-tunnusta vastaan, niin rajoituimme kahteen edellä mainittuun perusteluun. Nyt täytyy lisätä kolmas: jos vastuuvollisen ministeristön vaatimuksesta *voisi tulla suoraan tai välillisesti* alkamismerkki sille ratkaisevalle taistelulle, jota „vallankumous” käy taantumusta vastaan, niin *liberaalit itse* luopuisivat tuosta vaatimuksesta.

Miksi nyt täytyy lisätä tämä perustelu? Siksi, että ensimmäisen Duuman jälkeen liberaalit (kadetit mukaanluettuna) ovat siirtyneet suuresti oikealle ja esiintyneet *päätäväisesti* vallankumousta vastaan. Siksi, että Golovin, jota kehnot sosialidemokraatit ovat kannattaneet liberalismiin vuoksi, ei

pitänyt heti ensimmäiseksi liberaalista eikä kadettilaista puhetta, vaan *lokakuulaisen* puheen.

Jos Plehanov on jäänyt niin pahasti jälkeen Venäjän asioista, ettei sitä tiedä, niin hänen kirjoitukseensa on tietenkin suhtauduttava lempeämmin. Mutta hänen perustelunsa, hänen erinäisistä virheistään riippumatta, ovat kuitenkin aivan vääriä.

Tarkastelkaamme toista tapausta. Vallankumouksen voimat *eivät vielä* ole kasvaneet taantumuksen voimia suuremmiksi, ratkaiseva taistelu *ei vielä* voi tulla kysymykseen. Silloin tunnuksen merkitys on siinä, miten se vaikuttaa kansan poliittisen tietoisuuden kehitykseen, sanoo Plehanov. Se on totta. Mutta silloin — ja siinä Plehanov on tuhannesti väärässä — sellainen tunnus *turmelee* kansan tietoisuutta eikä valista sitä; *sumentaa* eikä vallankumouksellista sitä; *demoralisoi* eikä kasvata. Tuo on siinä määrin selvää, että voimme olla pysähtymättä tämän ajatuksen kehittelyyn, — ainakin seuraavaan keskusteluun saakka kunnianarvoisan Plehanovin kanssa.

Niin se on: suo siellä, vetelä täällä. Olkootpa vallankumouksen voimat kylliksi kasvaneet tai eivät, mutta Plehanovin tunnusta ei ainakaan voida missään tapauksessa pitää sosialidemokraattisen proletariaatin tietoisuuden tasalle „kasvaneena”. Tuo tunnus uhraa demokratian ja koko vallankumouksemme *perusedut* — sen, että joukoille selitetään *reaalisesta* vallasta käytävän *kansan* reaalisen taistelun tehtävät, — se uhraa ne tilapäisten, satunnaisten, toisarvoisten, sekavien, *liberaalistien* tunnuksien, tehtävien ja etujen hyväksi.

Ja *opportunistin* olemus taktiikan alalla onkin siinä, että proletariaatin perustehtävät uhrataan tuolla tavalla liberalismin puolinaisten ja sekavien tehtävien hyväksi.

Lopuksi vielä muutama sana. Kirjoituksessaan Plehanov koettaa näyppiä meitä boikotin takia. Puhumme siitä hänen kanssaan seikkaperäisesti sitten, kun hän haluaa siirtyä näykkimisistä taisteluun oleellisista kysymyksistä. Toistaiseksi huomautamme vain yhdestä seikasta. Roomalaisen sotapäällikön poika kuitenkin voitti ennenaikaisessa taistelussaan, pilaillee Plehanov, mutta bolshevikkien tilillä on toistaiseksi vain pelkkiä tappioita.

Teillä on huono muisti, tov. Plehanov. Palauttakaahan mieleenne *Bulyginin* Duuma. Palauttakaahan mieleenne,

kuinka Parvus ja uusi „Iskra”, jota *Te kannatitte*, olivat silloin boikottia *vastaan*. Bolshevikit olivat boikotin kannalla.

Vallankumouksen kehitys tuotti *täydellisen voiton* bolshevismille, josta menshevikit erosivat loka—marraskuun päivinä vain Trotskin intoilujen puolesta.

Niin oli — ja niin tulee olemaan, arvoisa tov. Plehanov. Kun vallankumous laskee, niin silloin pedantit, jotka ovat perästäpäin ottaneet esittääkseen „roomalaisten sotapäällikköjen” osaa, astuvat etualalle valituksineen. Kun vallankumous nousee, *tapahtuu* siten kuin *vallankumoukselliset sosialidemokraatit* tahtovat, vaikka heitä kuinka verrattaisiin „kärsimättömiin nuorukaisiin”.

*Kirjoitettu helmikuun 23
(maaliskuun 8) pnä 1907*

*Julkaistu helmikuun 24 pnä 1907
„Novyi Lutsh” lehdessä 5. numerossa
Allekirjoitus: N. L e n i n*

*Julkaistaan lehdessä tekstin
mukaan*

BOLSHEVIKIT JA PIKKUPORVARISTO

Tällaisella otsikolla „Novyje Sily”⁵⁴ julkaisi kirjoituksen, joka antaa hyvää aihetta muutamii selityksiin.

Lehti on tyytymätön siihen, että jaamme „kuluneesti” porvariston pikkuporvaristoon, joka on vallankumouksellista, ja liberaaliseen porvaristoon. Kadetteja äänestivät epäilemättä monet pikkuporvarit, sanoo trudovikkien äänenkannattaja toistaen menshevikkien tavanomaisen todisteen.

Niin, monet pikkuporvarit äänestivät kadetteja. Se on totta. Mutta puolueen luokkaluonnetta ei saa arvioida vain sen mukaan, että *tällä hetkellä* sen puolesta äänestivät muun muassa ne ja ne ainekset. Saksalaisten sosialidemokraattien puolesta äänestävät epäilemättä monet pikkuporvarit ja saksalaisen „keskustan” puolesta monet työläiset. Mutta luultavasti „Novyje Sily” lehti ymmärtää, ettei tästä voida tehdä sitä johtopäätöstä, että „kulunut” työtekevien luokkien jako pikkuporvaristoon ja proletariaattiin olisi väärä.

Koko kadettipuolueen historia kokonaisuudessaan ja erikoisestikin viimeksi toimitetut vaalit osoittivat selvästi, että tämän puolueen *luokkaperustan* muodostavat kapitalistista taloutta harjoittava tilanherra, keskiporvari ja porvarillinen intelligentti. Kansanjoukot, s.o. kaupunkien pikkuporvariston ja myös talonpoikaiston laajat kerrokset, ovat vieraita tälle puolueelle, joka pelkää kaikkea joukkojen omatoimisuutta ja sotii sitä vastaan, puolustaa lunastamista, taistelee paikallisia agraarikomiteoita vastaan „nelikannan” pohjalla j.n.e. Vain sen vuoksi tapahtuikin niin hämmästyttävän nopea pikkuporvariston *erkaneminen* kadeteista viime vaaleissa. Talonpoikaisto, kuten tiedetään, ei lainkaan

kannattanut kadetteja ja eniten myötävaikutti heidän tappioonsa läänien vaalikokouksissa. Kaupunkien pikkuporvaristo, kuten totesimme „Novyi Lutsh” lehden 1. numerossa*, antoi kaupungeissa heti 41 tuh. ääntä vasemmistoblokille kadettien 74 tuhatta ääntä vastaan, vaikka vasemmistolla ei ole jokapäiväisiä lehtiä j.n.e.

Kadetit ovat liberaaliporvarien puolue. Tämän luokan taloudellinen asema panee sen *pelkäämään* talonpoikien voittoa ja työläisten yhteenliittyneisyyttä. Siitä johtuu kadettien kiertämätön, eikä suinkaan satunnainen pyrkimys kääntyä oikealle, hieromaan kauppoja taantumuksen kanssa, sitä nopeammin, mitä nopeammin kansanjoukot vasemmistolaistuvat. Taloudellinen välttämättömyys eikä mikään sattuma aiheutti sen, että Duuman hajottamisen jälkeen proletariaatti, talonpoikaisto ja kaupunkien pikkuporvarillinen köyhälistö tavattomasti vasemmistolaistuivat, vallankumouksellistuivat, kun kadetit sen sijaan tavattomasti oikeistolaistuivat. Vain ne, jotka ovat politiikassa pikkuporvareita ja filistereitä, voivat olla siitä pahoillaan, voivat yrittää muuttaa tätä prosessia tai pysäyttää sen.

Meidän, sosialidemokraattien, tehtävä on toisenlainen: meidän on joudutettava joukkojen vapautumista kadettien hegemonian alaisuudesta. Tuota hegemoniaa tukevat perinnäistapa, liberaalien vanhat yhteydet ja vaikutus, heidän taloudellinen hegemoniansa pikkuporvariston suhteen, se osuus, joka heillä on porvarillisena intelligenssinä, liberaalisena virkamiehistönä j.n.e. Mitä selvemmin joukot tajuavat *omat* etunsa, sitä pikemmin ne käsittävät liberaalien vihamielisyyden joukkoliikettä kohtaan, sitä pikemmin ne erkanevat liberaaleista poliittisesti joihinkin demokraattisiin, vallankumouksellisiin järjestöihin, liittoihin, puolueisiin y.m. Muun muassa talonpoikaisto, joka Venäjällä käsittää kahdeksan tai yhdeksän kymmenesosaa koko pikkuporvaristosta, taistelee ennen kaikkea maasta. Liberaalinen tilanherra (ja sellainen on Venäjällä vielä olemassa: viime vaaleissa maanomistajain kuuria valitsi 24,4% kadetteja ja näitä vasemmistolaisempia) on tässä taistelussa talonpoikaa *vastaan*, ja liberaalinen virkamies, porvarillinen intelligentti on hyvin lähellä liberaalista tilanherraa. Juuri sen vuoksi talonpoikaisto vapautuu

* Ks. tätä osaa, s. 140. *Toim.*

kadettien vaikutuksen alaisuudesta paljon päättäväisemmin ja nopeammin kuin kaupunkien pikkuporvaristo. Talonpoikaiston voitto taistelussa maasta on Venäjän porvarillisen vallankumouksen voiton todellinen taloudellinen perusta. Liberaalit (muun muassa kadetit) ovat talonpoikaiston voitto *vastaan*; he puolustavat lunastamista, s.o. talonpoikaiston muuttamista osittain grossbaueriksi, osittain *preussilaistyypin* tilanherran knechtiksi. Juuri sen vuoksi porvarillis-demokraattisen vallankumouksen voitto Venäjällä *on mahdotonta* ilman talonpoikaiston vapauttamista liberaalien poliittisesta hegemoniasta. Talonpoikaiston voitto *hävittää* tilanherrain maanomistuksen ja antaa mitä täydellisimmän vapauden tuotantovoimien kehitykselle puhtaasti kapitalistisella pohjalla. Liberaalien voitto *säilyttää* tilanherrain maanomistuksen, puhdistaa sitä vain hiukkasen maaorjuuden piirteistä ja johtaa kapitalismin *vähemmän* nopeaan, *vähemmän* vapaaseen kehitykseen, niin sanoaksemme preussilais- eikä amerikkalaistyypin kehitykseen.

„Novyje Sily” ei ymmärrä tätä Venäjän vallankumouksen taloudellista luokkapohjaa, kun se sanoo: yhteiskunnallistaloudellisten vaatimusten kannalta pikkuporvaristo on lähempänä liberaaleja ja poliittisten vaatimusten kannalta — lähempänä proletaareja, ja „vallankumouksen painopiste” on siirtymässä „politiikkaan”. Koko tämä „Novyje Silyn” järkeily on pelkkää sekasotkua. Pikkuporvari, ja muun muassa talonpoika, on tietysti lähempänä liberaalia kuin proletaaria, lähempänä, sillä hän on *isäntä*, pientuottaja. Sen vuoksi olisi poliittisesti mahdotonta ja sosialismin kannalta suorastaan taantumuksellista yhdistää pikkuporvarit ja prolaarit samaan puolueeseen (mitä eserrät haluavat). Mutta Venäjän nykyisessä, porvarillis-demokraattisessa vallankumouksessa taistelua ei nyt käydä lainkaan isäntien ja työläisten antagonismin vuoksi (niin tulee olemaan sosialistisessa vallankumouksessa), vaan talonpojan ja tilanherran antagonismin vuoksi: „vallankumouksen painopiste” kallistuu tämän, *taloudellisen* eikä suinkaan „poliittisen” taistelun puoleen.

Mutta joskin vallankumouksemme on taloudelliselta sisältöltään porvarillinen (se on epäilemätöntä), niin tästä ei saa tehdä sellaista johtopäätöstä, että porvaristolla on vallankumouksessamme johtava osuus, että porvaristo on

sen liikkeellepaneva voima. Tällainen johtopäätös, jonka Plehanov ja menshevikit tavallisesti tekevät, on marxilaisuuden madaltamista, irvikuva marxilaisuudesta. Porvarillisessa vallankumouksessa voi olla johtajana niin liberaalinen tilanherra yhdessä tehtailijan, kauppiaan, asianajajan y.m. kanssa kuin proletariaattikin yhdessä talonpoikaisjoukkojen kanssa. Kummassakin tapauksessa säilyy kumouksen porvarillinen luonne, mutta kumouksen puitteet, sen ehdot proletariaatin etujen kannalta, sen ehdot sosialismin etujen kannalta (*se on* ennen kaikkea tuotantovoimien nopean kehityksen kannalta) ovat edellisessä ja jälkimmäisessä tapauksessa *aivan erilaiset*.

Tästä bolshevikit johtavat sosialistisen proletariaatin *perustaktiikan* porvarillisessa vallankumouksessa: on saatava mukaan demokraattinen pikkuporvaristo, etenkin talonpoikaisporvaristo, vieroitettava se liberaaleista, halvaannutettava liberaalisen porvariston horjuvaisuus, kehitettävä *joukkojen* taistelua maaorjuuden ja muun muassa tilanherrain maanomistuksen kaikkien jälkien täydellisen *hävittämisen* puolesta.

Kysymys Duuman puhemiehistöstä oli porvarillisessa vallankumouksessa noudatettavan sosialidemokraattisen yleisen taktiikan osakysymys. Sosialidemokraattien olisi pitänyt *saada* trudovikit *eroon* kadeteista joko äänestämällä trudovikkia tai pidättäytymällä mielenosoituksellisesti selittäen pidättäytymisensä syyt. „Novyje Sily” on nyt tunnustanut, että kadettien neuvottelukokoukseen meneminen oli *virhe* vasemmistolaisten taholta. Se on arvokas tunnustus. Mutta „Novyje Sily” erehtyy pahasti ajatellesaan, että „se oli käytännöllisessä laskelmassa sattunut virhe eikä periaatteellinen virhe”. Kuten olemme osoittaneet, tuollaisen mielipiteen pohjana on se, ettei ymmärretä porvarillisessa vallankumouksessa noudatettavan sosialistisen proletariaatin taktiikan perusteita, sen periaatteita.

Vain tältä näkökannalta voidaan löytää oikea vastaus niihin osakysymyksiin, jotka aiheuttavat päänsärkyä „Novyje Sily” lehdelle.

Miten „voidaan taata, etteivät pikkuporvaritkin, jotka „Novyi Lutsh” on tunnustanut liittolaisiksi, käännä selkäänsä vasemmistolaisille ja loikkaa kadettien leiriin”? Juuri sen vuoksi, ettei sitä voida taata, me *vastustamme* kaikkia trudovikkien kanssa tehtäviä vakinaisia sopimuksia.

Meidän linjanamme on „kulkea erikseen, *lyödä yhdessä*” sekä mustasotnialaisia että kadetteja. Juuri niin me menetelimme Pietarin vaaleissa ja tulemme menettelemään aina.

Kadeteista voidaan vieroittaa osa pikkuporvareista, väittää „Novyje Sily”.— Voidaan, kuten me vieroitimmekin osan kadettimaisesta „Tovarishthista” Pietarin vaaleissa. Saadaksemme sen aikaan meidän pitää kulkea horjumattomasti omaa, vallankumouksellista tietämme ja olla välittämättä siitä, mitä sanoo kadettilainen Marja Aleksejevna.

Lainsäädäntötyö „on välttämättä annettava kadettien huostaan”. Ei sinnepäinkään. Kadeteilla Duuman liberaalisen „keskustan” johtajina on ilman meidän tukeamme ylivoima mustasotnialaisiin nähden. Sen vuoksi meidän on esitettävä omia, ei liberaalisia eikä pikkuporvarillisia, vaan sosialidemokraattisia lakiehdotuksia, jotka on kirjoitettu vallankumouksellisella eikä kansliamaisella kielellä, *ja asetettava ne äänestettäväiksi*. Äänestäkööt niin mustasotnialaiset kuin kadetitkin niitä kumoon. Silloin me ryhdymme arvostelemaan armottomasti kadettien ehdotusta ja tekemään järjestelmällisesti korjausehdotuksia. Kun korjausehdotukset on tehty, pidättäydymme äänestämästä kadettien ehdotusta kokonaisuudessaan, annamme kadettien peitot mustasotnialaisia ja olemme ottamatta kansan edessä itsellemme vastuuta kadettien valedemokratismien rujoudesta ja halpahintaisuudesta.

„Novyi Lutsh” № 6,
helmikuun 25 pnä 1907
Allekirjoitus: N. L e n i n

Julkaistaan „Novyi Lutsh” lehden
tekstin mukaan

PIAKKAIN TAPAHTUVA DUUMAN HAJOTTAMINEN JA TAKTIKKAKYSYMYKSET

Pietari, helmikuun 27 pnä 1907.

Sanomalehdet ovat täynnä tiedoituksia, huhuja ja arveluja piakkoin tapahtuvasta Duuman hajottamisesta.

Onko se luultavaa? Kun silmäillään objektiivista asiain-tilaa, niin täytyy tulla johtopäätökseen: se on enemmänkin kuin luultavaa. Duuman koollekutsuminen oli hallitukselle välttämättömyyden pakko. Täytyi yrittää vielä kerran, samalla kun toteutettiin mitä suurimpia mahdollisia ranskaisutoimenpiteitä, kutsua koolle kansan edustuslaitos, jotta olisi päästy sopimukseen porvariston kanssa. Koe ilmeisesti epäonnistui. Kenttäoikeudet ja kaikki muut stolypinilaisen perustuslain ihanuudet auttoivat sanomattoman suuresti vallankumouksellista agitaatiota siihen asti syrjään jääneiden joukkojen keskuudessa ja nostivat talonpoikaisjoukkojen uumenista vasemmistolaisen Duuman. Kadetit, tuo Venäjän vallankumouksen keskustapuolue, ovat ensimmäiseen Duumaan verrattuna heikenneet. Kadetit ovat epäilemättä oikeistolaistuneet, mutta tällaisen Duuman aikana tällaisella ajankohdalla hallitus on täysin kykenemätön tekemään sopimusta heidän kanssaan. Kadetit voisivat sulautua yhteen lokakuulaisten kanssa, ja siihen he ovat jatkuvasti menossakin: riittää, kun mainitaan hra Struve ja hra Golovin. Mutta nykytilanteen erikoisuutena onkin se, että Duumassa ei ole kadetti- ja lokakuulaisenemmistöä. Kärjistynyt taistelu, jota käydään äärimmäisten välillä: oikealta monarkistien ja Duuman vasemmisto-osan välillä, on musertanut auttamattomasti koko „keskustan”. Vasemmisto-osa käsittää kaksi viidesosaa. Sillä on valtava merkitys

Duumassa. Sen vaikutus kansanjoukkojen keskuudessa on hyvin suuri. Sen kasvavaa yhteyttä näihin joukkoihin ei voida katkaista millään puolinaisilla toimenpiteillä. Välttämättömyys pakottaa hallituksen hajottamaan Duuman: hallitus ei kykene selviytymään muodostuneesta tilanteesta, ellei se turvaudu väkivaltaan. Se, että tämä muodostunut tilanne on „laillinen”, vain kärjistää kriisiä, sillä sen todellinen voima kansanjoukoissa on pakostakin oleva suurempi kuin kriisin „laillinen”, s.o. kymmenien ja satojen poliisiseulojen lävitse seulottu, ilmentymä.

Duuman hajottaminen on enemmän kuin luultavaa: se on kiertämätön juuri siksi, että me koemme oikeastaan vallankumouksellista kriisiä emmekä mitään perustuslakikriisiä. Ja juuri sen vuoksi olisi mitä vahingollisinta, naurettavinta ja raukkamaisinta politiikkaa piilottaa pää siiven suojaan, koettaa selviytyä verukkeilla nykyisen poliittisen tilanteen kiertämättömistä seurauksista, yrittää sanoilla, fraaseilla hämätä se, mikä on selvää, heikentää sitä, mikä on jyrkkää, sumentaa sitä, mikä on silminnähtävää.

Tämäntapaista politiikkaa harjoittavat kadetit. Hra Izgojev kirjoittaa tänään „Retsh” lehdessä: „Duuman suojaaminen ei *juuri* ole meidän vallassamme”. Se on melkein oikein. „3—4 kuukauden kuluttua, kun Duuma saisi lainsäädäntötyöllään hankituksi itselleen arvovaltaa maassa, tilanne voisi muuttua toiseksi”. Tuo ei ole ainoastaan totta, vaan silminnähtävääkin. Ja silminnähtävän näkee hallituskin.

Mutta hra Izgojev pelkää kaunistelematonta totuutta ja alkaa hätäillä: „Mutta tulevatko nuo 3—4 kuukautta olemaan sen käytettävissä? Noiduttu kehä, josta ei ole ulospääsyä. Ulospääsyä ei anna „järjestynyt” eikä „järjestymätön” katurahvas, ulospääsy voisi olla siinä tapauksessa, jos vallan ohjaksissa olisi miehiä, jotka uhkuvat tosipatriotismia”...

Niin tietysti! He ovat itse noituneet itsensä tyhjillä sanoilla, itse ajaneet itsensä äiteliä korulauseiden umpikujaan ja nyt itkevät, valittavat, murehtivat... Siinä on todellakin häkeltyneen, vetistelevän ja saamattoman filisterin esikuva!

Lukijan ei pidä luulla, että Izgojevin tuollaiset puheet ovat satunnaisen kadettikynäilijän satunnaisia edesotta-

muksia. Ei. Ne ovat yhteenveto politiikasta, jonka on virallisesti *hahmotellut* kadetti puolue, *johtava* puolue, joka vei läpi oman puheenjohtajansa. Samasta „Retsh” lehdestä luemme: „Pitkällisten väittelyjen jälkeen, joita kansanvapauden puolueen parlamenttiryhmän iltaistunnossa käytiin helmikuun 25 p:nä hallituksen julkilausumaan suhtautumista koskevasta kysymyksestä, päätettiin: suhtautua julkilausumaan vaiteliaasti, olla ilmaisematta sen enempää luottamusta kuin epäluottamustakaan ja siirtä käsittelemään juoksevia kysymyksiä. Mutta jos oikeistopuolueet esittävät provokaatiotarkoituksessa ponsilauseen, joka ilmaisee luottamusta ministeristölle, niin on päätetty äänestää sitä vastaan. Jos taas äärimmäinen vasemmisto (sosialidemokraatit) ehdottaa epäluottamuslausetta, niin kansanvapauden puolue on päättänyt esittää oman ponsilauseensa seuraaviin asioihin siirtymisestä. On kuitenkin toiveita, että tässä kysymyksessä saadaan aikaan koko opposition ennakkosopimus, johon eserrät, kansansosialistit ja trudovikit ovat jo taipuvaisia”. Lisäämme, että „Russkaja Zhizn” lehden kertoman mukaan meidän sosialidemokraattinen duumaryhmämme on päättänyt „esiintyä aivan itsenäisesti”, — tervehdimme lämpimästi tuota päätöstä.

Mutta kadettien politiikka on todellakin jotain ennen kuulumatonta. On varomatonta sanoa: „Esitän epäluottamuslauseen”. Pitää varjella Duumaa. „En esitä luottamuslausetta”, — niin voidaan sanoa. — Eivätkö nämä ole poliittisia „koteloihmisiä”? Eivätkö nämä ole filistereitä, jotka väistämättömästi lähenevän myrskyn edellä vetävät silmilleen yömyssynsä ja hokevat: me olemme varovaisia... me varjelemme... Te varjelette filisterinmyssyänne ettekä mitään muuta, arvoisat „kansanvapauden” ritarit!

Ja mikä voisi olla naurettavampaa kuin se, että oikeistolaisten ponsilauseetta luottamuksesta ministeristölle sanotaan „provokaatioksi”? Se on jokaisen duumanjäsenen aivan laillinen oikeus, se on kansanedustajan aivan luonnollinen vastaus ministeristön kysymykseen: ohjelmani on tällainen, haluaako Duuma työskennellä kanssani tässä hengessä? Se, että kadetit ovat kirjoittaneet tuon typeryyden, voidaan selittää vain sillä, että he ovat täydellisesti hämmennyksissä. Ei, hyvät herrat, yömyssy ei suojaa vastavallankumoukselta. Duuman hajallelaskemisen oikeus on

peräti „laillinen” oikeus sen perustuslain pohjalla, jota liberaalipahaset niin tyhmästi ylistivät ja johon he niin petturimaisesti kehoittivat kansaa suhtautumaan vakavasti. Ei voida välttää sitä, ettei ministeristö kysy Duumalta, haluaako se toteuttaa sen ja sen ohjelman. Ja vastaus: „en esitä luottamuslausetta” on kuitenkin oleva mainio ja aivan riittävä „perustuslaillinen” syy Duuman hajallelaskemiseen: ilman Kovalevskien apuakin voidaan löytää kymmeniä „perustuslaillisia edeltäjiä”, jotka ovat laskeneet parlamentin hajalle siitä syystä, että se on kieltänyt hallitukselta paljon vähemminkin tärkeitä asioita kuin... kuin... kuin kenttöoikeudet ja rankaisuretkikunnat.

Mikä johtopäätös tästä seuraa? Johtopäätös on se, että on tyhmää leikkiä perustuslakia, kun sitä ei ole olemassa. On tyhmää sulkea silmänsä näkemästä sitä ja olla vaiti siitä, että Venäjän nykyisenkin „melkein perustuslain” päivät ovat luetut, että vaalilain kumoaminen ja täydelliseen itsevaltiuteen palaaminen on *kiertämätöntä*.

Mitä pitäisi tehdä? Aussprechen was ist — sanoa se, mitä on. Hallituksen on ehdottomasti pakko laskea Duuma hajalle. Sille on edullista, että Duuma hajaantuisi ääneti näytellen nöyrästi perustuslaki-ilveilyä eikä avaisi kansan silmiä näkemään, että valtiokaappaus on *kiertämätön*. Ja ennenkuulumattomalla, vertaansa vailla olevalla, „historiallisella” ponsilauseellaan: „suhtautua *vaiteliaasti*” ja sanoa „ilmaisen epäluottamuksen” asemesta „en ilmaise luottamusta” — pelkurimaiset kadetit vain auttavat hallitusta toimeenpanemaan *vaiteliaasti* valtiokaappauksen.

Todellisten vapauden puoltajien, todellisten kansan edustajien on meneteltävä toisin. Heidän täytyy ymmärtää, että Duuman olemassaolon jatkuminen ei lainkaan riipu kohteliaisuudesta, varovaisuudesta, hellävaraisuudesta, diplomaattisuudesta, hienotunteisuudesta, vaiteliaisuudesta eikä muistakaan Moltshalinin hyveistä. *Duuman puhujalavalta* heidän täytyy sanoa kansalle kuuluvasti, koruttomasti ja suoraan *koko totuus*, vieläpä sekin, miksi Duuman hajottaminen, valtiokaappaus ja palaaminen puhtaaseen itsevaltiuteen on *kiertämätöntä*. Hallituksen *pitää* pysyä siitä vaiti. Kansan *pitää* tietää se. Kansan edustajien — niin kauan kuin he vielä ovat kansan edustajia! — on sanottava se Duuman puhujalavalta.

Tilanne on aivan selvä. Ei ole muuta vaihtoehtoa: joko kunniaton moltshalinilaisuus, joka kumartaa nöyrästi päänsä, tahi se, että julistetaan kansalle rauhallisesti, mutta päättäväisesti, että on tapahtumassa mustasotnialaisten valtiokaappauksen ensimmäinen näytös.

Vain kansan taistelu voi sen estää. Ja kansan täytyy tietää koko totuus.

Toivokaamme, että Duumassa olevat sosialidemokraatit sanovat sen kansalle.

„Proletari” № 14,
maaliskuun 4 pnä 1907

Julkaistaan „Proletari” lehden
tekstiin mukaan

KADETIT JA TRUDOVIKIT ⁵⁵

Tov. D. Koltsov toistaa „Russkaja Zhizn” lehden 49. numerossa menshevikkien yleisen päätelmän puolustellakseen kadettien tukemisen politiikkaa. Mutta hän tekee sen niin suorasukaisesti ja naiivisti, ettei tosiaankaan voi muuta kuin kiittää häntä erheellisen teorian kehittämisestä järjettömyksiin asti.

„Kummanko kanssa sosialidemokraateilla on enemmän yhteisiä kosketuskohtia”, kysyy hän kirjoituksessa „Kadetit ja porvarillinen demokratia”, „kaupungin vai maaseudun demokratian kanssa? Kummalta sosialidemokratia voi pikemminkin odottaa tukea taistelussaan kaikkia kulttuurillisia, uskonnollisia, kansallisia y.m. ennakkoluuloja vastaan? Kumpi pikemminkin tulee tukemaan kaikkia toimenpiteitä, jotka tähtäävät tuotantovoimien vapaaseen kehitykseen? Heti kun asetetaan nämä kysymykset, jotka ovat sosialidemokraattisen politiikan kardinaalikysymyksiä, on vastaus itsestään selvä. Kaikki se, mitä „Kommunistisessa manifestissa” sanotaan porvariston vallankumouksellisesta osuudesta, pitää XX vuosisadalla yhtä tarkasti paikkansa kuin XIX vuosisadallakin, se pitää yhtä tarkasti paikkansa Venäjällä kuin se piti Englannissakin... j.n.e. Mitä tulee maaseudun demokratiaan, niin vallankumouksellisista askeleistaan huolimatta se tulee hyvin monissa tapauksissa pitämään kiinni tuotannon ja yhteiskunnan vanhoista, aikansaeläneistä muodoista... Kun bolshevikit puhuvat kadeteista, niin he unohtavat näiden takana olevan kaupunkilaisdemokratian, ja päinvastoin — koko talonpoikaisto on heillä ollennoitunut eserrien ja trudovikkien parlamenttiryhmässä. Tämä merkitsee sitä, ettei nähdä metsää puilta, ettei

parlamenttiedustuksen takaa nähdä laajojen kansanjoukkojen yhteiskunnallisia intressejä”.

Tervehdimme kaikesta sydämestämme sitä, että men-shevikit ovat ryhtyneet selvittelemään taktillisten erimieli-syyksiemme *periaatteellisia* perusteita. Jo on korkea aikakin.

Siis kadetit ovat *edistyksellistä kaupunkiporvaristoa* ja trudovikit *takapajuista maaseutuporvaristoa*. Siihen vie teidän „marxilaisuutenne”.

Mutta jos se on siten, niin miksi ette sano sitä avoimesti ja suoraan koko puolueen edessä? Miksi ette sano puolueen edustajakokoukselle esitettävässä päätöslauselmaehdotuksessanne täysin määritellysti, että „Kommunistisen manifestin” nimessä VSOTP on *velvollinen* kannattamaan kadetteja *trudovikkeja vastaan*?

Sellainen lausunto teidän taholtanne ilahduttaisi meitä suuresti. Olemme kehoittaneet teitä tekemään sen jo aikoja sitten, jo Yhdistävän edustajakokouksen edellä, jolloin me päätöslauselmaehdotuksessamme porvarillisiin puolueisiin suhtautumisesta *määrittelimme* sekä kadettien että eserrien luokkaolemuksen ja kehoitimme teitä esittämään *oman määritelmä*ne.

Miten te vastasitte haasteeseemme?

Te ette ottaneet sitä vastaan. Teidän päätöslauselmaehdotuksessanne Yhdistävälle edustajakokoukselle ei edes yritetä ilmaista sitä ajatusta, että kadetit ovat edistyksellistä kaupunkilaisdemokratiaa ja trudovikit (Talonpoikaisliitto, eserrät y.m.s.) takapajuista maaseutudemokratiaa. *Teidän* ehdottamassanne Yhdistävän edustajakokouksen päätöslauselmassa suhtautumisesta porvarillisiin puolueisiin toistetaan vain naurettavan avuttomasti Amsterdamin päätöslauselma⁵⁶.

Nyt *olemme toistaneet* haasteemme. Olemme esittäneet uudelleen kysymyksen Venäjän erilaisten porvarillisten puolueiden luokkaperustan marxilaisesta määrittelystä. Olemme julkaisseet vastaavan päätöslauselmaehdotuksen.

Ja olemme varmoja siitä, että te *ette taaskaan ota haastetta vastaan*. Olemme varmoja siitä, että te ette rohkene kirjoittaa menshevikien virallisen päätöslauselman ehdotuksessa, että kadetit ovat edistyksellistä kaupunkiporvaristoa, että he edistävät *enemmän kuin trudovikit* tuotantovoimien vapaan kehityksen politiikkaa j.n.e. y.m.s.

Asianlaita on niin.

Venäjän nykyisen porvarillisen vallankumouksen tärkeimpänä taloudellisena kysymyksenä on kysymys talonpoikaiston taistelusta maan puolesta. Tätä taistelua aiheuttaa välttämättä talonpoikaiston toivoton asema, se, että Venäjän maaseudulla on runsaasti maaorjuuden jätteitä, j.n.e. Tämä taistelu sysää talonpoikaisjoukkoja sekä poliittisten suhteiden päättäväiseen demokratisointiin (sillä ilman demokraattista valtiorakennetta talonpojat eivät voi päästä voitolle maaorjuuttajatilanherrroista) että tilanherrain maanomistuksen hävittämiseen.

Juuri sen vuoksi sosialidemokraatit ottavatkin ohjelmaansa tilanherrain maiden *konfiskoinnin*. Sosialidemokratian keskuudessa olevat äärimmäiset opportunistit ovat ainoita, jotka eivät ole myötämielisiä tälle ohjelmalle, he puolustavat „konfiskointi”-sanan vaihtamista „luovutus”-sanaan, mutta *pelkäävät esittää avoimesti sellaisen luonnoksen*.

Kadetit ovat liberaalisen porvariston, liberaalisten tilanherrain ja porvarillisen intelligenssin puolue. Jos D. Koltsovilla on epäilyksiä kadettien tilanherravärytyksen suhteen, niin osoitamme hänelle kaksi tosiasiaa: 1) I Duuman kadettiryhmän kokoonpano. Katsokaa Borodinilta⁵⁷, tov. Koltsov, niin näette, kuinka paljon siellä oli tilanherrroja; 2) kadettien agraarilakiehdotus on itse asiassa *kapitalistisen tilanherran suunnitelma*. Niin maan lunastus kuin myös talonpojan muuttaminen knechtiksi ja paikallisten maakomissioiden muodostaminen puoleksi tilanherrroista ja puoleksi talonpojista hallituksen määräämine puhenjohtajineen — kaikki tämä osoittaa selvääkin selvemmin, että kadettien politiikka agraarikysymyksessä on politiikkaa, jonka tarkoituksena on *säilyttää* tilanherrain maanomistus *puhdistamalla* sitä muutamista maaorjuuden piirteistä, syöksemällä talonpoika perikatoon lunastusmaksuilla ja saattamalla hänet virkamiesten orjuuteen. Ja tämän vuoksi kadettien agraaripolitiikka on taloudelliselta merkitykseltään tuotantovoimien kehityksen *hidastuttamista*.

Tilanherrain maiden konfiskointi ja talonpoikaisdemokratian täydellinen voitto sen sijaan merkitsee tuotantovoimien niin *maksimaalisen* nopeata kehitystä kuin kapitalismin vallitessa on mahdollista.

5:nnelle edustajakokoukselle laatimissamme päätöslauselmaehdotuksissa on esitetty *suoraan tämä* kadettipoliti-

kan *taloudellisen* merkityksen arvio. Vielä kerran: olkaa hyvä ja esittäkää yhtä suoraan teidän „marxilainen” teorianne, tov. D. Koltsov!

Kadettien ja trudovikkien agraarilakiehdotusten vertaileminen samoin kuin sekin, jos verrataan heidän suhtaantumistaan poliittisen demokratian kysymyksiin (kokouksia koskeva laki ensimmäisessä Duumassa, suhtaantuminen paikallisten maatalouskomiteain eri rakennetyyppeihin, kadettipuolueen ja Työryhmän ohjelma I Duumassa y.m. j.n.e.),— kaikki tämä osoittaa, että kadetit ovat liberaalien puolue, joka pyrkii *keskeyttämään* vallankumouksen ja jonka on pakko pyrkiä tekemään se sovittamalla vapaus ja vanha valta keskenään (vapauden vahingoksi), tilanherra ja talonpoika keskenään (talonpojan vahingoksi). Mutta työpuolueet (kansansosialistit, trudovikit ja eserrät) ovat kaupunkien ja etenkin maaseudun (s.o. talonpoikaista) pikkuporvarillista demokratiaa, jonka on *pakko* pyrkiä vallankumouksen edelleenkehittämiseen.

Vallankumouksen voitto Venäjällä on mahdollinen vain siinä tapauksessa, jos proletariaatti vie mukanaan demokraattisen talonpoikaiston sekä vanhaa järjestelmää että liberaaleja vastaan.

Koko ensimmäisen Duuman ja Duumaa seuranneen kauden kokemus on vahvistanut mainiosti tämän kannanoton, joka määrää koko bolshevistisen taktiikan *perusteet*. Vain silloin, kun johdamme kiistamme näihin *perusteisiin*, muutamme ne sanasodasta Venäjän porvarillisen vallankumouksen peruskysymysten ratkaisemiseksi.

Siksi tervehdimme tov. Koltsovin avomielisyyttä ja suorasukaisuutta ja toistamme haasteemme: koettakoot menshevikit muotoilla ja ilmaista selvästi ja vilpittömästi *nämä* ajatukset kadeteista ja trudovikeista.

„Rabotshaja Molva” № 1,
maaliskuun 1 pnä 1907
Allekirjoitus: N. L.—n

Julkaistaan „Rabotshaja Molva”
lehden tekstin mukaan

STOLYPININ JULISTUKSEN JOHDOSTA

VETOOMUKSEN LUONNOS⁶⁸

Venäjän sosialidemokraattiseen työväenpuolueeseen kuuluvat Valtakunnanduuman edustajat ilmoittavat kansalle ja kehoittavat Duumaa ilmoittamaan kansalle seuraavaa:

Hallitus on pääministerinsä hra Stolypinin kautta ilmoittanut kansanedustajille, että se aikoo harjoittaa samaa politiikkaa, jota se harjoitti I Duuman hajottamisen jälkeen. Hallitus ei halua ottaa huomioon kansanedustajien tahtoa. Se vaatii, että kansanedustajat hyväksyisivät sen politiikan ja auttaisivat hallitusta kehittämään, täydellistämään ja soveltamaan tarkemmin ja täydellisemmin tätä politiikkaansa.

Mitä hallituksen politiikka sellaisenaan merkitsee?

Se merkitsee suurtilanherra-, hovi- ja ylimyskoplan etujen puolustamista, se merkitsee sitä, että puolustetaan heidän oikeuttaan riistää ja sortaa kansaa. Ei maata eikä vapautta! — julistaa hallitus kansalle Stolypinin suun kautta.

Talonpoikien ei tarvitse odottaa hallitukselta mitään muuta kuin tilanherrain puolustamista ja armottoman raivokasta taistelua talonpoikia vastaan, jotka pyrkivät valoon ja vapauteen, asemansa parantamiseen ja maiden siirtämiseen talonpoikien huostaan, jotka pyrkivät vapautumaan raskaasta velkaorjuudesta, sietämättömän raskaasta elämästä ja hitaasta sukupuuttoon kuolemisen nälän seurauksena. Talonpojat saavat odottaa hallitukselta samojen väkivaltaisuuksien jatkumista, jotka ovat riistäneet talonpoikaistolta tuhansia ja kymmeniä tuhansia parhaita ihmisiä, joita on teljetty vankilaan, karkoitettu ja surmattu sen takia, että he ovat taistelleet rohkeasti virkamiesten mieli-

valtaa ja tilanherrain harjoittamaa sortoa vastaan. Kansan nylkijäin ja kulakkien mitättömän vähemmistön lahjomista pienillä lahjuksilla ja näiden auttamista rutiköyhäksi saate-
tun maaseudun lopullisessa rosvoamisessa palkkioksi siitä avusta, jota he ovat antaneet itsevaltiudelliselle hallitukselle,— juuri sellaista politiikkaa aikoo Stolypin ja hänen ministeristönsä harjoittaa.

Työläisten ei tarvitse odottaa tältä hallitukselta mitään muuta kuin väkivaltaisuuksia ja sortoa. Edelleenkin työväeltä sidotaan kädet sen käydessä taistelua asemansa parantamisen puolesta. Työväenliittoa tullaan edelleenkin lakkauttamaan, työväen lehtiä tullaan edelleenkin vainoamaan. Suurtehtailijat tulevat edelleenkin saamaan hallitukselta apua ja tukea kaikissa edesottamisissaan, joiden tarkoituksena on työläisten ahdistaminen. Työläiset saavat odottaa hallitukselta työttömyydestä johtuvan hirveän puutteen lisääntymistä ja kärjistymistä eikä apua tuossa puutteessa. Hallituksen apua työväenluokalle ovat ne lait, joita laaditaan tehtailijoiden ja poliisivirkailijain neuvottelukokouksissa. Venäjän työläiset ovat jo aikoja sitten antaneet arvionsa tuosta politiikasta — hallituksen „huolenpidosta” työväenluokkaa kohtaan.

Sotamiesten ja matruusien, jotka vuodattivat vertaan Japanin sodassa, johon hallitus ryhtyi hovikoplan saalistusintressien hyväksi, ja jotka ovat kotimaassaan vuodattaneet vertaan taistellessaan elämänsä helpottamiseksi ja vapautuakseen kasarmiorjuudesta, taistellessaan sen puolesta, että sotamieskin voisi tuntea olevansa ihminen eikä elukka,— sotamiesten ja matruusien ei tarvitse odottaa hallitukselta mitään muuta kuin entisiä väkivaltaisuuksia ja sortoa, ei mitään muuta kuin samaa tylyä kohtelua ja kuivaa leipäpalaa palkaksi siitä, että he lannistavat ja nujertavat omia veljiään — työläisiä ja talonpoikia, jotka pyrkivät saamaan vapauden, jotka pyrkivät saamaan maata talonpoikaistolle.

Hallituksen ilmoitus osoitti selvästi, että hallitus ei halua rauhaa kansan kanssa, vaan sotaa. Tuossa ilmoituksessa on jätetty sanomatta eräs seikka, jonka kansan lähettämät ja kansan eduille uskolliset Duuman edustajat ovat velvolliset sanomaan kansalle: hallitus on jättänyt sanomatta, että sen ilmoitus merkitsee ehdottomasti ja kiertämättömästi päätöstä hajottaa II Duma antamatta sille edes mahdollisuutta

tuoda julki kansan tahtoa, tuoda julki talonpoikain, työläisten ja sotilaiden tarpeita, kaikkien työtätekevien tarpeita, tuoda julki kaikkea sitä, mitä väestö edustajiaan Duumaan saattaessaan oli evästyksissään valtuuttanut heidät esittämään.

Sosialidemokraattinen työväenpuolue on aina sanonut kansalle, että Duuma on voimaton antamaan sille vapauden ja maata. Duuman edustajat, jotka puolustavat työväenluokan ja talonpoikaiston etuja, ovat valmiit antamaan kaikki voimansa näiden etujen palvelemiseen ja kansan auttamiseen julistamalla Duumassa totuutta, selittämällä kaikille kansan miljoonajoukoille, jotka ovat hajallaan ympäri Venäjää, miten vahingollista kansanvastaista politiikkaa hallitus harjoittaa, millaisia katalia hankkeita sillä on kansaa vastaan, mitä lakeja ja toimenpiteitä se kieltää kansalta.

Mutta Duuman edustajat ja koko Duuma, jotka pystyvät auttamaan kansaa, eivät merkitse mitään ilman kansaa. Kun Venäjä on saanut hankituksi lyhyeksi ajaksi edes pieniä vapauksia, kun se on saanut kansan edustuslaitoksen edes vähäksikin aikaa, niin tämä kaikki on saavutettu yksinomaan kansan taistelulla, vain työväenluokan, talonpoikaiston, sotamiesten ja matruusien uhrautuvaisella vapaustaistelulla.

Hallitus on vielä kerran julistanut sodan kansalle. Se on astunut tielle, joka johtaa II Duuman hajottamiseen, nykyisen vaalilain kumoamiseen, vanhan venäläisen itsevaltiuden vanhan järjestyksen palauttamiseen.

Työväenluokan edustajat ilmoittavat tästä koko kansalle.

Kirjottettu helmikuun lopulla 1907

*Julkaistu ensi kerran v. 1931
XVI Lenin-kokoelmassa*

*Julkaistaan
käsikirjoituksen mukaan*

DUUMAN VAALIT JA VENÄJÄN SOSIALIDEMOKRATIAN TAKTIikka ⁵⁹

Duuman vaalien lopputulos luonnehtii eri luokkia ja niiden voimakkuutta.

Vaolioikeus Venäjällä *ei ole välitön eikä yhtäläinen*. Talonpojat valitsevat ennen kaikkea joka kymmenen talon edustajat; nämä viimeksi mainitut valitsevat keskuudestaan talonpoikaisvaltuutetut; valtuutetut valitsevat talonpoikaisvalitsijamiehet, ja vihdoin valitsijamiehet yhdessä muiden säätyjen valitsijamiesten kanssa valitsevat edustajat Duumaan. Vastaavanlainen vaalijärjestys on voimassa myös maanomistaja-, kaupunki- ja työväenkuuriaa varten, ja sitä paitsi se valitsijamiesten lukumäärä, joka tulee erikseen kunkin kuurian osalle, on säädetty laissa yläluokkien — tilanherrain ja porvariston etujen ja hyödyn mukaisesti. Sitä paitsi raakalaismaisimmat ja laittomimmat poliisivainotoimenpiteet eivät kohdistu vain vallankumouksellisiin puolueisiin, vaan oppositiopuolueisiin; edelleen, — täydellinen paino- ja kokoontumisvapauden puuttuminen, mielivaltaiset vangitsemiset ja karkoitukset, suurimassa osassa Venäjää toimivat kenttäoikeudet ja niihin liittyvä poikkeustila.

Miten tuollaisissa olosuhteissa on kuitenkin voinut käydä niin, että uudesta Duumasta on tullut paljon oppositiohenkempi ja vallankumouksellisempi kuin ensimmäinen Duuma?

Vastataksemme tähän kysymykseen meidän on ennen kaikkea tarkasteltava tietoja valitsijamiesten jakaantumisesta eri puolueiden kesken toisen Duuman puolue- ja poliittisessa kokoonpanossa kadettien äänenkannattajan — „Retsh” lehden tietojen mukaan, jotka käsittävät likipitäen $\frac{9}{10}$ euroopanpuoleisen Venäjän kaikista valitsijamiehistä

(lukuunottamatta Puolaa, Kaukasiaa, Siperiaa j.n.e.). Otamme viisi poliittista perusryhmää, koska ei ole yksityiskohtaisempia tietoja valitsijamiesten poliittisesta kannasta. Ensimmäisen ryhmän muodostaa *oikeisto*. Siihen kuuluvat niin sanotut „mustasotnialaiset” (monarkistit, Venäjän kansan liitto j.n.e.), jotka kannattavat palaamista täydelliseen itsevaltiuteen sen puhtaassa muodossa ja kehoittavat hillittömään sotilaalliseen terroriin vallankumouksellisia vastaan ja salamurhiin — sellaisiin kuin Duuman jäsenen Herzensteinin murha, — jotka järjestävät „pogromeja” j.n.e. Siihen kuuluvat myös niin sanotut „lokakuulaiset” (niin Venäjällä nimitetään suurteollisuudenharjoittajain puoluetta), jotka heti tsaarin lokakuun 17 päivän manifestin jälkeen v. 1905 yhtyivät vastavallankumoukseen ja tukevat nyt kaikin tavoin hallitusta. Vaaleissa tämä puolue solmii usein vaaliliittoja monarkistien kanssa.

Toisen ryhmän muodostavat *puolueettomat*. Näemme myöhemmin, että monet valitsijamiehet ja edustajat, varsinkin talonpoikaiston keskuudesta, ovat verhoutuneet tuon nimen suojiin välttyäkseen vainotoimenpiteiltä vallankumouksellisten vakaumustensa vuoksi.

Kolmannen ryhmän muodostavat *liberaalit*. Liberaalisten puolueiden johdossa on perustuslaillis-demokraattinen (niin sanottu „kadetti”-puolue) eli „kansanvapauden” puolue. Se on Venäjän vallankumouksessa keskustapuolue; se on tilanherrain ja talonpoikain välillä. Porvaristo yrittää sovittaa nämä luokat keskenään. Liberaalisen porvariston puolueen — kadettien — arviointi on mitä tärkein kohta erimielisyyksissä, joita Venäjän sosialidemokratian sisällä on sen kahden suunnan välillä.

Duumassa ovat venäläisten liberaalien puolella opportunistimin näkökohtien eikä poliittisten vakaumustensa vuoksi myös Puolan „mustasotnialaiset” — „kansandemokraattien” puolue, joka taistelee Puolassa vallankumouksellista proletariaattia vastaan kaikin keinoin, aina ilmiantoja ja murhia myöten.

Neljännän ryhmän muodostavat *progressistit*. Tämä ei ole puolueen nimi, vaan samoin kuin „puolueettomatkin” mitään sanomaton ja sovinnainen nimitys, jonka tarkoituksena on ennen kaikkea olla suojana poliisivainoilta.

Vihdoin viidennen ryhmän muodostaa *vasemmisto*. Siihen kuuluvat sosialidemokraattien ja sosialistivallankumouksel-

listen, kansansosialistien (jotka ovat likipitään samaa kuin Ranskan radikaalisosialistit) puolueet ja niin sanotut „trudovikit” — vielä aivan muotoutumaton talonpoikaisdemokratian järjestö*. Trudovikit, kansansosialistit ja sosialistivallankumoukselliset ovat luokkaluonteeltaan pikkuporvarillisia ja talonpoikaisia demokraatteja. Toisinaan joidenkin vallankumouksellisten ryhmien valitsijamiehet ovat koettaneet vaalikamppailun aikana verhota itseään yleisellä „vasemmisto”-nimityksellä välttyäkseen varmemmin poliisivainoilta.

„Retsh” lehden numerotiedot osoittavat nyt, että meidän johtopäätöksemme puolueiden yhteiskunnallisesta kokoonpanosta ovat olleet oikeat.

I. Valitsijamiesten lukumäärä

Puolueet	Euroopan-Venäjän 51 läänissä										Suurkaupungit	
	Maanomistajain		Kaupunkien		Talonpoikain		Työväen		Yhteensä		Valitsijamiehiä	%
	Valitsijamiehiä	%	Valitsijamiehiä	%	Valitsijamiehiä	%	Valitsijamiehiä	%	Valitsijamiehiä	%		
Oikeisto	1.224	70,9	182	13,9	764	33,8	—	—	2.170	40,0	346	20,7
Puolueettomat	81	4,7	27	2,1	248	11,0	2	1,4	358	6,6	—	—
Liberaalit	154	8,9	504	38,7	103	4,6	—	—	761	14,0	940	56,4
Progressistit...	185	10,7	280	21,5	561	24,9	3	2,1	1.029	18,9	55	3,3
Vasemmisto ...	82	4,8	311	23,8	582	25,7	140	96,5	1.115	20,5	327	19,6
<i>Yhteensä</i> ...	1.726	100,0	1.304	100,0	2.258	100,0	145	100,0	5.433	100,0	1.668	100,0

* Saksalaisessa lehdistössä tätä puoluetta nimitetään usein „työväen ryhmäksi”, mikä tavallaan viittaa sukulaissuhteeseen työväenluokan kanssa. Venäjällä niiden välillä ei todellisuudessa ole edes tällaista sanallistakaan sukulaisuutta. Sen vuoksi on parasta jättää „trudovikit”-sana kääntämättä ja merkitä sen avulla pikkuporvarillista, nimenomaan talonpoikaisdemokratiaa.

II. Duuman edustajain lukumäärä

Puolueet	Euroopan-Venäjän 51 lääninä						Puola		Kau- kasia		Siperia ja itäiset läänit		Koko Venäjän keisari- kun- nassa	
	Lää- neistä		Talon poikais- kuurias- ta		Suur- kaupun- geista									
	Edustajia	%	Edustajia	%	Edustajia	%	Edustajia	%	Edustajia	%	Edustajia	%	Edustajia	%
Oikeisto	85	25,7	4	7,5	5	18,5	1	2,7	2	7,1	—	—	97	19,8
Puolueettomat ...	18	5,4	3	5,7	—	—	—	—	—	—	1	7,1	22	4,5
Liberaalit.....	82	24,8	10	18,9	17	63,0	32	86,5	9	32,2	6	42,9	156	31,8
Progressistit.....	20	6,0	10	18,9	—	—	3	8,1	2	7,1	—	—	35	7,1
Vasemmisto	126	38,1	26	49,0	5	18,5	1	2,7	15	53,6	7	50,0	180	36,8
<i>Yhteensä ...</i>	331	100,0	53	100,0	27	100,0	37	100,0	28	100,0	14	100,0	490	100,0

Kuten edellä esitetyistä taulukoista näkyy, suurkaupungit muodostavat erityisen ryhmän, nimittäin: Pietari valitsee 6 edustajaa, Moskova 4, Varsova ja Tashkent 2 kumpikin, muut kaupungit — jokainen yhden, kaikkiaan 17 kaupunkia — 27 edustajaa. Muiden Duuman edustajain valitsemisen toimittavat kaikki neljä kuuriaa yhdessä eri läänien valitsijamiesten kokouksissa; mutta sen lisäksi talonpoikain valitsijamiehet valitsevat jokaisessa läänissä 1 edustajan talonpoikaiskuuriasta. Näin ollen muodostuu kolme edustajain ryhmää: läänien vaalikousten, talonpoikaiskuurian ja suurkaupunkien valitsema ryhmä.

Noin tusina edistysmielisen tai vasemmistolaisen blokin valitsijamiehiä on voitu jakaa eri puolueeryhmien kesken vain laskelmien perusteella; mutta yleensä nämä numerot antavat toistaiseksi täydellimmän ja luotettavimman

aineiston Venäjän eri puolueiden luokkarakenteen ymmärtämiseksi.

Työväenkuuria valitsee maaseutukaupungeissakin ja ennen kaikkea tietysti suurkaupungeissa melkein poikkeuksetta vasemmistolaisia, nimittäin 96,5%. Työväenkuurian 140 vasemmistolaisesta valitsijamiehestä 84 on sosialidemokraattia, 52 sellaista vasemmistolaista, joita ei ole tarkalleen määritelty (suurin osa samoin sosialidemokraatteja), ja 4 sosialistivallankumouksellista. Näin ollen Venäjän sosialidemokratia, niiden liberaalien valheellisista väitteistä huolimatta, jotka haluaisivat kuvata sen vallankumouksellisen intelligenssin puolueeksi, on todellinen *työväenpuolue*. Pietarissa — kaupungissa ja läänissä — 24:stä työväenkuurian valitsemasta valitsijamiehestä oli sosialidemokraatteja 20 ja sosialistivallankumouksellisia 4; Moskovassa — kaupungissa ja läänissä — työväenkuuria valitsi yksinomaan sosialidemokraatteja, nimittäin 35 j.n.e.

Talonpoikaiskuuriassa tulee näkyviin heti ihmeteltävä epäsuhte: talonpoikaisvalitsijamiesten keskuudessa 33,8% kuuluu oikeistoon, samalla kun *Duuman edustajain* keskuudessa, jotka ovat samojen talonpoikaiskuurian valitsijamiesten valitsemaa, on ainoastaan 7,5% oikeistolaisia. On selvää, että talonpoikain valitsijamiehet vain *nimittivät* itseään oikeistolaisiksi välttyäkseen hallituksen vainotoinmenpiteiltä. Venäläinen lehdistö on todennut tämän ilmiön useammassa kuin 100 tapauksessa, ja vaalitulasto todistaa sen nyt lopullisesti.

Talonpoikaiskuuriasta ei saa tehdä päätelmiä sen perusteella, miksi valitsijamiehet itseään nimittävät, vaan yksinomaan vain sen mukaan, mihin puolueeseen lukeutuvat heidän *edustajansa*. Näemme, että talonpoikaiskuuria *muodostaa työväenkuurian jälkeen kaikkein vasemmistolaisimman ryhmän*. Talonpojat valitsivat oikeistolaisia ainoastaan 7,5% ja 67,95% *sellaisia, jotka ovat vasemmistolaisempia kuin liberaalit!* Suurin osa Venäjän talonpoikaistosta on mielialoiltaan *vallankumouksellista*, — sellainen on toisen Duuman vaalien antama opetus. Se on hyvin tärkeä tosiasia, sillä se todistaa, että vallankumous Venäjällä ei ole vielä läheskään lopussa. Niin kauan kun talonpojan vaatimuksia ei ole tyydytetty, niin kauan kun talonpoika ei ole edes rauhoittunut, vallankumouksen *täytyy* jatkua. Mutta talonpojan vallankumouksellisella mielialalla ei ole

tietystikään mitään yhteistä sosialidemokratian kanssa: talonpoika on porvarillis-demokraattinen vallankumouksellinen eikä mikään sosialisti. Hän ei taistele sen puolesta, että kaikki tuotantovälineet luovutettaisiin yhteiskunnan haltuun, vaan sen puolesta, että talonpoikaisto konfiskoisi maat tilanherroilta.

Talonpoikaiston porvarillis-demokraattinen vallankumouksellinen tietoisuus saa tyypillisen puolue- ja poliittisen ilmauksensa trudovikkien, sosialistivallankumouksellisten ja kansansosialistien puolueissa. 53:sta talonpoikaiskuuriin valitsemasta Duuman edustajasta näihin talonpoikaisdemokraatteihin kuuluu 24 (10 vasemmistolaisista, 10 trudovikkia, 4 sosialistivallankumouksellista), ja edelleen on varmaa, että enemmistö niistä 10 progressistista ja 3 puolueettomasta, jotka ovat talonpoikien valitsemia, kuuluu trudovikkeihin. Sanomme: on varmaa, siksi että ensimmäisen Duuman jälkeen trudovikkeja vainottiin armottomasti, ja talonpojat ovat kyllin varovaisia ollakseen nimittämättä itseään trudovikeiksi, vaikka Duumassa he *tosiasiallisesti äänestävät* trudovikkien kanssa yhdessä. Niinpä esimerkiksi trudovikkien tärkeimpänä lakiehdotuksena I Duumassa oli agraarilakiehdotus, joka tunnetaan „104:n ehdotuksen” nimellä (tuon ehdotuksen oleellisena sisältönä on tilanherrain maiden viipymätön kansallistaminen ja tulevaisuudessa — talonpoikien maaosuuksien kansallistaminen sekä tasasuhtainen maankäyttö). Tämä ehdotus on talonpoikaisjoukkojen poliittisen ajattelun erinomainen tulos eräässä talonpoikaiselämän tärkeimmässä kysymyksessä. Tämän ehdotuksen allekirjoitti ainoastaan 70 „trudovikkia” ja 25 talonpoikaa, jotka nimittivät itseään puolueettomiksi tai eivät yleensä antaneet mitään vastausta puoluekantaansa koskevaan kysymykseen!

Näin ollen „Työ”-ryhmä Venäjällä on epäilemättä maa-seudun talonpoikaisdemokratian puolue. Ne ovat vallankumouksellisia puolueita, muttei tämän sanan sosialistisessa, vaan porvarillis-demokraattisessa merkityksessä.

Kaupunkikuuriassa on tehtävä ero suur- ja pikkukaupunkien välillä. Pikkukaupungeissa eri luokkien väliset poliittiset ristiriidat eivät ilmene niin voimakkaina, niissä ei ole suuria proletariaatin joukkoja (jotka muodostavat erityisen työväenkuurian), ja oikeisto on siellä heikompi. Suurkaupungeissa ei ole lainkaan puolueettomia valitsijamiehiä, ja

epämääräisten „progressistien” lukumäärä on siellä aivan mitätön; sen sijaan oikeisto on siellä voimakkaampi ja vasemmisto heikompi. Syy on yksinkertainen: suurkaupunkien proletariaatti muodostaa erityisen työväenkuurian, jota ei ole merkitty valitsijamiestaulukkoomme*. Pikkuporvaristo on siellä paljon vähälukuisempi kuin pienissä kaupungeissa. Vallitsevana on suurteollisuus: sitä edustavat osaksi oikeisto ja osaksi liberaalit.

Valitsijamiesten kokoonpanoa koskevat tiedot todistavat silmännähtävästi, että liberaalisten puolueiden (etupäässä siis kadettien puolueen) perustan muodostaa kaupunkilais- ja ennen kaikkea suurteollisuusporvaristo. Se, että tämä porvaristo, jota pelottaa proletariaatin itsenäisyys ja voima, kääntyy oikealle, käy erikoisen selväksi, kun verrataan suur- ja pikkukaupunkeja. Viimeksi mainituissa on kaupunki- (s.o. porvarillisessa) kuuriassa paljon enemmän vasemmistoaaineksia.

Venäjänsosialidemokraattien tärkeimmät erimielisyydet liittyvät kiinteästi tähän kysymykseen. Toinen siipi (niin sanotut „menshevikit”) pitää kadetteja ja liberaaleja edistysmielisenä kaupunkiporvaristona, maaseudun takapajuisen pikkuporvariston (trudovikkien) vastakohtana. Siitä seuraa, että porvaristo tunnustetaan vallankumouksen liikkeellepanevaksi voimaksi ja julistetaan kadettien tukemisen politiikkaa. Toinen siipi (niin sanotut „bolshevikit”) pitää liberaaleja suurteollisuuden edustajina, jotka proletariaatin pelossa pyrkivät keskeyttämään vallankumouksen mahdollisimman pian ja menevät kompromisseihin taantumuksen kanssa. Tämä siipi pitää trudovikkeja vallankumouksellisenä pikkuporvarillisena demokratiana ja pysyy siinä mieliteessä, että talonpoikaistolle tärkeimmässä maakysymyksessä — suurmaaomaisuuden konfiskoinnissa he ovat taipuvaisia asettumaan radikaaliselle kannalle. Siitä johtuu bolshevikien taktiikka. He eivät hyväksy petturimaisen liberaalisen porvariston, s.o. kadettien, tukemista, vaan koettavat vapauttaa demokraattisen pikkuporvariston

* Sitä varten ei ole tietoja. Sen vuoksi työväenkuurian valitsijamiehiä koskevat numerot on pyyhitty taulukosta pois. Meillä on tarkat tiedot ainoastaan 37 työläisvalitsijamiehestä. He kuuluvat poikkeuksetta kaikki vasemmistoon. Kaikkien työläisvalitsijamiesten yhteinen lukumäärä euroopanpuoleisella Venäjällä on lain mukaan 208. Heistä meillä on tarkempia tietoja 145:stä, mikä yhdessä äsken mainittujen 37 valitsijamiehen kanssa, jotka on valittu suurkaupunkien työväenkuuriassa, tekee 182, s.o. $\frac{9}{10}$ työläisvalitsijamiesten yhteisestä lukumäärästä.

liberaalien vaikutuksesta; he tahtovat vieroittaa talonpojan ja kaupungin pikkuporvarin liberaaleista ja johdattaa heidät proletariaatin — etujoukon mukana vallankumoustaisteluun. Venäjän vallankumous on yhteiskunnallis-taloudelliselta sisällöltään porvarillinen vallankumous, mutta sen liikkeellepanevana voimana ei kuitenkaan ole liberaalinen porvaristo, vaan proletariaatti ja demokraattinen talonpoikaisto. Vallankumouksen voitto on mahdollinen vain proletariaatin ja talonpoikaiston vallankumouksellis-demokraattisen diktatuurin tietä.

Jos haluamme päästä selville siitä, onko liberaalien ja kaupunkien pikkuporvariston välinen liitto kestävä, niin meille ovat erikoisen mielenkiintoisia tilastotiedot siitä *äänimäärästä*, jonka puolueiden vaaliliitot saivat suurkaupungeissa. Tilastontutkija Smirnovin tietojen mukaan 22 suurkaupungissa tulee monarkistien osalle 17.000 ääntä, lokakuulaisten — 34.500, kadettien — 74.000 ja vasemmistoblokin osalle 41.000*.

Toisen Duuman vaalien aikana sosialidemokratian kummankin siiven, menshevikkien ja bolshevikkien, kesken kehkeytyi kiiwas taistelu kysymyksestä, pitikö solmia vaaliliitto kadettien kanssa vaiko kadetteja vastaan trudovikkien kanssa. Moskovassa bolshevikkien kannattajat olivat voimakkaampia. Siellä muodostui vasemmistoblokki, ja menshevikit yhtyivät siihen. Pietarissa samoin bolshevikit olivat voimakkaampia, ja vaalien aikana siellä muodostui samoin vasemmistoblokki, mutta menshevikit eivät yhtyneet siihen, vaan erosivat järjestöstä. Tapahtui kahtiajakaantuminen, joka jatkuu vielä nytkin. Menshevikit vetosivat mustasotnialaisten taholta uhkaavaan vaaraan, s.o. he pelkäsivät, että mustasotnialaiset pääsevät vaaleissa voitolle vasemmiston ja liberaalien äänten hajaantumisen vuoksi. Bolshevikit sanoivat, että tuon vaaran ovat keksineet liberaalit, joiden tarkoituksena oli vain houkutella pikkuporvarillinen ja proletaarinen demokratia porvarillisen liberalismin siipien suojaan. Numerotiedot todistavat, että vasemmiston ja kadettien äänten summa ylittää enemmän kuin kaksinkertaisesti lokakuulaisten ja monarkistien

* „Vasemmistoblokilla” tarkoitetaan sosialidemokraattien vaaliliittoa pikkuporvarillisen demokratian puolueiden kanssa (ensl kädessä „trudovikkien” kanssa käsittäen tämän sanan mitä laajimmassa merkityksessä ja pitääen tämän ryhmän vasempana siipenä sosialistivallankumouksellisia). Tämä blokki oli suunnattu sekä oikeistoa että liberaaleja vastaan.

yhteisen äänimäärän *. Opposition äänten jakaantuminen ei siis voinut auttaa oikeistoa pääsemään voitolle.

Nämä numerot, jotka käsittävät enemmän kuin 200.000 kaupunkilaisvalitsijaa, samoin kuin tiedot II Duuman yleisestä kokoonpanostakin todistavat, että sosialidemokraattien ja kadettien blokkien todellisena poliittisena tarkoituksena ei ole lainkaan „mustan” vaaran torjuminen (tuo mielipide, vaikkapa se olisi aivan vilpittökin, on yleensä väärä), vaan työväenluokan itsenäisen politiikan hävittäminen ja työväenluokan alistaminen liberaalien hegemonian alaiseksi.

Venäjän sosialidemokratian molempien siipien välisen kiistan ytimenä on sen kysymyksen ratkaiseminen, tunnustetaanko liberaalien hegemonia vai pyritäänkö työväenluokan hegemoniaan porvarillisessa vallankumouksessa.

Se seikka, että sosialidemokraattien ja trudovikkien solmittua ensimmäisen sopimuksen kadetteja vastaan vasemmistolaiset, niistä tavattoman suurista vaikeuksista huolimatta, joita kohdattiin agitaatioissa, valloittivat 22 kaupungissa 41.000 ääntä, s.o. pääsivät edelle lokakuulaisista ja saivat enemmän kuin puolet liberaalien saamasta äänimäärästä, on bolshevikeille todisteena siitä, että kaupunkien demokraattinen pikkuporvaristo kulkee kadettien perässä enemmän tottumuksen voimasta ja liberaalien metkujen vuoksi kuin siitä syystä, että nämä kerrokset vihaisivat vallankumousta.

Siirrymme nyt viimeiseen, maanomistajain kuuriaan. Siellä näemme selvästi ilmenevänä oikeiston ylivoiman: 70,9% valitsijamiehistä on oikeistolaisia. Suurmaanomistajan vastenmielisyys vallankumousta kohtaan ja hänen kääntymisensä vastavallankumouksen puolelle sen vaikutuksesta, että talonpoika taistelee maasta, on aivan kiertämätön.

Jos vertailemme nyt läänien vaalikokousten vaaliryhmien ja Duuman kokoonpanoa näissä kokouksissa valittujen edustajien poliittisen suunnan kannalta, niin huomaamme, että progressisti on useimmiten vain nimi, jonka takana

* Saman hra Smirnovin laskelmien mukaan 16 kaupungissa, joissa vaaleihin osallistui 72.000 valitsijaa ja joissa taisteli 2 (tai 3) eikä 4 ehdokaslistaa, oppositio sai 58,7% ja oikeisto 21%. Sielläkin ensimmäinen luku on enemmän kuin kaksi kertaa suurempi jälkimmäistä. Sielläkin mustasotnalaisvaara oli liberaalien käytämä pettävä pelätin; liberaalit puhuivat paljon oikealta uhkaavasta vaarasta, vaikka todellisuudessa pelkäsivät „vasemmistövaaraa” (sanonta, jonka olemme lainanneet kadettien äänenkannattajasta, „Retsh” lehdestä).

piilee vasemmistolainen. Valitsijamiesten keskuudessa on 20,5% vasemmistolaisia ja 18,9% progressisteja. Edustajista kuuluu vasemmistoon 38%! Oikeistolla on vain 25,7% edustajista, ja kuitenkin sillä oli 40% valitsijamiehistä; mutta jos vähennämme viimeksi mainituista talonpoikien lähettämät valitsijamiehet (olemme jo todistaneet, että vain Venäjän hallituksen asiamiehet, jotka vääristelivät vaalitiedoituksia, saattoivat pitää heitä oikeistolaisina), niin saamme $2.170 - 764 = 1.406$ oikeistoa lähellä olevaa valitsijamiestä, s.o. 25,8%. Molemmat tulokset käyvät siis täydellisesti yhteen. Nähtävästi liberaalisia valitsijamiehiä piileskelee osaksi „puolueettomien” ja osaksi „progressistien” nimen takana ja talonpoikia jopa „oikeistolaistenkin” takana.

Venäjän ei-venäläisiin osiin — Puolaan ja Kaukasiaan vertaaminen antaa uuden todisteen siitä, että porvarillisen vallankumouksen todellisena liikkeellepanevana voimana Venäjällä ei ole porvaristo. Puolassa ei ole lainkaan vallankumouksellista talonpoikaisliikettä eikä mitään kaupunkiporvariston oppositiota; liberaaleja ei ole juuri lainkaan. Vallankumouksellista proletariaattia vastassa on suur- ja pikkuporvariston taantumuksellinen blokki. Sen vuoksi siellä voittivat narodovetsi-demokraatit. Kaukasiassa vallankumouksellinen talonpoikaisliike on hyvin voimakasta, liberaalit ovat siellä miltei yhtä voimakkaita kuin Venäjällä, mutta voimakkain puolue siellä on vasemmisto: vasemmistolaisten % Duumassa (53,6%) on likipitään yhtä suuri kuin talonpoikaiskuuriasta olevien edustajien % (49%). Vain työläiset ja vallankumoukselliset-demokraattinen talonpoikaisto voivat viedä porvarillisen vallankumouksen päätökseen. Edistyneessä, kapitalistisesti korkealle kehittyneessä Puolassa ei ole agraarikysymystä siinä mielessä kuin Venäjällä, siellä ei ole ensinkään talonpoikaiston vallankumouksellista taistelua tilanherrojen maiden konfiskoinnin puolesta. Sen vuoksi Puolassa vallankumouksella ei ole mitään muuta vankkaa tukea kuin proletariaatti. Siellä luokkaristiriidat lähentelevät länsieurooppalaista tyyppiä. Kaukasiassa havaitsemme päinvastaisen ilmiön.

Huomautamme tässä vielä, että „Retsh” lehden laskelmien mukaan 180 vasemmistolaista jakaantuu eri puolueiden kesken seuraavasti: 68 vasemmistolaista, 9 kansansosialistia (trudovikkien oikeistosiipi), 28 sosialistivallan-

kumouksellista ja 46 sosialidemokraattia... Viimeksi mainittuja lasketaan tosiasiallisesti olevan nyt jo 65. Liberaalit koettavat mikäli mahdollista pienentää sosialidemokraattien lukua.

Luokkarakenteensa puolesta nämä ryhmät voidaan jakaa kahteen kerrostumaan: kaupunkien ja etenkin maaseudun demokraattisen pikkuporvariston osalle tulee 134 edustajaa ja proletariaatin osalle 46 edustajaa.

Yleensä näemme, että Venäjällä eri puolueiden luokkajako ilmenee tavattoman selvänä. Suurmaanomistajat kuuluvat mustasotniaalisiin, monarkisteihin ja lokakuulaisiin. Suurteollisuutta edustavat lokakuulaiset ja liberaalit. Taloudenhoitomenetelmien puolesta Venäjän tilanherrat jakaantuvat sellaisiin, jotka hoitavat taloutta vielä puolifeodaalisin keinoin, teettävät työtä talonpoikien karjan ja työkalujen avulla (talonpoika on silloin tilanherran orjuuttama), ja sellaisiin, jotka ovat jo ottaneet käytäntöön nykyaikaisia kapitalistisia taloudenhoitomuotoja. Jälkimmäisten joukossa on melko paljon liberaaleja. Kaupunkien pikkuporvaristoa edustavat liberaalit ja trudovikit. Talonpoikaista pikkuporvaristoa edustavat trudovikit ja etenkin näiden vasen siipi — sosialistivallankumoukselliset. Proletariaatilla on oma edustajistonsa sosialidemokratian muodossa. Venäjän kapitalistisen kehityksen ollessa silminnähtävän takapajuista tämä yhteiskunnan luokkarakenteen mukainen puolueyhmittymien selvä esiintyminen on selitettävissä vain aikakauden rajulla vallankumouksellisella mielialalla, jolloin puolueita muodostuu paljon nopeammin ja jolloin luokkatietoisuus kasvaa ja selvenee mittaamattomasti nopeammin kuin seisauksen tai niin sanotun rauhallisen edistyksen kaudella.

*Julkaistu maaliskuun 27 p:nä 1907
„Die Neue Zeit“ aikakauslehden
26. numerossa, I. Band, 1906—07
Allekirjoitus: A. L i n i t s c h*

*Julkaistaan aikakauslehden
tekstin mukaan
Käännös
saksan kielestä*

VALLANKUMOUKSELLISEN SOCIALIDEMOKRATIAN TOIMINTAOHJELMA

I

Puolueen edustajakokous, kuten tunnettua, kutsutaan koolle muutaman viikon kuluttua. On ryhdyttävä mitä tarkimmin valmistautumaan edustajakokoukseen, pohtimaan taktiikan peruskysymyksiä, joista puolueen on tässä edustajakokouksessa päätettävä.

Puolueemme Keskuskomitea on jo suunnitellut edustajakokouksen päiväjärjestyksen, joka on julkaistu lehdissä. Keskeisimpiä kysymyksiä tässä päiväjärjestyksessä ovat: 1) „Lähimmät poliittiset tehtävät” ja 2) „Valtakunnanduuma”. Mitä tulee toiseen kysymykseen, niin on itsestään selvää, miten välttämätön se on, eikä se voi aiheuttaa kiistoja. Ensimmäinen kysymys on mielestämme myös välttämätön, mutta vähän toisenlaisessa sanamuodossa tai oikeammin sanoen sisällöltään hiukan muutettuna.

Jotta voitaisiin heti aloittaa koko puolueen mitassa edustajakokouksen tehtävien ja sen ratkaistavina olevien taktiikkakysymysten pohdinta, puolueemme molempien pääkaupunkijärjestöjen ja „Proletarin” toimituskollegion edustajien neuvottelukokous laati toisen Duuman koolle-kutsumisen aattona alempana julkaistut päätöslauselmaehdotukset *. Aiomme selittää lyhyesti, *miten* neuvottelukokous ymmärsi tehtävänsä, *miksi* se esitti ensi vuorossa päätöslauselmaehdotukset juuri niistä ja niistä kysymyksistä ja *mitä perusajatuksia* se kehitteli näissä päätöslauselmissa.

Ensimmäinen kysymys: „Lähimmät poliittiset tehtävät”.

* Ks. tätä osaa, ss. 119—130. *Toim.*

Mielestämme nykyisellä kaudella ei saa asettaa kysymystä *tällä tavalla* VSDTP:n edustajakokoukselle. Tämä kausi on vallankumouuskautta. Kaikki sosialidemokraatit fraktioista riippumatta ovat tästä samaa mieltä. Jotta vakuuttuisi siitä, että väitteemme on oikea, riittää, kun silmäilee sen päätöslauselman *periaatteellista* osaa, jonka menshevikit ja bundilaiset hyväksyivät VSDTP:n Yleisvenäläisessä konferenssissa marraskuussa 1906.

Vallankumouksellisella kaudella *ei saa* rajoittua *lähimpien* poliittisten tehtävien määrittelemiseen, sitä ei saa tehdä kahdesta syystä. Ensinnäkin, sellaisilla kausilla nousevat etualalle sosialidemokraattisen liikkeen *perustehtävät*, ja ne vaativat, erotukseksi „rauhallisen” ja vähäisen perustuslaillisen rakennustyön kausista, perinpohjaista käsittelyä. Toiseksi, sellaisella kaudella *ei voida* määritellä *lähimpiä* poliittisia tehtäviä, sillä vallankumouksen erikoisuus onkin juuri siinä, että silloin ovat mahdollisia ja kiertämättömiä jyrkät murrokset, nopeat käänteet, odottamattomat tilanteet ja äkkinäiset purkaukset. Jotta tämä käsitettäisiin, riittää, kun sanotaan, että vasemmistolaisen Duuman hajottaminen ja vaalilain muuttaminen mustasotnialaisessa hengessä on mahdollista ja luultavaakin.

Hyvähän esimerkiksi itävaltalaisien oli määritellä „lähin” tehtävänsä: taistelu yleisen äänioikeuden puolesta, kun kaikki merkit osoittivat, että enemmän tai vähemmän rauhallisen, johdonmukaisen ja perinnäisen perustuslaillisen kehityksen kausi jatkuu. Entä meillä, eivätkö yksin menshevikitkin puhu edellä mainitussa päätöslauselmassa siitä, että *rauhallinen* tie on mahdoton, että Duumaan on valittava taistelijoita eikä anojia? Eivätkö he tunnusta taistelua perustavan kokouksen puolesta? Kuvitelkaapa mielessänne eurooppalaista maata, jossa on muodostunut ja joksikin aikaa vakiintunut perustuslaillinen järjestelmä ja jossa voisi tulla kysymykseen tunnus: „perustava kokous” ja „anojan” asettaminen „taistelijan” vastapainoksi Duumassa,—niin ymmärrätte, että sellaisissa oloissa „lähimpiä” tehtäviä *ei voitaisi* määritellä niin kuin ne määritellään nykyisin Länessä. Mitä menestyksellisempää tulee olemaan sosialidemokratian ja vallankumouksellisen porvarillisen demokratian duumatoiminta, sitä luultavampi on Duuman-ulkopuolisen taistelun purkaus, joka nostaa ratkaistavaksemme aivan erikoisia lähimpiä tehtäviä.

Ei. Puolueen edustajakokouksessa meidän ei pidä käsitellä niinkään paljon proletariaatin lähimpiä kuin sen *perustehtäviä*, joita sillä on porvarillisen vallankumouksen nykyisessä vaiheessa. Muussa tapauksessa joudumme sellaisten ihmisten asemaan, jotka ovat avuttomia ja joutuvat jokaisessa tapahtumain käänteessä hämmingin valtaan (niin kuin kävikin jo monasti vuonna 1906). „Lähimpiä” tehtäviä me emme kuitenkaan voi määritellä,— samoin kuin ei kukaan voi sanoa etukäteen, säilyykö toinen Duuma ja vuoden 1905 joulukuun 11 päivän vaalilaki viikon, kuu-kauden vai puoli vuotta. Mutta sitä, miten on ymmärrettävä sosialidemokraattisen proletariaatin perustehtävät vallankumouksessamme, ei meillä koko puolueen nimessä ole vielä selvitetty. Ja ilman sen selvittämistä kaikenlainen johdonmukainen, periaatteellinen politiikka on mahdotonta,— kaikenlaiset „lähimpien” tehtävien määrittelemisyritykset tulevat epäonnistumaan.

Yhdistävä edustajakokous ei hyväksynyt mitään päätöslauselmaa ajankohdan arvioinnista ja proletariaatin tehtävistä vallankumouksessa, ei hyväksynyt, vaikka sosialidemokraattisen puolueen molemmat virtaukset *olivat* esittäneet vastaavat ehdotukset,— vaikka kysymys ajankohdan arvioinnista oli otettu päiväjärjestykseen ja sitä *käsiteltiin* edustajakokouksessa. Siis *kaikki* tunnustivat nämä kysymykset tärkeiksi, mutta Tukholman edustajakokouksen enemmistö ei pitänyt niitä *silloin* riittävän selvinä. On välttämättä ryhdyttävä uudelleen käsittelemään näitä kysymyksiä. Meidän on tarkasteltava ensiksikin sitä, millainen on nykyinen vallankumouksellinen ajankohta yhteiskunnallis-taloudellisen ja poliittisen kehityksen perustendenssien puolesta; — toiseksi, millainen on luokkien (ja puolueiden) poliittinen ryhmitys nykyisellä Venäjällä; — kolmanneksi, millaiset ovat sosialidemokraattisen työväenpuolueen perustehtävät *tällaisella* ajankohdalla, yhteiskunnallisten voimien *tällaisen* poliittisen ryhmityksen vallitessa.

Me emme tietenkään sulje silmiämme näkemästä sitä, että eräät menshevikit (ja ehkä Keskuskomiteakin) käsittivät lähimpiä poliittisia tehtäviä koskevan kysymyksen yksinkertaisesti vain duuma-, s.o. kadettiministeristövaatimuksen kannattamista koskevaksi kysymykseksi.

Plehanov on jo puolustellut tuota vaatimusta „Russkaja Zhizn” lehdessä (helmikuun 23 pnä) hänelle ominaisella —

ja tietysti erittäin kiitettävällä — kiihkeydellä, jota hän on osoittanut menshevikkien sysäämisessä oikealle.

Me ajattelemme, että se on tärkeä, mutta *alistettu* kysymys, että marxilaiset eivät voi asettaa sitä erillisenä, antamatta arviota vallankumouksemme nykyvaiheesta, antamatta arviota kadettipuolueen luokkasisällöstä ja koko sen nykyisestä poliittisesta merkityksestä. Tämän kysymyksen supistaminen pelkkään politikointiin, siihen „periaatteen”, että perustuslaillisessa järjestelmässä yleensä ministeristö on vastuuvollinen edustajakamarin edessä, merkitsisi luokkataistelukannan täydellistä hylkäämistä ja siirtymistä liberaalin näkökannalle.

Juuri sen vuoksi neuvottelukokouksemme yhdisti kysymyksen kadettiministeristöstä vallankumouksen nykyvaiheen arviointiin.

Vastaavassa päätöslauselmassa me aloitamme perustelussa ennen kaikkea kysymyksestä, jonka kaikki marxilaiset tunnustavat peruskysymykseksi,— talouspulaa ja joukkojen taloudellista asemaa koskevasta kysymyksestä. Neuvottelukokous hyväksyi sanamuodon: pulassa „ei ilmene pikaisen päättymisen oireita”. Tämä sanonta lienee liian varovainen. Mutta sosialidemokraattiselle puolueelle on tietysti tärkeää todeta eittämättömät tosiasiat, hahmotella peruspiirteet ja jättää kysymyksen tieteellinen kehittäely puoluekirjallisuuden tehtäväksi.

Pulan pohjalla me toteamme (perustelujen toinen kohta) luokkataistelun kärjistymisen proletariaatin ja porvariston välillä (epäilemätön tosiasia, ja tuon kärjistymisen ilmaukset ovat yleisesti tunnettuja) ja sen jälkeen yhteiskunnallisen taistelun kärjistymisen maaseudulla. Maaseudulla ei ole ollut selvästihavaittavia, heti silmään pistäviä tapahtumia, sellaisia kuin työsulut, mutta jo sellaiset hallituksen toimenpiteet kuin marraskuun agraarilait⁶⁰ („talonpoikaistorvariston lahjominen”) todistavat, että taistelu kärjistyy, että tilanherrojen on pakko suunnata kaikki ponnistuksensa talonpoikaiston kahtiajakamiseen talonpoikaiston yhteisen rynnistyksen heikentämiseksi.

Emme tiedä, mihin nämä ponnistukset loppujen lopuksi johtavat. Kaikki „keskeneräiset” (Marxin sanonta) porvarilliset vallankumoukset „ovat päättyneet” varakkaan talonpoikaiston siirtymiseen järjestystä kannattamaan. Sosialidemokratian on joka tapauksessa tehtävä kaikkensa

talonpoikaiston mitä laajimpien kerrosten tietoisuuden kehittämiseksi, sen hyväksi, että ne tulisivat käsittämään maaseudulla tapahtuvan luokkataistelun.

Edelleen, 3:nnessa kohdassa todetaan Venäjän poliittisen historian tärkein tosiasia vuoden ajalta: yläluokkien „oikeistolaistuminen” ja alaluokkien „vasemmistolaistuminen”. Olimme sitä mieltä, että varsinkin vallankumouksellisina kausina sosialidemokratian *on* edustajakokouksissaan *tehtävä yhteenvedot* yhteiskuntakehityksen vaiheista *soveltaen* niiden suhteen marxilaisia tutkimusmenetelmiään, *opettaen* muita luokkia luomaan silmäyksen taaksepäin ja suhtautumaan poliittisiin tapahtumiin *periaatteellisesti* eikä hetken edun tai muutamien päivien menestyksen kannalta, kuten tekee porvaristo, joka oikeastaan ylenkatsoo kaikkea teoriaa ja pelkää kaikkea nykyhistorian luokkakantaista erittelyä.

Äärimmäisyyksien voimistuminen on keskustan heikkene- mistä. Keskustana eivät ole lokakuulaiset, kuten jotkut sosialidemokraatit (muun muassa Martov) ovat erheelli- sesti luulleet, vaan kadetit. Mikä on tuon puolueen *objektiivinen* historiallinen tehtävä? Marxilaisten täytyy vastata tähän kysymykseen, jos he haluavat pysyä opilleen uskollisina. Päätöslauselma vastaa: „vallankumouksen *keskeyttäminen* mustasotnialaisille tilanherroille ja itsevaltiudelle *otollisten* (sillä kadetit kannattavat vapaaehtoista sopi- mista) myönnytysten avulla”. K. Kautskyn tunnetussa teoksessa „Yhteiskunnallinen vallankumous” on selitetty hyvin, että reformi eroaa vallankumouksesta siinä, että valta säilyy riistäjien luokalla, riistäjien, jotka tukahduttavat riistettyjen kapinan riistäjille *otollisilla* myönnytyksillä ilman näiden vallan *kukistamista*.

Liberaalisen porvariston objektiivinen tehtävä porvarillis- demokraattisessa vallankumouksessa on juuri tuollainen: monarkian ja tilanherraluokan säilyttäminen „järkevien” myönnytysten hinnalla.

Onko tämä tehtävä toteutettavissa? Se riippuu olosuh- teista. Marxilainen ei voi pitää sitä ehdottoman toteutta- mattomana. Mutta porvarillisen vallankumouksen *sellainen* lopputulos merkitsee: 1) porvarillisen yhteiskunnan tuo- tantovoimien pienintä kehitysvapautta (jos tilanherrain maanomistus hävitetään vallankumouksen avulla, tulee Venäjän taloudellinen edistys olemaan verrattomasti

nopeampaa kuin siinä tapauksessa, jos tuota maanomistusta muutetaan kadettien suunnitelman mukaan); 2) kansanjoukkojen perustarpeiden tyydyttämättä jäämistä ja 3) kansanjoukkojen väkivaltaisen nujertamisen välttämättömyyttä. Kadettimainen „rauhallinen” perustuslaillinen kehitys ei ole toteutettavissa ilman joukkojen väkivaltaista nujertamista. Se meidän pitää painaa lujasti mieleemme ja juurruttaa joukkojen tietoisuuteen. Kadettien „yhteiskunnallinen rauha” on rauhaa tilanherralle ja tehtailijalle, se on *tukahdutetun* talonpoikais- ja työläiskapinan „rauhaa”.

Stolypinilaiset kenttäoikeuksien suorittamat vainotoimenpiteet ja kadettien „reformit” ovat saman sortajan kaksi kättä.

II⁶¹

On kulunut kahdeksan päivää siitä, kun julkaisimme ensimmäisen kirjoituksemme tästä aiheesta — ja poliittinen elämä on tuonut jo koko joukon suuria tapahtumia, jotka ovat vahvistaneet silloin sanomamme oikeaksi ja luoneet „tapahtuneen (vai parhaillaan tapahtuvan?) *tosiasian*” kirkasta valoa niihin päivänpolttaviin kysymyksiin, joita silloin kosketelimme.

Kadettien kääntyminen oikealle on tullut jo näkyviin Duumassa. Se, että Roditshevit tukevat Stolypinia saarnamalla maltillisuutta, varovaisuutta, legaalisuutta, rauhoittumista ja kansan kiihoittamisesta luopumista, — ja se, että Stolypin antaa tukea, kuuluisaa „kaikkinaista” tukea Roditsheville, on nyt tosiasia⁶².

Tämä tosiasia on loistavasti todistanut oikeaksi sen nykyisen poliittisen tilanteen analyysin, jonka teimme ennen toisen Duuman avaamista, helmikuun 15—18 p:nä laadituissa päätöslauselmaehdotuksissa. Me kieltäydimme noudattamasta Keskuskomitean ehdotusta ja käsittelemästä „lähimpiä poliittisia tehtäviä”, osoitimme, että moinen ehdotus on aivan sopimaton vallankumouksellisella kaudella, me vaihdoimme tuon hetken-politiikkaa koskevan kysymyksen kysymykseen sosialistisen politiikan perusteista porvarillisessa vallankumouksessa.

Ja viikko vallankumouksellista kehitystä on todistanut täydelleen oikeaksi ennakkonäkemyksemme.

Viime kerralla erittelimme päätöslauselmaehdotuksemme porusteluosan. Tuon osan keskeisimpänä kohtana oli se toteama, että heikentynyt „keskusta”-puolue, s.o. liberaalisporvarillinen kadettipuolue, pyrkii keskeyttämään vallankumouksen mustasotnialaisille tilanherroille ja itsevaltiudelle otollisten myönnytysten avulla.

Vielä eilen, voidaan sanoa, Plehanov ja hänen kanssaan samoin ajattelevat VSDTP:n oikeistosiiven edustajat julistivat tämän bolshevismien aatteen, jota me puolustimme sitkeästi koko 1906 vuoden kuluessa (ja jopa aikaisemminkin, vuodesta 1905, „Kaksi taktiikkaa” kirjasein ilmestymisajasta lähtien),— julistivat sen puolifantastiseksi arveluksi, jonka on synnyttänyt mellakoitsijoille ominainen katsantokanta porvariston osuudesta tahi ainakin liian aikainen ennakoiminen j.n.e.

Tänään kaikki näkevät, että olimme oikeassa. Kadettien „pyrkimys” alkaa toteutua, ja yksinpä sellainenkin sanomalehti kuin „Tovarishtsh”, joka on melkein pä eniten vihannut bolshevismia kadettien armottoman paljastamisen vuoksi, sanoo niiden „Retsh” lehden kumoamien huhupuheiden * johdosta, jotka koskevat kadettien ja mustasotnialaishallituksen välisiä neuvotteluja: „ei savua ilman tulta”.

Voimme vain tervehtiä tuota „bolshevistisen viikon” uusiintumista „Tovarishtsh” lehdessä. Voimme vain todeta, että *historia on vahvistanut oikeiksi kaikki varoituksemme ja tunnuksemme*, historia on paljastanut täydellisesti, miten kevytmielisiä (parhaassa tapauksessa kevytmielisiä) ovat ne „demokraatit” ja valitettavasti muutamat sosialidemokraatitkin, jotka yrittivät torjua kadetteihin kohdistamamme arvostelun.

Kuka puhui ensimmäisen Duuman kaudella siitä, että kadetit hierovat salassa kauppoja hallituksen kanssa? Bolshevikit. Ja sitten osoittautui, että sellainen mies kuin Trepov kannatti kadettiministeristöä.

* Nämä rivit oli jo kirjoitettu, kun luimme maaliskuun 13 päivän „Retsh” lehden pääkirjoituksesta: „Kun julkaistaan tarkat tiedot kadettien ja hallituksen viime vuoden kesäkuussa käymistä paljonpuhutuista neuvotteluista, saa maa tietää, että jos kadetteja voidaan jossain suhteessa moittaa noista „kansan selän takana” käydyistä neuvotteluista, niin ehkä ainoastaan sen saman peräänantamattomuuden vuoksi, josta „Rossija”⁶¹ puhuu”. Niin juuri, sitten „kun julkaistaan”! Mutta haasteista huolimatta kadetit eivät toistaiseksi ole julkaisseet „tarkkoja tietoja” sen enempää vuoden 1906 kesäkuussa pidetyistä neuvotteluista kuin vuoden 1907 tammikuussa käydyistä neuvotteluista (tammikuun 15 pnä — Miljukovin käynti Stolypinin puhella) eikä myöskään vuoden 1907 maaliskuun neuvotteluista. Ja se tosiasia, että neuvotteluja on käyty *kansan selän takana*, jää *tosiasiaksi*.

Kuka paljasti tarmokkaimmin Miljukovin käyntiä Stolypinin puheilla tammikuun 15 päivänä, kun muka kansanvapauden puolueen ja hallituksen välinen vaalitaistelu (muka taistelu) oli kuumimmillaan? Bolshevikit.

Kuka muistutti Pietarin vaalikokouksissa ja toisen Duuman ensi päivinä (katso „Novyi Lutsh” lehteä), että vuoden 1906 kahden miljardin frangin laina oli tosiasiallisesti annettu Dubasoveille ja kumppaneille kadettien välillisellä avulla, jotka Clemenceaun muodollisesta yllytyksestä huolimatta eivät nousseet vastustamaan avoimesti, puolueen nimessä, tuota lainaa? Bolshevikit.

Kuka asetti toisen Duuman *aattona* johdonmukaisen (s.o. proletaarisen) demokratismin politiikan kulmakiveksi „kadettien politiikan *petollisen luonteen*” paljastamisen? Bolshevikit.

Mitä kevyin tuulahdus puhalsi pois kuin hahtuvan kaikki jaarittelut siitä, että pitää kannattaa duumaministeristö- eli vastuuvollinen ministeristö-vaatimusta tahi vaatimusta toimeenpanovallan alistamisesta lainsäädäntövallalle y.m.s. Plehanovin haaveet tämän tunnuksen tekemisestä ratkaisevan taistelun alkamismerkiksi tai joukkojen valistamiseksi osoittautuivat hyväntahtoisen filisterin haaveiksi. Nyt kukaan ei nähtävästi enää tohdi vakavasti kannattaakaan sellaisia tunnuksia. Elämä on osoittanut — tai oikeammin on alkanut osoittaa, — että todellisuudessa tässä ei ole lainkaan kysymys „perustuslaillisen periaatteen” täydellistämisen ja johdonmukaisemman läpiviemisen „periaatteesta”, vaan nimenomaan *kadettien sopimuksenteosta taantumuksen kanssa*. Elämä on osoittanut, että oikeassa olivat ne, jotka näkivät ja osoittivat, että yleisen, muka edistykseellisen periaatteen liberaalisen ulkokuoren takana piilevät sen säikäytetyn liberaalin suppeat luokkaedut, joka nimittää inhoittavia ja likaisia asioita hyvillä sanoilla.

Ensimmäisen päätöslauselmamme johtopäätösten oikeellisuuden on siis todistanut paljon nopeammin kuin saatoimme odottaakaan ja paljon paremmin: ei logiikka, vaan historia; eivät sanat, vaan teot; eivät sosialidemokraattien päätökset, vaan vallankumoustopahtumat.

Ensimmäinen johtopäätös: „silmiemme edessä kehittyvä poliittinen kriisi ei ole perustuslakikriisi, vaan vallankumouksellinen kriisi, joka johtaa proletaari- ja talonpoikaisjoukkojen välittömään taisteluun itsevaltiutta vastaan”.

Toinen, välittömästi ensimmäisestä johtuva: „edessä olevaa duumakamppailua on sen vuoksi pidettävä ja käytettävä hyväksi vain eräänä välitapahtumana kansan vallankumouksellisessa taistelussa vallasta”.

Mikä on perustuslakikriisin ja vallankumouksellisen kriisin välisen eron olemus? Se, että edellinen voidaan ratkaista valtakunnan voimassaolevien peruslakien ja vallallaolevan järjestelmän pohjalla, jälkimmäinen sen sijaan vaatii näiden lakien ja maaorjuudellisen järjestelmän murskaamista. Johtopäätöksissämme ilmaistun ajatuksen on näihin aikoihin asti hyväksynyt koko Venäjän sosialidemokratia fraktioista riippumatta.

Vasta aivan viime aikoina menshevikkien keskuudessa on voimistunut virtaus, joka kallistuu aivan päinvastaiseen katsomukseen, siihen, että hyljättäisiin vallankumouksellisen taistelun aiheet, jäätäisiin voimassaolevan „perustuslain” puitteisiin ja toimittaisiin sen pohjalla. Tässä kuvaavia kohtia päätöslauselmaehdotuksesta, joka koskee suhtautumista Valtakunnanduumaan; sen ovat laatineet „toverit Dan, Koltsov, Martynov, Martov, Negorev y.m. useiden käytännönmiesten osanotolla”, ja se on julkaistu „Russkaja Zhizn” lehden 47. numerossa * (se on julkaistu myös erillisenä lehtisenä):

...„2) Venäjän vallankumouksessa keskeisimmälle sijalle kohottava tehtävä, välitön taistelu vallasta, kiteytyy (?) nykvisen yhteiskuntavoimien suhteen vallitessa (?) pääasiallisesti kansanedustuksen puolesta (?) käytävää taistelua koskevaksi kysymykseksi (?);

...3) toisen Duuman vaalit, joissa valittiin huomattava määrä johdonmukaisia (?) vallankumouksen kannattajia, osoittivat, että kansanjoukoissa kypsyy tietoisuus tämän (?) valtataistelun välttämättömyydestä”...

Niin sotkuisesti ja sekavasti kuin nämä pykälät onkin esitetty, tulee pyrkimys selvästi esiin: proletariaatin ja talonpoikaiston vallankumouksellisen valtataistelun asemesta työväenpuolueen tehtävät tahdotaan *supistaa liberaaliseksi* taisteluksi *olemassaolevan* kansanedustuksen puolesta tai sen pohjalla. Ei auta muu kuin odottaa, hyväksyvätkö todella kaikki menshevikit nyt tai puolueen viidennessä edustajakokouksessa sellaisen kysymyksenasettelun.

* Helmikuun 24 pnä 1907.

Joka tapauksessa kadettien kääntyminen oikealle ja heidän „kaikkalainen” kiittelynsä Stolypinin taholta pakottaa pian puolueemme oikeistosiiven asettamaan kysymyksen jyrkästi: joko jatketaan kadettien tukemisen politiikkaa ja siten lähdetään lopullisesti opportunistin polulle tai tehdään tykkänään loppu kadettien tukemisesta ja hyväksytään politiikaksi proletariaatin sosialistinen itsenäisyys ja taistelu demokraattisen pikkuporvariston vapauttamiseksi kadettien vaikutuksen ja hegemonian alaisuudesta.

Päätöslauselmamme kolmas johtopäätös kuuluu näin: „Sosialidemokratia etumaisen luokan puolueena ei missään tapauksessa voi nykyään tukea kadettien politiikkaa yleensä eikä muun muassa kadettiministeristöä. Sosialidemokratian on tehtävä kaikkensa paljastaakseen joukoille tuon politiikan petollisen luonteen; selittääkseen joukoille niiden edessä olevat vallankumoukselliset tehtävät; todistaakseen niille, että vain silloin, kun joukkojen tietoisuus on korkea ja järjestyneisyys luja, voivat itsevaltiuden mahdolliset myönnytykset muuttua pettämisen- ja turmelemiskeinosta vallankumouksen edelleen kehittämisen keinoksi”.

Me emme yleensä kiellä osittaisten myönnytysten mahdollisuutta emmekä lupaa olla käyttämättä niitä hyväksemme. Päätöslauselman teksti ei jätä tämän suhteen mitään epäilysten varaa. Sekin on mahdollista, että myös kadettiministeristö tulee jossain suhteessa soveltumaan „itsevaltiuden myönnytysten” kategoriaan. Mutta työväenluokan puolue, samalla kun se ei kieltäydy vastaanottamasta „maksua vähin erin” (Engelsin sanonta)⁶⁴, ei saa missään tapauksessa unohtaa asian toista puolta, joka on erikoisen tärkeä ja jonka liberaalit ja opportunistit jättävät varsin usein huomioon ottamatta, nimittäin: „myönnytysten” merkitystä *pettämisen- ja turmelemiskeinona*.

Sosialidemokraatti, ellei hän halua muuttua porvarilliseksi reformistiksi, ei voi unohtaa tätä puolta. Menshevikit ovat anteeksiantamattomasti unohtaneet sen sanoessaan edellä mainitussa päätöslauselmassa: „...„socialidemokratia tulee tukemaan Duuman *kaikkia ponnistuksia* toimeenpanovallan alistamisessa sille”... Valtakunnanduuman ponnistukset merkitsevät Duuman enemmistön ponnistuksia. Duuman enemmistö, kuten kokemus on jo osoittanut, voi muodostua oikeistosta ja kadeteista vasemmistoa *vastaan*. Sellaisen enemmistön „ponnistukset” voivat *alistaa* sille

„toimeenpanovallan” *siten*, että huononnetaan kansan asemaa taikka suorastaan petetään sitä.

Toivokaamme, että menshevikit ovat tässä vain innostuneet liikaa: he eivät tule kannattamaan *kaikkia* nykyisen Duuman enemmistön mainittuun suuntaan tekemiä ponnistuksia. Mutta kuvaavaa on tietysti se, että menshevismin huomattavat johtajat *ovat saattaneet* hyväksyä sellaisen sanamuodon.

Kadettien kääntyminen oikealle pakoittaa tosiasiallisesti *kaikki* sosialidemokraatit fraktioista riippumatta hyväksymään kadettien tukemisesta kieltäytymisen politiikan, heidän petturuutensa paljastamispolitiikan, työväenluokan itsenäisen ja johdonmukaisesti vallankumouksellisen puolueen politiikan.

„Proletari” №№ 14 ja 15,
maaliskuun 4 ja 25 pnä 1907

Julkaistaan „Proletari” lehdessä
tekstin mukaan

**MITEN EI PIDÄ KIRJOITTA
PÄÄTÖSLAUSELMIA ⁶⁵**

*Kirjoitettu maaliskuun 19
(huhtikuun 1) pnä 1907*

*Julkaistu v. 1907 kokoelmassa:
„Taktiikkakysymyksiä” II
Julk. „Novaja Duma”, Pietari
Allekirjoitus: N. L e n i n*

*Julkaistaan kokoelman
tekstin mukaan*

Ei voida olla kiittämättä menshevikkitovereita siitä, että he ovat julkaisseet „Russkaja Zhizn” lehden 47. numerossa (helmikuun 24 pnä) ensimmäisen päätöslauselmaehdotuksen (jonka ovat laatineet toverit Dan, Koltsov, Martynov, Martov, Negorev y.m. useiden käytännönmiesten osantotolla). (Se on julkaistu myös erillisenä lehtisenä.) Jotta voitaisiin valmistautua vakavasti puolueen edustajakokoukseen, on ennakolta julkaistava päätöslauselmaehdotukset ja analysoitava ne seikkaperäisesti.

Päätöslauselma koskee Valtakunnanduumaan suhtautumista.

1. kohta:

„nykyään, kun seitsemän kuukautta on ollut vallalla mitä hillittömin diktatuuri, joka ei ole kohdannut terrorisoitujen kansanjoukkojen järjestynyttä vastarintaa, Valtakunnanduuman toiminta, joka herättää näiden joukkojen keskuudessa kiinnostusta maan poliittiseen elämään, voi edistää ja sen täytyy edistää niiden liikkeellepanoa ja niiden poliittisen aktiivisuuden kehittymistä”.

Mitä tällä on tahdottu sanoa? että mieluummin Duuma kuin ilman Duumaa? Vai onko tämä johdantoa siihen, että pitää „varjella Duumaa”? Kirjoittajien ajatus on nähtävästi juuri sellainen. Mutta sitä ei ole sanottu. Siihen on vain vihjattu. Päätöslauselmaa ei saa kirjoittaa vihjauksin.

2. kohta:

„Venäjän vallankumouksessa keskeisimmälle sijalle kohottava (varmaankin painovirhe, pitäisi olla: kohoava) tehtävä, välitön taistelu vallasta, kiteytyy nykyisen yhteiskuntavoimien suhteen vallitessa pääasiallisesti kansanedustuksen puolesta käytävää taistelua koskevaksi kysymykseksi”.

„Retsh” lehti ei suotta kehumut tätä kohtaa (pääkirjoitus helmikuun 27 pnä: „se on Venäjän sosialidemokratiassa suuri edistysaskel”... „poliittisen tietoisuuden saavutus”). Se on todella suorastaan hirveä kohta.

Millä tavalla tuo tehtävä, taistelu vallasta, voisi kiteytyä „edustuksen puolesta käytävää taistelua” koskevaksi *kysymykseksi*? Mitä merkitsee „taistelu kansanedustuksen puolesta”? Millainen se „nykyinen yhteiskuntavoimien suhde” on?? Edellisessä kohdassa sanottiin juuri, että „seitsemän kuukautta vallalla ollut mitä hillittömin diktatuuri ei kohdannut terrorisoitujen kansanjoukkojen järjestyntä vastarintaa”. Näinköhän se seikka, että 7 kuukauden kuluessa puuttui joukkojen järjestynyt vastarinta, samalla kun tapahtui joukkojen ilmeinen ja erittäin voimakas vasemmistolautuminen, mikä tuli esiin noiden seitsemän kuukauden lopulla vaaleissa, puhuu jotain „yhteiskuntavoimien suhteesta”??

Tuo on jotain miltei uskomatonta poliittisen ajattelun epäselvyyttä.

Yhteiskuntavoimien suhde on ilmeisesti muuttunut viimeksi kuluneen puolen vuoden aikana siinä mielessä, että „keskusta”, liberaalit, on heikentynyt; äärimmäisyydet: mustasotnialaiset ja „vasemmisto” ovat lujittuneet ja voimistuneet. Toisen Duuman vaalit todistivat sen kumomattomasti. Siis poliittisten ristiriitojen (ja myöskin *taloudellisten: työsulut, nälänhätä j.n.e.*) kärjistymisen seurauksena yhteiskuntavoimien suhde on tullut *vallankumouksellisemmaksi*. Millä ihmeen tavalla menshevikkimme saattoivat päätyä päinvastaiseen johtopäätökseen, joka sai heidät tyypistämään vallankumouksellisia tehtäviä („taistelu vallasta”) ja tyypistämään ne joiksikin liberaalisiksi tehtäviksi („taistelu kansanedustuksen puolesta”)?

„Hillitön diktatuuri” ja vasemmistolainen Duuma,— on selvää, että siitä seuraa *päinvastainen* johtopäätös: liberaalinen tehtävä, taistelu kansanedustuksen perustalla tai sen säilyttämiseksi, on pikkuporvarillista utopiaa, sillä objektiivisten olosuhteiden vuoksi sellainen tehtävä *ei ole toteuttavissa* ilman „väliöntä taistelua vallasta”.

Menshevistinen poliittinen ajattelu menee eteenpäin kuin rapu.

Johtopäätös toisesta kohdasta: menshevikit ovat luisuneet vallankumouksellisten sosialidemokraattien kannalta libe-

raalien kannalle. Toisen kohdan loppuosan „sumeus” („taistelu kansanedustuksen puolesta”) kuvastaa *todellisuudessa* liberaalisen porvariston aatetta, porvariston, joka esittää oman, vallankumouksen aiheuttaman „terrorisoituneisuutensa” „kansanjoukkojen terrorisoituneisuudeksi” ja sillä tekosyyllä kiiruhtaa luopumaan vallankumoustaistelusta („välitön taistelu vallasta”) muka legaalisen taistelun hyväksi („taistelu kansanedustuksen puolesta”). Eiköhän Stolypin pian opeta menshevikeille sitä, mitä tuo „taistelu kansanedustuksen puolesta” on nykyisen „yhteiskuntavoi-
mien suhteen vallitessa”!

3. kohta:

„Toisen Duuman vaalit, joissa valittiin huomattava määrä johdonmukaisia vallankumouksen kannattajia, osoittivat, että kansanjoukoissa kypsy tietoisuus tämän valtataistelun välttämättömydestä”.

Mitä tämä on? Kuinka niin? 2. kohdassa nykyisestä yhteiskuntavoi-
mien suhteesta tehtiin johtopäätös valtataistelun vaihtamisesta taisteluun edustuksen puolesta, mutta nyt vaalien yhteenvedoista tehdään johtopäätös, että joukoissa kypsy tietoisuus „tämän” valtataistelun välttämättömydestä!

Se on sekasotkua, toverit. Pitäisi korjata likipitäen näin: toinen kohta: „Toisen Duuman vaalit osoittivat, että kansanjoukoissa kypsy tietoisuus välittömän valtataistelun välttämättömydestä”. Kolmas kohta: „Sen vuoksi liberaalisen porvariston pyrkimys rajoittaa poliittinen toimintansa taisteluksi tämän kansanedustuksen perustalla ilmentää aatteelliselta puolelta liberaalimme toivotonta tylsämielisyttä ja aineelliselta puolelta heidän (tällä hetkellä toteuttamatonta) pyrkimystään keskeyttää vallankumous tekemällä sopimuksen taantumuksen kanssa”. Jos marxilaisemme olisivat tämän lisäksi koettaneet ensimmäisessä kohdassa määritellä, mitkä taloudelliset syyt ovat aiheuttaneet poliittisten äärimmäisyyksien kärjistymisen kansan keskuudessa, niin silloin siitä olisi voinut syntyä jotain järkevää.

Ja sitten, mitä ne „johdonmukaiset vallankumouksen kannattajat” ovat?? Luultavasti sillä tarkoitetaan pikkuporvarillista demokratiaa, etupäässä talonpoikaisdemokratiaa, s.o. trudovikkeja (laajassa mielessä, mukaanlukien sekä kansansosialistit että eserrät), sillä ensimmäinen ja toinen

Duuma eroavat toisistaan juuri siinä suhteessa. Mutta, ensinnäkin, se on jälleen vihjaus, päätöslausemia taas ei kirjoiteta vihjauksin. Ja toiseksi, *sehän on väärin*, toverit! Siitä, että te nimitätte trudovikkeja „johdonmukaisiksi vallankumouksen kannattajiksi”, meidän muodollisesti pitäisi syyttää teitä *eserrämäisestä pödystä*. Johdonmukaisena (sanan täsmällisessä merkityksessä) porvarillisen vallankumouksen kannattajana voi olla *vain* proletariaatti, sillä pientuottajien, pienisäntien luokalla ilmenee *väistämättömästi horjuntaa* isännälle ominaisten pyrkimysten ja vallankumouksellisten pyrkimysten välillä,— kuten esim. eserrillä Pietarin vaaleissa kahden pyrkimyksen välillä: myydäkö itsensä kadeteille vai lähteäkö taisteluun kadetteja vastaan.

Sen vuoksi te, toverit, varmaankin olette kanssamme samaa mieltä siitä, että sanonnoissaan täytyy olla varovaisempi,— puhua suunnilleen siinä hengessä kuin on laadittu bolshevikkien päätöslausema (ks. „Novyi Lutsh” helmikuun 27 pltä)*:

...„työpuolueet... ilmentävät *enemmän tai vähemmän täydellisesti* talonpoikaiston ja kaupunkien pikkuporvariston laajojen joukkojen etuja ja katsantokantaa *horjuen* liberaalien hegemoniaan alistumisen” (vaalit Pietarissa, kadetin valitseminen Duuman puheenjohtajaksi) „ja tilanherrain maanomistusta ja maaorjuusvaltiota vastaan käytävän päättäväisen taistelun välillä”...

Samalla ei voida olla mainitsematta, että tuossa päätöslausemassa tov. Koltsov (yhdessä muiden menshevikkien kanssa) katsoo trudovikit johdonmukaisiksi vallankumouksen kannattajiksi, mutta „Russkaja Zhizn” lehden 49. numerossa tuo sama Koltsov lukee trudovikit maaseudun demokratiaan, joka *erotukseksi kaupungin* demokratiasta (s.o. kadeteista) „tulee hyvin monissa tapauksissa puolustamaan tuotannon ja yhteiskuntaelämän vanhoja, aikansa-eläneitä muotoja”. Tuohan lyö pahasti ristiin, toverit!

4. kohta:

„se, että Duuman kokoonpanossa on tällaisia johdonmukaisia vallankumouksen kannattajia, mikä seikka kohottaa ja lujittaa kansanjoukkojen luottamusta tähän laitokseen,— helpottaa Duuman muuttumista koko kansan vapaus- ja valtataistelun todelliseksi keskuksiksi”.

* Ks. tätä osaa, ss. 123—124. *Toim.*

„Mukava” johtopäätös, muuta ei voi sanoa. Mutta logiikka ontuu jälleen. Tähän pykälään menshevikit lopettavat koko päätöslauselman perusteluosan. Tästä *kysymyksestä* he eivät puhu koko päätöslauselmassa yleensä enää sanaakaan. Ja johtopäätös on ontuva.

Koska „johdonmukaiset vallankumouksen kannattajat” eivät muodosta Duumassa enemmistöä, vaan ainoastaan „huomattavan määrän” (kuten 3. kohta sanoo — ja sanoo aivan oikein), niin on selvää, että on vielä vallankumouksen vastustajiakin ja vallankumouksen *epäjohdonmukaisia* kannattajia. Siis on „mahdollista”, että koko Duumasta „tulee” *epäjohdonmukaisen* demokraattisen politiikan eikä lainkaan „koko kansan vapaus- ja valtaistelun” „todellinen keskus”.

Siinä tapauksessa olisi tuloksena jompikumpi: (1) Joko kansanjoukkojen luottamus tuohon laitokseen alkaisi laskea ja heiketä eikä kohota ja lujittua. (2) Tahi kansanjoukkojen poliittinen tietoisuus tulisi turmelluksi sen seurauksena, että joukot käsittäisivät epäjohdonmukaisten vallankumouksen kannattajien politiikan johdonmukaiseksi demokraattiseksi politiikaksi.

Tästä käy aivan selväksi, että *menshevikkien esittämistä* perusteista seuraa *kiertämättömästi* johtopäätös, jonka he ovat jostain syystä jättäneet tekemättä: proletariaatin — vallankumouksen johdonmukaisen kannattajan puolueen on herkeämättä pyrittävä siihen, että ne vallankumouksen kannattajat, jotka eivät ole aivan johdonmukaisia (esim. trudovikit), kulkisivat työväenluokan mukana epäjohdonmukaisia vallankumouksen kannattajia ja etenkin vallankumouksen *keskeyttämisen ilmeisiä* kannattajia (esim. kadetteja) *vastaan*.

Tämän johtopäätöksen puuttuminen johtaa siihen, että menshevikeillä asiat lyövät aivan ristiin. Käy niin, että *koska* Duumassa on huomattava määrä „johdonmukaisia vallankumouksen kannattajia”, niin täytyy äänestää... miestä, joka on vallankumouksen keskeyttämisen ilmeinen kannattaja!

Tuo ei näytä lainkaan hyvältä, toverit!

Tarkastelemamme päätöslauselman loppuosa kuuluu (otamme kohta kohdalta) näin:

„Sosialidemokratia — samalla kun se paljastaa niitä harhakäsityksiä, että Valtakunnanduuma on todella lainsäädäntölaitos, selittää kansanjoukoille toisaalta Duuman, tuon tosiasiallisesti lainsäädännöstä

neuvottelevan laitoksen, todellisen luonteen ja toisaalta sen, että niin epätäydellinen kuin tuo laitos onkin, sitä voidaan ja täytyy käyttää hyväksi jatkuvassa taistelussa kansanvallan puolesta, ja osallistuu Duuman lainsäädäntötyöhön pitäen siinä ohjeenaan seuraavia perusajatuksia:”...

Tässä on ilmaistu *heikennettynä* se ajatus, joka ilmaistiin *voimakkaammin* 4:nnen (Yhdistävän) edustajakokouksen päätöslauselman sanoissa Duuman „muuttamisesta” „vallankumouksen välikappaleeksi”, joukkojen saattamisesta tietoisiksi siitä, että „Duuma on täydellisesti kelpaamaton” j.n.e.

...,I a) Sosialidemokratia arvostelee kaupungin ja maaseudun proletariaatin ja johdonmukaisen demokratismien etujen kannalta kaikkien epäproletaaristen puolueiden ehdotuksia ja lakiluonnoksia ja asettaa niiden vastapainoksi omat vaatimuksensa ja ehdotuksensa, sitoen tässä työssä lähimmät poliittiset tehtävät proletaaristen joukkojen yhteiskunnallis-taloudellisiin tarpeisiin sekä niihin tarpeisiin, joita työväenliikkeellä on sen kaikissa muodoissa.

Huomautus. Kun olosuhteet vaativat, niin sosialidemokratia kannattaa pienempänä pahana niitä muiden puolueiden lakiehdotuksia, jotka tultuaan toteutetuiksi elämässä voivat muodostua kansanjoukkojen käsissä sen vallankumouksellisen taistelun välineeksi, jota käydään todellisen demokraattisen vapauden saavuttamiseksi”...

Tässä huomautuksessa on ilmaistu ajatus, että sosialidemokratian osallistuminen *porvarilliseen reformaatiotoimintaan* Duuman perustalla on välttämätöntä. Eiköhän tuo liene liian aikaista, toverit? Ettekö te itse sanoneet harhakäsitykseksi sitä käsitystä, että Duuma on todella lainsäädäntölaitos? Te tahdotte kannattaa *sellaisia* porvarillisia lakiehdotuksia, jotka *tultuaan toteutetuiksi elämässä* voivat olla hyödyksi tulevassa taistelussa.

Ajatelkaahan tätä ehtoa: „tultuaan toteutetuiksi elämässä”. Teidän kannatuksenne tarkoituksena on auttaa „pienemmän pahan” toteuttamista elämässä. Mutta eihän voimaansaattajana ole Duuma, vaan Duuma ynnä Valtakunnanneuvosto ynnä ylin valta! Siis *ei ole mitään* takeita siitä, että te kannatuksellanne autatte „pienemmän pahan” toteuttamista elämässä. Mutta kannattamalla „pienempää paha”, äänestämällä sen puolesta te otatte epäilemättä *kannettavaksenne*, proletaarisen puolueen kannettavaksi, osan vastuuta puolinaisesta porvarillisesta reformaattoruudesta, oikeastaan *komediamaisesta* — te itsekkin olette

tunnustaneet sen komediamaiseksi — Duuman lainsäädäntötoiminnasta!

Minkä vuoksi sitten pitäisi antautua tuohon uhkarohkeaan „kannattamiseen”? Sillä sehän uhkaa heikentää *välittömästi* joukkojen *vallankumouksellista* tietoisuutta, johon te itse vetoatte, ja siitä koituvaa *käytännöllinen* hyöty on „näenäinen”!

Te kirjoitatte päätöslauselmia *toisesta Duumasta* ettekä *gleensä* reformaatiotoiminnasta (silloin pitäisi vain sanoa, että sosialidemokraatit eivät siitä kieltäydy). Te jo sanoitte, että *tässä* Duumassa on huomattava määrä „johdonmukaisia vallankumouksen kannattajia”. Siis te pidätte silmällä *jo määräytyntä* Duuman puoluekokoonpanoa. Se on tosiasiassa. Te tiedätte, että *tässä* Duumassa ei ole ainoastaan „*johdonmukaisia*” vallankumouksen kannattajia”, vaan myös „epäjohdonmukaisia reformien kannattajia”, ei ainoastaan vasemmistolaisia ja trudovikkeja, vaan myös kadetteja, ja sitä paitsi jälkimmäiset *sinänsä* ovat voimakkaampia kuin oikeistolaiset (kadetteja ja heihin liittyviä, narodovetsit mukaan luettuna, on noin 150 ja oikeistolaisia 100). Kun asiaintila Duumassa on tuollainen, niin „pienemmän pahan” toteuttamiseksi elämässä teidän *ei ole pakko* sitä kannattaa, teidän tarvitsee vain *pidättäytyä*, kun taantumus taistelee „epäjohdonmukaisia reformien kannattajia” vastaan. Käytännöllinen tulos (lakiehdotusten voimaansaattamisen mielessä) tulee tällöin olemaan sama, mutta aatteellis-poliittisessa mielessä on epäilemätöntä, että teidän voittonanne on oleva kantanne — vallankumouksellisen proletariaatin puolueen kannan eheys, puhtaus, johdonmukaisuus ja vakaumuksellisuus.

Voiko vallankumouksellinen sosialidemokraatti ylenkatsoa tätä seikkaa?

Menshevikit kohdistavat huomionsa yläluokkiin, sen sijaan että kohdistaisivat sen alaluokkiin. He kohdistavat suuremman huomion „pienemmän pahan” toteuttamiseen „epäjohdonmukaisten reformin kannattajain” ja taantumuksen välisen sopimuksen tietä (sillä juuri sellainen on lakiehdotusten voimaansaattamisen todellinen merkitys) kuin niiden „johdonmukaisten vallankumouksen kannattajain”

* Pyydän lukijaa aina muistamaan, että tähän sanaan edellä tekemäni varaus on välttämätön.

tietoisuuden ja taistelukyvyn kehittämiseen, joita Duumassa heidän sanojensa mukaan on „huomattava määrä”. Menshevikit itse kohdistavat huomionsa ja *opettavat kansaa kohdistamaan huomionsa* kadettien ja itsevaltiuden väliin sopimuksetekoon („pienemmän pahan”, reformien toteuttamiseen) eivätkä enemmän tai vähemmän „johdonmukaisten vallankumouksen kannattajain” kääntämiseen *joukkojen puoleen*. Se ei ole proletaarista, vaan liberaalista politiikkaa. Se merkitsee, että sanoissa julistetaan Duuman lainsäädäntöoikeudet näennäisiksi, mutta käytännössä lujitetaan kansan keskuudessa luottamusta Duuman kautta toteutettaviin lainsäädännöllisiin reformeihin ja heikennetään uskoa vallankumoustaisteluun.

Olkaa johdonmukaisempia ja rehellisempiä, toverit menshevikit! Jos olette vakuuttuneita siitä, että vallankumous on päättynyt, jos tuosta teidän (ehkä tieteellistä tietä saadusta?) vakaumuksestanne seuraa uskon puute vallankumousta kohtaan, niin silloin ei tarvitse myöskään puhua vallankumouksesta, silloin pitää rajoittaa *omat* välittömät tehtävät taisteluun reformien puolesta.

Mutta jos te uskotte siihen, mitä puhutte, jos te todella pidätte „huomattavaa määrää” toisen Duuman edustajista „johdonmukaisina vallankumouksen kannattajina”, niin silloin teidän on asetettava *ensi sijalle* noiden kannattajien vallankumouksellisen tietoisuuden selventäminen, heidän vallankumouksellisen järjestyneisyytensä ja päättäväisyytensä lujittaminen proletariaatin painostuksen avulla eikä reformien kannattamista (käytännöllisesti tarpeetonta ja aatteellisesti vahingollista kannattamista).

Muutenhan te kehittäte epäloogillisuuden ja sekasotkun huippuunsa: *vallankumouksen* kehittämisen *nimessä* työväenpuolue ei määrittele *ainoallakaan sanalla* tehtäviään enemmän tai vähemmän „johdonmukaisten vallankumouksen kannattajain” suhteen, vaan sen sijaan omistaa erikoisen huomautuksen tehtävälle: on kannatettava „pienempää pahaa”, epäjohdonmukaisia *reformien* kannattajia!

„Huomautusta” pitäisi korjata suunnilleen näin: „Koska Duumassa on huomattava määrä enemmän tai vähemmän johdonmukaisia vallankumouksen kannattajia, niin niitä lakiehdotuksia pohdittaessa, joita epäjohdonmukaiset reformien kannattajat haluavat saada vahvistetuiksi, sosialidemokraattien täytyy Duumassa kiinnittää

perushuomio näiden lakiehdotusten puolinaisuuden ja epäilyttävyuden arvosteluun, niihin sisältyvään liberaalien ja taantumuksen väliseen sopimukseen, päättäväisen ja armottoman vallankumoustaistelun välttämättömyyden selittämisen enemmän tai vähemmän johdonmukaisille vallankumouksen kannattajille. Mutta äänestettäessä sellaisia lakiehdotuksia, jotka sinänsä ovat pienempi paha, sosialidemokraatit pidättäytyvät antaen liberaalien yksin „voittaa” taantumuksen paperilla ja vastata kansan edessä „liberaalisten” reformien toteuttamisesta itsevaltiuden aikana”.

...,b) Sosialidemokratia käyttää hyväkseen niin erilaisten lakiehdotusten kuin valtionbudjetinkin käsittelyä paljastaakseen ei ainoastaan vallitsevan järjestelmän kielteisiä puolia, vaan myös kaikki porvarillisen yhteiskunnan luokkaristiriidat”...

Oikein hyvä tarkoitus. Jotta voitaisiin paljastaa porvarillisen yhteiskunnan luokkaristiriidat, on puolueet sidottava luokkiin. On taisteltava „puolueettoman”, „yhtenäisen” Duuma-„opposition” henkeä vastaan ja *paljastettava* armotta esimerkiksi niiden samojen kadettien ahdashenkkinen luokkaluonne, jotka *eniten* pyrkivät *hämäämään* „luokkaristiriitoja” näennäisen „kansanvapauden” lisänimityksellä.

Toivokaamme, etteivät menshevikit ainoastaan puhuisi porvarillisen yhteiskunnan luokkaristiriitojen (ja „ei ainoastaan” itsevaltiuden halpamaisuuksien) paljastamisesta, vaan myös *tekisivät sen...*

...,c) Budjettikysymyksessä sosialidemokratia noudattaa periaatetta: „ei kopeekkaakaan vastuuvapaalle hallitukselle””...

Mainio periaate, joka olisi aivan hyvä, jos „vastuuvapaa”-sanan sijasta olisi *toinen* sana, joka ei viittaisi hallituksen vastuuvollisuuteen Duuman edessä (nykyisen „perustuslain” aikana se on fiktio), vaan sen „vastuuvollisuuteen” ylimmän vallan edessä (se ei ole fiktio, vaan *todellisuutta*, sillä todellinen valta ei ole kansalla, ja menshevikit itse puhuvat „valtataistelun” kypsymisestä).

Olisi pitänyt sanoa: „ei kopeekkaakaan hallitukselle, niin kauan kuin valta ei ole kansan käsissä”.

„II. Sosialidemokratia käyttää kyselyoikeutta paljastaakseen kansan edessä nykyisen hallituksen todellisen luonteen ja sen kaikkien tekojen ja kansan etujen täydellisen vastakkaisuuden; saadakse selville työväenluokan aseman kaupungissa ja maaseudulla sekä sen poliittisen ja taloudellisen asemansa parantamiseksi käymän taistelun ehdot; valaitakseen sitä osaa, jota niin hallitus, sen asiamiehet kuin omistavat luokatkin ja niitä edustavat poliittiset puolueet esittävät työväenluokan suhteen”...

Oikein hyvä kohta. Sääli vain, että tähän saakka (maaliskuun 19 päivään mennessä) meidän Duumassa olevat sosialidemokraattimme ovat käyttäneet vähän tätä kyselyoikeutta.

„...III. Ylläpitäen tämän toiminnan avulla mitä läheisintä yhteyttä työläisjoukkoihin ja pyrkien lainsäädäntötoiminnassaan olemaan niiden järjestyneen liikkeen ilmentäjänä sosialidemokratia auttaa niiden, kuten yleensäkin kansanjoukkojen, järjestämistä tukemaan Duumaa sen taistelussa vanhaa järjestelmää vastaan ja luomaan olosuhteet, jotka tekisivät Duumalle mahdolliseksi mennä toiminnassaan sitä kahlitsevien peruslakien puitteita pitemmälle”...

Ensinnäkään ei voi olla puhetta sosialidemokraattien „lainsäädäntö”-toiminnasta. Olisi pitänyt sanoa: „duumatoiminnassaan”.

Toiseksi, tunnus „Duuman tukemisesta sen taistelussa vanhaa järjestelmää vastaan” ei sovi lainkaan yhteen päätöslauselman perustelujen kanssa ja on itse asiassa väärä.

Päätöslauselman perusteluissa puhutaan vallankumouksellisesta *valtataistelusta* ja siitä, että Duumassa on „huomattava määrä johdonmukaisia vallankumouksen kannattajia”.

Miksi sitten aivan selvä, vallankumouksellinen käsite „valtataistelu” on tässä vaihdettu epämääräiseen „taisteluun vanhaa järjestelmää vastaan”, s.o. sanontaan, johon suoranaisesti sisältyy *reformaatiotaistelu*? Eiköhän perusteluja pitäisi muuttaa siihen tapaan, että „näennäisen” valtataistelun asemesta asetettaisiin „tehtäväksi taistelu reformien puolesta”?

Miksi tässä puhutaan „Duuman” tukemisesta eikä „johdonmukaisten vallankumouksen kannattajien” tukemisesta *joukkojen* taholta? Tässähän käy niin, että menshevikit kutsuvat joukkoja tukemaan *epäjohdonmukaisia* reformien kannattajia!! Tuo ei näytä hyvältä, toverit.

Ja vihdoin sanat „Duman” tukemisesta sen taistelussa vanhaa järjestelmää vastaan herättävät *tosiasiallisesti suorastaan vääriä* ajatuksia. „Duman” tukeminen merkitsee Duman *enemmistön* tukemista. Enemmistönä ovat *kadetit* ynnä trudovikit. Te olette siis *implicite*, s.o. sanomatta sitä suoraan, antaneet kadeteista *luonnekuvan*: he „taistelevat vanhaa järjestelmää vastaan”.

Sellainen luonnekuva on väärä ja epätäydellinen. Sellaisista asioista ei puhuta puolinaisin vihjauksin. Ne täytyy sanoa suoraan ja selvästi. Kadetit *eivät* „taistele vanhaa järjestelmää vastaan”, vaan pyrkivät *reformoimaan*, hieman uudistamaan *tuota samaista vanhaa järjestelmää* pitäen jo nyt silmämääränä aivan selvästi ja avoimesti *sopimusta* vanhan vallan kanssa.

Tästä vaikeneminen päätöslauselmassa, tämän jättäminen varjoon merkitsee luisumista proletaariselta näkökannalta liberaaliselle.

...,IV. Myötävaikuttaen tällä toiminnallaan kansanliikkeen kehitykseen, jonka tarkoituksena on perustavan kokouksen aikaansaaminen, sosialidemokratia tulee tukemaan tämän kansantaistelun eräänä vaiheena kaikkia Valtakunnanduuman ponnistuksia toimeenpanovallan alistamiseksi Duumalle, raivaten siten maaperää koko valtiovallan siirtymiselle kansan käsiin”...

Tämä on päätöslauselman tärkein kohta, joka sisältää paljonpuhutun „duuma”- eli „vastuuvollinen” ministeristö-tunnuksen. Tätä kohtaa on tarkasteltava sanamuodon ja sen jälkeen myös sisällön kannalta.

Tämä kohta on muotoiltu kovin kummallisesti. Menshevikit eivät voi olla tietämättä sitä, että tämä kysymys on tärkeimpiä kysymyksiä. He eivät voi olla tietämättä myöskään sitä, että puolueemme Keskuskomitea on kerran *jo esittänyt* sellaisen tunnuksen, nimittäin ensimmäisen Duman aikana, ja että silloin *puolue ei hyväksynyt tuota tunnusta*. Se oli niin oikein, ettei edes *ensimmäisen* Duman sosialidemokraattinen duumaryhmä, jossa, kuten tiedetään, oli *yksinomaan* menshevikkejä ja jonka johtajana oli niin huomattava menshevikki kuin tov. Jordania,— ettei edes tuo ryhmä hyväksynyt „vastuuvollinen ministeristö”-tunnusta *eikä kertaakaan* esittänyt sitä Duumassa missään puheessa!

Luulisi tässä olevan enemmänkin kuin kylliksi, jotta kysymykseen suhtauduttaisiin erikoisen huolellisesti. Mutta

sen sijaan näemme yleensä riittämättömästi harkitun päätöslauselman mitä huolimattomimmin muotoillun kohdan.

Miksi *selvän* „vastuuvollinen ministeristö”-tunnuksen (Plehanov „Russkaja Zhizn” lehdessä) tai „Duuman enemmistöstä muodostettava ministeristö”-tunnuksen (Keskuskomitean päätöslauselma ensimmäisen Duuman kaudella) asemesta on valittu uusi, paljon hämäämpi sanamuoto? Onko tämä vain tuon saman „vastuuvollisen ministeristön” toistamista toisessa muodossa vai jotain muuta? Selvittäkäämme nämä kysymykset.

Millä tavalla Duuma voisi alistaa toimeenpanovallan alaisekseen? Joko laillisesti, nykyisen (tai hiukan muutetun) monarkistisen perustuslain pohjalla tai lainvastaisesti, „menemällä sitä kahlitsevien peruslakien puitteita pitemmälle”, kukistamalla vanhan vallan, muuttamalla vallankumoukselliseksi konventiksi, väliaikaiseksi hallitukseksi y.m.s. Edellinen mahdollisuus merkitsee juuri sitä, mitä tavataan ilmaista sanoilla: „duuma”- eli „vastuuvollinen” ministeristö. Jälkimmäinen mahdollisuus merkitsee „Duuman” (s.o. Duuman enemmistön) aktiivista osallistumista välittömään vallankumoustaisteluun vallasta. Ei voi olla muita teitä toimeenpanovallan „alistamiseksi” Duumalle eikä tässä tule asettaa osakysymystä siitä, kuinka mitä erilaisimmat tiet voisivat punoutua yhteen: meillä ei ole esillä tieteellinen akateeminen kysymys siitä, millaiset tilanteet ovat yleensä mahdollisia, vaan käytännöllinen poliittinen kysymys siitä, nimenomaan mitä sosialidemokratian pitää kannattaa ja mitä sen ei pidä kannattaa.

Johtopäätös tästä on selvä. Uusi sanamuoto on aivan kuin tarkoituksellisesti keksitty *salaamaan* kiistakysymyksen olemusta, *salaamaan* edustajakokouksen todellista tahtoa, jonka ilmauksena tulee olla päätöslauselman. „Vastuuvollinen ministeristö”-tunnus on aiheuttanut ja aiheuttaa sosialidemokraattien keskuudessa kiivaita väittelyjä. Duuman vallankumouksellisten askeleiden tukeminen ei ole herättänyt eikä herätä kiivaita eikä luultavasti mitään muitakaan erimielisyyksiä sosialidemokraattien keskuudessa. Mitä tämän jälkeen on sanottava ihmisistä, jotka ovat esittäneet päätöslauselman, joka *hämää* erimielisyyksiä yhdistämällä kiistanalaisen ja kiistattoman yhteen yleiseen epämääräiseen sanontaan? Mitä on sanottava ihmisistä,

jotka ovat ehdottaneet, että edustajakokouksen päätös puettaisiin sellaisiin sanoihin, jotka eivät ratkaise mitään, vaan aiheuttavat sen, että yhdet voivat käsittää näiden sanojen tarkoittavan Duuman vallankumouksellisia askeleita, kun se „menee puitteita pitemmälle”, y.m. ja toiset voivat käsittää niiden tarkoittavan Miljukovin ja Stolypinin sopimusta kadettien menemisestä ministeristöön?

Lievin, mitä tuolla tavalla menettelevistä henkilöistä voidaan sanoa, on tämä: he perääntyvät heittäen hunnun aikoinaan selvän, aikoinaan avoimesti ilmaistun kadettiministeristön kannattamisohjelman ylle.

Ja sen vuoksi me alempana jätämme syrjään tuon sekavan ja kysymystä auttamattomasti sotkevan sanamuodon. Tulemme puhumaan vain kysymyksen *olemuksesta*, „vastuuvollinen” ministeristö- (eli, mikä on samaa, kadettiministeristö-) vaatimuksen kannattamisesta.

Millä päätöslauselma perustelee duuma- eli vastuuvollinen ministeristö-vaatimuksen kannattamisen välttämättömyyttä? Sillä, että se on „vaihe kansan taistelussa perustavan kokouksen puolesta”, että se on „maaperä kaiken vallan siirtymiselle kansan käsiin”. Siinä *koko* perustelu. Vastaaamme siihen tekemällä lyhyen yhteenvedon perusteluistamme, joita olemme esittäneet duumaministeristö-vaatimuksen kannattamista vastaan sosialidemokratian taholta.

1) Marxilaiselle on aivan sallimatonta rajoittua „vastuuvollisen” ja „vastuuvapaan”, „duuma”- ja itsevaltiudellisen y.m.s. ministeristön abstraktisen juridiseen vastakainasettamiseen, kuten Plehanov tekee „Russkaja Zhizn” lehdessä ja kuten menshevikit ovat aina tehneet eritellesään tätä kysymystä. Se on liberaalis-idealistinen eikä proletaaris-materialistinen päätelmä.

On analysoitava käsittelynalaisen toimenpiteen luokkamerkitys. Ken sen tekee, hän ymmärtää, että sen sisältönä on itsevaltiuden ja liberaalisen porvariston sopimus tai yritys tehdä sopimus vallankumouksen keskeyttämisestä. Duumaministeristön objektiivinen ja taloudellinen merkitys on juuri sellainen. Sen vuoksi bolshevikeilla oli täysi oikeus ja syytäkin sanoa: duuma- eli vastuuvollinen ministeristö on itse asiassa kadettiministeristö. Menshevikit olivat suuttuneita ja huusivat väärennyksestä, vilpistä y.m. Mutta he olivat suuttuneita siksi, etteivät tahtoneet *ymmärtää*

perustelua, minkä esittivät bolshevikit, jotka *osoittivat* juridisen fiktion (duumaministeristöhän tulee olemaan „vastuuvollinen” enemmän monarkin kuin Duuman edessä, enemmän liberaalisten tilanherrojen kuin kansan edessä!) luokkaperustan. Ja olipa tov. Martov miten suuttunut tahansa ja huusipa hän kuinka hyvänsä siitä, että nyt ei edes Duumakaan ole kadettilainen, niin sillä hän ei heikkennä hitusenkaan vertaa kiistatonta johtopäätöstä: *itse asiassa* kysymys on *nimenomaan* kadettiministeristöstä, sillä *ratkaisevana* on juuri tuo liberaalis-porvarillinen puolue. Mahdollinen duumaministeristön sekalainen kokoonpano (kadetit ynnä lokakuulaiset ynnä „puolueettomat” ynnä vieläpä kehnonlainen „trudovikkikin” tai muka „vasemmistolainen” y.m.s.) ei vähääkään muuttaisi tätä asian olemusta. Tämän asian olemuksen kiertäminen, kuten menshevikit ja Plehanov tekevät, merkitsee marxilaisuuden kiertämistä.

Duuma- eli „vastuuvollinen” ministeristö-vaatimuksen kannattaminen on oikeastaan yleensä kadettipolitiikan ja muun muassa kadettiministeristön kannattamista (kuten sanotaankin bolshevikkien ensimmäisessä päätöslauselmaehdotuksessa V edustajakokoukselle). Ken pelkää tunnustaa tämän, hän tunnustaa siten jo kantansa heikkouden, niiden perustelujen heikkouden, joilla puolustellaan yleensä kadettien kannattamista sosialidemokratian taholta.

Me olemme aina olleet ja olemme edelleenkin sillä kannalla, että sosialidemokratia ei voi kannattaa itsevaltiuden ja liberaalisen porvariston sopimuksentekoa, jonka tarkoituksena on vallankumouksen keskeyttäminen.

2) Menshevikit ovat aina pitäneet duumaministeristöä askeleena parempaan päin, vallankumouksen puolesta käytävän tulevan taistelun helpotuksena, ja eriteltävänä oleva päätöslauselma ilmaisi selvästi tuon ajatuksen. Mutta menshevikit tekevät siinä virheen ottaen asian yksipuolisesti. Marxilainen ei voi mennä takuuseen Venäjän nykyisen porvarillisen vallankumouksen täydellisestä voitosta: se merkitsisi lankeamista porvarillis-demokraattiseen idealismiin ja utopismiin. Meidän asianamme on pyrkiä vallankumouksen täydelliseen voittoon, mutta meillä ei ole oikeutta unohtaa sitä, että aikaisemmin on ollut ja nykyäänkin voi olla keskeneräisiä, puolinaisia porvarillisia vallankumouksia.

Menshevikit taas antavat päätöslauselmalleen sellaisen sanamuodon, että duumaministeristö osoittautuu *välttämättömäksi* vaiheeksi perustavan kokouksen puolesta käytävässä taistelussa j.n.e. j.n.e. *Se on suorastaan väärin.* Marxilaisella *ei ole oikeutta* tarkastella duumaministeristöä *vain* tältä puolelta ja jättää ottamatta huomioon sitä, että objektiivisesti ovat mahdollisia Venäjän taloudellisen kehityksen kaksi tyyppiä. Porvarillisdemokraattinen kumous Venäjällä on kiertämätön. Mutta se on mahdollinen siten, että tilanherratalous säilyy ja muuttuu vähitellen junkkerikapitalistiseksi (Stolypinin ja liberaalien agraarireformi), ja se on mahdollinen myös siten, että tilanherratalous hävitetään ja maat luovutetaan talonpoikaistolle (talonpoikaisvallankumous, jota tukee sosialidemokraattinen agraariohjelma).

Marxilainen on velvollinen tarkastelemaan kadettiministeristöä ei yhdeltä, vaan molemmilta puolilta: perustavan kokouksen puolesta käytävän *taistelun* mahdollisena vaiheena ja *porvarillisen vallankumouksen likvidoinnin* mahdollisena vaiheena. Kadettien ja Stolypinin aikeiden mukaan duumaministeristön *pitäisi* suorittaa jälkimmäinen tehtävä; objektiivisen asiain tilan perusteella se *voi* suorittaa sekä jälkimmäisen että *edellisen tehtävän* *.

Unohtaessaan sen mahdollisuuden (ja vaaran), että liberaalit tyypistävät porvarillista vallankumousta ja keskeyttävät sen, menshevikit luisuvat proletariaatin luokkataistelukannalta liberaalien kannalle, jotka kaunistelevat sekä monarkiaa että lunastusta, sekä kahta kamaria että vallankumouksen keskeyttämistä y.m. y.m.

3) Siirtyessämme kysymyksen taloudellisesta ja luokkpuolesta sen valtio-oikeudelliseen puoleen täytyy sanoa, että menshevikit pitävät duumaministeristöä askeleena parlamentarismia kohti, reformina, joka parantaa perustuslaillista järjestelmää ja tekee proletariaatille helpomaksi käyttää sitä hyväksi luokkataistelussaan. Mutta tuo mielipide „ilahduttavista ilmiöistä” on taaskin yksipuolinen. Ministerien nimittämisestä Duuman enemmistöstä (juuri sellaista nimittämistä kadetit tavoittelivat

* Esitämme olettamuksen, joka on Plehanoville ja mensheveikeille *parhain*, nimittäin: että kadetit esittävät duumaministeristövaatimuksen. Luultavinta on, että *sitä ei tapahdu*. Silloin Plehanov (ja menshevikit) tulee olemaan liberaalien esittämättä jättämän tunnuksen „kannattamisineen” yhtä naurettava kuin hän oli „täysivaltaisine Duumineenkin”.

ensimmäisessä Duumassa) puuttuu erästä sangen oleellista reformin piirrettä, siitä puuttuu perustuslain tietyn *yleisen* muutoksen *lainsäädännöllinen* tunnustaminen. Tuo nimittäminen on tietystä määrin erillinen, jopa persoonallinenkin teko. Se perustuu *kulissientakaiseen* kaupanhierontaan, neuvotteluihin, ehtoihin. Ilmankos „Retsh” on tunnustanut *nyt* (maaliskuussa vuonna 1907!), että kesäkuussa 1906 kadettien ja hallituksen välillä käytiin neuvotteluja, joita *ei vielä* (!) voida saattaa julkisuuteen. Yksinpä kadettien säestäjäkin „Tovarishtsh” on tunnustanut moisen piilopelin sallimattomaksi. Eipä ihme, että Pobedonostsev (sanomalehtiutisten mukaan) saattoi ehdottaa tällaista toimenpidettä: nimittää liberaaliset kadettiministerit ja sitten hajotetaan Duuma ja vaihdetaan ministeristö! Se ei olisi reformin peruuttamista, lain muuttamista, vaan monarkin aivan lainmukainen, „perustuslaillinen teko”. Kannattaessaan kadettien duumaministeristö-pyrkimyksiä menshevikit ovat *tosiasiallisesti*, tahtomattaan ja tietämättään, kannattaneet kulissientakaisia neuvotteluja ja kansan selän takana harjoitettavaa kaupanhierontaa.

Menshevikit eivät ole ottaneet eivätkä ole voineetkaan ottaa kadeteilta mitään „sitoumuksia” tässä yhteydessä. He *ovat lahjoittaneet* näille kannatuksensa, antaneet sen velaksi sumentaen ja turmellen työväenluokan tietoisuutta.

4) Tehkäämme menshevikeille vielä yksi myönnytys. Olettakaamme parhain mahdollinen tapaus, nimittäin, että duumaministerien nimittäminen ei osoittaudu pelkästään persoonalliseksi teoksi, pelkäsi kansan petkutukseksi ja näön vuoksi tehdyksi sopimukseksi, vaan todellisen perustuslaillisen reformin ensimmäiseksi askeleeksi, reformin, joka *todella parantaa* proletariaatin taistelun ehtoja.

Ei edes tässäkään tapauksessa voida mitenkään puolustaa sitä, että sosialidemokratia asettaa duumaministeristövaatimuksen kannattamistunnuksen.

Tämä on askel parempaan päin, maaperä tulevalle taistelulle,— niinkö te sanotte? Oletetaan, että se on niin. Mutta eikö sitten yleinen, *mutta ei välitön* äänioikeus olisi *varmasti* askel parempaan päin? Miksikä ei julistettaisi, että sosialidemokratia kannattaa vaatimusta: yleinen, *mutta ei välitön* äänioikeus, joka on „etappi” taistelussa „nelikantaisen kaavion” puolesta, „maaperä” tuohon kaavioon „siirtymistä varten”? Silloin meidän puolellamme eivät olisi

ainoastaan kadetit, vaan myös pederakit⁶⁶ ja osa lokakuulaisista! „Yleiskansallinen” askel kohti kansan taistelua perustavan kokouksen puolesta — sitä merkitsee yleisen, *mutta ei välittömän eikä salaisen* äänestyksen kannattaminen sosialidemokratian taholta!

Duumaministeristö-vaatimuksen kannattamisen ja yleistä, mutta ei välitöntä eikä salaista äänestystä koskevan vaatimuksen kannattamisen välillä ei ole kerrassaan mitään periaatteellista eroa.

Kun „vastuuvollinen ministeristö”-tunnuksen asettamista puolustellaan sillä, että se on askel parempaan päin j.n.e., niin se merkitsee, ettei ymmärretä alkeitakaan sosialidemokratian suhteesta porvarilliseen reformaatioon.

Jokainen reformi onkin reformi (eikä taantumuksellinen tai konservatiivinen toimenpide) vain sikäli, mikäli se merkitsee tiettyä askelta, „etappia” parempaan päin. Mutta *jokainen* reformi kapitalistisessa yhteiskunnassa on luonteeltaan *kaksinainen*. Reformi on myönnytys, jonka vallassaolevat luokat tekevät *voidakseen* pidättää, heikentää vallankumouksellista taistelua tai tyrehdyttää sen, voidakseen pirstoa vallankumouksellisten luokkien voiman ja tarmon, sumentaa niiden tietoisuutta j.n.e.

Sen takia vallankumouksellinen sosialidemokratia, samalla kun se ei lainkaan kieltäydy käyttämästä reformeja vallankumouksellisen luokkataistelun kehittämisen tarkoituksiin („me otamme maksun vastaan myös vähin erin”, wir nehmen auch Abschlagszahlung — sanoi Friedrich Engels⁶⁷), ei missään tapauksessa „ota omikseen” * puolinaisia porvarillis-reformistisia tunnuksia.

Tuolla tavalla menetteleminen merkitsee aivan Bernsteinin tapaan toimimista (Plehanov *joutuu* rehabilitoimaan Bernsteinia puolustaakseen nykyistä politiikkaansa! Ilmankos Bernsteinin äänenkannattaja „Sozialistische Monatshefte” ** niin kiitteleekin Plehanovia!), se merkitsee sosialidemokratian muuttamista „*demokraattis-sosialistiseksi reformipuolueeksi*” (Bernsteinin tunnettu sanonta hänen kuuluisissa „Sosialismin edellytyksissä”).

* Plehanov „Russkaja Zhizn” lehdessä: „...,s.-d. edustajat eivät voi olla ottamatta mainittua vaatimusta („vastuuvollinen ministeristö”) omakseen silmälläpitäen kansan etuja, vallankumouksen etuja”...

** — „Sosialistinen Kuukausilehti”. *Toim.*

Sosialidemokratia pitää reformeja ja käyttää hyväkseen reformeja proletariaatin vallankumouksellisen luokkataistelun *oheisena tuloksena*.

Ja tässä tulemme viimeiseen perusteluamme, jonka olemme esittäneet eriteltävänä olevaa tunnusta vastaan:

5) Millä sosialidemokratia voi *tositeossa* lähentää yleensä kaikenlaisten reformien ja Venäjällä muun muassa perustuslakireformien, erikoisesti duumaministeristön ja sen niiden tulosten toteuttamista, jotka ovat hyödyllisiä proletariaatille? Silläkö, että se „ottaa omikseen” porvarillisten reformistien tunnukset, vaiko sillä, että se kieltäytyy päättäväisesti „ottamasta omikseen” moisia tunnuksia ja johtaa järkähtämättömästi edelleenkin proletariaatin vallankumouksellista luokkataistelua täydellisten, typistämättömien tunnusten lipun alla? Tähän kysymykseen ei ole vaikea vastata.

„Ottamalla omiksemme” porvarillisen reformaattoruuden tunnukset, jotka ovat aina puolinaisia, typistettyjä ja vilpillisiä, me emme todellisuudessa suurena, vaan vähennämme reformin toteuttamisen todennäköisyyttä, mahdollisuutta ja läheisyyttä. Sillä todellisena reformeja aikaansaavana voimana on vallankumouksellisen proletariaatin, sen tietoisuuden, yhteenliittyneisyyden ja taistelussa ilmenevän järkähtämättömän päättäväisyyden voima.

Me heikennämme ja halvaannutamme *näitä joukkoliikkeen ominaisuuksia*, jos levitämme joukkojen keskuudessa porvarillis-reformaattorisia tunnuksia. Tavallinen porvarillinen sofismi on siinä, että kun jonkin verran luovumme vallankumouksellisista vaatimuksistamme ja tunnuksistamme (asettamalla esimerkiksi „kansan itsevaltiuden” ja perustavan kokouksen tilalle „duumaministeristön” „etappina” j.n.e.), me *suurennamme* tällaisen heikennetyn toimenpiteen *toteuttamisen* mahdollisuutta, koska sitä tulee muka kannattamaan sekä proletariaatti että porvariston se tai tämä osa.

Se on porvarillinen sofismi, sanoo kansainvälinen vallankumouksellinen sosialidemokratia. Siten me päinvastoin vähennämme reformin toteuttamisen mahdollisuutta, sillä tavoittelemalla myötätuntoa porvariston taholta, joka tekee myönnytyksiä aina vain vastoin tahtoaan, me heikennämme joukkojen vallankumouksellista tietoisuutta, turmelemme ja

sumennamme sitä. Me mukaudumme porvaristoon, *sen* sopimuksentekoon monarkian kanssa ja aiheutamme siten vahinkoa joukkojen vallankumouksellisen taistelun kehitykselle. Tuloksena on aina se, että tällaista taktiikkaa noudatettaessa joko ei tule olemaan reformeja tai ne osoittautuvat pelkäksi petkutukseksi. Reformien ainoana *vankkana* tukena, ainoana varmana takeena siitä, etteivät ne tule olemaan fiktio ja että niitä tullaan käyttämään kansan hyväksi, on proletariaatin itsenäinen vallankumouksellinen taistelu, proletariaatin, joka *ei typistä* tunnuksiaan.

Vuoden 1906 kesäkuusta alkaen menshevikit ovat levittäneet joukkojen keskuudessa duumaministeristö-vaatimuksen kannattamistunnusta. Sillä he ovat heikentäneet ja sumentaneet joukkojen vallankumouksellista tietoisuutta, supistaneet agitaation laajuutta, vähentäneet tämän reformin toteuttamisen todennäköisyyttä ja sen hyväksikäytön mahdollisuutta.

On voimistettava vallankumouksellista agitaatiota joukkojen keskuudessa, levitettävä laajemmin ja selitettävä selvemmin meidän täydellisiä, *typistämättömiä* tunnuksiamme, — *siten* me parhaassa tapauksessa lähennämme vallankumouksen täydellistä voittoa ja pahimmassa tapauksessa saamme kiskaistuksi joitakin *puolinaisia myönnytyksiä* (sellaisia kuin duumaministeristö, yleinen, mutta ei välitön äänioikeus y.m.s.) ja turvaamme itsellemme mahdollisuuden muuttaa ne vallankumouksen välikappaleiksi. Reformit ovat vallankumouksellisen proletariaatin luokkataistelun *oheinen* tulos. Kun „omaksi” tehtäväksi otetaan oheisen tuloksen saavuttaminen, niin se merkitsee lankeamista liberaalis-porvarilliseen reformismiin.

* * *

Päätöslauselman viimeinen kohta:

„V. Pitäen duumatoimintaa eräänä luokkataistelun muotona sosialidemokraattinen duumaryhmä säilyttää täydellisen itsenäisyyden tehden jokaisessa eri tapauksessa sopimuksia aggressiivisista toiminnoista niiden puolueiden ja ryhmien kanssa, joiden tehtävät sillä ajankohdalla käyvät yhteen proletariaatin tehtävien kanssa, ja itse kansanedustuslaitoksen ja sen oikeuden suojelemiseen tähtäävistä puolustustoiminnoista — niiden puolueiden kanssa, jotka ovat kiinnostettuja taistelusta vanhaa järjestelmää vastaan poliittisen vapauden voiton puolesta”.

Yhtä hyvä kuin tässä on alkuosa („tehdn”-sanaan saakka), yhtä huono ja suorastaan tolkuton on loppuosa.

Mitä on tuo naurettava „agressiivisten” ja „puolustus”-toimintojen toisistaan erottaminen? Eiköhän meidän menshevikeille liene johtunut mieleen „Russkije Vedomostin” kielenkäyttö viime vuosisadan 90-luvulta, jolloin liberaalit todistelivat, että liberalismi Venäjällä „suojelee”, mutta taantumus „on aggressiivista”? Ajatelkaahan toki: niiden „vanhojen” jakojen asemesta, joiden mukaan poliittiset toiminnot jaettiin vallankumouksellisiin ja reformistisiin, vallankumouksellisiin ja vastavallankumouksellisiin, parlamentaarisiin ja parlamentin ulkopuolisiin, marxilaiset esittävät meille uuden luokittelun: „puolustus”-toiminnot „suojaavat” olevaa; „agressiiviset” menevät pitemmälle! Hävetkää toki, toverit menshevikit! Missä määrin onkaan pitänyt menettää kaikkinaisen vallankumouksellisen luokkataistelun vaisto, ettei tuossa „puolustuksen” ja „agressiivisen” toisistaan erottamisessa huomata *tympäisevää* sivumakua!

Ja miten hassunkurisesti tuosta tökeröstä sanonnasta heijastuu, aivan kuin esine koverosta peilistä, se *katkera* (menshevikeille katkera) totuus, jota he eivät mieli tunnustaa avoimesti! Menshevikit ovat tottuneet puhumaan puolueista yleensä peläten nimetä niitä tarkasti ja vetää selvästi rajat niiden välille, he ovat tottuneet heittämään yleisen „demokraattiset oppositiopuolueet”-nimityksen hunnan niin kadettien kuin vasemmistolaiostenkin ylle. Nyt he tuntevat, että tapahtuu muutos. He tuntevat, että *liberaalit* kykenevät nyt oikeastaan vain *suojelemaan* (polvistumalla, kuten „Russkije Vedomosti” „suojeli” zemstvoa 80-luvulla!) nykyistä Duumaa ja meidän nykyistä, suokaa anteeksi sanontani, „perustuslakiamme”. Menshevikit tuntevat, että liberaaliset porvarit eivät voi eivätkä halua *mennä pitemmälle* (olla „agressiivisia” — pitääpäs olla mokomia inhoitavia sanoja!). Ja tuo menshevikkien hämärä totuudentajuaminen heijastui huvittavassa ja peräti sekavassa sanonnassa, joka kirjaimellisesti käsitettynä merkitsee sitä, että sosialidemokraatit saattavat *joskus* tehdä sopimuksia sellaisista toiminnoista, „joiden tehtävät” *eivät* käy yhteen proletariaatin tehtävien kanssa!

Tuo menshevikkien päätöslauselman loppuakordi, tuo naurettava pelko sanoa suoraan ja selvästi *totuutta* —

nimittäin sitä, että liberaaliset porvarit, kadetit, ovat tykkäänään herenneet auttamasta vallankumousta, — ilmaisee mainiosti erittelemämme päätöslauselman koko hengen.

JÄLKILAUSEEKSI

Edelliset rivit oli jo kirjoitettu, kun sain VSDTP:n „Eestinmaan liiton” helmikuun (v. 1907) konferenssin päätöslauselmat⁶⁸.

Mainitussa konferenssissa puhuivat (varmaankin Keskuskomitean edustajina) toverit menshevikit M. ja A. Valtakunnanduunaa koskevaa kysymystä käsiteltäessä he luultavasti *esittivät sen saman päätöslauselman*, jota erittelin ylempänä. Ja siksi on hyvin opettavaista katsoa, *mitä muutoksia* eestiläiset sosialidemokraattitoverit ovat tehneet tuohon päätöslauselmaan. Esitämme konferenssin hyväksymän päätöslauselman kokonaisuudessaan:

SUHTAUTUMISESTA VALTAKUNNANDUUMAAN

„Valtakunnanduunalla ei ole mitään valtaa eikä voimaa tyydyttää kansan tarpeita, koska kaikki valta on entiseen tapaan kansan vihollisten — tsaarin itsevaltiuden, virkavallan ja pienen tilanherraryhmän käsissä. Sen vuoksi sosialidemokratian on armotta hävitettävä erheelisiä toiveita nykyisen Valtakunnanduuman lainsäädännöllisestä voimasta ja selitettävä kansalle, että vain täysivaltainen yleiskansallinen perustava kokous, jonka kansa itse valitsee vapaasti tsaarin itsevaltiuden hävittämisen jälkeen, kykenee tyydyttämään kansan vaatimukset.

Mutta proletariaatin luokkatietoisuuden kehittämistä, kansanjoukkojen poliittista kasvattamista sekä vallankumouksellisten voimien kehittämistä ja järjestämistä varten sosialidemokratian on käytettävä hyväkseen tätäkin voimatonta, heikkoa Valtakunnanduunaa. Sitä silmälläpitäen sosialidemokratia ottaa osaa Valtakunnanduuman toimintaan seuraavilla perusteilla:

I. Pitäen lähtökohtana kaupungin ja maaseudun proletariaatin etuja ja johdonmukaisen demokratismien periaatteita sosialidemokratia arvostelee kaikkia hallituksen ja porvarillisten puolueiden esityksiä ja lakiehdotuksia sekä valtionbudjettia ja asettaa niiden vastapainoksi omat vaatimuksensa ja lakiehdotuksensa pitäen siinä aina lähtökohtana laajojen kansanjoukkojen vaatimuksia ja tarpeita, paljastaen tällaisella toiminnallaan vallitsevan järjestelmän kelpaamattomuuden ja porvarillisen yhteiskunnan luokkaristiriidat.

II. Sosialidemokratia käyttää kyselyoikeutta paljastaakseen nykyisen hallituksen olemuksen ja luonteen ja näyttääkseen kansalle, että hallituksen koko toiminta on suunnattu suoraan kansan etuja vastaan, tuodakseen esiin työväenluokan oikeudettoman aseman ja valaistakseen sen, mitä osaa hallitus ja vallassaolevat luokat sekä niihin nojautuvat

puolueet esittävät työväenluokan suhteen. Sosialidemokratian on taisteltava muun muassa kadettien luokkasovinto- ja petturipuoluetta vastaan paljastaen heidän puolinaisuutensa ja kaksinaamaisen demokratisminsa vapauttaakseen siten heidän hegemoniansa ja vaikutuksensa alaisuudesta vallankumouksellisen pikkuporvariston ja saadakseen sen seuraamaan proletariaattia.

III. Proletaariluokan puolueena sosialidemokratian on esiinnyttävä Valtakunnanduudessa aina itsenäisenä. Valtakunnanduudessa sosialidemokratian ei pidä solmia muiden vallankumouksellisten ja oppositio-puolueiden kanssa mitään vakinaisia sopimuksia tai keskinäissitoumuksia, jotka kahlitsisivat sosialidemokratian toimintavapautta. Erinäisissä tapauksissa, kun muiden puolueiden tehtävät ja askeleet käyvät yhteen sosialidemokratian tehtävien ja askeleiden kanssa, sosialidemokratia voi ja sen pitää ryhtyä neuvotteluihin muiden puolueiden kanssa näistä askeleista.

IV. Koska kansalla ei voi olla mitään sopimuksia nykyisen maanorjuuttajahallituksen kanssa ja vain täysivaltainen perustava kokous kykenee tyydyttämään kansan vaatimukset ja tarpeet, niin konferenssi ei pidä proletariaatin tehtävänä taistelua nykyiselle voimattomalle Duumalle vastuuvollisen ministeristön puolesta. Proletariaatin on taisteltava perustavan kokouksen lipun alla eikä vastuuvollisen ministeristön lipun alla.

V. Taistellessaan tällä tavalla Valtakunnanduuman sosialidemokraattisen ryhmän on päästävä mitä läheisimpään yhteyteen Duuman ulkopuolella olevien proletaarijoukkojen ja laajojen kansanjoukkojen kanssa ja edistäen näiden joukkojen järjestämistä muodostettava vallankumouksellista armeijaa itsevaltiuden kukistamiseksi”.

Selitykset ovat tarpeettomia. Kirjoituksessani koetin osoittaa, miten ei pidä kirjoittaa erittelemäni päätöslauselman tapaisia päätöslausemia. Eestin vallankumoukselliset sosialidemokraatit osoittivat päätöslauselmassaan, miten kelpaamattomia päätöslausemia on korjattava.

HUOMAUTUS EESTILÄISTEN SOCIALIDEMOKRAATTIEN PÄÄTÖSLAUSELMASTA ⁶⁹

Kirjeenvaihtajamme lähetti myös *VSDTP:n Eestinmaan liiton säännöt*, jotka hyväksyttiin konferenssissa. Tilan vähyyden vuoksi emme niitä julkaise.

Kiinnitämme lukijain huomiota Duumaa koskevaan päätöslausemaan. Siitä näkyy selvästi, että perustana on ollut menshevikkien päätöslauselma, joka julkaistiin „Russkaja Zhizn” lehden 47. numerossa: siinä ilmeni menshevikkien M:n ja A:n vaikutus *ja siihen se rajoittuikin*. Eestiläiset sosialidemokraatit muuttivat kaikki *taistelua koskevat kohdat* tuossa päätöslauselmassa hengeltään *puhtaasti bolshevistiksi* (etenkin kadetteja ja „vastuuvollista ministeristöä” koskevat kohdat). Hyvä esimerkki menshevististen päätöslauselmien „korjaamisesta”!

„Proletari” № 15,
maaliskuun 25 pnä 1907

Julkaistaan „Proletari” lehden
tekstin mukaan

SOPIMUSPERUSTEET

Pietari, maaliskuun 21 pnä 1907.

Tilanne on oleellisesti muuttunut sen jälkeen, kun kolme viikkoa sitten kirjoitettiin „Proletarin” 14. numeron pääkirjoitus*. Hallitus ja kadetit, mustasotnialainen itsevaltius ja liberaalis-monarkistinen porvaristo ovat ottaneet askeleen eteenpäin lähentyäkseen toisiaan ja valmistautuvat ojentamaan toisilleen kätensä kuristaakseen yhteisin voimanponnistuksin vallankumouksen ja heittääkseen kansalle maan ja vapauden asemesta viheliäisen armopalan, joka jättää kansan puolinälkäiseen ja puoleksi orjuutettuun asemaan. Tarkastelkaamme muodostunutta tilannetta lähemmin.

Kaksi kysymystä painaa kuin raskas kivi mustasotnialaisen itsevaltiuden sydäntä,— budjetti ja agraarikysymys. Ellei Duuma vahvista budjettia, ei saada luottoa. Ellei maakysymyksen ammottavaa mätähaavaa saada jotenkuten umpeen edes joksikin aikaa, ei ole toivoakaan edes lyhytaikaisesta levollisuudesta. Hallitus ei uskalla hajottaa Duumaa, ellei ole Duuman vahvistamaa budjettia ja agraarilakia. Se *pelkää* Duuman hajottamista ja samalla huutaa siitä pannen liikkeelle koko Venäjän kansan liiton mustasotnialaiskoneiston säilyttääkseen arkoja ja taivuttaakseen horjuvat antamaan periksi. Se tahtoo yrittää kiristää Duumalta myönnytyksen tukkimalla siltä suun hajottamishkkauksella. Ja sittenpä hän sen näkee, mitä tuolle häväistylle, ryvetetylle ja lokaan poljetulle „korkealle” kokoukselle tehdään. Siitä johtuvat budjetin vahvistamispyynnöt,

* Ks. tätä osaa, ss. 169—173. *Toim.*

vakuuttelut, ettei finanssiministeri ajattelekaan esittää Valtakunnanduudelle kysymystä lainanottoluvasta. Siitä johtuvat myös hra Vasiltschikovin sellaiset kohteliaat puheet, että hallitus tulee „suojelemaan niiden rajojen koskemattomuutta, joissa koskettavat toisiaan” „eri henkilöiden, eri ryhmien ja eri säätyjen edut”, mutta samalla se „on tietoinen siitä, että sen velvollisuus on laajentaa tuota suojelua siinä määrin kuin nuo hahmotellut rajat käyvät yhteen valtion yleisten etujen kanssa. *Siellä, missä nuo rajat eivät käy yhteen näiden etujen kanssa, niitä täytyy siirtää*”. Nämä sanat, etenkin alleviivaamamme kohta, epäilemättä sisältävät tuskin huomattavan viittauksen kadettien puoleen, hienon vihjauksen siihen, että tietyssä määrin on ajateltavissa kadettilainen „pakollinen luovutus”.

Entä mitä kadetit vastaavat kaikkiin noihin tuskin havaittavissa oleviin etuanteihin? Oi! he yrittävät parastaan tehdäksään havaitsemattomissa olevan havaittavaksi, sala-peräisillä vihjauksilla verhotun ja epäselvästi sanotun — avoimeksi ja loppuun saakka sanotuksi. Ja siksi he vuorostaan antavat hallitukselle paljon suurempia etuanteja, avaavat sisimpänsä, vaikkakin heille ominaisen varovaisuuden vuoksi toistaiseksi vain puolittain, ja kurottavat arasti kättään tavoittaakseen heille armollisesti ojentetun hra Stolypinin etusormen. Maaliskuun 18 päivän numerossaan henkikaartilainen kadettilehti „Retsh” kullutti koko maailmalle, että kansanvapauden puolue lopettelee uuden agraarilakiehdotuksen laatimista, joka tekee tämän puolueen „parhaiten aseistetuksi maakysymyksen *asiallista* pohdintaa varten”, ja sitä paitsi „uudessa kysymyksenasettelussa on otettu paljon laajemmin huomioon se, mitä on totuttu sanomaan reaalisiksi voimasuhteeksi”. Seuraavana päivänä edustaja Kutler piti Duuman istunnossa todella „asiallisen” puheen ja sillä kohotti jonkin verran (joskaan ei läheskään kokonaan) sitä huntua, jolla kadettipuolueen lainsäädännöllisen luomistyön uuden hedelmän „realisuutta” ja „asiallista luonnetta” on toistaiseksi häveliäästi peitelty. Mikäli saattoi ymmärtää, asiallinen realismi sisältyy tässä tapauksessa ensinnäkin siihen, että „kulutukseen perustuvan normin” asemesta talonpojille tullaan monin paikoin antamaan paljon vähemmän maata,— „sen verran kuin osoittautuu olevan”, kuten hra Kutler perin epäselvästi sanoi. Nähtävästi käy niin, että

„pakollisessakin luovutuksessa” voi vallan hyvin jäädä luovuttamatta monia miljoonia desjatiinoja tilanherrain maata. Se merkitsee „rajojen siirtämistä” vain jonkin verran, kuten hra Vasilshikov sanoo. Toinen piirre, joka luonnehtii uuden lakiehdotuksen „realismia”, tulee näkyviin hra Kutlerin seuraavista sanoista: „maat, jotka kuuluvat talonpojille lohkaistaviksi”, täytyy „antaa lopullisesti talonpoikain huostaan”, joten „vastaisuudessa heiltä ei tulla missään oloissa ottamaan pois näitä maita”, ne tullaan „luovuttamaan talonpojille vakinaiseen eikä väliaikaiseen käyttöön”, ja tällöin pitää „rajoittaa vain luovutus- ja panttausoikeutta”. Kaikki tämä taas lähentelee suuresti hra Vasilshikovin suun kautta julistettua hallituksen „aikomusta” „ulottaa omistuseriaatteista johtuvat hyvyydet myös sitä äärettömän laajaa talonpoikain hallinnassa olevaa maa-aluetta koskevaksi, jolta tähän asti nämä hyvyydet ovat puuttuneet”. Ja vihdoin ansaitsee erikoista huomiota kadettien uuden agraarilakiehdotuksen kolmas „asiallinen” tunnusmerkki: aikaisemmin edellytettiin maan lunastusta valtion kustannuksella, mutta nyt „talonpoikien itsensä on korvattava vissi osa maareformiin liittyvistä menoista, suunnilleen puolet”. Missä suhteessa tämä sitten eroaa siitä hallituksen säädöksestä vuodeksi 1906, jonka mukaan talonpoikain oli maksettava puolet lunastusmaksuista? Kadettien agraarilakiehdotuksen ja hallituksen „ennakkohahmotelmien” periaatteellinen yhdenmukaisuus on siis kyllin silmäänpistävä. Se on sitäkin epäilemättömämpää sen vuoksi, että kadeteillakin maan luovutuksen pakollisuus on näennäistä: kuka oikeastaan tulisi kadettilaisissa maakomiteoissa „pakoittamaan”, kun ne muodostetaan puoleksi talonpojista ja puoleksi tilanherroista, ja heidän intressejään tulevat „sovittamaan” virkamiehet? Sopimuksenteko on hyvällä alulla. Ilmankos Duumassa ollut „Retshin” havainnoitsija huomauttaa maaliskuun 20 pn numerossa hra Vasilshikovin puheen johdosta: „kun kysymys asetetaan noin, siirtyy se asialliselle pohjalle”. Ja sehän on mitä suurin kiitos nykyisten kadettien huuililla!

Mitä tulee budjettiin, niin kadettien sovittelukanta mustasotnialaiseen itsevaltiuteen nähden tulee riittävän selvästi esiin „Retsh” lehden saman, maaliskuun 20 pn numeron pääkirjoituksessa. Siinä sanotaan „ilmeiseksi

valheeksi" sitä huhua, että „kansanvapauden puolue muka kehoittaa olemaan hyväksymättä budjettia kokonaisuudessaan", siinä lausutaan varmana vakaumuksena, että „kansanedustajat todennäköisesti vahvistavat tietyin muutoksin budjetin vuodeksi 1907" ja vihdoin — kuulkaa, hyvät herrat! — siinä vakuutetaan, että „jos Duuma saa todisteita hra finanssiministerin valmiudesta suostua sen oikeuksien laajentamiseen (tietenkin „peruslakien" puitteissa,— ks. edellä samaa kirjoitusta), niin sen keskuudessa saattaa syntyä enemmän luottamusta hallitukseen", ja taas „jos Duumalla olisi perustetta luottaa hra finanssiministeriin, niin se voisi suostua ponsilausemaan, jonka sisältönä olisi *lupa ottaa lainaksi niin paljon kuin tarotaan*" (kursivointi meidän). Tämä on helmi, joka kruunaa ansiokkaasti koko tuon pitkän sarjan häpeällisiä myönnytyksiä, koko tuon kansan vapauden vähittäismyynnin — vähittäismyynnin, joka on tarpeen sitä varten, että loppujen lopuksi voitaisiin myydä kansan vapaus tukkukaupalla.

Kenellä riittää kärsivällisyyttä tutkia mustasotnialaisten ja liberaaliporvarien välisen häpeällisen kaupanhieronnan kaikkia yksityisseikkoja, mikäli nuo yksityisseikat ovat nykyhetken mennessä tulleet näkyviin,— sille on epäilemätöntä: vastavallankumoukselliset voimat järjestäytyvät antaakseen suurelle vapausliikkeelle lopullisen, kuolettavan iskun, lannistaakseen voimakkaat ja rohkeat taistelijat sekä pettääkseen ja työntääkseen syrjään naiivit, arat ja epäroivät. Oikeistolaiset, puolalainen koolo⁷⁰ ja kadetit liittyvät yhdeksi kokonaisuudeksi tuon iskun antamista varten. Hallitus pelottelee kadetteja ja trudovikkeja sen mustan sotnian ulvonnalla, jota se itse on usuttanut ja joka vaatii Duuman hajottamista ja „halpamaisen perustuslain" kumoamista. Kadetit pelottelevat samoja trudovikkeja viitaillemalla tuohon samaiseen ulvontaan ja luuloteltuihin Stolypinin aikomuksiin hajottaa Duuma heti paikalla. Kaikki nuo uhkailut ja peloitteletut ovat tarpeen mustasotnialaiselle itsevaltiudelle ja liberaaliselle porvaristolle sitä varten, jotta ne voisivat paremmin sopia keskenään kansan selän takana ja, suoritettuaan jaon sovinnossa, ryövätä puhtaaksi tämän kansan. Trudovikit, edustittepa te mitä suuntavivahdetta hyvänsä, älkää antako pettää itseänne! Seisokaa kansan etujen vartiassa! Ehkäiskää kadettien ja hallituksen välisen likaisen sopimuksen teko! Toverit

sosialidemokraatit! olemme varmoja siitä, että te käsitätte tilanteen, että te tulette olemaan Duuman kaikkien vallankumouksellisten aineiden johdossa, että te avaatte trudovikien silmät näkemään liberaalis-monarkistisen porvariston häpeällisen petturuuden. Olemme varmoja siitä, että te paljastatte Duuman puhujalavalta säälimättä ja kuuluvasti koko kansalle tuon petturuuden.

„Proletari” № 15,
maaliskuun 25 pnä 1907

Julkaistaan „Proletari” lehden
tekstin mukaan

MENSHEVIKKIEN TAKTILLINEN TOIMINTAOHJELMA

On julkaistu erillisenä lehtisenä „*Taktillinen toiminta-ohjelma tulevalle edustajakokoukselle*”; laatineet Martov, Dan, Starover, Martynov y.m. useiden menshevististen käytännönmiesten osanotolla”.

Mitä yhteyttä tällä ohjelmalla on siihen Valtakunnanduunaa koskevaan päätöslauselmaan, jonka samat menshevismien johtomiehet laativat ja joka julkaistiin „Russkaja Zhizn” lehden 47. numerossa,— se jää tuntemattomaksi. Lehtisessä, josta puhumme, ei ole sanaakaan siitä, aiotaanko siinä esitettyjä taktillisia katsomuksia kehittää yksityiskohtaisemmin päätöslauselmaehdotusten muodossa, nimenomaan mistä kysymyksistä j.n.e. Ei voida olla pahoittelematta tuota epäselvyyttä, sillä „Taktillista toimintaohjelmaa” sinänsä vaivaa määritelmien tavaton löyhyys ja epämääräisyys. Osoittaaksemme tämän esitämme kokonaan ohjelman kolme lopputeesiä, joissa on esitetty „sosialidemokratian vuorossaolevat tehtävät lähikaudeksi”, ja aloitamme 3:nnestä teesistä:

„...3) Työväenjoukkojen poliittisen ja organisatorisen omatoimisuuden kehittäminen sillä perustalla, että ne palkkatyöläisten luokkana puolustavat omia etujaan. Puolueryhmien avunanto organisatorisessa rakennustyössä, joka kehittyy proletariaatin laajojen kerrosten keskuudessa sen lähimpien ammatillisten, poliittisten ja kulttuurillisten tarpeiden tyydyttämisen pohjalla, sen taistelun pohjalla, jota käydään vanhalta järjestelmältä valloitettavien myönnytysten säilyttämiseksi ja laajentamiseksi”.

Voidaanko kuvitella mitään epämääräisempää, hämäämpää ja sisällyksettömämpää? Onko tämä „taktillinen toimintaohjelma” vuoden 1907 edustajakokoukselle vai ote

helppotajuisesta kirjoituksesta, joka koskee työväenluokan tehtäviä yleensä?

Edustajakokouksen päiväjärjestykseen, kuten tiedetään, on otettu sekä kysymys ammattiliitoista, työväen edustajakokouksesta että valtuutettujen neuvostoista,— kaikki ne ovat nykyisen ajankohdan, työväenliikkeen nykyisen kehityksen konkreettisia kysymyksiä. Mutta meitä kestittää yleisillä sanannoilla ja fraaseilla „omatoimisuudesta”, aivan kuin haluttaisiin tahallisesti *salata omat ajatukset* elämän esiin nostamista ja puolueen asettamista kysymyksistä! Se ei ole ohjelma, toverit, vaan *muodollista kieroilua*. Sellaisista kysymyksistä kuin esimerkiksi työväen edustajakokouksesta on jo olemassa koko joukko puoluekirjallisuutta, puolueen virallisessa „Sotsial-Demokrat” lehdessä ⁷¹ julkaistuista artikkeleista moniin pikkukirjasiin asti. Toimintaohjelma kirjoitetaan sitä varten, että annettaisiin oleellinen vastaus, eikä sitä varten, että päästäisiin kysymyksestä eroon.

....2) Päättäväinen aatteellinen taistelu kaikkia proletariaatin luokkaisenäisyyden rajoittamisyrityksiä vastaan, sitä vastaan, että sen tietoisuuteen juurrutetaan taantumuksellisia pikkuporvarillisia harhaluuloja, sekä kaikkia niitä pyrkimyksiä vastaan, jotka johtavat järjestetyn luokkataistelun vaihtamiseen anarkistiseksi terroriksi ja salaliittolaisseikkailuksi”.

Äkäisesti sanottu. Kirjoittajat ovat näköjään halunneet „purkaa kiukkuaan”. Siihen heillä on tietysti oikeus, eikä meillä ole tapana valitella, jos polemiikki on terävää. Polemisoikaa miten terävästi tahansa, mutta sanokaa selvästi, mitä te tahdotte. Mutta teidän 2. kohtanne ei sano kerrassaan mitään määrättyä. Se „tähtää” bolshevikkeihin, kuten saatetaan arvata, mutta sanonnan epämääräisyyden vuoksi se *ei osu* heihin. Kaikki bolshevikit suostuvat tietysti allekirjoittamaan molemmin käsin *anarkistisen* terrorin, „salaliittolaisseikkailun”, „taantumuksellisten pikkuporvarillisten harhaluulojen” ja „luokkaisenäisyyden rajoittamisyritysten” tuomitsemisen.

Annamme menshevikitovereille hyvän neuvon. Jos te, toverit, haluatte polemisoida terävämmin bolshevikkien kanssa ja „pistellä” heitä tuntuvammin, niin kirjoittakaa, olkaa hyvä; sellaisia päätöslauselmia, joita me *emme voi hyväksyä*. Pitää *poistaa* kaikki sulkumerkit eikä peittää

uudella hunnulla jo kauan sitten herätettyjä kysymyksiä! Ottakaa esimerkkiä meistä: meidän päätöslauselmaehdotuksemme puolueettomista poliittisista järjestöistä sanoo *suoraan*, että me vastustamme *niitä ja niitä* Axelrodin aatteita, *sitä ja sitä* virtausta, joka on tullut ilmi puolueen jäsenten tietyissä kirjallisissa tuotteissa. Moitittakoonpa meitä tuon päätöslauselmaehdotuksen vuoksi mistä tahansa, niin meitä ei varmastikaan moitita epäselvyydestä tai kiistan *olemuksen* kiertelemisestä.

....1) Proletaarijoukkojen poliittisen aloitteellisuuden herättäminen sitä tietä, että järjestetään niiden suunnitelmallinen puuttuminen poliittiseen elämään sen kaikissa ilmauksissa.

Sosialidemokratia, kehoittaessaan proletariaattia tukemaan kaikkia edistyksellisiä luokkia niiden yhteisessä taistelussa taantumusta vastaan, hylkää samalla kaiken pysyvän yhdistymisen epäproletaaristen luokkien jonkin osan kanssa, olipa se millainen tahansa, ja silloin kun näiden luokkien eri fraktiot eroavat toisistaan, se tukee jokaisessa kysymyksessäolevassa tapauksessa niitä toimia, jotka ovat yhteiskunnan kehityksen etujen mukaisia. Sosialidemokratia suuntaa vallankumouksellisen arvostelunsa yhtäläisesti liberaalisen porvariston vastavallankumouksellisia aikeita kuin pikkuporvarillisen agraarisosialismin utopistisia ja taantumuksellisia ennakkoluulojakin vastaan”.

Asetimme tahallamme viimeiselle paikalle tämän kohdan, sillä ainoastaan se on verrattain sisältörikas siinä mielessä, että siinä *on kosketeltu* menshevikkien ja bolshevikkien toisistaan eroavan taktiikan periaatteellisia perusteita. Mutta taaskin vain „kosketeltu”, taaskin on suhteettoman paljon vettä ja vähän konkreettista aineistoa! Kaksi ensimmäistä lausetta ovat yleisesti tunnustettuja totuuksia, joista puhuminen lehdistössä oli luonnollista vuosina 1894—1895, mutta joista vuonna 1907 on suorastaan epämukava puhua. Ja nuo yleisesti tunnustetut totuudetkin on formuloitu hyvin huolimattomasti: sosialidemokratia esim. hylkää yleensä kaikenlaisen muiden luokkien kanssa „yhdistymisen” eikä vain „pysyvän” yhdistymisen.

Vain kolmas lause koskee taktiikan perusteita. Vain siinä kohotetaan huntua edes sen verran, että tulevat näkyviin aikakautemme konkreettisten ilmiöiden ääriiviivat.

Siinä on asetettu sosialidemokratian vastapainoksi: 1) liberaalisen porvariston vastavallankumoukselliset *aiheet*; 2) pikkuporvarillisen agraarisosialismin utopistiset ja taantumukselliset *ennakkoluulot*. Puolueelle ehdotetaan toimintaohjeksi, että arvosteltaisiin *yhtäläisesti* molempia.

Tarkastelkaamme tämän vastakkainasettelun kumpaakin osaa ja tällaisen toimintaohjeen merkitystä.

Ei ole aivan selvää, mitä toverit tarkoittavat „liberaalisen porvariston vastavallankumouksellisilla aikeilla”. Liberaalisesta porvaristosta yleensä, ilman erikoisempia määrittelyjä, sopi puhua vuonna 1897, muttei missään tapauksessa vuonna 1907. Toverit menshevikit ovat hämmästyttävästi myöhästyneet! Meillä on nyt Venäjällä poliittisia *puolueita*, jotka ovat osoittaneet olemuksensa ensimmäisessä sekä osaksi jo toisessakin Duumassa! Mikä „taktillinen ohjelma” se on, jos se *ei ole* vielääkään huomannut noita tiettyjä puolueita Venäjällä?

On vaikea olettaa, että liberaalisella porvaristolla tarkoitettaisiin lokakuulaisia. Toverit nähtävästi tarkoittavat *kadettipuolueen* tyyppisiä puolueita (demokraattisten reformien puoluetta, ehkäpä rauhallisen uudistuksen puoluetta, jotka ovat samantyyppisiä ilmiöitä). Sitä vahvistaa myös sana „aiheet”, sillä lokakuulaisilla me emme havaitse hengeltään vastavallankumouksellisia aikeita, vaan heidän koko politiikkansa on jo muuttunut vastavallankumoukselliseksi.

Puhe on siis kadettien *vastavallankumouksellisista „aikeista”*, s.o. siitä, että kadetit *alkavat* jo harjoittaa hengeltään *vastavallankumouksellista käytännöllistä* politiikkaa.

Tämä tosiasia pitää epäilemättä paikkansa. Sen avoin ja selvä tunnustaminen epäilemättä lähentäisi Venäjän sosialidemokratian nykyään toisilleen vihamielisiä virtauksia toisiinsa. Tuollaisten aikeiden „vallankumouksellisen arvostelun” välttämättömyys on myös aivan kiistatonta.

Menkäämme edelleen. Liberaalien taantumuksellisten *aikeiden* vastapainoksi on asetettu taantumukselliset „pikkuporvarillisen agraarisosialismin *ennakkoluulot*”.

Emme käsitä. Kuinka voidaan verrata ja rinnastaa *luokkia* (liberaalinen porvaristo) *oppeihin* (sosialismi)? *käytännöllistä politiikkaa* (aikomukset) *katsomuksiin* (ennakkoluulot)?? Sehän on epäloogisuuden huippu. Jotta *taktillinen ohjelma* olisi johdonmukainen, on asetettava: 1) luokka toista luokkaa vastaan,— esim. liberaalinen porvaristo demokraattista (vai taantumuksellista?) talonpoikaistoa vastaan; 2) politiikka toista politiikkaa vastaan, esim. vastavallankumouksellinen vallankumouksellista vas-

taan; 3) tietyt opit, katsomukset ja ennakkoluulot toisia oppeja, katsomuksia ja ennakkoluuloja vastaan. Se on niin päivänselvää, niin alkeellista, että pakostakin herää epäily: onkohan tuo epäloogillisuus menshevikeillä sattuma? eiköhän tuo loogillinen sekavuus heijasta poliittisen ajattelun sekavuutta?

On kiistatonta, että eserrien, trudovikkien ja kansansosialistien „socialismi” on täynnä utopistisia ja taantumuksellisia ennakkoluuloja. Se pitää tietenkin sanoa mainittuja puolueita arvioitaessa, kuten bolshevikit ovat sanoneetkin sekä IV että V edustajakokoukselle laadituissa päätöslauselmaehdotuksissaan. Menshevikit toistavat tätä eittämättöntä ajatusta niin epäloogillisessa yhteydessä nähtävästi siksi, että he ovat tarttuneet ensimmäiseen eteensä sattuneeseen mielmään puolustaakseen kadettien kannattamisen *politiikkaansa*. Todellakin, tarkastelemamme ohjelman tekstissä he eivät enää voineet välttää tuollaisen politiikan perustelua ja puolustamisyrityksiä. Menshevikit *ovat* nyt *kosketelleet* kysymystä liberaalisen porvariston suhtautumisesta talonpoikaistoon Venäjän porvarillisessa vallankumouksessa. Ja se on tietysti suuri edistysaskel. Ensimmäisen ja (osaksi) toisen Duuman kokemuksen jälkeen ei enää voida rajoittua yksistään viittaamaan surullisen kuuluisaan „mustasotnialaisvaara”-fiktioon, jotta voitaisiin puolustella vaaliliittojen tekoa kadettien kanssa, kadettipuheenjohtajan puolesta äänestämistä ja kadettien tunnusten kannattamista. *On pakko* asettaa yleinen kysymys, jonka bolshevikit herättivät jo kirjassessa „Kaksi taktiikkaa” (heinäkuussa 1905)*, nimittäin kysymys liberaalisen porvariston ja talonpoikaiston suhtautumisesta Venäjän vallankumoukseen. Mitä menshevikit nyt oikeastaan sanovat tästä kysymyksestä?

„Venäjällä kaupunkien porvarillinen demokratia ei ole alistanut alaisekseen koko kansantaloutta, ja sen vuoksi sillä ei ole itsenäistä vallankumouksellista aloitekykyä niin kuin oli edellisten vuosisatojen porvarillisissa vallankumouksissa; samaan aikaan talonpoikaisto, joka muodostaa tuottajien valtavan enemmistön, vasta alkaa päästä esi-porvarillisen tuotannon taloudellisista ja yhteiskunnallisista oloista ja on sen vuoksi vieläkin vähemmän kelvollinen vallankumouksen itsenäisen johtajan tehtävään”.

* Ks. Teokset, 9. osa, ss. 1—125. *Toim.*

Tämä on *ainoa* yritys perustella *taloudellisella analyysillä* menshevikkien politiikkaa liberaalien ja talonpoikaiston suhteen! „Talonpoikaisto on *vieläkin vähemmän* kelvollinen kuin kaupunkien porvarillinen demokratia”... noihin sanoihin „*vieläkin vähemmän*” pitäisikin sisältyä kadettien tukemispolitiikan *puolustelun*.

Miksi sitten „*vieläkin vähemmän*”? Siksi, että talonpoikaisto „*vasta alkaa päästä* esiporvarillisen tuotannon taloudellisista ja yhteiskunnallisista oloista”. Perustelu on ilmeisesti epätydyttävä. Jos talonpoikaisto „*vasta alkaa päästä*”, niin sitä estävät pääsemästä „*maaorjuusjärjestelmän jätteet, jotka painavat raskaana taakkana välittömästi talonpoikia*”. Näin kuuluu heti ensimmäinen lause puolueemme agrariohjelmassa. Siitä seikasta, että maaorjuuden jätteiden raskas taakka painaa välittömästi talonpoikia, johtuu se, että vallankumouksellinen liike vallitsevaa järjestelmää vastaan on talonpoikain keskuudessa välttämättömästi ja kiertämättömästi *syvällisempää*, laajempaa ja kärkevämpää kuin liberaalisen porvariston keskuudessa. Liberaalisten porvarien tai talonpoikaiston kelvollisuudesta vallankumouksen *johtajan* tehtävään ei voi olla puhuttakaan*; mutta liberaalien ja talonpoikain suhteellisesta „*itsenäisestä vallankumouksellisesta aloitekyvystä*” tai oikeamminkin niiden kelpoisuudesta osallistua itsenäisesti vallankumouksen *edelleenkehittämiseen* menshevikit ovat antaneet *suorastaan virheellisen* arvon.

Menshevikkien katsomus talonpoikaiston poliittisesta osuudesta on ristiriidassa juuri niiden agrariohjelmamme perusajatusten kanssa, jotka hyväksyy *koko* puolue, sekä bolshevikit että menshevikit.

Ensinnäkin, kuten jo sanoimme, „*maaorjuuden jätteiden raskas taakka painaa välittömästi talonpoikia*”. Siis Venäjän nykyisessä porvarillis-demokraattisessa vallankumouk-

* Yleensä puhuen tervehdimme lämpimästi sitä seikkaa, että menshevikit ovat toimintaohjelmassaan *asettaneet* kysymyksen proletariaatin osuudesta vallankumouksen *johtajana*. Olisi erittäin toivottavaa, että tätä kysymystä pohdittaisiin edustajakokouksessa ja hyväksyttäisiin siitä päätöslauselma. Menshevikit ovat perustelleet heikosti talonpoikaiston kelpaamattomuuden johtajan tehtävään. Kysymys ei ole siitä, että talonpoikaisto „*vasta alkaa päästä*” maaorjuudesta, vaan siitä, että *pientuotannon* perusehdot (maanviljelyksessä ja teollisuudessa) pakoittavat pientuottajan *horjumaan* toisaalta „*järjestyksen*” ja „*omistuksen*” ja toisaalta vanhaa järjestelmää vastaan käytävän taistelun väliillä. Aivan samoin menshevikit ovat jättäneet liberaalisen porvaristonkin suhteen ottamatta huomioon sen epäluotettavuuden perussyyn: proletariaatinpelon ja välttämättömyyden nojautua vanhan järjestelmän vallan välikappaleisiin suojatakseen itseään „*proletariaatin hyökkäyksiltä*”, kuten bolshevikkien päätöslauselmassa sanotaan.

nessa talonpoikaisto *ei voi olla olematta* vallankumoukselliseksi kuin liberaalinen porvaristo, sillä vallankumouksellisen liikkeen voima, vankkuus, elinkykyisyys ja kärkevyys riippuu siitä, miten voimakkaita ovat menneisyydeltä periytyneet vanhat ja ahdistavat elämänehdot.

Toiseksi me vaadimme agraariohjelmassamme „yksityisomistuksellisten maiden konfiskointia”. Liberaalisia porvareita varten me emme vaadi mitään sellaista, emme mitään sellaista, joka lähentelisi edes vähänkin näin radikaalista *taloudellista* toimenpidettä. Miksi? Siksi, ettei ole olemassa objektiivisia olosuhteita, jotka aiheuttaisivat liberaalisen porvariston keskuudessa taistelua entisajan näkökannalta „laillisen” omaisuuden varsin huomattavien osien *konfiskoinnin* puolesta. Mutta me kaikki *tunnustamme* näiden objektiivisten olosuhteiden olemassaolon talonpoikaiston keskuudessa, sillä marxilaiset eivät vaadi konfiskointia sen vuoksi, että he pitäisivät ultra-vallankumouksellisista toimenpiteistä, vaan sen vuoksi, että he käsittävät talonpoikaisjoukkojen olevan ulospääsemättömässä asemassa. Agraariohjelmamme tällainen väittämä edellyttää talonpoikaiston verrattomasti paljon syvällisempää porvarillis-demokraattista vallankumouksellisuutta.

Kolmanneksi agraariohjelmamme puhuu siitä, että „tuetaan talonpoikaiston vallankumouksellisia esiintymisiä aina tilanherrojen maiden konfiskointiin asti”. Tässä on suoraan tunnustettu välttämättömäksi suhtautua tietyllä tavalla talonpoikaiston välittömästi vallankumoukselliseen taisteluun, joukkoluontoisiin „esiintymisiin”, jotka käsittävät valtavan laajan alueen ja valtavan suuren osan maan väestöstä. Ei yksin „liberaaliselta”, s.o. keski- ja osittain suurporvaristolta, vaan koko *kaupunkiporvaristolta*, jopa demokraattiselta pikkuporvaristoltakin puuttuu kaikki näiden *vallankumouksellisten esiintymisten* kaltainen. Sosialidemokraattinen työväenpuolue ei ole koskaan luvannut eikä ole voinutkaan luvata mitään kannatusta kaupunkiporvariston „konfiskointi”-suunnitelmille, olivatpa ne millaisia tahansa. Tästä jo näkee, miten *väärä* on menshevikkien tavanomainen päätelmä „kaupunkien edistyksellisestä” ja „maaseudun takapajuisesta” porvaristosta, päätelmä, johon myös tarkastelemamme toimintaohjelmakin *vihjaa*. Tuo päätelmä pohjautuu siihen, ettei ymmärretä koko ohjelmamme perusaatteita kysymyksessä taistelusta maaorjuuden

jätteitä vastaan,— taistelusta, joka on Venäjän porvarillisen vallankumouksen taloudellisena sisältönä.

Neljänneksi Venäjän poliittinen historia kuluneen vuoden ajalta ja etenkin ensimmäinen Duuma ja toisen Duuman vaalit ovat osoittaneet selvästi, että kaikesta kehittymättömyydestään, hajanaisuudestaan y.m. huolimatta talonpoikaisto kykeni *heti* panemaan alulle *poliittisten* puolueiden perustamisen („Työ”-ryhmä j.n.e.), jotka ovat epäilemättä *demokraattisempia* kuin liberaalis-porvarilliset puolueet (muun muassa kadetit). Riittää, kun verrataan toisiinsa kadettien ja „104:n” agraarilakiehdotusta tai kadettien ja trudovikkien suhdetta kokoontumisvapauteen ja paikallisten maakomiteain kokoonpanoon tahi kadettien lehdistöä, joka tyynnyttelee kansaa ja sammuttaa vallankumouksellista liikettä perustuslakifraasien vedellä, ja trudovikkien lehdistöä („Izvestija Krestjanskih Deputatov”⁷² j.n.e.), joka *vallankumouksellistaa* demokraattisessa mielessä kaupunkien ja maaseudun pikkuporvariston *uusia kerroksia*.

Sanalla sanoen, tarkasteltakoonpa kysymystä milta kannalta tahansa, niin täytyy tunnustaa, että menshevikkien esittämä vertaileva arviointi liberaaleista ja trudovikeista on *aivan virheellinen*.

Tuon virheen alkulähteenä on se, ettei ymmärretä Venäjän maataloudessa tapahtuvaa porvarillista kumousta. Tämä kumous on mahdollinen kahdessa muodossa: joko siten, että säilytetään tilanherrain maanomistus puhdistamalla sitä jonkin verran maaorjuudellisista piirteistä ja alistamalla talonpoikaisbatrakit velkaorjuuteen; tai siten, että hävitetään tilanherrain maanomistus konfiskoinnin tietä ja luovuttamalla maat talonpoikaistolle (kansallistamisen, jakamisen, „kunnallistamisen” j.n.e. j.n.e. muodossa)*.

Porvarillinen kumous Venäjän maataloudessa on ehdottoman välttämätön. Ja tämä kumous pysyy porvarillisena (vastoin narodnikkien oppia) myöskin jälkimmäisessä tapauksessa. Mutta kumous saattaa tapahtua edellisessä tai jälkimmäisessä muodossa, riippuen siitä, voittaako demokraattinen vallankumous vai jääkö se kesken; — tuleeko

* Erikoisesti kiinnitän lukijan huomiota siihen, että tahallani en kajoa sosialidemokratian agraariohjelman kiistakysymyksiin (jakaminen, kansallistaminen, kunnallistaminen), vaan otan ainoastaan sen, jota ei ole vain muodollisesti hyväksytty puolueen edustajakokouksessa, vaan joka ei asian oleelliseltaakaan kannalta aiheuta sosialidemokratian keskuudessa kiistoja eikä fraktiojakaantumisia.

sen kulun ja lopputuloksen määräämään talonpoikaisjoukko vai liberaalinen tilanherra ja tehtailija.

Niin Stolypin kuin liberaalitkin (kadettipuolue) suorittavat porvarillista kumousta tilanherrain maanomistuksen säilyttämisen tarkoituksessa. Stolypin — mitä karkeimmissa, aasialaisissa muodoissa, jotka saattavat sytyttää maaseudulla taistelun ja voimistaa vallankumousta. Liberaalit pelkäävät sitä, sillä he eivät halua panna kaikkea uhanalaiseksi, he kannattavat myönnytyksiä, mutta sellaisia myönnytyksiä, jotka kuitenkin *säilyttävät* tilanherrain maanomistuksen: riittää, kun palautetaan mieleen lunastus ja — mikä tärkeintä — paikallisten maakomiteain muodostaminen *tasapuolisesti* tilanherrojen ja talonpoikien edustajista *hallituksen asiamiesten* puheenjohtolla! Sellainen paikallisten maakomiteoiden kokoonpano on tilanherrain *ylivoiman* säilyttämistä. Lunastus on talonpoikaisporvariston lujittamista ja talonpoikaisproletariaatin saattamista velkaorjuuteen. Menshevikit eivät ymmärrä juuri tätä Stolypinin ja kadettien agraarireformin tärkeintä, *taloudellista* solidaarisuutta.

Stolypin ja kadetit ovat eri mieltä myönnytysten *suuruudesta*, reformin suorittamistavasta (karkeasti vai hienommin). Mutta sekä Stolypin että kadetit kannattavat *reformia*, s.o. tilanherrain *ylivoiman* säilyttämistä tekemällä *myönnytyksiä talonpojalle*.

Proletariaatti ja talonpoikaisto kannattavat *vallankumousta*, ei ainoastaan tilanherrojen ylivoiman, vaan *koko* tilanherrain maanomistuksen *hävittämistä*.

Me voimme keskeyttää vallankumouksen tekemällä mitättömiä myönnytyksiä tilanherrain taholta, sanoo Stolypin.

Me voimme keskeyttää vallankumouksen vain tekemällä tuntuvampia myönnytyksiä tilanherrain taholta, sanovat liberaalit (muun muassa kadetit).

Me tahdomme viedä vallankumouksen päätökseen hävittämällä tilanherrain maanomistuksen, sanovat talonpojat ja työläiset.

Agraariohjelmien tällaisen keskinäissuhteen kieltäminen merkitsee samaa kuin se, että kielletään meidän oma agraariohjelmamme, joka puhuu „yksityisomistuksellisten maiden konfiskoinnista”, siitä, että „tuetaan talonpoikaiston

vallankumouksellisia esiintymisiä aina tilanherrojen maiden konfiskointiin asti”.

Ja tällaisen keskinäisyyden tunnustaminen taas merkitsee sitä, että tunnustetaan sosialidemokratian taktillinen linja: proletariaatin on johdettava mukanaan demokraattinen talonpoikaisto itsevaltiutta vastaan ja liberaaleja vastaan.

Sen vuoksi menshevikkien horjumisen koko taktiikassaan ei olekaan sattuma, ja he tulevat kiertämättömästi horjumaan niin kauan, kun he tunnustavat tuon agraariohjelman. Eräät heistä ovat taipuvaisia vaihtamaan ohjelmassa „konfiskointi”-sanan sanaan „luovutus” ilmaisten sillä *täysin johdonmukaisesti* opportunistin seuraavan askeleen, tuntiessaan *tarvetta* yhdenmukaistaa kadettipolitiikkansa agraariohjelman kadettimaisen muotoilun kanssa.

Mutta sitä ei ole vielä tehty. Menshevismin vaikutusvaltaiset johtajat eivät rohkene edes ehdottaa sitä avoimesti, suoraan ja etukäteen. Ja horjunnat politiikassa ovat heillä kiertämättömiä.

Joudutaan harjoittamaan kadettien tukemisen politiikkaa, mutta samaan aikaan ei rohjeta julistaa sitä avoimesti! Niin „duumaministeristö”-vaatimuksen kannattaminen kuin blokitkin kadettien kanssa näennäisen mustasotnialaisvaaran tähden ja Duuman kadettipuheenjohtajan äänestämisen — kaikki ne ovat vain erinäisiä kadettien tukemisen politiikan, sen politiikan ilmauksia, joka tähtää proletariaatin alistamiseen liberaalien hegemonian alaiseksi.

Mutta menshevikit eivät rohkene avoimesti puolustaa tätä politiikkaa. Ja heidän kiero asemansa sysää heitä vastoin heidän tietoaan ja tahtoaan „keksimään” sellaisia kuviteltuja perusteluja kuin on „mustasotnialaisvaara” vaaleissa tai sellainen, että „duumaministeristö” ei ole puolinen valereformi, jolla peitellään mustasotnialaisen kamarillan ja kadettien välistä sopimuksetekoyritystä, tahi sellainen, että kieltäessämme 60—70 ääntämme Golovinilta (joka sai 356 ääntä sataa kahta vastaan) me „olimme vähältä” estää kadetin valitsemisen j.n.e. j.n.e.

Kiero asema pakoittaa *kaunistelemaan* kadetteja. Vältellään tuon puolueen luokkakokoonpanon ja sen luokkatuen *suoraa* luonnehtimista. Vältellään sitä, että edustajakokous antaisi arvionsa Venäjän porvarillisista puolueista. „Libe-

raalisen porvariston" asemesta sanotaan „porvarillinen kaupunkilaisdemokratia”.

Tuota suorastaan väärää kadettien luonnekuvaa * puolustellaan eräällä ensi näkemältä hyvin uskottavalta vaikuttavalla todisteella: vaalitulokset osoittavat, että juuri suurkaupungit antavat eniten kadettilaisia valitsijamiehiä. Tuo todiste ei pidä paikkaansa: ensinnäkin 22:ssa suurkaupungissa, joissa „Retsh” lehden tietojen mukaan oli vasemmistoblokki, kadetit saivat toisen Duuman vaaleissa 74 tuh. ääntä ja vasemmistolaiset 41 tuhatta. Siis jo heti, huolimatta vasemmiston hyvin suuresta heikkoudesta julkisen agitaation alalla (ei ollut lainkaan jokapäiväisiä lehtiä, ei ollut lainkaan julkisia toimistoja j.n.e.), trudivikit ja sosialidemokraatit valloittivat enemmän kuin kolmasosan kadettien äänistä! Kadetit siis edustavat kaupunkiporvariston *huippukerroksia*, s.o. nimenomaan liberaalista porvaristoa, eivätkä lainkaan kaupunkien „demokratiaa” yleensä. Toiseksi, liberaalinen porvaristo on kaikissa maissa johtanut pitkän aikaa mukanaan kaupunkien ja maaseudun pikkuporvariston alimpien kerrosten lukuisia aineksia muuttumatta siitä lainkaan *demokraattiseksi* puolueeksi, *joukkojen* puolueeksi. Sosialistien taistelu liberaaleja vastaan *demokraattisesta* hegemoniasta kaupunkien pikkuporvarillisen köyhälistön joukkojen suhteen on pitkälistä ja vaikeaa taistelua. Kadettien julistaminen heti „kaupunkilaisdemokratiaksi” merkitsee tästä taistelusta *kieltäytymistä*, *proletariaatin* asiasta kieltäytymistä, sen luovuttamista liberaaleille. Kolmanneksi, sen kieltäminen, että liberaaliset *tilanherrat* ovat yhä vieläkin eräänä kadetti-puolueen *luokkatukena*, merkitsee sitä, että vääristellään yleisesti tunnettuja poliittisia ja taloudellisia tosiasioita: sekä kadettien duumaryhmän kokoonpanoa että varsinkin porvarillisen intelligenssin, asianajajain y.m.s. kiinteää yhteyttä tilanherroihin, ensin mainittujen riippuvaisuutta viimeksi mainituista. Kadettien agrariipolitiikka on liberaalisen tilanherran politiikkaa. Mitä vähemmän tilanherrain

* Eriteltävässä toimintaohjelmassa ei ole sanottu suoraan, että kadetit ovat porvarillisen kaupunkilaisdemokratian puolue, mutta juuri sellainen on koko tekstin ja kaikkien johtopäätösten ajatus. Juuri sellaisia ovat menshevistisen lehdistön „selitykset”. Se, ettei ohjelma sano kaikkea loppuun asti, korostaa vain vieläkin kerran sitä, miten välttämätöntä on asettaa edustajakokouksessa kysymys erilaisten porvarillisten puolueiden luokkasisällöstä ja meidän suhtautumisestamme niihin. Ilman sitä ei voi olla johdonmukaista taktiikkaa.

keskuudessa tulee olemaan liberaaleja, sitä nopeammin kadettien agraaripolitiikka muuttuu voimattoman porvarillisen intelligentin hyväksi „yhteiskunnallisen rauhan” toivomukseksi. Kadetit eivät muutu „demokraattisiksi” siitä, että he edelleenkin haaveilevat sovinnon rakentamisesta lokakuulaistilanherran ja trudovikkitalonpojan välillä ja niiden sovinnollisesta sopimuksenteosta*.

* * *

Liberaaliporvariston ja talonpoikaiston keskinäissuhteiden määrittelyssä ilmenevä perusvirhe kulkee punaisena lankana läpi koko menshevikkien „taktillisen toimintaohjelman”. Tässä vielä sanonta, jossa he esittävät tuon erheellisen ajatuksensa:

„Proletariaatti, joka on jätetty kokonaan oman onnensa nojaan ja jota kaupunkilaisdemokratia ei ole riittävästi tukenut (!!), on ollut (loka—joulukuun kauden jälkeen) taipuvainen väheksymään sitä edistyksellistä merkitystä, joka nykyisessä vallankumouksessa yleensä lankeaa kaupunkilaisdemokratian osalle, ja tätä vastaavasti se on asennoitunut yksipuolisen vihamielisesti kaupunkilaisdemokratian suhteen... Koska proletariaatti on omaksunut väärän käsityksen kaupunkiporvariston historiallisesta osuudesta, se alkaa yksipuolisesti panna kaikki vallankumoukselliset toiveensa historian näyttämölle astuvan talonpoikaiston liikkeen varaan”.

Nämä ovat mainioita kohtia, joiden pitää jäädä historiaan luonnehtimaan sitä, kuinka osa Venäjän sosialidemokratiasta vuonna 1907 „unohti itsensä”.

Tuohan ei ole mitään muuta kuin kokonainen sosialidemokraattien katumuspuhe liberaalien edessä! Ajatelkaahan toki: toisen Duuman aikana, kun ilmenee selvästi poliittisten äärimmäisyyksien kärjistyminen Duuman mustasotnialaisen ja vasemman siiven välillä, kun on olemassa val-

* Kuten tiedetään, oikeistokadetit, ja hra Struve muun muassa, ehdottivat, että toisen Duuman varapuheenjohtajiksi valittaisiin lokakuulainen Kapustin ja trudovikki Berjozin. Olen valmis sanomaan tuota suunnitelmaa liberaalisen... „teräväjärkisyuden” „nerokkaaksi” ilmaukseksi. Tostaankin, *objektiivisesti* asia- laita on juuri niin, että kadetin *historiallisena tehtävänä* on sovinnon rakentaminen lokakuulaistilanherran ja trudovikkitalonpojan välillä. Vasemmiston-pelossaan vasemmistokadetit eivät halunneet osoittaa sitä avoimesti. Mutta siitä huolimatta se on eittämätön tosiasia. Objektiivinen asiointila tekee kadettien historialliseksi tehtäväksi vallankumouksen keskeyttämisen lokakuulaistilanherran ja trudovikkitalonpoikien sovittamisen tietä. Ja päinvastoin: Venäjän vallankumous voi jäädä kesken, loppuun asti viemättä vain siinä tapauksessa, jos kävisi mahdolliseksi „tyydyttää” yhdessä sekä lokakuulaistilanherran että trudovikkitalonpoikien tärkeimmät taloudelliset intressit.

lankumouksellinen kriisi, jonka kypsymistä ei kukaan rohkeno kieltää, kun heikentynyt liberaalinen „keskusta” (kadetit) on selvästi kääntynyt oikealle, kun demokraattinen talonpoikaisto on vaaleissa tunkenut syrjään liberaaleja,— löytyy sosialidemokraatteja, jotka *katuvat julkisesti liberaalien* edessä „yksipuolista vihamielisyyttä” näitä kohtaan, näiden edistyksellisen merkityksen *väheksymistä!* Mitä tämä tällainen loppujen lopuksi on? Onko se taktillinen ohjelma, jota sosialidemokraattisen työväenpuolueen huomattavimmat johtajat ovat edustajakokouksen edellä harkinneet ja punninneet, vai niiden pikkuporvarillisten intelligenttien voitotusta, jotka murehtivat heille sopimattomassa proletaarisessa ympäristössä?

„Proletariaatti on asennoitunut yksipuolisen vihamielisesti kaupunkilaisdemokratian suhteen”... Missä se on ilmennyt? Palautamme mieleemme kuluneen vuoden poliittiset tapahtumat. Boikotissako? Sehän tapahtui ensin näkin ennen Yhdistävää edustajakokousta, mutta ohjelman laatijat käsittelevät sen jälkeen olleita tapahtumia. Ja toiseksi, mitä tekemistä siinä on „kaupunkilaisdemokratialla”? Ei, puhe ei nähtävästi ole boikotista. Puhe on varmaankin duumaministeristö-vaatimuksen kannattamisesta ja blokeista kadettien kanssa. Siinä *proletariaatti* todellakin suhtautui vihamielisesti *kadetteihin*, muttei lainkaan kaupunkilaisdemokratiaan.

Entä ketkä ilmaisivat silloin puolueessa tuota *proletariaatin* vihamielistä suhtautumista? Bolshevikit...

Ohjelman laatijat ovat vahingossa sanoneet suuren totuuden, nimittäin sen, että käydessään sotaa „duuma”-ministeristö-vaatimuksen kannattamista ja kadettien kanssa tehtäviä blokkeja vastaan bolshevikit ilmensivät *proletariaatin* politiikkaa. Se on oikeudenmukaista. Mutta vain työväenpuolueen pikkuporvarillinen osa haaveilee liberaaleihin kohdistuneen vihamielisen suhtautumisen lieventämisestä.

...Proletariaatti, „jota kaupunkilaisdemokratia ei ole riittävästi tukenut”...

Ensinnäkin, tässä tulee erikoisen selvästi esiin se, miten virheellistä on liberaalien (kadettien) ja kaupunkilaisdemokratian toisiinsa sekoittaminen. „Retshin” tietojen mukaan vaaleissa oli „vasemmistoblokki” 22 kaupungissa — muun muassa myös menshevistisissä järjestöissä. Näissä kaupungeissa *kaupunkilaisdemokratia* epäilemättä tuki

huomattavassa määrin proletariaattia — kadetteja vastaan (41 tuh. ääntä vasemmistoblokin puolesta, 74 tuh. kadettien puolesta). Tästä seuraa johtopäätös, joka ei ole lainkaan menshevikkien eduksi: proletariaatti voi ja sen täytyy vetää puolelleen kaupunkien (ja maaseudun) pikkuporvarillinen demokratia liberaalista porvaristoa vastaan.

Toiseksi, kun menshevikit puhuvat siitä, että liberaalit *eivät ole riittävästi tukeneet* proletariaattia, niin ymmärtävätkö he, minkä *arvoista* on se tuki, jota liberaalit antavat proletariaatille? Onhan heidän toimintaohjelmansa kirjoitettu v. 1907 eikä lainkaan ajatta ja paikatta, vaikka he kuinka koettaisivat antaa sille mahdollisimman epäkonkreettisen, mahdollisimman epämääräisen luonteen. Vuosina 1902—1904 ja vieläpä vuonna 1905 lokakuuhun asti sekä hra Struve että liberaalit yleensä puhuivat montakin kertaa siitä, että he tukevat proletariaattia, ja todellisuudessa tukivat sitä rynnistyksessä itsevaltiutta vastaan.

Entä vuoden 1905 lokakuun jälkeen? Menshevikit eivät voi olla tietämättä sitä, että *jo joulukuussa ja joulukuun jälkeen* liberaalit käänsivät proletariaatille selkänsä ja lakkasivat kokonaan tukemasta sen vallankumouksellista taistelua.

Herää kysymys, kuka siis on asennoitunut yksipuolisen vihamielisesti ja kenen suhteen?

Proletariaattiko liberaalien suhteen?

Vai liberaalit proletariaatin suhteen ja vallankumouksen suhteen?

Vaiko menshevikit proletaarisuhteiden luokkataistelun taktiikan suhteen?

* * *

Menshevikit, jotka ovat päätyneet puheissaan „yksipuoliseen vihamielisyyteen”, ovat verranneet mitä selvimmin kahta mielipidettä Venäjän vallankumouksesta vuoden 1905 lokakuun jälkeen. Liberaalinen mielipide on saksalaisten Treitschkien venäläisten kannattajien mielipide, Treitschkien, jotka julistivat vuoden 1848 „mielettömäksi vuodeksi”, ja se on sellainen, että proletariaatti on asennoitunut yksipuolisen vihamielisesti liberalismiin suhteen, perustuslaillisen legaalisuuden suhteen, monarkistisen perustuslain suhteen, lunastuksen suhteen j.n.e.

Proletariaatin mielipide on samantapainen kuin Euroopan kaikkien sosialistien mielipide Euroopan porvarillisista vallankumouksista, ja se on sellainen, että liberaalinen porvaristo on asennoitunut yksipuolisen vihamielisesti vallankumouksen suhteen, vapauden suhteen, demokratian suhteen j.n.e.

Menshevikit koettavat käännäyttää työväenpuoluetta jälkimmäisestä mielipiteestä edelliseen mielipiteeseen.

Työväenpuolue tulee vastaamaan menshevikkien jokaiseen sellaiseen yritykseen siten, että koettaa käännäyttää menshevikkejä työväenpuolueesta liberaalien puolelle.

* * *

Emme lainkaan halua sanoa, että menshevikit yleensä pyrkisivät muuttamaan työväenpuolueen liberaalien lisäkkeeksi. Siinähan työväenpuolueen sisällä olevat opportunistit juuri eroavatkin sen rivien ulkopuolella olevista liberaaleista, että ensin mainitut palvelevat edelleenkin vilpittömästi puoluettaan, mutta samaan aikaan heidän taktillinen asennoitumisensa on niin väärä ja epävarma, että se *johtaa* proletariaatin poliittiseen alistamiseen liberalismiin alaiseksi.

Tällä väärällä asennoitumisella on se „onneton” ominaisuus, että tahtoessaan hyökätä bolshevikkeja vastaan menshevikit hyökkäävät proletariaattia vastaan ja sitä suhdetta vastaan, joka proletariaatilla on vallankumoukseen. Niin käy joka kerta, kun menshevikkien hyökkäilyt ovat todella periaatteellisia, s.o. kun ne koskevat kysymystä kahden erilaisen taktiikan syistä. Muunlaiset hyökkäilyt eivät ole periaatteellisia; niistä kannattaa mainita vain lyhyesti, jotta lukijalle voitaisiin asettaa kysymys: onko edessämme toimintaohjelma vai liberaalinen poleeminen kirjoitus?

Luemme „ohjelmasta” esimerkiksi, että „proletaarijoukot” (sic! *) „ovat taipuvaisia uskomaan koittavaan poliittiseen ihmeeseen, äkkinäiseen (!) kapinaan, joka puhkeaa itsensä proletariaatin sisäisen liikehtimisen kehityksestä riippumatta (!) ja yhdellä iskulla (!) asettaa itsevaltiuden tilalle työtätekevien luokkien poliittisen herruuden”.

* — sillä tavalla *Toim.*

Tähän asti *tuollaisia* asioita ja *tuollaisessa* muodossa ovat „proletaarijoukkojen” kontolle panneet vain liberaaliset lehdet. Meille on käsittämätöntä, mikä yleensä pakoitti menshevikit puhumaan tässä kapinasta. Mutta sellaiset puheet kapinasta taktillisessa ohjelmassa,— jossa ei ole ainoatakaan sanaa kapinasta, paitsi siteeraamaamme lausetta,— eivät voi olla herättämättä kysymystä: eiköhän „menshevistisen toimintaohjelman” asemesta pitäisi tästä lähtien sanoa: „liberaalinen toimintaohjelma”?

*Kirjoitettu maaliskuun
jälkipuoliskolla 1907*

*Julkaistu v. 1907 kokoelmassa
„Taktiikkakysymyksiä” I
Julk. „Novaja Duma”, Pietari
Allekirjoitus: N. L e n i n*

*Julkaistaan kokoelman
tekstin mukaan*

(1)

Tuomoni! Noida Ojmanin lausunnat ymmärrän
 myös, yllätyksellisen oimattomasti kirkko ja maan
 ja, ~~oimattomasti~~ lausuntia oimattomasti. Noida
 kunnasta ja maasta. Noida kunnasta ja maasta
 kunnasta ja maasta: on kunnasta ja maasta? On
 kunnasta ja maasta? On kunnasta ja maasta?
 kunnasta ja maasta? On kunnasta ja maasta?
 kunnasta ja maasta? On kunnasta ja maasta?
 kunnasta ja maasta? On kunnasta ja maasta?
 kunnasta ja maasta? On kunnasta ja maasta?

Noida Ojmanin lausunnat ymmärrän
 myös, yllätyksellisen oimattomasti kirkko ja maan
 ja, ~~oimattomasti~~ lausuntia oimattomasti. Noida
 kunnasta ja maasta. Noida kunnasta ja maasta
 kunnasta ja maasta: on kunnasta ja maasta? On
 kunnasta ja maasta? On kunnasta ja maasta?
 kunnasta ja maasta? On kunnasta ja maasta?
 kunnasta ja maasta? On kunnasta ja maasta?
 kunnasta ja maasta? On kunnasta ja maasta?
 kunnasta ja maasta? On kunnasta ja maasta?

PUHE TOISESSA VALTAKUNNANDUUMASSA AGRAARIKYSYMYKSESTÄ. LUONNOS ⁷³

Herrat! Duumassa on esiintynyt jo useita puhujia, jotka ovat esittäneet eri puolueiden peruskatsomuksia maakysymyksestä. On aika tehdä eräitä yhteenvetoja. On aika vastata selvästi ja täsmällisesti kysymyksiin: mikä on kiistan ytimenä? missä on maakysymyksen vaikeus? millaiset ovat kaikkien niiden tärkeimpien puolueiden peruskatsomukset, joiden edustajat ovat lausuneet Duumassa mielipiteensä? missä eri puolueet eroavat ratkaisevasti ja peruuttamattomasti toisistaan maakysymyksessä?

Neljän tärkeimmän puolueen eli puoluevirtauksen edustajat ovat esittäneet Duumassa neljä tärkeintä mielipidettä agraarikysymyksestä. Edustaja Svjatopolk-Mirski esitti „oikeiston” katsomukset tarkoittaen „oikeisto”-sanalla yhteisesti lokakuulaisia, monarkisteja y.m. Edustaja Kutler esitti kadettien eli niin sanotun „kansanvapauden puolueen” näkökannan. Edustaja Karavajev esitti trudovikkien katsomukset. Hänen puhettaan täydensivät oleellisesti edustajat Zimin, Kolokolnikov, Baskin ja Tihvinski, jotka ovat samaa mieltä hänen kanssaan. Ja vihdoinkin toverini Tsereteli esitti Venäjän sosialidemokraattisen työväenpuolueen katsomukset. Hallituksen edustaja, ministeri Vasiltschikov, esitti hallituksen katsomukset, jotka, kuten osoitan puheessani tuonnempana, tähtäävät „oikeiston” katsomusten ja „kadettien” katsomusten yhteensovittamiseen.

Tarkastelkaamme, mitkä ovat näiden neljän poliittisen suunnan peruskatsomukset agraarikysymyksessä. Aloitan siinä järjestyksessä kuin edustajat puhuivat Duumassa, s.o. oikeistolaisista.

Edustaja Svjatopolk-Mirskin peruskatsomus on kaikkien niin sanottujen „monarkististen” puolueiden ja kaikkien lokakuulaisten katsomus, Venäjän tilanherrain äärettömän suuren osan katsomus. Edustaja Svjatopolk-Mirski ilmaisi sen mainiosti sanoillaan: „Hyvät herrat, *hylätkää siis ajatus talonpoikain hallinnassa olevan maa-alan suurentamisesta*, paitsi poikkeustapauksia, jolloin on todella maanahtautta” (koska pikakirjoituspöytäkirjat eivät ole vielä ilmestyneet, siteeraan „Tovarishtsh” lehden selostuksen mukaan, joka on täydellisin).

Se on hyvin sanottu: suoraan, selvästi ja koruttomasti. *Hylätkää ajatus talonpoikain maiden suurentamisesta* — sellainen kanta on todellisuudessa *kaikilla* oikeistopuolueilla aina Venäjän kansan liitosta lokakuulaisiin asti. Ja tiedämme vallan hyvin, että juuri sellainen katsantokanta on venäläisten tilanherrain sekä muiden Venäjällä asuvien kansakuntien tilanherrain koko joukolla.

Miksi tilanherrat kehoittavat talonpoikia *hylkäämään ajatuksen* talonpoikain hallinnassa olevien maiden laajentamisesta? Edustaja Svjatopolk-Mirski selittää: siksi, että tilanherrain taloudet ovat paremmin järjestettyjä kuin talonpoikain, ne ovat „kulttuurisempia” kuin talonpoikaistaloudet. Talonpojat ovat muka „kehittymättömiä, takapajuisia, tietämättömiä”. He nähkääs eivät voi tulla toimeen ilman tilanherrain ohjausta. „Millainen on pappi, sellainen on seurakuntakin”, viisasteli edustaja Svjatopolk-Mirski. Hän taitaa vahvasti uskoa, että tilanherra tulee aina olemaan *pappina* ja että talonpojat tulevat aina olemaan *paimennettavina karitsoina*, tulevat aina antamaan *keritä* itseään.

Ainakohan, hra Svjatopolk-Mirski? Ainakohan, herrat tilanomistajat? Oi, kumpi ette vain erehtyisi siinä? Eivätköhän talonpojat ole aina tähän saakka pysyneet „paimennettavina karitsoina” sen vuoksi, että he ovat olleet liian „takapajuisia ja tietämättömiä”? Mutta nyt me kaikki näemme, että talonpojat muuttuvat *tietoisiksi*. Talonpoikaisedustajat Duumassa eivät mene „oikeiston” puolelle, vaan trudovikkien ja sosialidemokraattien puolelle. Sellaiset puheet kuin Svjatopolk-Mirskin puhe auttavat kaikkein takapajuisimpiakin talonpoikia saamaan selville, mikä on totuus, kannattaako todella auttaa niitä puolueita, jotka kehoittavat talonpoikia *hylkäämään ajatuksen* talonpoikain hallinnassa olevan maa-alan laajentamisesta?

Senpä vuoksi tervehdinkin sydämeni pohjasta edustaja Svjatopolk-Mirskin puhetta ja kaikkien oikeanpuoleisilla penkeillä istuvien tulevien puhujien puheita tästä kysymyksestä. Jatkaa, herrat, samassa hengessä! Autatte meitä mainiosti jopa kaikkein takapajuisimpienkin talonpoikien silmien avaamisessa!

Sanotaan: tilanherrain taloudet ovat kulttuurisempia kuin talonpoikaistaloudet... Talonpojat eivät tule toimeen ilman tilanherrain ohjausta!

Mutta minä sanon teille: koko tilanherrain maanomistuksen ja tilanherratalouden historia Venäjällä, kaikki tiedot nykyisestä tilanherrataloudesta osoittavat, että tilanherrain „ohjaus” on aina merkinnyt ja merkitsee ääretöntä väkivaltaa talonpoikia kohtaan, talonpoikaismiesten ja -naisten henkilöllisyyden loputonta häväistystä, se merkitsee niin perin häikäilemätöntä, häpeämätöntä talonpoikaistyön riistoa (venäjäksi se merkitsee: ryöväystä), jollaista ei ole nähty missään muualla maailmassa. Niin poljettua asemaa, sellaista kiusaantuneisuutta ja kurjuutta kuin on Venäjän talonpojilla ei löydy mistään koko Länsi-Euroopassa, eipä edes Turkistakaan.

Toverini Tsereteli puhui jo siitä, kuinka asuttuja maatiloja jaettiin hovi-„piirien” suosikeille ja lemmikeille. Tahdon kiinnittää huomionne *taloutta* koskevaan kysymykseen, jota tilanherrain kuulusta „kulttuurista” puhunut edustaja Svjatopolk-Mirski kosketteli.

Tietääkö tämä edustaja, mitä talonpojat sanovat *työllä-maksuksi eli panshtshinaksi*? mitä taloustiede nimittää *työllämaksutaloudeksi*?

Tilanherrain työllämaksutalous on tilanherrain *maaorja-*, barshtshinatalouden suoranainen peru, sen suoranainen jäte. Mikä oli maaorjatalouden olemuksena? Se, että talonpojat saivat tilanherralta *maapalstan* perheensä elättämistä varten, ja siitä heidän piti raataa kolme päivää (ja toisinaan enemimänkin) tilanherran maalla. Sen sijaan, että työmiehelle olisi maksettu rahana, kuten nykyään maksetaan kaikkialla kaupungeissa, annettiin maksuksi *maata*. Maapalstasta, jonka tilanherra antoi, talonpoika sai hädin tuskin hankituksi elatuksensa. Ja tuosta elatuksesta talonpojan itsensä ja koko hänen perheensä piti muokata tilanherran maata talonpojan omilla hevosilla ja talonpojan työvälineillä eli „kalustolla”. Sellainen on maaorjatalouden

olemus: mitättömän pieni maapalsta työpalkan asemesta; tilanherran maan muokkaus talonpojan työllä ja talonpojan työvälaineillä; talonpojan pakoittaminen työhön tilanherran keppikurin alaisena. Sellaisessa taloudessa talonpojan oli itsensäkin täytynyt muuttua *maaorjaksi*, sillä yksikään ihminen, jolla on maapalsta, ei rupeaisi ilman *väkipakkoa* tekemään työtä tilanherralle. Ja millaista tuo maaorjuus oli talonpojille,— siitä talonpojat tietävät itse liiankin paljon ja muistavat sen liiankin hyvin.

Maaorjuutta *pidetään* lakkautettuna. Mutta tosiasiallisesti tilanherroilla on yhä vieläkin käsissään sellainen valta (heidän ryöväämiensä maiden ansiosta), että he pitävät nytkin talonpoikaa maaorjuudellisessa riippuvaisuudessa — *työllämaksun avulla*. Työllämaksu — se onkin nykyistä maaorjuutta. Kun toverini Tsereteli puheessaan hallituksen julistuksen johdosta puhui Venäjän tilanherrain maanomistuksen ja koko nykyisen valtiovallan maaorjuudellisesta luonteesta,— niin eräs hallituksen edessä mateleva sanomalehti,— tuon lehden nimi on „Novoje Vremja”, — alkoi huutaa, ettei edustaja Tsereteli puhunut totta. Ei, sosialidemokraattisen työväenpuolueen edustaja puhui totta. Vain täysin sivistymättömät ihmiset tai itsensä myyneet kynäniekat voivat kieltää sen, että työllämaksu on maaorjuuden suoranainen jäte, että tilanherrataloutemme pysyy pystyssä työllämaksulla.

Mikä on työllämaksun olemus? Se, että tilanherran maata ei muokata tilanherran työvälaineillä eikä palkkaamalla työläisiä, vaan naapurina olevan tilanherran *orjuuttaman* talonpojan työvälaineillä. Ja talonpojan on pakko mennä orjuuteen sen vuoksi, että tilanherra on lohkaissut itselleen parhaat maat, ahdistanut talonpojan „hiekkamaalle”, ajanut hänet nälkäpälstalle. Tilanherrat ovat anastaneet itselleen niin paljon maata, ettei talonpojilla ole edes „minne kanaansa laskea”, puhumattakaan siitä, että he voisivat harjoittaa taloudenhoitoa.

Tilanherrain läänikomiteat vuonna 1861 ja sovittaja-tilanherrat (heidät lienee nimitetty sovittajiksi sen vuoksi, että he sovittelivat tilanherrain mieliksi)⁷⁴ — *vapauttivat* talonpojat niin, että *viidesosa* talonpoikien maista osoittautui lohkaistuksi tilanherroille! He *vapauttivat* talonpojat niin, että pakoittivat talonpojan maksamaan *moninkertaisen hinnan* siitä maapalstasta, joka jäi talonpojalle tämän

ryöväyksen jälkeen! Eihän kenellekään ole salaisuus, että vuoden 1861 „*lunastuksessa*” talonpoika pakoitettiin maksaan *paljon enemmän* kuin mitä maa maksoi. Kenellekään ei ole salaisuus, että talonpoika pakoitettiin silloin *lunastamaan* paitsi talonpoikain maata myös *talonpoikain vapaus*. Kenellekään ei ole salaisuus, että *valtion* lunastuksen „hyvänä työnä” oli se, että valtio nylki talonpojilta maasta *enemmän* rahaa (lunastusmaksuina) *kuin se antoi tilanherroille!* Se oli tilanherran ja „liberaalisen” virkamiehen veljesliitto talonpojan ryöväämistä varten. Joskin hra Svjatopolk-Mirski on kaiken tämän unohtanut, niin talonpojat eivät *varmastikaan* ole unohtaneet. Ellei hra Svjatopolk-Mirski tätä tiedä, niin lukekoon, mitä professori Janson *jo kolmekymmentä vuotta sitten* kirjoitti „Tilastollisessa koetutkimuksessaan talonpoikain maapalstoista ja maksuista” ja mitä sen jälkeen on tuhat kertaa toistettu kaikessa tilastollis-taloustieteellisessä kirjallisuudessa.

Talonpoika „vapautettiin” vuonna 1861 *sillä tavalla*, että hän joutui heti tilanherran *silmukkaan*. Talonpoika on niin ahdistettu tilanherran anastamien maiden väliin, ettei hänen auta muu kuin kuolla nälkään tai mennä velkaorjuuteen.

Ja Venäjän „vapaan” talonpojan on XX vuosisadalla yhä vieläkin pakko mennä naapurinaan olevan tilanherran velkaorjuuteen — *aivan samalla tavalla* kuin „smerdit” (niin „Russkaja Pravda”⁷⁵ nimittää talonpoikia) menivät XI vuosisadalla velkaorjuuteen ja heidät „kirjoitettiin” tilanherroille kuuluviksi!

Sanat ovat muuttuneet, lakeja on julkaistu ja kumottu, on kulunut vuosisatoja, — mutta asian olemus on jäänyt entiselleen. Työllämaksu — se onkin sen talonpojan velkaorjuusriippuvaisuutta, jonka täytyy muokata omilla työvälineillään naapurinaan olevan tilanherran maita. Työllämaksutalous — se on sitä samaa *maaorjataloutta*, jota on hiukan uusittu, maalailtu, muovailtu toisennäköiseksi.

Selittääkseni ajatustani esitän erään niistä lukemattomista esimerkeistä, joita talonpoikais- ja tilanherrataloutta käsittelevä kirjallisuus on tulvillaan. On olemassa maanviljelysosaston laaja julkaisu 90-luvun alkuvuosilta, joka pohjautuu *isänniltä saatuihin* tietoihin Venäjän tilanherratalousjärjestelmästä („Maataloustilastollisia tietoja isänniltä saatujen aineistojen mukaan”. Maanviljelysosaston julkaisu. V vihko. Pietari. 1892). Nuo tiedot on muokannut

hra S. A. Korolenko — ei pidä sotkea V. G. Korolenkon kanssa; tämä hra S. A. Korolenko ei ole edistysmielinen kirjailija, vaan taantumuksellinen virkamies. Hänen laatimastaan kirjasta, sivulta 118, voidaan lukea:

„Jeletsin kihlakunnan eteläosassa (Orelin läänissä) suurissa tilanherratalouksissa, rinnan vuosityöläisten maanviljelystyön kanssa, huomattavan osan maasta muokkaavat talonpojat korvaukseksi heille vuokratusta maasta. *Entiset maaorjat* (kuulkaa, hra Svjatopolk-Mirski) vuokraavat *edelleenkin* maata *entisiltä tilanherroiltaan* ja maksuksi siitä muokkaavat näiden maita. Tällaisia kyliä (huomatkaa tämä!) nimitetään *edelleenkin* sen ja sen tilanherran „*veropäivätyökyliksi*” ”.

Tämä on kirjoitettu viime vuosisadan 90-luvulla, *kolmenkymmenen vuoden* kuluttua talonpoikien surullisenkuuluisan „vapauttamisen” jälkeen. *Kolmenkymmenen vuoden* kuluttua vuoden 1861 jälkeen on olemassa sama „*barshtshina*” (veropäivätyöt), sama *entisten* tilanherrojen maan muokkaus talonpoikain työvälillä!

Kenties minulle sanotaan, että se on yksityistapaus? Mutta jokaisen, joka tuntee tilanherrataloutta Venäjän keskisellä mustanmullan vyöhykkeellä, jokaisen, joka on hiukankin tutustunut venäläiseen taloustieteelliseen kirjallisuuteen, täytyy tunnustaa, ettei se ole poikkeus, vaan *yleinen sääntö*. Varsinaisissa *venäläisissä* lääneissä, juuri siellä, missä vallitsevana ovat *aitovenäläiset* tilanherrat — (ilmankos he ovatkin niin kovin armaita kaikille oikeanpuoleisilla penkeillä istuville *aitovenäläisille!*) — on nykyäänkin *vallitsevana työllämaksutalous*.

Viittaa esimerkiksi sellaiseen tunnettuun tieteelliseen teokseen kuin „Satojen ja viljanhintojen vaikutus”, joka on useiden tiedemiesten laatima. Tämä kirja ilmestyi vuonna 1897. Siinä todistetaan *työllämaksutalouden* olevan tilanherroilla vallitsevana seuraavissa lääneissä: Ufan, Simbirskin, Samaran, Tambovin, Penzan, Orelin, Kurskin, Rjazanin, Tulan, Kasaanin, Nizhni Novgorodin, Pskovin, Novgorodin, Kostroman, Tverin, Vladimirin ja Tshernigovin, s.o. 17 *venäläisessä* läänissä.

Työllämaksutalous on vallitsevana... mitä se merkitsee?

Se merkitsee, että tilanherrain maat muokataan samoilla talonpoikain työvälillä, samalla häviön partaalle ja kurjuuteen syöstyn, orjuutetun talonpojan työllä kuin

ennenkin. Juuri sellaista on se „kulttuuri”, josta edustaja Svjatopolk-Mirski puhui ja josta puhuvat kaikki tilanherrain etujen puolustajat. Tilanherroilla on tietysti parempi karja, joka elelee herraskartanon karjasuojissa paremmin kuin talonpoika talonpoikaistuvassa. Tilanherra saa tietysti paremmat sadot, sillä tilanherrain komiteat pitivät jo vuonna 1861 huolen parhaiden maiden lohkaisemisesta talonpojilta ja niiden kirjoittamisesta tilanherrojen nimelle. Mutta venäläisten tilanherrojen talouden „kulttuurisuudesta” voidaan puhua vain pilailien. Suurella osalla maatiloista ei ole *mitään* tilanherrataloutta, vaan niillä harjoitetaan samaa talonpoikaistaloutta, maa kynnetään loppuunajetulla talonpojan hevosella ja muokataan talonpoikain vanhoilla ja huonoilla työkaluilla. Ei yhdessäkään Euroopan maassa — ei yhdessäkään maassa, paitsi Venäjää — ole säilynyt tähän saakka tuo orjuutetun talonpojan avulla hoidettu maaorjatalous suurilla ja hyvin suurilla maa-alueilla.

Tilanherrain „kulttuuri” on tilanherrain maaorjuusjärjestelmän säilyttämistä. Tilanherrain kulttuuri on koronkiskuruutta rutiköyhää talonpoikaa kohtaan, jota kynitään putipuhaaksi ja orjuutetaan maadesjatiinasta, laitumesta, juottopaikasta, metsästä, jauhopuudasta, joka talvella on annettu nälkäiselle talonpojalle lainaksi jumalattoman suurta korkoa vastaan, ruplasta rahaa, jonka talonpoikaisperhe on saanut pyydytyksi...

Ja nuo oikeanpuoleisilla penkeillä istuvat herrat vielä puhuvat juutalaisten harjoittamasta talonpoikain riistosta, juutalaisten koroista! Tuhannetkaan juutalaiset kauppiaat eivät ryövää venäläistä talonpoikaa niin kuin häntä ryöväävät aitovenäläiset, oikeauskoiset tilanherrat! Mitkään pahimmankaan koronkiskurin korot eivät vedä vertoja niille koroille, jotka ottaa aitovenäläinen tilanherra, joka talvella pestaa talonpojan kesätöihin tai pakoittaa hänet suorittamaan maksuksi maadesjatiinasta sekä rahaa että työtä, sekä munia että kanoja ja luoja ties mitä kaikkea vielä!

Tämä tuntuu pilajutulta, mutta tämä katkera pila muisuttua liiankin paljon totuutta. Esitän teille *tosiesimerkin* siitä, mitä talonpoika maksaa *yhdestä* desjatiinasta maata (esimerkki, joka on otettu tunnetusta talonpoikain vuokramaksuja koskevasta Karyshevin kirjasta): yhdestä desjatiinasta talonpojan on muokattava 1½ desjatiinaa sekä

tuotava 10 munaa ja 1 kana ja annettava yksi naistyöpäivä (ks. Karyshevin kirjan 348. sivua)⁷⁶.

Mitä tuo on? „Kulttuuria” vaiko kaikkein häikäilemättömintä maaorjuudellista riistoa?

Ne, jotka tahtovat saada Venäjän ja Euroopan luulemaan, että meidän talonpoikamme muka taistelevat kulttuuria vastaan, puhuvat hävytöntä valhetta talonpojista, parhaavat talonpoikia. Se ei ole totta! Venäjän talonpojat taistelevat vapauden puolesta, *maaorjuudellista* riistoa vastaan. Talonpoikaisliike on levinnyt kaikkein laajimmalle ja ollut rohkeinta ja talonpoikain taistelu tilanherroja vastaan on ollut kärkevintä *juuri* niissä *aitovenäläisissä* lääneissä, joissa on säilynyt kaikkein lujimmin ja juurtunut kaikkein syvimmälle *aitovenäläinen* maaorjuus, *aitovenäläinen* työllämaksu ja velkaorjuus sekä ilkeältä köyhtynyttä ja velkaantunutta talonpoikaa kohtaan!

Työllämaksua ei pidä pystyssä lain voima — lain mukaan talonpojalla on „vapaus” kuolla nälkään! — vaan talonpoikain *taloudellinen riippuvaisuus*. Millään laeilla, millään kielloilla, millään „valvonnalla” ja „houksella” ei voida tehdä kerrassaan mitään työllämaksua ja velkaorjuutta vastaan. On olemassa vain yksi keino, jolla voidaan hävittää tämä Venäjän kansan ruumiissa oleva mätähaava: *tilanherrain maanomistuksen hävittäminen*, sillä useimmassa tapauksessa se on aina näihin saakka *maaorjuudellista* omistusta, *maaorjuudellisen* riiston lähde ja tuki.

Kaikki ja kaikenlaiset puheet talonpoikien „auttamisesta”, heidän asemansa „parantamisesta”, „avun antamisesta” heille maan hankinnassa ja muut sentapaiset tilanherroille ja virkamiehille mieluisat puheet, kaikki ne ovat pelkkiä verukkeita ja juonia, kun kerran kierretään *peruskysymys*: onko tilanherrain maanomistus säilytettävä vai ei.

Siinä on asian ydin. Ja minun täytyy erikoisesti varoittaa talonpoikia ja talonpoikaisedustajia: ei saa sallia sitä, että tätä asian *ydintä* kierretään. Ei saa luottaa mihinkään lupauksiin, mihinkään kauniisiin sanoihin niin kauan kuin ei ole saatu selville *tärkeintä*: jääkö tilanherrain maaomaisuus tilanherroille vai siirtyykö se talonpojille. *Jos se jää tilanherroille, niin säilyy myös työllämaksu ja velkaorjuus*. Säilyy miljoonien talonpoikien kurjuus ja ainainen nälänhätä. Hitaan nälkäkuoleman aiheuttamia tuskia — sitä

merkitsee talonpojille tilanherrain maanomistuksen säilyttäminen.

Osoittaaksemme selvästi, millainen on tämä agraarikysymyksen ydin, on palautettava mieleen tärkeimmät numerotiedot maaomaisuuden jakaantumisesta Venäjällä. Tilastotiedot maanhallinnasta Venäjällä — kaikkein uusimmat, mitä suinkin on,— koskevat vuotta 1905. Keskustilastokomitea on koonnut ne erikoistutkimuksen perusteella, jonka täydellisiä tuloksia ei ole vielä julkaistu. Mutta tärkeimmät yhteenvedot ovat jo tiedossa sanomalehdistä. Kaikkiaan lasketaan Euroopan-Venäjällä olevan lähes 400 miljoonaa desjatiinaa. 395½ miljoonasta — joista on ennakkotiedot — kuuluu kruunulle, hallitsijasuvulle, kirkkoille ja virastolaitoksille 155 miljoonaa desjatiinaa, yksityisille henkilöille 102 miljoonaa desjatiinaa ja talonpoikain osuusmaita on 138½ miljoonaa desjatiinaa.

Ensi silmäyksellä saattaa näyttää siltä, että eniten maata on kruunulla ja ettei kysymys sen vuoksi ole lainkaan tilanherrain maista.

Mutta se on erehdys, joka tehdään usein ja joka on kerta kaikkiaan oikaistava. Kruunulle tosin kuuluu 138 miljoonaa desjatiinaa, mutta *miltei kaikki nämä maat* ovat pohjois-lääneissä — Arkangelin, Vologdan ja Aunuksen läänissä ja lisäksi sellaisilla seuduilla, missä *ei voida harjoittaa maanviljelystä*. Sellaisia kruunun maita, jotka voitaisiin antaa talonpojille, hallitus itsekään, tilastotieteilijäin tarkkojen laskelmien mukaan (viittaa esimerkiksi hra Prokopovitshiin ja hänen kirjaansa „Agraarikysymys numeroina”), ei voisi saada kokoon enempää kuin hiukan yli 7 miljoonan desjatiinan.

Kruunun maista ei siis voida puhua vakavasti. Ei voi olla puhetta myöskään talonpoikien muuttamisesta Siperiaan. Siitä on jo puhunut kyllin selvästi trudovikkien puhuja Duumassa. Muuttakoot herrat tilanomistajat itse Siperiaan, jos he todella uskovat, että se on hyödyllistä! Kyllä talonpojat siihen taitavat suostua... Mutta sellaiselle ehdotukselle, että talonpoikaiston kurjuutta tulee lääkittää Siperialla, he varmaankin nauravat.

Venäläisissä lääneissä ja etenkin keskisen mustanmullan alueen lääneissä, joissa talonpoikaiston puutteenalaisuus on suurin, on puhe *nimenomaan tilanherrain maista* eikä mistään muista. Suotta edustaja Svjatopolk-Mirski

puhui „poikkeustapauksista, jolloin on todella maan-ahtautta”.

Maanahtaus keski-Venäjällä ei ole poikkeuksellista, vaan sääntö. Ja talonpoikien on ahdasta juuri siksi, että herrat tilanomistajat ovat sijoittuneet aivan liian leveästi, aivan liian laveasti. „Talonpoikien ahtaus” — se merkitsee, että tilanherrat ovat anastaneet perusosan maista.

„Talonpoikien maanvähyys”, — se merkitsee tilanherrain maanrunsautta.

Tässä teille, herrat, yksinkertaisia ja selviä numeroita. Talonpoikain osuusmaita on $138\frac{1}{2}$ miljoonaa desjatiinaa. Yksityisomistuksellisia — 102 miljoonaa desjatiinaa. Paljonko tästä jälkimmäisestä kuuluu suurtilallisille?

Seitsemänkymmentä yhdeksän ja puoli miljoonaa desjatiinaa maata kuuluu niille omistajille, joista kullakin on enemmän kuin 50 desjatiinaa.

Ja kuinka monelle henkilölle kuuluu tuo äärettömän suuri maamäärä? *Vähemmälle kuin 135 tuhannelle (tarkka luku — 133.898 omistajaa).*

Miettikääpä tosissanne näitä numeroita: 135 tuhatta ihmistä enemmästä kuin sadasta miljoonasta Euroopan-Venäjän asukkaasta omistaa *lähes kahdeksänkymmentä miljoonaa desjatiinaa maata!*

Ja tämän rinnalla $12\frac{1}{4}$ (kaksitoista kokonaista ja yksi neljännes!) miljoonaa osuusmaita viljelevää talonpoikaistaloutta omistaa $138\frac{1}{2}$ miljoonaa desjatiinaa.

Yhden suurtilallisen, yhden (yksinkertaisemmin sanoaksemme) tilanherran osalle tulee *594 desjatiinaa.*

Yhden talonpoikaistalouden osalle tulee *11 $\frac{1}{3}$ desjatiinaa.*

Juuri tätä hra Svjatopolk-Mirski ja hänen hengenheimolaisensa sanovat „poikkeustapauksiksi, jolloin on todella maanahtautta”! Kuinka ei sitten olisi talonpoikain yleistä „ahtautta”, kun kourallinen pohattoja, kukin 135 tuhannesta hengestä, omistaa 600 desjatiinaa, mutta miljoonat talonpojat 11 desjatiinaa taloutta kohden? Kuinka ei olisi talonpoikain „maanvähyyttä”, kun tilanherroilla on *maata* niin äärettömän, ylenpalttisen runsaasti?

Hra Svjatopolk-Mirski neuvoi meitä „hylkäämään ajatuksen” talonpoikain hallinnassa olevan maan lisäämisestä. Ei, työväenluokka ei luovu siitä ajatuksesta. Talonpojat eivät luovu siitä ajatuksesta. Miljoonat ja kymmenet mil-

joonat *eivät voi* luopua siitä ajatuksesta, eivät voi *keskeyttää taisteluaan* päämääränsä saavuttamiseksi.

Esittämäni numerotiedot osoittavat selvästi, mistä käydään taistelua. Tilanherrat, joilla on *keskimäärin* 600 desjatiinaa taloutta kohden, taistelevat rikkauksiensa, tulojensa puolesta, jotka käsittävät kaiketikin yli 500 miljoonaa ruplaa vuodessa. Ja suurimmat tilanomistajat ovat hyvin usein samalla myös suurimpia ylhäisiä virkamiehiä. Valtiomme, kuten toverini Tsereteli jo aivan oikein sanoi, puolustaa *tilanherrakoplan* etuja eikä kansan etuja. Eipä ihme, että niin tilanherrain joukko kuin koko hallituskin taistelevat vimmatusti talonpoikain vaatimuksia vastaan. Ihmiskunnan historiassa ei ole vielä nähty sellaisia esimerkkejä, että hallitsevat ja sortavat luokat olisivat vapaaehtoisesti luopuneet oikeuksistaan olla herruusasemassa, sortaa, saada tuhansia käsittäviä tuloja orjuutettujen talonpoikien ja työläisten kustannuksella.

Talonpojat sen sijaan taistelevat velkaorjuudesta, työllämaksusta, maaorjuudellisesta riistosta vapautumisensa puolesta. Talonpojat taistelevat sen puolesta, että heillä olisi mahdollisuus elää edes vähänkin ihmismäisesti. Ja työväenluokka tukee *täydellisesti* talonpoikia tilanherroja vastaan, se tukee heitä työläisten omien etujen vuoksi, sillä tilanherrain sorto painaa näitäkin,— se tukee heitä koko yhteiskuntakehityksen etujen nimessä, jota tilanherrain vallan harjoittama sorto jarruttaa.

Osoittaakseni teille, herrat, mitä talonpojat voivat ja mitä heidän *täytyy* aikaansaada taistelullaan, esitän teille pienen laskelman.

Maanviljelysministeri hra Vasiltschikov sanoi: „tämän kysymyksen selvittämiseksi on jo aika turvautua ei niinkään paljon sanojen kuin numeroiden, tosiasioiden ja todellisuuden kaunopuheisuuteen”. Olen aivan samaa mieltä hra ministerin kanssa. Niin, niin, juuri sillä tavalla, hyvät herrat: enemmän numeroita, enemmän numeroita *tilanherrain* maaomaisuuden *suuruudesta* ja talonpoikain osuusmaaomaisuuden *suuruudesta*. Esitin teille jo numerotietoja siitä, *miten paljon* tilanherroilla on „liika”-maata. Nyt esitän numerotietoja *talonpoikain* maantarpeen *suuruudesta*. Keskimäärin, kuten jo sanoin, jokaisella talonpoikais-taloudella on $11\frac{1}{3}$ desjatiinaa osuusmaata. Mutta tämä *keskimääräinen* laskelma *jättää varjoon* talonpoikain

maantarpeen, sillä talonpoikain enemmistön maaosuus on *keskimääräistä pienempi* ja mitättömän vähemmistön — keskimääräistä suurempi.

12¹/₄ miljoonasta talonpoikaistaloudesta 2 miljoonalla 860 tuhannella (otan pyöristettynä) taloudella maaosuus on *pienempi kuin 5 desjatiinaa taloutta kohden*. Kolmella miljoonalla 320 tuhannella on *5 desjatiinasta 8 desjatiinaan*. Neljällä miljoonalla 810 tuhannella on *8 desjatiinasta 20 desjatiinaan*. Yhdellä miljoonalla 100 tuhannella taloudella on *20 desjatiinasta 50 desjatiinaan* ja vain neljännesmiljoonalla on *yli 50 desjatiinan* (näillä viimeksi mainituilla on keskimäärin luultavasti enintään 75 desjatiinaa taloutta kohden).

Oletetaan, että 79¹/₂ miljoonaa desjatiinaa tilanherrain maita menee talonpoikain hallinnassa olevien maiden laajentamiseen. Oletetaan, että talonpojat — Talonpoikaisliiton kannattajan pappi Tihvinskin sanojen mukaan — eivät tahdo *tehdä vääryyttä* tilanherroille, vaan jättävät *kullekin* heistä *50 desjatiinaa*. Se on kaikihi liian suuri määrä niin „kulttuurisille” herroille kuin ovat meidän tilanherramme, mutta otamme kuitenkin toistaiseksi esimerkin vuoksi tämän numeron. Kun vähennetään jokaiselle 135 tuhannelle tilanherralle jäävät 50 desjatiinaa, vapautuisi *talonpojille* 72 (*seitsemänkymmentä kaksi*) miljoonaa desjatiinaa maata. Ei ole syytä laskea pois tästä summasta metsiä (kuten tekevät eräät kirjailijat, esimerkiksi hra Prokopovitsh, jonka numerotietoja olen monesti käyttänyt), sillä metsätkin tuottavat tuloja, eikä voida jättää noita tuloja tilanherrakoplan käsiin.

Lisätkää näihin 72 miljoonaan viljelyskelpoiset kruunun maat (lähes 7,3 miljoonaa desjatiinaa), sitten *kaikki hallitsijasuvun* maat (7,9 miljoonaa desjatiinaa), kirkkojen ja luostarien maat (2,7 miljoonaa desjatiinaa), — niin saatte summaksi *lähes 90 miljoonaa desjatiinaa* *. Tämä summa riittää, jotta voidaan *laajentaa kaikkien* köyhimpien talonpoikaistalouksien hallinnassa olevia maita *vähintään 16 desjatiinaan taloutta kohden*.

Käsitätekö, herrat, mitä se merkitsee?

Se olisi valtava edistysaskel, se pelastaisi miljoonat talonpojat nälänhädästä, se kohottaisi kymmenien miljoonien

* Tarkka laskelma (tarkentamisen varailta) on 3:nnen vihkon lopussa⁷⁷.

työläisten ja talonpoikien elintaso, soisi heille paremman mahdollisuuden elää edes vähänkin inhimillisesti, kuten elävät „kulttuurisen” valtion vähänkin kulttuuriset kansalaiset, eikä niin, kuten elää nykyisen venäläisen talonpoikaiston heimo, joka on sukupuuttoon kuolemassa. Se ei tietenkään pelastaisi kaikkia työtätekeviä kaikkinaisesta kurjuudesta ja sorrosta — (sitä varten pitää muuttaa kapitalistinen yhteiskunta sosialistiseksi),— mutta se helpottaisi tavattomasti heidän taisteluaan sellaisen vapautumisen puolesta. *Yli 6 miljoonaa talonpoikaistaloutta, enemmän kuin puolet talonpoikain yleismäärästä, omistaa, kuten jo sanoin, alle 8 desjatiinan taloutta kohden.* Näiden maaomaisuus lisääntyisi *enemmän kuin kaksinkertaiseksi, miltei kolminkertaiseksi.*

Se merkitsee, että puolet talonpoikaistosta, se puoli, joka on ainaisesti hädässä, näkee nälkää, polkee työläisten työn hintaa kaupungeissa, tehtaissa,— puolet talonpoikaistosta *voisi tuntea olevansa ihmisiä!*

Ja hra Svjatopolk-Mirski ja hänen hengenheimolaisensa voivat vakavissaan neuvoa miljoonia työläisiä ja talonpoikia *jättämään ajatuksen* siitä, että on olemassa tällainen täysin mahdollinen, toteutettavissa oleva ja läheinen ulospääsy sietämättömästä, toivottomasta tilasta?

Mutta ei siinä kaikki, että enemmän kuin puolet talonpoikaisköyhähälistön talouksista voisi *miltei kolminkertaistaa* maaomaisuutensa niiden tilanherrojemme kustannuksella, joilla on liian *runsaasti maata.* Paitsi näitä *kuutta* miljoonaa köyhähälistön taloutta on vielä *miltei viisi* (tarkka luku on 4,8) *miljoonaa* talonpoikaistaloutta, joilla on *kahdeksasta kahteenkymmeneen desjatiinaan.* Näistä viidestä miljoonasta perheestä vähintään kolme miljoonaa samoin kärsii epäilemättä puutetta viheliäisillä maatilkuillaan. Ja nämä *kolme miljoonaa taloutta* voisivat suurentaa maaomaisuuttaan *16 desjatiinaan taloutta kohden,* s.o. suurentaa sitä *puolitoista-* ja muutamat jopa *kaksinkertaisestikin.*

Yleisenä yhteenvetona on se, että talonpoikaistalouksien kokonaismäärästä, $12\frac{1}{4}$ miljoonasta, *9 miljoonaa taloutta* voisi *tavattoman suuresti* parantaa asemaansa (*sekä työläisten asemaa, joiden palkkoja he herkeäisivät polkemasta!*) niiden *herrojen tilanomistajien* maiden kustannuksella,

joilla on maata liian *runsaasti* ja jotka ovat liian tottuneet *maaorjatalouteen!*

Juuri sitä puhuvat numerotiedot, kun verrataan toisiinsa *tilanherrain suuromaisuuden ja riittämättömän talonpoikaisomaisuuden* suuruutta. Pahoin pelkään, etteivät nämä *numerot ja tosiasiat* miellytä numeroiden ja tosiasioiden ihailijaa, hra maanviljelysministeriä Vasilshikovia. Hänhän se sanoi meille puheessaan, kun oli lausunut toivomuksenaan, että turvaututtaisiin numerotietoihin:

..., Samalla ei voida olla pelkäämättä sitä, että *niiden toiveiden* täydellinen toteutuminen, jotka *monilla liittyvät* sellaisten (s.o. laajojen maa-) reformien toteuttamiseen, *numeroihin verrattaessa* ei tule olemaan mahdollista”...

Se on turhaa pelkoa, hra maanviljelysministeri! Nimenomaan *numeroihin verrattaessa* talonpoikien niiden toiveiden, jotka sisältävät työllämaksusta ja maaorjuudellisesta riistosta vapautumisen, *on saatava täydellisen* toteutumisen *mahdollisuudet!!* Ja niin epämieluisia kuin nämä *numerot* lienevätkin herra maanviljelysministerille Vasilshikoville tai hra Svjatopolk-Mirskille ja muille tilanherroille, *näitä numeroita ei voida kumota!*

* * *

Siirryn nyt vastaväitteisiin, joita saatetaan esittää talonpoikain vaatimuksia vastaan. Ja niin kummalliselta kuin se kuulostaakin ensi alussa — minun täytyy talonpoikain vaatimuksia vastaan esitettyjä väitteitä eritellessäni analysoida *etupäässä* niin sanotun „kansanvapauden” puolueen edustajan hra Kutlerin perusteluja.

Tämän välttämättömyys ei lainkaan johdu siitä, että *haluaisin* väitellä hra Kutlerin kanssa. Ei lainkaan. Olisin erittäin hyvilläni, jos talonpoikain maasta käymän taistelun kannattajat joutuisivat *väittelemään vain* „oikeistoa” vastaan. Mutta puheessaan hra Kutler *väitti* pitkin matkaa itse asiassa talonpoikain vaatimuksia vastaan, joita sosialidemokraatit ja trudovikit olivat esittäneet, väitti niitä vastaan sekä suoraan (esimerkiksi kiistäessään ehdotusta, jonka toverini Tsereteli teki koko Venäjän sosialidemokraattisen työväenpuolueen nimessä) että *välillisesti* ja todisteli trudovikeille heidän vaatimustensa rajoittamisen, tyypistämisen välttämättömyyttä.

Edustaja Svjatopolk-Mirski ei oikeastaan aikonutkaan suostutella ketään. Hänellä ei ollut pienintäkään aikomusta suostutella talonpoikia. Hän ei suostutellut, vaan *ilmoitti tahtonsa*, oikeammin: ilmoitti tilanherrain joukon tahdon. *Ei mitään* talonpoikain hallinnassa olevan maa-alan laajentamista,— sitä merkitsi yksinkertaisesti ja suoraan sanotuna edustaja Svjatopolk-Mirskin „puhe”.

Edustaja Kutler sitä vastoin koko ajan *suostutteli* ja suostutteli etupäässä talonpoikia, suostutteli heitä kieltäytymään siitä, jota hän trudovikkien ehdotuksessa piti mahdollomana toteuttaa tai liiallisena ja meidän, sosialidemokraattisen puolueen ehdotuksessa — ei ainoastaan mahdollomana toteuttaa, vaan myös „mitä suurimpana vääryytenä”, niin kuin hän sanoi sosialidemokratian edustajan ehdotuksen johdosta.

Erittelen nyt edustaja Kutlerin vastaväitteet ja niiden agrariikysymystä koskevien katsomusten, niiden maareformiehdotusten tärkeimmät perustelut, joita niin sanotun „kansanvapauden” puolue puoltaa.

Aloitamme siitä, mitä edustaja Kutler, esittäessään vastaväitteitä puoluetoverilleni, nimitti „mitä suurimmaksi vääryydeksi”. „Minusta tuntuu siltä”, sanoi kadettipuolueen edustaja, „että maan yksityisomistuksen hävittäminen olisi mitä suurinta vääryyttä, niin kauan kuin on olemassa muita omistusmuotoja, muunlaista irtainta ja kiinteää omaisuutta”!. Ja sitten edelleen:„Koska kukaan ei ehdota omistuksen hävittämistä yleensä, niin on tunnustettava täydellisesti maanomistuksen olemassaolo”.

Niin päätteli edustaja Kutler, joka „kumosi” sosialidemokraatti Tseretelin vetoamalla siihen, että „muukin omaisuus (paitsi maaomaisuutta) on hankittu ehkä vieläkin vähemmän kehuttavin keinoin”. Ja mitä enemmän ajattelen tuota edustaja Kutlerin päätelmää, sitä enemmän huomaan, että se on... kuinka nyt lievemmin sanoisin?.. kummallinen.„Maanomistuksen hävittäminen on vääryyttä, ellei hävitetä muita omistusmuotoja”...

Mutta malttakaas, hyvät herrat, palauttakaapa mieleenne omat perustelunne, omat sananne ja ehdotuksenne! Tehän itse olette ottaneet lähtökohdaksi sen, että *tietyt* tilanherranomistuksen muodot ovat „epäoikeudenmukaisia” ja siinä määrin epäoikeudenmukaisia, että vaativat erikoista lakia niiden hävittämismenetelmistä ja -keinoista.

Mitä tämä tällainen oikeastaan on? Epäoikeudenmukaisuuden *yhden lajin* hävittäminen on „mitä suurinta vääryyttä”, jollei hävitetä sen muita lajeja?? Sellainen johtopäätös seuraa herra Kutlerin sanoista. Ensi kertaa näen edessäni liberaalin, ja sitä paitsi noin maltillisen, järkevän, byrokraattisesti koulitun liberaalin, joka julistaa periaatetta: „*kaikki tai ei mitään*”! Sillä hra Kutlerin päätelmä pohjautuu kokonaan periaatteeseen: „joko kaikki tai ei mitään”. Ja vallankumouksellisena sosialidemokraattina minun on vastustettava päättäväisesti tällaista päätelmientekotapaa...

Kuvitelkaa, hyvät herrat, että minun pitäisi kuljettaa pois pihalta kaksi roskakasaa. Mutta minulla on vain yhdet kärryt. Ja yksillä kärryillä ei voida viedä enempää kuin yksi kasa. Miten minun on meneteltävä? Pitäisikö minun luopua kokonaan pihani puhdistuksesta sillä perusteella, että olisi mitä suurinta vääryyttä viedä pois yksi roskakasa, koska en voi viedä yhdellä kertaa molempia kasoja?

Rohkenen ajatella, että se, joka *todella* haluaa pihan *täydellistä* puhdistusta ja pyrkii vilpittömästi puhtauteen eikä likaisuuteen, valoon eikä pimeyteen, tulee ajattelemaan toisin. Ellei todellakaan voida yhdellä kertaa viedä pois molempia kasoja, niin viekäämme ensin pois ensimmäinen kasa, johon heti yletämme ja jonka voimme heti kuormata kärryille,— sitten tyhjennämme kärryt ja palaamme kotiin käydäksemme käsiksi toiseen kasaan. Ja siinä kaikki, hra Kutler! Siinä kaikki!

Ensin Venäjän kansan on kuljetettava pois kärryillään koko se roska, jota nimitetään maaorjuudelliseksi, tilanherrain omistukseksi, ja sitten palattava tyhjennettyine kärryineen puhtaammalle pihamaalle ja alettava kuormata toista kasaa, alettava korjata pois kapitalistisen riiston roskaa.

Siis kättä päälle, hra Kutler, jos te olette kaikenlaisen roskan tosivihollinen? Siis kirjoittakaamme teidän omia sanojanne siteeraten Valtakunnanduuman päätöslauselmaan: „myöntäen, yhdessä edustaja Kutlerin kanssa, ettei kapitalistinen omistus ole sen kehuttavampi kuin maaorjuudellinen tilanherraomistukseen, Valtakunnanduuma päättää vapauttaa Venäjän ensin viimeksi mainitusta käydäkseen sitten käsiksi ensin mainittuun”.

Ellei hra Kutler kannata tätä ehdotustani, niin minulla säilyy yhä se olettamus, että „kansanvapauden” puolue,

kääntäessään huomiotamme maaorjuudellisesta omistuksesta kapitalistiseen omistukseen, kehoittaa meitä yksinkertaisesti kääntymään, kuten sanotaan, Pontiuksesta Pilatukseen tai — yksinkertaisemmin sanoen — etsii verukkeita, yrittää pakenemalla pelastua selvältä kysymyksen asettelulta. Siitä, että „kansanvapauden” puolue tahtoo taistella sosialismin puolesta, me emme ole koskaan kuulleet (*taistelu kapitalistista omistusta vastaan onkin juuri taistelua sosialismin puolesta*). Mutta siitä, että tuo puolue tahtoo taistella vapauden puolesta, kansan oikeuksien puolesta, me olemme kuulleet hyvin paljon... hyvinkin paljon. Ja nyt, kun päiväjärjestyksessä ei ole kysymys sosialismin viipymättömästä toteuttamisesta, vaan nimenomaan viipymätön *vapauden* ja *maaorjuudesta* vapautumisen toteuttaminen,— hra Kutler yhtäkkiä kääntää huomiomme sosialismin kysymyksiin! Hra Kutler julistaa työllämaksuun ja velkaorjuuteen perustuvan tilanherraomistuksen hävittämisen „mitä suurimmaksi vääryudeksi” — siitä syystä, *yksinomaan* siitä syystä, että hän tuli muistaneeksi kapitalistisen omistuksen epäoikeudenmukaisuuden... Sanokaa mitä tahansa, mutta tuo on hiukan kummallista.

Tähän asti olen ajatellut, ettei hra Kutler ole sosialisti. Nyt alan tulla siihen vakaumukseen, ettei hän ole mikään demokraatti, ettei hän ole mikään kansanvapauden,— oikean, ilman lainausmerkkejä olevan kansanvapauden puoltaja. Sillä sellaisia miehiä, jotka vapaustaistelun kaudella julistavat „mitä suurimmaksi vääryudeksi” sen, että hävitetään sellainen, mikä tukahduttaa vapauden, sortaa ja ahdistaa vapautta,— tuollaisia miehiä ei kukaan maailmassa ole vielä suostunut nimittämään demokraateiksi ja pitämään demokraatteina...

Hra Kutlerin toinen vastaväite oli suunnattu trudovikkia eikä sosialidemokraattia vastaan. „Luullakseni”, sanoi hra Kutler, „voidaan kuvitella ne poliittiset olosuhteet, joiden vallitessa lakiehdotus maan kansallistamisesta (puhe on Työryhmän ehdotuksesta, ja hra Kutler luonnehtii sitä epätarkasti, mutta asian ydin ei nyt ole siinä) voisi saada lain voiman, mutta en voi kuvitella lähitulevaisuudessa sellaisia poliittisia olosuhteita, joiden vallitessa tuo laki olisi todella toteutettavissa”.

Taaskin ihmeen kummallinen päätelmä, eikä se ole kummallinen lainkaan sosialismin kannalta (ei sinnepäinkään!)

eikä edes „maan saantioikeuden” tai muun „työ”-periaatteen kannalta,— ei, se on kummallinen juuri sen saman „kansanvapauden” kannalta, josta olemme kuulleet niin paljon hra Kutlerin puolueelta.

Hra Kutler uskotteli koko ajan trudovikeille, että heidän ehdotustaan on „mahdoton toteuttaa”, että turhaan he pitävät päämääränään „vallitsevien maanhallintasuhteiden perinpohjaista muuttamista” ynnä muuta j.n.e. Nyt näemme selvästi, että hra Kutlerin mielestä sitä on „mahdoton toteuttaa” nykyhetken ja lähitulevaisuuden *poliittisten olosuhteiden* eikä minkään muun vuoksi!!

Mutta, hyvät herrat, sehän on suorastaan jotain sumua, jotain anteeksiantamatonta käsitysten sekoittamista. Juuri siksihän me täällä nimitämmekin itseämme kansan edustajiksi, juuri siksihän meitä pidetäänkin lakiasäättävän laitoksen jäseninä, että me pohdimme ja ehdotamme huonojen olojen *muuttamista* paremmiksi. Ja yhtäkkiä, kun me pohdimme kysymystä erään pahimman olosuhteen muuttamisesta, meille sanotaan: „mahdotonta toteuttaa... sekä nyt... että lähitulevaisuudessa... poliittiset olosuhteet”.

Jompikumpi, hra Kutler: joko Duuma itse on *poliittinen olosuhde* — ja silloin demokraatin on sopimatonta mukautua ja sopeutua siihen, mitä muita rajoituksia saattaa johtua *muista „poliittisista olosuhteista”*. Tai Duuma ei ole „poliittinen olosuhde”, vaan tavallinen kanslia, joka ottaa huomioon sen, mikä ylhäällä oleville on mieleen ja mikä ei,— ja silloin meidän ei pidä olla olevinamme kansan edustajia.

Jos olemme kansan edustajia, niin meidän on sanottava se, mitä kansa ajattelee ja tahtoo, eikä sitä, mikä on mieleen huippukerroksille tai joillekin muille „poliittisille olosuhteille”. Jos olemme virkamiehiä, niin silloin olen kaiketi valmis ymmärtämään, että tulemme etukäteen julistamaan „mahdottomaksi toteuttaa” sen, josta „esivalta” on meille vihjannut, ettei se ole sille mieleen.

...„*Poliittiset olosuhteet*”!.. Mitä se merkitsee? Se merkitsee: kenttöoikeuksia, erilaisia poikkeustoimenpiteitä, mielivaltaa ja oikeudettomuutta, Valtakunnan neuvostoa ja Venäjän keisarikunnan muita yhtä herttaisia *lai-tok-sia*. Hra Kutler haluaa sopeuttaa agraarilakiehdotuksensa sen mukaiseksi, *mikä on toteutettavissa kenttöoikeuksien*, erilaisten poikkeustoimenpiteiden ja Valtakunnan neuvoston

vallitessa? En ihmettelisi, jos hra Kutler palkittaisiin siitä... ei kansan myötätunnolla, ei, vaan... palvelevaisuuden ritarimerkillä!

Hra Kutler *voi kuvitella mielessään* sellaisia poliittisia olosuhteita, joiden vallitessa lakiehdotus maan kansallistamisesta voisi saada lain voiman... Kuinkas muuten! Mies, joka sanoo itseään demokraatiksi, *ei ole voinut kuvitella mielessään* demokraattisia poliittisia olosuhteita... Mutta eihän kansanedustajana pidetyn demokraatin tehtävänä ole vain „kuvitella *mielessään*” kaikenlaisia hyviä tai pahoja asioita, vaan hänen tehtävänään on myös esittää *kansalle* todella kansan lakiehdotuksia, ilmoituksia, kirjallisia selityksiä.

Älköön hra Kutler ajatelkokaan vedota siihen, että kehoitan poikkeamaan laista tai rikkomaan sitä Duumassa... Ei sinnepäinkään! Ei ole olemassa sellaista lakia, joka kieltäisi puhumasta Duumassa demokratiasta ja esittämästä todella demokraattisia agraarilakiehdotuksia. Toverini Tsereteli ei rikkonut mitään lakia esittäessään sosialidemokraattisen ryhmän julkilausuman, jossa puhutaan sekä „maan luovutuksesta lunastusmaksutta” että *demokraattisesta valtiosta*.

Mutta hra Kutlerin päätelmähän sisältää yksinomaan sen, että koska meillä valtio ei ole demokraattinen, niin meidän ei pidä esittää demokraattisia agraarilakiehdotuksiakaan! Vaikka tarkastelisitte hra Kutlerin päätelmiä miltä kannalta tahansa, niin ette löydä niistä hitusen vertaakaan *muuta* ajatusta, *muuta* sisältöä. Koska valtio meillä palvelee tilanherrojen etuja, niin me (*kan-san edustajat!*) emme saa agraarilakiehdotuksissakaan kirjoittaa sitä, mikä ei ole otollista tilanherroille... Ei, hra Kutler, se ei ole demokratismia, se ei ole kansan vapautta, vaan jotain sellaista, mikä on hyvin kaukana vapaudesta ja lähellä matelevaisuutta.

* * *

Tarkastelkaamme nyt sitä, mitä hra Kutler oikeastaan sanoi puolueensa agraarilakiehdotuksesta.

Maasta puhuessaan hra Kutler ennen kaikkea vastusti trudovikkeja kysymyksissä, jotka koskevat „kulutukseen perustuvaa normia” ja sitä, riittääkö maata. Hra Kutler otti

„vuoden 1861 normin”, joka muka on vielä pienempi kuin kulutukseen perustuva normi, ja ilmoitti, että „*hänen likimääräisen laskelmansa mukaan*” (Duuma ei ole kuullut sanaakaan tuosta laskelmasta eikä tiedä siitä yhtään mitään!) tuotakin normia varten puuttuu 30 miljoonaa desjatiinaa.

Palautan mieleenne, herrat, että edustaja Kutler puhui Työryhmän edustajan Karavajevin *jälkeen* ja väitti nimenomaan häntä vastaan. Ja edustaja Karavajev sanoi *suoraan ja selvästi* Duumassa ja vakuutti erikoisessa „Tovarishtsh” lehteen (maaliskuun 21 pnä) lähettämässään kirjeessä yleisölle, että talonpoikain maaomaisuuden suurentamiseksi kulutukseen perustuvaa normia vastaavaksi tarvitaan *lähes 70 miljoonaa desjatiinaa*. Hän sanoi myöskin, että kruunun, hallitsijasuvun, kirkon ja yksityisomistuksellisten maiden summa vastaakin tätä lukua.

Edustaja Karavajev ei osoittanut laskelmiensa lähdeä eikä tutustuttanut Duumaa siihen, millä tavalla tuo luku oli saatu. Minun laskelmieni mukaan, jotka perustuvat tarkalleen osoittamaani ja sitä paitsi viralliseen ja Keskustilastokomitean aivan uusimpaan julkaisuun, tuo luku on *suurempi kuin 70 miljoonaa desjatiinaa*. Yksistään yksityisomistuksellisista maista on vapaana talonpojille 72 miljoonaa desjatiinaa, ja hallitsijasuvun, kruunun, kirkon y.m. maista saadaan yli 10 ja aina liki 20 miljoonaa desjatiinaa.

Joka tapauksessa tosiasia pysyy tosiasiana: väittäessään edustaja Karavajevia vastaan edustaja Kutler koetti todistaa, että maata *ei riitä* talonpoikain auttamiseksi, mutta *ei kyennyt* sitä *todistamaan*, hän esitti *perusteettomia* numeroita ja, kuten osoitin, *vääriä* numeroita.

Minun täytyy yleensä varoittaa teitä, hyvät herrat, väärinkäyttämästä näitä käsitteitä: „työhön perustuva normi” ja „kulutukseen perustuva normi”. Sosialidemokraattinen työväenpuolueemme menettelee paljon oikeammin karttaessaan kaikkia noita „normeja”. Nuo „normit” tuovat elävään ja taisteluhenkiseen poliittiseen kysymykseen jotain virkavaltaista, kansliamaista. Nuo „normit” johtavat ihmisiä harhaan ja *hämäävät* asian todellista olemusta. Kiistan kääntäminen noihin „normeihin” ja yleensäkin niiden pohtiminen *nyt* merkitsee totta tosiaan karhun nahan jakamista ennen kuin karhu on kaadettukaan,— ja sitä paitsi tuon nahan suusanallista jakamista sellaisten henki-

löiden kokouksessa, jotka ilmeisesti *eivät tule* jakamaan nahkaa *todellisuudessa*, kun me kaadamme karhun.

Alkää olko huolissanne, herrat! Talonpojat itse jakavat maan, kun maa joutuu heidän käsiinsä. Talonpojat saavat maan helposti jaetuksi,—kunhan vain saisivat hankituksi maan. Eivätkä talonpojat kysy keneltäkään, miten heidän pitää maa jakaa. Talonpojat eivät salli *kenenkään* sekaantua siihen, miten heidän on jaettava maa.

On joutavaa jaarittelua puhua siitä, miten maa on jaettava. Emme me täällä ole mikään maanmittauskanslia emmekä maakysymyksen järjestelykomissio, vaan *poliittinen elin*. Meidän on autettava kansaa ratkaisemaan *taloudellinen ja poliittinen tehtävä*, autettava talonpoikaistoa taistelussa tilanherroja vastaan, tuota luokkaa vastaan, joka elää maaorjuudellisella riistolla. Puheet „normeista” *hämäävät* tätä elintärkeää, päivänpolttavaa tehtävää.

Miksi hämäävät? Siksi, että sen *oikean* kysymyksen asemesta, pitääkö tilanherroilta ottaa 72 miljoonaa desjatiinaa talonpoikaistolle vai ei, pohditaan *asiaankuulumatonta* kysymystä „normeista”, joka loppujen lopuksi ei ole lainkaan tärkeä. Siten voidaan helpommin kiertää kysymystä ja välttää suoran vastauksen antamista. Kiistelyt työhön perustuvasta, kulutukseen perustuvasta ja vielä jostain muusta normista sokevat kysymyksen oikeata *olemusta*: onko otettava 72 miljoonaa desjatiinaa tilanherrain maata talonpojille vai eikö?

Yritetään todistella, riittääkö maata vai eikö sitä riitä yhteen tai toiseen normiin.

Miksi noita todisteluja, herrat? Miksi noita joutavia puheita, tuota sameaa vettä, jossa joidenkin on helppo kalastaa? Eikö ole itsestään selvää, että tyhjästä on paha nyhjäistä, että talonpojat eivät tahdo mitään kuviteltua maata, vaan heille hyvin tunnettua *naapurina olevan tilanherrain maata*? Eikä pidä puhua „normeista”, vaan *tilanherrain* maasta, ei siitä, ovatko jos jonkinlaiset normit riittäviä, vaan siitä, *kuinka paljon* on tilanherrain maata. Kaikki muu on pelkkää vehkeilyä, verukkeita, vieläpä yrityksiä sumuttaakin talonpoikia.

Esimerkiksi edustaja Kutler kiersi kuin kiersikin itse kysymyksen ytimen. Trudovikki Karavajev sanoi sentään suoraan: *70 miljoonaa desjatiinaa*. Mitä edustaja Kutler *siihen* vastasi? *Siihen* hän ei vastannut. Hän sotki

kysymyksen „normeilla”, s.o. suorastaan jätti vastaamatta siihen, *suostuuko hän, suostuuko hänen puolueensa luovuttamaan kaikki tilanherrain maat talonpojille vai eikö suostu.*

Edustaja Kutler käytti hyväkseen edustaja Karavajevin erehdystä, kun tämä ei asettanut kysymystä kyllin selvästi ja jyrkästi, ja *kiersi asian olemuksen.* Mutta siinäähän onkin koko kysymyksen ydin, herrat. Kuka *ei suostu* antamaan todella *kaikkia* tilanherrain maita talonpojille (muistutan, että ehdotin jätettäväksi kullekin tilanherralle 50 desjatiinaa, ettei ketään jätettäisi osattomaksi!) — *se ei pidä talonpoikien puolta, se ei halua todellista apua talonpojille.* Sillä jos te olette sallineet hämättävän tai lykättävän kysymystä *kaikesta* tilanherrain maasta, niin silloin *koko asia joutuu kyseenalaiseksi.* Silloin herää kysymys: *kuka* sitten tulee määrittelemään, *miten suuri osa* tilanherrain maista on annettava talonpojille?

Kuka tulee määrittelemään? 9 miljoonaa desjatiinaa 79:stä on „osa”, ja 70 miljoonaa desjatiinaa — sekin on „osa”. Kuka tulee määrittelemään, *ellemme me määrittele, ellei Valtakunnanduuma sano selvästi ja päättävästi?*

Edustaja Kutler ei suotta ollut vaiti tästä kysymyksestä. Edustaja Kutler keikaili sanoilla: „pakollinen luovutus”.

Herrat, älkää antako vietellä itseänne sanoilla! Älkää antako kauniin korulauseen lumota itseänne! Katsokaa asian ytimeen!

Kun minulle sanotaan: „pakollinen luovutus”, niin kysyn itseltäni: *kuka kenet pakoittaa?* Jos miljoonat talonpojat pakoittavat vähäisen tilanherrakoplan mukautumaan kansan etuihin, niin se on erittäin hyvä. Jos vähäinen tilanherrakopla pakoittaa miljoonat talonpojat alistamaan elämänsä tuon koplan voitonhimolle, niin se on erittäin paha.

Ja edustaja Kutler osasi tyyten kiertää juuri tämän *pienen* kysymyksen! Puhumalla siitä, että on „mahdotonta toteuttaa”, ja „poliittisista olosuhteista” hän *tosiasiallisesti* kehoitti kansaa *tyytymään* siihen, että se on tilanherrakoplan vallan alainen.

Edustaja Kutler puhui heti minun toverini, Tseretelin jälkeen. Ja Tsereteli esitti meidän sosialidemokraattisen ryhmämme julkilausumassa *kaksi* täysin määriteltyä

ilmoitusta, jotka ratkaisevat selvästi nimenomaan tämän perus- ja kantalokkymyksen. Ensimmäinen ilmoitus: maiden luovuttaminen *demokraattiselle* valtiolle. Demokraattinen — se merkitsee sellaista, joka ajaa kansanjoukkojen etuja eikä etuoikeutettujen koplan etuja. Meidän on sanottava kansalle suoraan ja selvästi, että *ilman* demokraattista valtiota, ilman poliittista vapautta, ilman täysivaltaista kansanedustusta *ei mikään* maaudistus talonpoikain hyväksi ole mahdollista.

Toinen ilmoitus: on välttämätöntä käsitellä maakokkymys *ennakolta* yhtä demokraattisissa *paikallisissa komiteoissa*.

Millä edustaja Kutler vastasi siihen? *Vaitiololla*. Se on huono vastaus, hra Kutler. Te sivuutitte vaitiololla kysymyksen *nimenomaan* siitä, talonpojatko pakoittavat tilanherrat antamaan myötä kansan eduille vai tilanherratko pakoittavat talonpojat pujottamaan kaulaansa uuden silmukan — uuden perikatoon saattavan lunastuksen.

Sellaisesta kysymyksestä vaikeneminen on sallimatonta.

Paikallisista komiteoista, herrat, puhuivat Duumassa paitsi sosialidemokraattia myös kansansosialistit (edustaja Baskin) sekä sosialistivallankumoukselliset (edustaja Kolo-kolnikov). Paikallisista komiteoista puhuttiin jo aikoja sitten lehdistössä, ja ensimmäinen Duumakin puhui siitä. Tätä meidän ei pidä unohtaa, herrat. Meidän velvollisuutemme on tehdä hyvin selväksi sekä itsellemme että kansalle se, miksi tästä kysymyksestä on niin paljon puhuttu ja mikä on sen todellinen merkitys.

Ensimmäinen Valtakunnanduuma käsitteli kysymystä paikallisista maakomiteoista viidennessätoista istunnossaan, toukokuun 26 pnä 1906. Kysymyksen herättivät Työryhmän jäsenet, jotka esittivät Duuman 35 jäsenen (siinä joukossa kaksi sosialidemokraattia, I. Saveljev ja I. Shuvalov) allekirjoittaman kirjallisen ilmoituksen. Ilmoitus luettiin Duumassa ensi kerran 14. istunnossa toukokuun 24 pnä 1906 (ks. ensimmäisen Valtakunnanduuman istuntojen „Pikakirjoituspöytäkirjojen” 589. sivua); sitten tämä ilmoitus painettiin ja käsiteltiin päivän kuluttua. Esitän täydellisesti tuon ilmoituksen *tärkeimmät* kohdat:

....„On välttämätöntä muodostaa heti paikkakunnilla komiteoita, jotka valitaan yleisen, yhtäläisen ja välittömän äänioikeuden perusteella ja salaisella äänestyksellä,

suorittamaan välttämättömän valmistelutyön, kuten: määrittelemään paikallisten olosuhteiden mukaisesti kulutukseen ja työhön perustuvat maankäyttönormit, määrittelemään viljelyskelpoisen maan määrän ja sen, mikä osa siitä on vuokralla ja mikä muokataan omilla ja vierailta työkaluilla... y.m.s. Koska on välttämättömää sovelluttaa maalakia mahdollisimman täydellisesti kaikkiin monipuolisiin paikallisiin olosuhteisiin, on tarkoituksenmukaista, että nämä komiteat osallistuisivat mitä vilkkaimmin *maareformin tärkeimpien perusteiden* yleiseen käsittelyyn, jotka on esitetty erilaisissa Duumalle jätetyissä lakiehdotuksissa"... Sen vuoksi trudovikit ehdottivat, että *viipymättä* valittaisiin valiokunta ja laadittaisiin heti vastaavanlainen lakiehdotus.

Miten eri puolueet vastaanottivat tämän ehdotuksen? Trudovikit ja sosialidemokraatit kannattivat sitä äänenkannattajissaan *yksimielisesti*. Toukokuun 25 p:nä 1906 (s.o. seuraavana päivänä sen jälkeen, kun trudovikkien ehdotus luettiin Duumassa ensimmäisen kerran) niin sanotun „kansanvapauden” puolue *vastusti* pää-äänenkannattajassaan „Retshissä” jyrkästi *trudovikkien ehdotusta*. „Retsh” esitti *suoraan* epäilyksensä, että sellaiset maakomiteat saatavat „*siirtää agrarikysymyksen ratkaisua v a s e m m a l l e*” *.

„Retsh” kirjoitti:

„Mikäli asia tulee riippumaan meistä, koetamme säilyttää paikalliset maa-asiaain komiteat luonteeltaan puhtaasti käytännöllisinä *virkaeliminä*. Samasta syystä arvelemme, että näiden komiteain muodostaminen yleisen äänestyksen tietä ei merkitsisi niiden valmistamista maakysymyksen rauhalliseen ratkaisemiseen paikkakunnilla, vaan johonkin kokonaan muuhun. Reformin yleisen suunnan ohjaus on jätettävä valtion huostaan: sen vuoksi valtiovallan edustajilla täytyy olla paikallisissa komissioissa oma paikkansa, ellei päättääkseen asioista, niin ainakin valvoakseen paikallisen instanssin päätöstä. Sitten — taaskin reformin yleisten perusteiden puitteissa — *paikallisissa komissioissa tulee olla edustettuina mahdollisimman tasasuhteisesti ne osapuolten vastakkaiset edut*, jotka voidaan sovittaa rikkomatta

* Ks. „*Vperjod*” lehteä⁷⁸, № 1, toukokuun 26 p:ltä 1906, G. Al-skin allekirjoituksella varustettua pääkirjoitusta „*Kadetit pettivät talonpoikia*”.

toimeenpantavan reformin valtiollista merkitystä ja muuttamatta sitä yksipuolisen väkivallan teoksi, joka saattaa päätyä koko asian täydelliseen epäonnistumiseen”.

Se on sanottu täysin selvästi ja tarkasti.

„Kansanvapauden” puolue arvostelee *oleellisesti* ehdotettua toimenpidettä ja esiintyy sitä vastaan. Puolue ei halua paikkakunnille sellaisia komiteoita, jotka olisi valittu yleisen, välittömän, yhtäläisen äänioikeuden perusteella ja salaisella äänestyksellä, vaan sellaisia, joissa tilanherrakoplat ja tuhannet, kymmenet tuhannet talonpojat pitäisi olla edustettuina *tasapuolisesti* ja „valvontaa” varten pitää olla mukana *valtiovallan edustajia*.

Ajatelkoot talonpoikien edustajat tätä kunnolleen. Käsitäkööt asian olemuksen ja selittäkööt sen koko talonpoikaiselle.

Ajatelkaahan toki, herrat, mistä on kysymys. Paikallisissa komiteoissa on *saman verran* sekä tilanherrojen että talonpoikien edustajia, ja *hallituksen edustaja on valvomassa*, „sovittamassa”. Se merkitsee: kolmasosa äänistä tilanherroille, kolmasosa talonpojille ja kolmasosa valtion edustajille. Mutta valtion suurimmat virkamiehet, kaikki valtion asiain johtomiehet ovat itse *rikkaimpia tilanherroja!* Siis tilanherrat tulevat „valvomaan” sekä talonpoikia että tilanherroja! *Tilanherrat* tulevat „*rakentamaan sovintoa*” talonpoikien ja tilanherrojen välille!

Niin, niin, se tulee epäilemättä olemaan „pakollista luovutusta”, nimenomaan talonpoikien rahojen ja talonpoikien työn *pakollista* luovutusta *tilanherroille*,— aivan samalla tavalla kuin v. 1861 tilanherrain läänikomiteat lohkaisivat talonpojilta viidesosan maasta ja panivat heidän maksettavakseen maasta kaksinkertaisen hinnan!

Sellinen agraarireformi ei merkitse mitään muuta kuin sitä, että tilanherrat saavat *myydyksi* tarpeettomat ja huonoimmat maansa talonpojille *moninkertaisesta hinnasta* alistaakseen talonpojat *vieläkin suurempaan* velkaorjuuteen. *Sellinen* „pakollinen luovutus” on *paljon pahempaa* kuin talonpoikien *vapaaehtoinen sopimus* tilanherrain kanssa, sillä *vapaaehtoisessa* sopimuksenteossa puolet äänistä on talonpojilla ja puolet tilanherroilla. Kadettalaisessa pakollisessa luovutuksessa sen sijaan talonpojilla tulee olemaan *kolmasosa* äänistä, mutta tilanherroilla *kaksi kolmasosaa*: yksi kolmasosa sen vuoksi, että he ovat

tilanherroja, toinen kolmasosa sen vuoksi, että he ovat samalla myös virkamiehiä!!

Suuri venäläinen kirjailija, eräs Venäjän ensimmäisistä sosialisteista, jonka hallituksen pyövelit kiduttivat kuoliaaksi, Nikolai Gavrilovitsh Tshernyshevski kirjoitti talonpoikain „vapauttamisesta” ja kirouksin muisteltavista vuoden 1861 „*lunnaita*”: talonpoikien ja tilanherrain vapaaehtoinen sopimus olisi ollut parempi kuin tuollainen tilanherrain läänikomiteain kautta toimitettu „vapautus lunnaita vastaan” *. Jos olisi tehty vapaaehtoinen sopimus maan ostosta, talonpojilta *ei olisi voitu* nylkeä niin paljon kuin heiltä nyljettiin *hallituksen* ryhdyttyä „sovittamaan” talonpoikia ja tilanherroja keskenään.

Ja suuri venäläinen sosialisti osoittautui olleen oikeassa. Nyt, kun on kulunut 46 vuotta surullisenkuuluisasta „vapautuksesta lunnaita vastaan”, me tiedämme *lunastusoperaation* tulokset. Talonpoikien saaman maan myyntihinta oli 648 miljoonaa ruplaa, mutta talonpojat pakoitettiin maksamaan 867 miljoonaa ruplaa, 219 miljoonaa ruplaa enemmän kuin mitä maa maksoi. Ja puoli vuosisataa talonpojat ovat kärsineet, kituneet, nähneet nälkää, nääntyneet tuollaisilla osuusmaatilkuilla, tuollaisten maksujen rasittamina, hallituksen järjestämän talonpoikien ja tilanherrain „sovinnon” painamina,— kunnes koko talonpoikaisto on joutunut nykyiseen sietämättömään tilaan.

Venäjän liberaalit haluavat vielä toisen kerran tehdä samanlaisen „sovinnon” talonpoikien ja tilanherrain kesken. Talonpojat, olkaa varuillanne! Sosialidemokraattinen työväenpuolue varoittaa teitä: kymmeniä vuosia uusia kärsimyksiä, nälkää, velkaorjuutta, nöyryytyksiä ja ilkitöitä — sitä te tuotte kansalle, jos suostutte sellaiseen „sovintoon”.

Kysymys paikallisista komiteoista ja lunastuksesta — se on agraarikysymyksen todella tärkein kohta. Ja koko huomio täytyy suunnata siihen, että tässä *ei olisi* epäselvyyksiä, puolinaisuutta, vihjauksia eikä verukkeita.

Kun toukokuun 26 p:nä 1906 tätä kysymystä käsiteltiin ensimmäisessä Valtakunnanduumassa, niin trudovikkeja vastaan puhuneet kadetit *Kokoshkin* ja *Kotljarevski* eivät esittäneet mitään muuta kuin vihjauksia ja verukkeita. He painostivat sitä, että Duuma ei voi heti *julkaista asetusta*

* Olisi hyvä löytää tarkka sitaatti: luultavasti „Osoitteettomista kirjeistä” ja vielä jostain⁷⁹.

sellaisista komiteoista,—vaikkei kukaan ehdottanutkaan mitään tuollaisia asetuksia! He puhuivat siitä, että tämä kysymys on sidottu vaalioikeuden ja paikallisen itsehallinnon uudistamiseen — t.s. yksinkertaisesti vitkuttivat elintärkeää ja yksinkertaista asiaa, paikallisten *komissioiden* muodostamista, jotka auttaisivat Duumaa ratkaisemaan agraarikysymyksen. He puhuivat „lainsäädäntötyön kulun väaristeleemisestä”, siitä, että on vaarallista perustaa „paikkakunnille 80 tai 90 Duumaa”, siitä, että „oikeastaan ei ole tarpeellistakaan muodostaa sellaisia elimiä kuin paikalliset komiteat” j.n.e. j.n.e.

Kaikki nuo ovat pelkkiä verukkeita, herrat, pelkkää poikkeamista kysymyksestä, joka Duuman pitää selvästi ja suoraan *ratkaista*: demokraattisen vaiko nykyisen valtion on ratkaistava agraarikysymys? pitääkö ylivoima paikallisissa maakomiteoissa olla talonpoikaistolla, s.o. suurella väestöjoukolla, vai tilanherroilla? pitääkö tilanherrakoplan alistua miljoonaisille kansanjoukoille vai pitääkö miljoonien työtätekevien alistua tilanherrain koplalle?

Ja olkoot puhumatta minulle siitä, että Duuma on heikko ja voimaton ja ettei sillä ole oikeuksia. Tiedän sen varsin hyvin. Suostun kernaasti toistamaan ja korostamaan sitä missä Duuman päätöslauselmassa, ilmoituksessa tai julkilausumassa tahansa. Mutta tässä kysymyksessä ei ole puhe Duuman oikeuksista — sillä kukaan meistä ei ole edes aikonut tehdä pienintäkään ehdotusta, joka rikkoisi Duuman oikeuksia koskevaa lakia. Puhe on siitä, että Duuma ilmaisisi selvästi, suoraan ja — mikä tärkeintä — oikein kansan todelliset edut, sanoisi totuuden agraarikysymyksen ratkaisemisesta, avaisi talonpoikaisjoukkojen silmät näkemään ne salakarit, jotka ovat maakysymyksen ratkaisemisen tiellä.

Duuman tahto ei tietystikään ole vielä laki, tiedän sen mainiosti! Mutta Duuman tahdon rajoittamisesta, Duuman suun tukkeamisesta huolehtikoon kuka muu tahansa,—mutta *ei ainakaan Duuma itse!* Duuman päätös kohtaa tietysti vielä kaikkea ja kaikenlaista vastustusta,—mutta se ei koskaan voisi olla puolustuksena niille, jotka rupeaisivat jo etukäteen notkistamaan selkäänsä ja kiemurtelemaan, kumartelemaan ja nöyristelemään, mukaantuen vieraaseen tahtoon, sopeuttaen kansanedustajien päätöksen jonkun toisen tahtoon, olipa tämä kuka hyvänsä.

Loppujen lopuksi agraarikysymystä ei tietenkään *ratkaise* Duuma eikä Duumassa ala ratkaiseva ottelu taistelussa, jota talonpoikaisto käy maasta. Mutta me *voimme* ja *meidän velvollisuutemme* on *auttaa* kansaa selittämällä kysymystä, asettamalla sen *selvästi*, sanomalla *koko* totuuden, jättämällä täydellisesti syrjään kaikenlaiset kaksimielisyydet ja verukkeet, jos todella tahdomme olla *kansan edustajia* emmekä liberaalisia virkamiehiä, jos todella tahdomme palvella kansan etuja ja vapauden etuja.

Ja voidaksemme todella auttaa kansaa on Duuman päätöksessä valaistava täysin selvästi *kolme* maata koskevaa *peruskysymystä*, joita selitin puheessani ja joita edustaja Kutler kierteli ja sotki.

Ensimmäinen kysymys koskee seitsemääkymmentä yhdeksää miljoonaa desjatiinaa tilanherrain maata ja sitä, että vähintään 70 miljoonaa desjatiinaa niistä on annettava talonpojille.

Toinen kysymys koskee *lunastusta*. Agraariuudistuksesta on jossain määrin tuntuva hyötyä talonpojille vain siinä tapauksessa, jos he saavat maan *lunastuksesta*. Lunastus olisi uusi *silmukka* talonpojan kaulaan, se olisi ylivoimaisen raskas *pakkovero* koko Venäjän tulevalle kehitykselle.

Kolmas kysymys koskee demokraattista valtiojärjestelmää, joka on välttämätön agraarireformin toteuttamiselle, ja erikoisesti *paikallisia maakomiteita, jotka valitaan yleisen, välittömän, yhtäläisen äänioikeuden perusteella ja salaisella äänestyksellä*. Ilman sitä maareformi tulee olemaan sellainen, että talonpoikaisjoukot pakoitetaan menemään tilanherroille velkaorjuuteen, eikä sellainen, että tilanherrakopla pakoitetaan tyydyttämään koko kansan ehdottomat vaatimukset.

Sanoin puheeni alussa, että hra maanviljelysministeri Vasil'tshikov *rakens* *sovintoa* „oikeiston” ja „kadettien” välille. Nyt, kun olen selittänyt, mikä merkitys on kysymyksellä 70 miljoonasta desjatiinasta tilanherrain maata, kysymyksellä lunastuksesta ja, *mikä tärkeintä*, paikallisten maakomiteain kokoonpanosta,— minun tarvitsee siteerata vain *yksi* kohta hra ministerin puheesta:

...„Pysyen tällä kannalla”, sanoi hra ministeri tarkoittaen tilanherrain omaisuuden „rajojen koskemattomuutta” ja niiden „siirtämistä” vain „valtion etujen mukaisesti”, „pysyen tällä kannalla *ja pitäen tietyissä tapauksissa sal-*

littavana rajojen pakollista siirtämistä olemme sitä mieltä, että me emme horjuta... omistuksen tärkeimpiä periaatteita”...

Oletteko te, herrat, miettineet *kunnolleen* näitä hra ministerin merkillepantavia sanoja? Niitä kannattaa miettiä... Niitä täytyy miettiä... Hra Kutler sai hra ministerin täysin vakuuttuneeksi siitä, ettei sanassa: „*pakollinen*” ole mitään tilanherroille *sopimatonta*... Minkä vuoksi?? *Juuri sen vuoksi, että pakoittamaan tulevat herrat tilanomistajat itse!*

* * *

Toivottavasti minun on onnistunut selittää teille, herrat, meidän sosialidemokraattinen suhteemme sekä „oikeisto”-puolueisiin että liberaaliseen keskusta (kadetteihin) agraarikysymyksessä. Nyt minun on pysähdyttävä eräeseen tärkeään eroavaisuuteen sosialidemokraattien katsantokannan ja niiden katsomusten välillä, jotka ovat ominaisia *trudovikeille* sanan laajassa mielessä, s.o. kaikille „työperusteen” kannalla oleville puolueille, ja kansansosialisteille ja „trudovikeille” sanan suppeassa mielessä ja sosialistivallankumouksellisille.

Kaikesta siitä, mitä edellä olen sanonut, jo näkyy, että sosialidemokraattinen työväenpuolue tukee täydellisesti talonpoikaisjoukkoja taistelussa, jota ne käyvät tilanherroja vastaan maasta ja vapautuakseen maaorjuudellisesta riistosta. Talonpojilla ei ole eikä voikaan olla tässä taistelussa luotettavampaa liittolaista kuin on proletariaatti, joka on eniten uhrannut vapauden ja valon valloittamiseksi Venäjälle. Talonpojilla ei ole eikä voikaan olla muuta keinoa oikeutettujen vaatimustensa toteuttamisen aikaansaamiseksi kuin yhtyminen valveutuneeseen proletariaattiin, joka taistelee kansainvälisen sosialidemokratian punaisen lipun alla. Liberaaliset puolueet ovat kaikkialla, Euroopan kaikissa maissa, pettäneet talonpoikia ja kavaltaneet heidän etunsa uhraten ne tilanherrain hyväksi; meillä Venäjälläkin, kuten osoitin liberaalien, kadettien, ohjelman erittelyllä, tapahtuu aivan samaa.

Puheeni edellisissä osissa koskettelin jo usean kerran *trudovikkien* ja sosialidemokraattien katsomusten välisiä eroavaisuuksia agraarikysymyksessä. Nyt täytyy analysoida eräs Työryhmän peruskatsomus.

Analysoidakseni sen haluan pysähtyä pappi Tihvinskin puheeseen. Herrat! Sosialidemokraatit eivät hyväksy kristinuskon katsomuksia. Kristinuskon *todellinen* yhteiskunnallinen, kulttuurillinen ja poliittinen merkitys ja sisältö tulee mielestämme *oikeammin* esiin sellaisten hengenmiesten kuin piispa Jevlogin eikä sellaisten kuin pappi Tihvinskin katsomuksista ja pyrkimyksistä. Senpä tähden, sekä tieteellisen, materialistisen maailmankatsomuksemme vuoksi, joka ei tunnusta mitään ennakkoluuloja, että niiden yhteisten tehtäviemme vuoksi, jotka meillä on taistelussa kaikkien työtätekevien vapauden ja onnen puolesta, me sosialidemokraatit suhtaudumme kristinoppiin kielteisesti. Mutta sanoessani tämän katson velvollisuudekseni huomauttaa heti, suoraan ja avoimesti, että sosialidemokratia taistelee täydellisen omantunnonvapauden puolesta ja suhtautuu täysin kunnioittavasti jokaiseen vilpittömään vakaukseen uskontoasioissa, jos tuohon vakaukseen ei pakoiteta elämässä väkivaltaisesti tai petkutuksen avulla. Katson olevani velvollinen korostamaan tätä etenkin sen vuoksi, että aion puhua erimielisyyksistäni *pappi* Tihvinskin kanssa,— talonpoikien edustajan kanssa, joka ansaitsee kaikkinaista kunnioitusta sen vuoksi, että hän on vilpittömän uskollinen talonpoikaiston eduille, kansan eduille, joita hän pelottomasti ja päättäväisesti puolustaa.

Edustaja Tihvinski kannattaa Työryhmän maalakiehdotusta, joka rakentuu maankäytön *tasasuhtaisuuteen*. Puolustaessaan tätä lakiehdotusta edustaja Tihvinski sanoi:

„Näin suhtautuu talonpoikaisto, näin suhtautuu työ kansa maahan: maa on jumalan, ja työtätekevällä talonpojalla on siihen oikeus samalla tavalla kuin jokaisella meistä on oikeus veteen ja ilmaan. Olisi kummallista, jos joku ryhtyisi myymään tai ostamaan tahi kauppittelemaan vettä ja ilmaa,— meistä kuulostaa yhtä kummalliselta se, kun joku kauppittelee, myy tai ostaa maata. Talonpoikaisliitto ja Työryhmä haluavat viedä läpi periaatteen: kaikki maa — työtätekevälle kansalle. Mitä tulee maan lunastukseen — millä tavalla se toteutetaan, lunastamalla vai pelkästään luovuttamalla ilman lunastusta,— se kysymys ei työtätekevää talonpoikaistoa kiinnosta”...

Näin puhui Talonpoikaisliiton ja Työryhmän nimessä edustaja Tihvinski.

Trudovikkien virhe, ja paha virhe, onkin juuri se, että heitä *ei* kiinnosta kysymys lunastuksesta ja maareformin

toteuttamistavoista,— vaikka tästä kysymyksestä *todella* riippuu se, pääsevätkö talonpojat vapaiksi tilanherrain sorrosta. Sen sijaan heitä kiinnostaa kysymys maan ostosta ja myynnistä sekä kaikkien yhtäläisestä oikeudesta maahan,— vaikka tällä kysymyksellä *ei ole mitään vakavaa merkitystä* taistelussa talonpoikaiston vapauttamiseksi todella tilanherrain sorrosta.

Edustaja Tihvinski puoltaa sitä mielipidettä, että maata ei saa ostaa eikä myydä, että kaikilla työtätekevillä on yhtäläinen oikeus maahan.

Ymmärrän täydellisesti, että sellainen näkökanta johtuu mitä ylevimmistä vaikuttimista, kiihkeästä protestista rikkaiden tyhjäntoimittajain yksinoikeuksia, etuoikeuksia vastaan, ihmisen harjoittamaa toisen ihmisen riistoa vastaan,— se johtuu pyrkimyksestä saada kaikki työtätekevät vapaiksi kaikkinaisesta sorrosta ja riistosta.

Tämän ihanteen, sosialismin ihanteen puolesta taistelee sosialidemokraattinen työväenpuolue. Mutta tätä ihannetta ei voida saavuttaa kulkemalla sitä pienisäntien maankäytön tasasuhtaistamisen tietä, josta edustaja Tihvinski ja hänen aatetoverinsa haaveilevat.

Edustaja Tihvinski on valmis taistelemaan rehellisesti, vilpittömästi ja päättäväisesti — ja luullakseni valmis taistelemaan loppuun asti — tilanherrain valtaa vastaan. Mutta hän on unohtanut toisen, vieläkin raskaamman vallan, joka painaa vieläkin kovemmin nykyajan työtätekevää rahvasta,— *pääoman vallan, rahan vallan*.

Edustaja Tihvinski sanoo, että talonpojasta tuntuu kummalliselta maan, veden tai ilman myynti. Ymmärrän, että ihmisillä, jotka ovat asuneet koko ikänsä tai melkein koko ikänsä maaseudulla, on täytynyt muodostua sellainen käsitys. Mutta luokaahan silmäys koko nykyiseen kapitalistiseen yhteiskuntaan, suurkaupunkeihin, rautateihin, hiilija malmikaivoksiin, tehtaisiin ja muihin tuotantolaitoksiin. Näette, kuinka rikkaat ovat anastaneet sekä ilman että veden ja maan. Näette, kuinka kymmenet- ja sadattuhannet työläiset ovat pakoitetut olemaan ilman raitista ilmaa, tekemään työtä maan alla, asumaan kellarikerroksissa, käyttämään naapuritehtaiden pilaamaa vettä. Näette, kuinka hurjasti kohoavat maan hinnat kaupungeissa ja kuinka työläistä eivät riistä ainoastaan tehtailijat, vaan myös talonmistajat, jotka, kuten tiedetään, rikastuvat työläisten

vuokraamista asunnoista, komeroista, nurkista ja hökkeleistä paljon enemmän kuin upeista huoneistoista. Ja mitä maksaa puhua veden, ilman ja maan ostosta ja myynnistä, kun koko nykyinen yhteiskunta ei pysy pystyssäkään muuten kuin *työvoiman* oston ja myynnin, s.o. miljoonien ihmisten *palkkaorjuuden* avulla!

Ajatelkaahan, voiko olla puhettakaan tasa-arvoisuudesta maanomistuksessa, maan oston ja myynnin kieltämisestä, kun on olemassa tuo rahan valta ja pääoman valta? Voiko Venäjän kansa vapautua sorrosta ja riistosta, jos jokaiselle kansalaiselle myönnetään yhtäläinen oikeus omistaa samansuuruinen maapalsta, mutta samaan aikaan pieni ihmisryhmä tulee omistamaan kymmeniä tuhansia tai miljoonia ruplia, kun taas joukot jäävät kerjäläisiksi? Ei, hyvät herrat, niin kauan kuin pysyy pystyssä pääoman valta, ei mikään *yhdenvertaisuus* maanomistajien välillä ole mahdollista, ja kaikki maan myynti- ja ostokiellot, olivatpa ne millaisia tahansa, tulevat olemaan mahdottomia, naurettavia ja järjettömiä. Kaikki, ei ainoastaan maa, vaan ihmisen työkin, ihmisen persoonallisuus, omatunto, rakkaus ja tie, — kaikki muuttuu *kiertämättömästi ostettavissa olevaksi* niin kauan kuin säilyy *pääoman valta*.

Puhumalla tästä en suinkaan tahdo heikentää talonpoikien taistelua maasta, vähentää sen merkitystä, sen tärkeyttä, sen kiireellisyyttä. Ei sinnepäinkään. Olen jo sanonut ja toistan vieläkin, että tämä taistelu on oikeudenmukaista ja välttämätöntä, että niin omia etujaan, proletariaatin etuja kuin koko yhteiskuntakehityksenkin etuja silmälläpitäen talonpoikien *täytyy* heittää harteiltaan tilanherrain harjoittama maaorjuussorto.

Tietoiset työläiset tahtovat voimistaa eikä heikentää talonpoikien taistelua maasta. Sosialistit eivät pyri pysäyttämään tuota taistelua, vaan *viemään sitä yhä pitemmälle* ja sitä varten vapautumaan kaikesta sellaisesta nainivista uskosta, että on mahdollista tehdä pienisännät tasaveroisiksi tai kieltää maan osto ja myynti, kun on olemassa vaihto, raha ja pääoman valta.

Työläiset — sosialidemokraatit tukevat täydellisesti talonpoikia tilanherraja vastaan. Mutta ihmiskuntaa ei voida pelastaa joukkojen kurjuudelta, ihmisen harjoittamalta toisen ihmisen riistolta ja sorrolta pientalouksilla, vaikka ne olisi tehty tasaveroisiksikin. Sitä varten tarvitaan taistelua

koko kapitalistisen yhteiskunnan hävittämiseksi ja sen korvaamiseksi sosialistisella suurtuotannolla. Tätä taistelua käyvät nyt miljoonat tietoiset sosialidemokraattityöläiset maailman kaikissa maissa. Ja vain yhtymällä tähän taisteluun, heitettyään pois ensimmäisen vihollisensa, maaorjuuttajatilanherran, talonpoikaisto voi taistella menestyksellisesti toista, hirmuisempaa vihollista, pääoman valtaa vastaan!

*Kirjoitettu maaliskuun 21—25
(huhtikuun 3—7) p:n välillä 1907*

*Julkaistu ensi kerran v. 1925
IV Lenin-kokoelmassa*

*Julkaistaan
käsikirjoituksen mukaan*

HYVIN SILITTÄVÄT, MUTTA VASTEN KARVAA

Väittelyt agraarikysymyksestä Valtakunnanduumassa ovat sangen opettavaisia. On välttämättä tarkasteltava seikkaperäisesti eri puolueiden johtomiesten puheita ja syvennyttävä niiden sisältöön.

Agraarikysymyksen pääkohtana on epäilemättä suhtautuminen tilanherrain maanomistukseen. Talonpoikaisto taistelee sitä vastaan pyrkien saamaan maata itselleen. Miten eri puolueet suhtautuvat tähän taisteluun?

Sosialidemokraatit ovat suoraan ja avoimesti esittäneet vaatimuksen *luovutuksesta ilman lunastusta*. Sosialidemokratian edustaja Tsereteli todisteli puheessaan tarmokkaasti tilanherrain omistus-„oikeuksien” puoltamisen vilpillisyyttä, selitti tuon omistuksen alkuperänä olleen ryöstön, osoitti, miten äärettömän ulkokullattuja ovat puheet yksityisomaisuuden koskemattomuudesta, antoi vastaiskun pääministerille, joka ei käsitä „valtiollisuudella” *kansan etuja, vaan sen tilanherrakoplan etuja, johon valtiolta on verisitein sidottu*.

Lisätkää tähän tov. Tseretelin puheen lopussa tehty ehdotus kysymyksen jättämisestä paikallisten maakomiteain käsiteltäväksi (jotka tietenkin valitaan yleisen, välittömän ja yhtäläisen äänioikeuden perusteella salaisella äänestyskellä),—niin saatte eheän ja selvän kuvan proletariaatin kannasta maakysymyksessä. Ei tunnusteta tilanherrain oikeuksia maahan. Uudistuksen suorittamistapa määritellään selvästi: paikalliset komiteat — se merkitsee, että talonpoikain eduilla on yliote tilanherrojen etuihin nähden. Luovutus ilman lunastusta — se merkitsee talonpoikain etujen täydellistä puolustamista, leppymätöntä taistelua tilanherrain luokkapyyteitä vastaan.

Siirrymme trudovikkeihin. Karavajev ei esittänyt täysin selvästi ja suoraan periaatetta: „luovutus ilman lunastusta”. Talonpoikien edustaja esitti kansan vaatimukset tilanherroille vähemmän päättäväisesti kuin työläisten edustaja. Ei esitetty selvästi vaatimusta kysymyksen siirtämisestä paikallisille komiteoille, ei vastustettu liberaalien (kadettien) yritystä kätkeä kärkevän kysymyksen käsittely valiokuntaan, kauemmaksi kansasta, kauemmaksi julkisuuden valosta, kauemmaksi vapaasta arvostelusta. Mutta huolimatta kaikista näistä puutteellisuuksista, joita trudovikin puheessa oli sosialidemokraatin puheeseen verrattuna, meidän täytyy kuitenkin myöntää, että trudovikki puolusti talonpoikien asiaa tilanherroja vastaan. Trudovikki avasi kansan silmät näkemään talonpoikaiston kurjan aseman. Hän vastusti Jermolovin ja muiden tilanherraluokan puolustajain johtopäätöksiä, kun nämä kielsivät talonpoikain hallinnassa olevan maan laajentamisen välttämättömyyden. Hän määritteli talonpoikien maantarpeen vähintään 70 miljoonaksi desj. ja selitti, että talonpoikien maantarpeen tyydyttämiseksi on olemassa tilanherrain, hallitsijasuvun ja muita maita enemmän kuin 70 milj. desj. Trudovikin puheen yleisenä sävynä — toistamme, niistä puutteellisuuksista huolimatta, joita tähdensimme,— oli kääntyminen kansan puoleen, pyrkimys avata kansan silmät...

Otamme kadetti Kutlerin puheen. Eteemme ilmaantuu heti aivan toisenlainen kuva. Tuntuu, että olemme joutuneet niiden leiristä, jotka täysin johdonmukaisesti (socialidemokraatit) tai hieman horjuen (trudovikit) puolustavat talonpoikia tilanherroja *vastaan, tilanherrain leiriin*, jotka ymmärtävät „myönnytysten” kiertämättömyyden, mutta tekevät kaikkensa antaakseen myötä *mahdollisimman vähän*.

Kutler sanoi olevansa „samaa mieltä” kuin trudovikit, puhui „myötätunnostaan” trudovikkeja kohtaan *vain* kullataksaan pillerin — niitä *viipymättömiä* rajoituksia, poistoja ja supistuksia, jotka muka on välttämättä tehtävä trudovikien lakiehdotukseen. Koko Kutlerin puhe oli täynnä kaikenmoisia todisteita socialidemokraatteja *vastaan* ja trudovikkeja vastaan.

Ettei vältteeni jäisi perustelemattomaksi, tarkastelemme Kutlerin puhetta askel askelelta.

Johdanto. Niiäus trudovikeille. Kadetti yhtyy perusajatukseen, hän on syvästi myötämielinen... *mutta... mutta...* Työryhmän lakiehdotus „ei rajoitu *yksinkertaiseen* ja selvään tehtävään, talonpoikaiston *auttamiseen* maanvähyyksysmyksessä. Se menee pitemmälle, se pyrkii *uusimaan perinpohjin* kaikki voimassaolevat maanomistussuhteet” (lainaukset kaikkialla „Tovarishtsh” lehden selostuksen mukaan).

Siis — *sanoissa* „myötätuntoa” talonpojalle, *todellisuudessa* talonpoikain vaatimusten *rajoittamista*. Sanoissa — talonpojan puolesta, todellisuudessa — tilanherran puolesta.

Ja samalla Kutler vielä vakuuttaa Duumalle, että trudovikki ei rajoitu *yksinkertaiseen ja selvään* tehtävään! Ajatelkaahan toki, lukija: trudovikki puhuu suoraan *70 miljoonasta desj. maata*. Ne pitää siirtää tilanherrain hallusta talonpoikien haltuun. Se ei ole „selvää”, se ei ole „yksinkertaista”!!

„Selvyyden” vuoksi täytyy puhua työhön perustuvasta normista, kulutukseen perustuvasta normista, vuoden 1861 osuusnormista. Ja hra Kutler puhuu, puhuu ja puhuu. Sana-ryöpyllään kaikista noista jonninjoutavista kysymyksistä hän panee kuulijain pään pyörälle voidakseen tehdä johtopäätöksen: „minun mielestäni... puuttuu 30 milj. desj.” talonpoikain maaosuuksien suurentamiseksi vuoden 1861 normia vastaaviksi, mutta tämä normi on vielä pienempi kuin kulutukseen perustuva normi. Ja siinä kaikki. Siinä kaikki maantarpeen suuruutta ja sen tyydyttämistä koskeva kysymyksestä.

Mutta onko se mikään vastaus kysymykseen *70 miljoonasta*? Tehän yksinkertaisesti kieräilette, arvoisa „kansanvapauden” ritari, tehän yksinkertaisesti vain pieksätte suuta! Onko 70 milj. desj. maata luovutettava talonpojille vai ei? Kyllä vai ei?

Ja osoittaaksemme vieläkin selvemmin noiden kieräilyjen olemuksen, varmennamme trudovikin viittausta *uusimpien* maatilastojen perusteella tehdyllä loppuyhteenvedolla. Vuoden 1905 tutkimuksen mukaan yksityisillä henkilöillä laskeaan olevan kaikkiaan 101,7 milj. desj. maata. Niistä 15,8 milj. kuuluu yhtymille ja yhdistyksille; 3,2 milj. desj. kuuluu omistajille, joista kullakin on enintään 20 desj.; 3,3 milj. desj. kuuluu omistajille, joilla on 20—50 desjatiinaa; *79,4 milj. desj.* kuuluu omistajille, joista kullakin on *ylt*

50 desjatiinan. Näitä viimeksi mainittuja omistajia on kaikkiaan 133.898. Siis kunkin osalle tulee *keskimäärin 594 desjatiinaa*. Olettakaamme, että jätämme kullekin näistä herroista 50 desjatiinaa. Se tekee 6,9 milj. desj. Vähennämme 6,9 milj. desj. 79,4:sta — saamme *vapaita tilanherroain maita 72,5 milj. desj., lukuunottamatta hal-litsijasuvun, kruunun, kirkon, luostarien y.m. maita*.

Näemme, ettei trudovikki määritellyt vielä aivan oikein sitä maamäärää, jonka talonpojat voivat ja joka heidän täytyy saada, joskin hänen yleissummansa (70 milj. desj.) on likipitään todellisuutta vastaava.

Niinpä siis, herrat kadetit, suvaitkaa vastata yksinkertaisesti ja selvästi: täytyykö tilanherroilta siirtää talonpojille *70 milj. desj.*, kyllä vai ei?

Sen sijaan, että vastaisi suoraan, meidän entinen ministerimme ja nykyinen liberaalinen teeskentelijä hyörii kuin piru ennen aamuhartautta ja huudahtaa intomielisesti:

„Eikö tämä oikeus (oikeus maahan, Työryhmän lakiehdotuksen mukaan) ole oikeutta mennä huoneistoon, jossa kaikki paikat on jo varattu?”

Mainiota, eikö totta? Kysymys *70 milj. desjatiinasta* on kierretty. Liberaaliherra vastaa talonpojille: *huoneisto on varattu*.

Päästyään eroon *epämieluisasta 70 miljoonaa desjatiinaa* koskevasta kysymyksestä (eri moukkia nuo talonpojat! eivät jätä rauhaan mokomien 70 miljoonan vuoksi!) Kutler alkaa väitellä trudovikkien kanssa siitä, onko maan kansallistaminen „käytännöllisesti toteutettavissa”.

Kaikki nuo puheet ovat pelkkää suunpieksäntää, sillä jos 70 milj. desj. jäävät tilanherroille, niin silloin *ei ole mitään kansallistettavaakaan!* Mutta sitähan varten hra Kutler puhuukin, *jotta voisi salata ajatuksensa*.

Millainen on hänen väitteensä maan kansallistamista vastaan?

„Luullakseni voidaan kuvitella ne poliittiset olosuhteet, joiden vallitessa lakiehdotus maan kansallistamisesta voisi saada lain voiman, mutta en voi kuvitella lähitulevaisuudessa sellaisia poliittisia olosuhteita, joiden vallitessa tuo laki olisi todella toteutettavissa”.

Painokkaasti ja vakuuttavasti sanottu. Liberaalinen virkamies, joka on koko ikänsä „kuvankauniisti kumartanut selkäänsä”, *ei voi kuvitella* sellaisia poliittisia olosuhteita,

jolloin lainsäädäntövalta kuuluisi kansan edustajille. Taval-
lisesti on niin,— vihjaa herttainen liberaalimme,— että
valta kuuluu kansan yläpuolella olevalle tilanherrakoplalle.

Niin, niin se on. Niin on asianlaita Venäjällä. Mutta
puhehan on taistelusta kansan vapauden puolesta. Käsi-
tellään kysymystä nimenomaan siitä, *miten pitää muuttaa*
tilanherrain valtiuden taloudellisia ja „poliittisia olosuh-
teita”. Ja *vastaväitteeksi* te vetoatte siihen, että nyt valta
on tilanherroilla ja että on kumarrettava vieläkin
syvempään:

„On aiheetonta ja epäoikeudenmukaista mutkallistaa yksinkertaista
ja eittämättä hyödyllistä tehtävää, talonpoikaisväestön auttamista”...

Korvat eivät kasva otsaa ylemmäksi, eivät kasva!

Ja hra Kutler puhuu pitkälti ja lavealti siitä, että
kansallistamisen asemesta, jota on „*mahdoton toteuttaa*”,
tarvitaan vain „talonpoikain maankäytön laajentamista”.

Kun oli puhe talonpoikain *hallinnassa olevien maiden*
laajentamisesta (eikä *maankäytön* laajentamisesta, arvoisa
herra!) 70 milj. desjatiinalla *tilanherrain* maata,— niin
silloin Kutler siirtyi kysymykseen „kansallistamisesta”. Ja
„kansallistamis”-kysymyksestä hän palasi „laajentamis”-
kysymykseen... Ehkeivät muka satu muistamaankaan
70 miljoonaa desjatiinaa!

Hra Kutler puolustaa avoimesti maan yksityisomistusta.
Sen hävittämisen hän julistaa „mitä suurimmaksi vääryy-
deksi”.

„Koska kukaan ei ehdota omistuksen hävittämistä yleensä, niin on
tunnustettava täydellisesti maanomistuksen olemassaolo”.

Koska *heti tänään* ei voida ottaa kahta edistysaskelta,
„niin on välttämättä” kieltäydyttävä myös yhdestä edistys-
askeleesta! Sellaista on liberaalin logiikka. Sellaista on
tilanherrain voitonpyyteen logiikka.

Hra Kutlerin puheen ainoana sellaisena kohtana, joka
koskee talonpoikien eikä tilanherrain etujen puolustamista,
voitaisiin ensi näkemältä pitää sitä, että hän tunnustaa
yksityisomistuksellisten maiden *pakollisen luovutuksen*.

Mutta pahastipa erehtyisi se, joka luottaisi noiden sano-
jen *helinään*. Tilanherrain maiden pakollinen luovutus on
edullista talonpojille silloin ja vain silloin, kun *tilanherrat*

todella *pakoitetaan* antamaan *talonpojille* paljon maata ja antamaan huokealla. Entä jos *tilanherrat pakoittavat talonpojat* maksamaan viheliäisistä maatilkuista kalliin hinnan?

Sanat: „pakollinen luovutus” eivät sinänsä puhu vielä kerrassaan mitään, koska ei ole *todellisia* takeita siitä, etteivät tilanherrat petkuta talonpoikia.

Hra Kutler ei ainoastaan ole esittämättä *ainoatakaan* sellaista taetta, vaan päinvastoin, koko puheellaan, koko kadettimaisella asenteellaan hän *sulkee pois* niiden mahdollisuuden. Kadetit eivät halua Duuman ulkopuolista toimintaa. He propagoivat julkisesti paikallisia komiteoita, jotka *kokoonpanoltaan* ovat *epädemokraattisia*: saman verran talonpoikien ja tilanherrojen edustajia ja hallituksen nimittämä puheenjohtaja! Se merkitsee jo täydellisesti sitä, että tilanherrat tulevat pakoittamaan talonpoikia.

Lisätkää tähän se, että maan hinnoittelun tulevat suoritamaan samanlaiset *tilanherrain* komiteat,— että kadetit säilyttävät jo nyt (ks. Kutlerin puheen loppua) talonpoikien maksettavaksi *puolet* maasta kannettavista maksuista (toisen puolen maksavat *myös talonpojat*, mutta korotettujen verojen muodossa!),— niin vakuututte siitä, että herrat kadetit *silittävät hyvin, mutta vasten karvaa*.

Sosialidemokraatit -ja trudovikit puhuivat Duumassa talonpoikien puolesta. Oikeistolaiset ja kadetit — tilanherrojen puolesta. Se on tosiasia, eivätkä mitkään kieräilyt ja fraasit voi sitä peittää.

DUUMA JA BUDJETIN VAHVISTAMINEN

Kysymyksellä budjetin vahvistamisesta Duumassa on mitä vakavin poliittinen merkitys. Lain kirjaimen mukaan ovat Duuman oikeudet mitättömän vähäiset, eikä hallitus ole toiminnoissaan lainkaan riippuvainen Duuman suostumuksesta. Mutta tosiasiallisesti hallitus on tiettyssä suhteessa riippuvainen budjetin vahvistamisesta Duumassa: sen tunnustavat kaikki, sitä korostavat erikoisesti myös liberaaliset porvarit, kadetit, jotka ovat taipuvaisia fraasilemaan mahtipontisesti tuosta riippuvaisuudesta, sen sijaan, että määrittelisivät tuon mitättömän riippuvaisuuden mitättömät rajat. Hallitus tarvitsee rahaa, laina on välttämätön. Mutta ilman Duuman välitöntä tai välillistä suostumusta lainaa joko ei onnistuta saamaan laisinkaan tahi se onnistutaan saamaan vain suurin vaikeuksin, niin rasittavilla ehdoilla, että ne huonontavat suuresti tilannetta.

On aivan ilmeistä, että sellaisissa oloissa budjetin käsittelyllä Duumassa ja sen johdosta toimitetulla äänestyskysymyksellä on kahdenlainen poliittinen merkitys. Ensinnäkin Duuman on avattava kansan silmät näkemään kaikki sen järjestetyn ryöväyksen keinot, sen tilanherrain, virkamiesten ja kaikenlaisten loiseläjäin koplan harjoittaman kansanomaisuuden järjestelmällisen ja häikäilemättömän rosvoamisen keinot, jota sanotaan Venäjän „valtiotaloudeksi”. Tämän selittäminen Duuman puhujalavalta merkitsee kansan auttamista taistelussa „kansan vapauden” puolesta, josta Venäjän liberalismiin Balalaikinit niin paljon puhuvat. Olivatpa Duuman tulevat kohtalot millaisia tahansa ja olivatpa hallituksen lähimmät askeleet ja „tarkoituserät” millaisia hyvänsä,—niin joka tapauksessa vain

Вторник, 27-го марта

№ 2.

КРЕДИТНО-ПРОМЫСЛЕННЫЙ БАНК

Учредительное собрание 1917 года

Устав и отчеты за 1917 год

Устав и отчеты за 1918 год

Устав и отчеты за 1919 год

Цена 3 копейки

ежедневная политическая и литературная газета.

Контур и размеры временно помечаются №102, вл. 37.

Открыта подписка на ежедневную политическую и литературную газету

„НАШЕ ЭХО“

Подписная цена

Подписка на 12 месяцев 1 руб. 50 коп. в год

Подписка на 6 месяцев 80 коп. в полугодию

Подписка на 3 месяца 45 коп. в квартал

Подписка на 1 месяц 15 коп. в месяц

Подписка на 10 дней 10 коп. в 10 дней

Подписка на 5 дней 5 коп. в 5 дней

Подписка на 1 день 1 коп. в день

Подписка на 1 номер 1 коп. в номер

Подписка на 1 выходящий номер 1 коп. в номер

Подписка на 1 выходящий номер 1 коп. в номер

Подписка на 1 выходящий номер 1 коп. в номер

Подписка на 1 выходящий номер 1 коп. в номер

Подписка на 1 выходящий номер 1 коп. в номер

Подписка на 1 выходящий номер 1 коп. в номер

Подписка на 1 выходящий номер 1 коп. в номер

Подписка на 1 выходящий номер 1 коп. в номер

Подписка на 1 выходящий номер 1 коп. в номер

Подписка на 1 выходящий номер 1 коп. в номер

Подписка на 1 выходящий номер 1 коп. в номер

Подписка на 1 выходящий номер 1 коп. в номер

Подписка на 1 выходящий номер 1 коп. в номер

Подписка на 1 выходящий номер 1 коп. в номер

Подписка на 1 выходящий номер 1 коп. в номер

Подписка на 1 выходящий номер 1 коп. в номер

Подписка на 1 выходящий номер 1 коп. в номер

Подписка на 1 выходящий номер 1 коп. в номер

Подписка на 1 выходящий номер 1 коп. в номер

Подписка на 1 выходящий номер 1 коп. в номер

Подписка на 1 выходящий номер 1 коп. в номер

Подписка на 1 выходящий номер 1 коп. в номер

Подписка на 1 выходящий номер 1 коп. в номер

Подписка на 1 выходящий номер 1 коп. в номер

Подписка на 1 выходящий номер 1 коп. в номер

Подписка на 1 выходящий номер 1 коп. в номер

Подписка на 1 выходящий номер 1 коп. в номер

Подписка на 1 выходящий номер 1 коп. в номер

Подписка на 1 выходящий номер 1 коп. в номер

Подписка на 1 выходящий номер 1 коп. в номер

Подписка на 1 выходящий номер 1 коп. в номер

Подписка на 1 выходящий номер 1 коп. в номер

Подписка на 1 выходящий номер 1 коп. в номер

Подписка на 1 выходящий номер 1 коп. в номер

Подписка на 1 выходящий номер 1 коп. в номер

Подписка на 1 выходящий номер 1 коп. в номер

...и в этом смысле ...

...и в этом смысле ...

...и в этом смысле ...

...и в этом смысле ...

...и в этом смысле ...

...и в этом смысле ...

...и в этом смысле ...

...и в этом смысле ...

...и в этом смысле ...

...и в этом смысле ...

Центральный книжный склад и магазин

„Вперед“

Литература переведена и издана в 8

языках для населения Украины — ВПЕРЕД.

...и в этом смысле ...

...и в этом смысле ...

...и в этом смысле ...

...и в этом смысле ...

...и в этом смысле ...

...и в этом смысле ...

ОТЛИНИ

...и в этом смысле ...

Курсив выставляется

...и в этом смысле ...

kansanjoukkojen tietoisuus ja järjestyneisyys ratkaisee *viime kädessä* vapaustaistelun lopputuloksen. Ken ei sitä ymmärrä, hän kantaa turhaan demokraatin nimeä.

Toiseksi, budjetin armottomalla *avoimella* arvostelulla ja siitä toimitetulla johdonmukaisella demokraattisella äänestyksellä on merkitystä Euroopalle ja eurooppalaiselle pääomalle, vieläpä Euroopan keski- ja pikkuporvariston laajoille kerroksillekin, jotka lainaavat herrojen Stolypinien johtamalle Venäjän hallitukselle rahaa. Niin pankkiirit kuin muutkin kansainvälisen pääoman hakamiehet antavat herroille Stolypineille ja kumpp. rahaa lainaksi saadakseen siitä samanlaista voittoa kuin on se, jonka vuoksi kaikki muutkin koronkiskurit „riskeeraavat”. Ellei olisi varmuutta lainaksi annettujen varojen säilymisestä ja säännöllisestä koron saannista, niin mikään mieltymys „järjestykseen” („Venäjähän” on proletariaatin säikäyttämän eurooppalaisen porvariston toivoma hautuumaajärjestyksen esikuva) ei saisi kaikkia noita Rothschildoja, Mendelssohneja y.m. höllentämään kukkaronsa nauhoja. Duumasta riippuu hyvin huomattavassa määrin se, lujitetaanko vai heikennetäänkö eurooppalaisissa rahapääoman mahtimiehissä luottamusta „Stolypin ja kumpp.” toiminimen vankkuuteen ja maksukykyyn. Eivätkä pankkiiritkaan pystyisi antamaan miljardilainoja, elleivät Euroopan laajat porvarijoukot luottaisi Venäjän hallitukseen. Ja noita joukkoja petkuttavat alituisesti koko maailman nahkansa-myyneet porvarilehdet, joita ovat lahjoneet sekä pankkiirit että Venäjän hallitus. Laajalevikkisten eurooppalaisten sanomalehtien lahjominen venäläisten lainojen hyväksi on „normaali” ilmiö. Yksinpä Jaurèsillekin tarjottiin 200.000 frangia, jotta hän kieltäytyisi Venäjän lainan vastustamiskampanjasta: niin suuren arvon hallituksemme antaa Ranskan pikkuporvariston niidenkin kerrosten „yleiselle mielipiteelle”, jotka saattavat olla myötämielisiä sosialismille.

Koko Euroopan laajalla pikkuporvariston joukolla on mitättömän vähäiset mahdollisuudet *tarkastaa* Venäjän finanssien todellista tilaa, Venäjän hallituksen todellista maksukykyä,— oikeammin sanoen, sillä ei ole juuri mitään keinoja saada selville totuutta. Duuman äänellä on tässä suhteessa valtavan suuri merkitys,— *koko* Euroopan yleisö saa *viipymättä* tietää Duumassa käydystä keskustelusta ja

siellä tehdyistä *päätöksistä*. Kukaan ei voisi tehdä niin paljon Euroopan finanssituksen riistämiseksi Stolypineilta ja kumpp. kuin Duuma.

Tästä seuraa aivan itsestään „oppositio“-Duuman velvollisuus. Vain sosialidemokraatit ovat täyttäneet tämän velvollisuuden. Puolikadettisen „Tovarishtsh“ lehden tunnustuksen mukaan nimenomaan sosialidemokraatit asettivat edustaja Aleksinskin budjettipuheessa kysymyksen periaatteellisimmin kuin kukaan muu. Ja päinvastoin kuin puolikadettinen „Tovarishtsh“ lehti luulee menettelivät sosialidemokraatit oikein esittäessään selvän, suoran, täsmällisen julkilausuman siitä, että *sosialidemokraatit* eivät voi vahvistaa sellaista budjettia kuin on Venäjän budjetti. Julkilausumassa pitäisi vain lisäksi esittää sosialistinen mielipide porvarillisen luokkavaltion budjetista.

Sosialidemokraatteja ovat seuranneet vain äärimmäiset vasemmistolaiset narodnikit, s.o. sosialistivallankumoukselliset. Talonpoikaisdemokratian valtaosa, trudovikit ja kansansosialistit, horjuu kuten aina liberaalisen puolueen ja proletariaatin välillä: pienisäntä kulkee porvariston perässä, vaikka maaorjuus- ja urkinta-„prässin“ sietämätön ies sysää voimakkaasti häntä taistelevan työväenluokan puolelle.

Liberaalit tulevat johtamaan Duumaa edelleenkin, aina niin kauan kuin trudovikit seuraavat heitä. Viittauksiin, joita sosialistit ovat tehneet kadettien petturimaisesta osuudesta budjettikysymyksessä, he vastaavat... halpamaisilla sutkauksilla tai novojevremjalaisilla, menshikovilaisilla fraaseilla, sellaisilla kuin oli Struven huudahdus sosialidemokraattien vaikuttavasta eleestä j.n.e.

Mutta heidän ei onnistu kumota sen enempiä sutkauksilla, kieräilyllä kuin fraaseillakaan sitä tosiasiaa, että porvarillinen liberalismi on tallannut lokaan *molemmat* edelläosoittamamme *demokraattien* tehtävät.

Liberaalien petos vallankumousta kohtaan, kuten olemme monesti selittäneet, ei merkitse henkilökohtaista kaupantekoa eikä henkilökohtaista petturuutta, vaan luokkapoliitiikkaa, joka tähtää omanvoitonpyynteeseen sovinnontekoon taantumuksen kanssa, taantumuksen suoranaiseen ja välilliseen tukemiseen. Juuri sitä politiikkaa kadetit noudattivatkin budjettikysymyksessä. Sen sijaan että selittäisivät kansalle totuuden, he *tuudittavat* kansan huomiota *uneen*

työntäen tahallisesti etualalle Kutlerin tapaisia kanslioiden koteloihmisiä. Sen sijaan että selittäisivät Euroopalle totuuden, he lujittavat hallituksen asemia arvostelemalla vain pikkuseikkoja ja kieltäytymällä siten todistamasta Euroopalle, että toiminimi Stolypin ja kumpp. on kärsinyt vararikon.

Kadetit ovat ennenkin harjoittaneet salassa tuota pelkuri-maista, poroporvarillisen raukkamaista politiikkaa. Toisen Duuman vaalikamppailun aikana Pietarissa sosialidemokraatit selittivät kansankokouksissa, että keväällä 1906 kadetit *auttoivat* hallitusta saamaan lainaksi kaksi miljardia frangia ampumisiin, kenttäoikeuksiin ja rankaisuretkikuntien järjestämiseen. Clemenceau sanoi kadeteille nostavansa kampanjan lainaa vastaan, jos kadetti puolue ilmoittaa muodollisesti, ettei Venäjän kansa voi hyväksyä tuota lainaa. Kadetit *kieltäytyivät sitä tekemästä* ja siten auttoivat hankkimaan rahaa vastavallankumousta varten. He ovat vaiti tuosta tekosestaan. Mutta nyt Duumassa salainen muuttuu julkiseksi. Saman sanomattoman halpamaisen tekosen he tekevät julkisesti Duumassa.

On jo aika paljastaa samalta Duuman puhujalavalta se kaikkine yksityisseikkoineen ja sanoa kansalle koko totuus.

„Nashe Eho” № 2,
maaliskuun 27 pnä 1907

Julkaistaan „Nashe Eho” lehdessä
tekstin mukaan

KÄKI KUKKOA NÄIN YLISTÄÄ...

Kadetit kehuvat novojevremjalaisia. Novojevremjalaiset kadetteja. „Kansanvapauden” puolue on tyytyväinen hra ministerin loppupuheeseen budjetista. Kaikkiin ministereihin alati tyytyväisten puolue on tyytyväinen siihen, että kadetit, Duuman „keskustan” johtomiehet, suostuvat vahvistamaan Duuman-hajottamisministeristön budjetin.

„Jos tarvitsisi todistella”, aloittaa „Retsh” lehden (maaliskuun 28 pnä) johtavan artikkelin kirjoittaja mahtipontisesti, „ettei yleistä keskustelua budjetista käyty Valtakunnanduumassa tuloksettomasti, niin hra finanssi-ministerin loppupuhe olisi siitä kaikkein loistavimpana todisteena”.

Missä suhteessa se sitten oli loistava todiste?

Siinä, että hra ministerillä „ei ollut jälkeäkään” entisestä „ylimielisestä ja opettavaisesta, ärtyisästä ja ivallisesta sävystä”... Hra ministerin vastaus oli muodoltaan korrekti ja sisällöltään — siinä ilmeni „kunnioitus Duumassa harjoitetun kritiikin voimaa kohtaan”, hra ministeri lohdutteli Duumaa, että sillä on oikeuksia enemmän kuin miltä näyttää; hän lateli kansanvapauden puolueelle kohteliaisuuksia, „joita, muuten, Duuman valtava enemmistö ansaitsi seuraavalla äänestyksellä” (suostuessaan lähettämään budjetin valiokuntaan).

Niin, niin, sellaisia ovat kadettien loistavat todisteet siitä, että Duuman työ „ei ollut tuloksetonta”. Sen tuloksia ei ole se, että on olemassa edes vähänkin varmempia toiveita todellisen asiointilan paranemisesta. Eikä sekään, että kansanjoukot ovat oppineet yhtä ja toista ja tehneet itselleen selväksi eräitä perustuslaillisuuden valheellisella

kiillolla peiteltyjä tehtäviä. Ei lainkaan. Tuloksia on ollut se, että ministeri on käynyt säädylisemmäksi ja kohteliaammaksi — kohteliaammaksi niille, jotka ovat „kansanedustuksen” varjolla suostuvaisia menemään kaikenlaisiin kompromisseihin.

Liberaalit ovat valmiit myymään kansanedustuksen lujitukseen mustasotnialaisten herruuden perustoja. Stolypinin ja kumpp. hallitus suostuu *sillä* ehdolla olemaan (*toistaiseksi...*) hajottamatta Duumaa. Kumpikin osapuoli uhkuu riemua ja keskinäistä ihastusta.

Tämän päivän „Novoje Vremja”, samalla kun se ei lyö laimin tilaisuutta moittia kadetteja uskontunnustusvaliokunnan „juutalaisesta” kokoonpanosta, julkaisee duumareportterinsa pitkiä järkeilyjä siitä, minkä vuoksi Duuman hajottaminen ei ole edullista. „Yksinpä peräti oikeistolaisienkin aineiden näkökannalta Duuman hajottaminen on nykyhetkellä hyvin epäsuotavaa ja vahingollista”. Vaalilakia ei voida muuttaa ilman valtiokaappausta, ja jos uusi Duuma valitaan nykyisen vaalilain perusteella, niin voidaan „menettää nykyinen toisen Valtakunnanduuman keskusta”. Novojevremjalaisen sanojen mukaan tuo keskusta „alkaa lokakuulaisista ja sitten rauhallisten uudistajain, puolueettomien, puolalaisten ja kadettien kautta jatkuu aina trudovikkeihin saakka”. „Nykyinen keskusta on epäilemättä puhtaasti perustuslaillis-monarkistisella kannalla, ja se on tähän asti kaikin tavoin pyrkinyt elimelliseen toimintaan. *Tämän keskustan me joka tapauksessa menetämme* (jos toinen Duuma hajotetaan). *Menetämme siis Duuman vahvistaman budjetin*, sillä pidän aivan varmana sitä, että toinen Duuma vahvistaa — muutamain vähäpätöisin (kuulkaahan!) muutoksin — ministeristön esittämän budjetin”.

Näin kirjoittaa „Novoje Vremja”. Sen päätelmä on erittäin selvä. *Peräti oikeistolaisien* ja niiden katsantokanta, jotka samaan aikaan haluavat *tällä haavaa säilyttää Duuman*, on esitetty mainiosti.

Vallassaolevan ylhäisön korkeimmissa piireissä taistelee kaksi virtausta: hajotetaanko Duuma vai säilytetäänkö se toistaiseksi. „Novoje Vremja” on jo aikoja sitten kehittänyt, esittänyt ja puolustanut ensin mainittua politiikkaa ja silloin tällöin — oikeammin sanoen: kaiken varalta! — puolustaa sitä nykyäänkin. Mutta vallassaolevalla ylhäisöllä on

toinenkin politiikka. Ehditään hajottaa. Mutta kun on Duuman vahvistama budjetti, niin on varmasti helpompi saada laina. Siis on edullisempi odottaa. Hajottamisuhka jää, „me” painostamme kadetteja alituisesti tuolla uhkalla ja pakoitamme heitä siirtymään kaikkien nähden oikealle.

Jälkimmäinen politiikka on epäilemättä hienompaa ja parempaa, taantumuksellisten tilanherrain etujen kannalta. Edellinen politiikka on karkeaa, tökeröä, hätiköivää. Jälkimmäinen on harkitumpaa, sillä hajottamista „pidetään varalta” ja samaan aikaan *hallitus käyttää liberaaleja hyväkseen*. Duuman vahvistama budjetti — se on miltei yhtä kuin vekselin erääntymisajan lykkäämislupaus, lupaus, joka annetaan vararikon kärsineelle. On edullisempaa se, että saadaan *sekä* vekseli, jonka erääntymisaikaa *on lykätty, että* hajotetaan Duuma sittemmin, kuin se, että hajotetaan se heti yrittämättä lykätä vekselin erääntymisaikaa.

Ja saattaahan vahvistetun budjetin lisäksi olla muitakin samantapaisia vekseleitä. Esimerkiksi, kadetit *ovat* jo *parantaneet* agraarilakiehdotustaan tilanherrain näkökannalta. Antaa tuon lakiehdotuksen mennä läpi Duumassa, antaa sen sitten mennä Valtakunnanneuvoston käsiteltäväksi ja *edelleen paranneltavaksi*. Jos „me” hajotamme Duuman *tuollaisella* hetkellä, niin meillä tulee olemaan ei yksi, vaan *kaksi* vekseliä, joiden erääntymisaikaa on lykätty. „Meillä” tulee olemaan mahdollisuus saada Euroopalta ehkä kaksi miljardia eikä yksi. Yksi miljardi — Duuman vahvistaman budjetin vuoksi, s.o. „puhtaasti perustuslaillisen tarkistuksen kiirastulen *läpäisseen* valtiotalouden” *perusteella*. Toinen miljardi — „kansanedustuslaitoksen aitoperustuslaillisen luovan työn kiirastulen läpi *menossa olevan* suuren agraarireformin” vuoksi.

Valtakunnanneuvosto korjaa *hiukan* kadettien agraarilakiehdotusta. Tuo lakiehdotus on nytkin täynnä aivan epämääräisiä lauseita, jotka eivät määrittele mitään. *Itse asiassa* kaikki riippuu paikallisten maakysymyksen järjestykomiteoiden kokoonpanosta. Kadetit *vastustavat* niiden valitsemista yleisen, välittömän ja yhtäläisen äänioikeuden perusteella salaisella äänestyksellä. Kadetit kannattavat tilanherrain ja talonpoikien *tasapuolista* edustusta ja valtion taholta suoritettavaa valvontaa. Hyväksyessään tämän oivallisen liberaalisen lakiehdotuksen *perusajatuksen*

hallitus ja tilanherrat eivät pane mitään vaaralle alttiiksi, sillä *tuollaiset* komiteat, Valtakunnanneuvoston, Stolypinin ja kumpp. suosiollisella myötävaikutuksella, muuttavat ehdottomasti ja aivan varmasti tilanherrain maiden „pakollisen luovutuksen” talonpojan pakolliseksi orjuuttamiseksi määräämällä hiekkamaista, soista ja kannoista uuden häviöönsaattavan lunastusmaksun.

Sellainen on hallituksen politiikan ja kadettien politiikan todellinen merkitys. Petturuudellaan liberaalit auttavat tilanherroja tekemään ovelasti tekosensa. Jos talonpojat — „trudovikit” — tulevat edelleenkin kulkemaan liberaalien perässä, sosialidemokratian varoituksesta huolimatta, niin liberaalisen asianajajan auttamana tilanherra varmasti pettää talonpojan.

*Kirjoitettu maaliskuun 28
(huhtikuun 10) pnä 1907*

*Julkaistu maaliskuun 29 pnä 1907
„Nashe Eho” lehdessä 4. numerossa*

*Julkaistaan lehdessä
tekstin mukaan*

INTELLIGENTIT SOTIVAT INTELLIGENSSIN HERRUUTTA VASTAAN

„Narodnaja Duma” lehden ⁸⁰ 13. numerossa on julkaistu äärettömän pitkä työväen joukkojärjestöjä ja työväen edustajakokousta koskeva päätöslauselma, jonka ryhmä menshevistisiä kirjailijoita ja käytännönmiehiä on laatinut tulevaa edustajakokousta varten. Erotukseksi muista menshevikkien päätöslauselmista (Valtakunnanduumasta ja „taktillisesta toimintaohjelmasta”) kirjailijain nimiä ei ole mainittu. Emme tiedä, ovatko ne jääneet pois sattumalta vai merkitseekö se menshevikkien toisenlaista ryhmitystä tässä kysymyksessä. Palautamme mieleen, että sellainen kiihkeä menshevikki ja työväen edustajakokouksen kannattaja kuin Elj sanoi: „Vain osa menshevikeistä suhtautuu työväen edustajakokoukseen enemmän tai vähemmän myötämielisesti” (s. 82 kokoelmassa „Yleisvenäläisestä työväen edustajakokouksesta. VSDTP:n sääntömääräistä edustajakokousta varten”).

Mutta katsokaamme päätöslauselman sisältöä. Päätöslauselma jakaantuu kahteen osaan: A ja B. Ensimmäinen osa sisältää perusteluissa lukemattoman määrän yleisiä lausuntoja työväenjoukkojen järjestämisen ja yhteenliittämisen hyödyllisyydestä. „Jotta näyttäisi tärkeämmältä”, kuten Bazarov ⁸¹ sanoi, järjestäminen muutetaan jopa *itsejärjestäytymiseksi*. Totta puhuen tuo sana ei itse asiassa ilmaise mitään, se ei sisällä mitään määrättyä ajatusta,—mutta kyllä vain työväen edustajakokouksen kannattajat pitävät siitä suuresti! Mitäpä siitä, että tuo „itsejärjestäytyminen” on vain intelligenttien metku, jolla peitellään todellisten järjestöaatteiden köyhyttä,—työläiselle ei olisi koskaan johtunut mieleenkään keksiä „itsejärjestäytymistä”...

Perusteluissa arvostellaan sosialidemokratiaa siitä „valitsevasta ja määräävästä osuudesta, joka siinä on intelligensillä sen proletaarisiin aineksiin verrattuna”. Tuo arvostelu on mielenkiintoista. Emme toistaiseksi pysähdy erittelemään sen todellista yhteiskunnallis-historiallista merkitystä, sillä se veisi meidät suuresti syrjään käsiteltävänä olevasta aiheesta. Kysymme vain: toverit „menshevikkikirjailijat ja -käyttännömiehet”, miksi ette aloita itsestänne? Miksi lääkäri ei lääkitse itseään? Teidän päätöslauselmanne jokaisesta lauseesta kuultaa läpi juuri se, mitä te sanotte „intelligenssin vallitsevaksi ja määrääväksi osuudeksi”! Miksikä *teidän* „intelligenssinne” *ei voisi aloittaa* siitä, että vetäytyisi syrjään ja antaisi „proletaaristen ainesten” laatia päätöslauselmat?? Mikä on takeena siitä, ettei teidän, „vähemmistön kirjailijain ja käyttännömiesten”, suunnittelemissa „itsejärjestäytymissä” tule toistumaan sama ilmiö??

Larin, Elj ja monet muut työväen edustajakokouksen kannattajat „manaavat” sosialidemokratiaa päätöslauselmien *läpiajamisesta*. Ja sellaisen arvostelun *varjolla kirjailijat* „ajavat läpi” uusia tavattoman ikäviä ja pitkiä lausejaksoja „itsejärjestäytymisestä”... Hämmästyttävää!

Päätöslauselma, samalla kun se toteaa Venäjän sosialidemokraattisen puolueen (s.o. VSDTP:n? vai onko tässä *tahallisesti* valittu laajempimerkityksellinen sana, jotta voitaisiin liittää mukaan myös hra Prokopovitsh, rva Kuskova, hra Posse y.m.?) „aatteellisen ja poliittisen vaikutuksen” proletariaatin edistyneimpiin kerroksiin, sanoo, että on toivottavaa Venäjän sosialidemokratian „voimien yhdistäminen” „proletariaatin poliittisesti valveutuneiden ainesten kanssa” (A, 6. kohta).

Yrittäkäähän, toverit, edes kerran *ajatella* niitä sanoja, joista kyhäätte lauseitanne! Voiko „poliittisesti valveutunut” proletariaatti *olla olematta sosialidemokraatti*? Jos ei voi olla, niin silloin teidän lauseenne ovat tyhjää tautologiaa, pöyhkeätä ja mahtipontista sanahelinää. Silloin pitää puhua VSDTP:n laajentamisesta, jotta siihen voidaan ottaa ne tosisosialidemokraatit, jotka tähän mennessä eivät ole siihen kuuluneet.

Jos voi olla, niin te julistatte valveutuneeksi proletaariksi myös eserräproletaarin. Olisi naurettavaa kieltää hänen „*poliittista* valveutuneisuuttaan”! Ja käykin niin, että te

noiden jylisevien „itsejärjestäytymistä” ja *luokkapuolueen* „itsenäisyyttä” koskevien fraasien verhoamina *todellisuudessa* propagoitte proletariaatin *desorganisointia* vetämällä mukaan *epäproletaarisia* ideologeja, *sekoittamalla* toisiinsa todellisen itsenäisyyden (sosialidemokraatit) ja epäitsenäisyyden, riippuvaisuuden porvarillisesta ideologiasta ja porvarillisesta politiikasta (socialistivallankumoukselliset).

Oltiin menossa huoneeseen — ja jouduttiinkin toiseen...

Aivan kuin entiset vuosien 1895—1901 intelligentti-„ekonomistit”, jotka „itsejärjestäytymisen”, „puhtaan työväen”-liikkeen y.m.s. lipun alla tyrkyttivät työläisille ahdasmielisyyttään, epävarmuuttaan, arkailuaan ja horjumisiaan!

Johtopäätös A-osasta: „edustajakokous katsoo Venäjän sosialidemokratian tärkeimmäksi vuorossa olevaksi tehtäväksi työskentelyn käsi kädessä työväenjoukkojen edistyneimpien ainesten kanssa (siis *samoin* käsi kädessä myös *eserrätöyläisten* kanssa eikä heitä *vastaan*?) viimeksi mainittujen liittämiseksi yhteen itsenäisiin järjestöihin, vaikka ne ajan ja paikan vuoksi toisinaan olisivatkin tai niiden pitäisi olla luonteeltaan poliittisesti vaatimattomia”.

Mitä määriteltyä, konkreettista tässä on, sellaista, joka menisi intelligenttien *huokailun* puitteita pitemmälle? Mistä on puhe? Se on tietymätöntä.

Katsokaamme kulutusosuoskuntia. Epäilemättä ne ovat työläisten *yhteenliittymistä*. Luonteeltaan ne ovat *poliittisesti* kyllin *vaatimattomia*. Ovatko ne „*itsenäisiä*” järjestöjä?? Se riippuu näkökannasta. Sosialidemokraattien mielestä todella itsenäisiä ovat vain *sosialidemokraattisen* hengen läpätunkemat työväenyhdistykset, eikä niiden pidä olla ainoastaan „hengen” läpätunkemia, vaan niiden pitää olla sidottuja sosialidemokratiaan myös taktillisesti, poliittisesti — joko siten, että ne kuuluvat sosialidemokraattiseen puolueeseen, tai siten, että niillä *on läheinen yhteys* siihen.

Syndikalistien, „bezzaglavijalaisten”⁸², Possen⁸³ kannattajien, eserrien, „puolueettomien (*porvarillisten*) progressistien” mielestä *itsenäisiä* ovat päinvastoin vain ne työväenyhdistykset, jotka *eivät kuulu* sosialidemokraattiseen puolueeseen ja joilla *ei ole läheistä yhteyttä* siihen, jotka tosiasiallisella politiikallaan ja taktiikallaan eivät ole yhteydessä nimenomaan sosialidemokratiaan ja vain sosialidemokratiaan.

Tämä kahden näkökannan välinen ero ei ole meidän keksimämme. Jokainen tunnustaa, että todella on olemassa juuri kaksi tällaista näkökantaa, jotka *sulkevat pois* toinen toisensa ja taistelevat keskenään aina ja kaikkialla, missä syystä tai toisesta työläiset suinkin „liittyvät yhteen”. Ne ovat yhteensovittamattomia näkökantoja, sillä sosialidemokratian mielestä „puolueettomuus” (taktiikassa ja politiikassa yleensä) on vain peitelty ja siksi erikoisen vahingollinen muoto työläisten *alistamiseksi porvarillisen* ideologian, porvarillisen politiikan alaiseksi.

Yhteenveto: oleellisesti päätöslauselma ei sanonut johtopäätöksessään mitään. Parhaassa tapauksessa sen johtopäätös on tyhjä fraasi. Pahimmassa tapauksessa se on vahingollinen fraasi, joka johdattaa proletariaatin harhaan, hämää *sosialidemokraattisia aakkostotuuksia*, avaa oven selkoselälleen kaikenlaisille luokastaan erkaantuneille porvareille, jotka ovat kaikissa Euroopan maissa suuresti ja pitkän aikaa vahingoittaneet *sosialidemokraattista* työväenliikettä.

Miten päätöslauselmaa on korjattava?

Fraasit on heitettävä pois. On sanottava yksinkertaisesti: sosialidemokraattien täytyy edistää kaikenlaisten työväenyhdistysten, esimerkiksi kulutusosuuskuntien, järjestämistä huolehtien samalla herkeämättä siitä, että kaikenlaiset työväenyhdistykset olisivat *nimenomaan sosialidemokraattisen* propagandan, agitaation ja organisaation ahjoja.

Se olisi todella „poliittisesti vaatimaton”, mutta *asiallinen* ja *sosialidemokraattinen* päätöslauselma. Sen sijaan teillä, herrat intelligentit, jotka soditte „intelligenssin valitsevaa ja määräävää osuutta” vastaan,— teillä ei ole tuloksena proletaarinen toiminta, vaan intelligenttinen fraasi.

Päätöslauselman toisesta (B) osasta puhumme seuraavalla kerralla.

KIUKKUISTA NEUVOTTOMUUTTA

(KYSYMYKSEEN TYÖVÄEN EDUSTAJAKOKOUKSESTA)

Eriteltävänä olevan päätöslauselman toinen osa (B)* on omistettu työväen edustajakokousta koskevalle kysymykselle.

Tästä kysymyksestä ovat menshevikit jo niin paljon kirjoittaneet ja niin paljon puhuneet, että olisi jo aika saada laadituksi sellainen päätöslauselma, jossa todella tehdään yhteenvedot, poistetaan aatteen tulkinnassa esiintyvät väärinkäsitykset ja erimielisyydet, päätöslauselma, jossa puolueelle annetaan selvä ja määritelty toimintaohje. Riittää kun mainitaan, että työväen edustajakokousta koskevan venäläisen kirjallisuuden uusimmassa hakemistossa (edellä mainitussa kirjasessa „Yleisvenäläisestä työväen edustajakokouksesta”) on lueteltu noin 15 nimikettä kirjasia ja aikakauslehtiä, joissa tätä kysymystä käsitellään menshevikkien tavoin.

Tarkastelkaamme koko tuon „väittelyn” tuloksia.

Perustelujen ensimmäinen pykälä:

„työväen joukkojärjestöt, jotka syntyvät ja kehittyvät yksinomaan vain ammatillisten, paikallisten (?) ja yleensä (?) ryhmän (??) tarpeiden pohjalla, pyrkivät sellaisenaan, ilman proletaaristen sosialidemokraattisten puolueiden tai järjestöjen vaikutusta niihin, välittömästi supistamaan työläisjoukkojen henkistä ja poliittista näköpiiriä proletariaatin eri kerrosten tai ryhmien ammatillisten ja yleensä yksityisluontoisten intressien ja jokapäiväisten tarpeiden supeihin puitteisiin”.

Minkähänlaisia *joukkojärjestöjä* voi muodostua *ryhmän* tarpeiden pohjalla, allah sen tietää. Ryhmällä ymmärretään aina jotain pientä, aivan päinvastaista kuin joukolla. Pää-

* Ks. ensimmäisen osan erittelyä „Nashe Echo” lehden⁸⁴ 5. numerossa (ks. tätä osaa, ss. 300—303. *Toim.*).

töslauselman kirjoittajat laskettelevat sanoja ajattelematta niiden konkreettista, määrättyä sisältöä.

Entä mitä sitten merkitsee: joukkojärjestöt *paikallisten* tarpeiden pohjalla? Millaista järjestötyyppiä sillä tarkoitetaan,— se jää taaskin epäselväksi. Jos on kysymys sellaisista järjestöistä kuin kulutusyhdistyksistä, osuuskunnista j.n.e., niin niiden tunnusmerkkinä ei lainkaan ole niiden *paikallinen* luonne. Se, että menshevikkejä miellyttävät yleiset fraasit, että he karttavat kysymyksen *konkreettista* esittämistä, on aito intelligenttinen piirre. Tuo piirre on perinjuurin vieras proletariaatille ja vahingollinen proletariaatin kannalta katsoen.

Sanojen kirjaimellisen merkityksen mukaan kuuluvat „*paikallisten* tarpeiden pohjalla muodostettuihin työväen *joukkojärjestöihin*” *työväen edustajain neuvostot*. Ne ovat Venäjällä hyvin tunnettu vallankumouskauden joukkoluontoisten työväenjärjestöjen tyyppi. Voidaan varmuudella sanoa, että harvoja ovat ne työväen edustajakokousta ja työväen joukkojärjestöjä koskevat kirjoitukset, joissa ei yleensä mainittaisi tätä järjestötyyppiä. Mutta päätöslauselmassa — aivan kuin pilkaten vaatimusta määrättyjen ajatusten ja tunnusten täsmällisestä ja konkreettisesta esittämisestä — *ei* puhuta *sanaakaan* työväen edustajain neuvostoista, *ei sanaakaan* työväen valtuutettujen neuvostoista j.n.e.

Asia on siis niin, että meille tarjoillaan jonkinlaista puolinaista *arvostelua* joidenkin *paikallisten* joukkojärjestöjen suhteen koskettelematta lainkaan kysymystä niiden *myönteisestä* merkityksestä, niiden toimintaehdoista y.m.

Edelleen, korjailtakoopa tuota perustelujen mahdottoman tökeröä ensimmäistä pykälää osa kerrallaan miten tahansa, niin siihen kuitenkin jää yleinen perusvirhe. „Ilman proletaaristen sosialidemokraattisten puolueiden vaikutusta” ei vain ammatilliset, ei vain paikalliset eikä ainoastaan ryhmäluontoiset, vaan myöskin joukkoluontoiset ei-paikalliset *poliittiset* järjestöt „pyrkivät supistamaan työläisten näköpiiriä”.

Perustelujen ensimmäisen pykälän pitäisi laatijainsa ajatuksen mukaan selittää „yleisvenäläiseen työväen edustajakokoukseen” siirtyminen: paikalliset, ammatilliset y.m. järjestöt muka supistavat näköpiiriä, kun *sen sijaan* yleisvenäläinen työväen edustajakokous j.n.e. Mutta

kunnianarvoisat „kirjailijat ja käytännönmiehet” ovat kerta-kaikkiaan unohtaneet logiikan, sillä sosialidemokraattien vaikutus tai vaikutuksen puuttuminen on mahdollista *molemmissa* tapauksissa! Vertailun asemesta syntyi sekasotku...

Perustelujen toinen pykälä:

„Työläispiireissä kannatusta saanut ajatus yleisvenäläisen työväen edustajakokouksen koollekutsumisesta tarkoituksella panna siellä alulle Venäjän työläisten poliittinen yhdistäminen tuo työläisjoukkojen järjestölliseen rakennustyöhön yhdistävän periaatteen ja asettaa etutilalle työväenluokan yhteiset edut ja sen tehtävät Venäjän nykyisessä vallankumouksessa”.

Ensinnäkin, lieneekö totta, että tuo paljonpuhuttu „ajatus” sai kannatusta työläispiireissä? Saman päätöslauselman perustelujen 5. kohdassa sanotaan: „itsensä työläisten pyrkimys sen (työväen edustajakokouksen) koollekutsumiseen *ei ole vielä ilmennyt* minkäänlaisten vakavien käytännöllisten askelten ottamisena työläisten taholta edustajakokouksen valmistamiseksi”.

Sattumalta on tässä sanottu totuus. Työväen edustajakokousta koskevia *intelligenttien* kirjoitelmia on jo iso pinkka, mutta ei ole mitään vakavia *työläisten itsensä* ottamia käytännöllisiä askeleita. Yritys panna intelligenttien päähänpisto työläisten kontolle ei onnistu.

Edelleen. Mitä on työväen edustajakokous? Sen tarkoituksena on „panna alulle Venäjän työläisten poliittinen yhdistäminen”.

Niinpä siis VSDTP ei ole vielä pannut sitä alulle, sitä ei tehnyt myöskään Rostovin mielenosoitus vuonna 1902, ei kesällä 1903 olleet lakot, ei vuoden 1905 tammikuun 9 päivä, eikä vuoden 1905 lokakuun lakko! Tähän saakka historia oli olemassa, mutta nyt sitä ei enää ole! „Alku” on pantu vasta silloin, kun Axelrod ja kumpp. ovat keksineet työväen edustajakokouksen... Se on verratonta.

Mitä merkitsee työläisten „*poliittinen*” yhdistäminen? Elleivät kirjoittajat ole erikoisesti tätä päätöslauselmaa varten keksineet uutta terminologiaa, niin se merkitsee yhdistämistä *jonkin määrätyn poliittisen ohjelman ja taktiikan* ympärille. Nimenomaan minkälaisen?? Eivätkö intelligenttimme tosiaankaan tiedä, että kaikkialla maailmassa on ja on ollut *porvarillisen politiikan* lipun alla

toimivia työväen *poliittisia yhdistyksiä*? Vai eikö tämä pyhää Venäjää koskekaan? Onko pyhällä Venäjällä jokainen työväen poliittinen yhdistys jo sinänsä sosialidemokraattinen yhdistys?

Poloiset päätöslauselman kirjoittajat ovat menneet noin auttamattomasti sekaisin siksi, että he *eivät ole uskaltaneet* esittää suoraan sitä ajatusta, mikä työväen edustajakokouksen perustana todella on ja minkä vilpittömämmät tai nuoremmat ja kiihkeämmät työväen edustajakokouksen puoltajat ovat esittäneet jo aikoja sitten. Tuo ajatus on se, että työväen edustajakokouksen pitää olla *puolueeton* työväen edustajakokous. Todellakin, kannattaisiko puhua vakavasti *puoluekantaisesta* työväen edustajakokouksesta??

Mutta menshevikkimme pelkäsivät sanoa suoraan ja avoimesti *totuutta*: „puolueeton työläisten poliittinen yhdistäminen”...

Pykälän loppuosa: ajatus edustajakokouksen koollekutsumisesta „tuo työläisjoukkojen järjestölliseen rakennustyöhön yhdistävän periaatteen, asettaa etutilalle työväenluokan yhteiset edut ja sen tehtävät”... Ensin järjestöllinen rakennustyö ja sitten *tehtävät*, s.o. ohjelma ja taktiikka! Eiköhän pitäisi päätellä päinvastoin, toverit „kirjailijat ja käytännönmiehet”? Ajatelkaapa: voidaanko *yhdistää* järjestöllinen rakennustyö, jos ei ole *yhdistetty* luokan etujen ja tehtävien ymmärtämistä? Kun ajattelette, niin käsitätte, että ei voida.

Erilaiset puolueet käsittävät *eri tavalla* työväenluokan yhteiset edut ja sen tehtävät nykyisessä vallankumouksessa. Jopa yhtenäisessä VSDTP:eessakin menshevikit, Trotskin kannattajat, ja bolshevikit käsittävät nuo tehtävät eri tavalla. Ajatelkaapa, toverit: voivatko nuo erimielisyydet *olla kuvastumatta* työväen edustajakokouksessa? *olla tulematta esiin* siellä? monimutkaistumatta niistä erimielisyyksistä, joita meillä on anarkistien, eserrien, trudovikkien y.m. kanssa. Voiko „ajatus työväen edustajakokouksen koollekutsumisesta” tai sen koollekutsuminen *poistaa* nuo erimielisyydet??

Siis päätöslauselman kirjoittajien lupaus: „ajatus edustajakokouksen koollekutsumisesta tuo *yhdistävän* periaatteen j.n.e.” on joko aivan nuoren ja viimeksi lukemastaan kirjasesta innostuneen intelligentin viatonta haaveilua

taikka demagogiaa, s.o. joukkojen innostamista sellaisella lupauksella, jota ei voida täyttää.

Ei, toverit: Todellinen taistelu yhdistää. Yhdistää puolueiden kehitys, niiden pitkäaikainen parlamenttitaistelu ja parlamentin ulkopuolinen taistelu, yhdistää yleislakko j.n.e. Mutta sillä, että kokeillaan puolueettoman edustajakokouksen koollekutsumista, ei todellista yhdistymistä saavuteta eikä luoda „etujen ja tehtävien” ymmärtämisen yhtäläisyyttä.

Voidaan tietysti sanoa: eri puolueiden taistelu työväen edustajakokouksessa avartaa sosialidemokraattien toimintakenttää ja vie heidät voittoon. Jos te näin arvioitte työväen edustajakokouksen, niin se pitää sanoa suoraan eikä lupailla „yhdistävän periaatteen” maitovirtoja ja kiisselirantoja. Ellette sano sitä suoraan, niin on tarjolla se vaara, että kun lupauksilla harhaan johdetut ja sokaistut työläiset tulevat edustajakokoukseen *yhdistääkseen politiikkaa* ja näkevät, että todellisuudessa politiikassa on suuria ja *sovittamattomia* erimielisyyksiä, näkevät, että eserrien, sosialidemokraattien y.m. viipymätön yhdistäminen *ei ole mahdollista*, niin he *poistuvat pettyneinä*, poistuvat kiroten intelligenttejä, jotka ovat pettäneet heidät, kiroten yleensä „politiikkaa”, yleensä sosialismia. Tämän pettymyksen kiertämättömänä seurauksena tulee olemaan huuto: alas politiikka! alas sosialismi! ne hajottavat eivätkä yhdistä työläisiä! Ja se vain lujittaa joitakin aidon trade-unionismin tai naiivin syndikalismin alkeellisia muotoja.

Sosialidemokratia tietenkin *loppujen lopuksi* voittaa kaiken, kestää kaikki koettelemukset, liittää yhteen kaikki työläiset. Mutta onko se sitten perustelu, joka puhuu seikkailupolitiikan puolesta?

Perustelujen kolmas pykälä:

„tuoden proletariaatin sosiaalisesti aktiivisten (kylläpä vääntää „pöyhkeilyn vuoksi”) joukkojen hajanaisiin järjestäytymisyrytyksiin sellaisen yhdistävän, konkreettisen päämäärän kuin työväen yleisen edustajakokouksen koollekutsumisen (ei enää yleisvenäläisen, vaan yleisen! s.o. puolueen yleisen vaiko puolueettoman? Alkäähän pelätkö, toverit!), tämän edustajakokouksen koollekutsumiseksi harjoitettava propaganda ja agitaatio antaa puolestaan voimakkaan sysäyksen näiden kerrosten pyrkimykselle itse-

järjestäytymiseen (s.o. siis ilman sosialidemokraattien vaikutusta, sillä muutoin se ei olisi itsejärjestäytymistä?) ja voimistaa niiden aktiivisuutta siihen suuntaan”.

Tuo on Pontiuksen luota Pilatuksen luo lähettämistä. Toinen pykälä: työväen edustajakokous tuo yhdistävän periaatteen. Kolmas pykälä: yhdistyminen konkreettisen päämäärän, työväen edustajakokouksen perustalla antaa sysäyksen itsejärjestäytymiseen. Mitä varten itsejärjestäydytään? Työväen edustajakokousta varten. Mitä varten on tarpeen työväen edustajakokous? Itsejärjestäytymistä varten. Mitä varten ovat tarpeen kirjailijain päätöslauselmat intelligenssin herruutta vastaan? Intelligenttien itsetyydyttämistä varten.

Neljäs pykälä:

„Koska ajatus työväen edustajakokouksesta saa työläispiireissä yhä enemmän jalansijaa, niin puolueiden (?? painovirhekö? sosialidemokraattisen puolueen?) passiivinen ja varsinkin vihamielinen suhtautuminen yrityksiin toteuttaa tuo ajatus käytännössä avaisi periaatteettomille seikkailijoille laajan mahdollisuuden sysätä työläiset harhateille ja heittäisi työläiset kaikenlaisten demagogien syliin”.

Erittäin kiukkuinen kohta. Sen sisältö on kiukkuista neuvottomuutta. He eivät itsekään kunnolla tiedä, ketä soi-
maavat, ja sen vuoksi tulittavat omia miehiään.

Otan „Otgoloskien”⁸⁵ viimeisen (V) julkaisun. J. Tsharski kirjoittaa J. Larinia vastaan: J. Larin „on yhtäkkiä keksinyt organisatorisen yleislääkkeen”... „odottamaton lääkkeiden valmistustapa”... „sekasotkia”... „J. Larin ei huomaa, että hän kehoittaa tukemaan „tietoisella” teolla vallankumouksen vaistonvaraisia tendenssejä, jotka suoranaisesti vastustavat työläisjoukkojen yhteenliittymistä luokkana. Ja kaikki tuo tehdään työväen edustajakokouksen hyväksi”... „Joka tapauksessa meillä on edessämme erittäin suotuisa maaperä kaikenlaista „maademagogiaa” varten... Tov. Larinin sekavan ajattelun loppuyhteenvedoja”.

Eiköhän jo riitä? *Menshevikit* syyttävät Larinia sekä demagogiasta että seikkailusta, sillä lääkkeiden valmistustapa, yleislääke ynnä muut kohteliaisuudet puhuvat nimenomaan seikkailusta.

Siis tarkoitettiin yhtä, mutta osuttiin toiseen! Totta totisesti, omat eivät tunne omiaan. Ottakaa huomioon vielä

se, että jos Larin on päätöslauselman kirjoittajien mielestä seikkailija ja demagogi, niin Elj ja kumpp. *menevät Larinia pitemmälle*. Elj kirjoittaa suoraan („Yleisvenäläinen työväen edustajakokous”, M. 1907), että työväen edustajakokousta koskevassa kysymyksessä on *kaksi virtausta*, että *he*, Moskovan menshevikit, eivät ole samaa mieltä „pietarilaisten” (s. 10) enempää kuin Larininkaan kanssa. „Pietarilaiset” nähkääs tahtovat vain työväen etujoukon edustajakokousta, mutta sehän on tavallinen „puolueen edustajakokouksen muunnelma” (ss. 10—11). Larinia „pidetään Pietarissa kerettiläisenä ja sukoilijana” (s. 10). Larin tahoo „yleisvenäläistä työväenpuoluetta”. Moskovalaiset tahtovat *yleisvenäläistä työväenliittoa*.

Herää kysymys: koska Larinia on noin „höyhennetty” „Otgosloskeissa”, niin millaisiksi sitten on katsottava Elj, Ahmet Ts., Arhangelski, Solomin ja kumpp.? Näin muodoin sekä Larin että moskovalaiset joutuvat kiukkuisen neljännen kohdan alaiseksi!

Mutta kun te olette kiukustuneet, kalliit toverit, ja paheksutte päätöslauselmassanne „*harhatietä*”, niin teidän velvollisuutenne on ainakin sanoa, mikä on *oikea tie*. Muussa tapauksessa teidän kiukkuinen neuvottomuutenne käy kerrassaan naurettavaksi. Sillä hylätessänne sekä „yleisvenäläisen työväenliiton” että „yleisvenäläisen työväenpuolueen” te *ette ole sanallakaan maininneet* siitä, mitä käytännöllistä tarkoitusta varten *te* tahdotte työväen edustajakokousta!

Demagogit ja seikkailijat saattavat käyttää työväen edustajakokousta vilpillisiin tarkoituksiin. *Sen vuoksi* meidän, sosialidemokraattien, on suhtauduttava työväen edustajakokoukseen myötämielisesti eikä pidä osoittaa tälle edustajakokoukselle *mitään päämääriä*... Totta tosiaan, menshevikkien päätöslauselma on suorastaan kokoelma kaikenlaisia järjettömyyksiä.

Viides pykälä:

„toisaalta työväen edustajakokouksen tehtäviä, sen valmistelun keinoja ja menetelmiä koskevista kysymyksistä ollaan vielä niin kovin vähän selvillä sosialidemokraattisissa piireissä (mutta niistä ollaan kuitenkin perillä siinä määrin, että niin Larin kuin moskovalaisetkin *ovat selvästi osoittaneet* edustajakokouksen tehtävät, tiet ja menetelmät!

Turhaa on piiloittaa päätä siiven alle, toverit „pietarilaiset”. Axelrodin hautomat ankanpoikaset eivät kuitenkaan pääse lätäköstä kuivalle maalle!), että itsensä työläisten pyrkimys edustajakokouksen koollekutsumiseen ei ole vielä ilmennyt minkäänlaisena työläisten vakavien käytännöllisten askelten ottamisena sen valmistamiseksi ja että edustajakokous tulee todella eikä näennäisesti ilmaisemaan proletariaatin tietoisten kerrosten kollektiivista tahtoa ja auttamaan niiden luokkayhdistymisen asiaa vain siinä tapauksessa, jos edustajakokouksen koollekutsuminen valmistellaan niiden oman järjestyneen itsetoiminnan pohjalla puolueen myötävaikutuksen ollessa voimakasta ja suunnitelmanmukaista”.

Todellakin: iloinen alku, surkea loppu. Larinin ja nuorten moskovalaisten ei tarvinnut muuta kuin osoittaa hiukan „itsetoiminnallisuuttaan”, kun pietarilaiset jo huusivat heille: odotahan! sinä et ole vielä kollektiivisen tahdon ilmaisija! vähän olet vielä selvittänyt! (*puolueettoman*) edustajakokouksen koollekutsumista ei ole vielä valmisteltu *puolueen* voimakkaalla myötävaikutuksella!

Poloiset toverit Elj, Ahmet Ts. ja kumpp.! He kun niin iloisesti, niin ihastuttavalla nuorella innolla tarttuivat asiaan, julkaisivat kokonaista kaksi kirjoituskokoelmaa työväen edustajakokouksesta, käsittelivät kysymyksen kaikin puolin, selittivät sen „yleispoliittisen” sekä organisatorisen merkityksen, suhteen Duumaan, suhteen puolueeseen sekä suhteen „pikkuporvarilliseen vaistonvaraisuuteen”,— ja yht’äkkiä sellainen käänne Axelrodin avulla!

Pelkäämme pahoin, että jos tähän saakka Larin on yksin „mellakoinut” (muistatte kai: „kerettiläinen ja sukoilija”) *virallista menshevismiä* vastaan *, niin nyt tuo mellakka kasvaa *kapinaksi*... Axelrod lupasi itsetoiminnallisuutta ja todellisen työväen edustajakokouksen intelligenssin herruutta vastaan,— mutta nyt „pietarilaiset” kirjailijat päättävät ja *selittävät*, että tuo itsetoiminta on käsitettävä... samaisen soimatun „intelligentti”-puolueen luvalla tapahduttavaksi!

* * *

Eipä ihme, että tällaisten perustelujen pohjalla tehdyt johtopäätökset ovat kerrassaan eriskummallisia:

* Ks. Teokset, 11. osa, ss. 343—344. *Toim.*

„Kaikista näistä näkökohdista lähtien VSDTP:n edustajakokous kehoittaa tovereita työläisiä ja intelligenttejä (ihanko totta? kuinka armeliasta niiden taholta, jotka taistelevat intelligenssin „herruutta” vastaan!) ryhtymään pohtimaan (muttei Larinin eikä Ahmetin tapaan!) kaikin puolin niitä kysymyksiä, jotka koskevat työväen edustajakokouksen ohjelmaa ja tehtäviä, sen valmistamiseksi suoritettavaa propaganda-, agitaatio- ja organisaatiotyötä sekä sen koollekutsumisen keinoja ja menetelmiä.

Samalla puolueen edustajakokous katsoo puolue-elinten velvollisuudeksi tukea kaikin puolin niitä propaganda-, agitaatio- ja organisatorisia yrityksiä, joiden tarkoituksena on työväen edustajakokouksen valmistelu; tällaisia yrityksiä vastaan suunnatun vihamielisen agitaation edustajakokous katsoo periaatteellisesti sallimattomaksi, koska tuo agitaatio pyrkii säilyttämään ja lujittamaan vanhentunutta puolueen sisäistä järjestystä Venäjän sosialidemokratiassa, järjestystä, joka ei enää sovi yhteen Venäjän sosialidemokratian sisälle ja ympärille ryhmityneiden proletaaristen aineiden nykyisen kehitystason ja vaatimusten eikä liioin vallankumouksen vaatimusten kanssa”.

Kuinka voitaisiin olla nimittämättä tätä kiukkuiseksi neuvottomuudeksi? Kuinka voitaisiin olla nauramatta tällaiselle päätöslauselmalle?

Puolueen edustajakokous kieltää puolustamasta *vanhentunutta puolueen sisäistä järjestystä*, sitä järjestystä, jonka tämä edustajakokous itse hyväksyy!

Puolueen edustajakokous *ei esitä mitään uudistuksia* vanhentuneeseen sisäiseen järjestykseen nähden, jopa paljon puhutun „työväen edustajakokouksenkin” (käsittämätöntä „poliittista yhdistymistä” varten) se *siirtää tuonemmaksi* ja samalla *velvoittaa tukemaan... „yrityksiä”!*

Aito intelligenttimäistä voimatonta murinaa: olen tyytymätön nykyiseen vanhentuneeseen puolueen sisäiseen järjestykseen, en halua säilyttää enkä lujittaa sitä — Hyvä on. Jos ette halua säilyttää sitä, niin esittäkää konkreettisia muutoksia, me pohdimme niitä mielellämme. Tehkää hyvin ja sanokaa: minkälaista työväen edustajakokousta te haluatte? — Sitä ei ole vielä saatu selville... pyrkimystä ei ole ilmennyt... koollekutsumista ei ole valmisteltu. On *ryhdyttävä pohtimaan asiaa*. — Mainiota. Ei tosiaankaan, hyvät toverit, kannattaisi kirjoittaa päätöslauselmia siitä,

että „on ryhdyttävä pohtimaan asiaa”, sillä olemme jo *niinkin* pohtineet sitä kauan aikaa. Ja eihän työväenpuolue ole klubi intelligenttien „pohdintaa” varten, vaan proletaarinen taistelujärjestö. Pohdinta jääköön pohdinnaksi, mutta täytyyhän elää ja toimia. Millaisessa *puoluejärjestössä* sitten sallitaan elää ja toimia? entisessäkö? — Ette saa puolustaa entistä ja vanhentunutta järjestöä, ette saa säilyttää ja lujittaa sitä! — Mainiota j.n.e.

Niin voidaan jatkaa yhtä ja samaa loppumattomiin. Intelligentti oikkuilee ja äkäilee oman epäröintinsä vuoksi, oman neuvottomuutensa vuoksi.

Sellainen on „virallisen menshevismin” viimeinen sana.

* * *

Kierrellen ja kaarrellen menshevikkikirjailijat ovat onnellisesti kiertäneet ratkaisua vaativan, sekä elämässä että kirjallisuudessa esiin tuodun kysymyksen: itsenäinen sosialidemokraattinen työväenpuolue vaiko sen *korvaaminen* (vaihtoehto: sen alistaminen) proletariaatin puolueettomalla poliittisella järjestöllä?

Bolshevistinen päätöslauselmamme ratkaisee tämän kysymyksen *suoraan* ja määrätysti, asettaen sen avoimesti. Sen kartteleminen on hyödytöntä, — samantekevää, johtuuko kartteleminen neuvottomuudesta tai hyväntahtoisesta „sovittelevaisuudesta”. Kartteleminen on hyödytöntä, sillä *vastine* on esitetty ja työ *tuon vastineen hyväksi* on käynnissä. Menshevismin intelligentti-emot hautoivat ankanmunat poikasiksi. Ankanpoikaset lähtivät uimaan. Emojen *täytyy* tehdä valintansa: lähteäkö vettä vai maata pitkin? Vastaus, jonka he antoivat (tuo vastaus voidaan aika täsmällisesti esittää sanoilla: ei vedessä eikä maalla, vaan *loassa*), ei ole vastaus, vaan lykkäys, viivytyt.

Axelrod ei voinut pidättää Larinia. Larin ei voinut pidättää Eljiä, Ahmet Ts:tä ja kumpp. Tämä jälkimmäinen porukka ei voi pidättää anarkosyndikalisteja.

Vettä vaiko maata pitkin, herrat?

Me tahdomme kulkea kuivalla maalla. Ennustamme teille, että mitä innokkaammin, mitä päättäväisemmin te tuppaututte lokaan, sitä pikemmin te palaatte kuivalle maalle.

„Laajentaaksemme ja lujittaaksemme sosialidemokratian vaikutusta proletariaatin laajoihin joukkoihin” me emme ehdota sosialidemokratian korvaamista puolueettomalla „työväenpuolueella”, emme ehdota puolueen yläpuolella olevaa „yleisvenäläistä työväenliittoa” emmekä työväen edustajakokousta joitakin tuntemattomia tarkoituseriä varten, vaan jotain yksinkertaista, vaatimatonta, missä ei ole mitään haihattelua: on välttämätöntä „toisaalta voimistaa työtä ammattiliittojen järjestämiseksi sekä sosialidemokraattista propagandaa ja agitaatiota näissä liitoissa ja toisaalta saada yhä laajempia työväenluokan kerroksia osallistumaan erilaisiin puoluejärjestöihin” (bolshevikkien päätöslauselman viimeinen pykälä).

Blaseerautuneista intelligenteistä tämä tuntuu liian „vanhentuneelta”, *liian ikävältä*. Antaa heidän haihattella: me menemme työläisten mukana myöskin „työväen edustajakokoukseen” (jos se pidetään), todistamme siellä *käytännössä*, että ennustuksemme olivat oikeita, ja... ja palaamme pettyneiden (oikeammin sanoen: muutamien intelligenttijohtajien suhteen pettyneiden) työläisten kanssa „vanhentuneeseen” toimintaan ammattiliitoissa ja erilaisissa puoluejärjestöissä.

* * *

Miten on selitettävissä, että puolueessamme on „työväen-edustajakokous”-virtaus? Tässä voimme vain lyhyesti hahmotella kolme syytä, jotka ovat mielestämme tärkeimpiä: 1) vallankumouksen aiheuttama intelligenttimäisporoporvarillinen väsymys; 2) Venäjän sosialidemokraattisen opportunistin omaperäisyys, opportunistin, jonka historiallisena kehityssuuntana on „puhtaasti-töväen”-liikkeen alistaminen porvariston vaikutukselle; 3) omaksu-matta jääneet Venäjän lokakuun vallankumouksen perinteet.

Ad * 1) Työväen edustajakokouksen puoltajien eräässä *osassa* tuntuu ilmeisesti vallankumouksen aiheuttama väsymys ja halu hinnalla millä hyvänsä legalisoida puolue,

* — Pykälään. *Toim.*

halu heittää syrjään kaikki tasavallat, proletariaatin diktatuurit y.m. Legaalinen työväen edustajakokous on sopiva keino tähän tarkoitukseen. Siitä (osittain myös toisesta syystä) johtuu kansansosialistien, „bezzaglavijalais”-bernsteiniläisten („Tovarishtsh” lehdestä j.n.e.) ja kadettien myötämielisyys tällaista edustajakokousta kohtaan.

Ad 2) Ottakaa Venäjän sosialidemokraattisen opportunistin ensimmäinen historiallinen muoto. Työväen joukko liikkeen alku (viime vuosisadan 90-luvun jälkipuoliskolla) synnytti tuon opportunistin „ekonomismin” ja *struvelaisuuden* muodossa. Näiden välistä yhteyttä selvittivät silloin useita kertoja sekä Plehanov että Axelrod *kuin myös kaikki vanhan „Iskran” kannattajat*. Kuuluisa Prokopovitshin—Kuskovan „Credo”* (1899—1900) ilmensi havainnollisesti tuon yhteyden: intelligenssi ja liberaalit käykööt poliittista taistelua, mutta työläiset—taloudellista taistelua. Poliittinen työväenpuolue on vallankumouksellisen intelligentin päähänpisto.

Tässä klassillisessa „Credossa” on ilmaistu räikeästi, mikä historiallinen luokkasisältö piilee intelligenttimäisessä innostumisessa „puhtaasti-töväen”-liikkeeseen. Tuona sisältönä on työväenluokan alistaminen („puhtaasti-töväen” tehtävien nimessä) *porvarillisen* politiikan ja ideologian alaiseksi. Intelligenttien „innostus” ilmaisi kapitalistisia pyrkimyksiä alistaa kehittymättömät työläiset liberaalien alaisiksi.

Nyt, korkeammalla kehitysasteella, havaitsemme *aivan samaa*. Liitot kadettien kanssa, kadettien tukemisen politiikka yleensä— ja puolueeton työväen edustajakokous, ne ovat saman mitalin kaksi eri puolta, jotka on sidottu toisiinsa samoin kuin liberalismi ja puhtaasti-töväenliike „Credossa”. *Todellisuudessa* puolueeton työväen edustajakokous ilmentää samaa kapitalistista pyrkimystä proletariaatin luokkaitseenäisyyden *heikentämiseen* ja proletariaatin *alistamiseen* porvaristolle. Tuo pyrkimys ilmenee selvästi niissä suunnitelmissa, jotka koskevat sosialidemokratian vaihtamista *puolueettomaan* työväenjärjestöön tai sen *alistamista* tämän viimeksi mainitun alaiseksi.

* — uskontunnustus, ohjelma, maailmankatsomuksen esitys. *Toim.*

Siitä johtuu kansansosialistien, „bezzaglavijalaisten”, eserrien y.m. myötämielisyys „työväen-edustajakokous”-ajatusta kohtaan.

Ad 3) Venäjän porvarillinen vallankumous on luonut omalaatuisia proletariaatin joukkojärjestöjä, jotka eivät ole tavallisten eurooppalaisten järjestöjen (ammattiliittojen ja sosialidemokraattisten puolueiden) kaltaisia. Ne ovat työväen edustajain neuvostot.

Kehittämällä kaavamaisesti nämä laitokset järjestelmäksi (kuten Trotski teki) tai olemalla myötämielinen proletariaatin vallankumoukselliselle nousulle yleensä ja viehättymällä „vallankumouksellisen syndikalismiin” „muoti”-fraasiin (kuten erääät moskovalaiset työväen edustajakokouksen puoltajat) voidaan helposti tulla työväen-edustajakokous-ajatukseen ei opportunistista, vaan vallankumouksellista tietä.

Mutta se on epäkriittillistä suhtautumista suureen ja maineikkaaseen vallankumoukselliseen perinteeseen.

Todellisuudessa työväen edustajain neuvostot ja niiden kaltaiset laitokset olivat kapinan elimiä. Niiden voima ja menestys olivat kokonaan riippuvaisia kapinan voimasta ja menestyksestä. Vain silloin, kun nousi kapina, niiden ilmaantuminen ei ollut komediaa, vaan proletariaatin uroteko. Taistelun uuden nousun yhteydessä, sen siirtyessä *siihen vaiheeseen* nuo laitokset ovat tietenkin kiertämättömiä ja toivottavia. Mutta niiden historiallisen kehityksen ei pidä olla paikallisten työväen edustajain neuvostojen kaavamaisista jatkamista yleisvenäläiseen työväen edustajakokoukseen saakka, vaan siinä, että ituasteella olevat vallankumouksellisen vallan elimet (juuri sellaisia elimiä olivat työväen edustajain neuvostot) muutetaan voittaneen vallankumouksellisen vallan keskuselimiksi, väliaikaiseksi vallankumoukselliseksi. Työväen edustajain neuvostot ja niiden yhdistäminen ovat välttämättömiä kapinan voittoa varten. Voittanut kapina luo ehdottomasti *toisenlaiset* elimet.

* * *

Venäjän sosialidemokratia ei tietenkään voi etukäteen kieltäytyä osallistumasta työväen edustajakokoukseen, sillä vallankumouksen kehitys tapahtuu erittäin mutkikkaasti ja

voi saada aikaan mitä erilaisimpia ja omalaatuisimpia tilanteita. Mutta toista on tutkia tarkkaan milloin nousevan, milloin laskevan vallankumouksen erilaisia olosuhteita, pyrkiä käyttämään niitä hyväksi,— ja kokonaan toista on harrastaa sekavaa tai sosialidemokratianvastaista haihattelua.

Kirjoitettu huhtikuussa 1907

Julkaistu v. 1907 kokoelmassa:

„Taktiikkakysymyksiä” II.

Kustantamo „Novaja Duma”, Pietari

Allekirjoitus: N. L e n i n

*Julkaistaan kokoelman
tekstin mukaan*

AGRAARIKYSYMYS JA VALLANKUMOUKSEN VOIMAT

Trudovikkien ja Talonpoikaisliiton jäsenten äänenkannattaja „Trudovoi Narod” lehti on määritellyt Duuman voima-suhteet maakysymyksessä, talonpoikaiston „elämänkysymyksessä”.

„Työkansan etujen nimessä voivat maakysymyksessä olla yksimielisiä trudovikit (100), kansansosialistit (14) ja sosialistivallankumoukselliset (34); yhteensä 148 henkeä. Olettakaamme, että myöskin sosialidemokraatit (64) monissa maakysymystä koskeissa kohdissa yhtyvät heihin, siis yhteensä 212 henkeä.

Ja kaikkia heitä vastaan tulevat maakysymyksessä olemaan kadetit (91), puolalainen koolo (46), puolueettomat (52), lokakuulaiset ja maltilliset (32),— yhteensä 221 henkeä.

Vastaan on enemmän. Emme ottaneet lukuun muhamettilaisia (30) emmekä kasakkoja (17); voi olla, että parhaassa tapauksessa puolet heistä yhtyy vasemmistolaisiin, puolet oikeistolaisiin: kuitenkin on trudovikkien maalain vastustajia enemmän kuin sen kannattajia”.

Tästä laskelmasta on vielä jätetty pois monarkistit (22), mutta näiden lukuunottaminen vain vahvistaa trudovikkien johtopäätöstä.

Tuo johtopäätös on mielenkiintoinen kahdessa suhteessa: ensinnäkin se valaisee peruskysymystä, joka koskee yhteiskunnallisten voimien suhdetta Venäjän nykyisessä vallankumouksessa; toiseksi se auttaa selvittämään, mikä merkitys Duumalla ja duumataistelulla on vapausliikkeessä.

Kaikki sosialidemokraatit ovat varmoja siitä, että tapahtuvan yhteiskunnallis-taloudellisen kumouksen sisällön puolesta vallankumouksemme on *porvarillinen*. Se merkitsee sitä, että kumous tapahtuu kapitalististen tuotantosuhteiden pohjalla ja että kumouksen kiertämättömänä tuloksena on nimenomaan näiden tuotantosuhteiden edel-

leen kehittyminen. Yksinkertaisemmin sanoen: koko yhteiskunnallisen talouden alistaminen markkinain valtaan, rahan valtaan *säilyy* myöskin mitä täydellisimmän *vapauden* vallitessa ja siinäkin tapauksessa, kun taistelussa *maasta* talonpojat saavat mitä täydellisimmän voiton. Taistelu maasta, taistelu vapaudesta on taistelua porvarillisen yhteiskunnan olemassaolon ehdoista, sillä *pääoman* herruus säilyy demokraattisimmassakin tasavallassa ja siirtyköönpä „kaikki maa kansalle” miten tahansa.

Henkilöstä, joka ei tunne Marxin oppia, saattaa tällainen katsantokanta tuntua kummalliselta. Mutta sen oikeellisuudesta ei ole vaikea päästä varmuuteen: ei tarvitse muuta kuin palauttaa mieleen Ranskan suuri vallankumous ja sen tulokset, Amerikan „vapaiden maiden” historia j.n.e.

Nimittäessään nykyistä vallankumousta porvarilliseksi sosialidemokraatit eivät lainkaan tahdo madaltaa sen tehtäviä, vähentää sen merkitystä. Päinvastoin. Työväenluokan taistelu kapitalistiluokkaa vastaan ei voi kehittyä kyllin laajaksi eikä päättyä voittoon niin kauan kuin ei ole kukistettu proletariaatin aikaisempia historiallisia vihollisia.

Sen vuoksi proletariaatin tärkeimpänä tehtävänä nykyyhetkellä on mitä täydellisimmän vapauden hankkiminen ja tilanherrain (maaorjuudellisen) maanomistuksen mitä perinpohjaisin hävittäminen. Vain sellaisessa toiminnassa, joka on täynnä vanhan, puolittain maaorjuudellisen yhteiskunnan demokraattista murskaamista, proletariaatti voi itsenäisenä luokkana täysin voimistua, voi täydellisesti erottaa omat erikoiset, s.o. sosialistiset tehtävänsä „koko oikeudettoman kansan” yhteisistä demokraattisista tehtävistä ja turvata itselleen parhaimmat edellytykset mitä vapaimpaan, laajimpaan ja voimaperäisimpään taisteluun sosialismin puolesta. Porvarillis-demokraattisen vapausliikkeen ollessa vielä kesken, kun sitä ei ole viety loppuun saakka, proletariaatti joutuu kuluttamaan paljon enemmän voimiaan yleisdemokraattisten, s.o. porvarillis-demokraattisten tehtävien kuin proletaaristen luokkatehtävien, s.o. sosialististen tehtävien ratkaisemiseen.

Mutta voiko sosialistinen proletariaatti suorittaa porvarillisen vallankumouksen itsenäisesti ja olla sen johtavana voimana? Eikö käsite porvarillinen vallankumous merkitse sitä, että sen voi suorittaa vain porvaristo?

Menshevikit kallistuvat usein tälle katsantokannalle. Mutta tuo katsantokanta on marxilaisuuden irvikuva. Porvarillinen — yhteiskunnallis-taloudelliselta sisällöltään porvarillinen — vapausliike ei liikkeellepanevien voimiensa puolesta ole sellaista. Sen liikkeellepanevinä voimina ei voi olla porvaristo, vaan proletariaatti ja talonpoikaisto. Miksi tämä on mahdollista? Siksi, että proletariaatti ja talonpoikaisto kärsivät maaorjuuden jätteistä vielä enemmän kuin porvaristo, ne tarvitsevat vieläkin kipeämmin vapautta sekä tilanherrojen harjoittaman sorron hävittämistä. Porvaristolle sitävastoin on täydellinen voitto vaarallista: proletariaatti tulee käyttämään täydellistä vapautta porvaristoa vastaan, ja sitä helpommin se sitä käyttää, mitä täydellisempi on vapaus, mitä perusteellisemmin on hävitetty tilanherrojen valta.

Siitä johtuu, että porvaristo pyrkii lopettamaan porvarillisen vallankumouksen puolitiehen, puolinaiseen vapauteen, sopimuksentekoon vanhan vallan ja tilanherrojen kanssa. Tämä pyrkimys perustuu porvariston luokkaetuihin. Se ilmeni jo vuoden 1848 Saksan porvarillisessa vallankumouksessa niin räikeästi, että kommunisti Marx suuntasi silloin proletarisen politiikan kärjen taisteluun „sovittelevaa” (Marxin sanonta) liberaalista porvaristoa vastaan ⁸⁶.

Meillä Venäjällä porvaristo on vieläkin pelkurimaisempaa, proletariaatti sen sijaan on paljon tietoisempaa ja paremmin järjestäytynyttä kuin Saksan proletariaatti v. 1848. Meillä porvarillis-demokraattisen liikkeen täydellinen voitto on mahdollinen vain vastoin „sovittelevan” liberaalisen porvariston tahtoa, vain siinä tapauksessa, jos demokraattisen talonpoikaiston joukot lähtevät proletariaatin mukana taisteluun täydellisestä vapaudesta ja kaikesta maasta.

Toinen Duuma on vahvistanut tämän arvion vieläkin havainnollisemmin. Nyt ovat talonpojatkin ymmärtäneet, että liberaalisia porvareita, kadetteja, on pidettävä oikeistolaisina, mutta talonpoikia ja työläisiä vasemmistolaisina. Tosin „trudovikit”, kansansosialistit ja eserrät horjuvat alituisesti porvariston ja proletariaatin välillä ja ovat vähän väliä osoittautuneet *tosiasiallisesti* liberaalien poliittisiksi *perässäkulkijoiksi*. (Äänestäminen Golovinin puolesta, „vaitiolotaktiikka”, suostuminen siihen, että budjetti annetaan valiokuntaan y.m., j.n.e.⁸⁷) Nuo horjahtelut eivät

ole satunnaisia. Ne johtuvat pikkuporvariston luokkaluonteesta.

Miksi kadetteja on pidettävä oikeistolaisina sellaisessa polttavassa kysymyksessä kuin on maakysymys? Siksi, että kadettien agraaripolitiikka on itse asiassa *tilanherrain* politiikkaa. Kadettilainen „pakollinen luovutus” on tosiasiallisesti sitä, että *tilanherrat pakoittavat talonpojat suorittamaan häviöön saattavia* lunastusmaksuja, sillä todellisuudessa *tilanherrat tulevat määrittelemään* sekä lunastusmaksujen että verojen suuruuden: paikkakunnilla tulee tilanherroilla ja virkamiehillä olemaan enemmistö maakomiteoissa (ensimmäisessä Duumassa kadetit vastustivat maakomiteoiden valitsemista yleisellä äänestyksellä), ja yleisvenäläisessä keskuslainsäädännössä tulevat tilanherrat pitämään yliherruutta Valtakunnan neuvoston y.m. kautta. Kadettien „liberalismi” on porvarillisen asianajajan liberaalisia, asianajajan, joka *hieroo sovintoa* talonpojan ja tilanherran välillä ja hieroo sitä *tilanherran eduksi* *.

Siirrymme toiseen kysymykseen. Kadetit ja oikeistolaiset ovat Duumassa enemmistönä. „*Kuinkas siitä selviydytään?*” kysyy „Trudovoi Narod”. Vastaus on hyvin yksinkertainen: jotta „*siitä selviydyttäisiin*”, on nouseva duumalaista sanaharkkaa korkeammalle.

Se olisi välttämätöntä siinäkin tapauksessa, jos vasemistolaiset olisivat enemmistönä Duumassa, sillä Duumalla ei ole valtaa ja Valtakunnan neuvosto „*parantaa*” tilanherrojen eduksi *jokaisen* Duumassa hyväksytyin lakiluonnoksen. Se on välttämätöntä nytkin — välttämätöntä objektiivisen historian mielessä eikä subjektiivisen puoluekantaisuuden mielessä: *ilman sitä* maakysymys voidaan ratkaista *vain* tilanherrojen eduksi.

„Nashe Eho” № 7,
huhtikuun 1 pnä 1907

Julkaistaan „Nashe Eho” lehden
tekstiin mukaan

* Lisäksi mainitsemme sen „Retshlissä” olleen lauseen johdosta, että kadettien tilanherramaisesta luonteesta voidaan puhua vain joukkokokouksissa, seuraavaa: tunnetun kirjan „II Valtakunnanduuman jäsenet” (Pietari, 1907) mukaan olemme laskeneet selviä kadetteja olevan 79, ja heidän joukossa on 20 *tilanherraa*. Mainitsemme *Tutshkovin, Boguslavskin, Bytshkovin, Bakuninin, Roditshevvin, Bogdanovin, Salazkinin, Tatarinovin, Stahovitshin, Ikonnikovin, Saveljevin, Dolgorukovin, Tshelnokovin, Golovinin*, molemmat *Pereshiniit, Volotskin, Jordanskin, Tshernosvitovin*. Alleviivatut ovat aatelismarsalkkoja, maapiiripäällikköjä ja zemstvohallintojen puheenjohtajia.

ANEEMINEN DUUMA ELI ANEEMINEN PIKKUPORVARISTO

Kadeteista vasemmalla olevien päivälehtien luku kasvaa vähitellen. Duuman vasemmisto-osan, kadettien ja sosialidemokraattien välillä olevan osan ääni käy kuuluvammaksi.

Uutuutena ilmestyi „kansansosialistien” päivälehti. Heidän sanomalehdelleen „Obshtshestvennoje Delo” (sunnuntaina, huhtikuun 1 pnä) on heti alusta alkaen mitä suurimmassa määrin ominaista ja kuvaavaa valitteleva, surkutteleva ja katuva äänensävy.

Mitä he valittelevat? Sitä, että Duuma on „aneeminen” (s.o. meidän kielemme sanoen vähäverinen ja hintelä).

Mitä he surkuttelevat? Sitä, että tunnus „varjelkaa Duumaa” on kauan ollut vallitsevana.

Mitä he katuvat? Sitä, että ovat myötävaikuttaneet kadettien taktiikkaan.

Tosin tuo katumus on kaukana täydellisestä, todellisesta, vilpittömästä katumuksesta,— siitä katumuksesta, joka tunnetun lauselman mukaan on puolet parannuksesta. „Kansansosialistien” katumus on niin vilpillistä, että he jo ensimmäisessä katumusnumerossaan vastaavat meille kiukkuisella hyökkäyksellä, että muka me, bolshevikki-sosialidemokraatit, „ratkaisemme erimielisyyksiä nimittelemällä vastustajaamme moukaksi, raukaksi” j.n.e., että me „*tosiasiassa epätäsmällisesti*” panemme vastustajamme kontolle „sovittelutielle astumisen”.

Emme tietenkään haluaisi vaivata lukijaa tuolla narodnikkien katumuksen vilpittömyyttä koskevalla kysymyksellä, ellei tuo kysymys olisi mitä kiinteimmin ja välittömimmin sidottu niihin kysymyksiin, joilla on ratkaiseva merkitys

koko toisen Duuman arvioinnissa,— enemmänkin: koko Venäjän vallankumouksen arvioinnissa.

Narodnikit muodostavat kolme duumaryhmää, jotka ovat solidaarisia monissa peruskysymyksissä, harjoittavat enemmän tai vähemmän yksimielistä yhteistä politiikkaa ja heijastavat tavalla tai toisella Venäjän kansan suurten joukkojen etuja ja katsomuksia.

Tässä edustajakategoriassa on eniten talonpoikia, ja tuskinpa voidaan väittää sitä vastaan, että talonpoikaiston laajat joukot ovat täsmällisimmin ilmaisseet tarpeensa (ja ennakkoluulonsa) nimenomaan tämän eikä minkään muun duumaedustajain kategorian kautta. Siis kysymys narodnikien politiikasta Duumassa on yhteydessä kysymykseen talonpoikaisjoukkojen politiikasta, sillä ilman talonpoikaisjoukkojen osallistumista ei voi olla puhuttakaan vapausliikkeen voitosta.

Kansansosialistit puhuvat ilmeistä ja räikeää valhetta, että sosialidemokraatit muka ratkaisevat erimielisyyksiä soimauksilla tai syyttämällä valheellisesti trudovikkeja (s.o. narodnikkeja) sovittelusta. Se ei ole totta, herrat, sillä *jo heti* toisen Duuman toiminnan *alussa*, riippumatta lainkaan narodnikeista ja taistelusta heitä vastaan, sosialidemokraatit *esittivät* sen surullisenkuuluisaa „varjelkaa Duumaa”-tunnusta koskevan arvion, johon te nyt olette hoiperrellen yhtymässä.

„„Varjelkaa Duumaa!” — kirjoitti kollegamme N. R.⁸⁸ helmikuun 21 päivänä — kas siinä kehoitus, jonka saa alinoma kuulla porvarillisten valitsijain suusta ja jota porvarillinen lehdistö, ei ainoastaan kadettilainen, vaan myös „vasemmistolainen” — „Tovarishtsh” lehden tapainen — lehdistö toistelee... Hallitus ja mustasotnialais-lokakuulainen lehdistö ovat jo aikoja sitten paljastaneet Duuman varjelemisen salaisuuden. Duumaa on helppo varjella, jos se on „toimintakykyinen” ja „lainkuuliainen”, s.o. jos se lankeaa orjamaisesti polvilleen hallituksen edessä eikä uskalla ryhtyä mihinkään sen suurempaan kuin esittää arkoja pyyntöjä ja nöyriä anomuksia. Duumaa on helppo varjella, jos se pettää koko kansan vapauttamisen asian ja uhraa sen mustasotnialaiskoplalle. Ainoastaan siinä tapauksessa voidaankin säilyttää Duuma vallan jäädessä entisiin käsiin. Tämän pitää olla selvää kaikille, tätä ei saa unohtaa. Mutta saako Duumaa suojella petoksen hinnalla! Tähän kysymykseen sosialidemokratia vastaa avoimesti ja selvästi: ei milloinkaan! Petollista Duumaa proletariaatti ja talonpoikaisto eivät tarvitse. Iimankos moskovalaiset talonpojatkin kirjoittivat edustajalleen antamassaan evästyksessä: „Vaikka laskekoot teidät hajalle, mutta kansan tahtoa älä petä”. Jos Duuma alkaa huolehtia pääasiassa siitä, ettei ärsytettäisi hallitusta, niin se menettää kansan luottamuksen eikä täyt

tehtävänsä: ei myötävaikuta mahdollisuuksien mukaan kansanjoukkojen järjestämiseen taantumuksen nujertamista ja vapausliikkeen voittoon viemistä varten... Vain voimakkaita pelätään. Ja vain voimakkaita kunnioitetaan. Hysteeriset huudot: „varjelkaa Duumaa” alentavat vapaan kansan ja sen valtuutettujen arvoa”.

Tämä on kirjoitettu *seuraavana päivänä* toisen Duuman avaamisen jälkeen. Ja eikös olekin kirjoitettu selvästi!

Narodnikit, jotka sekä kirjallisuudessaan että yleisessä politiikassaan ja Duumassa edustavat pikkuporvariston eri kerrosten, pienisäntien (kaupungissa ja varsinkin maaseudulla, s.o. talonpoikien) etuja, ovat nyt alkaneet ymmärtää, että sosialidemokraatit ovat puhuneet totta. Tapahtumat ovat *todistaneet* politiikkamme oikeaksi.

Mutta ettemme „saapuisi liian myöhään”, ettemme muuttuisi „mattimyöhäisiksi” poliitikoiksi, ei riitä se, että otamme oppia tapahtumista. On *ymmärrettävä* tapahtumain kulku, käsitettävä *tärkeimmät* luokkien väliset suhteet, jotka *määräävät* eri puolueiden ja koko Duuman politiikan.

„Varjelkaa Duumaa” on kadettilaista politiikkaa ilmentävä kadettilainen tunnus. Mikä on sen ydinsisältönä? Sopimuksenteko taantumuksen kanssa kansan vaatimuksia vastaan. Missä tuo sopimus ilmenee? Alistumisessa sellaisille laitoksille ja sellaisiin toimintapuitteisiin, jotka taantumus on säätänyt. Vapausvaatimusten ja kansan vaatimusten muuttamisessa mitättömän pieniksi, viheliäisiksi vale-„reformeiksi”, jotka *sopivat* noihin puitteisiin. Minkä tähden sosialidemokraatit nimittävät tuota liberaalien politiikkaa petturipolitiikaksi? Sen tähden, että kaikkien epäonnistuneiden porvarillisten vallankumousten tappio on aina ollut mahdollinen ainoastaan sen vuoksi, että liberaalit ovat tehneet sopimuksen taantumuksen kanssa, t.s. ne ovat *tosiasiallisesti* siirtyneet kansan vapauden puolelta taantumuksen puolelle. Liberaalinen reformismi vallankumouksessa on kansan vapauden pettämistä. Ja tuota reformismia ei ole aiheuttanut sattuma, vaan kansaa ja erittäinkin työväenluokkaa *pelkäävän* porvariston ja tilanherrojen erään osan luokkaedut.

„Varjelkaa Duumaa” — tällä tunnuksella on merkitystä juuri siksi, että se ilmaisee selvästi tuon petturipolitiikan *yleisen* linjan. Sen eri ilmauksia ovat: *vaitiolotaktiikka* vastauksena julistukseen, elintarvike- ja työttömyysvaliokunnan tehtävien tyypistäminen, puheiden karsiminen Duu-

massa, Duuman vaihtaminen valiokuntiin, budjetin antaminen valiokuntaan y.m.

Narodnikit, pikkuporvariston edustajat, *ovat tukeneet ja tukevat* tuota kadettien politiikkaa. Narodnikit äänestivät Golovina sen sijaan, että olisivat pidättäytyneet. Narodnikit ottivat osaa viheliäiseen „vaitiolotaktiikkaan”, samoin kansansosialistit *ja eserrät myös*. Vasta sosialidemokraattien toistuneen vaikutuksen ansiosta narodnikit *ovat alkaneet loitota* kadeteista. Mutta nytkin sekä trudovikit, kansansosialistit että eserrät horjuvat koko politiikassaan, *eivät käsitä tehtäviään* taistelussa kadetteja vastaan ja näiden paljastamisessa Duuman puhujalavalta.

Tuo horjunta on *pikkuporvariston aneemisuuden* seurausta.

Osittain vallankumouksesta väsyneen, osittain (yhteiskunnalliselta) olemukseltaan horjuvan ja epävakaa pikkuporvarin „aneemisuus” on perussyynä siihen, että „Duuma on aneeminen”. Ja me sanomme narodnikeille: peiliä ei ole syyttämisen...

Älkää olko aneemisia politiikassanne, katkaiskaa välinne suhteessa kadetteihin, kulkekaa päättäväisesti proletariaatin mukana, Duuman *varjeleminen* jättäkää liberaaleille, mutta itse *varjelkaa* avoimesti, rohkeasti ja päättävästi vapausliikkeen etuja ja perinteitä — silloin teidän katumuksenne tulee todella olemaan „puolet parannuksesta”!

Kirjoitettu huhtikuun 2 (15) pnä 1907

*Julkaistu huhtikuun 3 pnä 1907
„Nashe Eho” lehden 8. numerossa*

*Julkaistaan lehden
tekstin mukaan*

VOITONRIEMUISAA TYPERYYTTÄ ELI KADETTIMIELISIÄ ESERRIÄ

Mainitsimme eilen, että Duuman toiminnan yhden kuukauden jälkeen narodnikit ovat nähtävästi havahtuneet ja alkaneet...— en sano: ymmärtää, mutta edes huomata, kuinka äärettömän halpamainen on kuulu kadettilainen tunnus: varjelkaa Duumaa. Osoitimme tätä koskevassa kirjoituksessa, että kadettilainen tunnus ei ole sattuma, vaan porvariston ja tilanherrain syvien luokkaetujen määräämän politiikan ilmaus*.

Tänään (3 pnä huhtikuuta) kadettien pää-äänenkannattaja „Retsh” on omistanut pääkirjoituksensa tälle kysymykselle. „Viime päivinä ilmestyneiden vasemmistolaislehtien jyrkät vastalauseet „varjelkaa Duumaa”-taktiikkaa vastaan”, sanotaan kadettilaisessa pääkirjoituksessa, „ovat melko huolestuttavia oireita”.

Niin, niin. Olemme iloisia siitä, että kadetitkin ovat huomanneet narodnikkien katuvaan „Duuman varjelemista”. Siis eilinen havaintomme ei ole erehdys. Siis pikkuporvariston keskuudessa on todellakin *virtaus* liberaalisten tilanherrojen puolelta työväenluokan puolelle. Onneksi olkoon!

Kadettilainen „Retsh” ylistelee „Duuman varjelemisen” taktiikkaa sellaisilla lauselmilla, jotka pitäisi ikuistaa typeryyden kukkasina. Kuulkaahan vain: „kun kerran Duuma elää, niin sehän onkin *teidän* (opposition) ponnistustenne tarkoituksellinen aikaansaannos. Se on ensimmäinen kou-raantuntuva tulos teidän tahtonne sekaantumisesta tapahtumiin. Tuo tosiasioiden *puuttuminen* onkin jo sinänsä

* Ks. tätä osaa, ss. 322—325. *Toim.*

erittäin tärkeä tosiasia, se onkin teidän hahmottelemanne ja läpiviemänne suunnitelman toteuttamista”.

On sääli, ettei Shtshedrin elänyt Venäjän „suureen” vallankumoukseen saakka. Hän olisi varmaankin lisännyt „Golovljovien herrasväkeen” uuden luvun, olisi kuvannut Judushkan, joka rauhoittelee ruuskittua, pieksettyä, nälkäistä ja orjuutettua talonpoikaa: vai odotat sinä parannusta? Vai olet pettynyt, kun nälkään, kansan ampu-misiin, raippaan ja nagaikkaan perustuvassa järjestelmässä ei ole tapahtunut mitään muutosta? Vai sinä valitat, että „puuttuu tosiasioita”? Kiittämätön! Juuri se, että puuttuu tosiasioita, onkin mitä tärkein tosiasia! Se, että Lidvalit isännöivät kuten ennenkin, että talonpojat napisematta alis-tuvat ruuskittavaksi eivätkä viehätty vahingollisiin haa-veiluihin „taistelun runollisuudesta”, se onkin tarkoituk-sellinen tulos sinun tahtosi sekaantumisesta asiaan.

Mustasotnialaisia on vaikea vihata: tunne heitä kohtaan on jo sammunut, kuten kerrotaan sen sammuvan sodassa monen monien taistelujen jälkeen, kun on pitkän ajan kuluessa totuttu ampumaan ihmisiin ja oltu räjähtelevien kranaattien ja vinkuvien kuulien keskellä. Sota on sotaa,— ja mustasotnialaisia vastaan käydään avointa, yleistä, *totuttua* sotaa.

Mutta kadettilainen Judushka Golovljov voi herättää polttavan vihan ja ylenkatseen tunteen. Sillä tätä „liberaa-lista” tilanherraa ja porvariston asianajajaa kuunnellaan, yksinpä talonpojatkin kuuntelevat häntä. Hän se todella hämää kansan silmät, todella tylsentää mielen!..

Krushevaneja vastaan *ei voida* taistella sanoilla, kynän avulla. Heitä vastaan täytyy taistella muilla keinoilla. Sanalla, kynällä taistelemisen vastavallankumousta vas-taan merkitsee ennen kaikkea ja ensikädessä sitä, että paljastetaan ne inhoittavat tekopyhät, jotka „kansanvapau-den” nimessä, „demokratian” nimessä ylistelevät poliittista lamaannusta, kansan vaitioloa, poroporvariksi muutetun kansalaisen aristuneisuutta, „tosiasioiden puuttumista”. On taisteltava näitä liberaalisia tilanherroja ja porvariston asianajajia vastaan, jotka ovat täysin tyytyväisiä siihen, että kansa on vaiti ja että he voivat rankaisematta, mitään pelkäämättä pöyhistytyä „valtiomiehiksi” ja ruiskuttaa rauhoituspalsamia niiden päälle, jotka ilmaisevat „tahditto-masti” suuttumustaan vastavallankumouksen herruuteen.

Voidaanko sitten rauhallisesti kuunnella ja jättää purevaa vastausta vaille seuraavanlaiset puheet:

„Sitä päivää, jolloin väittelyt Taurian palatsissa alkavat tuntua yhtä välttämättömältä jokapäiväiseltä asialta kuin päivällisen syönti päivällä ja teatteriin meno illalla, jolloin päivän ohjelma ei tule kiinnostamaan kaikkia yhdessä, vaan yksiä tai toisia erikoisesti (!!), jolloin yleispoliittiset väittelyt tulevat olemaan poikkeustapauksia ja aiheettoman kaunopuheisuuden harjoitukset käyvät tosiasiallisesti mahdottomiksi, koska ei ole kuuntelijoita,— sitä päivää voidaan tervehtiä Venäjän edustuksellisen hallitusmuodon lopullisen riemuvoiton päivänä”.

Sinäkö taas, Judushka! Siitä päivästä, jolloin piestävät eivät „väittele”, vaan ovat vaiti menettäen tajuntansa, jolloin tilanherroille on vanha tilanherravalta („liberaalisilla” reformeilla *vahvistettuna*) yhtä turvattu kuin liberaalisille Judushkoille on turvattu päivällä päivällinen ja illalla teatteri,— siitä päivästä tulee „kansanvapauden” lopullisen riemuvoiton päivä. Siitä päivästä, jolloin vastavallankumous pääsee lopullisesti voitolle, tulee perustuslain lopullisen riemuvoiton päivä...

Niin on ollut aina, kun porvaristo on pettänyt Euroopassa. *Niin tulee olemaan...* herrat, tuleeko niin olemaan Venäjällä?

Judushkat yrittävät puhdistautua todistelemalla, että vasemmistopuolueidenkin keskuudessa on ollut ja on „varjelijemisen” kannattajia. Onneksi ei Judushkojen harhaan johtamien joukossa ole tällä kertaa sosialidemokraatti, vaan eserrä. Kadetit siteeraavat eräitä kohtia jonkun eserrän Tampereella pitämästä puheesta, jossa tämä kehoittaa „yhteistoimintaan” kadettien kanssa ja väittää, ettei taistelu kadetteja vastaan ole tarpeellista eikä aika ole siihen sopiva.

Me emme ole tutustuneet tuohon puheeseen emmekä tiedä, siteeraako „Retsh” sitä oikein.

Mutta me olemme tutustuneet eserrien viimeksi pidetyn edustajakokouksen päätöslauselmaan emmekä erilliseen puheeseen,— ja tuo päätöslauselma *todellakin ilmentää* pikkuporvarin tylsistymistä, pikkuporvarin, jonka liberaalinen Judushka on puheillaan pettänyt.

Tuo päätöslauselma on julkaistu sosialistivallankumouksellisten puolueen virallisessa äänenkannattajassa ⁸⁹ (№ 6 maaliskuun 8 pttä 1907), ja osoittautuu, että vanhat, helmi-

kuussa siitä otetut lainaukset on esitetty sanomalehdissä oikein. Siinä todellakin sanotaan aivan selvästi: „edustajakokous (eserrien puolueen edustajakokous) on sitä mieltä, että jyrkkä puolueryhmiin jakaantuminen Duumassa, jokaisen eri ryhmän esiintyessä eristetyksi ja ryhmien välisen taistelun ollessa kärkevää, voisi kokonaan halvaannuttaa oppositioenemmistön toiminnan ja siten saattaa työtätekevien luokkien silmissä itse kansanedustuksen aatteen huonoon valoon”. Jo silloin (helmikuun 22 pnä) „Retsh” ylisteli tuota typeryyttä. Me sen paljastimme silloin (helmikuun 23 pnä), osoitimme edustajakokouksen tuollaisen päätöslauselman pikkuporvarillisen alkuperän ja liberaalipetturimaisen merkityksen*.

Tuleeko joku eserräläinen johtaja poliittisesti murhatuksi Juudaksen suudelmalla, se ei meitä kiinnosta. Mutta eserrien edustajakokouksen *kadettihenkistä päätöslauselmaa* on tuhat kertaa selitettävä työläisille — varoittaaksemme horjuvia sosialidemokraatteja, katkaistaksemme kaikkinaiset yhteydet proletariaatin ja vallankumoukselliseksi tekeytyvien eserrien väliltä.

Kirjoitettu huhtikuun 3 (16) pnä 1907

*Julkaistu huhtikuun 4 pnä 1907
„Nashe Eho” lehdessä 9. numerossa*

*Julkaistaan lehdessä
tekstin mukaan*

* Ks. tätä osaa, ss. 151—154, *Toim.*

SOSIALIDEMOKRAATTINEN RYHMÄ JA HUHTIKUUN 3. PÄIVÄ DUUMASSA

Täytyy palata välikohtaukseen, joka syntyi Valtakunnanduomassa sen yhteydessä, kun esitettiin välikysymys Riian vankilassa suoritetuista murhista ja kidutuksista sekä 74 henkilön asettamisesta syytteeseen kenttöoikeudessa. Täytyy palata, sanomme me, muun muassa sen vuoksi, että „Narodnaja Duma” katsoi jostain syystä tarpeelliseksi hämätä tapahtuman todellisen sisällön ja siten se vain syventää sitä peräti epäsuotuisaa vaikutelmaa, jonka sosialidemokraattisen duumaryhmän edesottamukset tässä kysymyksessä aiheuttavat.

Tosin „Narodnaja Dumakin” sanoo tästä välikysymysten ensimmäisestä päivästä Duumassa, että „ensimmäinen yritys meni myttyyn”; tosin „Narodnaja Duma” viittaa tämän johdosta siihen, että „duumaryhmät eivät ole vielä riittävästi sopeutuneet parlamenttimaaperään”, mutta kysymys ei ole siitä. Me arvelemme, että sosialidemokraattinen ryhmä ei osoittanut tässä *parlamentaarista*, vaan puhtaasti *poliittista* kokemattomuutta. Vika ei ole siinä, että sosialidemokraattinen ryhmä takertuu toisinaan yksiin tai toisiin „virallisiin ansoihin” („Narodnaja Duman” sanat), vaan siinä, että se toisinaan luovuttaa aivan turhaan asemansa, ei vie hyvin aloitettua taistelua loppuun saakka eikä *varmenna* samaansa voittoa, vaikka se olisi täysin mahdollista.

Niin tapahtui hallituksen julistukseen vastattaessa, kun sosialidemokraattinen ryhmä luovutti aivan turhaan enemmän kuin puolet voitostaan... hra Stolypinille, niin tapahtui huhtikuun 3 päivänä Riian kauhuja koskevan välikysymyksen yhteydessä.

Kadetit ovat kiireellisiä välikysymyksiä vastaan; se on aivan luonnollista: kiireellinen välikysymys, ja vieläpä sellaisesta asiasta kuin hallituksen kenttäoikeuksien taistelusta kansaa vastaan, sisältää aina „mielenosoituksellisten esiintymisten” aineksia, ministereihin kohdistuvan painostuksen aineksia. Kiireellinen välikysymys tällaisesta asiasta on epäilemättä eräs niistä „tosiasioista”, eräs niistä Duuman „teoista”, jotka eivät sovellu tavalliseen „päivälliseen päivällä” tai „teatteriin illalla”, joiden tasolle lakeijamainen „Retsh” lehti haluaisi niin mielellään itse Duumankin asettaa. Mutta onkohan mahdollista, että tuo kadettilaisen mätänemisen myrkkä pystyisi vaikuttamaan Duuman vasemmistoonkin, aina sosialidemokraattista ryhmää myöten?! Sitä me emme salli, mutta kuitenkin...

— Ei tarvita *kiireellistä* välikysymystä, puhui hra Roditshev lakeijamaisesti puhujakorokkeelta, kiireellinen välikysymys voi tässä tapauksessa loukata ministerien itserakkautta.

Moiset puheet kadettilaisen Mirabeau'n suusta, Mirabeau'n, joka niin hartaasti täyttää „tas de blagueurs” * edustajan osaansa Duumassa, eivät lainkaan hämmästytä meitä.

Ja edustaja Dzhaparidze (sosialidemokraatti) vastasi Roditsheville mainiosti: „kun pyövelin käsi nousee uhrin ylle”, muistutti hän pokkuroiville kadeteille, „niin me olemme velvollisia sanomaan sanamme”.

Sitten astuu puhujalavalle Kuzmin-Karavajev ja lukee sähkeen, jonka hän oli saanut Riiasta sikäläiseltä satraapilta Möller-Zakomelskilta, siltä samalta Möller-Zakomelskilta, jonka nimellä äidit Siperiassa vielä nykyäänkin peloittelevat lapsiaan. Sähke on sanomattoman julkea, täynnä mitä karkeinta pilkantekoa: „...Riiassa ei ole ollut aihetta asettaa syyteeseen 74, 70 eikä edes 4 henkilöä; toistaiseksi ei ole ketä pelastaa”.

Tämän sähkeen vastakohtaksi edustaja Aleksinski esitti Riian edistysmielisiltä valitsijamiehiltä saadun sähkeen, jossa tiedoitettiin, että kenttäoikeuteen vetämistä valmistellaan.

Ja edustaja Aleksinskin jälkeen, joka täysin perustellusti vaati kuitenkin välikysymyksen kiireellistä käsittelyä,

* Lavertelljakopla.

kiireellisyysvaatimukseen yhtyivät Työryhmä ja sosialistivallankumouksellisten ryhmä.

Silloin *kadetit alkoivat perääntyä*. Pergament ei edes esittänyt perusteluja, hän *pyysi* Duuman vasemmistoa luopumaan kiireellisyysvaatimuksesta ja ehdotti *välirikysymysvaliokunnan nimessä*, että tämä välirikysymys ratkaistaisiin valiokunnassa vuorokauden kuluessa. Kunhan vain muka luovutte kiireellisyysvaatimuksesta!

Puheenvuoron ottaa äitelän mystillinen Bulgakov, ja tuon saman kiireellisyysvaatimuksesta luopumisen nimessä hän pyytää, ettei tähän kysymykseen tuotaisi puoluekiikhoa. Hra Bulgakovin pitäisi ennen kaikkea selittää puoluekumppaneilleen, että tällaisissa asioissa orjamielisyys on vähemmän sallittua kuin joissain muissa kysymyksissä ja *luonnollisesti* vie aina puoluekiikhon *purkauksiin*, jotka eivät ole toivottavia kenellekään.

Bulgakovin jälkeen tulee Kiesewetter ja uusi askel vasemmiston puoleen, uusi pikku myönnytys. Kiesewetter ehdottaa, että välirikysymys annettaisiin valiokuntaan sillä ehdolla, että se täyttäisi tehtävänsä „*ensi vuorossa*”.

Delarov puhuu kansansosialistien nimessä kiireellisyyden puolesta.

Toisin sanoen koko vasemmisto esiintyi kadetteja vastaan Duumassa harvinaisella yksimielisyydellä. Kävi yhä selvemmäksi, että kysymys on poliittinen, että kadettien lakeijamaisuutta vastaan aloitettu taistelu voidaan ja täytyy viedä loppuun saakka. Lukekaa A. Stolypinin „Huomautuksia” huhtikuun 4 päivän „Novoje Vremjasta”. Kuinka hän ylisteleekään kadettipuoluetta! Kuinka hän hyökkäileekään liittolaisiaan — „oikeistolaisia” vastaan saadakseen heidät lopultakin käsittämään, että sellaisissa tapauksissa ei pidä esiintyä niin jyrkästi, ei pidä peloitella kadetteja pois siltä sovittelutieltä, jota he nyt kulkevat! „Vilpittömiltä ja vakavilta”, suvaitkaa huomata, kuulostavat hra Stolypinista nuo senpäiväiset „kadettien puheet”!

Ja sitten, kun voitto oli sosialidemokraattisen ryhmän käsissä, Tsereteli nousi ja ilmoitti, että ryhmä peruuttaa ehdotuksensa välirikysymyksen kiireellisyydestä. Miksi? millä perusteella? Ei ollut kerrassaan mitään syytä olettaa, että valiokuntaan annettu välirikysymys vaikuttaa tehokkaammin kuin kiireellinen välirikysymys. Sitä ei tietenkään kukaan rohkene väittää.

Tseretelin ilmoitus oli kaikkea perustaa vailla. Se oli samaa kuin itsensä ruoskiminen sanan täydessä merkityksessä. Huhtikuun 3 päivää ei voida merkitä sosialidemokraattisen ryhmän aktiivaan. Eikä tässä ole kysymys, toistamme, *parlamentaarisesta* kokemattomuudesta. Tässä on kysymys siitä sosialidemokraattisen ryhmän poliittisesta velttoudesta, epäröinnistä, jota on ilmennyt jo useita kertoja ja joka niin kovin häiritsee tuota ryhmää asettumasta Duumassa koko Duuman vasemmiston todelliseksi johtajaksi. Ei pidä sulkea silmiä näkemästä tätä seikkaa, on pyrittävä vapautumaan siitä!

Kirjoitettu huhtikuun 4 (17) pñä 1907

*Julkaistu huhtikuun 5 pñä 1907
„Nashe Eho“ lehden 10. numerossa*

*Julkaistaan lehden
tekstin mukaan*

VENÄJÄN VALLANKUMOUKSEN VOIMA JA HEIKKOUS

I

Tämänniminen kirjoitus eilisessä „Narodnaja Duma” lehdessä on näyte sosialidemokraattien keskuudessa esiintyvien todella periaatteellisten erimielisyyksien rauhallisesta, selvästä ja yksinkertaisesta esittämisestä. Tällä perustalla väittelemine on siinä määrin miellyttävää ja hyödyllistä kuin on epämiellyttävää ja mahdotonta vastata „Privet'in”⁹⁰ tai „Otgoloski'n” hysteriaan.

Käykäämme siis asiaan. Erimielisyyksiä aiheuttaa kadeteista ja narodnikeista annettu arvio. „Narodnaja Duma” aivan oikean mielipiteen mukaan erimielisyydet kadettien suhteen rajoittuvat kysymykseen siitä, *ketä he edustavat*. „Pääasiassa kaupunkien keski- ja pikkuporvaristoa”, vastaa „Narodnaja Duma”. „Sellaisten puolueiden taloudellisena perustana”, sanotaan bolshevikkien päätöslauselmassa, „on osa keskitason tilanherroista ja keskiporvaristosta, erikoisesti porvarillinen intelligenssi, samalla kun osa kaupunkien ja maaseudun demokraattisesta pikkuporvaristosta kulkee vielä näiden puolueiden perässä vain tottumuksesta ja suorastaan liberaalien pettämänä” *.

On selvää, että menshevikit arvostavat kadetteja optimistisemmin kuin me. He hämäävät tai kieltävät kadettien yhteyden tilanherroihin, me taas korostamme sitä. He korostavat kadettien yhteyttä kaupunkien demokraattiseen pikkuporvaristoon, me pidämme tuota yhteyttä hyvin heikkona.

* Ks. tätä osaa, s. 123. *Toim.*

Mitä tulee tilanherroihin, niin „Narodnaja Duma” julistaa naiiviksi „Nashe Ehon” 7. numerossa julkaistun päätelmämme, jossa me määrittelimme kadettien *nykyisessä* eikä *edellisessä* (se on „Narodnaja Duman” virhe) duumaryhmässä olevan 20 tilanherraa*. Miljonäärejä ja siviilikenraaleja on yksinpä sosialidemokraattienkin keskuudessa, ivailee „Narodnaja Duma”.

Köykäistä ivaa! Kaikkihan käsittävät, että Singerit, Aronsit, Nalivkinin ovat porvariston puolelta proletariaatin puolelle tapahtuvan henkilökohtaisen siirtymisen ilmauksia. Aiotteko siis, herrat, vakavasti väittää, että 20 tilanherraa (79:stä luetellusta kadettiryhmän jäsenestä, s.o. *neljäsosa*) kulkee henkilökohtaisesti 60 porvarillisen intelligentin perässä eikä päinvastoin?? Aiotteko väittää, että tilanherra toteuttaa liberaalisten intelligenttien politiikkaa, eivätkä liberaaliset intelligentit tilanherrain politiikkaa?? Teidän pilanne Singeriin ja tov. Nalivkiniin nähden on herttaista pilaa toivottoman asenteen hämäämistarkoituksessa, ei sen enempää.

Kadettien duumaryhmän kokoonpano ei tietenkään ole tärkein todiste, vaan ainoastaan symptomi. Tärkeimpänä todisteena on ensinnäkin tilanherraliberalismin historia Venäjällä (sen on „Narodnaja Dumakin” tunnustanut); toiseksi — ja se on pääasia — kadettien *nykyisen* politiikan erittely. „Kadettien agraaripolitiikka on *itse asiassa* (pankaa tämä merkille) tilanherrain politiikkaa” („Nashe Eho” № 7). „Kadettien „liberalismi” on porvarillisen asianajajan liberalismia, asianajajan, joka hieroo sovintoa talonpojan ja tilanherran välillä ja hieroo sitä tilanherran eduksi” (sama)**.

Tähän „Narodnaja Duman” perusteluun ei kannata vastata.

Edelleen. Millä *todistetaan* kadetti puolueen luokkayhteys kaupunkien demokraattiseen pikkuporvaristoon? Vaalitilastoilla. Kaupungit valitsevat eniten kadetteja. Se on totta. Mutta se ei kelpaa todisteeksi. Ensinnäkään meidän ääni-oikeutemme *ei* anna etusijaa kaupunkiporvariston *demokraattisille* kerroksille. Kaikille on tunnettua, että kansankokoukset ilmaisevat *tarkemmin* „kaupunkien

* Ks. tätä osaa, s. 321. *Toim.*

** Ks. tätä osaa, ss. 320—321. *Toim.*

demokraattisen pikkuporvariston” katsomuksia ja mielialaa. Toiseksi, suurkaupunkien kaupunkikuuriassa kadetit ovat voimakkaampia ja vasemmistolaiset heikompia kuin pikkukaupunkien kaupunkikuuriassa. Sitä osoittaa valitsijamies-tilasto. Ja siitä seuraa, että kadetit eivät ole demokraattista pikkuporvaristoa, vaan liberaalista keskiporvaristoa. Mitä suurempi on kaupunki, sitä räikeämpi on proletariaatin ja porvariston välinen antagonismi, sitä voimakkaammin esiintyvät kadetit kaupunki- (porvariston) kuuriassa vasemmistolaisia vastaan. Kolmanneksi, 22 suurkaupungissa, joissa oli vasemmistoblokki, oikeistolaiset saivat 17.000 ääntä, lokakuulaiset — 34.000, kadetit — 74.000 ja vasemmistolaiset 41.000 ääntä. Kadeteilta saatiin pois *yhdellä kertaa* niin paljon ääniä vain siksi, että kadetit *eivät* ole demokraatteja. Liberaaliset asianajajat ovat kaikkialla maailmassa pettäneet demokraattista pikkuporvaristoa, mutta sosialistit ovat paljastaneet heidät.

„Onko totta”, kysyy „Narodnaja Duma”, „että meidän keskitason porvaristo ja pikkuporvaristo ovat jo kiinnostuneita vallankumouksen tukahduttamisesta, nujertaakseen tätä porvaristoa välittömästi uhkaavan proletariaatin voiman?” — ja vastaa: „se ei tietenkään ole totta”.

Meidän katsantokantamme on tässä esitetty *kokonaan väärin*. Hyvät toverit, tuo ei enää ole periaatteellista polemiikkaa... Te itse tiedätte mainiosti, että me erotamme kadettien vastavallankumouksellisuuden lokakuulaisten vastavallankumouksellisuudesta; — että *pikkuporvaristoon* me emme suinkaan ulota syytöstä vastavallankumouksellisuudesta; — että meidän mielestämme kadettilaiset tilanherrat pelkäävät myöskin talonpoikia eivätkä ainoastaan työläisiä. Se ei ole vastaan väittämistä, vaan vääristelyä.

Vastaväitteenä on pidettävä „Narodnaja Duman” seuraavaa perustelua. Kadetit käyvät maltillisemmiksi ja taantumuksellisemmiksi silloin, kun vallankumous on laskuvaiheessa, eikä silloin, kun se on nousuvaiheessa, t.s. heikkoutensa eikä vastavallankumouksellisuutensa vuoksi. Kadettien taktiikka, kirjoittaa „Narodnaja Duma” kursii-villa, „*se ei ole vastavallankumouksellisen voiman taktiikkaa, se on vallankumouksellisen voimattomuuden taktiikkaa*”.

Siis kadetitkin ovat vallankumousmiehiä, mutta vain voimattomia. Mahdottoman järjetön johtopäätös. Tuollai-

seen huutavaan järjettömyyteen pääsemiseksi piti päätelmien teko aloittaa perusvirheestä. Perusvirheenä on kadettien tilanherraluonteen kieltäminen (*tilanherra* on Venäjällä vastavallankumouksellinen joko mustasotnialaisen ja lokakuulaisen tavoin tai kadetin tavoin) ja sen kieltäminen, että porvarillinen *intelligenssi* on enemmistönä kadettien keskuudessa. Korjattuamme nämä kaksi virhettä saamme oikean johtopäätöksen: *kadettien taktiikka on tilanherrain vastavallankumouksellisuuden ja porvarillisen intelligenssin voimattomuuden taktiikkaa*. Tilanherrat ovat vastavallankumouksellinen voima. Suurporvarit samoin. Porvarillinen intelligentti ja liberaalinen virkamies ovat näiden pelkurimaisia palvelijoita, jotka verhoavat vastavallankumouksen palveluksessa olemistaan „demokraattisella” ulkokultaisuudella.

Ei ole totta, että kadetit „oikeistolaistuivat” vasta silloin, kun vallankumous oli laskuvaiheessa, eikä silloin, kun se oli nousuvaiheessa. Toverit „*Narodnaja Dumasta*”, palauttakaa mieleenne „Natshalo”⁹¹. Palauttakaa mieleenne sen luonteiset kirjoitukset kuin „Witte on pörssin asiamies, Struve on Witten asiamies”. Ne olivat hyviä kirjoituksia! Hyvä oli aikakin... menshevikkien kanssa meillä ei silloin ollut erimielisyyttä kadettien arvioinnissa... Valaistaksemme oikealla tavalla kadettien suhdetta vallankumouksen nousuun tai vallankumouksen nousuihin, on sanottava: *kun vallankumous ilmaantuu kadulle, niin kadetti ilmaantuu ministerin eteiseen*.

Struve kävi Witten luona marraskuussa 1905. Joku kadeteista kävi jonkun mustasotnialaisen luona kesäkuussa 1906. Miljukov kävi Stolypinin luona tammikuun 15 p:nä 1907. Niin oli ja niin tulee olemaan...

* * *

Perustellessaan mielipiteitään kadettien suhteen taloudelliselta kannalta „*Narodnaja Duma*” päättelee:

„Koska Venäjän kaupungit ovat heikosti kehittyneitä ja koska kaupunkien teollisuudessa on vallitsevana suurteollisuus, niin meidän kaupunkilaisella keski- ja pikkuporvaristollamme on liian vähän vaikutusta maan yleiseen taloudelliseen elämään, jotta se voisi tuntea itsensä yhtä itsenäiseksi poliittiseksi voimaksi kuin tunsikin aikoinaan

englantilainen ja ranskalainen porvaristo"... Oikein hyvin ja aivan oikein sanottu. Mutta se *ei* koske *kadetteja*. Ja lisäksi siinä jo katoaa tyyten se muka marxilainen „kaupunkien edistysmielisen suur"-porvariston ja „maaseudun takapajuksen pikku"-porvariston vastakkain asettaminen, jolla menshevististä taktiikkaa on monta kertaa yritetty puolustaa... „Proletariaattia tämä porvaristo ei voi tehdä aseeseen, sillä proletariaatti taistelee jo oman, sosialidemokraattisen lippunsa alla..." Oikein!.. „Juuri siitä saavat alkunsa kaikki keski- ja pikkuporvariston horjahtelut, koko sen häilyväisyys taistelussa itsevaltiudellista maaorjuusjärjestelmää vastaan"... Sekin on totta, mutta se ei koske kadetteja, vaan *työ*puolueita ja -ryhmiä, jotka eivät nojaudu ainoastaan maaseudun, vaan myöskin kaupunkien pikku-porvaristoon!

...,Samalla kaupunkien porvarillisen demokratian suhteellisella heikkoudella on selitettävissä sekini, että heti, kun porvarilliset demokraattimme alkavat vasemmistolaisuutta, niin he kadottavat jalkojensa alta kaupunkilaisen maaperän ja alkavat vajota talonpoikaisten narodnikkilaiseen suohon".

Oikein! Tuhat kertaa oikein sanottu! Me emme uskaltaneet edes haaveilla siitä, että „Narodnaja Duma" noin täydellisesti vahvistaisi oikeaksi bolshevikkien taktiikan. „Hetimit, kun porvarilliset demokraattimme alkavat vasemmistolaisuutta, niin he muuttuvat narodnikeiksi". Juuri niin: *vasemmistolaiset* porvarilliset demokraatit — ne ovatkin narodnikkeja. Kadetit sen sijaan vain tekeytyvät demokraateiksi, mutta todellisuudessa he eivät lainkaan ole demokraatteja. Sen vuoksi, mikäli proletariaatti joutuu tekemään porvarillista vallankumousta yhdessä porvarillisen demokratian kanssa,— mikäli se joutuu toimimaan poliittisessa „blokissa" tämän sanan laajassa merkityksessä, sisällyttäen siihen ei ainoastaan vaalisopimuksia eikä ainoastaan parlamentaarisia sopimuksia, vaan myöskin yhteistoiminnan ilman mitään sopimuksia *vasemmistolaisen*, s.o. narodnikkilaisen pikkuporvariston kanssa, mustia vastaan ja kadetteja vastaan!

Quod erat demonstrandum — mikä olikin todistettava.

Seuraavalla kerralla keskustelemme „Narodnaja Duma" kanssa erikoisesti narodnikeista.

II *

Jos tunnustetaan, että „narodnikit ovat kadettien vasemmanpuoleisia naapureita”, että he „horjuvat alituisesti kadettien ja sosialidemokraattien välillä”, niin siitä välttämättä seuraa, että tunnustetaan bolshevikkien politiikka: on saatava narodnikit asettumaan sosialidemokraattien puolelle mustasotniaalaisia vastaan sekä kadetteja vastaan.

Tätä heidän omista tunnuksistaan johtuvaa kiertämätöntä johtopäätöstä menshevikit pyrkivät heikentämään tai kumoamaan viittaamalla siihen, että talonpoikaisto, joka on liberaaleja „*vallankumouksellisempi ja demokraattisempi*”, on samalla „taantumuksellisten sosiaalisten utopioiden läpätunkema” ja pyrkii „taloudellisella alalla kääntämään historian pyörän takaisinpäin”.

Tämä päätelmä, joka on sosialidemokraattisessa kirjallisuudessamme hyvin yleinen, sisältää suuren loogillisen ja historiallis-taloudellisen virheen. Arsinoita verrataan puutiin, socialistista vallankumousta koskevien talonpoikaistaateiden taantumuksellisuutta — liberaalisen politiikan taantumuksellisuuteen porvarillisessa vallankumouksessa.

Kun talonpojat sosialismin tehtävien suhteen kannattavat epäilemättä taantumuksellisia utopioita, niin liberaaliset porvarit *näiden* tehtävien suhteen kannattavat vuoden 1848 kesäkuun tai vuoden 1871 toukokuun tapaisia taantumuksellisia rankaisutoimenpiteitä.

Jos taas talonpoikaisto ja sen ideologit, narodnikit, *nykyisessä*, s.o. porvarillisessa vallankumouksessa harjoittavat liberaaleihin verrattuna taantumuksellista politiikkaa, niin marxilainen ei milloinkaan myönnä, että narodnikit ovat vasemmistolaisempia, vallankumouksellisempia, demokraattisempia kuin liberaalit.

On selvää, että tässä on jotain vinossa.

Vertaalkaa liberaalien ja narodnikkien agraaripolitiikkaa. Onko siinä nykyään taloudelliselta kannalta taantumuksellisia piirteitä? Pyrkimys maanhallinnan mobilisaation rajoittamiseen on kummallakin puolueella taantumuksellinen. Mutta kadettien agraaripolitiikan virkamiesmäinen luonne (tilanherroista ja *virkamiehistä* muodostettavat

* Koska hallitus on lakkauttanut „Narodnaja Duma”, niin jätämme, mikäli mahdollista, pois sen kanssa käytävän suoranaisen polemiikin ja pysähdymme siihen periaatteelliseen arvioon, jonka marxilaisuus on antanut narodnikkilaisuudesta.

maakomiteat) tekee sen taantumuksellisuuden *käytännössä* ja aivan heti paljon vaarallisemmaksi. Siis vertailu tältä kohdalta ei ole lainkaan hyödyksi liberaaleille.

Maankäytön „tasasuhtaisuus”... Pientuottajain tasavertaisuuden aate on taantumuksellinen, sillä se on yritys etsiä sosialistisen vallankumouksen tehtävien ratkaisua menneisyydestä eikä tulevaisuudesta. Proletariaatti tuo mukanaan yhteiskunnallistetun suurtuotannon sosialismin eikä pikkuisäntien tasa-arvoisuuden sosialismia. Mutta tämä sama tasavertaisuuden aate on porvarillis-demokraattisten tehtävien mitä täydellisimmin, johdonmukaisin ja jyrkin ilmaus. Niitä marxilaisia, jotka ovat tämän unohtaneet, voidaan neuvoa kääntymään Marxin „Pääoman” ensimmäisen osan ja Engelsin „Anti-Dühringin” puoleen. Tasavertaisuuden aate ilmentää kaikkein eheimmin taistelua kaikkia maaorjuuden jätteitä vastaan, taistelua tavaratuotannon mitä laajimman ja puhtaimman kehityksen puolesta.

Tämä meillä usein unohdetaan, kun puhutaan narodnikkilaisten „tasasuhtaisuutta” vaativien agraarilakiluonnosten taantumuksellisuudesta.

Tasavertaisuus ilmaisee vapaan kapitalismin ja tavaratuotannon ehtojen täydellisintä toteuttamista ei ainoastaan aatteellisesti. Myöskin aineellisesti, taloudellisten suhteiden alalla maanviljelyksessä, joka kasvaa maaorjuudesta, pientuottajain tasavertaisuus on kapitalistisen maatalouden mitä laajimman, täydellisimmän, vapaimman ja nopeimman kehityksen ehto.

Tuo kehitys on ollut käynnissä Venäjällä jo kauan. Vallankumous joudutti sitä. Koko kysymys on siinä, tuleeko tuo kehitys olemaan tyypiltään niin sanottua preussilaista (tilanherratalouden säilyttäminen ja knechtin orjuuttaminen, knechtin, joka maksaa nälkäpalstasta „oikeudenmukaisen hinnoittelun mukaan”) vai amerikkalaista (tilanherratalouden hävittäminen, kaiken maan siirtäminen talonpojille).

Se on koko porvarillis-demokraattisen vallankumouksemme peruskysymys, kysymys sen tappiosta ja voitosta.

Sosialidemokraatit vaativat kaiken maan siirtämistä talonpojille ilman lunastusmaksua, s.o. taistelevat päättäväisesti kapitalismin kehityksen jälkimmäisen, kansalle edullisen tyypin puolesta. Talonpoikien taistellessa maaorjuuttajatilanherroja vastaan on taistelussa maasta voi-

makkaimpana aatteellisena kiihokkeena tasavertaisuuden aate, — ja pientuottajien keskinäisen tasavertaisuuden luominen on maaorjuuden kaikkien ja kaikenlaisten jätteiden täydellisintä poistamista. Sen vuoksi tasavertaisuuden aate on talonpoikaisliikkeen vallankumouksellisin aate ei ainoastaan poliittiseen taisteluun kannustamisen mielessä, vaan myöskin siinä mielessä, että se kannustaa maatalouden taloudelliseen puhdistamiseen maaorjuuden jätteistä.

Mikäli narodnikit haaveilevat, että tasavertaisuus voi säilyä tavaratuotannon perustalla, että tämä tasavertaisuus voi olla sosialismia kohti käyvän kehityksen aineksena,— sikäli heidän katsomuksensa ovat virheellisiä ja heidän sosialisminsa on taantumuksellista. Jokaisen marxilaisen täytyy se tietää ja muistaa. Mutta marxilainen pettäisi porvarillis-demokraattisen vallankumouksen erikoistehtävien historiallisen tarkastelun asiaansa, jos hän unohtaisi, että tuo sama tasavertaisuuden aate ja kaikenlaiset tasavertaisuussuunnitelmat ilmentävät mitä täydellisimmin *ei* sosialistisen, vaan porvarillisen vallankumouksen tehtäviä, ei kapitalismia vastaan, vaan tilanherrain ja virkavaltaisuuden järjestelmää vastaan käytävän taistelun tehtäviä.

Joko preussilaistyyppinen kehitys: maaorjuuttajatilanherrasta tulee junkkeri. Tilanherrain valta on lujitettu valtakunnassa vuosikymmeniksi. Monarkia. „Parlamentarisilla muodoilla verhottu sotilasdespotismi” demokraatian asemesta. Suurin epätasavertaisuus maaseutu- ja muun väestön keskuudessa. Tahi amerikkalaistyyppinen kehitys. Tilanherratalouden hävittäminen. Talonpojasta tulee vapaa farmari. Kansanvalta. Porvarillis-demokraattinen järjestelmä. Suurin tasavertaisuus maaseutuväestön keskuudessa vapaan kapitalismin lähtökohtana ja ehtona.

Tällainen on todellisuudessa se historiallinen vaihtoehto, jota kaunistelevalta kadettien (jotka johtavat maata ensinmainittua tietä) tekopyhyys ja narodnikkien (jotka johtavat maata viimeainittua tietä) sosiaalistaantumuksellinen utopismi.

On selvää, että proletariaatin on suunnattava kaikki voimansa viimeksi mainitun tien tukemiseen. Vain siinä tapauksessa työtätekevät luokat vapautuvat nopeimmin viimeisistä porvarillisista illuusioista,— sillä tasavertaisuussosialismi on pienisännän viimeinen porvarillinen

illuusio. Vain siinä tapauksessa kansanjoukot, jotka oppivat kokemuksesta eivätkä kirjoista, saavat mitä lyhimmässä ajassa kokea käytännössä kaikkien ja kaikenlaisten tasa-suhtaisuussuunnitelmien voimattomuuden, niiden voimattomuuden — pääoman valtaa vastaan. Vain siinä tapauksessa proletariaatti karistaa nopeimmin harteiltaan „trudovikkilaiset”, s.o. pikkuporvarilliset perinteet, vapautuu niistä porvarillis-demokraattisista tehtävistä, jotka nykyään lankeavat välttämättömästi sen hartioille, ja voi *täydellisesti* antautua toteuttamaan omia, todella luokkatehtäviään, s.o. sosialistisia tehtäviään.

Vain se, ettei ymmärretä porvarillis-demokraattisten ja sosialististen tehtävien välistä suhdetta, saa eräät sosialidemokraatit pelkäämään porvarillisen vallankumouksen loppuunviemisen politiikkaa.

Vain se, ettei ymmärretä porvarillisen vallankumouksen tehtäviä ja olemusta, synnyttää seuraavanlaisia järkeilyjä: „Sitä (meidän vallankumousta) eivät viime kädessä ole aiheuttaneet talonpoikain edut, vaan (??) kehittyvän porvarillisen yhteiskunnan edut” tai „tämä vallankumous on porvarillinen ja *sen vuoksi* (!!??) se ei voi tapahtua talonpoikaiston lipun alla ja johdolla” („Narodnaja Duma”, № 21, huhtikuun 4 pnä). Näin muodoin siis talonpoikaistalous Venäjällä rakentuu jollekin muulle kuin porvarilliselle perustalle! Talonpoikaistalouden eduhan juuri ovatkin „porvarillisen yhteiskunnan kehityksen”, sen mitä täydellisimmän, nopeimman ja laajimman kehityksen etuja, „amerikkalaisen” eikä „preussilaisen” kehityksen etuja. Juuri sen vuoksi porvarillinen vallankumous *voi tapahtua* „talonpoikaiston johdolla” (oikeammin: proletariaatin johdolla, jos talonpojat, horjuen kadettien ja sosialidemokraattien välillä, yleensä lähtevät sosialidemokraattien mukana). Porvariston johtama porvarillinen vallankumous voi olla vain keskeneräinen vallankumous (siis tarkasti sanoen reformi eikä vallankumous). Porvarillinen vallankumous voi olla todellinen vallankumous vain silloin, kun sitä johtavat proletariaatti ja talonpoikaisto.

ESIPUHE
KIRJAN „J. PH. BECKERIN,
J. DIETZGENIN, F. ENGELSIN, K. MARXIN
YNNÄ MUIDEN KIRJEITÄ F. A. SORGELLE
YNNÄ MUILLE“ VENÄJÄNKIELISEEN
PAINOKSEEN

Kirjoitettu huhtikuun 6 (19) pnä 1907

*Julkaistu v. 1907 kirjassa:
„J. Ph. Beckerin, J. Dietzgenin,
F. Engelsin, K. Marxin ynnä muiden
kirjeitä F. A. Sorgelle ynnä muille“.
P. G. Daugen kustantamo, Pietari
Allekirjoitus: N. Lenin*

*Julkaistaan kirjan
tekstin mukaan*

Kokoelma Marxin, Engelsin, Dietzgenin, Beckerin ynnä muiden viime vuosisadan kansainvälisen työväenliikkeen johtajien kirjeitä, joka tässä tarjotaan venäläiselle lukijakunnalle, on tarpeellinen täydennys edistykselliseen marxilaiseen kirjallisuuteemme.

Emme ryhdy tässä tarkastelemaan seikkaperäisemmin sitä, kuinka tärkeitä nämä kirjeet ovat sosialismin historialle sekä Marxin ja Engelsin toiminnan kaikinpuoliselle valaisemiselle. Asian se puoli ei kaipaa selityksiä. Mainitsemme vain, että tässä julkaistavien kirjeiden ymmärtämiseksi on tutustuttava Internationalen historiaa (ks. Jekk: „Internationale”. Venäjänkielinen käännös, julkaissut „Znanije”) sekä Saksan ja Amerikan työväenliikettä (ks. Fr. Mehring: „Saksan sosialidemokratian historia” ja Morris Hillquit: „Sosialismin historia Amerikassa”) y.m. koskeviin tärkeimpiin teoksiin.

Emme aio myöskään pyrkiä esittämään tässä yleispiirtein tuon kirjeenvaihdon sisältöä emmekä arvioimaan historian eri kausia, joita se koskee. Mehring on sen tehnyt mainiosti kirjoituksessaan: „Der Sorgesche Briefwechsel” („Neue Zeit”, 25. Jahrg., Nr. 1 und 2) *, jonka ehkä kustantaja liittää tähän käännökseen tai joka ilmestyy erillisenä venäjänkielisenä julkaisuna.

Venäjän sosialisteille ovat nykyisenä vallankumouksellisenä kautena erikoisen mielenkiintoisia ne opetukset, joita taisteleva proletariaatti varmasti saa tutustumalla Marxin ja Engelsin toiminnan intiimeihin puoliin miltei 30 vuoden

* — „Sorgen kirjeenvaihto” („Uusi Aika”, 25. vuosikerta, №№ 1 ja 2). Toim.

ajalta (1867—1895). Sen vuoksi ei olekaan ihme, että meidänkin sosialidemokraattisessa kirjallisuudessamme on tehty ensimmäisiä yrityksiä lukijain tutustuttamiseksi Marxin ja Engelsin Sorgelle kirjoittamiin kirjeisiin Venäjän vallankumouksen sosialidemokraattisen taktiikan „taistelu”-kysymysten yhteydessä (plehanovilainen „Sovremennaja Zhizn”, menshevistinen „Otkliki”⁹²). Aiommekin kiinnittää lukijain huomion tässä julkaistavan kirjeenvaihdon niiden kohtien arviointiin, jotka ovat erikoisen tärkeitä Venäjän työväenpuolueen nykyisten tehtävien kannalta.

Näissä kirjeissään Marx ja Engels lausuvat useimmiten mielipiteitään englantilais-amerikkalaisen ja saksalaisen työväenliikkeen päivänpolttavista kysymyksistä. Se onkin ymmärrettävää, sillä he olivat saksalaisia, jotka asuivat siihen aikaan Englannissa ja olivat kirjeenvaihdossa amerikkalaisen toverinsa kanssa. Ranskan työväenliikkeestä ja etenkin Pariisin Kommuunista Marx puhui paljon useammin ja perusteellisemmin niissä kirjeissä, jotka hän kirjoitti saksalaiselle sosialidemokraatille Kugelmannille*.

On erittäin opettavaista vertailla, mitä Marx ja Engels ovat sanoneet englantilais-amerikkalaisen ja saksalaisen työväenliikkeen kysymyksistä. Kun otetaan huomioon, että toisaalta Saksa ja toisaalta Englanti ja Amerikka edustavat kapitalistisen kehityksen eri asteita, porvariston luokkaherruuden eri muotoja näiden maiden koko poliittisessa elämässä, niin mainittu vertailu saa erikoisen suuren merkityksen. Tieteelliseltä näkökannalta katsottuna havaitsemme siinä materialistisen dialektiikan mallinäytteen, kyvyn nostaa etutilalle ja korostaa kysymyksen eri kohtia, sen eri puolia yksien tai toisten poliittisten ja taloudellisten olosuhteiden konkreettisten erikoisuuksien mukaisesti. Työväenpuolueen käytännöllisen politiikan ja taktiikan kannalta katsottuna näemme siinä mallinäytteen siitä, kuinka „Kommunistisen manifestin” luojat määrittelivät taistelevan proletariaatin tehtävät eri maiden kansallisen työväenliikkeen eri vaiheiden mukaisesti.

Englantilais-amerikkalaisessa sosialismissa Marx ja Engels arvostelevat terävimmän sen irtaantuneisuutta työväenliikkeestä. Kaikissa heidän lukuisissa lausunnois-

* Ks. „K. Marxin kirjeitä tohtori Kugelmannille”. N. Leninin toimittama ja hänen esipuheellaan varustettu käännös. Pietari, 1907 (ks. tätä osaa, ss. 90—98. Toim.).

saan, jotka koskevat Englannin „Sosialidemokraattista federaatiota” (Social-Democratic Federation) ja amerikkalaisia sosialisteja, kulkee punaisena lankana syytös siitä, että nämä ovat muuttaneet marxilaisuuden dogmiksi, „kivettyneeksi (starre) ortodoksiaksi”, että nämä pitävät sitä „uskon symbolina eikä *toimintaohjeena*”⁹³, että nämä eivät osaa mukautua heidän ympärillään tapahtuvaan, teoreettisesti avuttomaan, mutta elinvoimaiseen, joukkoluontoiseen ja mahtavaan työväenliikkeeseen. „Missä olisimmekaan nyt”, huudahtaa Engels kirjeessään tammikuun 27 piltä 1887, „jos olisimme vuosien 1864—1873 välisenä aikana halunneet aina kulkea käsi kädessä vain niiden kanssa, jotka tunnustivat julkisesti ohjelmamme?”⁹⁴. Ja edellisessä kirjeessään (joulukuun 28 pnä 1886), kosketellessaan kysymystä Henry George’in aatteiden vaikutuksesta Amerikan työväenluokkaan, hän kirjoittaa:

„Miljoona tai kaksi miljoonaa työläisten ääntä, jotka annettiin marraskuussa todellisen („bona fide”) työväenpuolueen puolesta, ovat nykyhetkellä äärettömän paljon tärkeämpiä kuin ne satatuhatta ääntä, jotka annettiin teoreettisessa suhteessa moitteettoman ohjelman puolesta”.

Nämä ovat hyvin mielenkiintoisia kohtia. Meillä löytyi sosialidemokraatteja, jotka kiiruhtivat käyttämään niitä hyväkseen puolustaessaan „työväen edustajakokouksen” aatetta tai jotain sen tapaista kuin on Larinin „laaja työväenpuolue”. Mutta miksei niillä puolustettu „vasemmistoblokkia”? kysymme me näiltä kovin kerkeiltä Engelsin „käyttäjiltä”. Kirjeet, joista sitaatit on otettu, on kirjoitettu sinä aikana, jolloin Amerikan työläiset äänestivät vaaleissa Henry George’ia. Rva Vishnevetskaja — venäläisen kanssa naimisiin mennyt ja Engelsin teoksia kääntänyt amerikkalainen — pyysi Engelsiä, kuten Engelsin vastauksesta Vishnevetskajalle näkyy, arvostelemaan lujasti H. George’ia. Engels kirjoittaa (joulukuun 28 pnä 1886), että se *on vielä liian aikaista*, että mieluummin alkakoon työväenpuolue muodostua hieman epäpuhtaan ohjelman perustalla. Sittenpä hän työläiset itse käsittävät, mistä on kysymys, „oppivat virheistään”, mutta sitä, että häiritään „työväenpuolueen kansallista lujittumista minkä ohjelman perustalla tahansa, pitäisin suurena virheenä”⁹⁵.

On tietenkin selvää, että Engels ymmärsi mainiosti ja oli monta kertaa todennut H. George'in aatteiden koko järjestömyyden ja *taantumuksellisuuden sosialistiselta* kannalta katsottuna. Sorgen kirjeiden joukossa on mitä mielenkiintoisin K. Marxin kirje kesäkuun 20 pltä 1881, jossa Marx arvioi H. George'in *radikaalisen porvariston* ideologiksi. „Teoriassa H. George on aivan takapajuinen henkilö” (total arrière), kirjoitti Marx⁹⁶. Ja tämän aito *taantumuksellisen sosialistin* kanssa Fr. Engels ei pelännyt mennä vaaleihin, kunhan vain on henkilöitä, jotka osaavat ennustaa joukoille „niiden itsensä tekemien virheiden seuraukset” (Engels, kirjeessä marraskuun 29 pltä 1886)⁹⁷.

„Työn ritareista” (Knights of Labor), Amerikan työläisten silloisesta järjestöstä, Engels kirjoitti samassa kirjeessä: „näiden heikoimpana puolena (kirjaimellisesti: mätänä, faulste) oli *poliittinen pidättäytyminen*”... „Jokaisen työväenliikkeeseen vasta astuvan maan eräänä ensimmäisenä ja tärkeimpänä askeleena pitää olla itsenäisen työväenpuolueen järjestäminen, samantekevää, miten se saavutetaan, kunhan se vain on todella työväenpuolue”⁹⁸.

On selvää, ettei tästä voida mitenkään tehdä sellaista johtopäätöstä, joka puolustaisi hyppäystä sosialidemokratiasta puolueettomaan työväen edustajakokoukseen y.m.s. Mutta jokaisen, ken ei tahdo joutua Engelsin syytöksen alaiseksi, syytöksen, joka koskee marxilaisuuden madaltamista „dogmiksi”, „ortodoksiaksi”, „lahkolaisuudeksi” j.n.e., on tehtävä tästä johtopäätös, että joskus on pidettävä sallittavana yhteistä vaalikamppailua radikaalisten „sosiaali-taantumuksellisten” kanssa.

Mutta mielenkiintoisempaa on tietenkin viivähtää ei niinkään paljon näissä amerikkalais-venäläisissä vertailuissa (meidän täytyi kosketella niitä vastataksemme vastustajille) kuin englantilais-amerikkalaisen työväenliikkeen *peruspiirteissä*. Nuo piirteet ovat: vähänkin suurempien, yleiskansallisten *demokraattisten* tehtävien puuttuminen proletariaatilta; proletariaatin täydellinen alistaminen porvarillisen politiikan alaiseksi; sosialistien pikku ryhmien lahkolaismainen irtaantuneisuus proletariaatista; vaaleissa sosialisteilla ei ole pienintäkään menestystä työläisjoukkojen keskuudessa j.n.e. Ken unohtaa nämä perusehdot ja ryhtyy tekemään laajakantoisia johtopäätök-

siä „amerikkalais-venäläisistä vertailuista”, hän osoittaa olevansa äärimmäisen pintapuolinen.

Kun Engels sellaisissa oloissa pitää niin tärkeänä työväen taloudellisia järjestöjä, niin tämä johtuu siitä, että kysymys on vakiintuneimmista demokraattisista järjestelmistä, jotka asettavat proletariaatille puhtaasti sosialistisia tehtäviä.

Kun Engels korostaa itsenäisen työväenpuolueen tärkeyttä, vaikkapa sen ohjelma olisi huonokin, niin tämä johtuu siitä, että kysymys on sellaisista maista, missä ei siihen saakka ollut merkkiäkään mistään työväen poliittisesta itsenäisyydestä,— missä työväki on laahustanut ja laahustaa politiikassa enimmäkseen porvariston perässä.

Kun tällaisista päätelmistä tehtyjä johtopäätöksiä pyritään ulottamaan niihin maihin tai historiallisiin ajankohtiin, missä proletariaatti on perustanut puolueensa aikaisemmin kuin liberaalinen porvaristo,— missä proletariaatilla ei ole nimeksikään sellaisia perinnäistapoja, että äänestettäisiin porvarillisia politikoitsijoita,— missä välittömästi päiväjärjestyksessä eivät ole sosialistiset, vaan porvarillis-demokraattiset tehtävät,— kun pyritään tekemään siten, niin se merkitsee Marxin historiallisen metodin pilkkaamista.

Ajatuksemme tulee vieläkin selvemmäksi lukijalle, kun vertaamme Engelsin lausuntoja englantilais-amerikkalaisesta liikkeestä hänen lausuntoihinsa saksalaisesta liikkeestä.

Sellaisiakin lausuntoja on nyt julkaistavassa kirjeenvaihdossa suuri määrä ja ne ovat erittäin mielenkiintoisia. Ja punaisena lankana näissä kaikissa lausunnoissa on jotain aivan toista: varoitus työväenpuolueen „oikeistosiiven” suhteen, armoton (toisinaan — kuten Marxilla vuosina 1877—1879 — *vimmattu*) sota *opportunistia* vastaan sosialidemokratiassa.

Todistamme sen ensin kirjeistä otetuilla sitaateilla ja sitten pysähdymme tämän ilmiön arviointiin.

Tässä täytyy mainita ennen kaikkea niistä lausunnoista, jotka K. Marx antoi Höchbergistä ja kumppaneista. Kirjoituksessaan „Der Sorgesche Briefwechsel” Fr. Mehring pyrkii lieventämään Marxin hyökkäilyjä, samoin kuin Engelsinkin myöhempiä hyökkäilyjä opportunisteja vastaan,— pyrkii mielestämme vähän liian ylenpalttisesti. Muun muassa Höchbergin ja kumpp. suhteen Mehring

puolustaa sitä mielipidettään, että Marxin arvio Lassallesta ja lassallelaisista on väärä. Meitä kuitenkin kiinnostaa tässä, toistamme, se *periaatteellinen* arvio, jonka Marx antoi sosialismissa esiintyvistä tietyistä *virtauksista* yleensä, eikä historiallinen arvio, ovatko nimenomaan niihin ja niihin sosialisteihin kohdistuvat Marxin hyökkäilyt oikeita vai liioiteltuja.

Valitellen sitä, että Saksan sosialidemokraatit ovat tehneet kompromissin lassallelaisten ja Dühringin kanssa (kirje lokakuun 19 pltä 1877), Marx tuomitsee myös kompromissin „kypsymättömien ylioppilaiden ja ylen viisaiden tohtoreiden joukkion kanssa” („tohtori” merkitsee saksan kielessä oppiarvoa, joka vastaa meidän „kandidaatin-arvoamme” tai „I. luokan diplomin saanutta yliopiston päättänyttä henkilöä”), „jotka ovat ottaneet tehtäväkseen antaa sosialismille „korkeampi idealistinen” suunta, toisin sanoen vaihtaa sen materialistinen perusta (joka vaatii, ennen kuin sillä operoidaan, objektiivista tutkimista) uuteen mytologiaan kaikkine jumalattarineen: oikeudenmukaisuuksineen, vapauksineen, tasa-arvoisuuksineen ja fraternité (veljeyksineen). Eräänä tämän suunnan edustajana on aikakauslehti „Zukunft'in” * julkaisija tohtori Höchberg, joka on „tullut osakkaaksi” puolueeseen — mahdollisesti „mitä parhaimmassa” tarkoituksessa, mutta minä sylkäisen kaikenlaisille „tarkoituksille”. Harvoin on maailmaan ilmestynyt mitään viheliäisempää ja „vaatimuksiltaan kainompaa” kuin hänen „Zukunft'insa” ohjelma” (kirje № 70)⁹⁹.

Toisessa kirjeessä, joka on kirjoitettu miltei kaksi vuotta myöhemmin (syyskuun 19 pnä 1879), Marx kumoaa juorut siitä, että *J. Mostilla* muka on takanaan hän ja Engels, ja kertoo seikkaperäisesti Sorgelle suhteestaan Saksan sosialidemokraattisen puolueen opportunisteihin. Aikakauslehtä „Zukunft” toimittivat Höchberg, Schramm ja Ed. Bernstein. Marx ja Engels *kieltäytyivät* osallistumasta moiseen julkaisuun, ja kun tuli puhe puolueen uuden äänenkannattajan perustamisesta samaisen Höchbergin osanotolla ja hänen raha-avustuksellaan, niin Marx ja Engels vaativat ensin tämän „tohtorien, ylioppilaiden ja katederisocialistien sekoiuksen” kontrollointia varten hyväksymään vastaavaksi

* — „Tulevaisuus”. *Toim.*

toimittajaksi heidän itsensä määräämän Hirsch'in ja sitten kääntyivät Bebelin, Liebknechtin ja muiden sosialidemokraattisen puolueen johtajain puoleen suoranaisella kierto-kirjeellä varoittaen, että he tulevat avoimesti taistelemaan „tällaista teorian ja puolueen madaltamista” (saksankielinen *Verluderung* on *vieläkin voimakkaampi* sana) vastaan, ellei Höchbergin, Schrammin ja Bernsteinin suunta muutu.

Se oli sitä aikaa Saksan sosialidemokraattisessa puolueessa, josta Mehring „Historiassaan” kirjoitti — „Sekasorron vuosi” („Ein Jahr der Verwirrung”). „Poikkeuslain” jälkeen puolue ei heti löytänyt oikeaa tietä, vaan kallistui alussa Mostin anarkismiin sekä Höchbergin ja kumpp. opportunistisiin. „Tuollaiset henkilöt”, kirjoittaa Marx viimeainitusta, „jotka ovat teoriassa nollija eivätkä käytännössä kelpaa mihinkään, tahtovat tehdä sosialismin (josta heillä on yliopistoreseptin mukainen käsitys) ja ennen kaikkea sosialidemokraattisen puolueen maltillisemmaksi, ja työläisiä he tahtovat valistaa tai, niin kuin he sanovat, tahtovat juurruttaa työläisiin „sivistyksen aineksia”, vaikka heillä itsellään on vain sekavia ja puolinaisia tietoja, ja sitä paitsi he asettavat ennen kaikkea tehtäväkseen kohottaa puolueen merkitystä pikkuporvariston silmissä. Mutta kuitenkin he eivät ole muuta kuin viheliäisiä vastavallankumouksellisia löpöttelijöitä”¹⁰⁰.

Marxin „vimmattu” hyökkäys sai aikaan sen, että opportunistit perääntyivät ja... häipyivät. Kirjeessään marraskuun 19 pltä 1879 Marx tiedoittaa, että Höchberg erotettiin toimituskunnasta ja kaikki puolueen vaikutusvaltaiset johtajat, Bebel, Liebknecht, Bracke y.m., *luopuivat* hänen aatteistaan¹⁰¹. Sosialidemokraattisen puolueen äänenkannattaja „Sozialdemokrat” alkoi ilmestyä Vollmarin toimitamana, Vollmarin, joka kuului silloin puolueen vallankumoukselliseen siipeen. Vielä vuotta myöhemmin (marraskuun 5 pñä 1880) Marx kertoo, että he Engelsin kanssa taistelivat herkeämättä tuon „Sozialdemokratin” „kurjaa” (miserabel) toimittamista vastaan ja taistelivat usein *jyrkästi* („wobei's oft scharf hergeht”). Liebknecht kävi vuonna 1880 Marxin luona ja lupasi, että „parannusta” tulee *joka suhteessa*¹⁰².

Rauha oli palautettu, eikä sota päässyt puhkeamaan. Höchberg vetäytyi syrjään, ja Bernsteinistä tuli

vallankumouksellinen sosialidemokraatti... ainakin Engelsin kuolemaan, vuoteen 1895 asti.

Kesäkuun 20 p:nä 1882 Engels kirjoittaa Sorgelle ja kertoo tästä taistelusta kuin menneisyydestä: „Yleensä asiat Saksassa kehittyvät mainiosti. Tosin herrat puoluekirjailijat yrittivät aiheuttaa puolueessa taantumuksellisen käänteän, mutta romahtivat ryminällä. Pilkka, jota sosialidemokraattityöläiset saavat kaikkialla osakseen, on tehnyt heidät vieläkin vallankumouksellisemmiksi kuin he olivat kolme vuotta sitten. ...Nuo herrat (puoluekirjailijat) tahtoivat hinnalla millä hyvänsä, sävyisyydellä, nöyryydellä ja imartelulla, kättää sosialistilain kumoamisen, joka oli niin kursailemattomasti riistänyt heiltä kirjoituspalkkiot. Tämän lain kumoamisen jälkeen tulee kahtiajakaantuminen varmasti näkyviin, ja herrat Viereckit ja Höchbergit y.m., muodostettuaan oikeistosiiven, joutuvat syrjään; heidän kanssaan voidaan aika-ajoittain käydä neuvotteluja, kunnes he vihdoin katoavat kokonaan. Tämän mielipiteen lausimme heti sen jälkeen, kun sosialistilaki astui voimaan, kun Höchberg ja Schramm julkaisivat „Vuosikirjassa” puolue toimintaa koskevan äärettömän halpamaisen arvion ja vaativat, että puolueen menettelytavat olisivat säädyllisempiä, sivistyneempiä ja aistikkaampia”¹⁰³ („gebildetes” — gebildetes-sanan asemesta. Engels tarkoittaa saksalaisten kirjailijain berliiniläistä puhetapaa).

Bernsteiniläisyyden ilmaantumisen ennustaminen vuonna 1882 sai mainion vahvistuksensa vuonna 1898 ja sitä seuraavina vuosina.

Ja siitä lähtien, erittäinkin Marxin kuoleman jälkeen, Engels, — voidaan liioittelematta sanoa: herkeämättä — „jännitti kireälle joustaa”, jota Saksan opportunistit hölhenivät.

Vuoden 1884 loppu. Tuomitaan Saksan valtiopäivien sosialidemokraattisten edustajien „pikkuporvarilliset ennakkoluulot”, kun he äänestyksellään kannattivat apurahan myöntämistä höyrylaivaliikenteelle („Dampfersubvention” ks. Mehringin „Historiasta”). Engels tiedottaa Sorgelle, että hän on joutunut olemaan laajassa kirjeenvaihdossa tästä kysymyksestä (kirje joulukuun 31 p:ltä 1884)¹⁰⁴.

Vuosi 1885. Arvioidessaan „Dampfersubvention”-juttua kokonaisuudessaan Engels kirjoittaa (kesäkuun 3 p:nä), että „asia oli vähällä viedä kahtiajakaantumiseen”. Sosiali-

demokraattisten edustajain „poroporvarillisuus” oli „kolos-saalinen”. „Sellaisessa maassa kuin Saksassa on pikku-porvarillis-sosialistisen parlamenttiryhmän olemassaolo kiertämätön”, sanoo Engels¹⁰⁵.

Vuosi 1887. Engels vastaa Sorgelle, joka oli kirjoittanut hänelle, että puolue häpäisee itseään valitessaan edustajiksi Viereckin (höchbergiläismallinen sosialidemokraatti) kaltaisia henkilöitä. Ei sille mitään mahda, puolustelee Engels, kun työväenpuolueella ei ole mistä ottaa hyviä edustajia valtiopäiville. „Mutta oikeistosiiven herrat tietävät, että heitä siedetään vain sosialistilain takia ja että heti ensimmäisenä päivänä, jona puolue hengähtää helpommin, heidät heitetään sieltä ulos”. Ja yleensä se on parempi, „olkoon puolue parlamenttisankareitaan korkeammalla eikä päinvastoin” (maaliskuun 3 pnä 1887). Liebknecht on sovittelija, valittaa Engels, hän verhoaa erimielisyydet aina fraaseilla. Mutta kun asia kehittyä kahtiajakaantumiseksi, niin ratkaisevalla hetkellä hän on meidän puolel-lamme¹⁰⁶.

Vuosi 1889. Kaksi kansainvälistä sosialidemokraattista kongressia Pariisissa. Opportunistit (ranskalaiset possibilistit¹⁰⁷ etunenässä) ja vallankumoukselliset sosialidemo-kraatit tekivät pesäeron. Engels (hän oli silloin 68-vuotias) syöksyy taisteluun kuin nuorukainen. Monta kirjettä (tam-mikuun 12 päivästä heinäkuun 20 päivään 1889) hän omistaa taistelulle opportunisteja vastaan. Kyytiä saavat sekä nämä että myös saksalaiset, Liebknecht, Bebel y.m., sovittelustaan.

Possibilistit ovat myyneet itsensä hallitukselle, kirjoittaa Engels tammikuun 12 pnä 1889. Hän paljastaa myös, että Englannin „Sosialidemokraattisen federaation” (S.D.F.) jäsenet ovat liitossa possibilistien¹⁰⁸ kanssa. „Juoksut ja valtava kirjeenvaihto tuon kirotn edustajakokouksen vuoksi vievät kaiken aikani niin, ettei sitä jää mihinkään muuhun” (toukokuun 11 pnä 1889). Possibilistit touhuavat, mutta meikäläiset nukkuvat, pahoittelee Engels. Nyt jopa Auer ja Schippelkin vaativat, että me menisimme possibilis-tien kongressiin. Mutta tämä seikka avasi „vihdoin” Liebknechtin silmät. Engels kirjoittaa yhdessä Bernsteinin kanssa pamfletteja (Bernsteinin allekirjoittamia,— Engels nimittää niitä: „meidän pamflettimme”) opportunisteja vastaan¹⁰⁹.

„Possibilistien puolella ei ole koko Euroopassa yhtään sosialistista järjestöä, lukuunottamatta S.D.F:ta (kesäkuun 8 p:nä 1889). Heillä ei siis ole muuta neuvoa kuin palata takaisin ei-socialistisiin trade-unioneihin” (tämä meikäläisten laajan työväenpuolueen, työväen edustajakokouksen y.m. ihailijoiden tiedoksi!). „Amerikasta saapuu heille vain yksi *työn ritarien* edustaja”. Vihollinen on sama kuin bakuninilaisia vastaan taisteltaessa: „ero on vain siinä, että anarkistien lipun tilalle on otettu possibilistien lippu; samoin myydään omia periaatteita porvaristolle vähittäiskaupalla konsessioista, mutta pääasiassa hyvätuloisista paikoista johtajia varten (kaupunginduuman, työpörsin y.m. jäsenyydestä)”. Brousse (possibilistien johtaja) ja Hyndman (possibilisteihin yhtyneen S. D. F:n johtaja) hyökkäilevät „auktoritatiivisen marxilaisuuden” kimppuun ja tahtovat olla „uuden Internationalen ydinjoukkona”.

„Et voi kuvitellakaan, kuinka naiiveja saksalaiset ovat! Minun piti ponnistella tavattomasti selittäessäni jopa itselleen Bebelille, mistä oikeastaan on kysymys” (kesäkuun 8 p:nä 1889)¹¹⁰. Ja kun molemmat kongressit oli pidetty, kun vallankumouksellisten sosialidemokraattien lukumäärä ylitti possibilistien lukumäärän (jotka olivat *yhdistyneet trade-unionistien*, S.D.F:n ja itävaltalaiden osan y.m. kanssa), niin Engels riemuitsi (heinäkuun 17 p:nä 1889)¹¹¹. Hän iloitsi siitä, että Liebknechtin ynnä muiden sovittelusuunnitelmat ja -ehdotukset epäonnistuivat (heinäkuun 20 p:nä 1889). „Ja oli oikein, että meidän sentimentaaliselle sovittelijaveljeskunnallemme annettiin kaikesta sen suopeudesta luja potku pehmeimpään paikkaan”. „Ehkäpä se parantaa heidät joksikin aikaa”¹¹².

...Oikeassa oli Mehring („Der Sorgesche Briefwechsel”), että Marx ja Engels eivät paljoakaan välittäneet „hyvistä käytöstavoista”: „he eivät kuhnaileet iskua antaessaan eivätkä myöskään nyyhkineet jokaisen saamansa iskun johdosta”. „Jos luulette”, kirjoitti kerran Engels, „että teidän nuppineulapistoksenne voivat lävistää minun vanhan, hyvin parkitun, paksun nahkani, niin te erehdytte”¹¹³. Ja tuota hankkimaansa paksunahkaisuutta, kirjoittaa Mehring Marxista ja Engelsistä, he olettivat olevan toisissakin.

Vuosi 1893. „Fabianilaisten” höyhentäminen, joka tahtoen tai tahtomatta on suoritettava... bernsteiniläisten

arviointia varten (ilmankos Bernstein „kasvattikin” opporunismiaan Englannissa „fabianilaisten” pohjalla). „Fabianilaiset täällä Lontoossa ovat kopa karrieristeja, joilla on sentään siksi paljon tervettä järkeä, että he ymmärtävät yhteiskunnallisen kumouksen kiertämättömyyden; mutta koska fabianilaiset eivät usko tuota jättiläistyötä yksistään raa’alle proletariaatille, he ovat suvainneet asettua itse sen johtoon. Vallankumouksen pelkääminen on heidän tärkein periaatteensa. He ovat „intelligenttejä” par excellence*. Heidän sosialisminsa on kunnallissosialismia: kommuunista eikä kansakunnasta on ainakin ensialussa tultava tuotantovälineiden omistaja. Sosialisminsa he taas kuvaavat porvarillisen liberalismiin äärimmäiseksi, mutta kiertämättömäksi seuraukseksi. Siitä johtuu heidän taktiikkansa: ei pidä käydä päättäväistä taistelua liberaaleja vastaan vihollisina, vaan on saatava heidät tekemään sosialistisia johtopäätöksiä, t.s. on petkutettava heitä, „kyllästettävä liberalismi sosialismilla”, sosialistisia ehdokkaita ei pidä asettaa liberaalien vastakohtaksi, vaan on solutettava heitä liberaaleille, s.o. viekkauksella saatava heidät valituksi... Mutta sitä, että he tällöin joko itse tulevat petetyiksi tahi pettävät sosialismin, sitä he eivät tietenkään käsitä.

Kaikenlaisen roskan ohella fabianilaiset ovat julkaisseet muutamia hyviä propagandateoksia, ja se on parhainta, mitä englantilaiset ovat tällä alalla saaneet aikaan. Mutta heti kun he palaavat erikoistaktiikkaansa, luokkataistelun hämäämiseen, niin asian käy huonosti. Luokkataistelun takia he vihaavat fanaattisesti Marxia ja meitä kaikkia.

Fabianilaisilla on tietysti paljon porvarillisia kannattajia, ja siksi heidän käytettävänä onkin „suuria rahavaroja” ”...¹¹⁴.

SOSIALIDEMOKRATIAN INTELLIGENTTIOPPORTUNISMIN KLASSILLINEN ARVIOINTI

Vuosi 1894. Talonpoikaiskysymys. „Mannermaalla”, kirjoittaa Engels marraskuun 10 p:nä 1894, „sitä mukaa kuin liike laajenee, voimistuu myös pyrkimys yhä suurempiin saavutuksiin, ja talonpoikien pyydystäminen, sanan kirjaimellisessa merkityksessä, tulee muotiin. Ensin

* — ennen kaikkea. *Toim.*

ranskalaiset sanoivat Nantes'issa Lafargue'in suun kautta, että meidän tehtävänäme ei ole pientalonpoikaiston taloudellisen häviön jouduttaminen — siitä huolehtii kapitalismi meitä varten,— vaan päinvastoin on suorastaan puolustettava talonpoikaa valtionrahaston, koronkiskureiden ja suurmaanomistajain puristukselta. Mutta sitä emme voi mitenkään hyväksyä, sillä se on ensinnäkin tyhmää ja toiseksi — mahdotontakin. Sen jälkeen esiintyy Frankfurtissa Vollmar, joka *yleensä* aikoo lahjoa *talonpojat*, ja sitä paitsi talonpoika, jonka kanssa hän on tekemisissä Ylä-Baijerissa, ei ole sama kuin Reininvarren pieni, velkataakan rasittama talonpoika, vaan keskitason maanviljelijä tai itsenäinen suurviljelijä, joka riistää palkollisia sekä myy karjaa ja viljaa. Sitä on kuitenkin mahdoton hyväksyä, ellei luovuta kaikista periaatteista”¹¹⁵.

Vuosi 1894, joulukuun 4 päivä: „„,Baijerilaiset ovat tulleet hyvin opportunistisiksi ja muuttaneet miltei tavalliseksi kansanpuolueeksi (tarkoitän useimpia johtajia ja monia uusia, vasta puolueeseen liittyneitä tulokkaita); Baijerin maapäivillä he äänestivät koko budjetin puolesta, ja erikoisesti Vollmar järjesti agitaatiota talonpoikain keskuudessa tarkoituksena vetää puolelleen ei palkollisia, vaan yläbaijerilaisia suurviljelijöitä — henkilöitä, joilla on 25—80 acra maata (10—30 hehtaaria), siis niitä, jotka eivät ollenkaan voi tulla toimeen ilman palkkatyöläisiä”...¹¹⁶.

Tästä näemme, että enemmän kuin kymmenen vuotta Marx ja Engels taistelivat Saksan sosialidemokraattisessa puolueessa johdonmukaisesti, herkeämättä opportunistia vastaan ja löivät intelligenttien filisterimäisyyttä ja pikkuporvarillisuutta sosialismissa. Tämä on erittäin tärkeä seikka. Laaja yleisö tietää, että Saksan sosialidemokratiaa pidetään proletariaatin marxilaisen politiikan ja taktiikan esikuvana, mutta se ei tiedä, kuinka suurta ja herkeämättöntä sotaa joutuivat marxilaisuuden perustanlaskijat käymään tuon puolueen „oikeistosiipeä” (Engelsin sanonta) vastaan. Se, että kohta Engelsin kuoleman jälkeen tuo sota muuttui salaisesta avoimeksi sodaksi, ei ole sattuma. Se on Saksan sosialidemokratian vuosikymmeniä kestäneen historiallisen kehityksen kiertämätön tulos.

Ja nyt näemme edessämme erittäin selvästi Engelsin (ja Marxin) neuvojen, ohjeiden, oikaisujen, uhkausten ja ope-

tusten kaksi linjaa. Englantilais-amerikkalaisia sosialisteja he kehoittivat herkeämättä sulautumaan työväenliikkeeseen, kitkemään järjestöistään pois ahdasmielisen ja piintyneen lahkolaishengen. Saksalaisia sosialidemokraatteja he opettivat herkeämättä: älkää langetko poroporvarillisuuteen, „parlamentti-idiotismiin” (Marxin sanonta syyskuun 19 p:nä 1879 päivätyssä kirjeessä)¹¹⁷, pikkuporvarilliseen intelligenttiopportunistisiin.

Eikö olekin kuvaavaa, että meidän sosialidemokraattiset kuomamme alkoivat puhua räpättää edellistä laatua olevista neuvoista ja tuppisuina sivuuttivat jälkimmäistä laatua olevat neuvot? Eikö *sellainen* yksipuolisuus Marxin ja Engelsin kirjeitä arvioitaessa olekin parhain todiste jonkinlaisesta meidän, venäläisestä, sosialidemokraattisesta... „yksipuolisuudestamme”?

Nykyään, kun kansainvälisessä työväenliikkeessä ilmenee syvän kuohunnan ja horjunnan oireita, kun opportunismin, „parlamentti-idiotismin” ja poroporvarillisen reformismin äärimmäisyydet ovat aiheuttaneet päinvastaisia vallankumouksellisen syndikalismin äärimmäisyyksiä,— nykyään on englantilais-amerikkalaiseen ja saksalaiseen sosialismiin kohdistuvien Marxin ja Engelsin „oikaisujen” yleisellä linjalla poikkeuksellisen suuri merkitys.

Niiden maiden sosialisteja, joissa *ei ole* sosialidemokraattista työväenpuoluetta, *ei ole* sosialidemokraattien edustajia parlamenteissa, *ei ole* mitään järjestelmällistä, johdonmukaista sosialidemokraattista politiikkaa vaaleissa enempää kuin lehdistössäkään j.n.e.,— niiden maiden sosialisteja Marx ja Engels opettivat tekemään *hinnalla millä hyvänsä* lopun ahdasmielisestä lahkolaisuudesta ja *yhtymään* työväenliikkeeseen *ravistellakseen* proletariaatin *hereille poliittisesti*. Sillä Englannissa enempää kuin Amerikassakaan ei proletariaatti XIX vuosisadan viimeisellä kolmanneksella osoittanut *juuri minkäänlaista* poliittista itsenäisyyttä. Näissä maissa, missä porvarillis-demokraattisia historiallisia tehtäviä puuttui miltei kokonaan, poliittisen areenan oli *täydellisesti* valloittanut voitonriemuinen, omahyväinen porvaristo, jonka vertaista työläisten pettämisen, turmelemisen ja lahjomisen taidossa ei ole koko maailmassa.

Jos luullaan, että näitä englantilais-amerikkalaista työväenliikettä koskevia Marxin ja Engelsin neuvoja voidaan ilman muuta ja suoraan soveltaa Venäjän oloihin, niin se

merkitsee, ettei marxilaisuutta käytetä sen *metodin* selville saamiseen eikä tiettyjen maiden työväenliikkeen konkreettisten historiallisten erikoisuuksien *tutkimiseen*, vaan pieniin ryhmäkuntalaisiin, intelligenttisiin välienselvittelyihin.

Sitävastoin sellaisessa maassa, missä porvarillis-demokraattinen vallankumous on jäänyt kesken, missä oli ja on vallalla „parlamentaarisilla muodoilla verhoiltu sotilaallinen despotismi” (Marxin sanonta hänen kirjassaan „Gothan ohjelman arvostelua”)¹¹⁸, missä proletariaatti on jo kauan sitten vedetty mukaan politiikkaan ja harjoittaa sosialidemokraattista politiikkaa,— sellaisessa maassa Marx ja Engels pelkäsivät eniten työväenliikkeen tehtävien ja kantavuuden parlamentaarista madaltamista, poroporvarillista rajoittamista.

Tätä puolta marxilaisuudessa olemme velvolliset korostamaan ja asettamaan etutilalle Venäjän porvarillis-demokraattisen vallankumouksen kaudella sitäkin suuremmalla syyllä, kun meillä laaja, „loistava”, rikas liberaalis-porvarillinen lehdistö toitottaa tuhansin äänin proletariaatille naapurimaan, Saksan, työväenliikkeen „esimerkillisestä” lojaalisuudesta, parlamentaarisesta legaalisuudesta, vaatimattomuudesta ja maltillisuudesta.

Tuo Venäjän vallankumouksen porvarillisten petturien omaa etua tavoitteleva valhe ei johdu sattumasta eikä joidenkin entisten tai tulevien, kadettileiristä lähtöisin olevien ministerien henkilökohtaisesta turmeltuneisuudesta. Se johtuu Venäjän liberaalisten tilanherrain ja liberaalisten porvarien syvistä, taloudellisista intresseistä. Ja taistelussa tuota valhetta, tuota „joukkojen tylsistämistä” („Massenverdummung”—Engelsin sanonta kirjeessä marraskuun 29 piltä 1886)¹¹⁹ vastaan tulee Marxin ja Engelsin kirjeiden olla Venäjän kaikkien sosialistien korvaamattomana aseena.

Liberaalisten porvarien omaa etua tavoitteleva valhe näyttää kansalle Saksan sosialidemokraattien esimerkillistä „vaatimattomuutta”. Näiden sosialidemokraattien johtajat, marxilaisen teorian perustanlaskijat, sanovat meille:

„Ranskalaisten vallankumouksellinen esiintyminen saattoi Viereckin ja kumpp. (socialidemokraatti-opportunistit Saksan sosialidemokraattisessa parlamenttiryhmissä) ulkokultaisuuden vieläkin rumempaan valoon” (kysymys on työväenpuolueen muodostamisesta Ranskan edustajakama-

rissa ja Decazeville'in lakosta, joka erotti Ranskan radikaalit Ranskan proletariaatista ¹²⁰). „Viimeisessä sosialistisessa väittelyssä esiintyivät enää vain Liebknecht ja Bebel ja kumpikin hyvin onnistuneesti. Sellaisilla väittelyillä me voimme jälleen esiintyä kunnollisessa seurassa, mitä emme valitettavasti ole aina ennen voineet tehdä. On yleensä hyvä, että saksalaisilta kiistetään kansainvälisen sosiaalisen liikkeen johtajien osuutta, varsinkin sen jälkeen, kun he lähettivät valtiopäiville niin suuren määrän poroporvareita (jota ei kylläkään voitu välttää). *Rauhallisena aikana muuttuu Saksassa kaikki poroporvarilliseksi*, ja sellaisina ajankohtina on ranskalaisen kilpailun piikki *ehdottoman tarpeellinen*”... (kirje huhtikuun 29 pltä 1886) ¹²¹.

Venäjän sosialidemokraattisen työväenpuolueen, joka on pääasiassa Saksan sosialidemokratian aatteellisen vaikutuksen alainen, on varmimmin omaksuttava juuri nämä opetukset.

Näitä opetuksia ei anna meille XIX vuosisadan etevimpien miesten kirjeenvaihdon yksi tai toinen erillinen kohta, vaan heidän proletariaatin kansainväliseen kokemukseen kohdistamansa toverillisen, suorasukaisen, diplomatiaa ja pikkumaista laskelmointia vailla olevan arvostelunsa koko henki ja koko sisältö.

Sen, kuinka suuressa määrin kaikki Marxin ja Engelsin kirjeet ovat todellakin tämän hengen läpituokemia, voivat osoittaa vielä seuraavat, tosin verrattain yksityisluontoiset, mutta samalla erittäin kuvaavat kohdat ¹²².

Vuonna 1889 Englannissa alkoi kouluttamattomien, ammattitaidottomien, tavallisten työläisten (kaasulaitosten työläisten, satamatyöläisten y.m.) nuori, raikas ja uutta, vallankumouksellista henkeä uhkuva liike. Engels on haltioissaan siitä. Heidän keskuudessaan agiteeranneen Marxin tyttären, „Tussyn”, osuutta hän korostaa riemuiten. „Inhottavinta täällä on”, kirjoittaa Engels Lontoosta joulukuun 7 p:nä 1889, „se porvarillinen „kunnioitus”, joka on imeytynyt työläisten lihaan ja vereen. Yhteiskunnan sosiaalinen jakaantuminen lukemattomiin, eittämättömästi kaikkien tunnustamiin asteisiin, joilla jokaisella erikseen on oma „kunniantuntonsa” ja jotka kaikki ovat niille synnynnäisen, „parempiin” ja „ylhäisempiin” kohdistuvan kunnioituksen läpituokemia, on siksi vanha ja siksi vakiintunut, että joukkojen petkuttaminen ei tuota porvaristolle

kovinkaan suurta vaivaa. Minä esimerkiksi en ole läheskään varma siitä, että John Burns on sisimmässään enemmän ylpeä siitä, että hän on tunnettu oman luokkansa keskuudessa, kuin siitä, että hän on tunnettu kardinaali Manningin, lord mayor'in ja yleensä porvariston keskuudessa. Ja Champion — virkaeron saanut luutnantti — jo monta vuotta sitten hieroi jonkinlaisia kauppoja porvarillisten ja pääasiassa konservatiivisten aineiden kanssa, mutta papiston kirkolliskokouksessa saarnasi sosialismia j.n.e. Ja jopa itse Tom Mann, jota pidän heistä parhaimpana, hänkin kertoo mielellään siitä, kuinka hän menee lounaalle lord mayor'in luo. Ja vasta vertailllessasi heitä ranskalaisiin tulet vakuuttuneeksi siitä, kuinka terveellisesti vaikuttaa tässä suhteessa vallankumous" ¹²³.

Tuo ei kaipaa kommentaareja.

Vielä eräs esimerkki. Vuonna 1891 oli Euroopan sodan uhka. Engels oli tästä kysymyksestä kirjeenvaihdossa Bebelin kanssa, ja he sopivat siitä, että jos Venäjä hyökkää Saksan kimppuun, niin Saksan sosialistien täytyy taistella vimmatusti venäläisiä vastaan sekä kaikkia venäläisten liittolaisia vastaan. „Jos Saksa nujerretaan, niin meidätkin nujerretaan sen mukana. Jos taas sota saa suotuisan käänteen, niin taistelu tulee olemaan siksi ankaraa, että Saksa kykenee pitämään puoliaan vain vallankumouksellisten toimenpiteiden turvin, joten on hyvin mahdollista, että meidän on tartuttava hallitusohjiin ja kerrattava vuosi 1793" (kirje lokakuun 24 pltä 1891) ¹²⁴.

Tämä niiden opportunistien tiedoksi, jotka huusivat koko maailmalle, että „jakobiinilaiset" perspektiivit olivat Venäjän työväenpuolueelle vuonna 1905 epäsosialidemokraattisia! Engels osoitti suoraan Bebelille sen mahdollisuuden, että sosialidemokraattien pitää osallistua väliaikaiseen hallitukseen.

On täysin luonnollista, että koska Marxilla ja Engelsillä oli sellainen katsantokanta sosialidemokraattisten työväenpuolueiden tehtäviin nähden, niin he olivat täynnä mitä toivorikkainta uskoa Venäjän vallankumoukseen ja sen valtavaan yleismaailmalliseen merkitykseen. Miltei kahdenkymmenen vuoden aikana näemme tässä kirjeenvaihdossa tuota kiihkeää Venäjän vallankumouksen odotusta.

Marxin kirje syyskuun 27 pltä 1877. Idän kriisi ¹²⁵ herättää riemua Marxissa. „Venäjä on jo kauan ollut

suurten mullistusten kynnyksellä, ja kaikki siihen tarvittavat ainekset ovat jo kypsyneet. Ne iskut, joita kunnan turkkilaiset ovat antaneet, ovat jouduttaneet purkausta monilla vuosilla... Kumous alkaa secundum artem („taiteen kaikkien sääntöjen mukaan”) *perustuslaki-ilveilystä*, ja siitä tulee aimo nujakka (il y aura un beau tapage). Ja jos luonto-äiti on suosiollinen, niin ehdimme nähdä tuon riemujuhlan”¹²⁶. (Marx oli silloin 59-vuotias.)

Luonto-äiti ei sallinut, eikä kai voinutkaan sallia Marxin elää „tuohon riemujuhlaan” asti. Mutta „perustuslaki-ilveilyn” hän *ennusti*, ja tuntuu aivan kuin hänen sanansa olisi kirjoitettu eilen ja tarkoittaisivat Venäjän ensimmäistä ja toista Duumaa. Sillä kansan varoittaminen „perustuslaki-ilveilyn” suhteen muodostikin sen boikottitaktiikan „elävän sielun”, jota liberaalit ja opportunistit niin suuresti vihaavat...

Marxin kirje marraskuun 5 pltä 1880. Hän riemuitsee siitä, että „Pääomalla” on menestystä Venäjällä, ja asettuu narodnajavoljalaisten puolelle silloin juuri muodostunutta tshernyperedeliläisten ryhmää vastaan. Marx ymmärsi oikein heidän katsomuksissaan olleet anarkistiset ainekset, ja — tietämättä ja voimattakaan silloin tietää tshernyperedeliläis-narodnikkien tulevasta kehittämisestä sosialidemokraateiksi — Marx hyökkäsi tshernyperedeliläisten kimppeen puuren sarkasminsa koko voimalla:

„Nuo herrat ovat kaikkia poliittisia vallankumouksellisia esiintymisiä vastaan. Heidän mielestään Venäjän on tehtävä hyppäys suoraan anarkistis-kommunistis-ateistiseen vuosituhanteen. Ja tuota hyppäystä he samaan aikaan valmistelevat mitä ikävimmällä doktrinäärisyydellä. Heidän doktriiniansa niin sanotut periaatteet on otettu Bakunin-vainajalta”¹²⁷.

Tästä voidaan nähdä, kuinka Marx arvioisi *sosialidemokratian* „poliittis-vallankumouksellisten esiintymisten” tärkeyden vuoden 1905 ja sitä seuraavien vuosien Venäjälle*.

Engelsin kirje huhtikuun 6 pltä 1887. „Sen sijaan Venäjällä näyttää alkavan kriisi. Viimeiset murhayritykset ovat aiheuttaneet suurta hämminkiä...”. Kirje huhtikuun

* Ohimennen sanoen. Ellei muistini petä, niin Plehanov tai V. I. Zasulitsh kertoi minulle vuosina 1900—1903, että on olemassa Engelsin kirje Plehanoville kirjasta „Erimielisyytemme” ja Venäjällä edessä olevan vallankumouksen luonteesta. Olisi mielenkiintoista saada tietää tarkkaan, onko sellainen kirje ollut, onko se säilynyt ja eikö ole jo aika julkaista sitä¹²⁸.

9 pltä 1887 — samaa... „Armeija on täynnä tyytymättömiä salaliittoutuneita upseereja” (Engels oli silloin narodnaja-voljalaisen vallankumouksellisen taistelun vaikutelman valloissa, pani toiveensa upseereihin eikä vielä nähnyt venäläisen sotilaan ja matruusin vallankumouksellisuutta, joka tuli niin loistavasti esiin 18 vuotta myöhemmin...), „...Luulen, ettei nykyinen asiointi voi jatkua enää vuottaakaan. Ja kun Venäjällä puhkeaa vallankumous („losgeht”), niin silloin hurraa!”¹²⁹

Kirje huhtikuun 23 pltä 1887: „Saksassa seuraa vaino-toimenpiteitä (sosialisteihin kohdistuvia) toinen toisensa jälkeen. Bismarck näyttää tahtovan valmistaa kaikki sen varalta, että sillä hetkellä, kun Venäjällä puhkeaa vallankumous, joka on muutamien kuukausien kysymys, Saksa voisi viipymättä seurata sen esimerkkiä” („losgeschlagen werden”)¹³⁰.

Kuukaudet osoittautuivat kovin pitkiksi. Varmasti löytyy poroporvareita, jotka kasvot synkkinä, otsa rypyssä tuomitsevat jyrkästi Engelsin „revolutionärismin” tai naureskelevat ylimielisesti vanhan vallankumousmies-emigrantin vanhoille utopioille.

Niin, Marx ja Engels erehtyivät suuresti ja usein vallankumouksen läheisyyden määrittelyssä, vallankumouksen voittoa koskevissa toiveissaan (esim. v. 1848 Saksassa), uskossaan Saksan „tasavallan” läheisyyteen („kuolla tasavallan puolesta”, kirjoitti Engels siitä ajasta, muistellessaan mielialaansa keisarikunnan perustuslain puolesta käydyn sotaretken osanottajana — vuosia 1848—1849¹³¹). He erehtyivät vuonna 1871 toimiessaan „etelä-Ranskan nostattamisen hyväksi, jota varten he (Becker kirjoittaa: „me” itsestään ja läheisistä ystäväistään: kirje № 14 heinäkuun 21 pltä 1871) uhrasivat ja panivat alttiiksi kaiken, mitä ihminen suinkin voi...”. Samassa kirjeessä: „Jos meillä olisi maalisi- ja huhtikuussa ollut enemmän rahaa, niin olisimme nostattaneet koko etelä-Ranskan ja pelastaneet Pariisin Kommuunin” (s. 29). Mutta *tällaiset* vallankumouksellisen ajattelun jättiläisten virheet, jättiläisten, jotka nostattivat koko maailman proletariaattia ja nostivat sen pieniä, arkisia, mitättömiä tehtäviä korkeammalle,— ovat tuhat kertaa jalompia, ylevämpiä ja *historiallisesti arvokkaampia, rehellisempiä* kuin virallisen liberalismien matalamielinen viisaus, liberalismien, joka

veisaa, huutaa, kirkuu ja puhuu vallankumouksellisten turhuuksien turhuudesta, vallankumoustaistelun hyödyttömyydestä, vastavallankumouksellisten „perustuslaki”-houreiden ihanuudesta...

Vallankumouksellisella toiminnallaan, joka on täynnä virheitä, Venäjän työväenluokka valloittaa itselleen vapauden ja sysää Eurooppaa eteenpäin — mutta tyhjämpäiväiset ihmiset rehennelkoot vallankumouksellisen toimettemuutensa virheettömyydellä.

Huhtikuun 6 p:nä 1907

DUUMA JA VENÄJÄN LIBERAALIT

Pietari, huhtikuun 10 pnä.

Venäjän niin sanotut „yhteiskuntapiirit” ovat masentuneessa, pelästyneessä, hämmentyneessä mielentilassa. Hra F. Maloverin¹³² — joka on erittäin onnistuneesti valinnut salanimensä* — kirjoitus sunnuntaisessa (huhtikuun 8 päivän) „Tovarishtsh” lehdessä on opettavainen ja kuvaava ilmiö juuri sen vuoksi, että se heijastaa tuota mielialaa oikein.

Hra Maloverin kirjoitus on nimeltään „Duuma ja yhteiskuntapiirit”. Yhteiskuntapiireillä siinä tarkoitetaan entisen venäläisen sanankäytön mukaan liberaalisten virkamiesten, porvarillisten intelligenttien ja ikävöivien koroillaeläjien koplaa sekä muuta kopeilevaa, itsetyytyväistä tyhjätöimittajaryhmää, joka luulee olevansa maan suola, nimittää itseään ylpeästi „intelligenssiksi”, luo „yleistä mielipidettä” j.n.e., j.n.e.

Hra Maloverista „tuntuu kovin uhkarohkealta se sotaretki Duumaa vastaan, joka on viime päivinä ollut havaittavissa vasemmistolaisen lehdistön palstoilla”. Tämä on kirjoituksen perusajatus. Hra Maloverin perustelut ovat siinä, että hän vetoaa yhteiskuntapiirien mielialaan. Yhteiskuntapiirit ovat muka väsyneet, ne „viittaavat kintaalla” politiikalle, eivät protestoi säädyttömyyksiä vastaan, lainaavat kirjas-toista ja ostavat kauposta „kevyttä” kaunokirjallisuutta. „Ympäristö on hataraa”... „jotta Duuma voisi elpyä, on

* Маловер — heikkouskoinen. Suom.

tarpeen, että maa jälleen elpyisi". „Duuma voisi tietenkin minä määrähetkenä tahansa kuolla sankarikuolemalla, mutta liikkeellä olevien huhujen mukaan se olisi vain hyödyksi Duuman tahattomille sylikummeille. Entä mitä hyötyä siitä olisi kansalle, paitsi uutta vaalilakia?"

Esitämme nämä sitaatit, koska ne ovat *tyypillisiä* Venäjän liberaalien valtavalle enemmistölle ja koko liberalismiin intelligenttiselle takalistolle.

Pankaa merkille: viimeisessä lauseessa on „yhteiskuntapiirien" tilalle pujahtanut yhtäkkiä „kansaa"! Viekastellen itse itselleen (niin kuin kaikki heikkouskoiset intelligentit aina tekevät) hra Malover on väärentänyt kaikki perustelunsa, esittänyt asian siten, ikään kuin kuulut „yhteiskuntapiirit" todella määräisivät „ulkoapäin tulevan tuen" tai *joukkojen* suhtautumisen. Mutta niin taidokas kuin tämä väärennys olikin, se meni kuitenkin myttyyn: „yhteiskuntapiireistä" piti siirtyä „kansaan". Ja kaikki se pöly, mikä on kertynyt „yhteiskuntapiireihin" kuuluvien henkilöiden tukahduttaviin ja ummehtuneisiin, kadusta huolellisesti eristettyihin ja suojattuihin kabinetteihin, pöllähtää pilvenä ilmaan heti, kun raotetaan ovea „kadulle". „Intelligenttisenä" ja „sivistyneenä" itseään pitävä kapakala-sofistiikka paljastuu silminnähävästi.

Teesi: *vasemmistolaisten* sotaretki Duumaa vastaan on uhkarohkea.

Perustelu: *yhteiskuntapiirit* ovat väsyneet ja viittaavat kintaalla politiikalle pitäen parempana kevyttä kaunokirjallisuutta.

Johtopäätös: Duuman sankarikuolemasta ei *kansalle* olisi mitään hyötyä.

Poliittinen tunnus: „nyt kai ei enää kukaan epäile, että lähitulevaisuudessa voidaan käydä poliittista taistelua vain Duuman oikeuksien lujittamisen ja laajentamisen puolesta, koska Duuma on ainoa (!) tällä haavaa kansan käsissä oleva (!) ase taistelussa hallitusta vastaan".

Skeptisismien ja kaikkien kyllästyneen välinpitämättömyyden ylevään mantteliin pukeutuneiden vastavallankumouksellisten teeskentelijäin verratonta logiikkaa, eikö totta?

Teesi: me, „yhteiskuntapiirit", istumme loassa. Yritättekö te, vasemmistolaiset, siivota? — Älkää koskeko — loka ei haittaa.

Perustelu: olemme väsyneet yrityksistä (joita emme ole itse tehneet) siivota lokaa. Siivoamisen suhteen olemme epäroivällä kannalla.

Johtopäätös: on uhkarohkeaa koskea lokaan.

Herrojen Maloverien järkeilyillä on tärkeä merkitys, sillä he, toistamme, heijastavat oikein sitä mielialaa, jonka aiheuttajana on loppukädessä luokkien välinen taistelu Venäjän vallankumouksessa. Porvariston väsymys ja sen pyrkimys „kevyen” kaunokirjallisuuden lukemiseen ei ole satunnainen, vaan kiertämätön ilmiö. Väestön ryhmittyminen puolueittain — tuo vallankumouksen tärkein opetus ja tärkein poliittinen saavutus II Duuman vaalien aikana — on yleiskansallista laatua olevien tosiasioiden pohjalla havainnollisesti osoittanut tämän tilanherrain ja porvariston laajojen kerrostien kääntymisen oikealle. „Yhteiskuntapiirit” ja „intelligenssi” ovat yksinkertaisesti noiden ylimpien kymmenen tuhannen viheliäisiä, vaivaisia, pelkurimaisen halpamielisiä hännänkantajia.

Suuri osa porvarillisesta intelligenssistä elää niiden kanssa ja saa elatuksensa niiltä, jotka pyrkivät loittomaan politiikasta. Vain muutamat intelligentit, jotka kokemuksesta tietävät kansanjoukoilla olevan poliittisen kirjallisuuden, sanomalehtien ja sosialistisen tiedon „*sudenälän*”, menevät työväenpuolueen propagandistien kerhoihin. Mutta nämä intelligentit menevät tietenkin ellei sankarilliseen kuolemaan, niin ainakin todella sankarilliseen pakkotyöelämään, jollaista on puolueen huonopalkkaisen, puolinalkäisen, aina liikarasittuneen ja äärettömän hermorasituksen kuluttaman „rivityöntekijän” elämä. Korvauksena *tälle* intelligenssille on se, että tämä intelligenssi on vapautunut „yhteiskuntapiirien” lantatunkioista ja ettei sen mieleenkään tule, että sen *oma* kuulijakunta olisi välipitämätön yhteiskunnallis-poliittisiin kysymyksiin. Sillä „intelligentti”, joka ei osaa löytää itselleen näistä kysymyksistä kiinnostunutta kuulijakuntaa, muistuttaa yhtä vähän „demokraattia” ja intelligenttiä sanan myönteisessä mielessä kuin lailliseen raha-avioliittoon itsensä myynyt nainen muistuttaa rakastavaa vaimoa. Kummassakin tapauksessa olemme tekemisissä virallisesti säädyllisen ja täysin legaalisen prostituution tavallisten muunnosten kanssa.

Vasemmistopuolueet taas ovat todella vasemmistopuolueita ja tämän nimensä arvoisia vain sikäli, mikäli ne ilmentävät *ei* „yhteiskuntapiirien” *eikä* kaikenlaisen ruikuttavan intelligenttiroskan, vaan kansan alimpien kerrosten, proletariaatin sekä maaseudun ja kaupunkien pikkuporvaristojoukkojen tietyn osan etuja ja heijastavat näiden psykologiaa. Vasemmistopuolueet ovat niitä, joiden kuulijakunta *ei koskaan* suhtaudu välinpitämättömästi yhteiskunnallispoliittisiin kysymyksiin,— samoin kuin nälkäinen *ei koskaan* suhtaudu välinpitämättömästi kysymykseen leipäpalasta. Näiden vasemmistopuolueiden „sotareki Duumaa vastaan” on kansan alimmissa kerroksissa ilmenevän tietyn virtauksen heijastusta, se on eräänlaisen joukkoluontoisen... no, sanoisinko, kiihtymyksen ilmausta niitä omahyväisiä narkissoksia vastaan, jotka ovat ihastuneet heitä ympäröiviin lantakasoihin.

Eräs tällaisista narkissoksista, hra F. Malover, kirjoittaa: „Kansanjoukkojen psykologia on nykykaudella aivan tuntematon suure, eikä kukaan voi mennä takuuseen siitä, että nuo joukot tulevat reagoimaan toisen Duuman hajottamiseen toisin kuin ne reagoivat ensimmäisen Duuman hajottamiseen”.

Onko tässä mitään eroa porvaristopiireihin kuuluvan „kunniallisen naisen” psykologiaan verrattuna, naisen, joka sanoo: kukaan *ei* voi mennä takuuseen, etten minä solmi rakkausavioliittoja sen kanssa, joka maksaa minusta kalliimman hinnan?

Entä teidän henkilökohtaiset tunteenne, rouva, eivätkö ne voi olla minkäänlaisena takeena kenellekään? Entäs te, herrat Maloverit, ettekö te tunne itseänne „kansanjoukkoihin” kuuluviksi osasiksi, ettekö te tunne itseänne osanottajiksi (eikä vain sivustakatsojiksi), ettekö te pidä itseänne eräinä yleisen mielialan luojina, eräinä liikkeen eteenpäin viejinä?

Porvaristo „ei mene takuuseen” siitä, että proletariaatti kulkee tappioista voittoon. Proletariaatti *menee takuuseen* siitä, että porvaristolle on ominaista samanlainen halpamaisuus niin kansan kärsiessä tappioita kuin sen voittaessakin taistelussa vapauden puolesta.

Horjuntaan ja epäröintiin taipuvaiset sosialidemokraatit ottakoot oppia herrojen Maloverien esimerkistä, oppikoot ymmärtämään, kuinka *taantumuksellisia* ovat nykyään puheet „yksipuolisen vihamielisestä” asenteesta, jonka sosialidemokraatit ovat ottaneet suhtautumisessaan liberaaleihin, kuin myöskin puheet „yleiskansallisesta” (Maloverien johtamasta!?) vallankumouksesta.

„Nashe Eho” № 14,
huhtikuun 10 pnä 1907

Julkaistaan „Nashe Eho” lehdessä
tekstiin mukaan

FR. MEHRING TOISESTA DUUMASTA

Saksalaisen sosialidemokraattisen aikakauslehden „Die Neue Zeit” eräässä viime numerossa * on julkaistu pääkirjoitus, jossa on tämän aikakauslehden tavanomaisen pääkirjoitusten kirjoittajan Franz Mehringin tavanomainen nimimerkki. Kirjoittaja mainitsee, että tavallisessa budjetin johdosta käydyssä keskustelussa sosialidemokraattipuhujat Singer ja David käyttivät tilaisuutta hyväkseen osoittaakseen, kuinka sitkeästi viime vaaleissa muka tappion kärsinyt sosialidemokratia puolustaa proletaarisia asemiaan. Sitä vastoin saksalaiset liberaalit, jotka tekivät vaaleissa liiton hallituksen kanssa klerikaalista „keskustaa” vastaan ja sosialidemokratiaa vastaan, joutuivat taantumuksen nöyryytettyjen liittolaisten surkeaan asemaan. „Liberaalinen porvaristo”, sanoo Mehring, „palvelee Itä-Elben junkkereita nöyränä orjattarena (saksankielinen „Dirne” merkitsee oikeastaan „itseäänmyyvää naista”) saaden näiltä palkakseen jonkinlaisia almuja”.

Siteeraamme tarkalleen nämä kirpeät sanat osoittaaksemme lukijoille havainnollisesti, kuinka liberaaleja koskevan kysymyksen sosialidemokraattinen asettelu Saksassa eroaa sävynsä ja sisältönsä puolesta siitä asettelusta, joka voidaan nykyisin tavata usein venäläisissä kadettilehdissä. Kuten tunnettua, Saksassa toimeenpantujen vaalien tulosten johdosta nämä sanomalehdet alkoivat veisata aivan

* № 23 (25. Jahrg., Bd. 1) („Uusi Aika”. 25. vuosikerta, I osa. Toim.) maaliskuun 6 piltä 1907.

toista virttä, alkoivat kirjoittaa sosialidemokratian virheistä, kun se muka hyljeksi porvarillista demokratiaa tai otti tähän nähden „yksipuolisesti vihamielisen asenteen” j.n.e.

Mutta tämä sivumennen. Meitä ei kiinnosta tässä Mehringin arvio saksalaisesta liberalismista, vaan Venäjän Duumasta ja *venäläisestä liberalismista*, jonka tunnuksia („on varjeltava Duumaa”, tehtävä „myönteistä työtä”) hän erittelee erittäin osuvasti ja selvästi.

Esitämme Mehringin kirjoituksen koko toisen osan käännöksen kokonaisuudessaan.

SAKSALAINEN LIBERALISMI JA VENÄJÄN DUUMA

...Jotta voitaisiin käsittää noiden väittelyjen * koko ääretön tyhjämpäiväisyys, on hyödyllistä luoda silmäys Berliinin yhdistettyihin maapäiviin, siihen, mitä oli 60 vuotta sitten, jolloin porvaristo ensi kerran varustautui parlamenttitaisteluun. Siihenkin aikaan oli porvaristossa kovin vähän sankaruutta. Marx luonnehtii sitä seuraavasti: „Se on vailla luottamusta itseensä, vailla luottamusta kansaan, se murisee huippukerroksille ja pelkää alimpia kerroksia, suhtautuu itsekkäästi kumpaankin ja käsittää itsekkyytensä, on vallankumouksellinen vanhoillisten suhteen ja vanhoillinen vallankumouksellisten suhteen; se ei luota omiin tunnuksiinsa, pelkää maailman hirmumyrskyä ja käyttää sitä hyväkseen; se on vailla kaikkea tarmoa, on sisimmässään pelkkää plagiaattia, se on matalamielinen, sillä sillä ei ole mitään omaperäistä, se on omaperäinen matalamielisyydessään, tinkii itsensä kanssa; se on vailla aloitteellisuutta, vailla maailmanhistoriallista kutsumusta — aivan kuin vanhus, jota painaa kirous ja joka on tuomittu turmelemaan elämää uhkuvan kansan ensimmäisiä nuoruudeninnostuksen purkauksia ja alistamaan niitä vanhuksenpyyteilleen — silmätön, korvaton, nenätön vanhus — täydellinen rautio”¹³³.

Ja kuitenkin, tuosta kaikesta huolimatta silloinen porvaristo osasi olla päästämättä rahaa käsistään ja supistaa kuninkaan sekä junkkerien tuloja niin kauan kuin sen omia oikeuksia ei oltu turvattu; mieluummin se kärsi kuninkaan

* Kysymys on valtiopäivillä budjetin johdosta käydyistä väittelyistä.

epäsuosiota kuin auttoi kuningasta esikoisoikeutensa hinnalla pelastumaan vararikosta.

Nykyisiin vapaamielisiin verrattuna olivat yhdistettyjen maapäivien liberaalit silloin ainakin tarkkanäköisempiä. He sylkäsivät „myönteisestä työstä” lörpöttelylle ja pitivät parempana jarruttaa itäisen rautatien rakentamista, joka oli siihen aikaan maan hyvinvoinnille niin tärkeä asia, kuin suostua luopumaan perustuslaillisesta oikeudestaan.

Tuo aika muistuu mieleen sitäkin suuremmalla syyllä, kun budjettiväittelyt valtiopäivillä päättyivät juuri samaan aikaan, kun avattiin Venäjän toinen Duuma. On selvää, että Venäjän vallankumouksen parlamenttistoria on tähän asti muistuttanut enemmän Preussin vuoden 1848 vallankumouksen parlamenttistoriaa kuin Ranskan vuoden 1789 vallankumouksen parlamenttistoriaa; eräässä suhteessa Venäjän ensimmäisen Duuman historia muistuttaa hämmästyttävästi aikoinaan Berliinin teatterissa kokoontuneen surullisenkuuluisan „sovitelijain kokouksen” historiaa, muistuttaa sitä yksityiskohtia myöten, aina veromaksuista-kieltäytymiskehoitukseen saakka, joka kaikui kuuroille korville ja jonka perustuslaillis-demokraattinen enemmistö esitti hajallelaskemisen jälkeen. Preussissakin oli hallituksen koollekutsumilla toisilla maapäivillä, samoin kuin nykyisellä Venäjän Duumalla, selvempi oppositioväritys; ja sitten kuukauden kuluttua ne taas hajotettiin asevoimin. Kuuluu paljon ääniä, jotka ennustavat myös Venäjän uudelle Duumalle samaa kohtaloa. Mutta ylen viisaat liberaalit antavat mainion neuvon: varjelkaa Duumaa ja hankkikaa kansan luottamus tekemällä „myönteistä työtä”. Siinä mielessä kuin liberaalit sen ymmärtävät, se on tyhmintä, mitä yleensä voidaan uudelle Duumalle neuvoa.

Historia ei pidä toisoinnoista. Uusi Duuma on vallankumouksen tuote, aivan toisenlainen kuin se, mitä Preussin toinen parlamentti oli aikoinaan. Duuma valittiin niin inhottavan ja halpamaisen painostuksen vallitessa, että kaikki se, mitä saksalainen „valtakunnan valheliitto” teki, on sen rinnalla pikkuasia. Eikä nykyisen Duuman vasemmistonkaan keskuudessa perustuslaillinen demokratia ole enää vallitsevana; nykyinen vasemmisto on vahvan sosialistisen ryhmän karaisema. Kysymys Duuman pikaisesta hajottamisesta ei myöskään ole kovin yksinkertainen asia. Ei tsaarivalta rupeaisi touhuamaan koko tässä yhtä

voimiakysyvässä kuin inhottavassakin vaalipainostushommassa, jos yksinomaan sen tahdosta riippuisi, hajotetaanko Duuma vai ei. Lainanantajia varten se tarvitsee kansanedustuslaitoksen, joka pelastaa sen vararikolta, eikä sillä ole enää pienintäkään mahdollisuutta — vaikkei se joutuiskaan niin ahtaalle — keksiä vielä viheliäisempää vaalijärjestelmää ja harjoittaa vielä häikäilemättömämpää vaalien painostamista.

Tässä suhteessa oli preussilaisella taantumuksella sentään vuonna 1849 suuri valtti: kumottuaan yleisen äänioikeuden ja saatettuaan voimaan kolmiluokkaisen vaalijärjestelmän se sai sellaisen niin sanotun kansanedustuslaitoksen, joka ei tehnyt sille mitään vakavampaa vastarintaa, mutta niille, jotka antoivat lainaa valtiolle, se oli kuitenkin jonkinlaisena takeena.

Nimenomaan uuden Duuman vaalit osoittivat, että Venäjän vallankumouksen voima ja vauhti on paljon suurempi kuin se oli aikoinaan Saksan vallankumouksella. Varmaa on sekin, että vallankumous ei valinnut uutta Duumaa sattumalta, että vallankumous aikoo käyttää sitä. Mutta vallankumous pettäisi itsensä, jos se seuraisi saksalaisten liberaalien viisaita neuvoja ja pyrkiisi hankkimaan kansanluottamusta „myönteisellä työllä” siinä mielessä, mitä liberaalit tällä työllä tarkoittavat; menetellen sillä tavalla se astuisi samalle kurjalle ja häpeälliselle tielle, jota saksalainen liberalismi on jo kuusikymmentä vuotta kulkenut. Se, mitä tuo kummallinen sankari ymmärtää „myönteisellä työllä”, johtaisi vain siihen, että uusi Duuma auttaisi tsarismia pääsemään finanssipihdeistä ja saisi siitä palkakseen vähäisen almun niiden „reformien” muodossa, joita vain jonkin Stolypinin ministeriö kykenee saamaan aikaan.

Valaisemme käsitystä „myönteinen työ” historiasta otetulla esimerkillä. Kun Kansalliskokous kesällä vuonna 1789 yhdessä yössä vapautti Ranskan talonpojat, niin nerokas nahkansamyynyt seikkailija Mirabeau, perustuslaillisen demokratian suurin sankari, antoi tälle tapahtumalle lennokkaan nimityksen: „inhottavat orgiat”. Mutta meidän mielestämme se oli „myönteistä työtä”. Ja päinvastoin Preussin talonpoikien vapauttaminen, jota suoritettiin kilpikonnan vauhdilla 60 vuoden aikana, vuodesta 1807 vuoteen 1865, ja jonka yhteydessä julmasti, säälimättä tuhottiin

lukematon määrä talonpoikia,— oli liberaalimme mielestä „myönteistä työtä”, josta he toitottavat koko maailmalle. Meidän mielestämme se oli „inhottavat orgiat”.

Niinpä siis uuden Duuman, jos se haluaa täyttää historiallisen tehtävänsä, pitää ehdottomasti ryhtyä „myönteiseen työhön”. Siinä suhteessa vallitsee ilahduttava yksimielisyys. Kysymys on vain siitä, minkäluontoista tämän „myönteisen työn” täytyy olla. Me puolestamme luotamme ja toivomme, että Duuma olisi Venäjän vallankumouksen ase, vallankumouksen, joka on sen synnyttänyt.

* * *

Tämä Mehringin kirjoitus panee tahtomattakin ajattelemaan Venäjän sosialidemokratiassa nykyään esiintyviä virtauksia.

Ennen kaikkea ei voida olla mainitsematta, että kirjoittaja, verratessaan Venäjän vuoden 1905 ja sitä seuranneiden vuosien vallankumousta Saksan vuosien 1848—1849 vallankumoukseen, asettaa rinnakkain ensimmäisen Duuman ja kuuluisan „sovittelijain kokouksen”. Tämä viimeksi mainittu sanonta kuuluu Marxille. Näin hän nimitti „Uudessa Reinin Lehdessään”¹³⁴ sen kauden saksalaisia liberaaleja. Ja hänen antamansa lisänimi piirtyi historiaan porvarillista vallankumousta arvioineen proletaarisen ajattelun pysyvänä perintönä.

„Sovittelijoiksi” Marx nimitti vallankumouksellisen kauden saksalaisia liberaaleja siitä syystä, että liberaalisen porvariston poliittisen taktiikan perustana oli silloin „sovitteleteoria”, kruunun ja kansan, vanhan vallan ja vallankumouksen voimien sovittelu keskenään. Tämä taktiikka ilmensi Saksan porvariston luokkaetuja Saksan porvarillisessa vallankumouksessa: porvaristo pelkäsi vallankumouksen viemistä loppuun saakka, pelkäsi proletariaatin itsenäisyyttä, pelkäsi talonpoikaiston täydellistä voittoa talonpoikien keskiäikäisistä riistäjistä — tilanherroista, joiden taloudessa oli siihen aikaan paljon maaorjuudellisia piirteitä. Porvariston luokkaedut kannustivat sitä kauppoihin taantumuksen kanssa („sopimukseen”) vallankumousta vastaan, ja liberaaliset intelligentit, jotka olivat luoneet „sovitteleteorian”, verhosivat sillä vallankumouksesta luopumistaan.

Mehringin esittämä erinomainen sitaatti osoittaa selvästi, kuinka Marx vallankumouksellisella kaudella ruoski tuota sovittelevaa porvaristoa. Ja ken tuntee Mehringin julkaisemat Marxin ja Engelsin teokset 40-luvulta, varsinkin heidän kirjoituksensa „Uudessa Reinin Lehdessä”, hän tietenkin tietää, että *sellaisia* sitaatteja voitaisiin esittää suurempikin määrä.

Ajatelkoot tätä ne, jotka yrittävät Plehanovin tavoin vedota Marxiin puolustaakseen sosialidemokratian oikeistosiiven taktiikkaa Venäjän porvarillisessa vallankumouksessa! Sellaisten henkilöiden perustelun pohjana on sitaattien epäonnistunut valinta: he lainaavat yleisiä väittämiä suurporvariston tukemisesta taantumuksellista pikkuporvaristoa vastaan ja soveltavat niitä epäkriittisesti venäläisiin kadetteihin, Venäjän vallankumoukseen.

Mehring antaa näille henkilöille hyvän opetuksen. Ken tahtoo saada Marxilta neuvoa proletariaatin tehtäviin nähden porvarillisessa vallankumouksessa, hänen on otettava ne Marxin päätelmät, jotka koskevat *nimenomaan* Saksan porvarillisen vallankumouksen kautta. Ilmankos meidän menshevikkimme kiertävätkin noita päätelmiä niin pelokkaasti! Me näemme noiden päätelmien ilmentävän mitä täydellisimmin, mitä selvimmin sitä armotonta taistelua *sovittelevaa* porvaristoa vastaan, jota venäläiset „bolshevikit” käyvät Venäjän porvarillisessa vallankumouksessa.

Saksan porvarillisen vallankumouksen aikana Marx piti proletariaatin perustehtävänä vallankumouksen viemistä loppuun saakka, johtoaseman valloittamista proletariaatille, „sovittelevan” porvariston petturuuden paljastamista, kansanjoukkojen ja varsinkin talonpoikaiston* vapauttamista tuon porvariston vaikutuksesta. Tämä on historiallinen tosiasia, josta voivat vaieta tai jonka voivat jättää huomioonottamatta vain ne, jotka turhaan käyttävät Marxin nimeä.

Ja tämän kanssa on kiinteässä, erottamattomassa yhteydessä Mehringin antama arvio „myönteisestä työstä” ja „inhottavista orgioista”.

Tämä hänen rinnastuksensa on niin osuva isku venäläisille liberaaleille, kadeteille, jotka ajavat nyt toisessa

* Saksan porvaristo pettää *luonnolliset liittolaisensa, talonpoikaiston*.— sanoi Marx v. 1848 arvioidessaan talonpoikaiston osuutta porvarillisessa vallankumouksessa¹³⁵.

Duumassa läpi kenttöoikeuksiin nojaavan itsevaltiuden budjetin hyväksymistä, että jos lisäisimme jotain Mehringin sanoihin, niin se merkitsisi itse asiassa niiden heikentämistä.

Asetamme Mehringin katsantokannan vastakohtaksi Saksan sosialidemokraattien oikean siiven katsantokannan tässä kysymyksessä. Lukijat ovat tietenkin selvillä siitä, että Mehring, samoin kuin koko „Neue Zeit'in” toimituskollegio, on vallankumouksellisen sosialidemokratian kannalla. Päinvastaisella, opportunistisella kannalla ovat bernsteiniläiset. Heidän pää-äänenkannattajanaan on aikakauslehti „Sozialistische Monatshefte” *. Tämän aikakauslehden viimeisestä kirjasesta (huhtikuu, 1907) löydämme erään hra Roman Streltsovin kirjoituksen: „Venäjän toinen parlamentti”. Kirjoitus on täynnä vihamielisiä hyökkäilyjä bolshevikkeja vastaan, joita kirjoittaja, nähtävästi lisätäksseen myrkyllisyyttä, nimittää „leniniläisiksi”. Se, kuinka tunnollisesti tämä streletsi informoi saksalaista lukijakuntaa, näkyy vaikkapa siitä, että siteeratessaan purevimpia kohtia Pietarin vaalien aikaisista Leninin kirjasista, kirjoittaja *vaikenee* siitä valapattoisesta *kahtiajakamisesta*, jonka menshevikit järjestivät ja joka sai aikaan taistelun kahtiajakaantumisen perustalla!

Mutta tästä sivumennen. Meille on tärkeää se, miten bernsteiniläinen asettaa kysymyksen periaatteellisesti. Menshevikkejä ja erittäinkin *Plehanovia* hän ylistelee Venäjän sosialidemokratian *realistisena siipenä*. Saksan sosialidemokratian pää-äänenkannattaja „Vorwärts” ** saa sen lauseen johdosta, että kansa on lähettänyt toiseen Duumaan taistelijoita (Vorkämpfer) eikä anojia (Fürsprecher), nuhteita „realistilta”: „„Vorwärts” nähtävästi näkee nykyisen tilanteen Venäjällä yhtä ruusunvärisenä kuin leniniläisetkin” (mainitun kirjasen s. 295) ***. Kirjoittajan johtopäätös on selvä. „Siis”, kirjoittaa hän kirjoituksensa lopussa, „siis on varjeltava Duumaa (Erhaltung der Duma), sellainen on toistaiseksi yleensä koko opposition päämäärä”. Ja

* — „Sosialistinen Kuukausijulkaisu”. *Toim.*

** — „Eteenpäin”. *Toim.*

*** Ohimennen sanoen. Ei ole ehkä haittaksi lisätä, että me ainakin olemme syvästi ja kaikesta sydämestämme kiitollisia hra Streltsoville hänen pyrkimyksensä saattaa bolshevikit huonoon valoon Saksan sosialidemokratian silmissä. Hra Streltsov tekee sen niin... taitavasti, ettemme voisi toivoakaan parempaa liittolaista bolshevismien propagandiseksi Saksan sosialidemokraattien keskuudessa. Ponnistelkaa, ponnistelkaa, hra Streltsov!

edelleen: sosialistien ei pidä „hukata voimiaan täysin hyödyttömään taisteluun kadetteja vastaan” (sama, s. 296).

Tehköön lukija itse johtopäätöksen „inhottavia orgioita” koskevan Mehringin ajatuksen kulun ja „varjelkaa Duumaa” tunnusta koskevan herrojen Streltsovien ajatuksen kulun vertailusta.

Sellainen vertailu voi täydellisesti korvata bolshevikkien ja menshevikkien nykyisessä Duumassa harjoittaman politiikan kommentaarit,— Valtakunnanduumaan suhtautumista koskevien bolshevististen ja menshevististen päätöslauselma-ehdotusten kommentaarit.

Kirjoitettu huhtikuussa 1907

*Julkaistu vuonna 1907 kokoelmassa
„Taktiikkakysymyksiä” II
Allekirjoitus: K. T.*

*Julkaistaan kokoelman
tekstin mukaan*

LARIN JA HRUSTALJOV 136

Tov. G. Hrustaljov julkaisi menshevistisen „Narodnaja Gazeta” lehden ensimmäisessä numerossa (huhtikuun 10 pnä) taisteluhenkisen, erittäin mielenkiintoisen ja mainion (bolshevikkifraktion näkökannalta) alakertakirjoituksen työväen edustajakokouksesta. Pidämme tuota alakertakirjoitusta mainiona siksi, että tuolla kirjoituksellaan menshevikki Hrustaljov auttaa *meitä* yhtä paljon — ellei enemmänkin — kuin menshevikki Larin. Olemme yhtä kiitollisia heille kummallekin ja erittelemme perusteellisesti heidän ajatuksensa vertaillen niitä konkreettisesti toisiinsa.

Palauttakaa mieleenne, mitä J. Larin propagoi kirjassaan: „Laaja työväenpuolue ja työväen edustajakokous”. Laajaan työväenpuolueeseen pitää Larinin ajatuksen mukaan kuulua noin 900 tuhatta Venäjän 9-miljoonaisesta proletariaatista. „Kyltti” pitää poistaa — s.o. tämän puolueen ei pidä olla sosialidemokraattinen. Sosialidemokraattien ja sosialistivallankumouksellisten pitää sulautua yhteen. Uuden puolueen pitää oikeastaan olla „puolueeton puolue” (itsensä Larinin sanonta). Sosialidemokraattien samoin kuin sosialistivallankumouksellistenkin pitää näyttellä „propagandayhdistysten” osaa „laajan puolueen sisällä”.

Jokainen havaitsee, että Larinin suunnitelma on täysin selvä, ja hänen työväen edustajakokousta koskevien ajatustensa erikoisuutena on se, että niissä ei ole mitään puolinaisuutta eikä epäselvyyttä, jota Axelrodilla on niin runsaasti. Me, bolshevikit, kiitimme totuudenmukaista tov. Larinia tuosta ajatuksen selvyydestä ja asetimme sen „byrokraattisen menshevismiin” (Larinin sanonta) epäselvyyden vastapainoksi. Samaan aikaan me julistimme Larinin suunnitelman opportunistiseksi seikkailuksi, sillä yhteensulautuminen

eserrien kanssa ja „puolueeton puolue” eivät voi johtaa mihinkään muuhun kuin työläisen tietoisuuden sumentamiseen ja sosialidemokraattisen järjestäytymisen vaikeutumiseen.

Tarkastelkoon lukija nyt huolellisesti tov. Hrustaljovin suunnitelmaa. Hän kirjoittaa suoraan: „Puolueen ei pidä ottaa tehtäväkseen edustajakokouksen koollekutsumista”. „Se on kutsuttava koolle ammattiliittojen sekä edustajakokouksen koollekutsumista varten muodostettujen erikoiskomiteain aloitteesta”.

Kuinka nämä komiteat on muodostettava?

Tov. Hrustaljov ei vastaa tähän suoraan. Mutta seuraavat sanat sisältävät aika selvän, vaikkakin epäsuoran, vastauksen:

„Millaiseksi siis suunnitellaan edustajakokouksen kokoonpano? Tullaanko säätämään jokin sensus? — kysyy hän ja vastaa: — Koska me pyrimme laajentamaan järjestöä, niin olemme siis kaikkinaista rajoitusta vastaan. Edustajakokouksessa on sijaa kaikille työläisten valitsemille edustajille. Ammattiliitoilla, kulutusosuuskunnilla, työläiskassoilla, työläisten keskinäisen avunannon yhdistyksillä, tehdaskomiteoilla, edustajakokouksen järjestämistä varten muodostetuilla erikoiskomiteoilla, edustajilla, jotka on valittu tehtaista, joissa ei ole tehdaskomiteoita, — kaikilla on oltava edustajansa yleisvenäläisessä työväen edustajakokouksessa. Sellainen on sen kokoonpano”.

Tuo on aivan selvästi sanottu. „Kaikkinaista rajoitusta vastaan” — tulkaa kaikki, kenet työläiset ovat tavalla tai toisella valinneet. Siitä, miten „työläiset” saadaan erilleen kaikenlaisista virkailijoista (kauppa-, posti-, lennätin-, rautatie- y.m. virkailijoista) ja talonpojista, jotka kuuluvat sosialidemokraattisiin järjestöihimme ja „kulutusosuuskuntiin”, — kirjoittaja ei puhu mitään. Se on hänen mielestään nähtävästi teknillinen pikkuseikka: „kaikkinaista rajoitusta vastaan”! minkä vuoksi pitäisi asettaa rajoituksia pikkuporvarillisille aineksille?

Mutta menkäämme edelleen. Edustajakokouksen kokoonpanon tov. Hrustaljov on määritellyt selvästi. Hän on puhunut selvästi myös sen tehtävistä. „Joka tapauksessa”, kirjoittaa hän, „samanaikaisesti tulee olemaan työväen edustajakokouksen komiteoita ja sosialidemokraattisia paikallisjärjestöjä”.

...„Ensimmäisenä järjestörenkaana tulevat olemaan tehdaskomiteat. Ottamalla osaa kaikkiin tehdaselämän ilmauksiin, alkaen työn ja pääoman välisten selkkausten selvittämisestä, taloudellisten lakkojen

suunnitelmanmukaisesta johtamisesta, työn hankkimisesta j.n.e. aina kassojen, klubien, luentojen ja kirjastojen järjestämiseen saakka,—tehdaskomiteat, jotka ovat valinnallisia ja tilivelvollisia, vetävät toimintapiiriinsä laajat proletariaatin kerrokset.

Saman kaupungin tai teollisuuskeskuksen tehdaskomiteat muodostavat työväen edustajakokouksen komitean. Sen huoleksi jää johtaa, syventää ja laajentaa ammatillista ja osuustoiminnallista liikettä, järjestää työttömyysavustusta, vaikuttaa kaupungin itsehallintoihin yhteiskunnallisten töiden järjestämiseksi, agitoida ravintoaineiden hintojen korottamista vastaan, pitää yllä yhteyttä Duuman valiokuntaan työttömien avustamiskysymyksessä, käsitellä eri paikkakunnilla kaikki lakiehdotukset, jotka koskevat työväenluokan etuja (kursivointi kirjoittajan); paikallisen itsehallinnon uudistamisen tapauksessa — käydä vaalikamppailua j.n.e.

Työväen edustajakokous on vain koko liikkeen johtava ja suuntaava elin. Tällainen on likimääräinen kaava. Elämä tekee siihen tietenkin korjauksiaan”.

Tämä on aivan selvästi sanottu. Puolueettomat tehdaskomiteat. Puolueettomat työväen edustajakokouksen komiteat. Puolueeton työväen edustajakokous. „Näiden komiteoiden kautta ja niiden välityksellä”, sanoo tov. Hrustaljov, „puolue saa mahtavan vivun, jolla se vaikuttaa koko työväenluokkaan”.

Herää kysymys, missä tämä eroaa Larinista?? Tämä on tarkalleen se sama suunnitelma, se on vain esitetty hiukan toisilla sanoilla. Tosiasiallisesti se on tarkalleen samantyyppistä sosialidemokratian saattamista „propagandayhdistyksen” asemaan „laajan puolueen sisällä”, sillä tosiasiallisesti tov. Hrustaljovin „suunnitelma” ei jätä sosialidemokratialle mitään muuta tehtävää. Hän luovuttaa aivan samoin kuin Larinkin työväenluokan poliittisen toiminnan „puolueettoman työväenpuolueen” huostaan, sillä „kaikkien lakiehdotusten käsittely”, „vaalikamppailun käyminen j.n.e.” — juuri sitä on työväenluokan koko poliittinen toiminta.

Larin on vain totuudenmukaisempi ja avomielisempi kuin Hrustaljov, mutta todellisuudessa he molemmat esittävät ja ajavat läpi „socialidemokraattisen työväenpuolueen hävittämistä ja sen vaihtamista proletariaatin puolueettomaan poliittiseen järjestöön”. Juuri näin sanotaankin aivan ensimmäisessä pykälässä siinä puolueettomia työväenjärjestöjä koskevassa bolshevikkien päätöslauselmassa, josta tov. Hrustaljov suuttui kauheasti ja haukkui meitä prokuraattoreiksi y.m.

Tov. Hrustaljov suuttui sen takia, että hän tunsii olevansa pakoitettu välttelemään kysymystä, joka päätöslauselmasamme on asetettu suoraan: kenen tulee johtaa proletariaatin taistelua, *sosialidemokraattisen* puolueen vaiko „proletariaatin *puolueettoman* poliittisen järjestön”? Kumman tulee olla „johtavana ja suuntaavana elimenä”, kun vaikutetaan kaupungin itsehallintoihin, pidetään yllä yhteyttä Duuman valiokuntaan (tov. Hrustaljov ei maininnut mitään *sosialidemokraattisesta duumaryhmästä!* Oliko se sattuma vai sellaisen miehen „ennalta harkittu erehdys”, joka tajusi hämäästi, että puolueettomat „työväen edustajakokouksen komiteat” tulevat olemaan yhteydessä yhtä hyvin sosialidemokraatteihin ja sosialistivallankumouksellisiin kuin trudovikkeihin?), käsitellään lakiehdotuksia, käydään vaalikamppailua *j.n.e.?*

Tov. Hrustaljov ei voi muuta kuin suuttua, kun hänelle esitetään tämä kysymys, sillä on epämukavaa tunnustaa, että puolueettomien „komiteain” pitäisi johtaa proletariaatin poliittista toimintaa. „Kuka sosialidemokraateista”, kysyy hän suutuksissaan, „on harjoittanut tai harjoittaa agitaatiota puoluevastaisen edustajakokouksen koollekutsumisen puolesta? Vastustajat eivät mainitse ainoatakaan nimeä”. Alkää suuttuko, tov. Hrustaljov, *olemme osoittaneet* useita nimiä heti päätöslauselmasamme ensimmäisessä kohdassa ja voisimme nyt lisätä niihin *tov. G. Hrustaljin nimen*. Todellisuudessa tov. Hrustaljov agitoi samoin kuin Larinkin *laajan työpuolueen* puolesta*. Sanomme „työ”- emmekä työväenpuolue, sillä (1) ei Larin eikä Hrustaljovkaan jätä pois puolueettoman poliittisen järjestön kokoonpanosta trudovikkilaista, s.o. pikkuporvarillista, demokratiaa (esimerkiksi, työväen edustajakokoukseen osallistuvat „kulutusosuuskuntien” edustajat tai tunnus: „kaikkinaista rajoitusta vastaan”), ja taas (2) poliittisen työväenjärjestön puolueettomuus merkitsee kiertämättä sosialidemokraattien ja trudovikkien katsantokantojen sekoittamista toisiinsa.

Tov. Hrustaljov kirjoittaa: „Zubatovin ja Gaponin perustamat järjestöt vapautuivat nopeasti poliisimaisesta sivumausta ja alkoivat harjoittaa puhtaasti luokkakantaista po-

* Tämä sanonta on tov. G. Lindovin, joka „Taktiikkakysymyksiä”-nimisessä kokoelmassa julkaistussa kirjoituksessaan „Työväen edustajakokous” perusteli ja todisteli mainiosti sen oikeellisuutta.

litiikkaa". Ne vapautuivat sen *ansioista*, että niiden toimintaan tietoisesti osallistui järjestynyt *sosialidemokraattinen* puolue, joka ei ole milloinkaan suostunut luovuttamaan proletarien politiikan johtamista puolueettomille järjestöille. Tov. Hrustaljov taitaa erottaa „puhtaasti luokkakantaisen” politiikan *sosialidemokraattisesta* politiikasta? Pyytäisimme hartaasti häntä esittämään ajatuksensa *avomielisesti*.

„Työväen edustajakokous tullaan pitämään”, määräälee tov. Hrustaljov, „ja sosialidemokraatit osallistuvat siihen”. Tietenkin osallistumme, jos se pidetään. Me osallistuimme zubatovilaiseen ja gaponilaiseenkin työväenliikkeeseen taistellaksemme sosialidemokratian puolesta. Me osallistumme myös trudovikkilaiseen työväen edustajakokoukseen taistellaksemme sosialidemokratian puolesta trudovikkilaisia ja trudovikkilais-puolueettomia aatteita vastaan. Tämä seikka ei puhu sen enempää entisen gaponilaisuuden kuin uuden puolueettomuudenkaan puolesta.

Tov. Hrustaljov kääntyy „bolshevikkityöläisten” puoleen ja samalla pyrkii riitaannuttamaan heidät niiden bolshevikien kanssa, jotka ovat agitoineet työväen edustajain Neuvostoa vastaan. Tähän hyökkäilyyn me emme vastaa. Vetoamme fraktioiden ulkopuolella olevaan Trotskiin. Lukekoon tov. Hrustaljov hänen kirjansa: „Puolueen puolustusseksi”, avatkoon näin otsikoidun artikkelin, § 2. „Hra Prokopovitshin vihaaokuva puolueettomuus”, sivu 82. Kun tov. Hrustaljov on tämän lukenut, alkaa häntä hävettää se, että hän on verhonnut fraktiohyökkäilyjä fraktioista riippumattoman työväen edustajakokouksen aatteella.

Luokkatietoisille työläisille me sen sijaan sanomme vain parilla sanalla, että *puolueettomien* komiteain johtava osuus proletariaatin *politiikassa* (vaalikamppailu j.n.e.) on pelkkä intelligenttien mielijohde, joka johtaisi vain *kymmentä kertaa suurempaan* riitaan ja toraan ja tuon riidan ja toran kautta „takaisin sosialidemokratiaan”.

Lopuksi vielä kerran kiitämme tov. Hrustaljovia työväen edustajakokouksen selvän ja avomielisen propagoimisen johdosta. Larin ja Hrustaljov ovat bolshevikien parhaita liittolaisia Axelrodia vastaan.

UDELLEENJÄRJESTÄMINEN JA KAHTIAJAON POISTAMINEN PIETARISSA

Lukijat ovat jo saaneet tietää julkisesta jokapäiväisestä lehdistöstä, että VSDTP:n Pietarin järjestössä on vihdoin suoritettu loppuun paikallisten puolueen jäsenten enemmistön jo kauan sitten suunnittelema uudelleenjärjestely. Maaliskuun 25 p:nä 1907 kokoontui paikallisjärjestön kaikkien jäsenten valitsema erikoiskonferenssi¹³⁷, joka käsitteli Pietarin komitean uudelleenjärjestelyä koskevan ehdotuksen (julkaistu „Proletarin” 15. numerossa) ja menshevikkien vastaehdotuksen (julkaistu „Russkaja Zhizn” lehden 51. numerossa) sekä hyväksyi vähäisin muutoksin Pietarin komitean ehdotuksen.

Näiden järjestösääntöjen olemuksena on demokraattisen sentralismin periaatteen johdonmukainen toteuttaminen. Koko järjestön johdossa on *konferenssi*, jonka kaikki puolueen jäsenet valitsevat välittömällä vaaleilla (kaksiasteisilla vain silloin, kun on voittamattomia esteitä) säädetyn normin mukaan (ensimmäinen konferenssi muodostui edustajista, joista jokainen edusti 50:tä puolueen jäsentä). Tämä konferenssi on vakinainen elin. Se kokoontuu vähintään kaksi kertaa kuukaudessa, ja se on järjestön korkein elin. Se valitaan puoleksi vuodeksi kerrallaan.

Konferenssi valitsee Pietarin komitean *kaikkien puolueen jäsenten keskuudesta* eikä ainoastaan paikallisjärjestön tässä tai tuossa piirissä työskentelevien jäsenten keskuudesta.

Tämän järjestötyypin vallitessa tulee poistetuksi kaikenlainen epäsuhde eri piirien edustuksen väliltä, ja mikä on pääasia — sen epäkäytännöllisen, moniasteisen, epädemokraattisen järjestelmän asemesta, jonka mukaan Pietarin

komitea muodostetaan piirien edustajista, saadaan aikaan todellinen yhtenäisyys kaikkien puolueen jäsenten kesken, joita välittömästi liittää yhteen yhtenäinen johtava konferenssi. Tämän konferenssin kokoonpano tekee mahdolliseksi ja kiertämättömäksi sen, että suurin osa etevistä työläisistä tulee osallistumaan koko paikallisjärjestön kaikkien asioiden johtoon.

Konferenssi muodosti jo tuon uudentyyppisen järjestön, julistautui vakinaiseksi elimeksi, valitsi uuden, 9 toveria käsittävän Pietarin komitean ja piti kaksi istuntoa (oikeamin: kokoontui kaksi kertaa pitämään istuntojaan) ratkaisutakseen kaikki juoksevat kysymykset.

Luonnehtiaksemme sitä, millainen oli konferenssin hylkäämä menshevikkien uudelleenjärjestelyehdotus, mainitsimme erään, tärkeimmän seikan. Tämä ehdotus asettaa järjestön johtoon samanlaisen konferenssin (nimittäen sitä neuvostoksi). Mutta tämän ehdotuksen mukaan ei tulisi lainkaan olemaan konferenssin toimeenpanevaa elintä, Pietarin komiteaa! „Juoksevien tehtävien hoitamista varten”, sanotaan menshevikkien ehdotuksessa, „kaupungin yleinen neuvosto jakaantuu useihin eri valiokuntiin (propaganda-, agitaatio-, kirjallisuus-, ammattiliitto-, finanssi- y.m. valiokuntiin)”. Ja „järjestön edustus muissa puolueissa ja yhteydenpito puolueemme keskuselimiin jätetään” neuvoston valitseman 5-henkisen „puhemiehistön toimivaltaan”.

Voidaan kuvitella, miten työkykyinen tulisi olemaan sellainen järjestö, jossa *juoksevia asioita* hoitavat toisistaan erillään olevat valiokunnat, joita ei liitä yhteen konferenssin yhteinen toimeenpaneva elin! Demokraattinen *sentralismi* on muutettu tässä fiktioksi: itse asiassa se on askel Larinin kuuluisaa suunnitelmaa kohti, jonka mukaan sosialidemokraattinen puolue saatetaan *propagandayhdistyksen* asemaan työläisjoukkojen keskuudessa, jotka on liitetty mahdollisimman löyhästi yhteen yhtenäiseksi järjestöksi. Sanomattakin on selvää, että tämä menshevikkien ehdotus hyljättiin heti. Nyt on vain pyydettävä sen laatijoita, että he tutustuttaisivat meitä *menshevikkien* komiteain tai näillä perustoilla muodostettujen VSOTP:n järjestöjen toimintakokemukseen.

Edelleen. On erittäin tärkeää mainita, että Pietarin järjestön uusi konferenssi *teki lopun Pietarissa vallinneesta kahtiajakaantumisesta*. Kuten tunnettua, menshevikit

järjestivät Pietarissa kahtiajaon toisen Duuman vaalien aikana poistumalla (muodollisista syistä, mukamas) konferenssista tammikuun 6 pnä 1907,— siitä konferenssista, jossa ratkaistiin kysymys VSDTP:n vaalikamppailusta Pietarissa. Sen uuden konferenssin vaalit, joka kokoontui ensi kertaa maaliskuun 25 pnä, toimitettiin *erikoisen* valiokunnan *välittömän* valvonnan alaisena, valiokunnan, jonka VSDTP:n Keskuskomitea oli *varta vasten* tätä tarkoitusta varten nimittänyt ja johon kuului Latvian sosialidemokratiaa edustava Keskuskomitean jäsen. Sen vuoksi Pietarissa pidetty maaliskuun 25 päivän konferenssi (joka jatkaa toimintaansa nytkin, sillä se, kuten jo sanoimme, julistautui vakinaiseksi elimeksi) oli viimeksi kuluneen vuoden aikana *ensimmäinen* sosialidemokraattinen konferenssi, joka konstituoitui *ilman pienimpiäkään väittelyjä* edustuksen oikeellisuudesta, mandaattien laillisuudesta ja lukumäärästä j.n.e.

Pietarin suhteen, jossa taistelu bolshevikkien ja menshevikkien välillä on kiihkeintä, tuo on *ennenkuulumaton* tosiasia. Niin boikottikonferenssissa (vuoden 1906 helmikuu)¹³⁸ kuin „Duuma”-ministeristö-vaatimuksen kannattamiskysymystä käsitelleessäkin konferenssissa (vuoden 1906 kesäkuu)¹³⁹ voiton saivat bolshevikit, mutta kummallakin kerralla nuo konferenssit alkoivat välttämättä väittelyillä edustuksen oikeellisuudesta.

Sen vuoksi on mitä opettavaisinta käyttää hyväksi näitä *kiistattomia*, ensi kertaa kiistattomia tietoja sosialidemokratian kummankin fraktion voimasta Pietarissa saadaksemme selville, mitkä todelliset syyt johtivat nyt jo ohimenneeseen kahtiajakaantumiseen Pietarissa vaalien edellä ja mitä se todella merkitsi. Kuten tunnettua, menshevikit esittivät tuon kahtiajakaantumisen puolusteluksi muodollisia syitä: 1) väärä edustus tammikuun 6 päivän konferenssissa (bolshevikkeja syytettiin äänten, varsinkin kauppa-apulaisten äänten, paisuttamisesta ja menshevikkien mandaattien laittomasta hylkäämisestä); 2) konferenssin kieltäytyminen täyttämästä Keskuskomitean vaatimusta kaupungin ja läänin konferensseiksi jakautumisesta.

Se, että jälkimmäinen „puolustus” merkitsee itse asiassa Keskuskomitean (s.o. sen menshevikkiosan) *osallistumista* Pietarissa tapahtuneen kahtiajakaantumisen järjestämiseen, on selitetty riittävän selvästi jo „Proletarin” edellisissä

numeroissa. Sen ymmärtävät helposti kaikki puolueemme toiskaupunkilaisetkin jäsenet, jotka tietävät vallan hyvin, ettei Keskuskomitea vaatinut *missään eikä voinutkaan vaatia* yleiskaupunkilaisten konferenssien jakaantumista kaupunkien ja läänien konferensseiksi. Keskuskomitean piti esittää tämä vaatimuksensa Pietarille luonteeltaan kategorisena, *jotta se olisi voinut jakaa* Pietarin järjestön kahtia ja auttaa sitten erkaantuneita menshevikkejä aloittamaan neuvottelut (tai jatkamaan neuvotteluja) kadettien kanssa.

Mutta ensin mainittu kahtiajakaantumisen „puolustus” jää kaikille puolueemme jäsenille, pietarilaisia lukuunottamatta, täysin epäselväksi ja kiistanalaiseksi. He eivät pysty arvioimaan sitä, miten oikeaa oli edustus tammikuun 6 päivän konferenssissa ja millainen on ollut bolshevikkien ja menshevikkien todellinen voimasuhde Pietarissa. Sen asiakirjallinen todistaminen on kerrassaan ylivoimainen tehtävä sosialidemokraattiselle lehdistölle, sillä asiakirjat voisi koota ja tutkia vain erikoinen valiokunta. Mutta niiden tarkistettujen ja kiistattomien numerotietojen ansiosta, joita meillä on maaliskuun 25 päivän konferenssin edustuksesta, meillä on mahdollisuus osoittaa koko puolueellemme, miten oikeassa menshevikit olivat puolustellessaan kahtiajakaantumista, joka tapahtui Pietarissa vaalien edellä. Sitä varten ei tarvitse muuta kuin *verrata toisiinsa eri piirejä koskevia tietoja*, jotka osoittavat, miten paljon sosialidemokraatteja äänesti bolshevikkeja ja menshevikkejä tammikuun 6 päivän konferenssin ja maaliskuun 25 päivän konferenssin vaaleissa.

Tiedot maaliskuun 25 päivän konferenssin vaaleissa toimitetuista äänestyksistä ovat *kiistattomia*: Keskuskomitean valiokunta on ne tarkastanut, ja niin bolshevikit kuin menshevikitkin ovat ne hyväksyneet.

Esittääksemme *kiistattomat* tiedot myös tammikuun 6 päivän konferenssin vaaleissa äänestäneistä *otamme menshevikkien mainitsemat luvut*. Poistuttuaan tammikuun 6 p:nä konferenssista 31 menshevikkiä julkaisivat erikoisen ilmoituksen — painetun lehtisen otsikoin: „Miksi meidän oli pakko poistua konferenssista? (Keskuskomitealle esitetty konferenssin 31 edustajan ilmoitus)”. Erittelimme tuota lehtistä „Proletarin” 12. numerossa *. Otamme nyt ne

* Ks. tätä osaa, ss. 15—18. *Toim.*

„Pietarin järjestön konferenssin” (tammikuun 6 päivän konferenssin) „valitsijain kokoonpanoa koskevat numerotiedot”, jotka *on julkaistu* tuon lehtisen 7. ja 8. sivulla. Siinä on esitetty erikseen niin bolshevikkeja * kuin menshevikkejäkin *äänestäneiden lukumäärä* kussakin 11 piirissä ja sitä paitsi kaikki äänät on jaettu vielä kiistämättömiin ja kiistettyihin ja nämä viimeksi mainitut bolshevikkien kiistämiin ja menshevikkien kiistämiin ääniin.

Meidän on tarpeetonta esittää tässä uudestaan kaikkia noita seikkaperäisiä jaotteluja. Huomautuksessa selitämme erikseen *kaikki* menshevikkien tekemät korjaukset. Vertailtavaksi sen sijaan otamme bolshevikkeja ja menshevikkejä „äänestäneiden lukua” koskevat *yhteenvedot*, s.o. laskemme kiistämättömät ja kiistetyt äänät yhteen, jotta jokainen puolueen jäsen, vertailemalla näitä tietoja niihin tietoihin, jotka koskevat maaliskuun 25 päivän konferenssin vaaleissa annettuja ääniä, voisi itse tulla vakuuttuneeksi siitä, *mitä* vääryyttä tehtiin ja *kenen taholta* sitä tehtiin tammikuun 6 päivän konferenssin vaaleissa.

31 menshevikin lehtisessä julkaistussa taulukossa ei ole tietoja Pietarin järjestön 12:nnestä, kauppa-apulaisten piiristä. Tekstissä (s. 4) he sanovat, että Pietarin komitea antoi 313 järjestyneelle kauppa-apulaiselle oikeuden valita 5 edustajaa, pitäen vaalien epädemokraattisen luonteen vuoksi laskuperustana: 1 edustaja kutakin 60 henkeä kohti eikä 50 kohti (yleinen normi). Tämän perusteella menshevikit eivät tunnustaneet *lainkaan* kauppa-apulaisten ääniä. Koska 5 edustajasta 1 oli menshevikki ja 4 bolshevikkia, niin laskemme menshevikkien saaneen 63 ääntä ja bolshevikkien 250.

Sen jälkeen jaamme kaikki Pietarin sosialidemokraattisen järjestön 12 piiriä kuuteen kiistattomaan ja kuuteen kiistanalaiseen. Viimeksi mainittuihin olemme laskeneet sellaiset, joiden suhteen joko menshevikit tahi bolshevikit *kiistivät* tammikuun 6 päivän konferenssissa *enemmän kuin puolet* bolshevikkien tai menshevikkien saamista äänistä. Niihin kuuluvat piirit: Viipurinpuoli (bolshevikit kiistivät menshevikkien 256:sta äänestä 234 sellaisina, joita ei oltu saatu

* Nämä luvut on jaettu vielä bolshevikkien ja dissidenttien („vallankumouksellisen liiton ohjelma”) ääniin. Niin toiset kuin toisetkin ovat bolshevikkeja, jotka väittelevät keskenään kysymyksestä: vasemmistoblokki vaiko puhtaasti sosialidemokraattinen lista.

täysin oikealla tavalla), Kaupungin (bolshevikit kiistivät menshevikkien 459:stä äänestä 370), Moskovan (bolshevikit kiistivät menshevikkien 248:sta äänestä 97, menshevikit 107; menshevikit kiistivät * *kaikki* bolshevikkien 185 ääntä), rautatien (bolshevikkien 21:stä äänestä kiistettiin 5; menshevikkien 154:stä äänestä kiistettiin 107); eestiläisten (menshevikit kiistivät kaikki bolshevikkien 100 ääntä) ja kauppa-apulaisten piiri (menshevikit *jääväisivät täydellisesti* kaikki 313 ääntä ilmoittaen, ettei näitä ääniä ja vain näitä ääniä ole koskaan annettukaan: järjestön jäsenten asemesta äänestivät muka järjestön huippukerrokset).

Kiistattomiksi piireiksi on laskettu Vasiljevski Ostrovin, Narvan, piirikunnan, latvialaisten (kaikki näiden 4 piirin äänet olivat kiistattomia), sitten Nevskin piiri (*bolshevikkien* 150:stä äänestä kiistettiin 15; *menshevikkien* 40:stä äänestä kiistettiin 4) ja Pietarinpuoli (*menshevikkien* 120:stä äänestä kiistettiin 22).

Äänestäneiden lukumäärää koskevat tiedot ovat piireittäin seuraavanlaiset:

VSDTP:n Pietarin järjestö		Tammikuun 6 päivän konferenssi			Maaliskuun 25 päivän konferenssi		
		Äänimäärä, jonka saivat:			Äänimäärä, jonka saivat:		
Piirit:		bolsh.	mensh.	Kaikkiaan	bolsh.	mensh.	Kaikkiaan
Kiistattomat piirit	Vasilj. Ostrovin.....	329	339	668	798	435	1.233
	Pietarinpuoli.....	161	120	281	528	254	782
	Narvan	24	6	30	202	231	433
	Nevskin	150	40	190	585	173	758
	Piirikunta.....	451	63	514	737	—	737
	Latvialaisten	117	47	164	100	—	100
	<i>Kaikkiaan</i>	1.232	615	1.847	2.950	1.093	4.043
Kiistanalaiset piirit	Viipurinpuoli.....	97	256	353	155	267	422
	Kaupungin	220	459	679	701	558	1.259
	Moskovan	185	248	433	331	83	414
	Rautatien	21	154	175	29	105	134
	Eestiläisten	100	—	100	150	—	150
	Kauppa-apulaisten...	250	63	313	300	50	350
	<i>Kaikkiaan</i>	873	1.180	2.053	1.666	1.063	2.729
	<i>Yhteensä</i>	2.105	1.795	3.900	4.616	2.156	6.772

* Kiistetyiksi nimitetään kaikkialla ääniä, joita toinen osapuoli piti jossain määrin väärin saatuna, tarkistamattomina, liioiteltuina, mutta ei suorastaan keksittyinä. Tammikuun 6 päivän konferenssissa bolshevikit päättivät korottaa *kaikkien* kiistettyjen äänien edustusnormia pitäen *niiden* laskuperustana: 1 edustaja 75:tä ääntä eikä 50 kohti.

Näistä tiedoista voidaan tehdä seuraavat johtopäätökset:

1) Pietarin sosialidemokraattisia työläisiä kiinnosti paljon enemmän Pietarin järjestön uudelleenjärjestäminen (maaliskuun 25 päivän konferenssin tarkoitus) kuin kaupungin kuuriassa toimitettavat duumavaalit (tammikuun 6 päivän konferenssin tarkoitus).

Sosialidemokraattisen järjestön jäsenmäärä *ei voinut* muuttua kovinkaan huomattavasti 2 ja puolen kuukauden sisällä. Poliisiolot, joissa jouduttiin pitämään kokouksia ja toimittamaan äänten laskeminen, eivät olleet maaliskuussa paremmat, vaan pikemminkin huonommat (yliopistossa ei pidetty kokouksia; työläisten vainoaminen voimistui).

Äänestykseen osallistuneiden sosialidemokraattisen järjestön jäsenten määrä lisääntyi enemmän kuin puolitoistakertaisesti, enemmän kuin kahdella kolmasosalla (3.900:sta 6.772:een).

2) Kun äänestäjien lukumäärä oli huomattavasti suurempi, osoittautui bolshevikkien ylivoima menshevikkeihin nähden *verrattomasti tuntuvammaksi*, kuin silloin, kun äänestäjät osallistuivat vaaleihin heikosti. Tammikuun 6 päivänä menshevikeillä oli 1.795 ääntä 3.900:sta, s.o. 46 prosenttia, maaliskuun 25 päivänä he saivat 2.156 ääntä 6.772:sta, s.o. 32 prosenttia.

3) Kiistattomissa (6 ensimmäisessä) piirissä lisääntyi niin *bolshevikkien* kuin *menshevikkienkin* puolesta annettujen äänten määrä (edellisten puolesta annettujen äänten määrä lisääntyi paljon tuntuvammin). *Kiistanalaisissa (kuudessa viimeisessä) piirissä lisääntyi bolshevikkien puolesta annettujen äänten määrä ja väheni menshevikkien puolesta annettujen äänten määrä.*

Bolshevikkien saama äänimäärä lisääntyi 873:sta 1.666:een. *Menshevikkien* saama äänimäärä pieneni 1.180:stä 1.063:een. Osoittautui, *ettei* menshevikkien *ylivoimaa* kiistanalaisissa piireissä ollut olemassakaan.

Tämä tosiasia ratkaisee kysymyksen, kumpi osapuoli on syypää kahtiajakaantumiseen.

Keskuskomitean erikoisvaliokunnan valvonnan alaisena toimitetut tarkistusvaalit osoittivat, että bolshevikkien äänimäärä kiistanalaisissa piireissä oli laskettu todellista *pienemmäksi*,—sen sijaan menshevikkien äänimäärä oli laskettu todellista *suuremmaksi!!*

Menshevikit puhuivat ja kirjoittivat, että bolshevikit ovat paisuttaneet äänimäärää kiistanalaisissa piireissä. Bolshevikit syyttivät siitä menshevikkejä. Tarkistusvaaleissa bolshevikkien äänimäärä lisääntyi ja menshevikkien väheni. Voitaisiinkohan kuvitella vakuuttavampaa ja ratkaisevampaa todistetta siitä, että bolshevikit olivat olleet oikeassa?

Tämän johtopäätöksen kumoamiseksi ei voida vedota siihen, että eri piirejä koskevat tiedot saattavat olla satunnaisia, enempiä kuin siihenkään, että me tammikuun 6 päivänä otimme kiistetyt ja kiistämättömät äänet yhteenlaskettuina. Ensimmäinen mainittu vastaväite raukeaa itsestään, sillä otimme varta vasten *piiriryhmät* emmekä vain erillisiä piirejä, vertailimme kuutta piiriä kuuteen piiriin nimenomaan siksi, ettei *mitenkään* voitaisi vedota sattumaan. Erillisiä piirejä (esim. Moskovan piiriä!!) koskevat tiedot olisivat meille kymmentä kertaa edullisempia.

Toinen vastaväite raukeaa itsestään, sillä otimme perustaksi varta vasten *menshevikkien* esittämät numerotiedot, joihin menshevikit itse olivat tehneet mitättömiä korjauksia. 31 menshevikin mielipiteen mukaan, jonka he esittivät painetussa lehtisessään (s. 7), „todella vahvistamatta jätettäviä” ääniä olivat vain seuraavat: 15 bolshevikkien 150:stä äänestä Nevskin piirissä ja kaikki eestiläisten bolshevistiset äänet; 107 menshevikkien 248:sta äänestä Moskovan piirissä ja 41 menshevikkien 154:stä äänestä rautatien piirissä, s.o. kaiken kaikkiaan 115 bolshevikkien ja 143 menshevikkien ääntä. Menshevikit jääväisivät kokonaan kauppa-apulaisten äänet (kaikki 313). On helppo havaita, että nämä korjaukset eivät horjuta vähääkään yleisiä johtopäätöksiämme.

Maaliskuun 25 päivän konferenssi, jonka vaalit Keskuskomitean valiokunta erikoisesti tarkasti ja jotka kaikki ovat tunnustaneet kiistattomiksi, *todisti*, että väittelyssä, jota käytiin tammikuun 6 päivän konferenssin edustuksesta, totuus oli täydellisesti bolshevikkien puolella, joiden ylivoima osoittautui sängen huomattavaksi; menshevikkien ylivoima sen sijaan tuli täydellisesti kumotuksi. Voidaan tietysti yrittää vieläkin kiistää väitettämme vastaan viittaamalla siihen, että maaliskuun 25 päivän konferenssi pidettiin vaalikamppailun jälkeen ja että se niin muodoin heijasti sosialidemokraattisten työläisten siirtymistä

bolshevikkien puolelle tässä kysymyksessä, siirtymistä, joka oli tapahtunut vasta vuoden 1907 tammikuun 6 päivän jälkeen. Mutta tuollainen vastaväite ei tietenkään heikennä, vaan pikemminkin voimistaa (vaikkakin hiukan toiselta taholta) sitä seikkaa, että nimenomaan menshevikit olivat syypäitä vaalien takia tapahtuneeseen kahtiajakaantumiseen.

Syy kahtiajakaantumisesta Pietarissa toisen Duuman vaalien aikana *lankeaa täydellisesti menshevikkien kontolle*. Olemme aina vakuuttaneet sitä ja luvanneet todistaa sen puolueen edessä.

Nyt olemme sen lopullisesti todistaneeet.

Kirjoitettu huhtikuussa 1907

*Julkaistu toukokuun 2 pnä 1907
„Proletari” lehden 16. numerossa*

*Julkaistaan lehden
tekstin mukaan*

YLEISKANSALLISEN VALLANKUMOUKSEN KYSYMYKSESTÄ

Sanan tietyssä mielessä vain yleiskansallinen vallankumous voi olla voittoisa. Se on oikein siinä mielessä, että vallankumouksen voittoa varten on välttämätöntä väestön valtavan enemmistön yhdistyminen taistelussa tämän vallankumouksen vaatimusten puolesta. Tuon valtavan enemmistön on koostuttava joko pelkästään yhdestä luokasta tahi eri luokista, joilla on joitain samanlaisia tehtäviä. Myös Venäjän nykyisen vallankumouksen suhteen pitää tietenkin paikkansa se, että se voi voittaa vain yleiskansallisena vallankumouksena tämän sanan *siinä mielessä*, että tämän vallankumouksen voitolle on välttämätöntä väestön valtavan enemmistön tietoinen osallistuminen taisteluun.

Mutta siihen rajoittuukin kuluneen „yleiskansallinen” vallankumous-sanonnan ehdollinen oikeellisuus. Tästä käsitteestä ei voi tehdä mitään pitemmälle meneviä johtopäätöksiä, paitsi edellä mainittua, joka on oikeastaan yleisesti tunnettu totuus (järjestyneen ja hallitsevan vähemmistön voi voittaa vain valtava enemmistö). Sen vuoksi sen soveltaminen yleisenä kaavana, mallina, taktiikan kriteerinä on kerrassaan virheellistä ja syvästi marxilaisvastaista. „Yleiskansallinen vallankumous”-käsitteen pitää osoittaa marxilaiselle, että on analysoitava tarkasti ne *eri* luokkien erilaiset intressit, jotka käyvät yhteen tietyissä määritellyissä ja rajoitetuissa yhteisissä tehtävissä. Tämä käsite ei voi missään tapauksessa palvella sitä, että sillä *hämättäisiin*, estettäisiin tämän tai tuon vallankumouksen kulussa tapahtuvan luokkataistelun tutkimista. „Yleiskansallinen vallankumous”-käsitteen tuollainen käyttäminen on täydellistä luopumista marxilaisuudesta ja palaamista

pikkuporvarillisten demokraattien tai pikkuporvarillisten sosialistien vulgääriin fraasiluun.

Meidän oikeistosiipeen kuuluvat sosialidemokraattimme unohtavat usein tämän totuuden. Vielä useammin he unohtavat sen, että *sitä mukaa kuin vallankumous kehittyy, muuttuu luokkien keskinäissuhde vallankumouksessa*. Vallankumouksen kaikkinaisen todellinen edistys on yhä laajempien joukkojen vetämistä liikkeeseen,— siis luokkietujen suurempaa tietoaamista,— siis poliittisten ryhmittymien, puolueyhmittymien selvempää määräytymistä ja eri puolueiden luokkafysionomian täsmällisempää piirtymistä,— siis yleisten, abstraktisten, abstraktisuudessaan epäselvien ja epämääräisten poliittisten ja taloudellisten vaatimusten yhä laajempaa vaihtamista eri luokkien konkreettisiin, tarkoin määriteltyihin, *toisistaan eriäviin* vaatimuksiin.

Esimerkiksi Venäjän porvarillinen vallankumous, niin kuin kaikki porvarilliset vallankumoukset, alkaa kiertämättä yhteisellä tunnuksella: „poliittinen vapaus”, „kansan edut”, ja sitä paitsi näiden tunnusten konkreettinen merkitys selviää joukoille ja luokille vasta taistelun kulussa, vasta sitä mukaa, kun käytännössä ryhdytään toteuttamaan tuota „vapautta” ja antamaan *tietty* sisältö vaikkapa sellaiselle merkityksettömälle sanalle kuin „demokratia”. Porvarillisen vallankumouksen edellä, sen alussa, demokratian nimessä esiintyvät kaikki: sekä proletariaatti että talonpoikaisto yhdessä kaupungin pikkuporvariainesten kanssa samoin kuin liberaalinen porvaristokin yhdessä liberaalisten tilanherrain kanssa. Vasta luokkataistelun kulussa, vasta vallankumouksen enemmän tai vähemmän pitempiäaikaisessa historiallisessa kehityksessä tulee ilmi, että eri luokat käsitteivät tämän „demokratian” eri tavalla. Enemmänkin: tulee ilmi syvä kuilu eri luokkien etujen välillä, luokkien, jotka vaativat *erilaisia* taloudellisia ja poliittisia toimenpiteitä yhden ja saman „demokratian” nimessä.

Vasta taistelun kulussa, vasta vallankumouksen kehityksessä selviää, että toinen „demokraattinen” luokka tai kerros ei halua tai ei voi mennä niin pitkälle kuin toinen,— että „yhteisten” (muka yhteisten) tehtävien toteuttamisen pohjalla kehkeytyy kiivaita yhteenottoja niiden toteuttamisen *keinoista*, esimerkiksi vapauden, kansanvallan tuosta tai tästä asteesta, laajuudesta ja johdonmukaisuudesta,

siitä, siirretäänkö maa tällä vai tuolla tavalla talonpoikais-
tolle j.n.e.

Meidän piti palauttaa mieleen kaikki nämä unohdetut
totuudet selittääksemme lukijalle sitä väittelyä, jota hiljat-
tain käytiin kahden sanomalehden välillä. Toinen niistä,
„Narodnaja Gazeta”, kirjoitti toista, „Nashe Eho” lehteä
vastaan seuraavaa:

„Väestön ryhmittäminen puolueittain”, kirjoittaa „Nashe Eho”,
„tämä vallankumouksen mitä tärkein poliittinen opetus ja sen mitä
tärkein poliittinen saavutus II Duuman vaalien aikana,— on tosiasioin
osoittanut havainnollisesti yleiskansallisessa mitassa tuon laajojen
tilanherra- ja porvarikerrosten kääntymisen oikealle”. Aivan oikein;
mutta mieliala ja mandaatit, joilla varustettuina „vasemmisto”-edus-
tajat — eserrät, trudovikit ja kansansosialistit — saapuivat eri paikka-
kunnilta, ovat myös „osoittaneet havainnollisesti yleiskansallisessa
mitassa”, että tällä haavaa „kansaa” on melko suuresti kadettien
„perustuslaillisten illuusioiden” vallassa, että „kansaa” panee liian
suuria toiveita Duuman omintakeiseen toimintaan, että se huolehtii
liian paljon Duuman „varjelemisesta”. Juuri tätä norsuapa „Nashe
Eho” lehden kynäilijät eivät ole huomanneetkaan. He huomasivat
sen, *ketä* kansa lähetti Duumaan, mutta he eivät huomanneet, *mitä*
varten se lähetti heidät sinne. Eiköhän „Nashe Eho” siinä tapauksessa
ole samaa mieltä siitä, että kehoittaessaan proletariaattia hyljeksimään
„yleiskansallisia” tehtäviä, se kehoittaa tätä eristäytymään ei ainoas-
taan porvarillisista „yhteiskuntapiireistä”, vaan myös pikkuporvarillis-
esta „kansasta”?”

Tämä on erittäin opettavainen ja merkittävä lauselmä,
joka paljastaa opportunistin kolme suurta virhettä: ensik-
sikin, verrataan toisiinsa vaalien tuloksia ja edustajien
mielialaa; se merkitsee, että kansan mieliala vaihdetaan
salaa edustajien mielialaksi, että syvällisemmästä, laajem-
masta ja perustavaa laatua olevasta vedotaan pinnallisem-
paan, suppeampaan ja toisarvoiseen *. Toiseksi, proleta-
riaatin horjumaton ja johdonmukaista poliittista linjaa ja
taktiikkaa koskeva kysymys vaihdetaan salaa tämän tai
tuon „mielialan” huomioonottamista koskevaan kysymyk-
seen. Kolmanneksi — ja *tämä on tärkeintä*, — „yleiskansal-
lisen vallankumouksen” vulgäärin demokraattisen fetishin
nimessä proletariaattia peloitellaan „pikkuporvarillisesta
kansasta” „eristäytymisellä”.

* Mitä „mandaatteihin” tulee, niin jätämme tuon perustelun kokonaan syr-
jään. Kuka pitää lukua vallankumouksellisista ja opportunistisista evästyk-
sistä ja mandaateista? Kuka ei tietäisi, miten monta sanomalehteä on lakkautettu
vallankumouksellisten evästysten julkaisemisen takia?

Kahteen ensimmäiseen virheeseen pysähdymme mahdollisimman lyhyesti. Vaalit herättivät joukkoja ja osoittivat niiden hetkellisen mielialan ohella myöskin niiden *syvälliset intressit*. Marxilaisten ei lainkaan sovi vedota luokka-etujen (joita puolueyhmittyminen vaaleissa ilmentää) asemesta hetkelliseen mielialaan. Edustajien mieliala saattaa olla alakuloinen, mutta joukkojen taloudelliset intressit voivat aiheuttaa joukkoluontoisen taistelun. Sen vuoksi „mielialan” huomioonottaminen voi olla tarpeen määrittelyssä tämän tai tuon toiminnan, askeleen, kehoituksen y.m.s. *hetkeä*, mutta ei missään tapauksessa proletariaatin *taktiikkaa* määriteltäessä. Jos ajatellaan toisin, niin se merkitsee johdonmukaisen proletaarisen taktiikan vaihtamista periaatteettomaan „mielialasta” riippuvaisuuteen. Puhehan on koko ajan ollut nimenomaan *linjasta* eikä lainkaan „hetkestä”. Se, onko proletariaatti kyseisenä ajankohtana toipunut vai eikö se ole toipunut (niin kuin „Narodnaja Gazeta” arvelee),— tämä on tärkeää *toiminta-„hetken”* huomioonottamiseksi, mutta ei työväenluokan *toimintojen* taktillisen *linjan* määrittelemiseksi.

Kolmas virhe — pahin ja tärkein virhe: pelätään sosialidemokraattien tai (mikä on aivan samaa) proletariaatin „eristämistä” pikkuporvarillisesta kansasta. Tämä on jo kerrassaan sopimatonta pelkoa.

Mikäli eserrät, trudovikit ja kansansosialistit todella laahustavat kadettien perässä,— ja sellaista tapahtuu ja on tapahtunut hyvin usein, alkaen Golovinin äänestämisestä, edelleen kuuluisa haudanhiljaisuustaktiikka j.n.e.,— sikäli sosialidemokratia on *velvollinen* eristäytymään pikkuporvarillisesta kansasta. Jompikumpi: joko pikkuporvarillisen kansan horjunnat osoittavat, että pikkuporvarien luonne on yleensä epävakaa, osoittavat, että vallankumouksen kehitys on raskasta ja vaikeaa, mutta eivät merkitse sen loppua, sen voimien ehtymistä (näin ajattelemme me). Silloin sosialidemokraattinen proletariaatti, eristäytyessään pikkuporvarillisen kansan kaikista ja kaikenlaisista horjunnoista ja hoiperteluista, *kasvattaa* tuota kansaa taisteluun, valmentaa sitä taisteluun, kehittää sen tietoisuutta, päättäväisyyttä, lujutta j.n.e. Tahi pikkuporvarillisen kansan horjunnat merkitsevät nykyisen porvarillisen vallankumouksen täydellistä finaalia (luullaksemme tällainen katsantokanta on *virheellinen*, eikä kukaan sosialidemokraateista ole suoraan

ja avoimesti puolustanut sitä, vaikka äärimmäiset oikeisto-sosialidemokraatit kieltämättä kallistuvat tuolle kannalle). Silloin sosialidemokraattinen proletariaatti on *myös velvollinen* eristäytymään pikkuporvariston hoiperteluista (tai petturuudesta) kasvattaakseen työläisjoukkojen luokkatietoisuutta ja valmentaaakseen niitä siihen, että ne osallistuvat suunnitelmanmukaisemmin, lujamielisemmin, päättäväisemmin seuraavaan vallankumoukseen.

Kummassakin tapauksessa ja kaikissa tapauksissa sosialidemokraattinen proletariaatti on ehdottomasti velvollinen eristäytymään pikkuporvarillisesta kansasta, *jonka keskuuteen ovat juurtuneet kadettien illuusiot*. Sen on kaikissa tapauksissa harjoitettava todella vallankumouksellisen luokan lujaa, johdonmukaista politiikkaa antamatta johdattaa itseään harhaan millään taantumuksellisilla tai poroporvarillisilla loruilla, koskivatpa ne sitten yleiskansallisia tehtäviä yleensä tai yleiskansallista vallankumousta.

On mahdollista, että tämän tai tuon voimasuhteen vallitessa ja epäsuotuisten asianhaarain yhteensattuessa porvarillisten ja pikkuporvarillisten kerrosten valtava enemmistö saa joksikin ajaksi lakeijamaisuus-, matelevaisuus- tai pelkuruustartunnan. Se olisi „yleiskansallista” pelkuruutta,— ja sosialidemokraattinen proletariaatti *eristäytyy* siitä koko työväenliikkeen etujen nimessä.

„Proletari” № 16,
toukokuun 2 pnä 1907

Julkaistaan „Proletari” lehden
tekstin mukaan

**VENÄJÄN SOSIALIDEMOKRAATTISEN
TYÖVÄENPUOLUEEN SOTILAS- JA TAISTELU-
JÄRJESTÖJEN MARRASKUUN KONFERENSSIN
PÖYTÄKIRJOJEN JOHDOSTA ¹⁴⁰**

„Narodnaja Duman” 20. numerossa (k.v. huhtikuun 3 pltä) kirjoitetaan: „VSDTP:n Keskuskomitea on kääntynyt puoluejärjestöjen puoleen seuraavalla kirjeellä: „Jokin aika sitten ilmestyi kirjanen otsikoituna: „*Sotilas- ja taistelujärjestöjen ensimmäisen konferenssin pöytäkirjat*” *. Kaikkien mahdollisten väärinkäsitysten välttämiseksi Keskuskomitea katsoo tarpeelliseksi esittää tämän johdosta seuraavat selitykset: 1) Tuon konferenssin kutsuivat koolle muutamien sotilas- ja taistelujärjestöjen edustajat, ei ainoastaan ilman Keskuskomitean suostumusta, vaan vieläpä Keskuskomitean jyrkästä vastalauseesta huolimatta, Keskuskomitean, joka ei pidä mitään taistelujärjestöjen yhdistymismuotoja sallittuina. 2) Keskuskomitean teknillinen ryhmä ei saanut Keskuskomitealta lupaa osallistua „konferenssiin”, ja tämän ryhmän jäsen, joka Keskuskomitean tietämättä osallistui konferenssiin, on saanut osakseen Keskuskomitean ankaran moitteen. Pidämme tarpeellisena lisätä tähän, että Itämerenmaiden sotilasjärjestöt osallistuvat konferenssiin vastoin Lätinmaan sosialidemokraattisen Keskuskomitean päätöstä” ”.

Lukija näkee tästä, että Keskuskomiteamme on kovin suutuksissaan ja kiirehtii mustaamaan puolueen edessä erästä konferenssia sekä hämäämään asian ytimen luettelomalla, missä ei ole menetelty muodollisesti oikein.

Kehoitamme kaikkia puolueen jäseniä tutustumaan erittäin mielenkiintoisiin „VSDTP:n sotilas- ja taistelu-

* Oikea otsikko, jota Keskuskomitea on lyhentänyt, kuuluu: „*Venäjän sosialidemokraattisen työväenpuolueen... järjestöjen...— (konferenssin), joka pidettiin marraskuussa 1906*” (Pietari, 1907. Hinta 60 kop. IV + 168 sivua).

järjestöjen pöytäkirjoihin”, jotta jokainen tulisi henkilökohtaisesti vakuuttuneeksi siitä, miten huvittavaa Keskuskomitean viha ja suuttumus on luonteeltaan. Omasta puolestamme katsomme tarpeelliseksi pysähtyä vaikkapa edes lyhyesti tämän kirjan (ja siihen liittyvän „selkkauksen”) arviointiin.

Ensin pari sanaa asian muodollisesta puolesta Keskuskomitean kiukkuisessa julkilausumassa. Konferenssi kutsuttiin koolle Keskuskomitean vastalauseesta huolimatta, sillä tämä ei pitänyt „mitään taistelujärjestöjen yhdistymismuotoja sallittuina”. Tuo on kovin äkäistä, mutta mielettömyyteen saakka epäloogillista. Ellei KK pidä *konferensseja* yleensä „yhdistymismuotoihin” kuuluvina, niin silloin laukaus menee sivu maalin. Jos taistelujärjestöjen jäsenten neuvottelukokous („konferenssi”) ei *myöskään* ole „yhdistymismuotona” sallittu, niin silloin kysymme kummastellen itseltämme: kuinka *puoluejärjestöjen* edustajia voidaan kieltää *neuvottelemasta* keskenään niin kauan kuin nämä järjestöt ovat puoluejärjestöjä, niin kauan kuin niitä ei ole laskenut hajalle puolueen edustajakokous eikä Keskuskomitea?? Keskuskomitea nähtävästi pelkää esittää avoimesti todellista ajatustaan (halua laskea yleensä hajalle kaikki taistelujärjestöt) ja sen tähden kiukuttelee naurettavalla tavalla. Todellakin, eikö olisi ollut luonnollista odottaa, että huudahduksen: „En salli neuvottelukokouksia” asemesta olisi esitetty *asiallisia* väitteitä konferenssin *tiettyjä askelia tai päätöksiä* vastaan? Tahtomattaankin tulee ajatelleksi: eiköhän tuolla huudahduksella aiota estää asiallista kysymyksenasettelua?

Siirrymme VSDTP:n sotilas- ja taistelujärjestöjen konferenssin koollekutsumisen historiaan. Viime vuoden syksyllä tällä perustalla syntyi selkkaus Pietarin sotilasjärjestön ja Keskuskomitean välillä. Edellinen alkoi kutsua koolle sotilas- ja *taistelujärjestöjen* konferenssia vedoten siihen, että „puolueen säännöt *myöntävät* paikallisille järjestöille oikeuden kutsua koolle konferensseja” *. Keskuskomitea vastusti Pietarin sotilasjärjestön aloitetta ja taistelujärjestöjen osanottoa. Kävi niin, että pidettiin *kaksi* konferenssia: 1) *yksinomaan* sotilasjärjestöjen *lokakuun*

* Ks. Keskuskomitean julkaisemaa „Lyhyttä otetta sotaväen keskuudessa toimivien VSDTP:n järjestöjen 1. konferenssin pöytäkirjoista” — Keskuskomitean kirjapainossa painettu 13-sivuinen lentokirjanen.

konferenssi, johon osallistui Keskuskomitean edustajia; 2) sekä sotilas- että taistelujärjestöjen marraskuun konferenssi, johon ei osallistunut Keskuskomitean edustajaa (vaikka KK oli määrännyt yhden jäsenistään osallistumaan tähän konferenssiin). Lokakuun konferenssiin osallistuivat 8 sotilasjärjestön edustajat. Marraskuun — 11 sotilas- ja 8 taistelujärjestön edustajat. Kummassakin konferenssissa oli neuvottelevalla äänioikeudella VSDTP:n Pietarin komitean edustajia ynnä muita puolueyöntekijöitä.

Lokakuun konferenssin päätöslauselmat Keskuskomitea julkaisi edellä mainitussa lentokirjasessa („Lyhyt ote”). Marraskuun konferenssin päätöslauselmat on julkaistu „Proletarin” 9. numerossa, ja sen jälkeen ne on nyt julkaistu erikoisena kirjasena „Pöytäkirjat”. Keskuskomitean vastalause, josta aloitimme kirjoituksemme, koskee marraskuun konferenssia.

Ei tietenkään voida olla tuomitsematta sitä, että konferensseja oli kaksi. Se on kieltämättä epäsuotava ilmiö yhtenäisessä puolueessa. Jätämme syrjään muodollisen puolen ja asetamme kysymyksen siitä, millainen on olemukseltaan se selkkaus, joka aiheutti kaksi konferenssia: oliko taistelujärjestöjen osallistuminen konferenssiin hyödyksi vai vahingoksi? Lokakuun konferenssin päätöslauselmasta luemme: ..., „puolueelle on ehdottoman välttämätöntä, että kutsutaan koolle erikoisesti sotilasjärjestöjen konferenssi käsittelemään kysymystä sotaväen valmentamisesta kansan aseelliseen taisteluun osallistumista varten,— konferenssi, jonka työn menestykselle ei voisi olla mitään hyötyä taisteluosastojen edustajain osallistumisesta siihen” (Keskuskomitean lentokirjasen 4. sivu). Eikä muuta. Siinä kaikki perustelut.

Niiden virheellisyys on silmiinpistävä. Kuvitelkaamme kaikkea mitä pahinta taistelujärjestöjen jäsenistä. Mutta se, että he ovat osallistuneet tehtyihin kapinayrityksiin, on tosiasia. Ja jo yksistään sen takia on hyödyllistä ja välttämätöntä neuvotella heidän kanssaan. On hyödyllistä tuoda puolueen edessä päivänvaloon heidän vahingolliset pyrkimyksensä paljastamalla konferenssissa, jossa he ovat läsnä, heidän toimintansa olevan luonteeltaan sellaista ja sellaista. Ja niin Keskuskomitea kuin jokainen konferenssin jäsenkin olisi voinut sen tehdä ja olisi ollut velvollinen sen tekemään. Konferenssi, joka ei ollut ehdottoman velvoittava

sen enempää Keskuskomitealle kuin paikalliskomiteoillekaan, ei voinut sitoa päätöksillään ketään *missään asiassa*. Yhteisen neuvottelukokouksen *pelko* tällaisten olosuhteiden vallitessa on suorastaan naurettava.

Ja kun Keskuskomitea nyt suoraan tuomitsee konferenssin, johon osallistui taistelujärjestöjen jäseniä, *tuomitsematta* samalla yhtä suoraan ainoatakaan tuon konferenssin päätöslauselmista, niin se merkitsee, että tuo konferenssi on siis *kumonnut* KK:n olettamukset!

Siirtyäksemme heti käsittelemään tuon konferenssin päätöksiä otamme esimerkiksi sen päätöslauselman *taistelujärjestöjen tehtävistä*. Luemme: „Sotilas- ja taistelujärjestöjen konferenssi toteaa, että taistelujärjestöjen tärkeimpiä tehtäviä on 1) oikean käsityksen levittäminen aseellisen kapinan aatteesta ja niiden konkreettisten olosuhteiden selittäminen, joiden vallitessa aseellinen kapina voi puhjeta, kehittyä ja menestyksellisesti päättyä, koska vieläpä puolueyöntekijöidenkin keskuudessa on mitä hämärin, virheellinen käsitys aseellisesta kapinasta; 2) kaikkien aseellisen kapinan menestykselliselle suorittamiselle välttämättömien teknillisten ehtojen valmisteleminen; 3) VSDTP:n ympärille ryhmittyvien tietoisten työläiskaadrien järjestäminen aktiivista esiintymistä varten; 4) vallankumouksellisdemokraattisten väestökerrosten järjestämiseen myötävaikuttaminen taistelua silmälläpitäen ja sosialidemokratian taistelujohdon vakiinnuttaminen niiden keskuudessa”.

Taistelujärjestöjen tärkeimmäksi tehtäväksi on siis julistettu ennen kaikkea *oikean käsityksen levittäminen aseellisesta kapinasta*. Tämä ajatus on toistettu vieläkin selvemmin päätöslauselmassa, joka koskee sotilas- ja taistelujärjestöjen tehtävää aseellisessa kapinassa: „taistelujärjestöjen tehtävänä on kehittää kansanjoukoissa oikeaa käsitystä aseellisesta kapinasta”...

Jaמשhevistinen Keskuskomiteamme pitää siis „sallimattomana” *tästä* neuvottelemista?? Vai onko se kiiruhtanut piiloutumaan virallisen byrokraattisen kaihtimen taa — „mitkään toiminnot enempää kuin mitkään neuvottelukokouksetkaan eivät ole sallittuja” — *sitä varten*, että voisi vapautua epämieluisasta velvollisuudesta esittää puolueelle *selvästi, nimenomaan mitä* taistelujärjestöjen tehtäviä se pitää oikein ja mitä väärin asetettuina??

Siinäpä se kysymys juuri onkin, että menshevikkien keskuudessa on levinnyt todella farisealainen suhde taistelujärjestöihin: he ovat valmiit käyttämään hyväkseen puolueen *ulkopuolella olevien* taistelujärjestöjen toiminnan sitä tai tätä „tulosta”, mutta *puolueen* taistelujärjestöistä he sen sijaan levittävät akkojen juoruja, joiden avulla voidaan *kiertää yleensä* kysymys niistä menetelmistä, joita käyttäen joukkojen keskuuteen levitetään oikeaa käsitystä aseellisesta kapinasta j.n.e.

Tuollaisiin juoruihin kuuluu esimerkiksi se yleiseksi käynyt väite, että taistelujärjestöjen jäsenet (bolshevikkien esimerkkiä seuraten) yliarvioivat kapinan *teknillistä* puolta.

Mainiota, herrat! Te syytätte meitä „tekniikan” yliarvioimisesta? Lukisitteko ehkä, saadaksenne selville totuuden tästä kysymyksestä, kaksi päätöslauselmaa: sosialidemokratian sotilasjärjestöjen menshevistisen (lokakuun) ja bolshevistisen (marraskuun) konferenssin päätöslauselman?

Toiminnasta upseerien keskuudessa. Menshevistisen (lokakuun) konferenssin päätöslauselma:

„Konferenssi toteaa, että vallankumouksellisen propagandan harjoittaminen upseeriston keskuudessa on tärkeä tehtävä niin sen vuoksi, että sosialidemokraattisen vallankumouksellisen sotilasjärjestön toiminta upseeriston keskuudessa voi useissa tapauksissa helpottaa työtämme sotaväen keskuudessa rauhan aikana, kuin senkin vuoksi, että aseellisen kapinan aikana vallankumoukselliset upseerit voivat olla kapinan teknillisinä johtajina. Sen vuoksi konferenssi kehoittaa vallankumouksellisia sotilasjärjestöjä kiinnittämään vakavaa huomiota työhön upseerien keskuudessa pyrkien tekemään heistä sikäli kuin on mahdollista sosialidemokraattisen puolueen tietoisia kannattajia” (Keskuskomitean lentokirjasen 13. sivu).

Bolshevistisen (marraskuun) konferenssin päätöslauselma:

„Ottaan huomioon 1) että niin upseeriston yhteiskunnallinen luokkakokoonpano kuin myös upseeriston, ammattimaisen sotilaskastin, edut pakoittavat heitä pyrkimään siihen, että säilyy vakinainen armeija ja kansan oikeudettomuus; 2) että tämän vuoksi upseeristo yleensä otettuna esittää nykyisessä porvarillis-demokraattisessa kumouksessa taantumuksellista osaa; 3) että olemassaolevat oppositiomieliset upseeriryhmät eivät esitä aktiivista osaa; 4) että samaan aikaan on mahdollista yksityisten upseerien liittyminen puolueeseemme, upseerien, jotka erikoistiedoillaan ja erikoisen sotilaallisen koulutuksen saaneina voivat tehdä huomattavan palveluksen hetkellä, jolloin armeija nousee kapinaan ja siirtyy kansan puolelle, sekä myös aseellisen kapinan teknillisessä valmistelussa,— sotilas- ja taistelujärjestöjen konferenssi

katsoo: 1) että sotilasjärjestöt eivät voi perustaa itsenäistä sosialidemokraattista järjestöä upseeriston keskuuteen; 2) että on käytettävä hyväksi olemassaolevia oppositiomielisiä upseeriryhmiä tietojen saamiseksi ja yksityisten jäsenten vetämiseksi puolueemme sotilas- ja taistelujärjestöihin neuvojiksi ja käytännöllisiksi ohjaajiksi” („Pöytäkirjojen” s. 132).

Menshevikeillä *ei ole sanaakaan* upseeriston luokkakokoonpanosta eikä siitä, mitä osaa se näyttelee koko porvarillisessa vallankumouksessa. Bolshevikeilla on näiden kummankin arvioinnille annettu *tärkein sija*. Tämä ensiksi. Menshevikit puhuvat *pelkästä tekniikasta*, sillä *kaikki* perustelut, joilla todistellaan upseerien keskuudessa suoritettavan työn „*tärkeyttä*”, rajoittuvat yksinomaan siihen, että työ upseerien keskuudessa „*voi helpottaa*” työtämme sotaväen keskuudessa (varustaa asunnoilla? olla legaalisenä verhona?) ja sen lisäksi voi antaa teknillisiä johtajia. Bolshevikeilla tekniikalle on annettu *toisarvoinen sija* „yksityisten upseerien” palveluksina ja ensi sijalla on todistettu se, että työväenpuolue ei voi perustaa „*itsenäistä sosialidemokraattista järjestöä*” upseeriston keskuuteen. Tämä toiseksi. Menshevikeillä poroporvarillista ajatuksenjuoksua, joka pelkää osoittaa upseeriston ja porvariston luokkayhteyttä, täydentää arka yhteenveto: „*tekemään sikäli kuin on mahdollista* sosialidemokraattisen puolueen tietoisia *kannattajia*”. Bolshevikeilla tuon *kokonaisuudessaan* taantumuksellisen kerroksen avoin proletaarinen arviointi on johtanut ratkaisevaa laatua olevaan johtopäätökseen: oppositiomielisiä upseereja on käytettävä hyväksi „*tietojen saamiseksi*” ja „*yksityisiä jäseniä*” on vedettävä *puolueemme* sotilas- ja taistelujärjestöihin. Tämä kolmanneksi.

Kysytään, miten tämän jälkeen voitaisiin olla sanomatta akkojen juoruiksi menshevikkien sellaisia puheita, että bolshevikit yleensä ja muun muassa taistelujärjestöjen bolshevikkijäsenet yliarvioivat „*tekniikkaa*”? Todellisuudessa näiden puheiden tarkoituksena, kuten näemme, on ollut toisaalta verhota menshevistisen upseeristoa koskevan katsantokannan teknillistä suppeutta, ja toisaalta niillä on verhottu aito-intelligenttimäistä *opportunistista* pelkoa arvioida upseeriston porvarillista luokkakokoonpanoa ja tuoda sotaväen keskuudessa suoritettavaan työhön luokkavihan aate, luokkavihan, joka vallitsee lukuisan talonpoikien ja työläisten keskuudesta lähtöisin olevan „*aliupseeri-* ja

miehistö"-joukon ja aatelispoikien tai sotapalveluksen kautta aateliston joukkoon kiipeävien porvarien pikkuryhmän välillä.

Tuolla „teknillisellä” ja poroporvarillis-opportunistisella kannalla upseeristoon nähden eivät ole olleet yksistään pienen lokakuun konferenssin menshevikkijäsenet. Näemme menshevistisen Keskuskomiteamme olevan samalla kannalla: ei tarvitse muuta kuin palauttaa mieleensä KK:n kuuluisan järjestöille osoitetun 4. kirjeen (Duuman hajottamisen kausi), jossa tunnusta: „Duuman puolesta”, joka esiintyy perustavan kokouksen koollekutsuvana vallanelimenä, puolustellaan pyrkimyksellä mukautua „keskiporvariston ja upseeriston” etuihin ja tietoisuustasoon. Samassa kirjeessään KK on mennyt niin pitkälle, että on sanonut työväen edustajien Neuvostojen valtataistelussa saavuttaman *voiton* johtavan vain kansan puolelle siirtyneen armeijan sotilasdiktatuuriin! Ilman „liberaalisia” upseereja sotilaat, nähkääs, eivät kykenisi edes yhdessä työväen edustajien Neuvoston kanssa pystyttämään mitään muuta kuin sotilasdiktatuuriin!

Näemme myös Plehanovin, menshevikkien aatteellisen johtajan, olevan poroporvarillisella kannalla upseeristoon nähden. Olemme nähneet, miten hän koko 1906 vuoden kuluessa pyrki syyttämään bolshevikkeja kapinan teknillisten tehtävien yliarvioimisesta. Entä miltä puolelta arvoisa tov. Plehanov itse valaisi noina aikoina kapinaa? Ehkä hän kirjoitti siitä, että kapina on pohjaltaan joukkoluontoista, ja siitä, mitä osaa talonpoikais- ja proletaariainekset näyttelevät siinä? Ei sinnepäinkään. Koko tuona aikana tov. Plehanov kirjoitti *vain* „Dnevnikin”¹⁴¹ 7. numerossa (elokuu 1906) erään *liberaalisen* upseerin *erästä* kirjeestä, upseerin, jota hän „oikaisi” mitä kohteliaimmin niiden porvarillisten katsomusten vuoksi, joita tällä oli „aliupseerien ja miehistön” suhteen sekä Witten ministerikauden „rauhallisesta” luonteesta y.m.s. „Ajattelenpa niinkin”, kirjoitti tov. Plehanov, „että vain (huomatkaa tämä „vain”!) upseerien osallistuminen sotilasjärjestöjen työhön tekee lopun näistä *mellakoista* (sotilaiden ja matruusien *mellakoista*), jotka ovat vallankumoukselle tarpeellisten voimien epäsuunnitelmallista ja tuloksetonta kuluttamista”. Näetkö, kuinka tarmokkaasti: *vain* upseerien osallistuminen tekee lopun *mellakoista*!! Ilman upseereja ei tule loppua

typerien rahvaanmiesten voimain „epäsuunnitelmallisesta” kuluttamisesta. Mutta kun taistelujärjestöjen bolshevikkijäsenet kokoontuvat neuvottelukokoukseen ja haluavat antaa sosialidemokraattiselle puolueelle vaatimattoman neuvon: taistelujärjestöjen *tärkeimmäksi* tehtäväksi on asetettava sotilastietojen opettaminen *joukoille*, se, että ne opetetaan ymmärtämään kapinan kulku ja sen *suunnitelmanmukaisen* suorittamisen ehdot,— niin silloin byrokraattisen menshevismmin farisealaiset alkavat huutaa: mikä suppeasti teknillinen käsitys „suunnitelmanmukaisuudesta”! Mikä „sallimaton” taistelujärjestöjen jäsenten neuvottelukokous vastoin Keskuskomitean tahtoa!

Mutta riittäköön näistä farisealaisista. Palatkaamme pöytäkirjoihin. Löysimme niistä *erään* kohdan, jossa ei ollut „vaatimattomia neuvoja” sosialidemokraattiselle puolueelle, vaan pöyhkeää ja typerää kaavailua. Se on tov. Izarovin¹⁴² selostuksessa puolueen tehtävästä aseellisessa kapinassa. Tov. Izarov on todellakin mennyt siinä sellaisiin järjettömyyksiin kuin kaikkien puoluejärjestöjen jakaminen kolmeen perustyyppiin: sotilas-, taistelu- ja proletariaasiin järjestöihin!! Hän on mennyt jopa niinkin pitkälle, että puhuu „suunnitelmasta”, jonka mukaan „sotilaalliset taisteluneuvostot” on muodostettava *tasapuolisesti* näiden kolmen järjestötyypin edustajista (s. 95) j.n.e. On selvää, että me, bolshevikit, pysymme *aina mitä päättävöisimmän* erillään *tuollaisesta „taisteluryhmäläisyydestä”* („боевизм”). Ehdoton ylivoima ja ratkaiseva ääni koko proletariaatin järjestölle,— kaikkien sotilas- ja taistelujärjestöjen *mitä täydellisin* alistaminen sille — *välttämättömyys* rakentaa nuo samat taistelujärjestöt *täydellisesti puolueeseen kuuluvien* sosialidemokraattisten työläiskaadereiden varaan (tai ehkä vieläpä *perustaa taistelujärjestön tilalle puolueen miliisi*),— kaikki tuo on meille aivan selvää.

Ja jos meille aletaan ryhmäkuntalaisissa tarkoituksissa tyrkyttää tov. Izarovin typeriä haihatteluja, pyydämme moisia „arvostelijoita” muistamaan sen, että *bolshevistinen sotilas- ja taistelujärjestöjen konferenssi ei noudattanut Izarovin äärimmäisyyksiä!* Taistelujärjestöjemme jäseniin kohdistetun panettelin kumosi parhaiten se, että he *itse*, omassa konferenssissaan, jättivät yksinkertaisesti syrjään izarovilaiset kaavailut. Jotta *heidän* mielipidettään kysymyksessä, joka koskee sosialidemokraattisen puolueen

tehtävää aseellisessa kapinassa, *ei olisi voitu* pitää vaate-
 liaana tyrkyttämisenä tai käskynä j.n.e., he *itse* julistivat
 konferenssinsa tätä kysymystä käsiteltäessä *yksityisneuvot-*
teluksi (ks. „Proletaria”, № 9, ja „Pöytäkirjoja”, s. 116).
 Ja vasta yksityisneuvottelussa he hyväksyivät yksimielisesti
 päätöslauselman, jossa ei ole mitään kaavailua à la
 Izarov*, vaan jossa puhutaan ainoastaan „mitä kiinteim-
 män yhteyden ja yhteistoiminnan turvaamisesta proleta-
 riaatin yleisten järjestöjen sekä sotilas- ja taistelujärjestö-
 jen välillä”. Samanaikaisesti on sotilasjärjestöjen tehtäviä
 koskevassa päätöslauselmassa *erikoisesti* korostettu sitä,
 että „*kaikki toiminta on alistettava*” „koko proletariaatin
 järjestöjen poliittisen johdon alaiseksi” („Proletari”, № 9, ja
 „Pöytäkirjat”, s. 137). Kun taistelujärjestöjen bolshevikki-
 jäsenet pystyivät jopa yksinäänkin oikaisemaan Izarovia,
 niin voidaan kuvitella, kuinka aiheellista on se Keskus-
 komitean pelko, jota se tuntee koko puolueen sotilas- ja
 taistelujärjestöjen yleistä neuvottelukokousta kohtaan.

Tilan vähyyden vuoksi emme voi pysähtyä yhtä seikka-
 peräisesti konferenssin työn muihin puoliin. Mainittakoon,
 että alustukset, jotka koskevat toimintaa sotaväen keskuu-
 dessa (ss. 10—49) ja entisiä aseellisia kapinayrityksiä
 (ss. 53—59, 64—79), käsittävät *miltei puolet* tuosta laa-
 jasta kirjasta. Se on erittäin arvokasta aineistoa, ja kaikki
 tietoiset sosialidemokraattityöläiset kiittävät sotilas- ja tais-
 telujärjestöjen konferenssia aloitteesta, jonka se on tehnyt
 tämän aineiston keräämiseksi ja muokkaamiseksi. Tulkoon
 mainituksi тов. Varinin¹⁴³ alustus „entisistä aseellisista
 kapinayrityksistä”; tässä alustuksessa esitetään ensisijai-
 sena aseellisen kapinan, *joukkojen liikehtimisen erikois-*
muodon, proletariaatin luokkataistelun erikoismuodon, tutki-
 minen. Siinä korostetaan tiettyjen luokkien välisen taistelun
 äärimmäisen kärjistymisen historiallista hetkeä kapinan
 ehtona. Siinä tarkastellaan sitä, mitä osaa eri luokat näyt-
 televät,— sotaväen liikehtimisen riippuvaisuutta yhteis-
 kuntavoimien suhteesta,— kapinan poliittisen ja taistelu-
 puolen erottamattomuutta, — „kansanjoukkojen laajojen
 demokraattisten järjestöjen” merkitystä väliaikaisen vallan-
 kumoushallituksen edellytyksenä j.n.e. Tällaisten kysymys-
 ten *tutkiminen* on tietenkin jonkin verran vaikeampaa kuin

* Izarovin mukaisesti. *Toim.*

sellaisten „taktillisten toimintaohjelmien” kirjoittaminen, joissa on kadettilaisia fraaseja „proletaarijoukkojen uskosta ihmeeseen, äkkinäiseen kapinaan” (ks. Martovin ja kumpp. „Taktillista toimintaohjelmaa”).

Mainitsemme lopuksi nykyhetkestä käytetyistä puheenvuoroista ja tov. Iljanin ¹⁴⁴ mainiosta puheesta, jossa hän *sotilas- ja taistelujärjestöjen konferenssissa vuoden 1906 marraskuussa* pystyi esittämään *toisesta* Duumasta sellaisen mielipiteen, jonka tapahtumat ovat loistavasti todistaneet oikeaksi. „Otan itselleni oikeuden kajota Duumaan”, sanoi hän. „Duuman kokoonpano ei tule meillä olemaan lainkaan sellainen kuin oli edellisessä Duumassa. Meillä tulee olemaan mobilisoitu vallankumous ja mobilisoitu taantumus. Talonpoikaisto, varsinkin sen vuoksi, ettei sen toivomuksia ole täytetty, lähettää sinne vallankumouksellisempaa ainesta kuin edelliseen Duumaan. Samoin käy epäilemättä proletariaatinkin suhteen... Onnettomuudeksemme osa sosialidemokraateista pyrkii täyttämään Duuman jollain liberaalien välikerroksella” („Pöytäkirjat”, s. 84).

Taistelujärjestöjen konferenssissa osattiin arvioida politiikkaa oikeammin kuin Plehanov ja menshevistinen Keskuskomitea vuoden 1906 marraskuussa!

Sanomalehtikirjoituksessa on tietenkin mahdotonta esittää tyhjentävästi „Pöytäkirjojen” sisältöä, ja lopetamme siihen, että kiihkeästi kehotamme *tutkimaan* niitä, — esitämme neuvomme niille sosialidemokraateille, jotka voivat puhua kapinakysymyksistä ilman liberaalista hihitystä.

Kirjoitettu huhtikuussa 1907

*Julkaistu toukokuun 2 pnä 1907
„Proletari” lehden 16. numerossa*

*Julkaistaan lehden
tekstin mukaan*

**SELOSTUS VSDTP:n V EDUSTAJAKOKOUKSELLE
KAHTIAJAKAANTUMISESTA PIETARISSA
JA SIIHEN LIITTYVÄSTÄ
PUOLUEOIKEUDEN JÄRJESTÄMISESTÄ¹⁴⁵**

Kuten porvarillisten sanomalehtien („Tovarishtsh” y.m.) tiedoituksista on käynyt selville, puolueemme Keskuskomitea on järjestänyt puolueoikeuden käsittelemään menettelytapaani — nimenomaan kirjastani „*Vaalit Pietarissa ja 31 menshevikin kaksinaamaisuus*” *, joka ilmestyi sen kahtiajakaantumisen aikana, mikä tapahtui Pietarin sosialidemokraattisessa järjestössä toisen Duuman vaalien aikana.

Oikeus muodostettiin kolmesta minun edustajastani, kolmesta 31 menshevikin edustajasta ja kolmesta Latvian ja Puolan sosialidemokratiain ja Bundin Keskuskomiteoiden nimittämästä puhemiehistön jäsenestä. Esitin tässä oikeudessa vastasyytteen 31 menshevikille ja tov. *Danille* (Pää-äänenkannattajan toimituksen jäsenelle — ja Pää-äänenkannattajan kautta myös Keskuskomitean jäsenelle) sallimattomasta menettelystä. Tätä vastasyytettä kannatti toisaalta 234 pietarilaisen bolshevikin, puolueen jäsenen, kokous (heidän päätöslauselmansa ja selostuksensa koko juttua koskevine yleiskatsauksineen on julkaistu „Proletarin” 13. numerossa) ja toisaalta Pietarin sosialidemokraattinen konferenssi (miinus erkaantuneet menshevikit). Tämän konferenssin päätöslauselma on julkaistu „Proletarin” 14. numerossa¹⁴⁶.

Keskuskomitean perustamana laitoksena oikeus katsoi, ettei sillä ollut oikeutta asettaa itsenäisesti syytteeseen

* Ks. tätä osaa, ss. 19—30. *Toim.*

31:tä ja tov. Dania, ja se kääntyi tuon saman Keskuskomitean puoleen pyytäen tätä määrittelemään sen oikeudet vastasyytettä koskevassa kysymyksessä. Keskuskomitea käsitteli uudestaan tämän kysymyksen erikoisistunnossaan ja toisti, että kyseinen oikeus on järjestetty yksinomaan Leninin jutun käsittelyä varten ja että uusien henkilöiden uusi syytteesenpano riippuu täydellisesti Keskuskomiteasta, joka tietenkin pitää velvollisuutenaan vetää oikeuteen jokaisen, jota vastaan kyseinen oikeus esittää syytteen sopimattomasta teosta. Tämän uuden oikeuden kokoonpanon määrää taaskin kokonaan tuo sama Keskuskomitea oman harkintansa mukaan.

Näin ollen kertyi koko vyyhti huutavia järjettömyyksiä ja ristiriitoja. Menshevistinen Keskuskomitea esiintyy elimenä, joka vetää oikeuteen ja määrittelee oikeuden kokoonpanon sekä sen toimivallan. Vastasyyte on nostettu Keskuskomitean menshevistisen osan johtomiestä vastaan. Osoittautuu, että yhdet ja samat henkilöt ovat sekä oikeuden nimittäjiä, prokuraattoreita että *heitä itseään vastaan* nostettua vastasyytettä koskevan kysymyksen ratkaisijoita!

On selvää, ettei tällainen järjestys ole omiaan kohottamaan kunnioitusta puoluetta kohtaan. Tuon ristiriitojen vyyhdin voi selvittää vain puolueen edustajakokous. Ja sen vuoksi käynnyn edustajakokouksen puoleen pyynnöllä, että välittömästi edustajakokous antaisi oikeudelle täydellisen tuomiovallan; että oikeus julistettaisiin täysin riippumattomaksi Keskuskomiteasta, jonka (sen menshevistisen osan) intressejä juttu ilmeisesti koskee; että oikeudelle annettaisiin valta käsitellä juttu kaikin puolin, ilman mitään rajoituksia, ja panna syytteesen keitä puolueen jäseniä ja sen mitä elimiä hyvänsä, tekemättä poikkeusta myöskään KK:n menshevistisen osan suhteen j.n.e.

Asian selittämiseksi VSDTP:n edustajakokouksen edustajille liitän tähän: 1) oikeuden ensimmäisessä oikeusistunnossa pitämäni puolustuspuheen (eli syytöspuheen KK:n menshevististä osaa vastaan) koko tekstin. (Oikeus piti kaikkiaan kaksi oikeusistuntoa ja kuulusteli monesta kymmenestä todistajasta kolmea. Oikeuden istunnot keskeytti edustajakokous.) 2) Liitän mukaan lyhyen konseptin Pietarissa tapahtuneen kahtiajakaantumisen tositahtumien historiasta.

I. LENININ PUOLUSTUSPUHE (EĪI SYYTÖSPUHE
KESKUSKOMITEAN MENSHEVISTISTA OSAA VASTAAN)
PUOLUEOIKEUDESSA

Toverit tuomarit!

Keskuskomitea on nostanut minua vastaan syytteen *puolueen jäsenille sopimattomasta esiintymisestä* (lehdistöissä). Näin on sanottu puolueoikeuden järjestämistä koskevassa KK:n päätöksessä. Aloitan suoraan asian ytimeistä: luen kokonaan sen „kanteen”, jonka KK „esittää oikeuden käsiteltäväksi”.

....,Keskuskomitea toteaa, että tov. Leninin allekirjoittama kirjanen „Vaalit Pietarissa ja 31 menshevikin kaksinaamaisuus” sisältää suoranaisen syytteen Pietarin järjestön 31 jäsentä vastaan siitä, että he alkoivat neuvottelut kadettipuolueen kanssa „myydäkseen työläisten ääniä kadeteille” ja että „menshevikit ovat hieroneet kauppoja kadettien kanssa soluttaakseen Duumaan oman miehensä, vastoin työläisten tahtoa, kadettien avulla”.

Keskuskomitea toteaa, että tuollaisen syytöksen julkaiseminen lehdistöissä, varsinkin vaalien aattona, on aiheuttava sekaannusta proletariaatin riveissä asettamalla epäilyksen alaiseksi puolueen jäsenten poliittisen rehellisyyden ja että proletariaatin viholliset tulevat käyttämään sitä hyväkseen taistelussa sosialidemokratiaa vastaan.

Ollen sitä mieltä, että tällaiset esiintymiset ovat puolueen jäsenille sopimattomia, Keskuskomitea antaa tov. Leninin menettelytavan puolueoikeuden käsiteltäväksi”.

Tällainen on syytteen täydellinen teksti. Huomautan ennen kaikkea, että siinä on suuri, suorastaan asiallinen *virhe*, jonka pyydän oikeuden korjaamaan sen kirjasen *tekstin* perusteella, josta minua syytetään. Nimittäin: tässä kirjassa on sanottu suoraan ja selvästi, että *en* syytä ainoastaan 31 menshevikkiä, vaan myös tov. Dania, s.o. Keskuskomitean jäsentä.

Laatiessaan päätöslauselmaansa Keskuskomitea *ei voinut olla tietämättä* sitä, että tov. Dan on KK:n jäsen (joka mahdollisesti osallistui jopa kysymyksen käsittelyynkin tai päätöslauselman laatimiseen minun vetämisestäni oikeuteen Danin syyttämisestä?), enempää kuin sitäkään, etten syytä ainoastaan 31 menshevikkiä, vaan myös Dania. Siis KK *tietoisesti* erotti syyttämieni henkilöiden joukosta *oman jäsenensä*. Siinä on jo paitsi asiallista virhettä myös jotain pahempaa, jotain sallimatonta, ja pysähdyn myöhemmin

seikkaperäisesti asian *tämän* puolen arviointiin ja koetan selittää *nimenomaan sen puolen* oikeuden tutkinta-aineiston perusteella.

Siirryn puhumaan syytteen olemuksesta.

Keskuskomitea esittää kaksi lainausta kirjasestani, ja minun täytyy eritellä mahdollisimman perusteellisesti kumpikin näistä lainauksista. Tietenkin ymmärrän, että kysymys on mainitusta kirjasesta *kokonaisuudessaan* eikä vain nimenomaan näistä kahdesta lainauksesta. Mutta otan ne, Keskuskomitean esimerkkiä seuraten, tärkeimpinä peruskohtina.

Ensimmäinen lainaus on otettu aivan kirjasen alusta. Otan itselleni oikeuden lukea koko sivun osoittaakseni, mihin tämä lainaus liittyy:

„„Tovarishtsh” lehdessä on julkaistu tänään (tammi-kuun 20 pnä),—muistutan, että tämä tapahtui siis *viittä* päivää ennen vasemmistoblokin muodostamista Pietarissa ja *16 päivää* ennen Valtakunnanduuman vaaleja Pietarin kaupungissa,— laajoja otteita niiden 31 menshevikin vetouksesta, jotka ovat erkaantuneet sosialistisesta järjestöstä Pietarissa toimitettavien vaalien edellä” *.

Korostan, että heti kirjasen ensimmäisessä lauseessa asetetaan etutilalle tärkeimpänä tosiasiana *kahtiajakaantuminen*, joka tapahtui Pietarissa vaalien edellä. Korostan tätä seikkaa, sillä joudun myöhemmin vielä monta kertaa viittaamaan sen merkitykseen.

Lainaan edelleen:

....„Palautamme ensin parilla sanalla mieleen sen tosiasiallisen historian, mitä sosialidemokratiasta erkaantuneet menshevikit ovat tehneet konferenssista poistumisensa jälkeen”... Muutamaa päivää ennen käsiteltävänä olevan kirjasen julkaisemista minä julkaisin tästä poistumisesta ja sen merkityksestä kirjasen: „Sosialidemokratia ja vaalit Pietarissa” sekä myös kirjasen: „„Kun kuulet tyhmyrin tuomion”... (Sosialidemokraattisen lehtimiehen muistiinpainoista)” **. Viimeksi mainitun kirjasen poliisi on takavarikoinut miltei kokonaan. On säilynyt vain muutamia kappaleita, ja viittaa tuohon kirjaseen, jotta oikeus voisi tutkia silloisia tapahtumia kokonaisuutena eikä vain osittain.

* Ks. tätä osaa, s. 19. *Toim.*

** Ks. Teokset, II. osa, ss. 417—440 ja 441—459. *Toim.*

...,1) Erkaannuttuaan sosialidemokraattisista työläisistä he muodostivat blokin pikkuporvariston (eserrien, trudovikkien ja kansansosialistien) kanssa tehdäkseen yhdessä kaupat kadettien kanssa paikoista. Kirjallisen sopimuksen tästä erkaantuneiden sosialidemokraattien yhtymisestä pikkuporvarilliseen blokkiin *he ovat salanneet työläisiltä* ja yleisöltä.

Mutta me emme ole kadottaneet toivoa, että tuo sopimus kuitenkin julkaistaan ja salainen tulee julkiseksi”.

Kiinnitän oikeuden huomiota siihen, että Dania ja 31 menshevikkiä syyttävässä kirjasessani on heti alussa korostettu sitä seikkaa, että kirjallinen sopimus on salattu työläisiltä. Menkäämme edelleen:

„2) Erkaantuneet menshevikit, kuuluen osana pikkuporvarilliseen blokkiin (jota sanomalehdissä nimitetään väärin „vasemmistoblokkiksi”), ovat hieroneet kadettien kanssa kauppoja siitä, että tälle blokille myönnettäisiin kolme paikkaa kuudesta. Kadetit ovat tarjonneet kahta paikkaa. Kaupat ovat menneet myttyyn. Kadettien kanssa pidetyn pikkuporvarillisen „konferenssin” (sanonta ei ole meidän, vaan sanomalehdistä otettu) istunto oli *tammikuun 18 päivänä*. Siitä ovat tiedoittaneet „Retsh” ja „Tovarishtsh”. „Retsh” ilmoittaa tänään sopimuksenteon raukeamisesta (vaikka meidän pitää tietysti olla valmiina siihen, että selän takana käydään neuvotteluja vieläkin).

Menshevikit eivät ole toistaiseksi tiedoittaneet lehdistössä tästä „*esiintymisestään*” — työläisten äänien myymisestä kadeteille”.

Siis tällaisessa yhteydessä esiintyy ensimmäinen lainaus. Sanani menshevikkejä vastaan on kirjoitettu sinä samana päivänä, jolloin sain *ensi kerran* sanomalehdistä tietää, ettei menshevikkien ja narodnikkien blokista kadettien kanssa Pietarin sosialidemokraattisen järjestön enemmistöä *vastaan* ollut tullut mitään, ja tällöin huomautin samalla siitä, etten voi pitää sopimuksentekoa *lopullisesti* myttyynmenneenä, että on oltava valmiina *pahimman varalta*: sen varalta, että neuvotteluja jatketaan „*selän takana*”. Miksi olin silloin sitä mieltä (ja pidän nytkin silloista mielipidettäni oikeana), että on oltava valmiina tuon pahimman varalta? Siksi, että menshevikkien ja pikkuporvarillisen blokin välillä solmitun kirjallisen sopimuksen salaaminen yleisöltä oli väärä, sosialistille sopimaton teko, joka kiertämättä herätti *mitä pahimpia epäilyksiä*.

Mistä työläisten äänien „myymisestä” kadeteille tässä on kysymys? Eräät pilailijat sanoivat minulle ymmärtäneensä sen niin, ikään kuin olisin puhunut myymisestä, joka tapahtuu *rahaa vastaan*. Se on tietenkin teräväjärkistä

pilaa. Mutta kirjantaitava henkilö, joka lukee vakavasti koko kirjasen eikä vain erillisiä kohtia, näkee tietenkin heti tekstiyhteydestä, kaikista edelläkäyvistä ja jäljessäseuraavista lauseista, että puhe on myymisestä, joka *ei tapahdu rahaa, vaan duumapaikkoja vastaan*. „Kaupanhieronnalla” ja „ostolla ja myynnillä” tarkoitetaan sitä, että vaihdetaan poliittisia eikä taloudellisia vastikkeita, paikkoja ääniin eikä rahaa ääniin.

Herää kysymys, kannattiko puhua näin selvästä ja ilmeisestä seikasta?

Olen syvästi vakuutettu siitä, että kannatti, sillä tämä on kohta, jonka yhteydessä joudumme aivan välittömästi selittämään kysymystä, jonka Keskuskomitea on asettanut, nimittäin: mitkä esiintymiset lehdistössä ovat sallittavia ja mitkä eivät.

Jos kirjasen eriteltävänä olevassa kohdassa olisi sanottu: 31 menshevikkiä myivät rahasta työläisten ääniä kadeteille, niin silloin se olisi vastustajan syyttämistä häpeällisestä ja rikollisesta menettelytavasta. Sellaisen väitteen esittäjä pitäisi vetää sen vuoksi oikeudelliseen edesvastuuseen, ei tietenkään „sekaannuksen aiheuttamisesta proletariaatin riveissä”, vaan *parjauksesta*. Se on aivan selvää.

Ja päinvastoin, jos kirjasen eriteltävänä olevassa kohdassa olisi sanottu: 31:n esiintymisen tarkoituksena oli työläisten äänien *yhdistäminen* kadettien ääniin ehdolla, että sosialidemokraatit saavat paikan Duumassa,— niin silloin se olisi lojaalin, moitteettoman, puolueen jäsenille sallittavan polemiikin mallinäyte.

Missä suhteessa minun valitsemani sanonta eroaa *tästä* sanonnasta? Siinä, että sen sävy, joka määrää koko musiikin, on erikoinen. Tämä sanonta on nimittäin ikään kuin tarkoitettu herättämään lukijassa vihaa, inhoa, halveksintaa niitä ihmisiä kohtaan, jotka tekevät tuollaisia tekoja. Tämän sanonnan tarkoituksena ei ole vakuuttaminen, vaan rivien hajottaminen,— ei vastustajan virheen oikaiseminen, vaan sen järjestön hävittäminen, pyyhkäiseminen pois maan päältä. Tuo sanonta on luonteeltaan todellakin sellainen, että se herättää mitä pahimpia ajatuksia vastustajasta, mitä pahimpia epäilyjä hänen suhteen ja se todellakin, erotukseksi vakuuttavasta ja oikaisevasta sanonnasta, „aiheuttaa sekaannusta proletariaatin riveissä”.

Siis te tunnustatte, että sellainen sanonta *ei ole sallittava?* — kysytään minulta. — Tietenkin tunnustan, — vastaan minä, — *mutta vain pienin lisäyksin:* se ei ole sallittava *yhtenäisen* puolueen jäsenille. Tässä lisäyksessä on koko asian ydin. Se syyte, jonka Keskuskomitea on minua vastaan esittänyt, onkin virheellinen, sanon enemmänkin, vilpillinen juuri siksi, että *KK ei puhu mitään* yhtenäisen puolueen *puuttumisesta* siihen aikaan, jolloin kirjasta kirjoitettiin, siinä järjestössä, josta tämä kirjanen (ei muodollisesti, vaan asiallisesti) on lähtöisin ja jonka tarkoituksperiä se palveli. On epärehellistä esittää syytös „puolueen jäsenille sopimattomasta esiintymisestä lehdistössä” tuollaisesta asiasta, kun puolue oli *jakaantunut kahtia*.

Kahtiajakaantuminen on kaikkinaisen järjestöyhteyden katkeamista, mikä siirtää mielipiteiden välisen taistelun, jota on käyty järjestön sisältä vaikuttamisen pohjalta, järjestön ulkopuolelta vaikuttamisen pohjalle, toverien oikaisemisen ja vakuuttamisen pohjalta heidän järjestönsä hävittämisen pohjalle, sille pohjalle, että työläis- (ja yleensä kansan-) joukkoja nostatetaan erkaantunutta järjestöä vastaan.

Se, mikä ei ole sallittua yhtenäisen puolueen jäsenen välillä, on sallittua ja välttämätöntä kahtiajakaantuneen puolueen eri osien välillä. Puoluetovereista ei saa kirjoittaa sellaisella kielellä, joka jatkuvasti kylvää työläisjoukkojen keskuuteen vihaa, inhoa, halveksintaa y.m.s. toisinajattelevia kohtaan. Erkaantuneesta järjestöstä *saa ja pitää* kirjoittaa nimenomaan sellaisella kielellä.

Miksi pitää? Siksi, että kahtiajakaantuminen velvoittaa *vetämään* joukot *pois* erkaantuneiden johdonalaisuudesta. Minulle sanotaan: te aiheutitte sekaannusta proletariaatin riveissä. Vastaan: aiheutin tietoisesti ja tarkoituksellisesti sekaannusta Pietarin proletariaatin sen osan riveissä, joka seurasi vaalien edellä erkaantuneita menshevikkejä, *ja tulen aina* menettelemään sillä tavalla *kahtiajakaantumisen aikana*.

Jyrkillä loukkaavilla hyökkäilyilläni menshevikkejä vastaan vaalien edellä Pietarissa minä todellakin sain horjattamaan *heihin luottaneen ja heitä seuranneen* proletariaatin rivit. Se oli päämääräni. Se oli velvollisuuteni Pietarin sosialidemokraattisen järjestön jäsenenä, järjestön, joka vei läpi vasemmistoblokin kampanjaa. Sillä *kahtiajakaan-*

tumisen jälkeen tämän kampanjan läpiviemiseksi *piti* lyödä hajalle menshevikkien rivit, menshevikkien, jotka johdattivat proletariaattia kadettien perässä, *piti* aiheuttaa hämmennystä heidän riveissään, *piti* herättää joukoissa vihaa, inhoa, ylenkatsetta noita ihmisiä kohtaan, jotka *olivat lakanneet* olemasta yhtenäisen puolueen jäseniä ja joista oli tullut poliittisia vihollisia, jotka yrittivät kampata nurin sosialidemokraattisen järjestöme sen vaalikamppailussa. *Tuollaisia* poliittisia vihollisia vastaan kävin silloin — ja jos hajotustoiminta toistuu tai sitä kehitetään, *tulen aina käymään* — *hävityssotaa*.

Ellemme me olisi sen jälkeen, kun menshevikit aikaansivat Pietarissa kahtiajakaantumisen, aiheuttaneet sekaannusta *menshevikkien johtaman* proletariaatin riveissä, niin emme olisi voineet viedä läpi omaa vasemmistoblokin vaalikamppailuamme. Ja säälin vain sitä, että Pietarista poisolleen autoin *riittämättömästi* tuota joukkojen *vetämistä pois* erkaantuneiden menshevikkien vaikutuksen alta, sillä jos tämä tehtävä olisi suoritettu tarmokkaammin ja menestyksellisemmin, niin vasemmistoblokki olisi saanut voiton Pietarissa. Se on todistettu vaalien tuloksia koskevilla numerotiedoilla.

Syytteen loogillinen (eikä tietenkään vain loogillinen) perusvirhe on juuri siinä, että kierretään kavalasti kysymys kahtiajakaantumisesta, ei puhuta mitään kahtiajakaantumisen tosiasiaista, yritetään esittää puolueen yhtenäisyyden kannalta katsottuna laillisia vaatimuksia sellaisissa olosuhteissa, jolloin *ei ole* yhtenäisyyttä, *ei ole* yhtä puoluetta ja sitä paitsi — todistan sen myöhemmin — sitä ei ole syyttävän Keskuskomitean takia, joka on järjestänyt kahtiajaon ja salannut sitä!

Jos joku alkaisi soveltaa puolueen sisällä sallitun taistelun mittapuuta kahtiajakaantumisen pohjalla käytävään taisteluun, taisteluun, jota ulkoapäin suunnataan puoluetta vastaan tai (silloin kun kahtiajakaantuminen on paikallista) kyseistä puoluejärjestöä vastaan, niin tuollaista henkilöä olisi pidettävä joko lapsellisen naiivina tai teeskentelijänä. Järjestölliseltä kannalta kahtiajakaantuminen merkitsee *kaiken* järjestöyhteyden katkeamista, s.o. siirtymistä taistelusta, joka saa toverit vakuuttuneiksi järjestön sisällä, taisteluun, joka *hävittää* vihamielisen järjestön, tekee lopun sen vaikutuksesta proletariaatin joukkojen keskuudessa.

Psykiikan kannalta katsoen on aivan selvää, että kaiken järjestöyhteyden katkeaminen tovereiden välillä *jo* merkitsee vihaksi muuttuneen molemminpuolisen suuttumuksen ja vihamielisyyden *äärimmäistä astetta*.

Mutta Pietarissa tapahtuneessa kahtiajakaantumisessa oli vielä kaksi erikois-seikkaa, jotka kymmenkertaistivat taistelun kärkevyyttä ja ankaruutta.

Ensimmäinen seikka — puolueen Keskuskomitean näytteleminen osa. „Sääntöjen mukaan” Keskuskomitean olisi pitänyt yhdistää, eikä minkään paikallisen kahtiajakaantumisen pitäisi johtaa taisteluun kahtiajakaantumisen pohjalla, vaan siihen, että Keskuskomitealle jätettäisiin valitus tai laajemmin sanoen käännettäisiin Keskuskomitean puoleen pyynnöllä, että se myötävaikuttaisi yhtenäisyyden palauttamiseen. *Todellisuudessa* Keskuskomitea oli Pietarissa vaalien edellä kahtiajaon alullepanijana ja osallistui siihen. Juuri tämä seikka, jota on yksityiskohtaisesti ja asiakirjain pohjalla kehitelty perusteluissa, jotka esitetään konferenssin päätöksessä vastasytteen esittämisestä, pakoittaakin meidät pitämään kahtiajakoa Pietarissa *epärehtinä* kahtiajakona. Puhun tästä erikseen myöhemmin ja tulen vaatimaan, että oikeus käsittelisi kysymykset, jotka juontuvat tämän syytteen juridisesta luonteesta, syytteen, jonka syytetty on nostanut syyttäjää vastaan.

Toinen seikka: vaalikamppailu Pietarissa kahtiajakaantumisen aikana. Silloin kun ei ole välitöntä avointa ja joukkoluontoista poliittista esiintymistä tai yleensä puolueen poliittista kampanjaa, ei kahtiajakaantuminen vielä aina merkitse sitä, että on *viipymättä* aloitettava säälimätön hävityssota. Mutta kun kerran on sellainen joukkoesiintyminen kuin esimerkiksi vaalit, kun kerran on tarpeen, että hinnalla millä hyvänsä puututaan viipymättä vaaleihin ja viedään ne läpi tavalla tai toisella, — niin silloin kahtiajakaantuminen merkitsee ehdottomasti viipymätöntä hävityssotaa, sotaa siitä, *kumpi* vie vaalit läpi: paikallinen sosialidemokraattinen järjestö vai ko siitä erkaantunut ryhmä. Tällaisen kahtiajakaantumisen vallitessa ei voida hetkeksikään lykätä tehtävää: joukkojen vetämistä pois erkaantuneiden vaikutuksen alta, erkaantuneiden järjestön pirstomista, heidän muuttamistaan poliittisiksi nolliksi. Ja vain sen ansiosta, että bolshevikit hyökkäsivät niin voimakkaasti menshevikkejä vastaan, *sen jälkeen* kun nämä olivat

erkaantuneet tammikuun 6 pnä,— muodostui vaalikamp-pailu pääkaupungissa edes suhteellisen yksimieliseksi, jota-kuinkin puoluekantaiseksi, sellaiseksi, joka ainakin muis-tutti sosialidemokraattista vaalikamppailua.

Sanotaan: taistelkaa, mutta älkää vain myrkytetyllä aseella. Se on kiistämättä hyvin kaunis ja efektiivinen sanonta. Mutta se on joko kaunis tyhjä fraasi tahi se ilmai-see sekavassa ja hämärän epäselvässä muodossa sen saman ajatuksen taistelusta, joka kylvää joukkojen keskuudessa vihaa, inhoa ja halveksintaa vastustajia kohtaan,— taiste-lusta, joka ei ole sallittua yhtenäisessä puolueessa, mutta joka on kiertämätöntä, välttämätöntä kahtiajakaantumisen aikana itse kahtiajakaantumisen olemuksen vuoksi,— aja-tuksen, jota kehittelin jo puheeni alussa. Vaikka pyöritte-lisitte tätä fraasia eli tätä metaforaa miten tahansa, te ette saa puristetuksi siitä graaniakaan reaalista sisältöä, paitsi sitä samaa eroa, joka erottaa toisistaan sen lojaalin ja kor-rektin taistelukeinon, jonka mukaan taistelua käydään vakuuttamisen avulla järjestön sisällä, ja sen taistelu-keinon, jonka mukaan taistellaan hajottamisen avulla, s.o. siten, että hajotetaan vihamielinen järjestö, herätetään joukoissa vihaa, inhoa ja halveksintaa tätä järjestöä koh-taan. Myrkytettyjä aseita ovat epärehdit kahtiajakamiset eikä hävityssota, jonka tapahtunut kahtiajakaantuminen aiheuttaa.

Onko kahtiajakaantumisen pohjalla käydyllä sallittavalla taistelulla puitteensa? Tällaisella taistelulla ei ole eikä voi olla puolueessa sallittuja puitteita, sillä kahtiajakaantu-minen on puolueen olemassaolon loppu. Naurettava on jo yksin sellainen ajatuskin, että puoluetietä, puolueen pää-töksellä y.m.s. voitaisiin taistella niitä taistelumenetelmiä vastaan, jotka johtuvat puolueen kahtiajakaantumisesta. Kahtiajakaantumisen pohjalla käytävän taistelun puitteet eivät ole puoluepuitteita, vaan yleispoliittisia tai pikemmin-kin kaikkia kansalaisia koskevia puitteita, rikoslain puit-teita eivätkä mitään muuta. Jos te olette katkaisheet välinne minuun, niin te ette voi vaatia minulta sen enempää kuin kadetilta tai eserrältä tai joltain kadulla tapaamaltanne henkilöltä j.n.e.

Selitän vielä ajatustani eräällä havainnollisella esimer-killä. „Proletarin” lähimmässä numerossa julkaistaan

paikanpäältä saatu kirje Kovnon kaupungin vaaleista. Kirjeenvaihtaja on kovin tyytymätön sen johdosta, että bundilaiset ja aikaansaajat¹⁴⁷ ovat muodostaneet blokin liettualaisia sosialidemokraatteja vastaan, ja hän arvostelee ankarasti Bundia. Millainen arvostelu on sallittua yhtenäisen puolueen jäsenille? Tyytymättömyys olisi pitänyt ilmaista suunnilleen tähän tapaan: bundilaiset eivät menettelleet oikein esiintyessään liitossa juutalaisen porvariston kanssa toisen kansakunnan sosialisteja vastaan; tuossa menettelyssä saa heijastuksensa pikkuporvarillisen natsionalismin aatteiden vaikutus j.n.e. y.m.s. Niin kauan kuin me ja Bund olemme samassa puolueessa, ei voitaisi millään hyväksyä heitä vastaan tähdättyä kirjasta, jota levitetään joukkojen keskuuteen vaalien edellä ja jossa bundilaisia pidetään proletariaatin kavaltajina. Mutta jos toistuisi vuoden 1903 historia — historia ei yleensä toistu, ja otan keksityn esimerkin — ja Bund erkanisi puolueesta. Voisiko-han sitten kukaan asettaa vakavasti kysymystä siten, ettei voida sallia kirjasia, joiden tarkoituksena on kylvää bundilaisiin työläisjoukkoihin vihaa, inhoa ja halveksintaa näiden joukkojen johtajia, valepukuisia porvareita kohtaan, jotka myyvät itsensä juutalaiselle porvaristolle ja soluttavat sen avustamana omia miehiään Duumaan j.n.e.? Jokaiselle, ken tekisi tuollaisen valituksen, vain naurettaisiin vasten kasvoja: älkää järjestäkö kahtiajakoa, älkää ottako käyttöön kahtiajaon „myrkytettyä asetta” tai olkaa sitten valittamatta sitä, että ne, jotka myrkytetyyn miekkaan tarttavat, myös myrkytettyyn miekkaan hukkuvat!

Kaiken edellä sanotun jälkeen on tarpeetonta pysähtyä toiseen lainaukseen. Siinä sanotaan: „Menshevikit ovat hieroneet kauppoja kadettien kanssa soluttaakseen Duumaan oman miehensä, vastoin työläisten tahtoa, kadettien avulla,— siinä yksinkertainen selitys kaikkiin noihin vaeluksiin sosialidemokratiasta pikkuporvarillisen blokin puolelle, pikkuporvarillisen blokin puolelta kadettien puolelle” *. Jos yritätte eritellä tätä lainausta muodollisesti, pintapuolisesti, *yhtenäisen* puolueen kannalta, niin te tietenkin sanotte: kun on puhe puolueen jäsenistä, on sanojen: „ovat

* Ks. tätä osaa, s. 25. *Toim.*

hieroneet kauppoja” asemesta kirjoitettava: „ovat käyneet neuvotteluja”; „soluttaakseen” asemesta „viedäkseen läpi”; „oman miehensä” asemesta „sosialidemokraattiedustajan” j.n.e. y.m.s. Mutta tuskinpa tällainen lainauksen „erittely” tai tällainen sanontaa koskeva „järkeily” voisi aiheuttaa mitään muuta kuin hymyilyä? Eikö ole selvää, että mitä loukkaavin, mitä syvintä halveksintaa ilmaiseva sanonta, joka olettaa kaiken käyvän pahimmin- eikä parhainpäin, on taistelua kahtiajakaantumisen pohjalla sen järjestön *tuhoamiseksi*, joka *panee myttyyn* paikallisen sosialidemokraattisen proletariaatin poliittisen kampanjan? Sellaiset valitukset, että moiset sanonnat ovat luonteeltaan solvaavia, loukkaavia ja epäilyksiä herättäviä, olisivat samankaltaisia kuin se, jos *lakonrikkuri* valittaisi sitä, että häneen suhtaudutaan vihamielisesti! Jos valituksia ja syytöksiä tarkasteltaisiin tältä kannalta, niin se olisi aivan samaa kuin se, jos me julistaisimme „lakonrikkuri”-sanan sellaiseksi, jota ei sovi käyttää, erittelemättä *asiallisesti* kysymystä, oliko kyseisen henkilön menettely todellakin rikkurimaista.

On ero kahtiajakamisen ja kahtiajakamisen välillä. Olen jo moneen kertaan käyttänyt sanontaa „epärehti” kahtiajakaminen. Pysähdyn nyt kysymyksen tähän puoleen. Keskuskomitea kirjoittaa syytteessään, että asetan epäilyksen alaiseksi puolueen jäsenten rehellisyyden. Se on liian heikosti sanottu ja sitä on sovellettu väärin vast’ikään esitettyihin lainauksiin. Minä en ainoastaan „asetan epäilyksen alaiseksi” 31 menshevikin ja Danin „poliittista rehellisyyttä”. „Vaalikirjasteni” koko sisällöllä *syytän* heitä *poliittisesti epärehdin* tai *puolueen kannalta epärehdin* kahtiajakamisen järjestämisestä. Ja toistan tuon syytöksen. Olisi turhaa yrittää siirtää tämän syytöksen painopistettä kahtiajakaantumisen järjestäjiä koskevasta yleisestä ja tärkeimmästä peruskysymyksestä pieniin, yksityisluontoisiin, toisarvoisiin kysymyksiin, olivatpa ne millaisia tahansa.

Kaikki kahtiajakamiset ovat mitä suurin rikos puoluetta kohtaan, sillä ne hävittävät puolueen, katkaisevat puolueyhteydet. Mutta on ero kahtiajakamisen ja kahtiajakamisen välillä. Sanontaa „epärehti kahtiajakaminen”, jota olen moneen kertaan käyttänyt, ei

voida soveltaa kaikkiin kahtiajakamisiin. Selitän tätä esimerkillä.

Olettakaamme, että puolueessa on jo pitkän aikaa taistellut keskenään kaksi virtausta, jotka kannattavat sano-kaamme kadettien politiikan tukemista tai ovat sen tukemista vastaan. Seuraa suuri poliittinen tapahtuma, joka kärjistää kadettien tendenssejä, jouduttaa kadettien sopimuksetekoa taantumuksen kanssa. Silloin kadettien tukemisen kannattajat katkaisevat välinsä tuota tukemista vastustavien kanssa. Tällainen kahtiajakaminen, kuten kaikki muutkin kahtiajakamiset, aiheuttaa kiertämättä mitä kärkevimmän ja vimmatuimman, vihaa kylvävän j.n.e. taistelun, mutta sitä ei voida pitää epärehdinä kahtiajakamisena, sillä tämän kahtiajakamisen perustana ei ole mikään muu kuin periaatteellisten erimielisyyksien kärjistyminen.

Kuvitelkaa mielessänne toisenlaista kahtiajakamista. Olettakaa puolueen kahden virtauksen päässeän sopimukseen siitä, että eri paikoissa voidaan noudattaa erilaista taktiikkaa. Jos tätä yhteistä sopimusta rikotaan jossain yhdessä paikassa, rikotaan salaa, nurkan takaa, menettelemällä petturimaisesti tovereita kohtaan,— niin silloin jokainen varmaankin suostuu pitämään sellaista kahtiajakamista *epärehtinä* kahtiajakamisena.

Pietarissa menshevikit järjestivät vaalien aattona nimenomaan tuollaisen epärehdin kahtiajakamisen. Ensinnäkin, Yleisvenäläisessä konferenssissa puolueen kumpikin virtaus lupasi pyhästi alistua paikallisten järjestöjen paikalliseen taktiikkaan vaaleissa. Pietarin menshevikit olivat koko Venäjällä ainoita, jotka rikkoivat tämän lupauksen. Se on epärehellistä. Se on valapattoisuutta puoluetta kohtaan.

Toiseksi, puolueen yhdistämisen sijasta Keskuskomitea ajoi siinä määrin ryhmäkuntalaista politiikkaa, että auttoi suoranaisesti menshevikkejä kahtiajakamisessa, ja KK:n jäsen Dan osallistui siihen mitä toimeliaimmin. Tuo on epärehellistä. Se merkitsee puolueen antaman vallan käyttämistä puoluetta vastaan. Se merkitsee, että salaa, nurkan takaa annetaan isku myrkytetyllä puukolla, vaikka sanoissa ollaan puolueen yhtenäisyyden varjeliijoita.

Siinä ne *kaksi* tosiseikkaa, jotka pakoittivat minut kohtelemaan halveksien 31 menshevikkiä ja Dania poliittisesti

epärehellisinä henkilöinä. Nimenomaan tällaisen halveksivan hengen kyllästäminen on *koko* kirjasi.

Ja toistin tämän syytöksen oikeuden edessä. Tein kaiken sen hyväksi, että oikeustutkimus olisi paljastanut tuomareille täydellisesti tilanteen, jossa kahtiajakaantuminen Pietarissa tapahtui, ja antanut heille mahdollisuuden ratkaista täysin vakaumuksellisesti kysymyksen: oliko se rehellistä kahtiajakamista vai ei? ketkä tarttuivat „myrkytettyyn aseeseen” — nekö, jotka järjestivät tämän kahtiajaon vai nekö, jotka kävivät mitä ankarinta hävitys-sotaa kahtiajaon järjestäjiä vastaan?

Tämän kysymyksen lopullisella selvittämisellä, *sen syvimpiäkin todellisia syitä myöten*, sillä, että sen selvittävät itselleen niiden kansallisten sosialidemokraattisten puolueiden edustajat, jotka *todella* kuuluvat ensi kertaa VSDTP:seen, voi olla valtava merkitys todellisten puoluesuhteiden vakiintumiselle puolueessamme huonosti verhotun kahtiajakaantumisen asemesta.

Tämän oikeuskäsittelyn sisältönä ei ole muodollinen, suppea juridinen kysymys. Eihän asian ydin totta tosiaan ole siinä, pitääkö yhtenäisessä puolueessa kirjoittaa: hieroa kauppoja vai käydä neuvotteluja, viedä läpi vai soluttaa, myydä ääniä paikkoja vastaan vai yhdistää äänet ehdolla, että saadaan paikka y.m.s. Tuollaiselle kysymyksen käsittämiseksi voitaisiin tietenkin vain hymyillä.

Asian ydin on siinä, pidämmekö me todella arvossa puolueemme yhtenäisyyttä vai tulemmeko sietämään kahtiajakamista ja kuittaamaan ne tyhjämpäiväisillä kirjoitteluilla, selviytymään tuosta mätäpaiseesta muodollisella verukkeella. Toverit tuomarit, teidän oikeutenne langettamasta tuomiosta riippuu — ja ehkäpä aika suuressa määrin riippuukin — se seikka, tuleeko Pietarissa tapahtunut kahtiajakaantuminen olemaan koko puolueen ohimenneen kahtiajakaantumiskauden viimeinen, todella viimeinen kajahtus vai... vai tuleeko se olemaan uuden kahtiajaon ja siis uuden myrkytettyllä aseella käytävän yleisen taistelun alkua.

Tuomiostanne riippuu, tuleeko Venäjän sosialidemokraattisen työväenpuolueen horjahtanut yhtenäisyys heikentymään vai lujittumaan.

II. LYHYT KONSEPTI PIETARISSA TAPAHTUNEEN KAHTIAJAKAANTUMISEN TOSITAPAHTUMIEN HISTORIASTA

VSDTP:n marraskuun (v. 1906) konferenssissa päätetään yksimielisesti, että vaalikysymyksissä kaikki alistuvat sosialidemokraattisten *paikallisjärjestöjen* päätöksiin.

Samassa konferenssissa Lenin sanoo: „Älköön Viipurinpuolikaan (Pietarin sosialidemokraattisen järjestön men-shevistisen osan selostus) rikkoko Pietarin komitean päätöksiä!” — aivan kuin varoittaakseen siten, että sitoumukset ovat molemminpuolisia.

„Proletarin” 8. numerossa (marraskuu, 1906) julkais-tussa erikoiskirjoituksessa bolshevikkeja kehoitetaan arvos-telemaan ankarasti blokkien tekoa kadettien kanssa, mutta *alistumaan* paikallisjärjestöille.

Saman vuoden 1906 marraskuussa tov. Dan, Keskus-komitean jäsen, osallistuu „*vallan yksityishenkilönä*” (hänen oikeudessa esittämänsä sanonnan mukaan) insinööri Fedo-rovitshin järjestämään kokoukseen, johon ottavat osaa Miljukov ja Nabokov (kadettien KK:n ja Pietarin komitean johtomiehet), eräs eserrien johtaja sekä Peshehonov (kansansosialistien johtomies). Puhuttiin vaaleista, *muttei Pietarin* vaaleista (tov. Danin sanojen mukaan). Tov. Dan ei katsonut tarpeelliseksi tiedoittaa tästä kokouksesta sen enempää Keskuskomitealle kuin Pietarin komiteallekaan.

Joulukuussa 1906 tov. Dan osallistuu vaalikysymyksestä järjestettyyn informaatiokokoukseen, jossa oli läsnä VSDTP:n Pietarin komitean ja sen lisäksi kadettien, kansansosialistien ja eserrien edustajia. Dan ilmoittaa ole-vansa KK:n edustaja, mutta esittää „*henkilökohtaisen mielipiteensä*”, jonka mukaan *piirien sisällä tehtävät sopi-mukset* ovat Pietarissa toivottavia.

Vuoden 1907 tammikuun 4 p:nä Keskuskomitean kokouk-sessa hyväksytään päätös, jossa Pietarin sosialidemokraat-tisen järjestön konferenssilta vaaditaan kategorisesti *jakaantumista kaupunki- ja läänikonferenssiksi*. Keskus-komitean jäsenet, bolshevikit (Maksimov, Zimin, Strojev)¹⁴⁸ esittävät protestin tätä toimenpidettä vastaan, joka tosi-asiallisesti merkitsee samaa kuin Pietarin järjestön kahtia-jakaminen Keskuskomitean toimesta.

Vuoden 1907 tammikuun 6 p:nä pidettiin Pietarin sociali-demokraattisen järjestön konferenssi, jossa tehtiin päätös

vaalikysymyksestä. Lännä oli 39 bolshevikkia ja 31 menshevikkiä. Menshevikit poistuivat konferenssista kahden muodollisen syyn nojalla: 1) he olivat sitä mieltä, että mandaatit oli jaettu väärin; 2) sen vuoksi, että konferenssi kieltäytyi jakautumasta kaupunki- ja läänikonferenssiksi, kuten Keskuskomitea oli vaatinut.

Näiden kahtiajakaantumisen syiden arvioimiseksi esitämme kolme tosiseikkaa: 1) tammikuun 6 päivän konferenssissa vahvistettiin 42 bolshevikkien ja 28 menshevikkien mandaattia. Menshevikit itse ilmoittivat *julkaisemassaan lentokirjasessa*, että olisi pitänyt laskea 35 bolshevikkia ja 32 menshevikkiä, *s.o.* he *tunnustivat* bolshevikkien ylivoiman. 2) Kahtiajakaantumisen vuoksi Pietarin sosialidemokraattisen järjestön seuraava konferenssi valittiin Keskuskomitean varta vasten nimittämän valiokunnan erikoisen valvonnan alaisena. Maaliskuun 25 päivän konferenssiin valittiin 92 bolshevikkia ja 41 menshevikkiä. Uudet vaalit todistivat bolshevikkien olevan vieläkin ylivoimaisempia. 3) Yhdessäkin Venäjän kaupungissa, sen enempää Vilnassa, Odessassa kuin Bakussakaan, Keskuskomitea ei vaatinut konferenssin jakaantumista. Tuo kategorinen vaatimus oli laiton ja ilmeisesti tähdätty yksinomaan Pietaria vastaan silmälläpitäen ryhmäkuntalaisia tarkoituseriä.

Poistuttuaan konferenssista menshevikit valitsivat itselleen toimeenpanevan elimen, alkoivat julkaista lentolehtisiä (Keskuskomitean menshevikkijäsenten ja muun muassa tov. Danin osanotolla) ja järjestivät itsenäisen vaalikamppailun. He solmivat ilman bolshevikkeja sopimuksen narodnikkipuolueiden (kansansosialistit, eserrät ja trudovikit) kanssa tehdäkseen sitten yhdessä sopimuksen kadettien kanssa.

Pietarin porvarillinen lehdistö („Retsch”, „Strana”, „Tovarishtsh” y.m.) onnitteli lämpimästi menshevikkejä kahtiajakaantumisen johdosta, nimitti heitä „maltilliseksi sosialistiseksi puolueeksi”, kehoitti rohkeaan taisteluun bolshevikkeja vastaan, riemuitsi näiden „blanquillaisten” eristämisen johdosta j.n.e. Bolshevikit, jotka tammikuun 6 p:nä olivat ehdottaneet narodnikeille liiton solmimista kadetteja vastaan, eivät osallistuneet mihinkään neuvotteluihin.

Tammikuun 14 päivänä „Retsch” lupaa pääkirjoituksessaan menshevikeille *työväenkuurialle kuuluvan paikan*, jos onnistutaan järjestämään bolshevikkivastainen liitto.

Tammikuun 17 pnä menshevikit päättävät kokouksessa: antaa kaikki heidän osalleen tulevat paikat työväenkuurian huostaan. Tammikuun 19 pnä „Tovarishtsh” kirjoittaa siitä.

Tammikuun 15 pnä Miljukov pääsee Stolypinin puheille, jonka jälkeen kadetit siirtyvät silminnähävästi oikealle.

Tammikuun 18 pnä kokoontui menshevikkien, narodnikkien ja kadettien konferenssi. Kadetit tarjosivat 2 paikkaa, heiltä vaadittiin 3. Välien katkeaminen kadetteihin.

Tammikuun 20 pnä „Tovarishtsh” julkaisee otteita menshevikkien lentokirjasesta, joka on suunnattu bolshevikkeja vastaan ja hajottaa näiden vaalikamppailua. Kirjoitan heti samana päivänä kirjasen „Vaalit Pietarissa ja 31 menshevikin kaksinaamaisuus”; — se ilmestyy noin kolmen päivän kuluttua.

Tammikuun 25 pnä Pietarissa muodostetaan vasemmistoblokki. 28 pnä pidetään Pietarin *kaupungin* työväenkuuriassa valittujen (tammikuun 7 ja 14 pnä) tehdasvaltuutettujen kokous. Läsnä on 200—250 henkilöä 271:stä. Äänten enemmistöllä, 10—12 ollessa vastaan, hyväksytään päätöslauselma *vasemmistoblokin puolesta*. Päätöslauselmassa erikoisesti kehoitetaan menshevikkejä „*olemaan tukematta kadetteja edes salassakaan*”.

Menshevikit, jotka tammikuun 17 pnä olivat luvanneet antaa „omat” paikkansa työväenkuurialle, eivät ainoastaan olleet kuuntelematta *kaikkien* valtuutettujen kokouksen ääntä, vaan vieläpä julistivat tuon kokouksen suorastaan „eserräläis-bolshevistiseksi kokoukseksi”.

Tammikuun 30 pnä pidetään sosialidemokraattisten valtuutettujen kokous. Valitsijamiehiksi esitetään Pietarin komitean ehdokkaat.

Tammikuun 29 pnä vasemmistoblokin vaikutuksesta Kolomenskajan vaalialueen puolueeseenkuulumattomat edistysmieliset valitsijat repivät rikki menshevikkien kanssa solmimansa *kirjallisen* sopimuksen, sillä tuossa sopimuksessa (samoin kuin menshevikkien *julkaisemassa* lentolehtisessäkin) on ehto: „*menshevikkivalitsijamiehiä eivät sido ne narodnikkien ja bolshevikkien blokin ehdot, jotka koskevat edustajanpaikkojen jakamista*” (II pykälä, 3. alakohta). Tuon ehdon avulla ilmeisesti yritetään turvata itselleen mahdollisuus äänestää toisessa vaiheessa *kadettien kanssa vasemmistoblokkia vastaan*.

Helmikuun 7 pnä toimitetaan vaalit Pietarissa. Mustasotnialaisvaara on lopullisesti kumottu. Kadetit saavat 28.798 ääntä, vasemmistoblokki — 16.703, lokakuulaiset — 16.613 ja monarkistit — 5.270. Vasemmistoblokin olisi pitänyt saada voitetuksi kadeteilta 1.573 ääntä 5:llä äänestysalueella voittaakseen koko Pietarissa. *Kolomenskajan* alueella vasemmistoblokki sai vain 199 ääntä vähemmän kuin kadetit.

Tällainen on lyhyt luettelo tosiasioista. Niistä näkyy selvästi, että *todellisuudessa* Pietarin vaalikamppailun panivat myttyyn menshevikit. Salainen kahtiajakamishanke pantiin todellisuudessa alkuun *jo marraskuussa* ja sen pani alkuun *Keskuskomitean jäsen Dan*. Todellisuudessa juuri Dan ynnä *KK:n* menshevikkijäsenet *toimeenpanivat* Pietarissa paikallisjärjestön enemmistöä vastaan suunnatun kahtiajakaantumisen...

Julkaistu huhtikuussa 1907
erillisenä kirjasena
Ainek kirjoitus: N. L e n i n

Julkaistaan kirjasen
tekstin mukaan

VSDTP:n V EDUSTAJAKOKOUS¹⁴⁹

**HUHTIKUUN 30—TOUKOKUUN 19
(TOUKOKUUN 13—KESÄKUUN 1) pnd 1907**

*Julkaistu ensi kerran v. 1909
kirjassa: „VSDTP:n Lontoon edus-
tajakokous (kokoontunut v. 1907).
Pöytäkirjojen täydellinen teksti”.
Pariisi*

*Julkaistaan
käsikirjoituksen tekstistä,
joka on tarkistettu kirjan
tekstin mukaan*

1

PUHE EDUSTAJAKOKOUKSEN PAIVAJARJESTYKSESTÄ
 KAYTYJEN KESKUSTELUJEN AIKANA
 TOUKOKUUN 2 (15) PNA

Tästä kysymyksestä käytetyistä puheenvuoroista on selvinnyt täydellisesti, että sosialidemokratian keskuudessa esiintyviä eri virtauksia erottavat toisistaan suuret taktilliset erimielisyydet. Kuka olisi voinut ajatella, että näissä oloissa meille aletaan ehdottaa kaikkien yleisten periaatekysymysten poistamista edustajakokouksen päiväjärjestyksestä? Ja millaisilla sofistisilla perusteluilla täällä puolusteltiinkaan — muka käytännöllisyyden ja asiallisuuden nimessä — tuollaista periaatekysymysten poistamista!

Palautan mieleenne, että kysymys proletariaatin tehtävistä porvarillis-demokraattisessa vallankumouksessa on jo aikoja sitten noussut Venäjän sosialidemokratian eteen. Jo vuoden 1905 alussa, ennen vallankumousta, tätä kysymystä käsiteltiin sekä VSDTP:n, s.o. sen bolshevistisen osan, 3. edustajakokouksessa että samaan aikaan kokoontuneessa menshevikkien Geneven konferenssissa. Silloin menshevikit itse asettivat edustajakokouksensa päiväjärjestykseen yleisiä periaatekysymyksiä.

Silloin he itse käsittelivät sen taktiikan perusteita, jota proletariaatti noudattaa porvarillisessa vallankumouksessa, ja hyväksyivät tästä asiasta perusteltuja päätöksiä. Kun nyt ehdotetaan tuollaisten kysymysten poisjättämistä, niin se johtuu masennusmielialasta, ja tuota mielialaa vastaan pitää taistella eikä antautua sen valtaan!

Puhutaan Länsi-Euroopan sosialidemokraattisten puolueiden kokemuksesta „asiallisten” edustajakokousten pidossa, mutta sanon teille, että saksalaiset ovat monta kertaa käsitelleet edustajakokouksissaan abstraktisempia, teoreettisempia kysymyksiä kuin ne, jotka koskevat meillä tapahtuvan

vallankumouksen arviointia ja proletariaatin tehtäviä siinä. Meidän ei pidä ottaa muiden puolueiden kokemuksesta sitä, mikä alentaa meitä tämän tai tuon kauden harmaan, rutiinin arkipäiväisyyden tasalle. Meidän pitää ottaa se, mikä nostaa meidät yleisten kysymysten, koko proletariaatin kaiken vallankumouksellisen taistelun tehtävien tasalle. Meidän on otettava oppia parhaimmista eikä huonoimmista esikuvista.

Sanotaan: „vakavia taktiikkakysymyksiä ei voida ratkaista kymmenisen äänen enemmistöllä”. Eikö tämä sitten ole viisastelua? Eikö tämä ole köykäinen tekosyy, jonka nojalla siirrytään periaatteellisuudesta periaatteettomuuteen?

Kysymyksen ratkaisuun ei koskaan päästä äänestyksellä. Olemme jo useita vuosia ratkaisseet vallankumouksemme marxilaisen arvioinnin kysymyksiä. Olemme jo useita vuosia tarkistaneet vallankumouksemme kokemuksella teoreettisia katsomuksiamme ja yleisiä taktillisia päätöksiämme. Ja nyt meille sanotaan, ettei vielääkään ole aika tehdä yhteenvetoja tästä puolueityöstä! Ei pidä, nähkääs, määrittellä taktiikan perusteita, vaan on laahustettava tapahtumien jäljessä ja tehtävä päätöksiä silloin tällöin...

Palauttakaa mieleenne Tukholman edustajakokous. Tuossa edustajakokouksessa voittaneet menshevikit ottivat takaisin päätöslauselmansa ajankohdan arvioinnista, ja samoin he ottivat takaisin päätöslauselmansa suhtautumisesta porvarillisiin puolueisiin. Mikä siitä oli seurauksena? Se, ettei Keskuskomitealla ollut mitään periaatteellisia perustoja sen eteen nousseiden kysymysten ratkaisemista varten. Se, että Keskuskomitea horjui pahasti koko vuoden, kun sillä ei ollut mitään politiikkaa. Tänään se oli perustavan kokouksen kannalla, huomenna se kiiruhti propagoimaan duumaministeristöä, ylihuomenna „Perustavan kokouksen koollekutsuvana vallanelimenä esiintyvää Duumaa”, sitten täysivaltaista Duumaa, sitten vaaliliittojen solmimista kadettien kanssa... Tätäkö te nimitätte johdonmukaiseksi proletaariseksi politiikaksi? (Suosionosoituksia keskustasta ja bolshevikkien penkeiltä.)

Sanotaan: „jättäkäämme puoluerauhan nimessä... käytännöllisen työn nimessä syrjään yleiset kysymykset”. Se on sofismia. Sellaisia kysymyksiä ei voida jättää syrjään. Niiden syrjäänjättäminen ei johda rauhaan, vaan vieläkin

sokeampaan ja sen vuoksi entistä vihamielisempään, tuloksettomampaan puoluetistelun.

Sellaisia kysymyksiä ei voida jättää syrjään. Ne purkautuvat esiin kaikessa. Palauttakaapa mieleenne Plehanovin puhe edustajakokouksen avajaisissa. Koska vallankumous on meillä porvarillinen — päätteli hän — niin on etsittävä erikoisen kiireesti liittolaisia porvariston keskuudesta. Väitän, että tämän päätelmän perusteet ovat virheellisiä. Väitän, että ellette erittele noita perusteita, niin te sysäätte puolueen tekemään käytännössä suuren joukon tarpeettomia virheitä.

Samassa puheessaan Plehanov sanoi, että opportunisti Venäjän sosialidemokratiassa on heikkoa.— Ehkä, jos Plehanovin omia teoksia pidetään heikkoina! (Suosionosoituksia bolshevikkien penkeiltä.) Mutta minun mielestäni opportunisti ilmenee meillä nimenomaan siinä, että ensimmäisen todella koko puoluetta edustavan edustajakokouksen käsiteltäväksi ei haluta jättää yleisiä kysymyksiä porvarillisessa vallankumouksessa noudatettavan taktiikkamme perusteista. Meidän ei suinkaan pidä poistaa teoreettisia kysymyksiä, vaan nostaa puolueemme koko käytännöllinen työ sille tasolle, että valaistaan teoreettisesti työväenpuolueen tehtäviä. (Bolshevikkien suosionosoituksia.)

2

PUHE KESKUSKOMITEAN
TOIMINTASELOSTUKSEN JOHDOSTA
TOUKOKUUN 4 (17) PNA

Tahtoisin puhua yksinomaan kysymyksen poliittisesta puolesta. Mutta тов. Abramovitshin viimeksi pitämä puhe pakoittaa minut pysähtymään lyhyesti hänen huomautuksiinsa. Kun тов. Abramovitsh puhui „piiritetystä” menshevistisestä Keskuskomiteasta, ajattelin itsekseni: „Menshevikkiparat! He ovat taas piiritystilassa. Heitä ei „piiritetä” ainoastaan silloin, kun he ovat vähemmistönä, vaan vieläpä silloinkin, kun he ovat enemmistönä!”.

Olisikohan olemassa sellaisia itse menshevistisen politiikan luonteesta johtuvia sisäisiä syitä, jotka pakoittavat menshevikkejä aina valittamaan sitä, että proletaarinen puolue piirittää heitä?

Mitä tosiasioita тов. Abramovitsh esittää menshevistisen Keskuskomitean piirittämisestä? Niitä on kolme: agitaatio ylimääräisen edustajakokouksen puolesta, sotilas- ja taistelujärjestöjen konferenssi ja vihdoin „muut organisaatiokysymykset”, kuten тов. Abramovitsh sanoi.

Tarkastelkaamme näitä kolmea tosiasiaa.

Agitaatio ylimääräisen edustajakokouksen puolesta alkoi laajassa mitassa silloin, kun selvisi, että Keskuskomitean politiikka on ehdottomasti ristiriidassa puolueen enemmistön tahdon kanssa. Muistutan mieleen, että tämä tapahtui sen jälkeen, kun KK esitti tunnuksen vastuuvollisen ministeristön kannattamisesta. Siihen aikaan Bund ei vielä kuulunut puolueeseemme, mutta puolalaiset ja latvialaiset jo kuuluivat. Niin ensin kuin viimeksi mainitutkin hylkäsivät aivan täydellisesti KK:n politiikan. Siis on aivan kiis-

taton tosiasia, että KK oli silloin eri mieltä puolueen valtavan enemmistön kanssa. Kuka sitten ketä piiritti: piirittikö puolueen enemmistö puolueen Keskuskomiteaa vaatiensiltä selostusta edustajakokoukselle? vai piirittikö puoluetta vastaan esiintyvä Keskuskomitea puoluetta? Palauttakaa mieleenne, kuinka pitkälle Plehanov silloin meni. Keskuskomitean virallisesti julkaisema „Sotsial-Demokrat” uudestijulkaisi hänen edustajakokousta vastustavan kirjeensä. Tuossa kirjeessä Plehanov vastasi edustajakokouksen koollekutsumiskehoitukseen siten, että asetti epäilyksen alaiseksi agitaation vaikuttimet ja esitti tiradeja työväen rovoista! Ajatelkaapa: eikö Plehanov ollut väärässä ryhtyessään moisiin tekoihin edustajakokousta vaativaa puolueen enemmistöä vastaan?

Sanon vain sen, että VSDTP:n Yleisvenäläisen marraskuun konferenssin päätöksen jälkeen agitaatio ylimääräisen edustajakokouksen puolesta lopetettiin.

Toinen tosiasia: sotilas- ja taistelujärjestöjen konferenssi. Konferensseja kokoontui kaksi. Se on tietenkin ikävää, mutta on kummallista pitää sitä Keskuskomitean „piirityksenä”. Eikö olisi parempi, kun selitettäisiin, missä suhteessa olivat huonoja ilman Keskuskomitean osanottoa kokoontuneen konferenssin päätöslauselmat, kuin se, että yritetään selviytyä asiasta valittelemalla piiritystä? Palautan mieleen, että *molemmissa* konferensseissa oli läsnä sekä Moskovan komitean että Pietarin komitean edustajia, — siis kumpikaan puoluefraktio fraktion ei sitonut itseään kumpaankaan konferenssiin. Eikä bolshevistisen sotilas- ja taistelujärjestöjen konferenssin päätöslauselmia, jotka julkaistiin marraskuussa 1906, ole tähän mennessä vakavasti arvosteltu.

Kolmas tosiasia: „muut organisaatiokysymykset”. Mitä sillä tahdotaan sanoa? Mitä se konkreettisesti sisältää? Ehkä Pietarissa tapahtuneen kahtiajakaantumisen, jonka menshevikit järjestivät KK:n avustamana vaalien aikana? Mutta tämän kysymyksen yhteydessä olisi suorastaan naurettavaa puhua Keskuskomitean piirityksestä.

Siirryn kysymyksen poliittiseen puoleen. Perustehtävänämmä on tarkastella, miten Keskuskomitea on johtanut proletariaatin luokkataistelua, miten se on käytännössä soveltanut Yhdistävässä edustajakokouksessa hyväksyttyä taktiikkaa.

Ensimmäisenä tunnuksena, jonka Keskuskomitea antoi puolueelle, oli „vastuuvollista” eli „duuma”-ministeristöä koskevan vaatimuksen kannattamisen tunnus. Tov. Martov sanoi täällä meille, että tämän tunnuksen esittämisen tarkoituksena oli Duuman ja hallituksen välisen selkkauksen laajentaminen ja syventäminen.

Onkohan se niin? Millaista pitää olla selkkauksen proletaarinen laajentaminen ja syventäminen? Tietenkin sellaista, että osoitetaan taistelun ja selkkauksen aiheuttaneiden yhteentörmäyksien todellinen tanner,— luokkataistelun tanner yleensä ja tässä tapauksessa se tanner, jolla kansa käy taistelua vanhaa valtaa vastaan. Jotta olisimme voineet laajentaa ja syventää Duuma-selkkausta, meidän itsemme tuli käsittää ja selittää kansalle, että Duuma-selkkaus heijastaa vain sangen epätäydellisesti ja vääristeltynä kansan ja vanhan vallan välistä selkkausta, että taistelu Duumassa on Duuman ulkopuolella tapahtuvan vallankumouksellisen taistelun heikkoa vastakaikua. Jotta olisi voitu laajentaa ja syventää, olisi pitänyt kohottaa poliittinen tietoisuus ja poliittiset vaatimukset Duuma-tunnusten tasolta yleisen vallankumouksellisen taistelun tunnusten tasolle. Keskuskomitea teki päinvastoin. Se tyypisti ja supisti vallankumouksellisen taistelun tunnuksia duumaministeristötunnuksen tasolle. Se ei kehoittanut kansaa taistelemaan vallasta, vaikka koko objektiivinen asiointila vaati tätä taistelua, vaan se kehoitti taistelemaan liberaalien ja virkavallan välisen sopimuksen puolesta. Tahtoen tai tahtomattaan KK kehoitti puoluetta hyväksymään parlamentaarisen „rauhallisen” tien tunnukset sellaisena aikana, jolloin objektiiviset olot vaativat todellisuudessa vallankumouksellista parlamentin ulkopuolista taistelua. Todellisuudessa ei ollut eikä voinutkaan olla mitään vähänkään vakavampaa yhteiskunnallista liikettä „vastuuvollisen ministeristön” puolesta. Ei edes menshevikkien sosialidemokraattinen duumaryhmäkään (ensimmäisessä Duumassa) hyväksynyt tätä KK:n tunnusta. (Martov: „Se ei ole totta!”) Ei, kyllä se on totta, tov. Martov, ja pelkkä ote KK:n päätöslauselmasta ja ensimmäisen Duuman pikakirjoituspöytäkirjoista todistaa, että se on totta.

Todellisuudessa Keskuskomitean tunnus, KK:n tahdosta ja vaikutteista riippumatta, oli liberaaliseen politiikkaan

mukautumista. Eikä tuo mukautuminen voinut tuottaa mitään tuloksia, sillä liberaalinen politiikka ei ilmaissut sen ajan todellista yhteiskunnallista liikettä, vaan haaveen vallankumouksen päättymisestä, vaikkei se vielä suinkaan ollut päättynyt. Tapahtumain kulku osoitti, että koko tuo „vastuuvolliseen ministeristöön” liittyvä tapaus oli turhaa haihattelua.

Keskuskomitean toinen tunnus liittyy heinäkuun lakon kauteen. Keskuskomiteaa ei voida syyttää silloisen esiintymisen epäonnistumisesta. Se, että Keskuskomitea kuitenkin asettui silloin vallankumouksen puolelle, koituu sellaiselle kuin menshevistiselle KK:lle pikemminkin kiitokseksi kuin moitteeksi. Ei se ole KK:n syy, ettei se Pietarissa istuessaan ollut selvillä koko Venäjän proletariaatin mielialasta. Ei voida julistaa virheeksi myöskään sitä, että me uskoimme silloin kapinaan ja odotimme sitä. Kapina todellakin puhkesi, ja meidän ennakkotunnuksemme ja ennen kapinaa noudattamamme politiikka olivat eräs tekijä tämän kapinan onnistumisessa tai epäonnistumisessa.

Keskuskomitean virhe on mielestäni siinä, että se pyrki rajoittamaan kapinaan saakka kehittyneen vallankumoustaistelun ei-vallankumouksellisten tai tyvistettyjen vallankumouksellisten tunnusten puitteisiin. Se ilmeni KK:n tunnuksessa: „osittaiset joukkoesiintymiset”. Se ilmeni vieläkin selvemmin tunnuksessa: „Perustavan kokouksen koollekutsuvana vallanelimenä esiintyvän Duuman puolesta”. Tällaisten kuolleiden tunnusten esittäminen merkitsi proletaarisen politiikan mukauttamista liberaalisen porvariston politiikkaan. Ja tapahtumat osoittivat jälleen, miten hyödyttömiä ja voimattomia olivat moiset mukauttamisyritykset. Meillä kuulee usein valiteltavan ja voivoteltavan sitä, että työväenpuolue on voimaton. Mutta minä sanon: siksi te olettekin voimattomia, kun tyvistätte tunnuskianne! (Suosionosoituksia bolshevikkien penkeiltä.)

Menkäämme edelleen. Tarkastelkaamme kysymystä vaaliliittojen solmimisesta kadettien kanssa toisen Duuman vaaleissa. Esittämässään KK:n toimintaselostuksessa Martov selviytyi tästä kysymyksestä turvautumalla hämmästyttävän huolettomaan muodollisuuteen: Keskuskomitea nähkääs päätti, että vaaliliitot ovat sallittuja, ja liitot

olivat sallittuja tarkasti KK:n ohjekirjelmän perusteella! (Naurua.) Ei olisi pahitteeksi, jos KK:n poliittisessa selostuksessa ei vedottaisi päätösten muodolliseen laillisuuteen, vaan siihen, miten oikeaksi elämä on osoittanut tämän politiikan olemukseltaan. Me, bolshevikit, väitimme koko ajan, että paljonpuhuttu mustasotnialaisvaara on todellisuudessa liberaalien puolustamista vasemmalta uhkaavalta vaaralta ja että jos me pidämme politiikkasamme ohjeena mustasotnialaisvaaran aiheuttamaa pelkoa, niin me joudumme tosiasiallisesti liberaalien onkeon. Vaalien tulokset todistivat meidän olleen oikeassa. Hyvin useissa kaupungeissa vaalitulokset ovat kumonnet liberaalien ja menshevikkien kaskut. (Huuda hduksi: „Entä Kiev, Puola, Vilna!”.) Minulla ei ole aikaa kosketella eri paikkakuntia, vaan käyn puhumaan yleisistä poliittisistä tuloksista. Tilastontutkija Smirnovin laskelmien mukaan 22 kaupungissa vasemmistoblokki sai 41 tuh. ääntä, kadetit 74 tuh., lokakuulaiset 34½ tuhatta ja monarkistit 17 tuh. Muissa 16 kaupungissa oppositio sai 72 tuh. äänestä 58,7% ja taantumus 21%. Vaalit paljastivat, että mustasotnialaisvaara oli fiktio, ja politiikka, joka „salli” muka poikkeustapauksissa vaaliliittojen solmimisen kadettien kanssa, *osoittautui* politiikaksi, joka johti proletariaatin riippuvaisuuteen liberaalisesta porvaristosta.

Ja sanon teille: älkää aliarvioiko teoreettisia kiistoja, älkää viitatko ylenkatseellisesti kintaalla erimielisyyksiä koskeville ryhmäkuntalaisille ajatuksille. Meidän vanhat kiistamme, meidän teoreettiset ja varsinkin taktilliset erimielisyytemme muuttuvat alituisesti vallankumouksen kulussa mitä välittömimmiksi käytännön erimielisyyksiksi. Käytännöllisessä politiikassa ei voida ottaa askeltakaan, ettei törmättäisi noihin samoihin peruskysymyksiin porvarillisen vallankumouksen arvioinnista, kadettien ja trudovikkien keskinäissuhteesta j.n.e. Todellinen elämä ei poista erimielisyyksiä, vaan kärjistää ja elvyttää niitä. Eikä ole suinkaan sattuma, että sellaiset huomattavat menshevikit kuin Plehanov ovat kehittäneet järjettömyyksiin saakka kadettien kanssa tehtävien blokkien politiikan. Ehdottamalla surullisenkuuluisaa „täysivaltaista Duumaansa” Plehanov propagoi yhteistä tunnusta proletariaatille ja liberaaliselle porvaristolle. Plehanov ilmaisee vain

havainnollisemmin, muita voimakkaammin koko menshevis-
tisen politiikan sisäisen olemuksen, sen perustendenssin:
työväenluokan itsenäisen linjan vaihtaminen liberaaliseen
porvaristoon mukautumiseen. Keskuskomiteamme vararikko
on ollut ennen kaikkea ja eniten tämän opportunisti-
politiikan vararikkoa. (Suosionosoituksia keskus-
tan osan ja bolshevikkien taholta.)

3

PUHE

DUUMARYHMÄN TOIMINTASELOSTUKSEN JOHDOSTA
TOUKOKUUN 8 (21) PNA

Tahtoisin palauttaa keskustelun jälleen duumaryhmän politiikan periaatteelliseen arviointiin. Tov. Tsereteli sanoi: „meillä on ollut virheitä, mutta ei ole ollut horjuntaja”. Mielestäni olisi kerrassaan väärin tuomita nuorta, alkavaa duumaryhmää virheistä. Mutta kysymys onkin juuri siitä, että itse ryhmän politiikassa on epäilemättä esiintynyt *horjuntaja*. Ja sen vuoksi, että voisimme kasvattaa koko proletaarista puoluetta, eikä suinkaan sen vuoksi, että haluaisimme tuomita yksilöitä, meidän on tunnustettava suoraan nämä horjunnat ja asetettava tehtäväksemme niiden poistaminen.

Tov. Tsereteli vetosi Euroopan historiaan. Vuosi 1848, sanoi hän, ei opettanut meille ainoastaan sitä, että ehdot sosialismille eivät ole vielä kypsyneet, vaan myös sen, ettei voida taistella vapauden puolesta ilman sitä tai tätä liittoa porvarillisen demokratian kanssa. Tuo tov. Tseretelin johtopäätös on mitä puhtainta revisionismia. Päinvastoin, sekä vuoden 1848 vallankumous että myöhempi historian kokemus ovat opettaneet kansainväliselle sosialidemokratialle aivan päinvastaista, nimittäin: että porvarillinen demokratia asettuu yhä enemmän proletariaattia vastaan, että vapaustaistelua käydään johdonmukaisesti vain siellä, missä sitä johtaa proletariaatti. Vuosi 1848 ei opeta meille liittojen solmimista porvarillisen demokratian kanssa, vaan sitä, että on vapautettava alimmalla kehitysasteella olevat kansanjoukkojen kerrokset tuon porvarillisen demokratian vaikutuksesta, joka ei kykene taistelemaan edes demokratian puolesta. Kun tov. Tsereteli vetosi bernsteiniläisessä

hengessä vuoden 1848 kokemukseen, ilmeni hänellä sitä samaa revisionismia, josta Plehanov sanoi perusteettomasti, että se on puolueessamme heikkoa.

Tov. Tseretelin periaatteellisen kannan koko horjuvaisuutta luonnehtii myös hänen lausuntonsa elintarvikekomiteasta. Emme korostaneet riittävästi sitä, että ehdotuksemme asian tutkimisesta paikkakunnilla on *laillinen*,—sanoi Tsereteli. Innostuimme yleisiin puheisiin ja laiminlöimme tilaisuuden saadaksemme argumenteilla toiset vakuuttuneiksi suunnitelmamme laillisuudesta. Toisella kertaa korjaamme tämän virheen.

Tässä kysymyksenasettelussa kuvastuu erittäin selvästi duumaryhmämme asenteen koko horjuvaisuus. Ajatelkaahan vain: ihmiset murehtivat sitä, että heidän perustelunsa laillisuuden hyväksi ovat riittämättömiä! Eivätkö he sitten näe, että tässä ei ole kysymys lainkaan perusteluista, laillisuuteen vetoamisista eikä kadettien tai joidenkin muiden „*vakuuttuneiksi saamisesta*”? Eikö heille todellakaan ole selvää, että *tosiasiassa* hallitus ei voinut sallia eikä olisi sallinut tutkimuksen suorittamista paikkakunnilla pitäen (ja pitäen aivan oikein) sitä joukkoihin vetoamisena?

Asian olemus ei olisi muuttunut siitä, vaikka olisi turvauttu millaisiin laillisuuteen vetoamisiin hyvänsä. Ja sen sijaan, että katsoisi alas,—pyrkisi saamaan kansanjoukot vakuuttuneiksi, osoittaisi näille totuuden,—Tsereteli katsoo ylös pyrkien saamaan vakuuttuneiksi liberaalit ja yrittäen houkutella heitä laillisuudella... Se on aitoa porvarillista parlamentarismia. Ja tuollaisen alhaisen, matalamielisen, viheliäisen politikoinnin hedelmättömyys pistää silmään, sillä on selvää, etteivät mitkään menshevikkien enempää kuin kadettienkaan parlamenttijuonet olisi voineet pakottaa Stolypinia kieltäytymään politiikastaan. Joukoista eristäytyminen on ilmeinen tosiasia, ja hyöty, joka koituisi siitä, että Stolypinit ja kadetit saataisiin vakuuttuneiksi laillista tietä, on joutilaan intelligentin joutavia haaveita.

Yhtä joutavina ponnisteluina pidän neuvotteluja narodovetsien kanssa; niiden puolustaminen Bebeliin vetoamisella on kerrassaan epäpätevää. Bebel on nähkääs sanonut: jos asia vaatii, niin solmimme suhteet vaikka itse pirun kanssa. Bebel on tietysti oikeassa, toverit: *jos asia vaatii*, niin

silloin voidaan tietenkin olla tekemisissä itse pirunkin kanssa. Mutta mille *asialle* olivat tarpeen teidän suhteenne narodovetsien kanssa? Ei millekään. Niistä ei ollut mitään hyötyä. Ja käykin siis niin, että Bebel puhui hyvin, mutta te ymmärrätte häntä huonosti.

Niin narodovetsien puoleen kääntyminen, Golovinin äänestäminen kuin konfiskoinnin poisjättämisyrittäminen,— kaikki nämä ovat saman väärän linjan eri kohtia. Kaikki nämä ovat nimenomaan *poliittisen horjumisen* eivätkä kokemattomuuden ilmauksia. Ja tältä kannalta katsoen ei ole pikku seikka myöskään se, että kutsuttiin hra Prokopovitsh. Meille sanottiin täällä: hra Prokopovitsh ei ole läsnä ja ilman häntä ei voida tuomita hänen liittymistään. Tämä näyttää siltä, että meidät lähetetään Pontiuksen luota Pilatuksen luo. Pietarissa meille sanottiin konferenssissa: lykkäämme edustajakokoukseen saakka, sitä ei voida käsitellä ilman edustajakokousta. Nyt edustajakokouksessa sanotaan: ei voida käsitellä ilman Prokopovitshia, lykkäämme sitä ja siirrämme Pietarin järjestön käsiteltäväksi. Tämä on metkuilua.

Prokopovitsh on kirjailija, ja hänen teoksensa ovat kaikille tunnettuja. Prokopovitsh on tyypillinen porvarillinen intelligentti, joka tunkeutuu puolueeseemme määrätysä, opportunistisessa tarkoituksessa. Hänen liittymisensä rautatieläisten piirijärjestöön on ilmeistä pilkantekoa. Se on naamioitumista *duumapiireissä* työskentelyä varten. Ja Keskuskomiteamme on syystä siihen, että hän käytti tuollaista naamiota. Duumaryhmämme on syystä siihen, että se helpotti puolueeseemme pääsyä duumaportailta nimenomaan niille „Tovarishtsh” lehden avustajina oleville liberaalisille kirjailijoille, jotka eivät osallistu puolueetyöhön ja ovat periaatteellisesti vihamielisiä puolueelle.

Tsherevanin puolusti täällä duumaryhmän politiikkaa sanoen: olettakaamme, että kadetit ovat nyt jälkeensäjäneitä, että he ovat nyt taantumuksellisia. Mutta niin ei tule olemaan aina. Sitä ei tarvitse fikseerata. Kadetit ovat huonoja laskukaudella, mutta heistä voi olla hyötyä nousukaudella, jolloin he vasemmistolautuvat nopeasti.

Tuo on menshevikkien tavanomainen päätelmä, se on vain ilmaistu erikoisen suorasukaisesti ja jyrkästi. Siitä syystä sen valheellisuus tulee vieläkin näkyvämmäksi. Ottakaa vallankumouksen kaksi suurta virstapylvästä: vuo-

den 1905 lokakuu — suurin nousu ja vuoden 1907 kevät — suurin lasku. Oliko kadeteista hyötyä demokratialle vuonna 1905? Ei ollut. Menshevikit itse ovat tunnustaneet sen „Natshalossa”. Witte on pörssin agentti, Struve on Witten agentti,— näin kirjoittivat menshevikit silloin ja kirjoittivat oikein. Silloin menshevikit olivat kanssamme samaa mieltä siitä, että meidän ei pidä tukea kadetteja, vaan paljastaa heitä, horjuttaa heidän arvovaltaansa demokratian keskuudessa.

Myöskin nyt, vuoden 1907 keväällä, te kaikki alatte olla samaa mieltä kanssamme siitä, että kadetit ovat kehoja demokraatteja. Ja käy niin, ettei kadeteista ole hyötyä sen enempää nousu- kuin laskukaudellakaan. Ja näiden kausien välistä ajanjaksoa jokainen historioitsija nimittää nimenomaan horjuntujen kaudeksi, jolloin osa sosialidemokraateistakin horjahti pikkuporvarillisen politiikan puoleen, jolloin tämä osa turhaan yritti „tukea” kadetteja, aiheutti siten vain vahinkoa työväenpuolelle ja loppujen lopuksi huomasi virheensä.

Muutama sana Trotskista. Hän puhui „keskustan” nimessä, hän esitti Bundin mielipiteet. Hän löylytti meitä siitä, että esitimme päätöslauselman, jota „ei voida hyväksyä”. Hän uhkasi suorastaan kahtiajakaantumisella, sillä, että duumaryhmä, jota päätöslauselmamme muka loukkaa, lähtee pois. Korostan näitä sanoja. Kehoitin teitä lukemaan huolellisesti päätöslauselmamme uudelleen.

Eikö se ole hirveätä, kun virheiden rauhallista tunnustamista, johon ei liity mitään jyrkässä muodossa esitettyjä moitteita, pidetään loukkauksena ja kun sen johdosta puhutaan kahtiajakaantumisesta?? Eikö se osoita, että puolueemme on sairas, että se pelkää tunnustaa virheensä? että se pelkää arvostella duumaryhmää?

Jo yksistään se, että tällainen kysymys voidaan asettaa, osoittaa, että puolueessamme on jotain ei-puoluekantaisista. Tuo ei-puoluekantaisuus esiintyy duumaryhmän suhteessa puolueeseen. Duumaryhmän on oltava puoluekantaisempi, lujemmin sidottu puolueeseen, enemmän alistettu kaikelle proletaariselle toiminnalle. Silloin ei tule olemaan valituk- sia loukkaamisesta eikä kahtiajakamisuhkauksia.

Kun Trotski sanoi: teidän päätöslauselmanne, jota ei voida hyväksyä, estää teidän oikeiden ajatustenne läpiviemistä, — huudahdin hänelle: „esittäkää sitten *teidän*

päätöslauselmannel". Trotski vastasi: ei, ottakaa te ensin takaisin omanne.

Eikö „keskustan” kanta olekin mainio? Meidän (Trotskin mielestä) virheemme („tahdittomuus”) takia hän rankaisee koko puoluetta ollen esittämättä sille itse „tahdikkaasti” noita samoja periaatteita! Miksi ette vieneet läpi päätöslauselmaanne? kysytään meiltä paikkakunnilla. Siksi, että keskusta loukkaantui siitä ja loukkaantuneena kieltäytyi esittämästä omia periaatteitaan!! (Suosionosoituksia bolshevikkien ja keskustan osan taholta.) Se ei ole periaatteellinen kanta, vaan keskustan periaatteettomuutta.

Edustajakokoukseen tullessa meillä oli kaksi puolueelle jo aikoja sitten tunnettua taktillista linjaa. Työväenpuolueen on tyhmää ja sopimatonta salata erimielisyyksiä ja peitellä niitä. Verratkaamme selvemmin toisiinsa molempia katsantokantoja. Esittäkäämme ne politiikkamme kaikkiin kysymyksiin sovellettuina. Tehkäämme selvät yhteenvedot puolueen kokemuksesta. Vain siten me täytämme velvollisuutemme ja teemme lopun horjumisista proletariaatin politiikassa. (Suosionosoituksia bolshevikkien ja keskustan osan taholta.)

4

TOSIASIOIHIN PERUSTUVA ILMOITUS
TOUKOKUUN 10 (23) PNA

Siteeratessaan „L'Humanité'sta” * haastattelua (Étienne Avenard'in allekirjoittama), jonka olen sille antanut **, tov. Martov valaisi väärin eräitä kohtia.

Haastattelussa sanotaan, että Keskuskomitea (s.o. tietenkin sen menshevistinen osa) antoi *salaisesti ja luvattomasti* tietoja kadeteille. Edustajakokouksessa käytetyt puheenvuorot ovat nyt vahvistaneet nuo sanani paikkansapitäviksi. Edustajakokouksessa on selvinnyt, että jo *marraskuussa* 1906 Dan oli *epävirallisesti* „teekutsuilla” Miljukovin ja Nabokovin sekä eserrien ja kansansosialistien johtajien kanssa. Dan ei katsonut tarpeelliseksi ilmoittaa siitä enempää Keskuskomiteassa kuin Pietarinkaan komiteassa.

Tuo kohtausta kadettien kanssa, josta ei tiedoitettu Keskuskomitealle eikä Pietarin komitealle, oli nimenomaan salaista ja luvattonta tietojen antamista kadeteille.

Edelleen haastattelussa sanotaan, että menshevikit eivät hylänneet kadettien häpeällistä ehdotusta työläisille kuuluvien paikkojen antamisesta menshevikeille siitä avusta, jota nämä olivat antaneet kadeteille. Tov. Martov todistelee menshevikkien hylänneen sen *sanoissa*. Ilmoitan tosiasioiden perusteella, että menshevikkien *teot* olivat ristiriidassa heidän suullisen kieltäytymisensä kanssa: 1) sanoissa menshevikit lupasivat antaa kaikki paikat työväenkuurialle. Todellisuudessa, kun *kaikki* työläisvaltuutetut yhteenkokoonnuttuaan kehoittivat menshevikkejä (220—230 äänen enemmistöllä 10—20 ollessa vastaan) kieltäytymään

* — „Ihmiskunta”. *Toim.*

** Ks. tätä osaa, ss. 131—137. *Toim.*

kadettien „tukemisesta salassa”, niin menshevikit *kieltäytyivät alistumasta*; 2) tammikuun 25 päivän jälkeen, sen jälkeen, kun oli solmittu vasemmistoblokki, menshevikit esittivät *painetussa sanassa* tuon blokin auttamisen ehtona: menshevikkien valitsijamiesten toimintavapaus toisessa vaiheessa. Objektivisesti tämä ehto saattoi merkitä vain yhtä — valmiutta tukea toisessa vaiheessa kadetteja sosiaalidemokraatteja vastaan.

N. Lenin

5

ILMOITUS
TOUKOKUUN 11 (24) PNA¹⁶⁰

Byroo oli oikeassa (ääni: „Tietysti!”) selittäessään, että eilisen päätöksen kumoaminen on sallimatonta. Sen kumoamiseksi tarvitaan edustajakokouksen erikoispäätöstä siitä, että tuollaisen ehdotuksen äänestykseenpano on sallittua. Kyseisessä tapauksessa ei kukaan ehdota eilisen päätöksen kumoamista. Se jää voimaan. Onko lykkäys mahdollinen? Abramovitsh ei ottanut huomioon kaikkein oleellisinta seikkaa, nimittäin sitä, että lykkäystä koskevan kysymyksen on aiheuttanut uusi asianhaara (latvialaisten perustelu), joka ilmaantui eilisen direktiiveistä toimitetun äänestyksen jälkeen. Se on uusi seikka, jota Abramovitsh ei ole ottanut huomioon. Näin ollen Wernerin ehdotus on muodollisesti oikea.

6

SELOSTUS SUHTAUTUMISESTA PORVARILLISIIN PUOLUEISIIN
TOUKOKUUN 12 (25) PÄ

Kysymys suhtautumisesta porvarillisiin puolueisiin on keskiönä niissä periaatteellisissa erimielisyyksissä, jotka jo aikoja sitten ovat jakaneet Venäjän sosialidemokratian kahteen leiriin. Jo ennen vallankumouksen ensimmäisiä suuria voittoja tai vieläpä ennen vallankumousta — jos näin voidaan sanoa vuoden 1905 ensi puoliskosta — oli olemassa jo kaksi täysin määräytyntä katsantokantaa tässä kysymyksessä. Kiistat koskivat Venäjän porvarillisen vallankumouksen arviointia. Kumpikin suunta sosialidemokratian keskuudessa oli samaa mieltä siitä, että tämä vallankumous on porvarillinen. Mutta ne käsittivät eri tavalla tämän kategorian ja arvioivat eri tavalla siitä juontuvat käytännölliset ja poliittiset johtopäätökset. Sosialidemokratian toinen siipi — menshevikit — tulkitsi tämän käsitteen siten, että porvarillisen vallankumouksen tärkeimpänä liikkeellepanevana voimana on porvaristo, proletariaatin sijaan kykenee olemaan vain „äärimmäisenä oppositiona”. Proletariaatti ei voi ottaa tehtäväkseen tämän vallankumouksen itsenäistä suorittamista, sen johtamista. Nämä erimielisyydet tulivat erittäin havainnollisesti ilmi väittelyissä väliaikaisesta hallituksesta (oikeammin: sosialidemokratian osallistumisesta väliaikaiseen hallitukseen), — väittelyissä, joita käytiin vuonna 1905. Menshevikit pitivät sallimattomana sosialidemokratian osallistumista väliaikaiseen vallankumoushallitukseen ennen kaikkea juuri siksi, että he pitivät porvarillisen vallankumouksen tärkeimpänä liikkeellepanevana voimana eli johtajana porvaristoa. Tämä katsantokanta tuli ilmi täysin selvästi Kaukasian menshevikkien päätöslauselmassa (vuosi 1905)¹⁵¹, jolle uusi

„Iskra” antoi hyväksymisensä. Tässä päätöslauselmassa sanottiin suoraan, että sosialidemokratian osallistuminen väliaikaiseen hallitukseen saattaisi säikäyttää porvariston ja siten *heikentää vallankumouksen kantovoimaa*. Siinä tunnustetaan selvästi, että proletariaatti ei voi eikä sen pidä mennä porvaristoa pitemmälle porvarillisessa vallankumouksessa.

Bolshevikkien mielipide oli päinvastainen. He olivat ehdottomasti sillä kannalla, että yhteiskunnallis-taloudellisen sisältönsä puolesta vallankumouksemme on porvarillinen. Ja se merkitsee: kysymyksessä olevan, Venäjällä nyt tapahtuvan kumouksen tehtävät eivät mene porvarillisen yhteiskunnan puitteiden ulkopuolelle. Nykyisen vallankumouksen täydellisinkään voitto, s.o. mitä demokraattisimman tasavallan valloittaminen ja talonpoikaiston toimitama kaiken tilanherrain maan konfiskointi, ei missään määrin kajoa porvarillisen yhteiskuntajärjestelmän perustuksiin. Tuotantovälineiden yksityisomistus (tai yksityistalous maalla, olkoonpa tämän juridisena haltijana kuka tahansa) ja tavaratalous säilyvät. Kapitalistisen yhteiskunnan ristiriidat ja tärkein niistä — palkkatyön ja pääoman välinen ristiriita — eivät ainoastaan ole häviämättä, vaan päinvastoin kärjistyvät ja syvenevät yhä enemmän kehittyen entistä laajemmassa ja puhtaammassa muodossa.

Kaiken tämän pitää olla jokaiselle marxilaiselle täysin kiistatonta. Mutta siitä ei suinkaan vielä seuraa johtopäätöstä, että vallankumouksen tärkeimpänä liikkeellepanevana voimana eli johtajana olisi porvaristo. Sellainen johtopäätös olisi marxilaisuuden madaltamista, se olisi proletariaatin ja porvariston välisen luokkataistelun ymmärtämättömyyttä. Asianlaita on niin, että vallankumouksemme tapahtuu sellaisena aikana, jolloin proletariaatti on jo alkanut käsittää olevansa itsenäinen luokka ja yhdistyä itsenäiseksi luokkajärjestöksi. Näissä oloissa proletariaatti käyttää hyväkseen kaikkia demokratian aikaansaannoksia, se käyttää jokaista vapauden ottamaa askelta voimistaakseen luokkaorganisaatiotaan porvaristoa *vastaan*. Tästä juontuu kiertämättä porvariston pyrkimys tasoittaa vallankumouksen teräviä kulmia, häiritä sen päätökseen viemistä, riistää proletariaatilta mahdollisuus käydä täysin vapaasti luokkataisteluaan. Porvariston ja proletariaatin välinen antagonismi pakoittaa porvariston pyrkimään siihen, että se saisi

säilytetyksi tiettyjä vanhan vallan välikappaleita ja laitoksia voidakseen käyttää näitä välikappaleita proletariaattia vastaan.

Parhaimmassa tapauksessa, vallankumouksen suurimman nousun kausina, porvaristo on sen vuoksi (eikä sattumalta, vaan välttämättömyyden pakosta, taloudellisten etujensa vuoksi) vallankumouksen ja taantumuksen välillä horjuva aines. Näin ollen porvaristo ei voi olla vallankumouksemme johtajana.

Tämän vallankumouksen huomattavin erikoisuus on agraarikysymyksen kärkevyys. Tämä kysymys on Venäjällä paljoa kärkevämpi kuin se on ollut vastaavissa oloissa missään muussa maassa. Niin sanottu vuoden 1861 talonpoikaisreformi suoritettiin niin epäjohdonmukaisesti ja epädemokraattisesti, että tilanomistajain maaorjuudellisen herruuden laajimmat perustat osoittautuivat jääneen koskemattomiksi. Sen vuoksi agraarikysymys, s.o. talonpoikain taistelu maasta tilanherroja vastaan, on osoittautunut erääksi nykyisen vallankumouksen koetinkiveksi. Tämä taistelu maasta sysää kiertämättä suuria talonpoikaisjoukkoja demokraattiseen kumoukseen, sillä vain demokratia voi antaa niille maan antamalla niille herruuden valtiossa. Talonpoikaiston voiton ehtona on tilanherrain maanomistuksen täydellinen hävittäminen.

Tällaisesta yhteiskuntavoimien suhteesta juontuu kiertämätön johtopäätös: porvaristo ei voi olla sen enempää vallankumouksen tärkeimpänä liikkeellepanevana voimana kuin johtajanakaan. Vain proletariaatti kykenee viemään vallankumouksen päätökseen, s.o. täydelliseen voittoon saakka. Mutta tämä voitto voidaan saavuttaa vain ehdolla, että proletariaatin onnistuu viedä mukanaan suurin osa talonpoikaistosta. Venäjän nykyisen vallankumouksen voitto on mahdollinen vain proletariaatin ja talonpoikaiston vallankumouksellisdemokraattisena diktatuurina.

Kaikkien Venäjän vallankumouksen suurimpien vaiheiden tapahtumat ovat vahvistaneet täysin oikeaksi tällaisen kysymyksenasettelun, joka esitettiin jo vuoden 1905 alussa,— puhun vuoden 1905 keväällä pidetystä VSDTP:n III edustajakokouksesta. Teoreettiset johtopäätöksemme ovat tulleet vahvistetuiksi käytännössä, vallankumouksellisen taistelun kulussa. Suurimman nousun aikana, vuoden 1905 lokakuussa, proletariaatti kulki etunenässä, porvaristo

horjui ja mutkitteli, ja talonpojat hävittivät tilanherrakartanoita. Vallankumouksellisen vallan ituihin (työväen edustajain Neuvostot, talonpoikain ja sotilaiden edustajain Neuvostot j.n.e.) osallistui pääasiallisesti proletariaatin edustajia ja kapinaan nousseen talonpoikaiston parhaimmistoa. Ensimmäisen Duuman aikana talonpojat muodostivat heti demokraattisen „Työ”-ryhmän, joka oli vasemmistolaisempi, s.o. vallankumouksellisempi, kuin liberaalit — kadetit. Toisen Duuman vaalien aikana talonpojat suorastaan päihittivät liberaalit. Proletariaatti kulki etunenässä, talonpoikaisto kulki enemmän tai vähemmän päättäväisesti sen mukana itsevaltiutta ja horjuvia liberaaleja vastaan.

Siirryn käsiteltävinämme oleviin päätöslauselmaehdotuksiin. Osoittamani mielipide-eroavaisuus on tullut täydellisesti ilmi siinä, että bolshevikkien ja menshevikkien päätöslauselmat ovat vastakohtaisia. Bolshevikkien päätöslauselmaehdotus on rakennettu siten, että määritellään porvarillisten puolueiden perustyyppien luokkasisältö. Samoin oli rakennettu myös päätöslauselmaehdotuksemme Yhdistävälle, Tukholman edustajakokoukselle. Jo siinä me määrittelimme porvarillisten puolueiden kolme perustyyppiä: lokakuulaiset, liberaalit ja talonpoikaisdemokraatit (silloin he eivät vielä olleet täysin määräytyneitä eikä Venäjän poliittisessa sanastossa ollut „trudovikki”-sanaa). Nykyinen päätöslauselmamme on rakenteeltaan samanlainen. Se on vain Tukholman päätöslauselman toisinto. Tapahtumain kulku on todistanut siksi oikeiksi tuon päätöslauselman perusväittämät, että kun otettiin huomioon ensimmäisen ja toisen Duuman kokemus, kaipasi se vain mitä pienimpiä muutoksia.

Yhdistävälle edustajakokoukselle esitetyssä menshevistisessä päätöslauselmassa ei eritelty millään tavalla sen enempää puolueiden eri tyyppisiä kuin niiden luokkasisältöäkään. Päätöslauselmassa sanotaan avuttomasti, „että Venäjällä porvarillis-demokraattiset puolueet ovat vasta muodostumassa ja sen vuoksi ne eivät ole luonteeltaan vielä vakiintuneita puolueita” ja „että tänä historiallisena ajankohtana Venäjällä ei ole sellaisia puolueita, jotka jo nyt olisivat samanaikaisesti sekä johdonmukaisen demokraattisia että vallankumouksellisia”. Eivätkö nuo ole avuttomia sanontoja? Eikö tuo ole marxilaisen tehtävän

välittelemistä? Puolueet eivät tule koskaan olemaan täysin vakiintuneita, samoin kuin koskaan ei tule olemaan myöskään täysin „johdonmukaista” demokratismia ilman proletariaattia. Mutta meidän velvollisuutemme on paljastaa kaikkien historian näyttämölle astuvien puolueiden luokkajuuret. Ja päätöslauselmamme on näyttänyt sen, että tämä tehtävä voidaan suorittaa. Sen hahmottelemat kolme puoluetyyppiä ovat osoittautuneet kyllin „vakiintuneiksi” kokonaisen vallankumousvuoden kuluessa, kuten jo näytin toteen ensimmäisen ja toisen Duuman esimerkillä.

Vakiintumattomiksi ovat osoittautuneet menshevikkien katsantokannat. Heidän nykyinen päätöslauselmansa on valtava askel taaksepäin jopa heidän viimevuotiseenkin ehdotukseensa verrattuna. Tarkastelkaamme tätä päätöslauselmaa, joka on julkaistu „Narodnaja Duman” 12. numerossa (maaliskuun 24 p:nä 1907). Perusteluissa osoitetaan ensinnäkin, että proletariaatilla ja porvarillisella demokratialla on „useita yhteisiä tehtäviä”; toiseksi, että proletariaatin pitää välttämättä „yhdistää toimintonsa muiden yhteiskunnallisten luokkien ja ryhmien toimintoihin”; kolmanneksi, että maassa, jossa talonpoikaisto on vallitsevana ja kaupunkidemokratia heikkoa, proletariaatti „vie omalla liikkeellään eteenpäin”... „maan koko porvarillista demokratiaa”; neljänneksi, „että maan demokraattinen liike ei ole löytänyt vielä lopullista ilmaisuaan porvarillisten puolueiden nykyisessä ryhmittymisessä”, vaan se kuvastaa toisessa kohtiossa kaupunkiporvariston „realismia” ja sen taisteluvallisuuden puuttumista ja toisessa kohtiossa — talonpoikain „pikkuporvarillisen vallankumouksellisuuden ja agraariutopiain illuusioita”. Tällainen on perustelut sisältävä osa. Tarkastelkaamme nyt johtopäätöksiä: ensimmäinen johtopäätös on se, että proletariaatin, itsenäistä politiikkaa harjoittaessaan, pitää taistella ensin mainitun opportunistia ja perustuslaillisia illuusioita vastaan ja viimeksi mainittujen vallankumouksellisia illuusioita ja taloudellisesti taantumuksellisia ehdotuksia vastaan. Toinen johtopäätös: on „yhdistettävä toimintonsa noiden puolueiden toimintoihin”.

Tällainen päätöslauselma ei vastaa yhteenkään niistä kysymyksistä, jotka jokainen marxilainen on velvollinen asettamaan itselleen, jos hän haluaa määritellä työväenpuolueen suhteen porvarillisiin puolueisiin. Minkälaisia

ovat nuo yleiset kysymykset? Ennen kaikkea on määriteltävä puolueiden luokkaluonne. Sitten on tehtävä itselleen selväksi eri luokkien välinen tärkein keskinäissuhde nykyisessä vallankumouksessa yleensä, s.o. millaisessa suhteessa näiden luokkien edut ovat vallankumouksen jatkamiseen eli kehittämiseen. Edelleen, luokista yleensä on siirryttävä eri puolueiden tai puolueiden eri ryhmien nykyään näyttelemään osaan. Lopuksi on annettava käytännöllisiä ohjeita työväenpuolueen politiikkaan nähden tässä kysymyksessä.

Mitään sellaista ei ole menshevikkien päätöslauselmassa. Se on jonkinlaista kysymyksen välttelemistä, välttelemistä fraasileimalla yleisesti proletariaatin politiikan „yhdistämisestä” porvariston politiikkaan. Kuinka nimenomaan on „yhdistettävä” ja nimenomaan minkä porvarillis-demokraattisten puolueiden kanssa, siitä ei puhuta sanaakaan. Se on päätöslauselma puolueista ilman puolueita. Se on päätöslauselma, jonka pitäisi määritellä suhteemme, mutta joka ei kerta kaikkiaan määrittele mitenkään meidän suhdetamme eri puolueisiin. Moista päätöslauselmaa ei voida ottaa ohjeeksi, sillä se antaa aivan täydellisen vapauden „yhdistää” mitä tahansa ja miten tahansa. Tuollainen päätöslauselma ei kahlehti ketään; se on kaikkein „liberaalisin” päätöslauselma tuon sanan täydessä merkityksessä. Sitä voidaan tulkita pitkin ja poikin. Mutta marxilaisuutta siinä ei ole tippaakaan. Marxilaisuuden perusväittämät on siinä unohdettu niin tyyten, että jokainen vasemmistokadetti allekirjoittaisi sellaisen päätöslauselman. Ottakaa sen peruskohdat: proletariaatin ja porvarillisen demokratian „yhteiset tehtävät”... Eikö koko liberaalinen lehdistö huuda siitä?..—Pitää välttämättä „yhdistää”—kadetit vaativat juuri sitä... Taistelu opportunistia vastaan oikealla ja vallankumouksellisuutta vastaan vasemmalla,—sehän on oikein lempisanontana vasemmistokadeteilla, jotka halusivat muka istua trudovikkien ja porvarillisten liberaalien välissä! Se ei ole porvarillisesta demokratiasta erillään olevan ja itsenäisen työväenpuolueen kanta, vaan liberaalin kanta, liberaalin, joka haluaa esiintyä „keskustana” porvarillisen demokratian *keskuudessa!*

Tarkastelkaa oleellisesti menshevikkien väitettä: omalla liikkeellään proletariaatti „vie eteenpäin” „maan koko porvarillista demokratiaa”. Onko se oikein? Ei millään

muotoa. Palauttakaa mieleenne vallankumouksemme suurimmat tapahtumat. Ottakaa Bulyginin Duuma. Tsaarin kehoitukseen, että astuttaisiin laillisuuden tielle, hyväksyttäisiin hänen, tsaarin, esittämät ensimmäisen kansanedustuslaitoksen koollekutsumisen ehdot, proletariaatti vastasi päättävän kieltävästi. Proletariaatti kehoitti kansaa lakaisemaan pois tuon laitoksen, ehkäisemään sen synnyn. Proletariaatti kehoitti kaikkia vallankumouksellisia luokkia taistelemaan parhaimpien kansanedustuslaitoksen koollekutsumisehtojen puolesta. Tuo ei missään määrin ratkaissut etukäteen kysymystä jopa huononkin laitoksen hyväksikäytöstä, jos kaikista ponnistuksistamme huolimatta sellainen laitos olisi todella muodostettu. Se oli taistelua nimenomaan huonoimpien kansanedustuslaitoksen koollekutsumisehtojen toteutumista *vastaan*. Boikottia arvioitaessa tehdään liian usein se loogillinen ja historiallinen virhe, että sekoitetaan keskenään kyseessä olevan laitoksen *pohjalla* käytävä taistelu ja taistelu tuon laitoksen muodostamista *vastaan*.

Kuinka liberaalinen porvaristo vastasi proletariaatin kehoitukseen? Vastaukseksi se huusi yhteen ääneen boikottia vastaan. Se kehoitti menemään Bulyginin Duumaan. Liberaaliset professorit kehoittivat ylioppilaita opiskelemaan eikä järjestämään lakkoja. Proletariaatin taistelukutsuun porvaristo vastasi taistelulla proletariaattia vastaan. Näiden luokkien välinen antagonismi yksinpä demokraattisessakin vallankumouksessa ilmeni jo silloin täysin selvästi. Porvaristo tahtoi heikentää proletariaatin taistelun kantavuutta, estää proletariaattia menemästä Bulyginin Duumaa koskevan säädöksen puitteita pitemmälle.

Professori Vinogradov, liberaalisen tieteen tähti, kirjoitti juuri siihen aikaan: Venäjälle olisi onneksi, jos vallankumouksemme lähtisi kulkemaan vuosien 1848—1849 tietä, ja sille olisi vahingoksi, jos se lähtisi kulkemaan vuosien 1789—1793 vallankumouksen tietä. Onneksi tuo „demokraatti” sanoi keskenjääneen vallankumouksen tietä, kukistetun kapinan tietä! Jos vallankumouksemme tekisi selvän vihollisistaan yhtä säälimättömästi kuin Ranskan vallankumous vuonna 1793, niin silloin „liberaalin” mielestä jouduttaisiin kutsumaan apuun preussilainen vahtimestari järjestystä palauttamaan. Menshevikit puhuvat siitä, että porvaristomme „ei ole valmis taisteluun”. Mutta tosiasiaa porvaristo oli jo silloin *valmis* taisteluun, nimenomaan tais-

teluun proletariaattia *vastaan*, taisteluun vallankumouksen „kohtuuttomia” voittoja vastaan.

Menkäämme edelleen. Ottakaamme vuoden 1905 loka—joulukuu. Sitä, että tänä vallankumouksemme suurimman nousun kautena porvaristo ilmaisi olevansa „valmis taisteluun” proletariaattia vastaan, ei kannata edes todistella. Senaikainen menshevistinen lehdistö tunnusti sen täydellisesti. Porvaristo, ja kadetitkin siinä joukossa, yritti kaikin keinoin mustata vallankumousta, kuvata sen sokeaksi ja villiksi anarkiaksi. Porvaristo ei ainoastaan ollut tukematta kansan perustamia kapinaelimiä — kaikkia noita työväen edustajain Neuvostoja, talonpoikain ja sotilaiden edustajain Neuvostoja j.n.e., — vaan se pelkäsi noita laitoksia ja taisteli niitä vastaan. Palauttakaa mieleen Struve, joka nimitti noita laitoksia häpeälliseksi näyksi. Porvaristo näki niissä liian pitkälle menneen vallankumouksen. Liberaalinen porvaristo tahtoi johdattaa kansan vallankumouksellisen taistelun tarmon poliisimais-perustuslaillisen taantumuksen kapeaan uomaan.

On tarpeetonta puhua pitkälti liberaalien menettelystä ensimmäisessä ja toisessa Duumassa. Menshevikitkin ovat tunnustaneet, että ensimmäisessä Duumassa kadetit *estivät* sosialidemokraattien ja osittain myös trudovikkien vallankumouksellisen politiikan toteuttamista, jarruttivat näiden toimintaa. Ja toisessa Duumassa kadetit ovat suoraan yhtyneet mustaan sotniaan, kannattaneet suoranaisesti hallitusta.

Kun nyt puhutaan, että omalla liikkeellään proletariaatti „vie eteenpäin maan koko porvarillista demokratiaa”, niin se on ivantekoa tosiasioista. Kun nykyään ollaan vaiti porvaristomme vastavallankumouksellisuudesta, niin se merkitsee täydellistä luopumista marxilaisesta katsantokannasta, täydellistä luokkataistelun katsantokannan unohtamista.

Menshevikit puhuvat päätöslauselmassaan kaupungin porvariluokkien „realismista”. Kummallista sanojen käyttöä, joka paljastaa heidät vastoin heidän tahtoaan. Olemme tottuneet siihen, että oikean siiven sosialidemokraatit antavat realismi-sanalle erikoisen merkityksen. Esimerkiksi Plehanovin „Sovremennaja Zhizn” asetti vastakkain oikean siiven sosialidemokraattien „realismin” ja vasemmisto-sosialidemokraattien „vallankumouksellisen romantiikan”. Mitähän menshevikkien päätöslauselma pitää silmällä

puhuessaan realismista? Se siis kiittelee porvaristoa maltillisuudesta ja levollisuudesta!

Nämä menshevikkien järkeilyt porvariston „realismista”, siitä, että se „ei ole valmis” taisteluun,—rinnan heidän taktillisen toimintaohjelmansa suoranaisen sanonnan kanssa, että sosialidemokraatit ovat asennoituneet „yksipuolisen vihamielisesti” liberaalien suhteen,—puhuvat yhdestä ja vain yhdestä seikasta. Todellisuudessa kaikki tuo merkitsee sitä, että työväenpuolueen itsenäinen politiikka vaihdetaan politiikkaan, joka edellyttää riippuvaisuutta liberaalisesta porvaristosta. Eikä tuo menshevismien olemus ole meidän keksimämme eikä sitä ole johdettu yksinomaan heidän teoreettisista päätelmistään: se on ilmennyt kulu-
neen vuoden aikana kaikissa heidän politiikkansa suurissa askelissa. Ottakaa „vastuuvollinen ministeristö”, liitot kadettien kanssa, Golovinin puolesta äänestäminen j.n.e. Tosiasiallisesti se olikin juuri liberaaleista riippuvaisuuden politiikkaa.

Entä mitä menshevikit puhuvat talonpoikaisdemokratiasta? Päätöslauselmassa asetetaan rinnakkain ja toistensa vastakohtiksi yhdenarvoisina tai ainakin täysin samanlaatuisina ilmiöinä porvariston „realismi” ja talonpoikaiston „agraariutopiat”. On taisteltava yhtäläisesti, sanovat menshevikit, niin porvariston opportunistia kuin myös talonpoikaiston utopismia, „pikkuporvarillista vallankumouksellisuutta” vastaan. Tämä on menshevismien tyyppinen päätelmä. Ja siihen kannattaa pysähtyä, sillä se on peräti virheellinen. Siitä johtuu kiertämättä koko joukko virheellisiä johtopäätöksiä käytännöllisessä politiikassa. Talonpoikaistutopiain arvostelun takana siinä piilee se, ettei ymmärretä proletariaatin tehtäviä talonpoikaiston sysäämisessä eteenpäin demokraattisen vallankumouksen täydelliseen voittoon.

Tarkastelkaapa todellakin lähemmin talonpoikaiston agraariutopiain merkitystä nykyisessä vallankumouksessa. Mikä on sen tärkein utopia? Epäilemättä tasanjakaisen maankäytön aate, vakaumus, että muka maan yksityisomistuksen hävittäminen ja maan (tai maankäytön) tasanjako kykenevät hävittämään puutteen, kurjuuden, työttömyyden ja riiston lähteet.

On kiistatonta, että *sosialismin* kannalta katsoen se on utopiaa, pikkuporvarin utopiaa. Sosialismin kannalta kat-

soen se on taantumuksellinen ennakkoluulo, sillä proletaarinen sosialismi ei pidä ihanteena pikkuisäntien tasavertaisuutta, vaan yhteiskunnallistettua suurtuotantoa. Mutta älkää unohtako, että nyt me arvioimme talonpoikain ihanteiden merkitystä nykyisessä, porvarillis-demokraattisessa vallankumouksessa emmekä sosialistisessa liikkeessä. Onko se *nykyisessä* vallankumouksessa utopistista, taantumuksellista, jos kaikki maat otetaan pois tilanherroilta ja annetaan tai jaetaan tasapuolisesti talonpojille?! Ei! Se ei ole suinkaan taantumuksellista, vaan päinvastoin se ilmentää mitä päättäväisimmin, mitä johdonmukaisimmin pyrkimyksiä hävittää mitä täydellisimmin koko vanha järjestelmä, kaikki maaorjuuden jätteet. Sellainen ajatus, että „tasasuhtaisuus” muka voi säilyä tavaratuotannon vallitessa ja jopa olla puolisosialismin alkunakin, on utopistinen. Talonpoikain pyrkimys ottaa nyt heti pois tilanherroilta maat ja jakaa ne tasapuolisesti ei ole utopistinen, vaan vallankumouksellinen pyrkimys tuon sanan täydellisimmässä ja tarkimmassa tieteellisessä merkityksessä. Sellainen poisto ja sellainen jako loisivat perustan kapitalismin kaikkein nopeimmalle, laajimmalle ja vapaimmalle kehitykselle.

Venäjän nykyisen taloudellisen kehityksen kannalta katsoen eikä meidän toivomuksiemme kannalta katsoen vallankumouksemme peruskysymyksenä on objektiivisesti nimenomaan se, turvaako tämä vallankumous kapitalismin kehityksen sitä tietä, että talonpojat saavat täydellisen voiton tilanherroista, vai sitä tietä, että tilanherrat saavat voiton talonpojista. Porvarillis-demokraattinen kumous Venäjän taloudessa on ehdottoman kiertämätön. Mikään voima maailmassa ei voi sitä estää. Mutta tuo kumous on mahdollinen kahdessa muodossa: preussilaisen, jos niin voidaan sanoa, tai amerikkalaisen mallin mukaan. Se merkitsee seuraavaa: tilanherrat voivat voittaa, pakottaa talonpojat myöntymään lunastukseen tai muihin viheliäisiin myönnytyksiin, liittyä yhteen rikkaiden koplan kanssa, saattaa joukot lopullisesti taloudelliseen häviöön ja muuttaa taloutensa junkkeritaloudeksi, kapitalistiseksi taloudeksi. Sellainen kumous tulee olemaan porvarillis-demokraattinen, mutta se tulee olemaan epäedullisempi talonpoikaistolle — epäedullisempi kapitalismin kehitysnopeuden kannalta. Sitä vastoin talonpoikaiskapinan täydellinen voitto, kaiken

tilanherrain maan konfiskointi, sen tasanjako merkitsevät kapitalismin nopeampaa kehitystä, talonpojille edullisempaa porvarillis-demokraattisen kumouksen muotoa.

Eikä se ole edullisempi yksinomaan talonpojille. Se on edullinen myös proletariaatille. Valveutunut proletariaatti tietää, ettei ole eikä voikaan olla muuta tietä sosialismiin kuin porvarillis-demokraattisen kumouksen tie.

Siis mitä epätäydellisempi ja mitä vähemmän ratkaiseva tämä kumous on, sitä kauemmin ja voimakkaammin tulevat proletariaattia rasittamaan yleisdemokraattiset eivätkä sosialistiset, proletaariset, puhtaasti luokkatehtävät. Mitä täydellisempi on talonpoikaiston voitto, sitä pikemmin tulee proletariaatti luokkana eriämään lopullisesti, sitä selvemmin se tulee esittämään puhtaasti sosialistiset tehtävänsä ja päämääränsä.

Tästä näette, että talonpoikain tasasuhtaisen maankäytön aatteet ovat sosialismin kannalta katsoen taantumuksellisia ja utopistisia, mutta porvarillisen demokratismin kannalta katsoen — vallankumouksellisia. Sen vuoksi tehdään erittäin suuri loogillinen ja historiallinen virhe, kun rinnastetaan keskenään liberaalien taantumuksellisuus tässä vallankumouksessa ja talonpoikain taantumuksellinen utopismi sosialistista vallankumousta koskevilla aatteilla. Kun rinnastetaan keskenään liberaalien pyrkimyksiä tyypistää nykyinen vallankumous lunastuksen puitteisiin, perustustalouden monarkian, kadettien agrariohjelman y.m. puitteisiin ja talonpoikien yrityksiä idealisoida utopistisesti taantumuksellisessa hengessä pyrkimyksiään — tilanherrain viipymätöntä nujertamista, kaiken maan poisottamista ja sen jakamista,— kun ne rinnastetaan keskenään, niin se merkitsee, että luovutaan täydellisesti yksinpä johdonmukaisen vallankumouksellisen demokraatinkin katsantokannasta eikä ainoastaan proletariaatin katsantokannasta. Kun kirjoitetaan päätöslauselma taistelusta liberaalin opportunismia ja talonpojan vallankumouksellisuutta vastaan nykyisessä vallankumouksessa, niin se merkitsee, ettei kirjoiteta sosialidemokraattista päätöslauselmaa. Sitä ei kirjoiteta sosialidemokraatti, vaan intelligentti, joka istuu liberaalin ja talonpojan välillä porvarillisen demokratian leirissä.

En voi pysähtyä tässä niin seikkaperäisesti kuin pitäisi menshevikkien kuuluisaan taktilliseen toimintaohjelmaan,

jossa he esittävät paljonpuhutun tunnuksensa taistelusta „liberalismiin kohdistuvaa proletariaatin yksipuolista vihamielisyyttä” vastaan. Tämän tunnuksen epämarxilainen ja epäproletaarinen luonne on enemmän kuin silmännähtävä.

Lopuksi pysähdyn erääseen näennäiseen vastaväitteeseen, joka meille usein esitetään. „Teidän” trudovikkinne, sanotaan meille, esiintyvät usein kadettien kanssa meitä vastaan. Se on totta. Mutta tuo vastaväite ei kumoa meidän katsantokantaamme ja päätöslauselmaamme, sillä me olemme täysin selvästi ja päättäväisesti tunnustaneet sen.

Trudovikit eivät tietenkään ole täysin johdonmukaisia demokraatteja. Trudovikit (eserrätkin mukaanluettuina) epäilemättä horjuvat liberaalien ja vallankumouksellisen proletariaatin välillä. Sen me olemme sanoneet, ja se pitää sanoa. Nuo horjunnat eivät ole mikään sattuma. Ne ovat kiertämättömiä pientuottajan taloudellisen aseman olemuksen vuoksi. Toisaalta pientuottaja on sorretussa asemassa, häntä riistetään. Tahtomattaan hän joutuu sysätyksi taisteluun tällaista asemaa vastaan, taisteluun demokratian puolesta, ja hän tulee kannattamaan riiston hävittämisaatteita. Toisaalta hän on *pienisäntä*. Talonpojassa elää isännän, ellei tämänpäiväisen, niin huomisen isännän vaisto. Tämä isännän, yksityisomistajan vaisto vieroittaa talonpoikaa proletariaatista, herättää talonpojassa haaveita ja pyrkimyksiä päästä pinnalle, tulla itsekin porvariksi, eristäytyä koko yhteiskunnasta omalle maatilkulleen, omalle, kuten Marx pisteliäästi sanoi, lantakasalleen ¹⁵².

Talonpoikaiston ja demokraattisten talonpoikaisspuolueiden horjunnat ovat kiertämättömiä. Ja sen vuoksi sosialidemokratian on hetkeäkään epäilemättä ja pelotta eristäydyttävä moisista horjunnoista. Joka kerta, kun trudovikit menettelevät pelkurimaisesti ja laahustavat liberaalien perässä, meidän tulee esiintyä pelottomasti ja täysin järkkämättömästi trudovikkeja vastaan, paljastaa ja ruoskia pikkuporvarillista horjuvaisuutta ja selkärangattomuutta.

Vallankumouksemme elää vaikeita aikoja. On tarpeen lujasti yhteenliittyneen proletaarisen puolueen koko tahdonvoima, järkkymättömyys ja lujuus, jotta voitaisiin vastustaa epäuskon mielialoja, voimien lamaantumista, välinpitämättömyyttä ja taistelusta luopumista. Pikkuporvaristo tulee aina ja ehdottomasti joutumaan helpoimmin noiden mielialojen valtaan, menettelemään selkärangattomasti,

poikkeamaan vallankumoustieltä, vaikeroimaan ja katu-
maan. Ja kaikissa tuollaisissa tapauksissa työväenpuolue
tulee eristäytymään horjuvasta pikkuporvarillisesta demo-
kратиasta. Kaikissa tuollaisissa tapauksissa on osattava jopa
Duuman puhujalavaltakin julkisesti paljastaa horjuvia
demokraatteja. „Talonpojat!”, on meidän sanottava Duu-
massa tuollaisissa tapauksissa, „talonpojat! tietäkää, että
edustajanne pettävät teitä, he kulkevat liberaalisten tilan-
herrain perässä. Teidän duumaedustajanne pettävät talon-
poikaiston asian liberaalisten suunsoittajain ja asianajajain
hyväksi”. Tietäkööt talonpojat — meidän on todistettava se
heille tosiasiaihin pohjalla, — että *vain* työväenpuolue on niin
socialismin kuin demokratiankin, niin kaikkien työtäteke-
vien ja riistettyjen kuin koko maaorjuudellista riistoa vas-
taan taistelevan talonpoikaisjoukonkin etujen todella luot-
tettava, loppuun saakka uskollinen puolustaja.

Kun käymme harjoittamaan horjumatta ja jatkuvasti
tällaista politiikkaa, niin vallankumouksemme antaa meille
valtavan aineiston proletariaatin kehittämiseksi luokkana,
antaa sen joka tapauksessa, vaikka joutuisimme kokemaan
millaisia kohtalonkäänteitä hyvänsä, vaikka osaksemme
tulisi millaisia vallankumouksen tappioita hyvänsä (erittäin
epäsuotuisiksi käyneissä olosuhteissa). Horjumaton prole-
taarinen politiikka antaa koko työväenluokalle sellaisen
määrän aatteita, sellaisen ajatuksen selvyuden ja lujouden
taistelussa, ettei mikään voima maailmassa voi riistää niitä
socialidemokratialta. Vaikkapa vallankumous kärsisi tap-
pionkin, niin proletariaatti silti oppii ennen kaikkea ymmär-
tämään sekä liberaalisten että demokraattisten puolueiden
taloudelliset luokkaperustat, ja se oppii sen lisäksi vihaa-
maan porvariston petoksia ja halveksimaan pikkuporvaris-
ton selkärangattomuutta ja horjuntoja.

Ja juuri tällaisilla tietovaroilla, juuri tällaisilla ajattelu-
tottumuksilla aseistettuna proletariaatti lähtee yksimieli-
semmin ja rohkeammin uuteen, socialistiseen vallanku-
moukseen. (Bolshevikkien ja keskustan suosio-
nosoituksia.)

7

LOPPULAUSUNTO SELOSTUKSEEN SUHTAUTUMISESTA
PORVARILLISIIN PUOLUEISIIN
TOUKOKUUN 14 (27) PNA

Aloitin Puolan edustajiston kantaa koskevasta kysymyksestä, josta täällä puhuttiin. Puolalaisia tovereita syytettiin — erikoisesti bundilaisten taholta — siitä, etteivät he ole johdonmukaisia, kun hyväksyvät meidän päätöslauselmamme, jonka he itse julistivat valiokunnassa epätydyttäväksi. Tuollaisten moitteiden perustana on hyvin yksinkertainen tempu: kierretään niiden kysymysten *olemus*, jotka ovat edustajakokouksen ratkaistavina päiväjärjestyksen kyseisessä kohdassa. Se, joka ei halua kiertää tätä kysymyksen olemusta, huomaa helposti, että me bolshevikit olemme olleet koko ajan ja olemme nytkin samaa mieltä puolalaisten kanssa kahdesta tärkeimmästä kysymyksestä. Ensinnäkin olemme samaa mieltä siitä, että proletariaatin sosialististen tehtävien nimessä on ehdottoman välttämätöntä proletariaatin luokkaerillistyminen kaikkien muiden, porvarillisten puolueiden suhteen, olkoot ne miten vallankumouksellisia hyvänsä, puolustakoot ne miten demokraattista tasavaltaa hyvänsä. Toiseksi, olemme samaa mieltä siitä, että katsomme työväenpuolueen oikeudeksi ja velvollisuudeksi viedä mukanaan taisteluun niin itsevaltiutta kuin liberaalista petturiporvaristoakin vastaan pikkuporvarilliset demokraattiset puolueet, siinä luvussa myös talonpoikaispuolueet.

Päätöslauselmassa, jonka puolalaiset toverit ovat ehdottaneet edustajakokoukselle sosialidemokraattisen duumaryhmän selostuksen johdosta, nämä ajatukset eli väittämät on ilmaistu täysin selvästi. Siinä puhutaan suoraan luokkaintaisesta erillistymisestä kaikista puolueista, aina eserriä myöten. Siinä sanotaan suoraan, että sosialidemokraattien

ja työryhmien yhteiset esiintymiset liberaaleja vastaan ovat mahdollisia ja välttämättömiä. Se on juuri sitä, mitä meillä Venäjällä nimitetään vasemmistoblokiksi eli vasemmistoblokkipolitiikaksi.

Tästä käy selväksi, että meitä ja puolalaisia yhdistää todellinen yksimielisyys porvarillisiin puolueisiin suhtautumista koskevan kysymyksen peruskohdissa. Kun tämä kielletään ja puhutaan puolalaisten menettelyn ristiriitaisuudesta, niin se merkitsee, että vältellään periaatteellista erimielisyyttä koskevan kysymyksen suoraa asetelua.

Proletariaatin sosialistinen erillistyminen kaikista, vaikkapa mitä vallankumouksellisimmista ja tasavaltalaisimmistakin puolueista, — sitten se, että proletariaatti johtaa koko vallankumouksellisen demokratian taistelua nykyisessä vallankumouksessa. Voitaneenkohan kieltää, että juuri sellaiset ovat sekä puolalaisten että bolshevikien päätöslauselmaehdotusten tärkeimmät ja johtavat aatteet?

Muutama sana Trotskista. Täällä minulla ei ole aikaa pysähtyä välillämme oleviin erimielisyyksiin. Mainitsen vain, että kirjassaan „Puolueen puolustukseksi” Trotski on kirjallisesti ilmaissut yksimielisyytensä Kautskyn kanssa, joka kirjoitti proletariaatin ja talonpoikaiston etujen taloudellisesta yhteisyydestä Venäjän nykyisessä vallankumouksessa. Trotski on myöntänyt, että vasemmistoblokki liberaalista porvaristoa vastaan on sallittava ja tarkoituksenmukainen. Minusta nämä tosiasiat ovat riittäviä myöntääkseni Trotskin lähentyneen katsantokantojamme. „Keskeytymätöntä vallankumousta” koskevasta kysymyksestä huolimatta tässä on havaittavissa yksimielisyys porvarillisiin puolueisiin suhtautumista koskevan kysymyksen peruskohdissa.

Tov. Lieber moitti minua erittäin kiivaasti siitä, että pyyhin proletariaatin porvarillis-demokraattisten liittolaisten joukosta pois jopa trudovikitkin. Lieber innostui täällä taaskin fraasillemaan suhtautuen välinpitämättömästi kiistan olemukseen. Enhän minä sanonut, että yhteiset toiminnot trudovikkien kanssa eivät ole mahdollisia, vaan että meidän on eristäydyttävä trudovikkien *horjumisista*. Ei pidä pelätä trudovikeista „eristäytymistä”, silloin kun he ovat taipuvaisia laahustamaan kadettien perässä. Silloin kun trudovikit eivät ole vallankumouksellisen demokraatin

johdonmukaisella katsantokannalla, on heitä paljastettava säälimättä. Jompikumpi, tov. Lieber: joko työväenpuolue harjoittaa todella itsenäistä proletaarista politiikkaa,—tällöin me pidämme sallittavana yhteisen toiminnan porvariston erään osan kanssa vain silloin, kun *se*, tuo osa, hyväksyy *meidän* politiikkamme, eikä päinvastoin. Tahi meidän sanamme proletariaatin luokkataistelun itsenäisyydestä jäävät pelkiksi sanoiksi.

Yhdessä Lieberin kanssa kiersi kiistan olemuksen myös Plehanov, mutta toisella tavalla. Plehanov puhui Rosa Luxemburgista kuvatun hänet pilvissä istuvaksi Madonnaksi. Totta tosiaankin! Hienoa — liehakkaan kohteliasta,—vaikutustehoa tavoittelevaa polemiikkaa... Mutta kysyisin Plehanovilta kuitenkin: *Madonna Madonnana*, mutta mitä ajattelette kysymyksen *olemuksesta?* (Keskustan ja bolshevikkien suosionosoituksia.) Se on huono juttu, jos Madonna on tarpeen kysymyksen oleellisen erittelyn kiertelemiseksi. *Madonna Madonnana*, mutta kuinka meidän on suhtauduttava „täysivaltaiseen Duumaan”? Mitä tämä on? muistuttaako tämä marxilaisuutta tai proletariaatin itsenäistä politiikkaa?

„Sopimuksia aika ajoittain”, sanovat meille omalla tavaltaan sekä Lieber että Plehanov. Se on erittäin mukava sanonta. Mutta se on aivan periaatteeton. Se on aivan sisällyksetön. Niinhän mekin, toverit, pidämme tietyissä tapauksissa sallittuina sopimukset trudovikkien kanssa *samaten vain* aika ajoittain, yksinomaan vain aika ajoittain. Lisäämme mielellämme nämä sanat omaankin päätöslauselmaamme.

Mutta eihän kysymys ole siitä. Kysymys on siitä, *millainen* yhteinen toiminta on aika ajoittain sallittua, kenen kanssa, missä tarkoituksessa! Näitä oleellisia kysymyksiä ovat sekoittaneet ja hämääntyneet sekä Plehanov liehakkaan kohteliaille sutkauksillaan että Lieber turhalla mahtipontisuudellaan. Mutta tämä kysymys ei ole teoreettinen, vaan mitä elintärkein käytännön kysymys. Kokemus on näyttänyt meille, mitä merkitsevät menshevikkien paljonpuhuttu aika ajoittain solmitut sopimukset, paljonpuhuttu „teknilliset” sopimukset! Ne merkitsevät sitä politiikkaa, että työväenluokka on riippuvainen liberaaleista, eikä mitään muuta. „Aika ajoittain” on tuon opportunistisen politiikan kehnoa verhoamista.

Plehanov esitti Marxin teoksista sitaatteja porvariston tukemisen välttämättömyydestä. Suotta hän jätti esittämättä sitaatteja „Uudesta Reinin Lehdestä”, suotta hän unohti sen, millä tavalla Marx „tuki” liberaaleja aikana, jolloin porvarillinen vallankumous Saksassa oli kiihkeimmillään. Eikä sitä tarvitse lähteä etsimäänkään niin kaukaa todisteita sille, mikä on kiistatonta. Vanha „Iskrakin” kirjoitti usein siitä, että sosialidemokraattisen työväenpuolueen on tuettava liberaaleja — vieläpä aatelismarsalkkojakin. Se oli aivan laillista porvarillista vallankumousta edeltäneellä kaudella, jolloin sosialidemokratian piti vielä herättää kansaa poliittiseen elämään. Nyt kun näyttämölle ovat jo astuneet eri luokat, kun ovat tulleet esille toisaalta talonpoikain vallankumouksellinen liike ja toisaalta liberaalien petokset, — nyt ei voi olla puhuttakaan siitä, että tukisimme liberaaleja. Me kaikki olemme samaa mieltä siitä, että sosialidemokraattien on vaadittava nyt tilanherrain maan konfiskointia, mutta kuinka liberaalit suhtautuvat siihen?

Plehanov sanoi: kaikista vähänkin progressiivisista luokista täytyy tulla proletariaatin käsissä olevia välikappaleita. En epäile, etteikö Plehanov toivo sitä. Mutta minä väitän, että käytännössä menshevikkien politiikka ei johda lainkaan siihen, vaan johonkin päinvastaiseen. Nimenomaan menshevikit olivat tosiasiallisesti kadettien välikappaleena kaikissa kuluneen vuoden tapahtumissa, aikana, jolloin menshevikit harjoittivat niin sanottua kadettien tukemista. Niin oli asianlaita sekä duumaministeristövaatimusta kannatettaessa että kadettien kanssa solmitujen vaaliliittojen aikana. Kokemus on osoittanut, että Plehanovin ja muiden menshevikkien „toivomuksista” huolimatta nimenomaan proletariaatti osoittautui näissä tapauksissa välikappaleeksi. En edes puhukaan „täysivaltaisesta Duumasta” ja Golovinin puolesta äänestämisestä.

On tunnustettava aivan suoraan, että liberaalinen porvaristo on lähtenyt vastavallankumoukselliselle tielle, ja on käytävä taistelua tuota porvaristoa vastaan. Vain silloin työväenpuolueen politiikka tulee olemaan itsenäistä ja ei vain sanoissa vallankumouksellista politiikkaa. Vain silloin me voimme vaikuttaa johdonmukaisesti sekä pikkuporvaristoon että talonpoikaistoon, jotka horjuvat liberalismiin ja vallankumoustaistelun välillä.

Suotta täällä valiteltiin sellaista, että väitteemme liberaalien harjoittamasta pikkuporvariston pettämisestä on virheellinen. Ei yksin meidän vallankumouksemme, vaan myös muiden maiden kokemus on osoittanut, että nimenomaan petöksellä pidetään yllä liberalismiin vaikuttamista monien väestökerrosten keskuudessa. Suoranaisena tehtävänä on taistelu näiden kerrosten vapauttamiseksi liberaalien vaikutuksen alta. Vuosikymmeniä Saksan sosialidemokraatit mursivat ja saivat murretuksi esim. Berliinissä liberaalien vaikutuksen laajojen väestöjoukkojen keskuudessa. Me voimme ja meidän pitää saada aikaan sama ja voittaa kadeteilta heidän demokraattiset kannattajansa.

Osoitan esimerkillä, mihin johti menshevistinen kadettien tukemisen politiikka. Helmikuun 22 p:nä 1907 menshevistisen „Russkaja Zhiznin” (№ 45) allekirjoittamattomassa, s.o. toimituksen artikkelissa sanottiin Golovinin valitsemisen ja hänen puheensa johdosta seuraavaa: „Valtakunnanduuman puheenjohtaja otti itselleen suuren vastuunalaisen tehtävän, — pitää sellaisen puheen, jossa kiteytyisivät 140-miljoonaisen kansan tärkeimmät vaatimukset ja tarpeet... Hra Golovin ei voinut hetkeksikään nousta kadettipuolueen jäsentä korkeammalle, esiintyä koko Duuman tahdon ilmaisijana”. Näettekö, kuinka opettavaisesti käy? Yksinkertaisesti äänestyksellä tukemisesta menshevikit johtavat liberaalin vastuunalaisen tehtävän — puhua „kansan” nimessä. Se on aatteellis-poliittisen johdon suoranaista luovuttamista liberalismille. Se on täydellistä luokkakatsantokannasta luopumista. Ja minä sanon: jos vasemmistoblokin olemassaolon aikana jonkun sosialidemokraatin päähän olisi pälkähäntänyt kirjoittaa trudovikin vastuunalaisesta tehtävästä, esiintyä „työn” tarpeiden ilmaisijana, — niin olisin täydellisesti kannattanut sellaisen sosialidemokraatin jyrkkää tuomitsemista. Tuo on menshevikkien aatteellinen liitto kadettien kanssa, mutta me emme saa sallia mitään tuollaisia liittoja kenenkään kanssa, emme edes eserrienkään kanssa.

Martynov muuten sanoi, että me muka hyväksymme tuollaisen liiton, kun puhumme kaikesta maasta ja täydestä vapaudesta. Se ei ole totta. Palautan mieleenne menshevistisen „Sotsial-Demokratin”. Sieltä, Keskuskomitean laatimasta vaaliohjelmaluonnoksesta, löydämme samat maata ja vapautta koskevat tunnukset! Martynovin sanat eivät ole muuta kuin koukkuilua.

Lopuksi tahtoisin sanoa muutaman sanan puolalaisille tovereille. Ehkä eräät heistä pitävät tarpeettomana pikkuporvarillisten puolueiden tarkkaa luonnehtimista. Puolassa tapahtuva kärkevämpi luokkataistelu tekee ehkä sen tarpeettomaksi. Mutta Venäjän sosialidemokraateille se on välttämätöntä. Työpuolueiden luokkaluonteen tarkka osoittaminen on erittäin tärkeää koko propaganda- ja agitaatiotyön johtamista varten. Vain silloin, kun pidämme lähtökoh-
tana puolueiden luokka-analyysia, voimme asettaa täysin määrätysti koko työväenluokan eteen taktillisen tehtävämme: proletariaatin sosialistinen erillistyminen luokkana ja taistelu sen johdolla niin itsevaltiutta kuin petturi-porvaristoakin vastaan. (Bolshevikkien ja keskustan suosionosoituksia.)

8

PUHE SUHTAUTUMISESTA
PUOLALAISTEN PÄÄTÖSLAUSELMAEHDOTUKSEEN
PORVARILLISISTA PUOLUEISTA
TOUKOKUUN 15 (28) PNA

Edellisestä puheesta saatoitte nähdä, kuinka oikeudenmukaisia olivat тов. Поповin sanat tämän keskustelun hyödyttömyydestä. Tulitte itse vakuuttuneiksi Lieberin puheen mitä täydellisimmästä periaatteettomuudesta. Muistutan vain, että epäonnistuneessa valiokunnassamme *puolalaisten* ehdotuksen perustaksi-ottamisen puolesta meitä ja latvialaisia *vastaan* äänesti *4 menshevikkiä, 1 bundilainen ja 2 puolalaista*.

Näin ollen valiokunnassa puolalaisten ehdotuksen ottivat perustaksi ne henkilöt, jotka periaatteellisesti olivat *kauimpana* puolalaisista. He tekivät sen sitä varten, että olisivat voineet tehdä ehdotukseen korjauksia menshevistisessä hengessä,— sitä varten, että olisivat voineet tehdä päätöslauselmasta sellaisen, jota sen laatijat eivät voi hyväksyä! Lieber itse äänesti yhdessä menshevikkien kanssa sekä tässä tapauksessa (L i e b e r: „se ei ole totta”) että silloin, kun äänestettiin kadettien kanssa solmittavien liittojen sallittavuudesta. Tämän jälkeen hänen mahtipontiset puheensa periaatteista ovat suorastaan naurettavia.

Käsitän täydellisesti puolalaisia, kun he pyrkivät saamaan perustaksi oman ehdotuksensa. Meidän päätöslauselmamme yksityiskohdat tuntuivat heistä tarpeettomilta. He tahtoivat rajoittua kahteen tärkeimpään ja meitä todella yhdistävään periaatteeseen: 1) proletariaatin erillistyminen luokkana *kaikista* porvarillisista puolueista kaikessa, mikä koskee sosialismia; 2) sosialidemokratian ja pikkuporvarillisen demokratian yhteisten toimintojen yhdistäminen petturiliberalismia vastaan. Kumpikin näistä ajatuksista kulkee punaisena lankana myös bolshevikkien

päätöslauselmaehdotuksen läpi. Mutta puolalaisten ehdotuksen lyhyys jätti menshevikeille liian paljon liikkuma-alaa manöverointia varten. Korjauksillaan nämä pakoittivat itse ehdotuksen laatijatkin äänestämään omaa ehdotustaan vastaan kokonaisuutena. Ja samaan aikaan menshevikit enempää kuin bundilaisetkaan eivät rohjenneet itse puolustaa tuolla tavalla „korjaamaansa” puolalaisten ehdotusta. Koko valiokunnan työ meni täydellisesti hukkaan.

Yleensä meillä kaikilla ja erittäinkin puolalaisilla tovereilla on nyt vain yksi ulospääsy: on yritettävä ottaa perustaksi bolshevikkien ehdotus. Jos siihenkin tehdään sellaisia korjausehdotuksia, joita ei voida hyväksyä, niin silloin meidän on pakko tunnustaa, että edustajakokous on työkyvytön. Mutta ehkäpä tämän, kaikki puolueiden perustyytit tarkasti erittelevän ehdotuksen perustalla onnistutaan pääsemään päätökseen, joka on kyllin selväpiirteinen vallankumouksellisen sosialidemokratian hengessä.

Ehdotustamme vastaan esitetään sellainen väite, että siinä kuvataan liian seikkaperäisesti puolueita. Puolueet muka voivat hajaantua, ryhmittyä uudelleen,— ja koko päätöslauselma osoittautuu kelpaamattomaksi.

Tuo vastaväite on aivan kestävä. Me olemme kuvanneet nimenomaan puolueiden suuria ryhmiä emmekä pikku-ryhmiä emmekä edes eri puolueita. Nuo ryhmät ovat siksi suuria, että niiden keskinäissuhteiden nopeat muutokset ovat paljoa vähemmän mahdollisia kuin vallankumouksen laskun täydellinen vaihtuminen nousuun tai päinvastoin. Ottakaa ja tarkastelkaa lähemmin näitä ryhmiä. Taantumuksellinen porvaristo ja enemmän tai vähemmän edistyksellinen porvaristo ovat *kaikkien* kapitalistimaiden vakinaisia tyyppejä. Näiden kahden vakinaisen tyyppin lisäksi olemme ottaneet vain kaksi tyyppiä: lokakuulaiset (mustasotnialaisten ja liberaalien välimailla olevat) ja työryhmät. Voivatko *nämä* tyytit muuttua nopeasti? Eivät voi, ellei vallankumouksemme tee sellaista perusteellista käännöstä, joka kuitenkin ja joka tapauksessa pakoittaa meidät tarkistamaan perusteellisesti paitsi edustajakokoustemme päätöslauselmia yksinpä ohjelmammekin.

Ajatelkaapa kaiken tilanherrain maan konfiskointia koskevaa *ohjelmavaatimustamme*. Missään muussa maassa sosialidemokraatit eivät voisi koskaan kannattaa pikku-porvariston kiihkeitä konfiskointipyrkimyksiä. *Tavallisessa*

kapitalistisessa maassa se olisi puijausta. Meillä, porvarillis-demokraattisen vallankumouksen kaudella, se on välttämättömyys. Ja voidaan mennä takuuseen siitä, ettei työpuolueiden arviointia koskevia peruskysymyksiä jouduta tarkistamaan ennen kuin sitten, kun tarkistetaan ohjelmassamme oleva konfiskointivaatimus.

Mainitsen vielä siitä, että kaikenlaisten väärinkäsitysten ja vasemmistoblokkiin kohdistuvien virheellisten tulkintain välttämiseksi me määrittelemme tarkoin työpuolueiden taistelun *sisällön*. Tosiassiallisesti ne eivät taistele yleensä riistoa vastaan (niinkuin niistä itsestään tuntuu), ne eivät taistele laisinkaan kapitalistista riistoa vastaan (niinkuin niiden ideologit esittävät asian), vaan *ainoastaan* maaorjuudellista valtiota ja tilanherrain maanomistusta vastaan. Ja tämän taistelun todellisen sisällön tarkka määrittely tekee heti lopun kaikista sellaisista virheellisistä ajatuksista, että työväenpuolueen ja talonpoikaiston yhteiset toiminnot taistelussa sosialismin puolesta, taistelussa kapitalismia vastaan ovat mahdollisia.

Sitä paitsi me puhumme päätöslauselmassamme selvästi työpuolueiden „valesosialistisesta luonteesta”, kehoitamme taistelemaan päättäväisesti pikkuisännän ja proletarin välisen luokkaristiriidan hämäämistä vastaan. Me kehoitamme paljastamaan pikkuporvarien hämärän sosialistisen ideologian. Tämä pitää välttämättä sanoa pikkuporvarillisista puolueista. Mutta siinä onkin *kaikki*, mikä pitää sanoa. Menshevikit ovat suuresti väärässä lisätessään siihen taistelun talonpoikaiston revolutionärismia ja utopismia vastaan nykyisessä vallankumouksessa. Juuri tuollainen ajatus on heidän päätöslauselmassaan. Mutta sellainen ajatus merkitsee *objektiivisesti* sitä, että kehoitetaan taistelemaan tilanherrain maan *konfiskointia* vastaan. Se merkitsee sitä siksi, että liberalismiin vaikuttavimmat ja laajimmalle levinneet aatteellis-poliittiset virtaukset julistavat juuri konfiskoinnin revolutionärismiksi, utopismiksi y.m. Se ei ollut sattuma, vaan välttämättömyyden pakko, että menshevikit ovat kuluneen vuoden aikana osoittaneet näiden periaatteidensa vuoksi taipumusta kieltäytyä käytännössä puolustamasta konfiskointia.

Te ette saa antaa asian mennä niin pitkälle, toverit! Eräässä puheessaan Dan letkautti: huonojapa ovat arvostelijamme, kun arvostelevat eniten siitä, mitä emme ole

tehneet. Me vain aioimme kieltäytyä konfiskoinnista, mutta *emme* kieltäytyneet!

Ja vastaan siihen: jos te olisitte kieltäytyneet, niin meillä ei olisi enää yhtenäistä puoluetta. Emme saa antaa asian mennä sellaisiin kieltäytymisiin saakka. Jos edes silmänräpäykseksi sallisimme ajatuksissamme sellaisen politiikan, niin horjuttaisimme kaikkia proletariaatin itsenäisen luokkataistelun vallankumouksellisia perustoja porvarillis-demokraattisessa vallankumouksessa. (Bolshevikkien, puolalaisten ja latvialaisten suosionosoituksia.)

9

VAITTEITA TROTSKIN KORJausehdotuksia VASTAAN,
JOTKA TAMÄ EHDOTTI TEHTÄVÄKSI EDUSTAJAKOKOUKSEN
HYVÄKSYMÄÄN PORVARILLISIIN PUOLUEISIIN
SUHTAUTUMISTA KOSKEVAAN BOLSHEVIKKIEN
PÄÄTÖSLAUSELMAAN
TOUKOKUUN 15—16 (28—29) PNA¹⁵³

I

Tärkeitä tässä on kaksi kohtaa. Niitä ei saa jättää pois. Ensimmäinen kohta — viittaus taloudellisesti edistyksellimpiin porvariston kerroksiin. Se on oleellinen kohta. Vielä oleellisempi on viittaus porvarilliseen intelligenssiin. Porvarillisissa puolueissa lisääntyy sellaisen porvarillisen intelligenssin lukumäärä, joka yrittää sovittaa keskenään maaorjuuttajatilanherrat ja työtätekevän talonpoikaiston ja puolustaa itsevaltiuden kaikkien jätteidensä ja perujen säilyttämistä.

II

Ei voida olla myöntämättä, ettei Trotskin korjausehdotus ole menshevistinen, että se ilmaisee „saman”, s.o. bolshevistisen ajatuksen. Mutta tuskinpa Trotski on ilmaissut tuon ajatuksen paremmin. Kun sanomme: „samanaikaisesti”, niin ilmaisemme nykyisen politiikan yleisen luonteen. Tämä yleinen luonne on epäilemättä sellainen, että olosuhteet pakottavat meitä taistelemaan samanaikaisesti sekä Stolypinia että kadetteja vastaan. Samoin on asiantilaita myös kadettien *petturipolitiikan* suhteen. Trotskin lisäys on tarpeeton, sillä emmehän me kokoa päätöslauselmaan yksityistapauksia, vaan määrittelemme siinä sosialidemokratian *peruslinjan* Venäjän porvarillisessa vallankumouksessa.

10

VAITTEITA MARTOVIN KORJausehdotuksia VASTAAN,
JOTKA TAMÄ EHDOTTI TEHTÄVÄKSI PORVARILLISIIN
PUOLUEISIIN SUHTAUTUMISTA KOSKEVAAN BOLSHEVIKKIEN
PÄÄTÖSLAUSELMAAN
TOUKOKUUN 16 (29) PNA¹⁵⁴

I

Kaikki käsittävät, että Martovin korjausehdotus on hyvin tärkeä. „Teknilliset sopimukset” on perin venyvä käsite. On osoittautunut, että „tekniikkaan” sisältyy „täysivaltainen Duumakin”. Jos Martov luulee, ettemme me käsitä trudovikkien kanssa tehtävillä sopimuksilla juuri teknillisiä sopimuksia, niin hän erehtyy. Päätöslauselmassamme ei ole sanottu, että teknilliset sopimukset liberaalisen porvariston kanssa eivät ole sallittuja. Päätöslauselmassa ei pidä olla sijaa sallimisille eikä kieltämisille, vaan siinä pitää osoittaa aatteellinen poliittinen linja. Kun te, ollen tyytymättömiä siihen, ettei siinä ole kielletty, ehdotatte huomautuksenne „sallimisesta”, niin siten te hävitätte päätöslauselmamme koko hengen, koko ajatuksen. Ja jos sellainen korjausehdotus hyväksyttäisiin, niin meille ei jäisi muuta neuvoksi kuin ottaa päätöslauselmamme takaisin.

II

Kun Martov menee puheissaan niin pitkälle, että sanoo meidän kieltäytyvän lisäämästä päätöslauselmaamme mitään mainintaa meidän ja vallankumouksellisten narodnikkien välisestä antagonismista, niin hän tällä ilmeisellä, suurella valheellaan lyö itse itseään paljastaen sen, että hänen korjausehdotuksensa on keksitty. Ei, emme me ole kieltäytyneet taistelemasta narodnikkien valesosialistisuutta vastaan, vaan te, toverit menshevikit, olette kieltäytyneet tukemasta *vallankumouksellista* demokratiaa ja pitäneet parempana *liberaaleja* (kadetteja). Suurin osa narodnikki-

ryhmistä (kansansosialistit ja trudovikit) ei ainoastaan ole ollut yhtymättä varsinaisesti eserrien terrorismiin, vaan päinvastoin on syyllistynyt siihen, että on antanut periksi liberaaleille. *Kaikkien* narodnikkien todellinen vallankumouksellisuus — se on pyrkimystä *hävittää* tilanherrain maanomistus. Vain liberaalit näkevät *siinä* „seikkailua ja utopistisuutta”. *Tosiasiassa* Martov auttaa liberaaleja.

11

VÄITTEITA MARTYNOVIN KORJausehdotuksia VASTAAN,
JOTKA TÄMÄ EHDOTTI TEHTÄVÄKSI PORVARILLISIIN
PUOLUEISIIN SUHTAUTUMISTA KOSKEVAAN
PÄÄTÖSLAUSELMAAN
TOUKOKUUN 16 (29) PNA

I

Martynovin korjausehdotuksessa yritetään taaskin viedä läpi se menshevikkien katsomus, että nykyisessä vallankumouksessa talonpojat ovat taantumuksellisempia (tai voivat olla taantumuksellisempia) kuin kadetit, sillä kadettien taantumuksellisuudesta menshevikit eivät puhu sanaakaan. Martynovin perustelut sotkevat: kaksinaisuus ei ole siinä, että talonpojat horjuvat vallankumouksen ja taantumuksen välillä, vaan siinä, että he horjuvat kadettien ja sosialidemokraattien välillä. Anarkistisiin pyrkimyksiin, joista Martynov puhui, menshevikit tulevat kiertämättä ja ehdottomasti sisällyttämään heille mieluisaksi käyneen ajatuksen tilanherrain maan konfiskoinnin taantumuksellisuudesta ja lunastuksen edistyksellisyydestä. Talonpoikain „anarkistiset pyrkimykset” — se on liberaalisten tilanherrain sanonta. Ja on naurettavaa puhua proletaarisen liikkeen alistamisesta talonpoikaisliikkeen alaiseksi sen jälkeen, kun olemme kymmeniä kertoja julistaneet päinvastaista ja sanoneet sen päätöslauselmissa.

II

Se olisi epäilemättä sosialidemokratian pilkkaamista, jos hyväksyisimme Martynovin korjausehdotuksen. Päätöslauselmamme alussa on jo puhuttu päättäväisestä taistelusta maaorjuusvaltiota vastaan. Nyt pitää tehdä poliittinen johtopäätös tästä yhteiskunnallis-taloudellisesta tilanteesta. Tehtävänämmä on vapauttaa porvariston se osa, jota

sen taloudellinen asema sysää taisteluun (s.o. talonpoikaisto), niiden porvarien vaikutuksen alta, jotka ovat kykenemättömiä tähän päättäväiseen taisteluun (liberaalisten tilanherrain, kadettien vaikutuksen alta). Hämätäkseen selvän poliittisen johtopäätöksen Martynov ehdottaa, että lopussa toistettaisiin se, mikä on sanottu alussa.

12

VALTAKUNNANDUUMAA KOSKEVAA PÄÄTÖSLAUSELMAA
LAATIVAN VALIOKUNNAN SELOSTUS
TOUKOKUUN 18 (31) PNA

Valiokuntamme ei päässyt yksimielisyyteen. Bolshevikkien ehdotuksen puolesta äänesti 6 ja vastaan 6. Menshevikkien ehdotuksen puolesta 5 ja vastaan 5. Yksi pidättäytyi äänestyksestä. Minun on puolustettava täällä lyhyesti bolshevistista päätöslauselmaehdotustamme, jonka kannalle ovat asettuneet myös puolalaiset sosialidemokraatit sekä latvialaiset.

Pidimme lähtökohtana sitä, että Valtakunnanduumaa koskevasta päätöslauselmasta pitää poistaa kaikki se, mikä on jo sanottu porvarillisia puolueita koskevassa päätöslauselmassa, sillä Duumassa käytävä taistelu on vain osa eikä tärkein osa taistelustamme, jota käymme porvarillisia puolueita ja itsevaltiutta vastaan.

Esillä olevassa päätöslauselmassa me puhumme vain siitä, minkälaista pitää olla politiikkamme Duumassa. Mitä tulee arviointiin, joka oli annettu siitä, miten jouduimme Duumaan, niin sitä koskevan päätöslauselman osan — boikottia koskevan pykälän — me poistimme seuraavista syistä. Minusta henkilökohtaisesti, kuten kaikista muistakin bolshevikeista, tuntuu siltä, että koko liberaalisen lehdistön ottaman kannan vuoksi pitäisi antaa arvio siitä, miten jouduimme Duumaan. Työväenpuolue on velvollinen ilmoittamaan koko liberaalista porvaristoa vastaan, että nimenomaan porvariston petokset ovat syyssä siihen, että meidän on tilapäisesti pakko ottaa huomioon noin rujo laitos. Mutta toverit latvialaiset vastustivat tätä pykälää, ja ettemme olisi pidättäneet työn kiireellistä päätökseen

saattamista (ja meidän on kiirehdittävä voidaksemme sulkea edustajakokouksen huomenna, niin kuin on päätetty), poistimme tuon pykälän. Edustajakokouksen tahto on niinkin selvä, eikä ajan vähyiden vuoksi voida käydä periaatteellisia väittelyjä.

Pysähdyn päätöslauselmamme perusajatuksiin. Tämä kaikki on oikeastaan sen toistamista, mitä sanottiin päätöslauselmaehdotuksessamme Tukholman edustajakokoukselle. Ensimmäisessä pykälässä korostetaan, että Duuma sellaisenaan on täydellisesti kelpaamaton. Tämä ajatus on välttämätön, sillä varsin laajat talonpoikaiston ja yleensä pikkuporvariston kerrokset aina tähän saakka ovat panneet perin naiiveja toiveita Duumaan. Meidän suoranainen velvollisuutemme on paljastaa nämä naiivit harhaluulot, joita liberaalit pitävät yllä luokkapyyteisissä tarkoituksissaan.

Ensimmäisen pykälän toisessa kohdassa puhutaan siitä, että parlamentaarinen tie yleensä on kelpaamaton ja että on selitettävä joukkojen avoimen taistelun olevan kiertämätöntä. Siinä selitetään myönteiset katsomuksemme niistä keinoista, joiden avulla voidaan päästä ulos nykytilanteesta. Meidän on ehdottomasti korostettava tätä ja selvästi toistettava vallankumoukselliset tunnuksemme, sillä hoipertelu ja horjunta tässä kysymyksessä ei ole harvinaista, ei edes sosialidemokraattien keskuudessa. Tietäkööt kaikki, että sosialidemokratia tulee kulkemaan entistä, vallankumouksellista tietään.

Toisessa pykälässä selitetään toisaalta välittömän „lainsäädännöllisen” duumatoiminnan ja toisaalta agitaktion, arvostelun, propagandan, organisaation välistä suhdetta. Työväenpuolueen suhde Duumassa ja Duuman ulkopuolella tapahtuvan toiminnan väliseen yhteyteen on aivan toinen kuin liberaalisen porvariston. On korostettava tätä katsantokantojen perusteellista eriväisyyttä. Toisaalla — porvarilliset politikoitsijat, jotka ovat innostuneet parlamenttileikkiin kansan selän takana. Toisaalla — eräs järjestynneen proletariaatin osasto, joka on lähetetty vihollisleiriin ja tekee yksimielisesti työtä yhdistäen sen proletariaatin koko taisteluun. Meitä varten on olemassa vain yksi, yhteinen ja jakamaton työväenliike, proletariaatin luokkataistelu. Tälle taistelulle meidän pitää alistaa täydellisesti sen kaikki muut erilliset muodot, muun muassa

parlamentaarinenkin muoto. Proletariaatin taistelu Duuman ulkopuolella on meille määrävä. Ei riitä, jos sanotaan, että otamme huomioon joukkojen taloudelliset edut ja tarpeet y.m. Sellaiset fraasit (menshevikkien vanhan päätöslauselman hengessä) ovat epäselviä, ja jokainen liberaali voi ne allekirjoittaa. Jokainen liberaali on valmis puhumaan yleensä kansan taloudellisista tarpeista. Muttei yksikään liberaali käy alistamaan duumatoimintaa *luokkataistelulle*, ja meidän, sosialidemokraattien, on ilmaistava nimenomaan tämä katsantokanta täysin selvästi. Vain tämä periaate erottaakin meidät todellisuudessa kaikenlaisesta porvarillisesta demokratiasta.

Toisinaan osoitetaan (erikoisesti bundilaiset — muka sovittelijat), että pitää mainita myös päinvastaisesta: Duuman ulkopuolella käytävän sosialidemokraattisen taistelun yhteydestä sosialidemokraattisen duumaryhmän toimintaan. Väitän, ettei se ole oikein ja että se saattaisi kylvää vain mitä vahingollisimpia parlamentti-illuusioita. Osan pitää mukautua kokonaisuuteen eikä päinvastoin. Duuma voi väliaikaisesti olla yleisen luokkataistelun eräänä tantereena, mutta vain silloin, kun ei unohdeta tuota yleistä taistelua, kun ei hämätä luokkataistelun vallankumouksellisia tehtäviä.

Päätöslauselmamme seuraava pykälä koskee Duumassa harjoitettavaa liberaalista politiikkaa. Tämän politiikan tunnus — „on varjeltava Duumaa” — verhoaa vain liberaalien ja mustasotnialaisten yhteenliittymistä. Se on sanottava suoraan ja selitettävä kansalle. Liberaalinen tunnus turmelee alituisen joukkojen poliittista tietoisuutta ja luokkatietoisuutta. Meidän velvollisuutemme on käydä säälimätöntä taistelua tätä liberaalista sumentamista vastaan. Kun liberalismilta riistetään naamio ja osoitetaan, että demokratiasta fraasailun takana piilee äänestäminen käsi kädessä mustasotnialaisten kanssa, niin se merkitsee demokratian rippeiden poisottamista porvarillisten vapaudenpetturien käsistä.

Mitä meidän on pidettävä ohjeenamme duumapolitiikkaamme määriteltäessä? Päätöslauselmassamme, jossa ei ole mitään sijaa ajatuksille selkkausten aiheuttamisesta selkkausten vuoksi, esitetään myönteinen määritelmä „oikea-aikaisuudesta” sanan sosialidemokraattisessa mielessä: on otettava huomioon vallankumouksellinen kriisi, joka objek-

tiivisten olosuhteiden pakosta kehittyi Duuman ulkopuolella.

Viimeinen pykälä koskee paljonpuhuttua „vastuuvollista ministeristöä”. Liberaalinen porvaristo ei ole esittänyt tätä tunnusta sattumalta, vaan välttämättömyyden pakosta, jotta se voisi käyttää hyväkseen hiljaisuuden hetkiä heikentääkseen joukkojen vallankumouksellista tietoisuutta. Menshevikit kannattivat tätä tunnusta sekä ensimmäisessä että toisessa Duumassa, ja toisen Duuman aikana Plehanov kirjoitti suoraan menshevistisessä sanomalehdessä, että sosialidemokraattien pitää „ottaa omakseen” tämä vaatimus. Näin ollen tällä tunnuksella on ollut vallankumouksemme historiassa täysin tietty osuutensa. Työväenpuolueen on ehdottomasti määriteltävä suhteensa tuohon tunnukseen. Ohjeena ei saa pitää sitä, etteivät liberaalit nyt aseta tätä tunnusta: he ovat väliaikaisesti ottaneet sen pois, opportunistisista syistä, mutta tosiasiasa he pyrkivät entistä voimakkaammin sopimukseen tsarismien kanssa. Ja „duumaministeristö”-tunnus ilmentää kaikkein havainnollisimmin noita liberalismille olennaisia sopimuksentekopyrkimyksiä.

Emme kiellä emmekä voikaan kieltää sitä, etteikö duumaministeristö voi osoittautua vallankumouksen etaapiksi, enempää kuin sitäkään, etteivätkö olosuhteet voi pakoittaa meitä käyttämään hyväksi tätä ministeristöä. Kysymys ei ole siitä. Sosialidemokratia käyttää hyväksi reformeja proletariaatin vallankumouksellisen luokkataistelun oheisina tuloksina, mutta meidän ei pidä kehoittaa kansaa puolinaisiin reformeihin, joita ei voida toteuttaa ilman vallankumouksellista taistelua. Sosialidemokratian pitää paljastaa tuollaisten tunnusten koko epäjohdonmukaisuus jopa puhtaasti demokraattiseltakin kannalta. Sosialidemokratian pitää selittää proletariaatille proletariaatin *voiton* ehdot eikä sitoa edeltäkäsän politiikkaansa sillä, että voitto voi olla epätäydellinen, että voidaan kärsiä osittainen tappio,— nimenomaan tällaisia ovat „duumaministeristön” epäilyttävän toteuttamisen ehdot.

Vaihtakoot liberaalit demokratian ropoihin ja hyljätkööt kokonaisuuden antautuakseen typeriin ja voimattomiin, viheliäisiin haaveiluihinsa viheliäisestä almusta. Sosialidemokratian on herätettävä kansa käsittämään demokratian

täydelliset tehtävät ja johdettava proletariaattia selvästi tiedottuja vallankumouksellisia päämääriä kohti. Meidän pitää valistaa työläisjoukkojen tietoisuutta ja kehittää niiden taisteluväimuttä eikä hämätä tietoisuutta tasoittamalla ristiriitoja, typistämällä taistelun tehtäviä. (S u o s i o n o s o i t u k s i a.)

13

KESKUSKOMITEAAN VALITTUJEN UUSINTAAÄNESTYKSESTÄ
KÄYDYN KESKUSTELUN AIKANA TEHTYJÄ HUOMAUTUKSIA
TOUKOKUUN 19 (KESÄKUUN 1) PNA¹⁵⁵

I

On suoritettava uusintaäänestys. Lieber on väärässä. Kaikki hänen järkeilynsä ovat naurettavaa sofismia. Sillä kukas sitten päättää arvanheitosta? Me! Me pidämme edustajakokouksen viimeisen istunnon. Sopimukset eivät tule kysymykseen. Sillä tämä on edustajakokous eikä fraktioiden kokous. Te sanotte, että meidät valtuutettiin ratkaisemaan ainoastaan teknillisiä ja muodollisia kysymyksiä, mutta vast'ikään me hyväksyimme lainaa koskevan poliittisen päätöslauselman.

II

Teitä aiottiin peloitella hirveillä sanoilla vallananastuksesta. Mutta meidäthän on valtuutettu valitsemaan KK:n varajäsenet tässä istunnossa. (H ä l i n ä ä.) Rauhoittukaa, toverit, ettehän te kuitenkaan voi huutaa kovemmin kuin minä! Meitä syytetään siitä, että aiomme käyttää hyväksemme yhtä ääntä. Olen sitä mieltä, että se voidaan ja pitää tehdä. Ratkaisemme täällä poliittista, periaatteellista kysymystä. Tämän kysymyksen ratkaisun jättäminen arvanheiton — sokean sattuman varaan merkitsee uhkapelin pelaamista. Eihän voida tuomita puoluetta vuodeksi uhkapeliin. Varoitin teitä, että jos — äänten jakaantuessa tasan — puolueemme ratkaisee tämän kysymyksen arvanheitolla, niin vastuu lankeaa teille. Siitä syystä tämän kokouksen on toimitettava uusintaäänestys.

SUHTAUTUMINEN PORVARILLISIIN PUOLUEISIIN

Kysymys sosialidemokratian suhtautumisesta porvarillisiin puolueisiin kuuluu niin sanottuihin „yleisiin” eli „teoreettisiin” kysymyksiin, s.o. kysymyksiin, jotka eivät liity välittömästi mihinkään niistä tietyistä käytännöllisistä tehtävistä, joita puolueella on ratkaistavanaan nykyhetkellä. Menshevikit ja bundilaiset vastustivat vimmatusti tällaisten kysymysten ottamista VSDTP:n Lontoon edustajakokouksen päiväjärjestykseen, ja fraktioiden ulkopuolella oleva Trotski valitettavasti tuki heitä siinä. Puolueemme opportunistinen siipi, samoin kuin muidenkin sosialidemokratisten puolueiden opportunistinen siipi, puolusti edustajakokouksen „asiallista”, „käytännöllistä” päiväjärjестystä. Se vieroksui „yleisiä laajoja” kysymyksiä. Se unohti, että ainoaa, todella käytännöllistä politiikkaa on loppujen lopuksi syvästi periaatteellinen politiikka. Se unohti, että ken käy käsiksi osittaiskysymyksiin ratkaisematta ennen sitä yleisiä kysymyksiä, tulee tietämättään ehdottomasti „törmäämään” joka askeleella näihin yleisiin kysymyksiin. Ja kun jokaisessa erillisessä tapauksessa joudutaan sokeasti törmäämään niihin, niin se merkitsee oman politiikan alistamista mitä pahimmille horjahteluille ja periaatteettomuudelle.

Bolshevikien, jotka vaativat hyvin useiden „yleisten kysymysten” ottamista edustajakokouksen päiväjärjestykseen, onnistui puolalaisten ja latvialaisten avulla saada käsiteltäväksi vain yksi kysymys: suhtautumisesta porvarillisiin puolueisiin. Ja tästä kysymyksestä ei tullut ainoastaan edustajakokouksen kaikkien periaatteellisten kysymysten, vaan sen kaiken muunkin työn keskeisin kysymys. Niin siinä kävi ja niin siinä pitikin käydä juuri sen tähden, että niissä kysymyksissä, jotka koskevat proletariaatin käytän-

nöllistä politiikkaa Venäjän vallankumouksessa, miltei kaikkien ja ehdottomasti kaikkien oleellisten erimielisyyksien, kaikkien mielipide-eroavaisuuksien todellisena lähteenä on ollut se, että on arvioitu eri tavalla suhtautumismme ei-proletaarisiin puolueisiin. Aivan Venäjän vallankumouksen alusta alkaen sosialidemokratian keskuudessa hahmottui kaksi perusmielipidettä vallankumouksen luonteesta ja proletariaatin tehtävistä siinä. Jos joku ryhtyy erittelemään VSDTP:n taktillisia erimielisyyksiä kajoamatta näiden perusmielipiteiden eriävyyteen, niin hän sotkeutuu auttamattomasti pikkuseikkoihin ja yksityiskohtiin.

I

Venäjän sosialidemokratian kaksi virtausta kysymyksessä, joka koskee vallankumouksemme ja niiden tehtävien arviointia, mitkä proletariaatilla on tässä vallankumouksessa, hahmottui täydellisesti jo aivan vuoden 1905 alussa ja sai täyden, tarkan ja tiettyjen järjestöjen virallisesti tunnustaman ilmaisunsa vuoden 1905 keväällä pidetyssä VSDTP:n Lontoon bolshevistisessä III edustajakokouksessa ja samaan aikaan pidetyssä menshevikkien Geneven konferenssissa. Sekä bolshevikit että menshevikit ottivat silloin käsittelyn alaiseksi ja hyväksyivät päätöslauselmia, joita nykyään liiankin kärkeästi pyrkivät hyljeksimään henkilöt, jotka unohtavat puolueensa tai vieläpä fraktionsakin historian tai haluavat karttaa periaatteellisten erimielisyyksien todellisten lähteiden selvilleottamista. Bolshevikkien mielipiteen mukaan proletariaatille lankeaa aktiivinen tehtävä — viedä porvarillis-demokraattinen vallankumous päätökseen ja olla sen johtajana. Tämä on mahdollista vain sillä ehdolla, että proletariaatin onnistuu saada mukaansa demokraattisen pikkuporvariston, varsinkin talonpoikaiston suuret joukot taistelussa itsevaltiutta ja liberaalista petturiporvaristoa vastaan. Bolshevikit tekivät johtopäätöksen tämän porvariston petturuuden kiertämättömyydestä jo silloin, ennen tärkeimmän liberaalisen puolueen, kadettien, julkista esiintymistä, he johtivat sen proletaarista liikettä pelkäävän porvariston luokkaeduista*.

* Vallankumouksen täydellinen voitto, sanoivat bolshevikit, on mahdollista vain proletariaatin ja talonpoikaiston vallankumouksellisen-demokraattisen diktatuurin muodossa.

Menshevikit kallistuivat siihen mielipiteeseen, että porvarillisen vallankumouksen liikkeellepanevana voimana ja sen kantavuuden määrittelijänä pitää olla porvariston. Proletariaatti ei voi johtaa porvarillista vallankumousta, proletariaatin on esiinnyttävä vain äärimmäisen opposition osassa pyrkimättä vallan valtaamiseen. Menshevikit hylkäsivät mitä päättäväisimmin proletariaatin ja talonpoikaiston vallankumouksellisen demokraattisen diktatuurin aatteen.

Silloin, vuoden 1905 toukokuussa (s.o. tasan kaksi vuotta sitten) erimielisyydet syntyivät puhtaasti teoreettisella, abstraktisella pohjalla, sillä puolueemme eteen ei ollut noussut mitään välitöntä käytännöllistä tehtävää. Sen vuoksi on erittäin mielenkiintoista tarkastella — opetuksesi niille henkilöille, jotka mielellään pyyhkivät pois edustajakokouksien päiväjärjestyksestä abstraktiset kysymykset ja panevat niiden tilalle „asiallisia” käytännön kysymyksiä, — *nimenomaan miten* nuo erimielisyydet ilmenivät sitten käytännössä.

Bolshevikit väittivät, että menshevikkien mielipiteet johtavat todellisuudessa vallankumouksellisen proletariaatin tunnusten madaltamiseen liberaalis-monarkistisen porvariston tunnusten ja taktiikan tasalle. Vuonna 1905 menshevikit todistelivat innokkaasti, että vain he puoltavat aito-proletaarista politiikkaa, mutta bolshevikit muka sulauttavat työväenliikkeen porvarilliseen demokraattiaan. Että menshevikeillä oli mitä vilpittömimmät aiomukset proletariaatin itsenäisen politiikan suhteen, — se näkyy seuraavasta erittäin opettavaisesta sanonnasta, joka on otettu eräästä senaikaisesta, vuoden 1905 toukokuussa hyväksytystä menshevikkien konferenssin päätöslauselmasta. „Sosialidemokratia”, sanotaan tuossa päätöslauselmassa, „tulee kuten ennenkin vastustamaan tekopyhänä kansan ystävinä kaikkia niitä poliittisia puolueita, jotka vaikka kohottavatkin liberaalisen ja demokraattisen lipun, kieltäytyvät proletariaatin vallankumoustaistelun todellisesta tukemisesta”. Kaikista näistä hyvistä aikomuksista huolimatta menshevikkien virheelliset taktilliset teoriat johtivat todellisuudessa proletaarisen itsenäisyyden uhraamiseen monarkistisen porvariston liberalismille.

Palauttakaamme mieleen, missä käytännöllisissä politiikan kysymyksissä bolshevikit ja menshevikit ovat eronneet

toisistaan näiden kahden vallankumousvuoden kuluessa. Bulyginin Duuma syksyllä 1905. Bolshevikit kannattivat boikotointia, menshevikit osallistumista. Witten Duuma — samoin. Poliitiikka I Duumassa (kesä 1906) — menshevikit kannattivat tunnusta: vastuuvollinen ministeristö, bolshevikit olivat vastaan: he kannattivat vasemmistolaisten, s.o. sosialidemokraattien ja trudovikkien, toimeenpanevaa komiteaa. Duuman hajottaminen (heinäkuu 1906) — menshevikit esittivät tunnuksen: „Perustavan kokouksen koollekutsuvana vallanelimenä esiintyvän Duuman puolesta”, bolshevikit hylkäävät tämän vallankumouksellisen tunnuksen liberaalisen vääristelyn. Toisen Duuman vaalit (vuoden 1906 loppu ja vuoden 1907 alku): menshevikit kannattavat „teknillisten liittojen” solmimista kadettien kanssa (ja Plehanov kannattaa poliittisen liiton solmimista „täysivaltainen Duuma”-ohjelman pohjalla). Bolshevikit vastustavat liittojen solmimista kadettien kanssa ja kannattavat itse näistä kamppailua pitäen sallittavana vasemmistoblokin. Rinnastakaa näitä sosialidemokraattisen taktiikan historian suurimpia tosiasioita kahden vuoden ajalta ylempänä esitettyihin tärkeimpiin periaatteellisiin erimielisyyksiin. Huomaatte heti, että kaksi vallankumousvuotta ovat vahvistaneet oikeaksi bolshevikkien yleisen teoreettisen analyysin. Sosialidemokratia on joutunut taistelemaan petoksellista liberalismia vastaan, se on joutunut „lyömään yhdessä” trudovikkien ja narodnikkien kanssa: toinen Duuma osoitti lopullisesti useimmilla Duumassa toimitetuilla äänestyksillä tämän olevan vallitsevaa. Menshevikkien hyvät aikomukset paljastaa tekopyhiksi kansan ystäviksi kaikki ne, jotka kieltäytyvät tukemasta proletariaatin vallankumouksellista taistelua, ovat osoittautuneet sen helvetintien kiveämiseksi, joka johtaa poliittisiin liittoihin liberaalien kanssa aina heidän tunnuksiensa hyväksymiseen saakka.

Teoreettisen erittelyn perusteella bolshevikit ennustivat vuonna 1905, että sosialidemokratian taktiikan keskiönä porvarillisessa vallankumouksessa on kysymys liberalismiin petturuudesta ja talonpoikaiston demokraattisista kyvyistä. Kaikki myöhemmät työväenpuolueen politiikkaa koskevat käytännölliset erimielisyydet ovatkin pyörineet nimenomaan tämän keskiön ympärillä. Menshevikkien taktiikan virheellisistä perustoista on tosiasiaa kehittynyt historiallisesti se politiikka, joka merkitsee riippuvaisuutta liberaaleista.

Vuoden 1906 Tukholman yhdistävän edustajakokouksen edellä bolshevikit ja menshevikit esittivät kaksi oleellisesti toisistaan eroavaa päätöslauselmaa porvarillisista puolueista. Bolshevikit esittivät päätöslauselmassaan täydellisenä perusajatuksena liberalismiin perustuudesta sekä proletariaatin ja talonpoikaiston vallankumouksellisdemokraattisesta diktatuurista, mutta vain uudestaan havainnollistivat tätä ajatusta lokakuuta seuranneen kauden tosiasioilla ja tapahtumilla (lokakuulaisten ja kadettien kahtiajakaantuminen; Talonpoikaisliiton ja radikaalisten intelligenttiliittojen ynnä muiden perustaminen). Eritellessään erilaisten porvarillisten puolueiden perustyyppien luokkasisältöä bolshevikit lisäsivät, niin sanoakseni, konkreettisia tietoja vanhan, abstraktisen kaavansa puitteisiin. Menshevikit kieltäytyivät Tukholman edustajakokoukselle laatimassaan päätöslauselmassa erittelemästä eri puolueiden luokkasisältöä vedoten siihen, etteivät nämä puolueet ole luonteeltaan riittävän „vakiintuneita”. Täten oikeastaan kieltäydyttiin antamasta oleellista vastausta. Ja tuo kieltäytyminen ilmeni täysin havainnollisesti siinä, että menshevikit, jotka pääsivät Tukholman edustajakokouksessa voitolle, ottivat itse takaisin päätöslauselmansa suhtautumisesta Venäjän porvarillisiin puolueisiin. Vuoden 1905 keväällä menshevikit ehdottivat päätöslauselmassaan, että paljastettaisiin tekopyhänä kansan ystävinä kaikki liberaalit ja demokraatit, jotka kieltäytyvät tukemasta proletariaatin vallankumouksellista taistelua. Vuoden 1906 keväällä bolshevikit, eivätkä menshevikit, kirjoittavat päätöslauselmassaan tietyn liberaalisen puolueen, nimenomaan kadettien, *tekopyhydestä*, kun menshevikit sen sijaan pitävät parempana jättää kysymyksen avoimeksi. Vuoden 1907 keväällä, Lontoon edustajakokouksessa, menshevismi paljastaa itsensä vielä enemmän: entinen vaatimus — proletariaatin vallankumouksellisen taistelun tukeminen liberaalien ja demokraattien taholta, on heitetty tyyten yli laidan. Menshevikkien päätöslauselma (ks. päätöslauselmaehdotusta vuoden 1907 „Narodnaja Dumasta”, № 12 — *erittäin tärkeä asiakirja*) propagoi suoraan ja avoimesti proletariaatin ja yleensä porvarillisen demokratian toimintojen „*kombinointia*”, s.o. yhdenmukais-
tamista meidän kielellä sanottuna!!

Porras portaalta. Sosialistin hyvät aikomukset ja huono teoria vuonna 1905. Ei mitään teoriaa eikä mitään aikomuk-

sia vuonna 1906. Ei mitään teoriaa ja avoimesti opportunistinen politiikka vuonna 1907. Sosialidemokraattisen ja liberaalis-porvarillisen politiikan „yhdenmukaistaminen” — sellainen on menshevismmin viimeinen sana. Eikä toisin voinut ollakaan sen jälkeen, kun oli solmittu vaaliliittoa kadettien kanssa, äänestetty Golovina, käyty yksityisneuvotteluja kadettien kanssa, yritetty poistaa ehdottomien vaatimustemme joukosta tilanherrain maan konfiskointi ja kun oli ollut muita menshevistisen politiikan edesottamuksia.

Lontoon edustajakokouksessa menshevikkien politiikka liberalismiin suhtautumista koskevassa kysymyksessä kärsi täydellisen romahduksen. Menshevikit eivät uskaltaneet laisinkaan esittää ensimmäistä, „Narodnaja Dumassa” (№ 12) julkaistua päätöslauselmaansa. He ottivat sen takaisin eivätkä esittäneet sitä edes valiokunnassa, jossa oli 15 edustajaa kaikista edustajakokouksen viidestä fraktiosta (4 bolshevikkia, 4 menshevikkia, 2 puolalaista, 2 latvialaista ja 3 bundilaista). Nähtävästi sosialistisen ja liberaalisen politiikan „kombinoinnin”, yhdenmukaistamisen tunnus ei säikäyttänyt vain bundilaisia, vaan vieläpä useita menshevikkejäkin. Menshevikit saapuivat valiokuntaan „puhdistautuneina”: he kirjoittivat uuden päätöslauselman ja poistivat siitä täydellisesti „kombinoinnin”. „Kombinoinnin” asemesta he kirjoittivat siitä, että proletariaatin on käytettävä tarkoituksiinsa muita puolueita, että proletariaatin tehtäväksi on tunnustettava tasavallan pystyttäminen y.m. Mutta mikään ei auttanut. Kaikille oli liiankin selvää, että tämä komea ulkoasu on varta vasten koristettu kirjavaksi tuon saman „kombinointi”-politiikan verhoamista varten. Päätöslauselmasta juontuva käytännöllinen johtopäätös oli entinen: „erinäisissä, tietyissä tapauksissa on tehtävä sopimuksia näiden puolueiden (sekä liberaalien että narodnikkien) kanssa”. Valiokunnan 15 jäsenestä vain neljä, s.o. yksistään vain menshevikit, suostuivat ottamaan perustaksi moisen päätöslauselman! Sen täydellisempää tappiota menshevistinen politiikka politiikkana ei olisi voinutkaan kärsiä. Edustajakokouksessa otettiin perustaksi bolshevikkien päätöslauselma, ja sitten, toisarvoisten korjausten jälkeen, se hyväksyttiin täydellisesti 158—163 äänellä noin sadan (106:n yhdessä tapauksessa) ollessa vastaan ja 10—20 pidättäytyessä äänestyksestä. Mutta ennen kuin

siirrymme erittelemään tämän päätöslauselman perusajatuksia ja menshevikkien esittämien korjausehdotusten merkitystä, pysähdymme vielä erääseen, melko mielenkiintoiseen tapaukseen, joka sattui valiokunnassa päätöslauselmaa käsiteltäessä.

Valiokunnalle esitettiin kolme päätöslauselmaa eikä kaksi: bolshevikkien, menshevikkien ja puolalaisten päätöslauselma. Perusajatuksissa puolalaiset olivat bolshevikkien kanssa samaa mieltä, mutta he eivät hyväksyneet meidän päätöslauselmatyyppiämme, jossa eritellään puolueiden jokainen eri ryhmä. Puolalaisista se oli kirjoittamiseen vähättymistä; he pitivät päätöslauselmaamme monisanaisena. Oman päätöslauselmaehdotuksensa he rakensivat siten, että esittivät lyhyesti kaksi yleistä periaatetta, joita proletaarinen politiikka noudattaa porvarillisten puolueiden suhteen: 1) proletariaatin erillisuus luokkana *kaikista* muista puolueista sen sosialististen tehtävien nimessä, olkootpa nuo muut puolueet miten vallankumouksellisia ja vieläpä tasavaltalaisesti päättäväisiä tahansa; 2) yhteenliittyminen työpuolueiden kanssa itsevaltiutta ja petoksellista liberalismia vastaan.

On eittämätöntä, että nuo puolalaisten päätöslauselman kaksi oleellista ajatusta sisältävät mainiosti kysymyksen ytimen. Eittämätöntä on sekin, että suunnitelma — Venäjän kaikkien kansallisuuksien proletariaatille annetaan lyhyt, määrätty ohje esittämättä „sosiologia” järkeilyjä erilaisten puolueiden tyypeistä — on mielenkiintoinen. Mutta siitä huolimatta kokemus on osoittanut, että sen päätöslauselman pohjalla, jonka puolalaiset ovat esittäneet tälle edustajakokoukselle, meidän ei onnistu ratkaista kysymystä täydellisesti, selvästi ja lopullisesti. Jotta olisi voitu torjua menshevismi, piti määritellä mitä seikkaperäisimmin sosialidemokratian myönteiset katsomukset eri puolueiden suhteen, sillä muussa tapauksessa olisi jäänyt maaperää epäselvyyksille.

Valiokunnassa menshevikit ja bundilaiset innostuivat heti kannattamaan puolalaisten päätöslauselmaa, nimenomaan siksi, että olisivat saaneet käyttää hyväkseen tuota maaperää. Seitsemällä äänellä (4 menshevikkiä, 2 puolalaista, 1 bundilainen) seitsemää vastaan (4 bolshevikkia, 2 latvia-laista, 1 bundilainen, valiokunnan viidestoista jäsen pidättyi äänestyksestä tai oli poissa) valiokunta otti perustaksi

puolalaisten päätöslauselmaehdotuksen. Sen jälkeen valiokunta ryhtyi tekemään puolalaisten ehdotukseen sellaisia „korjauksia”, jotka väristelivät sen aivan tuntemattomaksi. Hyväksyttiin jopa sellainenkin korjausehdotus, että „teknilliset” sopimukset liberaalien kanssa ovat sallittuja. On luonnollista, että puolalaiset ottivat silloin takaisin menshevikkien runteleman päätöslauselmaehdotuksensa. Osoitettiin, että paitsi puolalaisia myös bundilaiset sekä menshevikit kieltäytyivät esittämästä edustajakokoukselle *sellaista* päätöslauselmaehdotusta. Koko valiokunnan työ meni hukkaan, ja edustajakokous joutui suoraan äänestämään bolshevikkien ehdotuksen perustaksiottamisesta.

Nyt herää kysymys, mikä periaatteellinen merkitys on sillä, että edustajakokous otti perustaksi tämän ehdotuksen? Minkäläisten proletaarisen taktiikan peruskohtien ansiosta edustajakokous asettui tämän ehdotuksen kannalle ja hylkäsi menshevikkien ehdotuksen?

Kun tutustutaan syvällisesti kumpaankin ehdotukseen, niin huomataan helposti kaksi sellaista peruskohtaa. Ensinnäkin, bolshevikkien päätöslauselmassa todella arvostellaan ei-proletaarisia puolueita sosialistisesti. Toiseksi, tässä päätöslauselmassa määritellään tarkasti proletariaatin taktikka nykyisessä vallankumouksessa, annetaan täysin selvä konkreettinen sisältö käsitteelle: vallankumouksen „johtaja” ja osoitetaan, kenen kanssa voidaan ja tulee „lyödä yhdessä”, ketä lyödä ja nimenomaan millaisissa olosuhteissa.

Menshevikkien päätöslauselman perusvirheenä onkin se, ettei se esitä kumpaakaan kohtaa ja että se tuolla tyhjyydellään avaa ovet selkoselälleen opportunistille, s. o. sille, että viime kädessä sosialidemokraattinen politiikka vaihdetaan liberaaliseen politiikkaan. Todellakin: katsokaapas, millaista on menshevikkien harjoittama ei-proletaaristen puolueiden sosialistinen arvostelu. Tämän arvostelun tuloksena on seuraava päätelmä: „yhteiskunnallis-taloudelliset olosuhteet ja historiallinen tilanne, joiden vallitessa tämä (s. o. meidän) vallankumous tapahtuu, estävät porvarillis-demokraattisen liikkeen kehitystä synnyttäen toisessa kohtiossa epäröintiä taistelussa ja vanhan järjestelmän perustuslaillisen, rauhallisen hävittämisen illuusioita ja toisessa kohtiossa — pikkuporvarillisen vallankumouksellisuuden ja agrariutopioiden illuusioita”.

Ensinnäkin, edessämme on puolueita koskeva päätöslauselma, jossa puolueista ei mainita mitään. Toiseksi, edessämme on päätöslauselma, jossa ei eritellä porvarillisen demokratian eri „kohtioiden” luokkasisältöä. Kolmanneksi, tässä päätöslauselmassa ei edes vihjauksin määritellä sitä, millainen pitäisi olla eri luokkien suhteen „vallankumouksemme”. Kun otetaan huomioon kaikki nämä puutteellisuudet, niin on sanottava, että päätöslauselmasta on kadonnut marxilainen *luokkataisteluooppi*.

Porvarillisten puolueiden eri tyyppejä eivät synnytä kapitalistisen yhteiskunnan eri luokkien perusedut,— eivätkä luokkaedut aiheuta toisilla rauhanomaisia illuusioita ja „sovittelupyrkimyksiä” ja toisilla „vallankumouksellisuutta”. Ei. Jotkin tuntemattomat yhteiskunnallis-taloudelliset olosuhteet ja historiallinen tilanne *estävät porvarillis-demokraattisen liikkeen kehitystä yleensä*. Pääoman sovitteluhalu ja talonpojan vallankumouksellisuus eivät siis johdu porvariston ja talonpoikaiston asemasta kapitalistisessa, maanorjuudesta vapautuvassa yhteiskunnassa, vaan yleensä koko „vallankumouksemme” joistain olosuhteista ja tilanteesta. Seuraavassa kohdassa puhutaan jopa sellaistaakin, että „nuo vallankumouksen kehitystä estävät kielteiset pyrkimykset” „ilmenevät tänä väliaikaisen hiljaisuuden hetkenä” erittäin voimakkaina.

Tuo ei ole marxilainen, vaan liberaalinen teoria, joka etsii erilaisten yhteiskunnallisten tendenssien juuria eri luokkien etujen *ulkopuolelta*. Tuo päätöslauselma ei ole sosialistinen, vaan vasemmistokadettilainen; siinä kielletään kummankin kohtion olevan äärimmäisyyksiä, kielletään kadettien opportunisti ja narodnikkien vallankumouksellisuus ja siten tosiasiaassa ylistellään *jotain* näiden kahden *välillä olevaa*. Tahtomattaankin tulee ajatelleeksi, että emmeköhän ole tekemisissä *kansansosialistien* kanssa, jotka etsivät kultaista keskitietä kadettien ja eserrien väliltä?

Elleivät menshevikkimme olisi poikenneet Marxin luokkataisteluteoriasta, niin he olisivat käsittäneet, että porvariston ja talonpoikaiston erilainen luokka-asema taistelussa „vanhaa järjestystä” vastaan selittää sen, että on olemassa erityyppisiä puolueita: toisaalta liberaalisia ja toisaalta narodnikkilaisia. Se, että kaikkia erilaisia ja mitä erilaisimpia puolueita, ryhmiä ja poliittisia järjestöjä, joita on syntynyt niin tavattoman runsaasti Venäjän vallankumouksen

kulussa, on aina ja poikkeuksetta vetänyt (paitsi taantumuksellisia puolueita ja proletariaatin puoluetta) nimenomaan näiden kahden tyyppin puoleen,— se on epäilyksetöntä, eikä se kaipaa todisteluja. Rajoittuessamme yhtenäisen porvarillis-demokraattisen liikkeen „kahden kohtion” osoittamiseen me esitämme vain yleisen kohdan emmekä mitään muuta. Kaikessa ja aina voidaan havaita kaksi „äärimmäisyttä”, kaksi kohtiota. Jokaisessa vähänkin laajemmassa yhteiskunnallisessa liikkeessä on aina sekä tällaiset „kohtiot” että enemmän tai vähemmän „kultainen” keskiväli. *Tällainen* porvarillisen demokratian luonnehtiminen merkitsee marxilaisen teesin tyypistämistä tyhjäksi fraasiksi sen sijaan, että tuota teesiä sovellettaisiin *Venäjän* eri puolue-tyyppien luokkajuurien erittelyyn. Mensheveikeillä ei tapaa porvarillisten puolueiden sosialistista arvostelua, sillä kaikkien ei-proletaaristen oppositiopuolueiden nimittäminen porvarillis-demokraattiseksi ei vielä lainkaan merkitse sosialistista arvostelemista. Ellette ole osoittaneet, minkä luokkien edut ja nimenomaan mitkä tällä haavaa määräävinä olevat edut määräävät eri puolueiden ja niiden politiikan olemuksen, niin te ette ole soveltaneet marxilaisuutta käytännössä, te olette *tosiasiassa* hyljänneet luokkataisteluteorian. Silloin sana „porvarillis-demokraattinen” ei ole teillä mitään muuta kuin platoninen kunnianosoitus marxilaisuutta kohtaan, sillä teillä tuon sanan käyttöä ei seuraa liberalismiin tai demokratismin tietyn tyyppin yhdistäminen porvariston tiettyjen kerrosten määrättyihin omanvoitonpyyteisiin etuihin. Ei ole ihme, että meidän liberaalimme, alkaen demokraattisten reformien puolueesta ja kadeteista ja päättyen „Tovarishtsh” lehden puolueettomiin bezzaglavijalaisiin, nähdessään menshevikkien soveltavan *tuolla tavalla* marxilaisuutta, käyvät innokkaasti kannattamaan sellaisia „aatteita”, että opportunisti- ja vallankumouksellisuusäärimmäisyydet demokratiassa ovat vahingollisia... sillä se ei ole aate, vaan kulunut yleinen sanonta. Todelakin, eihän *sanonta*: „porvarillinen demokratia” peloita liberaaleja! Heitä peloittaa se, että kansalle paljastuu, nimenomaan minkä omistavien luokkien mitkä aineelliset edut ovat heidän liberaalisten ohjelmiensa ja fraasiensa tavoitteena. Siinä on asian ydin eikä sanonnassa „porvarillinen demokratia”. Luokkataisteluopin soveltaja ei ole se, joka sanonnalla „porvarillinen demokratia” varjelee alati

itseään kuin ristinmerkillä, vaan se, joka todella osoittaa, missä nimenomaan ilmenee kyseisen puolueen porvarillisuus.

Jos „porvarillinen demokratia“-käsité ei velvoita mihinkään muuhun kuin tuomitsemaan niin opportunismmin kuin vallankumouksellisuudenkin äärimmäisyydet, niin silloin tuo käsité madaltaa marxilaisen opin liberaalisen tusinafraasin tasalle. Liberaalia ei kauhistuta tuon käsitteen tuollainen käyttö, sillä, toistamme, häntä ei kauhistuta *sanonta*, vaan teko. Hän voi suostua siihen, että hyväksyy hänelle epämieluisan ja „marxilaisuudelta haiskahtavan“ termin. Mutta sitä mielipidettä, että hän, kadetti, ilmentää sen porvarin etuja, joka myy vallankumouksen niille ja niille,— sitä ei hyväksy sen enempää liberaali kuin „Tovarishtsh“ lehden bernsteiniläismielinen „intelligenttikään“. Juuri sen vuoksi, kun menshevikit marxilaisuutta soveltaessaan madaltavat sen tyhjäksi fraasiksi, joka ei sano mitään eikä velvoita mihinkään,— juuri sen vuoksi bezzaglavijalaiset, Prokopovitshit, Kuskovat, kadetit ynnä muut ovat valmiit tukemaan kaksin käsin menshevismiä. Menshevikkien marxilaisuus on marxilaisuutta, jota leikellään porvarillisen liberalismmin mitan mukaan.

Näin ollen menshevikkien kannan ensimmäisenä perusvirheenä tässä kysymyksessä on se, että tosiasiasa menshevismi ei esitä sosialistista arvostelua ei-proletaarisista puolueista. Tosiasiasa se luopuu Marxin luokkataisteluopin perusteista. Lontoon edustajakokous teki lopun tästä sosialidemokraattisen politiikan ja teorian vääristelystä. Toinen perusvirhe — tosiasiasa menshevismi ei tunnusta proletariaatin itsenäistä politiikkaa nykyisessä vallankumouksessa, ei osoita sille määrättyä taktiikkaa. Kaihda opportunismmin ja vallankumouksellisuuden äärimmäisyyksiä,— sellainen on yksi menshevismmin käsky, joka juontuu heidän päätöslauselmastaan. Solmi aika ajoittain sopimuksia liberaalien ja demokraattien kanssa,— sellainen on toinen käsky. Kombinoi (yhdenmukaista) politiikkasi liberaalisen ja demokraattisen politiikan kanssa,— sellainen on kolmas käsky, joka on esitetty „Narodnaja Dumassa“ ja silloisessa menshevikkien päätöslauselmassa. Saatte heittää siitä pois niin tyyten kuin tahdotte maininnan kolmannesta käskystä; saatte lisätä toivomuksia ja vaatimuksia: „proletaarisen politiikan tulee olla itsenäistä“, lisätä tasavalta-vaatimuk-

sen (kuten menshevikit tekivät Lontoon edustajakokouksessa),— siten te ette vähimmässäkään määrin tee olemattomaksi menshevismien toista perusvirhettä. Proletaarisen politiikan itsenäisyyttä ei määrätä siten, että vastaavaan kohtaan lisätään sana „itsenäinen”, eikä siten, että lisätään maininta tasavallasta,— se määrätään vain siten, että *osoitetaan tarkasti todella itsenäinen tie*. Mutta sitä menshevismi ei tee.

Todellisuudessa, objektiivisia luokka- ja yhteiskunta-voimien suhteita vastaavasti, meidän nähtemme käydään taistelua kahden tendenssin välillä: liberalismi pyrkii keskeyttämään vallankumouksen, proletariaatti — viemään sen päätökseen. Ellei proletariaatti tällöin käsitä tuota liberalismien tendenssiä, ellei se käsitä, että sen tehtävänä on käydä suoranaista taistelua liberalismia vastaan, ellei se taistele demokraattisen talonpoikaiston vapauttamiseksi liberalismien vaikutuksen alta, niin *tosiasiallisesti* proletariaatin politiikka *ei ole itsenäistä*. Menshevikit laillistavatkin juuri tämän, todellisuudessa epäitsenäisen politiikan: juuri sitä merkitsee se, kun pidetään sallittavina aika ajoittain tehtävät sopimukset eikä määritellä näiden sopimusten *linjaa*, ei määritellä tärkeintä rajalinjaa, joka erottaa toisistaan kaksi taktiikkaa vallankumouksessamme. „Sopimus aika ajoittain”,— tämä kaava verhoaa todellisuudessa sekä vaaliliittoa kadettien kanssa, „täysivaltaista Duumaa” että vastuuvollista ministeristöä, s.o. koko sitä politiikkaa, joka merkitsee työväenpuolueen todellista riippuvaisuutta liberalismista. Historiallisessa nykytilanteessa ei voi olla puhettakaan työväenpuolueen itsenäisestä politiikasta, ellei tämä puolue aseta suoranaiseksi tehtäväkseen taistelua vallankumouksen päätökseen viemisestä, ei ainoastaan itsevaltiutta, vaan myös liberalismia vastaan, taistelua liberalismia vastaan vaikutuksesta demokraattiseen talonpoikaistoon. Porvarillisen vallankumouksen historialliset olosuhteet Euroopassa ovat XX vuosisadan alussa sellaiset, että sosialidemokratian muunlainen politiikka, olipa se millaista hyvänsä, merkitsisi todellisuudessa alistumista liberaaliseen politiikkaan.

Ei-proletaarisia puolueita koskevan bolshevistisen päätöslauselman hyväksyminen Lontoon edustajakokouksessa merkitsee sitä, että työväenpuolue hylkäsi päättävästi kaikki luokkataistelusta poikkeamiset ja tunnusti todellisuudessa

oikeaksi ei-proletaarisia puolueita koskevan sosialistisen arvostelun ja proletariaatin itsenäiset vallankumoukselliset tehtävät nykyisessä vallankumouksessa.

Tätä korosti vielä lisää se, että hylättiin menshevikkien ehdottamat päätöslauselmakorjaukset.

II

Kun edustajakokous oli ottanut perustaksi bolshevikkien päätöslauselmaehdotuksen suhtautumisesta porvarillisiin puolueisiin, alkoi menshevikkien ja bundilaisten taholta satamalla sataa korjausehdotuksia. Eräissä edustajakokouksen byroolle jätetyissä vastalauseissa lasketaan korjausehdotuksien yleismäärän olleen noin 70 ja ylikin. En käy kuvaamaan tässä tuon jarrutuksen lakkauttamiseksi käydyin taistelun vaiheita, jarrutuksen, joka jätti kauas taakseen ne kuuluisat Akimovin 22 korjausehdotusta, jotka hän teki toisessa edustajakokouksessa, jätän luettelematta koko joukon aivan sisällöttömiä ja tyhjämpäiväisiä korjausehdotuksia. Luettelen vain *viisi* korjausehdotusta, joilla oli todella erittäin tärkeä periaatteellinen merkitys. Tässä nuo korjausehdotukset siinä järjestyksessä kuin ne käsiteltiin edustajakokouksessa.

Päätöslauselmamme perustelujen kolmannessa kohdassa sanotaan suoraan, että proletariaatin tehtävänä „on täyttää johtajan osa porvarillis-demokraattisessa vallankumouksessa”. Menshevikit esittivät korjausehdotuksia: „johtaja”-sanan asemesta pitää panna sana: „etujoukko”, „kärkijoukko” tai sanat: „tärkein liikkeellepaneva voima”. Kaikki nämä korjausehdotukset hylättiin. Bolshevikeilla ei ollut mitään sitä vastaan, että olisi toistettu vaikka miten monta kertaa kysymystä proletariaatin täydellisen luokkaitsenäisyyden säilyttämisestä. Mutta vallankumouksen *johtajan* osaa koskevan sanonnan *heikentäminen* merkitsi ovien avaamista opportunistille. Proletariaatti voi olla myös tilanherramaisesti ty pistetyn porvarillisen vallankumouksen „tärkeimpänä liikkeellepanevana voimana”. Voidaan olla toisen luokan voiton tärkeimpänä liikkeellepanevana voimana, kun ei osata puolustaa oman luokan etuja. Vallankumouksellisella sosialidemokratiolla, ellei se halua pettää itseään, ei ole oikeutta rajoittaa siihen. Sen pitää auttaa proletariaattia nousemaan passiivisesta tärkeimmän liik-

keellepanevan voiman osasta aktiiviseen johtajan osaan,— tyvistetyn vapauden puolesta taistelevan soturin riippuvaisesta asemasta työväenluokalle edullisen täydellisen vapauden puolesta taistelevan soturin mitä itsenäisimpään asemaan. Porvarillisessa vallankumouksessa sosialidemokratian opportunistisen ja vallankumouksellisen taktiikan välisen eron ydin, voidaan sanoa, onkin siinä, että edellinen taktiikka tyytyy siihen, että proletariaatti esittää tärkeimmän liikkeellepanevan voiman osaa, kun taas jälkimmäinen taktiikka on suunnattu siihen, että proletariaatti esittäisi johtajan eikä suinkaan yksistään „liikkeellepanevan voiman” osaa.

Sanonta „etujoukko” niinikään heikentäisi sitä, että proletariaatin tehtäväksi tunnustetaan muiden demokraattisten luokkien johtaminen, tai ainakin se voitaisiin tulkita sellaiseksi heikentämiseksi.

Toinen korjausehdotus: päätöslauselman päätösoosan kolmannesta kohdasta (liberaalisten puolueiden luonnehdinta) on poistettava maininta siitä, että liberaalit *pettävät* demokraattista pikkuporvaristoa. Se on poistettava tai sitä on muutettava marxilaisuuden nimessä, sanoivat menshevikit, sillä materialistien ei sovi selittää puolueiden yhteiskunnallisen kokoonpanon syiksi „pettämisinä”. Tuon päätelmän sofistisuus oli liiankin silmään pistävä, jotta edustajakokous olisi voinut tarttua onkeeseen. Kun marxilaisuuden nimessä kielletään petoksen osuus porvariston politiikassa, niin se on samaa kuin se, jos „taloudellisen tekijän” nimessä kielletäisiin kaikinainen väkivalta. Tuolla tavalla käsittävät marxilaisuuden vain Davidit, Vollmarit ja muut opportunistit tukipylväät. Kun esimerkiksi kielletään petoksen osuus tai yritetään heikentää tätä osuutta siinä kadettien nykyisessä politiikassa, jota he harjoittavat talonpoikien ja pikkuporvariston suhteen Venäjällä, niin se merkitsee liberalismiin kaunistelemista vääristelemällä tosiasioita sen hyväksi. Sillä se, että kadetit suorastaan pettävät talonpoikaisten ja pikkuporvarivalitsijoiden, on aivan kiistaton tosiasia. Silloin, kun luokan intressit synnyttävät tiettyjä teoreettisia illuusioita, s.o. harhakuvitelmiä (esimerkiksi kun talonpoikaisten intressit synnyttävät sellaisia pettäviä toiveita, että tilanherrain maan pakkoluovutuksen tuloksena saadaan kaikki hyvyydet), ei sovi puhua puolueen harjoittamasta valitsijoidensa pettämisestä. On ehdottomasti

puhuttava avoimesti ja kaikkien kuullen tiettyjen kansankerrosten peittämisestä näiden kerrosten parlamenttiedustajain taholta, kun nuo edustajat uhraavat näiden kerrosten suoranaiset edut niiden riistäjien hyväksi (talonpojat kavalletaan tilanherroille j.n.e.). Saksan porvaristo kavalsi talonpojat, kirjoitti Marx vuonna 1848. Ellemme me vuoden 1907 Venäjällä rohkene sanoa sitä porvaristostamme ja kadeteistamme, ellemme kykene todistamaan sitä kansanjoukoille, niin silloin me tullaamme lokaan sosialidemokraattien suuren nimen.

Kolmas korjausehdotus: lisäyksenä tuohon samaan 3. kohtaan on katsottava sallittavaksi „teknillisten sopimusten” teko kadettien kanssa. Tämä korjausehdotus hylättiin edustajakokouksessa toimitetulla avoimella äänestyksellä. Me ilmoitimme, että jos se hyväksytään, niin meidän on pakko ottaa koko päätöslauselmamme takaisin: meillä on oikeus tehdä se, jos korjauksilla väärennetään päätöslauselman perusajatus. Me emme puhu mitään sellaista, että erikoisesti kiellettäisiin kaikkinaisten sopimusten solmiminen kadettien kanssa, sanoimme me. Puhe on yleisestä poliittisesta linjasta eikä erikoistapausten kieltämisestä tai sallimisesta. Ken tahtoo vilpittömästi soveltaa tätä edustajakokouksen päätöslauselmaa, hän ei tee vaaliliittoja kadettien kanssa eikä suostu esittämään yhteisiä tunnuksia heidän kanssaan, vaikkei tästä seuraakaan, etteikö jokin yhteisen äänestyksen „tapaus” olisi Duumassa mahdollinen. Edustajakokouksen päätöslauselman vilpillisiä täytäntöönpanijoita taas olisi yleensä hyödytöntä yrittää „pyydystää ansaan” tällä tai tuolla sanonnalla. Koko puolueemme on tullut käytännössä tuntemaan liiankin hyvin sen, mitä menshevikeillemme merkitsevät „teknilliset sopimukset” liberaalien kanssa.

Neljännän korjausehdotuksen: 4. kohtaan on lisättävä maininta siitä, että on välttämätöntä taistella narodnikkien agraariutopismia ja vallankumouksellisuutta vastaan,— menshevikit esittivät useita kertoja muuttaen joka kerta korjausehdotuksen tekstin erillisiä sanoja tai mielipidettään siitä, mihin paikkaan se päätöslauselmassa liitetään. Edustajakokous hylkäsi kaikki nämä korjausehdotukset. Näiden korjausehdotusten johdosta käydyt väittelyt olivat merkitykseltään kieltämättä periaatteellisia. Siinä menshevikit yrit-

tivät jälleen, marxilaisuuden lipun nojalla, viedä läpi sellaista, joka on syvästi ristiriidassa marxilaisuuden kanssa. On epäilemätöntä, että marxilaisuus ei hyväksy sen enempää narodnikkien agraariutopioita kuin pikkuporvarillisen vallankumouksellisuuden menettelytapojakaan. Jos asianlaita on niin, päättelivät menshevikit, niin sanokaakin se tässä, päätöslauselmassanne.— Suokaa anteeksi, hyvät toverit, vastasimme me heille, se kaikki on jo sanottu tässä juuri siten kuin se on sanottava. Teidän lisäyksenne sen sijaan, vaikka te ette sitä tahtoisi ettekä tietäisikään, merkitsee hyökkäystä tilanherrain maan *konfiskointia* vastaan. Emmehän me ole unohtaneet sitä, että nimenomaan tämän konfiskoinnin julistavat „utopismiksi” ja „vallankumouksellisuudeksi” kaikkien liberaalien lisäksi myös monet puolueeseen kuulumattomat sosialidemokraatit à la * herrat Prokopovitshit, Kuskovat ja muutamat (onneksi muutamat) puolueeseen kuuluvat sosialidemokraatit, jotka ovat kehoittaneet niin sosialidemokraattista duumaryhmää kuin puolueen Keskuskomiteaakin olemaan vaatimatta kategorisesti konfiskointia.

Päätöslauselma pitää kirjoittaa niin, ettei sitä voitaisi olla ymmärtämättä. Siinä on otettava huomioon kaikki todellisessa politiikassa tavattavat poliittiset pyrkimykset eikä sosialidemokratian tämän tai tuon osan hyvät aikomukset (edellyttäen aina parhaimpia aikomuksia). Tunnusimme päätöslauselmassamme suoraan ja selvästi narodnikkien „*valesosialismin*”. Olemme suoraan nimittäneet heidän „socialistista” ideologiaansa yksinkertaisesti „*hämäräksi*”. Taistelu narodnikkien harjoittamaa proletaarin ja pienisännän välisen luokkavastakohtaisuuden hämäämistä vastaan on katsottu sosialidemokraattien ehdottomaksi velvollisuudeksi. Se on tyhjentävästi sanottu, siinä on jo tuomittu narodnikkilaisuudessa oleva todella utopistinen aines, siinä on tuomittu myös pikkuporvarillinen „luokista riippumaton” vallankumouksellisuus. Eikä siinä kaikki. Päätöslauselmassamme on muutakin kuin pelkkää tuomitsemista, pelkkää kieltämistä, siinä osoitetaan myös kyseisten puolueiden myönteinen sisältö. „Taistelu tilanherrain maanomistusta ja maaorjuusvaltiota vastaan”, näin me olemme määritelleet

* — sellaiset kuin. *Toim.*

tuon sisällön. Eikä se ole marxilainen, joka „hämärää” pikkuporvarillista sosialismia vastaan käyttävän taistelun vuoksi unohtaa tämän. Tuolla reaalisella sisällöllä on nykyisessä vallankumouksessa verrattomasti tärkeämpi merkitys kuin narodnikkien hämärillä haaveiluilla huomispäivästä. Liberaalinen ja proletaarinen politiikka eroavat nyt toisistaan mitä oleellisimmalla tavalla tuon reaalisen taistelun vuoksi. Liberaalinen politiikka pitää tilanherrain maanomistuksen ja maaorjuusvaltion täydellistä hävittämistä *utopiana ja tyhjänpäiväisenä vallankumouksellisuutena*: sellainen hävitys on porvaristolle *epäedullista* ja vaarallista. Narodnikkien utopismia ja vallankumouksellisuutta vastaan suunnatuissa hyökkäyksissä ilmenee meidän päiviemme todellisessa politiikassa nimenomaan tuollainen porvariston itsekäs luokkaetu eikä mikään muu. Proletaarinen politiikka sitävastoin erottaa toisistaan luokattoman sosialismin „tasasuhtaisuus”-haaveiden utopismin, vallankumouksellisuuden ja yleensä *hämäryyden* ja tilanherroja ja maaorjuuttajia vastaan käyttävän päättäväisen taistelun *reaalisuuden*. Se, mikä liberaaleista on vahingollista utopiaa, on meistä tällä haavaa proletariaatin tärkein intressi: tilanherrain maanomistuksen ja maaorjuusvaltion täydellinen hävittäminen. Tällä perustalla meidän on nyt käytävä käytännössä mitä ankarinta, välitöntä taistelua liberalismia vastaan, taistelua demokraattisen talonpoikaiston vapauttamiseksi liberalismiin vaikutuksesta.

Erittelemisämme menshevikkien korjausehdotuksissa kuvastuu muuan mitä laajimmalle levinneistä menshevismien virheistä: se, että yhdenvertaistetaan porvariston taantumuksellisuus tässä vallankumouksessa (s.o. taantumuksellisuus taistelussa tilanherroja ja itsevaltiutta vastaan) ja talonpoikaiston taantumuksellisuus (vaikka tämä taantumuksellisuus ei koske taistelua tilanherroja ja itsevaltiutta vastaan, vaan taistelua pääomaa vastaan, s.o. se ei koske tämän, porvarillisen, vaan tulevan, sosialistisen vallankumouksen tehtäviä). Edustajakokous tuomitsi tämän menshevikkien perusvirheen. Mutta käytännössä tällä virheellä on suuri merkitys, sillä sen avulla on verhottu politiikkaa, joka pitää yhtäläisesti sallittavana proletariaatin yhteisen toiminnan niin liberaalien kuin talonpoikaisdemokratiankin kanssa.

Menshevikkien viimeinen, kaikkia kiinnostava korjaus-ehdotus koski myös 4. kohtaa, nimenomaan sen loppuosaa. Menshevikit ehdottivat poistettavaksi siitä maininnan taistelusta kadetteja vastaan („...,asettumaan sosialidemokratian puolelle mustasotnialaisia ja kadetteja vastaan”). Saadakseen tämän korjausehdotuksensa, jota kyseinen edustajakokous ei kerta kaikkiaan olisi voinut hyväksyä, näyttämään edes *ulkonaisesti* vähänkin hyväksyttävältä he ehdottivat korvattavaksi heille epämieluisat sanat viittauksella taisteluun demokraattisen vallankumouksen päätökseen viemisestä. Se oli omalaatuinen yritys „sokeroittaa karvas pilleri”, viedä läpi bolshevikeille erittäin otollisen *tunnuksen* varjolla sellainen *politiikka*, jota bolshevikit eivät voi hyväksyä (olla taistelematta suoraan kadetteja vastaan). Olkoon lippu sinun, mutta lasti meidän,—juuri tämän sanoivat tosiasiallisesti ehdotuksellaan menshevikit, nuo aidot oportunistipolitikoitsijat.

Menshevikkien naiivi sotajuoni paljastettiin tietenkin heti, naurun raikuessa bolshevikkien penkeiltä (Lontoon kirkossa me todella istuimme penkeillä, niin ettei tämä sanonta ole kuvaannollinen). Näiltä samoilta penkeiltä kajahti suorastaan homeerinen, hillitön nauru ja pilkallisten suosionosoitusten myrsky, kun menshevikkien korjausehdotuksen kumoonäänestämisen jälkeen eräs puolalainen esitti toisen korjausehdotuksen: päätöslauselmaan on jätettävä maininta *taistelusta* kadetteja vastaan ja samalla tehtävä lisäys — tunnustettava taistelu vallankumouksen päätökseen viemisen puolesta. Tämän korjausehdotuksen edustajakokous tietysti hyväksyi. Erittäin paljon pilkallisia suosionosoituksia saivat osakseen menshevikit, jotka äänestivät tämän korjauksen puolesta („asema velvoittaa!”),—sen jälkeen, kun L. Martov oli „Otgoloski” kokoelmassa (№ 5) syytänyt meitä vastaan tulta ja tulikiveä tämän, vallankumouksen päätökseen viemistä koskevan, muka porvarillistasavaltalaisen aatteen vuoksi.

Menshevikkien epäonnistunut juoni koitui sangen onnistuneeksi palvelukseksi meille, sillä tämän korjausehdotuksen ansiosta edustajakokous hyväksyi meidän toisen, edustajakokoukselle esittämättä jättämämme päätöslauselman, nimittäin: proletariaatin luokkatehtäviä koskevan päätöslauselman erittäin tärkeän ajatuksen.

III

Nykyistä suhdettamme kadetteihin ei tarvitse merkitä pöytäkirjaan,—sanoi edustajakokouksessa eräs huomattava menshevikki (luultavasti Martynov) toivoen, niin sanoaksemme, että menshevismmin pakoa pidettäisiin mallikelpoisessa järjestyksessä tapahtuvana perääntymisenä. Olkoon niin, etteivät kadetit kelpaa nyt mihinkään. Mutta älkää merkitkö sitä pöytäkirjaan, sillä he voivat vielä kelvatakin.

Noihin sanoihin oli puettu epäonnistuneesti eräs menshevismmin sangen oleellinen ajatus, johon porvarillisiin puolueisiin suhtautumista koskevan kysymyksen erittelyn yhteydessä kannattaa lopuksi pysähtyä. Tuo sanamuoto on epäonnistunut siksi, että päätöslauselma, jossa määritellään kyseisen, nykyisen, vastavallankumouksellisen politiikan luokkajuuret, ei laisinkaan sulje pois sitä, ettei voitaisi käyttää hyväksi kaikkea, mikä voi „kelvata”. Oleellinen tässä on se ajatus, että joskaan kadetit eivät nyt ole menshevikkien luottamuksen arvoisia, niin on ollut aika, jolloin he ovat olleet sen arvoisia.

Tuo ajatus on virheellinen. Kadetit eivät ole koskaan olleet menshevikkien luottamuksen arvoisia. Jotta vakuuttuu siitä, ei tarvitse muuta kuin ottaa vallankumouksemme suurimman nousun kausi, vuoden 1905 loka—joulukuu, ja rinnastaa siihen nykyistä kautta, joka on miltei suurimman laskun kautta. Kadetit eivät olleet sen enempää suurimman nousun kuin suurimman laskunkaan aikana menshevikkien luottamuksen arvoisia, he eivät todistaneet oikeaksi menshevikkien taktiikkaa, vaan menettelyllään horjuttivat sitä. Nousun kaudella menshevikit itse taistelivat aktiivisesti liberaaleja vastaan (palauttakaa mieleenne „Natshalo”), ja nykyään kaikki II Duumassa suoritetut äänestykset yhdessä otettuina puhuvat selvääkin selvemmin „vasemmistoblokki”-politiikan puolesta ja kadettien tukemisen politiikkaa vastaan.

Venäjänsä sosialidemokratian tuleva historiankirjoittaja on nimittävä vallankumouksemme suurimman nousun ja suurimman laskun välistä aikaa horjunnan kaudeksi. Tänä aikana sosialidemokratia menshevikkien ominaisuudessa horjahti liberalismmin puoleen. Väittelyjen vuosi (vuoden 1904 lopusta vuoden 1905 loppuun) oli kiistakysymysten historiallista valmistelua ja yleisen arvioinnin esittämistä

niistä. Puolitoista vallankumousvuotta (v. 1905 loppu — v. 1907 puoliväli) oli näiden kiistakysymysten käytännöllistä kokeilua käytännöllisen politiikan alalla. Tämä kokeilu osoitti käytännössä, että liberalismiin tukemisen politiikka epäonnistui täydellisesti, tämä kokeilu johti siihen, että tuli tunnustetuksi proletariaatin ainoa vallankumouksellinen politiikka porvarillisessa vallankumouksessa: on taisteltava vallankumouksen päätökseen viemisen puolesta yhdistäen ympärilleen demokraattisen talonpoikaiston petturiliberalismia vastaan.

Olisi uskallettava sanoa, että Lontoon edustajakokous teki lopun tuosta kaudesta — sosialidemokratian horjunnasta liberalismiin puoleen. Mutta joka tapauksessa on tehty vakava aloite horjunnan lopettamiseksi.

P. S.* Porvarillinen lehdistö käyttää innokkaasti hyväkseen sosialidemokraattien pakollista vaitiota ja Lontoon edustajakokouksen „puolilegaalisuutta” panetellakseen bolshevikkeja aivan kuin edesmenneitä. Ilman päivälehteä emme tietenkään voi ajatellakaan kilpailemista puolueettoman „Tovarishtsh” lehden kanssa, jossa entinen sosialidemokraatti A. Bram, hra Juri Perejaslavski ja tutti quanti** tanssivat oikeata cancania,— kun ei ole pöytäkirjoja, voi valehdellakin rankaisua pelkäämättä. Noiden A. Bramien, Perejaslavskien ja kumpp. kirjoituksissa ei ole mitään muuta kuin puolueeseen kuulumattomien porvarillisten intelligenttien tavallista kiukkua, niin ettei tarvitse muuta kuin viitata näihin kirjoituksiin, jotta ne otettaisiin vastaan ansaitulla ylenkatseella. Toista on „Birzhevkan” julkaisema hra Struven haastattelu, jota tähän mennessä ei nähtävästi ole kumottu. Paitsi ylenkatsetta se ansaitsee tieteellistä huomiota tuota... yksilöä kohtaan. Hänen viettymyksensä lokakuulaisiin ja vihamielisyytensä vasemmistolaisia kohtaan kuvastaa todella klassillisesti liberalismiin luonteenomaisia tendenssejä. Hra Struve tunnustaa todeksi vanhat huhut siitäkin, että hän vei läpi byroohon (Duuman byroohon) lokakuulaisen, ja siitä, että hän yleensä on käynyt neuvotteluja ja pitänyt istuntoja lokakuulaisten kanssa. Hän kannattaa yhteenliittymistä lokakuulaisten kanssa!

* — Postscriptum — jälkikirjoitus. *Toim.*

** -- heidän kaltaisensa. *Toim.*

Kiitämme teitä, hra Struve, te vahvistatte mainiosti oikeaksi sen, mitä „Proletari” (№ 5: „Venäjän poliittisten puolueiden luokittelun yritys”) kirjoitti jo viime syksynä lokakuulaisista ja kadeteista! * Hra Struve tuntee porvarillisen *intelligenssin* voimattomuuden ja tahtoo siirtää liberalismiin painopisteen lähemmäksi *omistavia luokkia*. Kadettien tyyppiset liberaalit eivät saa aikaan sopimusta kruunun kanssa,— alas kadetit, saatakoon aikaan sopimus edes lokakuulaistyyppisten „liberaalien” kanssa. Se on johdonmukaista. Ja meille edullista, sillä se selvittää ja täsmentää tilannetta. Uusi, tilanherrain Duuma. Uusi vaalilaki, joka tekee oivallisesti mahdollisimman selvän eron toisaalta luotettavien tilanherrojen ja porvaripösojen ja toisaalta epäluotettavien talonpoikien, kaupungin pikkuporvariston ja työläisten välillä. Uusi virtaus liberalismissa: hra Struven sota „vasemmistolaisten seikkailupolitiikkaa” vastaan, näiden harjoittamaa „*kehittymättömien talonpoikaisjoukkojen karkeiden sosiaalisten vaistojen!*” („sosiaaliset vaistot” — se on typerää, mutta sitä havainnollisempaa typeryydessään. Hra Struven kyhäelmät tulevat nähtävästi olemaan sitä typerämpiä ja sitä selvempiä, mitä enemmän tuo herra lähenee Venäjän kansan liittoa, joka ei ole enää kaukana hänestä) *hyväksikäyttämistä vastaan*”.

Niin, se ei ole sattuma. Porvarillinen liberalismi, intelligenti puolue, on voimaton. Se on voimaton, ellei se taistele vallankumouksellisen („karkeat sosiaaliset vaistot”) talonpoikaiston kanssa. Se on voimaton, ellei se ole lujassa liitossa rahasäkin kanssa, tilanherrajoukon, tehtailijain kanssa... *lokakuulaisten kanssa*. Mikä on totta, se on totta. Olemme jo aikoja sitten sanoneet kadeteille: „minkä teet, tee pian”. Ken puolustaa sopimusta kruunun kanssa,—menköön lokakuulaisten luo, Stolypinin luo, liittyköön Venäjän kansan liittoon.

Ken on kansan puolesta,—seuratkoon sosialidemokratiaa, joka yksin vain on taistellut ja taistelee armottomasti trudovikkeihin kohdistuvaa liberalismiin vaikutusta vastaan.

Eräät arvelivat, että nimenomaan menshevikkien politiikka kykenee hajottamaan kadetit. Naiivi illuusio! Vain vallankumouksellisen sosialidemokratian vasemmistoblokkipolitiikka on hajottanut kadetteja ja hajottaa heidät. Vain

* Ks. Teokset, 11. osa, ss. 209—215. Toim.

tällainen politiikka jouduttaa kiertämätöntä rajankäyntiä: porvarilliset liberaalit — lokakuulaisten puolelle, porvarilliset demokraatit — trudovikkien puolelle. Sosialidemokratia tulee edelleenkin niin kuin tähänkin saakka pakoittamaan näitä viimeksi mainittuja tekemään valintansa johdonmukaisen proletaarisen demokratismin ja liberalismiin välillä.

Rohkeasti eteenpäin, poliitikot à la Struve!

*Julkaistu v. 1907 kokoelmassa:
„VSDTP:n Lontoon edustajakokouk-
sen yhteenvetoja”. Pietari
Allekirjoitus: N. L e n i n*

*Julkaistaan kokoelman
tekstin mukaan*

HUOMAUTUKSIA

¹ Artikkelele „*Sosialidemokratian vaalikamppailu Pietarissa*” julkaistiin „*Prostyje Retshi*” lehden 2. numerossa.

„*Prostyje Retshi*” („Koruttomia Puheita”) — bolshevistinen legaalinen viikkolehti; julkaistiin Pietarissa vuoden 1907 tammikuussa. Ilmestyi kolme numeroa, jokaisessa numerossa julkaistiin Leninin kirjoituksia. Vetotuomioistuin takavarikoi kaikki numerot, ja Pietarin kaupunginpäällikkö lakkautti lehden julkaisemisen.— 1.

² „*Tovaristsh*” („Toveri”) — porvarillinen päivälehti; ilmestyi Pietarissa vuoden 1906 maaliskuusta vuoden 1908 tammikuuhun; muodollisesti se ei ollut minkään puolueen äänenkannattaja, mutta tosiasiallisesti se oli vasemmistokadettien äänenkannattaja. Lehden avustajina oli menshevikkejäkin.— 2.

³ „*Proletari*” („Proletaari”) — illegaalinen sanomalehti, jonka bolshevikit perustivat puolueen IV (Yhdistävän) edustajakokouksen jälkeen; ilmestyi vuoden 1906 elokuun 21 (syyskuun 3) päivästä vuoden 1909 marraskuun 28 (joulukuun 11) päivään; toimittajana oli Lenin. „*Proletaria*” julkaistiin VSDTP:n Moskovan ja Pietarin komiteain äänenkannattajana ja jonkin aikaa myös Moskovan piirikuntakomitean sekä Permin, Kurskin ja Kasaanin komiteain äänenkannattajana; tosiasiallisesti lehti oli bolshevikkien Pää-äänenkannattaja. Lehteä ilmestyi 50 numeroa: ensimmäiset 20 numeroa Suomessa, muut numerot ulkomailla — Genevessä ja Pariisissa.

Lehdessä julkaistiin yli 100 Leninin artikkeleita ja pikku kirjoitusta. Stolypinilaisen taantumuksen vuosina „*Proletarilla*” oli erittäin suuri merkitys bolshevikkijärjestöjen säilyttämisessä ja lujittamisessa. II Duuman vaalikamppailun aikana VSDTP:n Pietarin komitea levitti työläisten keskuudessa lähes 4 tuhatta kappaletta lehden irtonumeroita.

Tammikuussa 1910 sovittelijoiden onnistui VSDTP:n Keskuskomitean täysistunnossa ajaa läpi päätös „*Proletari*” lehden julkaisemisen lopettamisesta.— 2.

⁴ *Työryhmä, trudovikit* — pikkuporvarillisten demokraattien ryhmä; muodostui huhtikuussa 1906 I Valtakunnanduuman talonpoikaisedustajista. Duuman toiminnan alkaessa ryhmään kuului 107 edustajaa.

Trudovikit esittivät vaatimuksia kaikkien sääty- ja kansallisuusrajoitusten poistamisesta, zemstvojen ja kaupunkien itsehallintojen demokratisoinnista ja yleisen äänioikeuden voimaansaattamisesta Valtakunnanduuman vaaleissa.

Työryhmän agrariohjelmana oli maalain „Perussäästösten luonnos”, joka esitettiin Duumalle 104 edustajan allekirjoittamana toukokuun 23 (kesäkuun 5) p:nä 1906. Lakiehdotuksen lähtökohtana olivat narodnikkilaiset tasasuhtaisen maankäytön periaatteet: yleiskansallisen maavarannon muodostaminen valtion, hallitsijasuvun, kabinetin ja luostarien maista sekä myös yksityisomistajien maista, jos niiden ala ylitti määrätyn työperusteisen normin: maan käyttöoikeuden myöntäminen vain niille, jotka itse sitä viljelevät. Edellytettiin korvausta poisluvutettavista yksityisomistuksellisista maista. Maareformin täytäntöönpano jätettiin paikallisten talonpoikaiskomiteain tehtäväksi. Trudovikkien agrariohjelmaasta ks. tätä osaa, ss. 186—187.

II Duumassa trudovikeilla oli 104 edustajaa, III Duumassa 14 edustajaa ja IV Duumassa 10.—2.

⁵ *Nik. J—ski* — N. I. Jordanski.—2.

⁶ Tarkoitetaan *VSDTP:n toista konferenssia („Ensimmäistä Yleisvenäläistä”)*, joka pidettiin Tampereella marraskuun 3—7 (16—20) päivinä 1906. Konferenssiin osallistui Puolan ja Liettuan sekä Lätinmaan kansallisten sosialidemokraattisten puolueiden ja Bundin edustajia. Järjestämällä konferenssiin useiden nimellisten järjestöjen edustuksen menshevistinen Keskuskomitea turvasi mensheveille enemmistön — yhdessä bundilaisten kanssa heillä oli 18 edustajaa 32:sta.

Konferenssin päiväjärjestys: 1) Vaalikampailu. 2) Puolueen edustajakokous. 3) Työväen edustajakokous. 4) Taistelu mustaa sotniaa ja pogromeja vastaan. 5) Partisaaniesiintymiset. Vaalikampailua koskevassa kysymyksessä oli neljä selostajaa. Bolshevikkien puolelta teki selostuksen Lenin. Käyttäen hyväkseen sitä, että olivat enemmistönä, menshevikit veivät läpi päätöslauselman, joka salli blokkien solmimisen kadettien kanssa Duuman vaalien aikana. Tämän vastapainoksi Lenin kirjoitti ja esitti 14 edustajan (6 bolshevikin — Pietarin, Moskovan, Keskenen teollisuusalueen ja Volganvarren edustajain, 5 puolalaisen ja 3 latvialaisen sosialidemokraatin) eriyvän mielipiteen. (Ks. Teokset, 11. osa, ss. 284—285.)—2.

⁷ *VSDTP:n Pietarin järjestön kaupunki- ja läänikonferenssi* kokoontui tammikuun 6 (19) p:nä 1907 ratkaisemaan kysymystä vaalisopimuksista II Valtakunnanduuman vaaleissa. Konferenssissa oli läsnä 70 edustajaa (39 bolshevikkiä ja 31 menshevikkiä). Tultuaan vakuutuneiksi siitä, että konferenssi hylkää kadettien kanssa liittoutumisen taktiikan, menshevikit poistuivat konferenssista. Bolshevikkiedustajat

- kuuntelivat Leninin alustuksen vaalisopimuksista ja tunnustivat sopimukset kadettien kanssa periaatteellisesti sallimattomiksi ja poliittisesti vahingollisiksi.— 3.
- 8 „*Retsh*” („Puhe”) — päivälehti, kadettipuolueen pää-äänenkannattaja; ilmestyi Pietarissa vuoden 1906 helmikuusta lähtien. Sen lakkautti Pietarin Neuvoston yhteydessä toiminut Sotilaallinen vallankumouskomitea lokakuun 26 (marraskuun 8) pnä 1917.— 5.
- 9 „*Rodnaja Zemlja*” („Kotimaa”) — viikkolehti, joka asenteensa puolesta oli lähellä trudovikkeja; julkaistiin Pietarissa vuoden 1907 tammikuusta huhtikuuhun.
- Tan* (V. G. Bogorazin salanimi) — sanomalehtimies, eräs puolikadettilaisen „kansansosialistisen puolueen” järjestäjä.— 6.
- 10 VSDTP:n Pietarin komitea levitti Leninin kirjasta „*Vaalit Pietarissa ja 31 menshevikin haksinaamaisuus*” 3.000 kappaletta.— 19.
- 11 *Lidvaliadi* — vuonna 1906 nälänhätää kärsineisiin lääneihin elintarvikkeita toimittaneen suurkeinottelija Lidvalin ja sisäasiain apulaisministerin V. I. Gurkon oikeusjuttu. Kruununvarkauksia ja nälänhädällä keinottelua koskevat paljastukset pakottivat tsarihallituksen antamaan asian oikeuteen. Syyllisiä ei kuitenkaan ran-
gaistu.
- Herzensteinin murha* — kadetin, I Valtakunnanduuman jäsenen murha, jonka mustasotniaiset toimeenpanivat Suomessa heinäkuun 18 (31) pnä 1906.— 24.
- 12 „*Segodnja*” („Tänään”) — jokapäiväinen liberaalis-porvarillinen iltalehti; ilmestyi Pietarissa vuosina 1906—1908.
- „*Rus*” („Venäjä”) — liberaalis-porvarillinen päivälehti; ilmestyi Pietarissa vuosina 1903—1908 väliajoin ja erinimisenä: „*Rusj*” („Venäjä”), „*Molva*” („Kuulumisia”), „*Dvadsatyi Vek*” („XX vuosisata”).
- „*Strana*” („Maa”) — liberaalis-porvarillinen päivälehti, jota julkaistiin Pietarissa vuosina 1906—1907.— 36.
- 13 Tarkoitetaan Hallitsevan senaatin julkaisemia ohjekirjelmia ja selityksiä vuoden 1905 joulukuun 11 (24) päivän Valtakunnanduuman vaalilakiin. Julkaisemalla vaalilain pykäläiä koskevia „selityksiä” Senaatti riisti äänioikeuden erilaisilta väestöryhmiltä työläisten, talonpoikain ja ei-venäläisten kansallisuuksien keskuudessa.— 37.
- 14 *Lokakuulaiset* („Lokakuun 17 päivän liitto”) — rikkaan kauppa- ja teollisuusporvariston sekä kapitalistisesti talouttaan hoitavien suurtilanherrojen vastavallankumouksellinen puolue; se muodostettiin marraskuussa 1905. Lokakuulaiset tunnustivat sanoissa lokakuun 17 päivän manifestin, mutta teoissa eivät pyrkineet rajoittamaan

- itsevaltiutta, vaan kannattivat täydellisesti tsaarihallituksen sisä- ja ulkopoliittikkaa. Lokakuulaisten johtomiehiä olivat suurteollisuudenharjoittaja A. I. Gutshkov ja äärettömän suurten maatilojen omistaja M. V. Rodzjanko.— 38.
- 15 „*Golos Prikaztshika*” („Kauppa-apulaisen Ääni”)—viikkolehti; sitä julkaistiin Pietarissa huhti—lokakuussa 1906.— 40.
- 16 „*Novoje Vremja*” („Uusi Aika”)—päivälehti, ilmestyi Pietarissa vuodesta 1868 vuoden 1917 lokakuuhun asti. Alussa se oli maltillis-liberaalinen, mutta XIX vuosisadan 70-luvun lopulla muuttui taantumuksellisten aatellis- ja virkamiesbyrokratiapiirien äänenkannattajaksi. Lehti kävi taistelua ei ainoastaan vallankumouksellista, vaan myös liberaalis-porvarillista liikettä vastaan. Vuodesta 1905 alkaen se oli eräs mustasotnialaisten äänenkannattajia. Lenin nimitti „*Novoje Vremjaa*” lahjottavien sanomalehtien esikuvaksi.— 45.
- 17 „*Narodovetsit*” (kansallisdemokraatit)—Puolan porvariston vastavallankumouksellinen natsionalistinen puolue; muodostui vuonna 1897. Vuosien 1905—1907 vallankumouksen kaudella „*narodovetsista*” tuli Puolan vastavallankumouksen peruspuolue, „Puolan mustasotnialaisten” puolue (Lenin).— 49.
- 18 X.— V. G. Tshirkin; vuonna 1907 oli lähellä menshevikkejä.— 54.
- 19 „*Russkije Vedomosti*” („Venäläiset Sanomat”)—päivälehti; ilmestyi Moskovassa vuodesta 1863 Moskovan yliopiston liberaalisten professorien ja zernstvoimihenkilöiden julkaisemana; edusti liberaalisten tilanherrojen ja porvariston etuja. Vuodesta 1905 alkaen se oli oikeistokadettien äänenkannattaja; lakkautettiin vuoden 1917 Lokakuun vallankumouksen jälkeen, kuten muutkin vastavallankumoukselliset lehdet.— 62.
- 20 „*Birzhevyje Vedomosti*” („Pörssitiedonannot”)—porvarillinen päivälehti, joka ilmestyi Pietarissa vuodesta 1880. „*Birzhevka*”-nimityksestä tuli porvarillisen lehdistön periaatteettomuutta ja lahjottavuutta tarkoittava yleisnimi. Lehti lakkautettiin lokakuun lopulla vuonna 1917.— 63.
- 21 „*Nasha Zhizn*” („Elämämme”)—kadettipuolueen vasemmistosiipeä lähellä ollut päivälehti; ilmestyi väliajoin vuosina 1904—1906 Pietarissa.— 67.
- 22 Plusmerkit taulukossa tarkoittavat niitä valitsijamiehiä, jotka olisivat voineet joutua mustasotnialaisille siinä tapauksessa, jos äänet olisivat vaaleissa hajaantuneet kadettien ja vasemmistoblokin kesken.— 68.
- 23 „*Telegraf*” („Lennätin”)—suunnaltaan liberaalis-porvarillinen päivälehti; ilmestyi Pietarissa vuoden 1907 tammi—helmikuussa.— 69.
- 24 „*Trud*” („Työ”)—bolshevistinen viikkolehti, jota julkaistiin Pietarissa. Lehden numeroita ei ole tähän mennessä löydetty.— 70.

- ²⁵ „*Nash Mir*” („Meidän Maa maailmamme”)—menshevistinen viikkojulkaisu; ilmestyi Pietarissa vuoden 1907 tammi—helmikuussa.—72
- ²⁶ Tarkoitetaan „Proletarin” 13. numerossa julkaistua Pietarin kaupungin Moskovan piirin selostusta II Duuman vaaleista. Selostuksessa kuvataan vaaleja Retsshkinin tehtaassa, jossa työläiset valitsivat eserrän vain sen vuoksi, etteivät halunneet valita menshevikkiä—kadettien kanssa tehtävien sopimusten kannattajaa.—73.
- ²⁷ Asiakirjasta puuttuu otsikko. Otsikon ort antanut NKP:n KK:n marxismin—leninismin instituutti.—79.
- ²⁸ Ks. K. Marx ja F. Engels. Teokset, XXVII osa, 1935, s. 364.—86.
- ²⁹ Ks. K. Marx ja F. Engels. Valittuja kirjeitä, 1953, ss. 208—210.—91.
- ³⁰ Ks. K. Marx ja F. Engels. Valittuja kirjeitä, 1953, s. 184.—91.
- ³¹ Ks. K. Marx ja F. Engels. Valittuja kirjeitä, 1953, s. 199.—92.
- ³² Ks. K. Marx ja F. Engels. Teokset, XXV osa, 1936, s. 544.—92.
- ³³ Ks. K. Marx ja F. Engels. Teokset, XXV osa, 1936, s. 473.—93.
- ³⁴ Ks. K. Marx ja F. Engels. Valittuja kirjeitä, 1953, ss. 217—218.—93.
- ³⁵ Lenin tarkoittaa „Kansainvälisen työväenyhdistyksen Pääneuvoston toista vetoomusta ranskalais-preussilaisesta sodasta”, jonka Marx kirjoitti syyskuun 9 p:nä 1870 Lontoossa (ks. K. Marx ja F. Engels. Valitut teokset kahdessa osassa, I osa, 1952, ss. 450—457).—95.
- ³⁶ Ks. K. Marx ja F. Engels. Valittuja kirjeitä, 1953, ss. 262—264.—97.
- ³⁷ Ks. K. Marx ja F. Engels. Valittuja kirjeitä, 1953, s. 264.—98.
- ³⁸ *Natsionalisti-autonomiteiksi* Lenin nimittää II Valtakunnanduumassa olleita Puolan edustajia.—99.
- ³⁹ *Krushevan P. A.*—eräs mustasotnialaisen „Venäjän kansan liiton” johtomiehiä.—102.
- ⁴⁰ Ks. Engelsin teosta „Sosialismi Saksassa”, joka on kirjoitettu vuonna 1891 (K. Marx ja F. Engels. Teokset, XVI osa, II nide, 1936, s. 245). Saman ajatuksen Engels toisti vuonna 1895 „Johdannossa” K. Marxin kirjaseen „Luokkataistelu Ranskassa vuodesta 1848 vuoteen 1850” (ks. K. Marx ja F. Engels. Valitut teokset kahdessa osassa, I osa, 1952, ss. 108—109).—103.
- ⁴¹ „*Ternii Truda*” („Työn Okaita”)—bolshevistinen legaalinen viikkolehti; sitä julkaistiin Pietarissa vuoden 1906 joulukuussa ja vuoden 1907 tammikuussa. Ilmestyi 3 numeroa. Poliisilaitos takavarikoi kaikki numerot, ja Pietarin vetotuomioistuin kielsi viikkolehden julkaisemisen.—106.

- ⁴² „Zrenije” („Näkymiä”) — bolshevistinen legaalinen viikkolehti; sitä julkaistiin Pietarissa vuonna 1907 toisen Duuman vaalikamppailun aikana; Lenin osallistui hyvin läheisesti sen julkaisemiseen. Ilmestyi kaksi numeroa (№ 1 — tammikuun 25 (helmikuun 7) pnä ja № 2 — helmikuun 4 (17) pnä). Molemmat numerot takavarikoitiin, ja Pietarin vetotuomioistuin kielsi lehden julkaisemisen.— 106.
- ⁴³ Saratovissa ja Nizhni Novgorodissa toimitetuissa Valtakunnan-duuman vaaleissa voittivat vasemmistoblokin ehdokkaat. Saratovissa 80 valitsijamiehestä oli 65 vasemmistolaista ja 15 kadettia, Nizhni Novgorodissa — 39 vasemmistolaista valitsijamiestä, 38 kadettia ja 3 lokakuulaista.— 112.

- ⁴⁴ Pietarin (kaupungin ja piirikunnan) sosialidemokraattisen järjestön konferenssi pidettiin helmikuussa 1907. Konferenssissa oli läsnä päätösvaltaisella äänioikeudella 27 henkeä ja neuvottelevalla äänioikeudella 14 (näiden joukossa — muutamia työväenkuurian valitsemia valitsijamiehiä). Päiväjärjestys: 1) Edessäolevat Valtakunnanduuman jäsenten vaalit Pietarin kaupungissa ja työväenkuuria. 2) Duumakamppailu ja sosialidemokratian duumataktiikka. 3) Edustajakokouskampanja, s.o. valmistautuminen puolueen sosialidemokraattiseen edustajakokoukseen. 4) Pietarin järjestön uudelleenjärjestely. 5) N. Leninin oikeusjuttu (tarkoitetaan Leninin haastamista menshevistisen Keskuskomitean toimesta edesvastuuseen „Vaalit Pietarissa ja 31 menshevikin kaksinaamaisuus” kirjasensa julkaisemisesta). 6) Suhtautuminen erkaantuneisiin menshevikkeihin. 7) Kirjallisuusagitaatio Pietarissa.

Käsiteltyään ensimmäisen kysymyksen konferenssi nimesi kaksi Valtakunnanduuman edustajaehdokasta ja valitsi valiokunnan laatimaan työläisten valtuutetuille, valitsijamiehille ja edustajille annettavan evästyksen luonnosta.

Konferenssi hyväksyi Leninin alustuksen duumakamppailusta ja sosialidemokratian duumataktiikasta sekä vahvasti Pietarin komitean laatimat Pietarin järjestön järjestörakenteen tärkeimmät periaatteet. Kysymyksessä Leninin haastamisesta menshevistisen Keskuskomitean toimesta oikeuteen konferenssi tunnusti menshevikkien olevan syytä Pietarin sosialidemokraattisen järjestön kahtiajakamiseen; se tuomitsi Keskuskomitean jäsenen menshevikki Danin hajotustoiminnan ja kannatti täydellisesti Leniniä. Konferenssi valitsi valiokunnan valvomaan puoluelehdistöä ja lähetti Pietarin järjestön edustajat „Proletari” ja „Vperjod” lehtien toimitukseen. Konferenssissa valittiin edustajat bolshevikkijärjestöjen neuvottelukokoukseen laatimaan VSDTP:n V edustajakokoukselle esitettävää toimintaohjelmaa.— 113.

- ⁴⁵ Keskustelussa Leninin alustuksen johdosta kosketeltiin kysymystä siitä, eikö pitäisi rajoittaa sosialidemokraattisen puolueen sopimustentekoa vallankumouksellisen demokratian kanssa yksinomaan taistelumententeja (kapina, lakko) koskevaksi ja eikö sellaisissa tapauksissa olisi tarpeen yhteinen ja yhtenäinen vallankumouksellinen järjestö.— 117.

- ⁴⁶ *Bolshevikkien päätöslauselmaehdotukset VSDTP:n V edustajakokoukselle* hyväksyttiin Pietarin ja Moskovan komiteain, Moskovan piirikuntakomitean, Keskisen teollisuusalueen aluebyroon ja „Proletari” lehden toimituksen edustajain kokouksessa. Kokous pidettiin helmikuun 15—18 (helmikuun 28 — maaliskuun 3) pnä 1907. Päätöslauselmaehdotukset lähetettiin aineistoksi puolueväittelyä ja edustajakokouksen valmistelua varten. Päätöslauselmaehdotukset julkaistiin legaalisen bolshevistisen „Novyi Lutsh” lehden 6. ja 7. numerossa helmikuun 25 ja 27 pnä 1907 sekä „Proletari” lehden 14. numerossa maaliskuun 4 pnä 1907.— 119.
- ⁴⁷ Pietarin kaupungin työläisten kokous, jonka VSDTP:n Pietarin komitea kutsui koolle syyskuun 4 (17) pnä 1906, hylkäsi 74 äänellä 11 vastaan menshevistisen „työväen edustajakokous”-tunnuksen. Syyskuussa 1906 pidettiin Keskisen alueen sosialidemokraattisten järjestöjen 2:n konferenssi, johon osallistui edustajia Moskovasta, Ivanovo-Voznesenskistä, Brjanskista, Nizhni Novgorodista, Sormovosta, Orelista, Smolenskistä y.m. kaupungeista, Keskuskomiteasta ja „Proletari” lehden toimituksesta. „Työväen edustajakokousta” koskevasta kysymyksestä hyväksyttiin päätöslauselma, joka katsoi „työväen edustajakokouksen” puolesta agitoimisen vahingolliseksi demagogiaksi.— 129.
- ⁴⁸ „L'Humanité” („Ihmiskunta”)—päivälehti, jonka J. Jaurès perusti vuonna 1904 Ranskan sosialistisen puolueen äänenkannattajaksi. Pian sen jälkeen, kun sosialistinen puolue vuoden 1920 joulukuun kongressissa jakaantui kahtia ja perustettiin Ranskan Kommunistinen puolue, tuli lehdestä tämän puolueen äänenkannattaja. „L'Humanité” ilmestyy Pariisissa nykyäänkin Kommunistisen puolueen Pää-äänenkannattajana.— 131.
- ⁴⁹ Artikkelii „*Toisen Valtakunnanduuman avaaminen*” julkaistiin „Novyi Lutsh” lehden 1. numerossa pääkirjoituksena. „*Novyi Lutsh*” („Uusi Säde”) — bolshevistinen poliittinen ja kaunokirjallinen päivälehti; sitä julkaistiin legaalisesti Pietarissa helmikuun 20—27 (maaliskuun 5—12) pnä 1907; V. I. Lenin osallistui hyvin läheisesti sen julkaisemiseen — lehden jokaisessa numerossa, lukuunottamatta kolmatta numeroa, oli Leninin kirjoituksia. „Novyi Lutsh” lehden avustajina olivat A. M. Gorki, M. S. Olminski, I. I. Skvortsov-Stepanov, V. V. Vorovski ynnä muut. Seitsemännen numeron ilmestyessä Pietarin kaupunginpäällikkö lakkautti lehden.— 138.
- ⁵⁰ Kirjoitus „*Toinen Duuma ja proletariaatin tehtävät*” julkaistiin „Rabotshi” lehden 2. numerossa. „*Rabotshi*” („Työmies”)— VSDTP:n Viipurinpuolen Ohtan ja Sampsonin alapiirijärjestöjen illegaalinen bolshevistinen lehti;

3. numerosta lähtien se oli VSDTP:n Viipuripuolen ja Pietarin piirin Ohtan, Sampsonin, Aptekarskin ja Kamennyi Ostrovin alapiirijärjestöjen lehti. Sitä julkaistiin helmikuun 13 (26) pstä 1907 yleistajuisena joukkolehdenä. Lehden julkaisemiseen osallistuivat V. I. Lenin, J. M. Jaroslavski ynnä muut. Kesäkuun alussa vuonna 1907 poliisit hävittivät lehden kirjapainon ja lehti lakkasi ilmestymästä.— 142.
- 51 „*Russkaja Zhizn*” („Venäjän Elämä”) — suuntaukseltaan vasemmistokadettilainen legaalinen päivälehti; sitä julkaistiin Pietarissa vuoden 1907 tammi—maaliskuussa. 38. numerosta alkaen se oli menshevikkien käsissä. Ilmestyi 52 numeroa.— 147.
- 52 „*Sovremennaja Retsh*” („Nykyajan Puhetta”) — suuntaukseltaan liberaalis-porvarillinen päivälehti; ilmestyi Pietarissa vuoden 1907 tammi—toukokuussa, kannatti kadetteja.— 151.
- 53 „*Ensimmäinen kokoelma*” — ensimmäisen Duuman tuloksille ja toisen Duuman perspektiivien erittelylle omistettu bolshevistinen kokoelma, ilmestyi vuonna 1907 „*Novaja Duman*” julkaisemana. Kokoelmassa julkaistiin uudelleen bolshevistisista „*Volna*” („Aalto”), „*Vperjod*” („Eteenpäin”) ja „*Eho*” („Kaiku”) lehdistä Leninin kirjoitukset: „Työväenryhmä Valtakunnanduudessa”, „Työväen edustajain vetoomuksen johdosta”, „Yhtenäisyyteen!”, „Duumaryhmämme julkilausuman johdosta”, „Duumapuolueet ja kansa”.— 160.
- 54 „*Novyje Sily*” („Uudet Voimat”) — trudovikkien päivälehti; ilmestyi Pietarissa vuoden 1907 helmikuussa.— 164.
- 55 Kirjoitus „*Kadetti ja trudovikit*” julkaistiin ensi kerran „*Rabotshaja Molva*” lehdessä.
- „*Rabotshaja Molva*” („Työväen Kuulumisia”) — bolshevistinen legaalinen lehti. Ensimmäinen numero, joka ilmestyi Pietarissa maaliskuun 1 (14) pnä 1907, takavarikoitiin heti, ja „*Rabotshaja Molva*” lakkautettiin.— 174.
- 56 Lenin tarkoittaa „*Sosialistisen taktiikan kansainväliset säännöt*” päätöslauselmaa, joka hyväksyttiin II Internationalen Amsterdamin kongressissa vuoden 1904 elokuussa. Päätöslauselmassa kiellettiin sosialistien osallistuminen porvarillisiin hallituksiin ja evättiin sosialististen puolueiden yhteistoiminta porvarillisten puolueiden kanssa.— 175.
- 57 Tarkoitetaan I Valtakunnanduuman jäsenen N. A. Borodinin kirjaa „*Valtakunnanduuma numeroin*”, Pietari, 1906. I Duuman 153 kadettista oli N. A. Borodinin laskelmien mukaan 92 aatelismiestä. Heistä 3 omisti maata 5.000—10.000 desjatiinaan; 8 henkeä 2.000—5.000 desj.; 8 henkeä 1.000—2.000 desj. ja 30 henkeä 500—1.000 desj. Näin muodoin noin kolmasosa kadettiedustajista oli suurmaanomistajia.— 176.

- ⁵⁸ Asiakirja „*Stolypinin julistuksen johdosta*” oli II Valtakunnanduuman sosialidemokraattisen ryhmän vetoimuksen luonnos vastaukseksi hallituksen julistukseen, jonka Stolypin kuulutti Duumassa maaliskuun 6 (19) pnä 1907. Lenin kirjoitti luonnoksen ennakoita, ja se käsiteltiin sosialidemokraattien duumaryhmän istunnossa helmikuun 28 (maaliskuun 13) pnä 1907. Sosialidemokraattisessa ryhmässä olivat enemmistönä menshevikit, sen vuoksi ryhmä hyväksyi menshevikkien ehdottaman vetoimuksen, jonka edustaja Tsereteli kuuluttikin Duumassa.— 178.
- ⁵⁹ Kirjoitus „*Duuman vaalit ja Venäjän sosialidemokratian taktiikka*”, joka julkaistiin saksan kielellä „Die Neue Zeit” aikakauslehden 26. n:ossa maaliskuun 27 pnä (uutta lukua) 1907, käännettiin gruusian kielelle ja julkaistiin bolshevistisen „Dro” lehden 24. ja 25. numerossa huhtikuun 7 ja 8 pnä 1907.— 181.
- ⁶⁰ Lenin tarkoittaa agraarilakeja, jotka Stolypin julkaisi marraskuussa 1906. Marraskuun 9 (22) pnä 1906 julkaistiin asetus talonpoikien eroamisesta kyläyhteisöistä ja osuuspaltojen kiinnittämisestä heidän omaisuudekseen; marraskuun 15 (28) pnä — talonpoikaiston maakiinteistöpankin lainojen myöntämisestä maasuutta vastaan. Stolypinin maareformista ks. Leninin teosta „Socialidemokratian agraariohjelma Venäjän ensimmäisessä vallankumouksessa vuosina 1905—1907”.— 195.
- ⁶¹ Ensimmäinen luku kirjoituksesta „*Vallankumouksellisen sosialidemokratian toimintaohjelma*” julkaistiin „Proletarin” 14. numerossa maaliskuun 4 pnä 1907; toinen luku on kirjoitettu maaliskuun 12 (25) pnä ja julkaistu „Proletarin” 15. numerossa maaliskuun 25 pnä 1907.— 197.
- ⁶² Vuoden 1907 maaliskuun 7 (20) pnä II Valtakunnanduuman istunnossa sosialidemokraattinen ryhmä esitti ehdotuksen Duuman elintarvikevaliokunnan muodostamisesta tarkastamaan hallituksen toimenpiteitä, joita oli suoritettu nälänhätää kärsineiden avustamiseksi vuosina 1905—1907. Ehdotettiin, että tarkastettaisiin ministeriön tiliselostus rahavarojen käytöstä ja tutustuttaisiin tilanteeseen nälänhätää kärsivissä lääneissä. Sosialidemokraattisen ryhmän ehdotusta vastusti kadetti Roditshev, jota Stolypin kannatti hallituksen nimessä.— 197.
- ⁶³ „*Rossija*” („Venäjä”) — poliisi- ja mustasotnialaishenkilöiden päivälehti; ilmestyi Pietarissa vuosina 1905—1914. Sisäasiain ministeriön äänenkannattaja.— 198.
- ⁶⁴ Ks. K. Marx ja F. Engels. Valittuja kirjeitä, 1953, s. 473.— 201.
- ⁶⁵ Kirjoitus „*Miten ei pidä kirjoittaa päätöslauselmia*” julkaistiin toisessa „Taktiikkakysymyksiä” kokoelmassa. „*Taktiikkakysymyksiä*” — VSDTP:n V edustajakokouksen valmistelulle omistettuja bolshevistisiä kokoelmia, joita julkaistiin Pietarissa vuoden 1907 huhtikuussa kirjakustantamossa „Novaja Duma”.

- Ilmestyi kaksi kokoelmaa. Toisen kokoelman takavarikoi painoasiain komitea.— 203.
- ⁶⁶ *Pederaki* — „Demokraattisten uudistusten puolueen” pilkkanimi. Se oli eräs liberaalis-monarkistisen porvariston poliittisia ryhmittymiä. Muodostui vuoden 1906 alussa I Valtakunnanduuman vaalien aikana; asenteensa puolesta se oli pitemmällä oikealla kuin kadetti-puolue.— 221.
- ⁶⁷ Ks. K. Marx ja F. Engels. Valittuja kirjeitä, 1953, s. 473.— 221.
- ⁶⁸ *VSDTP:n „Eestinmaan liiton” konferenssi* pidettiin helmikuun jälkipuoliskolla vuonna 1907. Konferenssiin osallistui päätösvaltaisella äänioikeudella 18 edustajaa Räävelin ja Narvan kaupungin sosialidemokraattisista järjestöistä sekä Eestinmaan sosialidemokraattisista maaseutujärjestöistä. Länänä oli myös 3 edustajaa Pietarista ja Riiasta päätösvaltaisella äänioikeudella eestinkielistä propagandaa ja agitaatiota koskevissa kysymyksissä.
- Konferenssissa hyväksyttiin päätöslauselmat: sotilasjärjestöistä ja taisteluryhmistä, agraarikysymyksestä, ammattiliitoista, suhtautumisesta muihin paikallisiin puolueisiin, suhtautumisesta Valtakunnanduumaan sekä VSDTP:n „Eestinmaan liiton” säännöt.— 225.
- ⁶⁹ Asiakirjasta puuttuu otsikko. Otsikon on antanut NKP:n KK:n marxismien—leninismien instituutti.— 227.
- ⁷⁰ *Puolalainen koolo* — puolalaisten edustajien yhtymä Valtakunnanduomissa. I ja II Duumassa tämän yhtymän johtavana runkona olivat narodovetsit — puolalaiset mustasotniaiset. Kaikissa duumaktiikan peruskysymyksissä puolalainen koolo kannatti lokakuulaisia ja oikeistoa.— 231.
- ⁷¹ „*Sotsial-Demokrat*” („Sosialidemokraatti”) — sanomalehti, VSDTP:n Keskuskomitean illegaalinen äänenkannattaja; ilmestyi Pietarissa syys—marraskuussa 1906; tosiasiallisesti se oli menshevikkien äänenkannattaja, sillä Keskuskomitea oli siihen aikaan menshevikkien käsissä. Ilmestyi seitsemän numeroa.— 234.
- ⁷² „*Izvestija Krestjanskih Deputatov*” („Talonpoikaisedustajain Tiedonantoja”) — päivälehti, I Valtakunnanduuman Työryhmän äänenkannattaja; ilmestyi Pietarissa vuoden 1906 toukokuussa.— 240.
- ⁷³ Lenin kirjoitti puheen luonnoksen sosialidemokraattiedustajan G. A. Aleksinskin esiintymistä varten Duumassa agraarikysymyksestä käydyn keskustelun yhteydessä. Huhtikuun 5 (18) p:nä 1907 pitämässään puheessa Aleksinski käytti luonnosta vain osittain.— 251.
- ⁷⁴ Lenin tarkoittaa läänien aateliskomiteoita, jotka laativat talonpoikaisreformin ennakkoluonnoksia. Suurin osa komiteoista, yritettyään tuloksettomasti pysähdyttää reformin täytäntöönpanon, koetti luonnoksissaan säilyttää mahdollisimman paljon aateliston maaorjuudenaikaisia etuoikeuksia. Samanaikaisesti talonpoikain vapaut-

tamisen kanssa, „heidän maasuhteittensa järjestämiseksi ja heidän säätyhallintonsa silmälläpitoa varten”, järjestettiin sovittajain instituutio. Sovittajat nimitti kuvernööri paikkakunnan sukuaatelin keskuudesta, ja heidät vahvisti Senaatti.— 254.

⁷⁵ „*Russkaja Pravda*” („Venäjän Oikeus”) — ensimmäinen nykypäiviin säilynyt XI—XII vuosisadan Kievin Venäjän oikeustapojen ja ruhtinaiden säädöksiensä kirjoitettu kokoelma, joka löydettiin vuonna 1738 ensimmäisen Novgorodilaisen aikakirjan jäljennöksestä. Kievin valtiossa muodostuneet feodaaliset suhteet saivat „*Russkaja Pravdan*” lakisäädöksissä juridisen muotonsa. On olemassa tietoja 112:sta sanamuodoltaan erilaisesta „*Russkaja Pravdan*” jäljennöksestä. Viimeisintä julkaisua ks. „*Pravda Russkaja*”, I osa, Neuvostoliiton Tiedeakatemia, 1940.— 255.

⁷⁶ Tarkoitetaan N. Karyshevin teosta „*Talonpoikain osuusmaan ulkopuoliset maanvuokraukset*”, julkaistu „*Yhteenvedot Venäjän taloustutkimuksesta maatilastotietojen mukaan*” kirjan II osassa (Tartto, 1892).— 258.

⁷⁷ Leninin mainitsemaa laskelmaa ei käsikirjoituksesta ole löydetty.— 262.

⁷⁸ „*Vperjod*” („Eteenpäin”) — julkinen bolshevistinen päivälehti; sitä julkaistiin Pietarissa vuoden 1906 toukokuun 26 (kesäkuun 8) pstä hallituksen lakkauttaman „*Volna*” lehden asemesta. Leninillä oli lehdessä johtava osuus. Lehdessä julkaistut Leninin kirjoitukset käsittelevät etupäässä Venäjän ensimmäisen vallankumouksen taktiikkakysymyksiä. Lehteä avustivat M. S. Olinski, V. V. Vorovski ja A. V. Lunatsharski. Lehti joutui monien takavarikointien ja pidätysten alaiseksi. Se lakkautettiin vuoden 1906 kesäkuun 14 (27) päivän 17. numeron jälkeen. „*Vperjod*” lehden asemesta alkoi ilmestyä bolshevistinen „*Eho*” lehti.— 274.

⁷⁹ Lenin tarkoittaa N. G. Tshernyshevskin „*Prologi*” romaanin sitä kohtaa, jossa huomautukseen, että progressistien ja tilanherrapuolueen välillä on ääretön ero, romaanin sankari Volgin vastaa: „Ei, se ei ole ääretön, vaan mitätön... Se olisi ääretön, jos talonpojat saisivat maan lunastusmaksutta. Riistää henkilöltä jokin esine tai jättää se hänelle, mutta ottaa häneltä maksu siitä,— sehän on aivan samaa. Tilanherrain puolueen suunnitelma eroaa edistysmielisten suunnitelmasta ainoastaan siinä, että se on yksinkertaisempi, lyhyempi. Siksi se on jopa parempikin. Vähemmän on mutkia matkassa ja luultavasti myöskin vähemmän rasituksia talonpojille. Kenellä talonpojista on rahaa, hän ostaa itselleen maata. Kenellä ei ole — häntä ei pidä velvoittaakaan ostamaan maata. Se vain saattaa heidät taloudelliseen häviöön. Lunastus on samaista ostamista” (N. G. Tshernyshevski. Valitut teokset, V osa, 1932, s. 480). Tämän sitaatin Lenin esittää myös teoksessaan „*Mitä ovat „kansan ystävä” ja miten he taistelevat sosialidemokraatteja vastaan?*” (ks. Teokset, I. osa, s. 269).— 276.

- ⁸⁰ „*Narodnaja Duma*” („Kansan Duuma”) — menshevistinen päivälehti; ilmestyi Pietarissa maaliskuu—huhtikuussa 1907.— 300.
- ⁸¹ *Bazarov* — eräs I. S. Turgenevin „Isät ja lapset” teoksen pääsankareita.— 300.
- ⁸² „*Bezzaglavijalaiset*” — Pietarissa vuonna 1906 ilmestyneen „*Bez Zaglavija*” („Ilman Otsikko”) aikakauslehden perustajat ja julkaisijat S. N. Prokopovitsh, J. D. Kuskova, V. J. Bogutsharski y.m. „*Bezzaglavijalaiset*” tunnustivat avoimesti kannattavansa revisionismia, tukivat menshevikkejä ja liberaaleja, esiintyivät proletariaatin itsenäistä politiikkaa vastaan. Lenin nimitti „*bezzaglavijalaisia*” menshevistismielisiksi kadeteiksi eli kadettimielisiksi menshevikeiksi.— 302.
- ⁸³ *Posse V. A.* — porvarillinen sanomalehtimies ja yhteiskunnallinen toimihenkilö; vuosina 1906—1907 kannatti sosialidemokraattisesta puolueesta riippumattomien työväen osuuskuntajärjestöjen perustamista Venäjällä.— 302.
- ⁸⁴ „*Nashe Eho*” („Kaikumme”) — bolshevistinen legaalinen päivälehti; sitä julkaistiin Pietarissa vuoden 1907 maaliskuun 25 (huhtikuun 7) p:n ja huhtikuun 10 (23) p:n välisenä aikana; V. I. Lenin osallistui hyvin läheisesti sen julkaisemiseen. Miltei joka numerossa oli Leninin kirjoituksia. Lehteä avustivat M. S. Olminski, V. V. Vorovski ynnä muut. Ilmestyi 14 numeroa. Lehden julkaisemisen lakkautti Pietarin kaupunginpäällikkö.— 304.
- ⁸⁵ „*Otgoloski*” („Kajahduksia”) — menshevistisiä kirjoituskokoelmia, joita ilmestyi vuonna 1907 Pietarissa.— 309.
- ⁸⁶ Ks. K. Marx ja F. Engels. Teokset, VII osa, 1930, ss. 57—61.— 320.
- ⁸⁷ Lenin tarkoittaa trudovikkien, kansansosialistien ja eserrien äänestämistä F. A. Golovinin, kadettien ehdokkaan puolesta II Valtakunnanduman puheenjohtajaksi. „*Vaitiolotaktiikalla*” tarkoitetaan trudovikkien suhtautumista hallituksen julistukseen, jonka Stolypin luki Duumassa maaliskuun 6 (19) p:nä 1907. Sosialidemokraattien duumaryhmän ehdotukseen hallituksen arvostelemisesta trudovikit vastasivat, että he ovat päättäneet ottaa julistuksen vastaan „*haudanhiljaisuudella*” ja että sen suhteen he ovat jo päässeet sopimukseen oppositioryhmiin suurimman osan, muun muassa kadettien kanssa. Budjettia käsiteltäessä trudovikit äänestivät Duumassa yhdessä kadettien kanssa valtion tulo- ja menoarvion (budjetin) siirtämisestä Duuman budjettivaliokuntaan.— 320.
- ⁸⁸ *N. R.* — N. A. Rozhkov, historioitsija, sosialidemokraatti, vuonna 1907 oli lähellä bolshevikkeja.— 323.
- ⁸⁹ Eserrien puolueen virallisena äänenkannattajana oli „*Partiinyje Izvestija*” („Puolueen Tiedonantaja”), joka ilmestyi vuoden 1906 lokakuusta vuoden 1907 toukokuuhun.— 328.

- ⁹⁰ „*Privet*” („Tervehdys”) — menshevistinen viikkolehti, joka ilmestyi Pietarissa vuoden 1907 maaliskuussa. Ilmestyi 2 numeroa.— 334.
- ⁹¹ „*Natshalo*” („Alku”) — menshevikkien legaalinen päivälehti; ilmestyi Pietarissa vuoden 1905 marras—joulukuussa.— 337.
- ⁹² „*Souremennaja Zhizn*” („Nykyajan Elämä”) — menshevistinen aikakauslehti; julkaistiin Moskovassa vuoden 1906 huhtikuusta vuoden 1907 maaliskuuhun saakka.
- „*Otkliki*” („Vastauksia”) — menshevistisiä kirjoituskokoelmia, joita ilmestyi Pietarissa vuosina 1906—1907. Ilmestyi kolme kokoelmaa.— 346.
- ⁹³ Ks. K. Marx ja F. Engels. Valittuja kirjeitä, 1953, s. 396.— 347.
- ⁹⁴ Ks. K. Marx ja F. Engels. Valittuja kirjeitä, 1953, ss. 402—403.— 347.
- ⁹⁵ Ks. K. Marx ja F. Engels. Valittuja kirjeitä, 1953, ss. 400—401.— 347.
- ⁹⁶ Ks. K. Marx ja F. Engels. Valittuja kirjeitä, 1953, s. 349.— 348.
- ⁹⁷ Ks. K. Marx ja F. Engels. Valittuja kirjeitä, 1953, s. 398.— 348.
- ⁹⁸ Ks. K. Marx ja F. Engels. Valittuja kirjeitä, 1953, s. 397.

„*Työn ritarit*” — „Työn ritarien jalon ritarikunnan” perusti räätäli Stevens vuonna 1869 Amerikassa, ja se yhdisti pääasiassa ammattitaidottomia työläisiä. Ritarikunta kielsi poliittisen taistelun ja julisti luokkien välistä yhteistoimintaa. „Työn ritarien” ritarikunta hajosi 90-luvun alussa.— 348.

- ⁹⁹ Ks. K. Marx ja F. Engels. Valittuja kirjeitä, 1953, ss. 312—313.— 350.
- ¹⁰⁰ Ks. K. Marx ja F. Engels. Teokset, XXVII osa, 1935, ss. 63—65.— 351.
- ¹⁰¹ Ks. K. Marx ja F. Engels. Teokset, XXVII osa, 1935, s. 72.— 351.
- ¹⁰² Ks. K. Marx ja F. Engels. Teokset, XXVII osa, 1935, s. 97.— 351.
- ¹⁰³ Ks. K. Marx ja F. Engels. Teokset, XXVII osa, 1935, ss. 223—224.

Aikakauslehteä „*Sosiaalisten Tieteiden ja Sosiaalisen Poliitiikan Vuosikirja*” julkaisi Zürichissä vuonna 1879 saksalainen sosialidemokraatti, reformisti K. Höchberg.— 352.

- ¹⁰⁴ Tarkoitetaan erimielisyyksiä Saksan valtiopäivien sosialidemokraattisen ryhmän keskuudessa valtionavun myöntämisestä höyrylaiva-yhtiöille. Vuoden 1884 lopulla Saksan kansleri Bismarck vaati Saksan siirtomaaryöstöpolitiikan etuja silmälläpitäen valtiopäiviä myöntämään apurahoja yksityisyrittäjille höyrylaivalinjojen järjestämiseksi Itä-Aasiaan, Australiaan ja Afrikkaan. Tämä kysymys aiheutti jyrkkiä erimielisyyksiä valtiopäivien sosialidemokraattisen ryhmän keskuudessa. Jo ennen virallisia esiintymisiä valtiopäivillä oikeistolaiset, jotka olivat ryhmässä enemmistönä, esiintyivät apurahojen myöntämisen puolesta höyrylaiva-yhtiöille. Kun kysymystä käsiteltiin valtiopäivillä vuoden 1885 maaliskuussa, äänesti sosialidemokraattisen ryhmän oikea siipi Itä-Aasian ja Australian

höyrylaivalinjojen järjestämisen puolesta, ja suostui Afrikan ja muiden linjojen järjestämiseen sillä ehdolla, että uudet alukset rakennetaan Saksan laivaveistämöillä. Valtiopäivät hylkäsivät tämän ehdotuksen, ja vasta sen jälkeen koko ryhmä äänesti yleensä apurahoja vastaan.

Kirjeessään Sorgelle joulukuun 31 p:nä 1884 Engels tuomitsi sosialidemokraattisen ryhmän oikean siiven opportunistisen kannan (ks. K. Marx ja F. Engels. Teokset, XXVII osa, 1935, ss. 444—445).— 352.

¹⁰⁵ Ks. K. Marx ja F. Engels. Teokset, XXVII osa, 1935, s. 471.— 353.

¹⁰⁶ Ks. K. Marx ja F. Engels. Teokset, XXVII osa, 1935, ss. 625—626.— 353.

¹⁰⁷ „Possibilistit” — vuonna 1882 Ranskan työväenpuolueesta erkaantunut puolueen pikkuporvarillinen, reformistinen osa. Possibilistit rajoittivat työväenluokan toiminnan kapitalismin oloissa „mahdollisiin” („possible”) puitteisiin. Vuonna 1902, vastapainoksi Ranskan sosialistiselle puolueelle, possibilistit perustivat yhdessä muiden reformististen ryhmien kanssa opportunistisen Ranskalaisen sosialistisen puolueen. Vuonna 1905 molemmat puolueet yhtyivät yhdeksi puolueeksi.— 353.

¹⁰⁸ Ks. K. Marx ja F. Engels. Teokset, XXVIII osa, 1940, s. 71.— 353.

¹⁰⁹ Ks. K. Marx ja F. Engels. Teokset, XXVIII osa, 1940, ss. 109—110.— 353.

¹¹⁰ Ks. K. Marx ja F. Engels. Valittuja kirjeitä, 1953, ss. 411—412.— 354.

¹¹¹ Ks. K. Marx ja F. Engels. Teokset, XXVIII osa, 1940, ss. 135—137.— 354.

¹¹² Ks. K. Marx ja F. Engels. Teokset, XXVIII osa, 1940, s. 138.— 354.

¹¹³ Ks. K. Marx ja F. Engels. Teokset, XXVIII osa, 1940, s. 37.— 354.

¹¹⁴ Ks. K. Marx ja F. Engels. Valittuja kirjeitä, 1953, s. 459.— 355.

¹¹⁵ Ks. K. Marx ja F. Engels. Valittuja kirjeitä, 1953, ss. 477—478.— 356.

¹¹⁶ Ks. K. Marx ja F. Engels. Teokset, XXIX osa, 1946, s. 346.— 356.

¹¹⁷ Ks. K. Marx ja F. Engels. Valittuja kirjeitä, 1953, s. 332.— 357.

¹¹⁸ Ks. K. Marx ja F. Engels. Valitut teokset kahdessa osassa, II osa, 1952, s. 24.— 358.

¹¹⁹ Ks. K. Marx ja F. Engels. Valittuja kirjeitä, 1953, s. 398.— 358.

¹²⁰ *Decazeville'in lakko* — Decazeville'in kaupungissa vuoden 1886 tammikuussa olleen ranskalaisten hiilenkaivajien lakon tukahduttivat hallituksen joukot. Porvarilliset edustajat, m.m. myös radikaalit,

esiintyivät hallituksen tukemisen ja lakkolaisia vastaan tähdättyjen rankaisutoimenpiteiden puolesta. Se johti työläisedustajien erkaantumiseen radikaaleista ja itsenäisen työväenryhmän muodostamiseen edustajakamarissa.— 359.

- ¹²¹ Ks. K. Marx ja F. Engels. Teokset, XXVII osa, 1935, ss. 554—555.— 359.
- ¹²² Leninin esipuheen seuraava osa, alkaen sanoista: „Vuonna 1889 Englannissa alkoi kouluttamattomien”, julkaistiin bolshevistisen „Nashe Eho” sanomalehden 13. numerossa huhtikuun 8 p:nä 1907 seuraavalla johdannolla varustettuna: „Lähiaikoina ilmestyy P. Daugen julkaisema Marxin ja Engelsin kirjeenvaihto heidän ystävänsä ja työtoverinsa, Sorgen kanssa, joka asui Amerikassa. Tämän julkaisun mielenkiintoisuuden vuoksi haluamme julkaista tässä osan mainitun kirjan venäjänkieliseen painokseen kirjoitetusta esipuheesta, osan, jossa puhutaan Marxin ja Engelsin suhteesta Venäjän odotettavissaolevaan vallankumoukseen. Aloitamme kahdesta Engelsin antamasta kuvaavasta lausunnosta, jotka koskevat Ranskan vallankumouksen merkitystä ja mahdollista vallankumousta Saksassa”.— 359.
- ¹²³ Ks. K. Marx ja F. Engels. Valittuja kirjeitä, 1953, ss. 415—416.— 360.
- ¹²⁴ Ks. K. Marx ja F. Engels. Teokset, XXVIII osa, 1940, s. 360.— 360.
- ¹²⁵ Idän kriisillä tarkoitetaan venäläis-turkkilaista sotaa vuosina 1877—1878.— 360.
- ¹²⁶ Ks. K. Marx ja F. Engels. Valittuja kirjeitä, 1953, s. 311.— 361.
- ¹²⁷ Ks. K. Marx ja F. Engels. Valittuja kirjeitä, 1953, s. 340.— 361.
- ¹²⁸ „Erimielisyyksistämme” ja Venäjän edessäolevan vallankumouksen luonteesta Engels kirjoitti kirjeessään V. I. Zsulitshille huhtikuun 23 p:nä 1885. Kirje julkaistiin ensi kerran vuonna 1925 „Työn vapautus” ryhmä” kokoelman 3. numerossa. Ks. K. Marx ja F. Engels. Valittuja kirjeitä, 1953, ss. 387—389.— 361.
- ¹²⁹ Ks. K. Marx ja F. Engels. Teokset, XXVII osa, 1935, ss. 633 ja 634.— 362.
- ¹³⁰ Ks. K. Marx ja F. Engels. Teokset, XXVII osa, 1935, s. 636.— 362.
- ¹³¹ Ks. K. Marx ja F. Engels. Teokset, VII osa, 1930, s. 453.— 362.
- ¹³² *Malover* — kadetti V. Portugalovin salanimi.— 364.
- ¹³³ Ks. K. Marx ja F. Engels. Valitut teokset kahdessa osassa, I osa, 1952, s. 43.— 370.
- ¹³⁴ „*Uusi Reinin Lehti*” („*Neue Rheinische Zeitung*”) — ilmestyi Kölnissä kesäkuun 1 päivästä 1848 toukokuun 19 päivään 1849. Lehden johdossa olivat K. Marx ja F. Engels, päätoimittajana

K. Marx. Taantumuksen iskujen alla sanomalehti keskeytti ilmestymisensä 301. numeron jälkeen. „Uudesta Reinin Lehdestä” ks. K. Marx ja F. Engels. Valitut teokset kahdessa osassa, II osa, 1952, ss. 311—319.

„Sovittelijain kokoukseksi” Marx nimitti Frankfurtin parlamenttia, joka kutsuttiin koolle Saksassa vuoden 1848 toukokuussa (ks. K. Marx ja F. Engels. Teokset, VII osa, 1930, s. 59).— 373.

¹³⁶ Ks. K. Marx ja F. Engels. Teokset, VI osa, 1930, s. 340 ja VII osa, 1930, s. 69.— 374.

¹³⁶ Kirjoitus „Larin ja Hrustaljov” julkaistiin ensi kerran „Trud” lehdessä.

„Trud” („Työ”) — bolshevikkien kirjallis-poliittinen viikkolehti. Ilmestyi ainoastaan yksi numero huhtikuun 15 (28) p:nä 1907. Heti seuraavana päivänä Pietarin kaupunginpäälikkö kielsi sanomalehden julkaisemisen.— 377.

¹³⁷ VSDTP:n Pietarin kaupungin järjestön konferenssissa oli läsnä 133 henkilöä (92 bolshevikkia ja 41 menshevikkiä), joista yli 100 edustajaa oli työläisiä. Konferenssissa käsiteltiin kysymykset: VSDTP:n Pietarin järjestön uudelleenjärjestämisestä; Pietarin järjestön edustuksesta II Duuman sosialidemokraattisessa ryhmässä; sosialidemokraattien esiintymisen luvaottomuudesta porvarillisessa lehdistössä; toukokuun 1 päivästä ja sosialidemokratian taktiikasta. Konferenssi hyväksyi bolshevikkien ehdotuksen Pietarin kaupungin järjestön uudelleenjärjestämisestä ja ilmoitti olevansa vakinaisesti toimiva, aika ajoittain koollekutsuttava elin. Kaupungin järjestön edustajaksi Duuman sosialidemokraattiseen ryhmään valittiin Lenin. Konferenssi vastusti sosialidemokraattien esiintymistä porvarillisessa lehdistössä.

Lenin toimi konferenssin puheenjohtajana, käytti puheenvuoroja seuraavista kysymyksistä: Pietarin sosialidemokraattisen järjestön uudelleenjärjestämissuunnitelmasta, Pietarin komitean organisaatio-työstä ja konferenssin konstruomisesta.

Konferenssin toinen istunto pidettiin huhtikuun 8 (21) p:nä. Päiväjärjestys: Toukokuun ensimmäisen päivän juhliminen, joukkokokouskampanja, valtuutettujen neuvosto, V edustajakokouksen edustajain vaalit, Duuman edustajan Aleksinkin selostus, organisaatio-kysymyksiä, osuustoimintaliike, taistelu mustaa sotniaa vastaan, työttömyys. Konferenssi teki päätöksen Toukokuun ensimmäisen päivän merkitsemisestä yksipäiväisellä lakolla ja joukkokokouksilla.

Lenin osallistui Aleksinkin selostuksen johdosta käytyyn keskusteluun ja kehoitti Pietarin edustajistoa esittämään V edustajakokoukselle ehdotuksen taistelujärjestön jäsenen, käytännönmiehen kutumisesta edustajakokoukseen käsiteltäessä kysymystä taistelu-osastojen uudelleenjärjestämisestä.— 382.

¹³⁸ VSDTP:n Pietarin yleiskaupunkilaiseen konferenssiin, joka pidettiin helmikuun 11 (24) p:nä 1906 I Duuman vaaleissa noudatettavaa vaalitaktiikkaa koskevasta kysymyksestä, valittiin 36 bolshevikkia ja

29 menshevikkiä. Saadakseen itselleen enemmistön menshevikit väittivät, että piirikuntajärjestössä, joka kannatti bolshevistista aktiivisen boikotin faktiikkaa, vaaleja ei oltu toimitettu oikein. Kun konferenssi tunnusti vaalit säännönmukaisiksi, niin he vaativat piirikunnan erottamista erikseen Pietarin kaupungin järjestöstä. Menshevikkien ehdotus hylättiin.— 384.

¹³⁹ VSDTP:n Pietarin järjestön piirienväliseen kesäkuun konferenssiin osallistui yli neljäkymmentä bolshevikkia ja noin kolmekymmentä menshevikkiä; hyväksyttiin bolshevikkien esittämät päätöslauselmat.— 384.

¹⁴⁰ Sosialidemokratian sotilas- ja taistelujärjestöjä alettiin perustaa vuonna 1905, varsinkin puolueen III edustajakokouksen jälkeen. Poliisi sai tietää *sotilas- ja taistelujärjestöjen konferenssista*, joka kokoontui Moskovassa vuoden 1906 maaliskuussa, ja konferenssin osanottajat vangittiin. Vuoden 1906 marraskuussa pidettiin Tampereella sotilas- ja taistelujärjestöjen konferenssi, joka oli kutsuttu koolle bolshevikkien aloitteesta. Konferenssissa oli läsnä 19 päätösvaltaista edustajaa ja 9 edustajaa neuvottelevalla äänioikeudella edustaen 11 sotilas- ja 8 taistelujärjestöä. Konferenssissa käsiteltiin: edustajien toimintaselostukset; selostus nykyhetkestä; selostus Moskovan joulukuun aseellisesta kapinasta, Sevastopolin ja Viaporin marraskuun kapinoista; puolueen näyttelemästä osasta aseellisessa kapinassa; toiminnasta upseerien keskuudessa ynnä muita kysymyksiä.

Konferenssin pöytäkirjat julkaisi uudelleen NKP(b):n KK:n Marx—Engels—Lenin-Instituutti vuonna 1932.— 396.

¹⁴¹ Lenin tarkoittaa „*Dnevnik Sotsial-Demokrata*” („Sosialidemokraatin Päiväkirja”), jota G. V. Plehanov julkaisi aika ajoittain Genevessä vuoden 1905 maaliskuusta vuoden 1912 huhtikuuhun saakka. Ilmestyi 16 numeroa. Vuonna 1916 Plehanov alkoi uudelleen julkaista aikakauslehteä Pietarissa, mutta ilmestyi vain yksi numero.— 402.

¹⁴² *Izarov* — I. H. Lalajants.— 403.

¹⁴³ *Varin* — V. J. Fridolin, lähenei vuonna 1907 bolshevikkeja.— 404.

¹⁴⁴ *Iljan* — J. M. Jaroslavski.— 405.

¹⁴⁵ „*Selostus VSDTP:n V edustajakokoukselle kahtiajakaantumisesta Pietarissa ja siihen liittyvästä puolueoikeuden järjestämisestä*” julkaistiin erillisenä kirjaseksi alkuhuomautuksin „Vain VSDTP:n puolueen edustajakokouksen edustajille”. Kirjaseksi ensimmäisen ja viimeisen osan Lenin kirjoitti vuoden 1907 huhtikuussa. „Leninin puolustuspuhe (eli syytöspuhe Keskuskomitean menshevististä osaa vastaan) puolueoikeudessa” oli kirjoitettu helmikuussa, ja se pidettiin puolueoikeuden ensimmäisessä istunnossa maaliskuun lopulla 1907.— 406.

¹⁴⁶ Pietarin kaupungin 234 bolshevikin kokouksen päätöslauselmassa osoitettiin, että syy Pietarin sosialidemokraattisen järjestön

kahtiajakaantumisesta lankeaa täydellisesti menshevikeille; kokous kannatti vastasyytöstä, jonka Lenin oli esittänyt 31 menshevikille ja Danille.

Pietarin (kaupungin ja piirikunnan) sosialidemokraattisen järjestön konferenssi, hyväksyttyään Pietarin 234 bolshevikin kokouksen päätöslauselman, kannatti syytöstä, jonka Lenin oli esittänyt menshevikkejä vastaan kirjassaan „Vaalit Pietarissa ja 31 menshevikin kaksinaamaisuus”, ja päätti esittää oikeudessa vastasyytöksen Dania ja menshevikkejä vastaan.

Samankaltaiset päätöslauselmat hyväksyttiin Moskovan piirin komiteassa, Moskovan piirin Obvodnyin ja Sapozhnyin alapiirien sosialidemokraattisten järjestöjen kokouksissa sekä piirikuntaan kuuluneen Ohtan ruutitehtaan alapiirin komitean laajennetussa istunnossa.— 406.

¹⁴⁷ *Aikaansaajat* (достиженцы) — „Liitto juutalaisen kansan täys-oikeuksisuuden aikaansaamiseksi Venäjällä”-nimisen liiton jäseniä. Liitto oli olemassa vuodesta 1905 vuoteen 1907. Aikaansaajat vaativat porvarillisia vapauksia ja kaikkien juutalaisten oikeuksia rajoittavien lakien kumoamista. Liiton käytännöllinen toiminta rajoittui hallituksen edustajille jätettävien pyyntöjen ja anomuksien kirjoittamiseen.— 416.

¹⁴⁸ *Maksimov* — Malinovski, laajemmin tunnettu salanimellä A. A. Bogdanov; *Zimin* — L. B. Krasin; *Strojev* — V. A. Desnitskin salanimi.— 420.

¹⁴⁹ *VSDTP:n V edustajakokous* pidettiin Lontoossa vuoden 1907 huhtikuun 30 — toukokuun 19 (toukokuun 13 — kesäkuun 1) pnä. Edustajakokouksessa oli läsnä 336 edustajaa päätösvaltaisella ja neuvottelevalla äänioikeudella. Niistä: bolshevikien edustajia 105, menshevikkejä 97, bundilaisia 57, puolalaisia sosialidemokraatteja 44, latvialaisia sosialidemokraatteja 29, „fraktioiden ulkopuolella olevia” 4. Puolalaiset ja latvialaiset seurasivat bolshevikkeja, ja näillä oli vankka enemmistö edustajakokouksessa. Edustajien joukossa olivat Lenin, Dubrovinski, Jaroslavski, Shaumjan, Stalin, Voroshilov.

Edustajakokouksessa käsiteltiin kysymykset: 1) Keskuskomitean toimintaselostus. 2) Duumaryhmän toimintaselostus ja sen organisaatio. 3) Suhtautuminen porvarillisiin puolueisiin. 4) Valtakunnanduuma. 5) „Työväen edustajakokous” ja puolueettomat työväenjärjestöt. 6) Ammattiliitot ja puolue. 7) Partisaaniesiintymiset. 8) Työttömyys, talouspula ja työsulut. 9) Organisaatiokysymyksiä. 10) Stuttgartin kansainvälinen kongressi (toukokuun 1 päivä, militarismi). 11) Toiminta armeijassa. 12) Muita kysymyksiä. Edustajakokouksen tärkeimpänä kysymyksenä oli Leninin selostus suhtautumisesta porvarillisiin puolueisiin. Kaikissa periaatteellisissa kysymyksissä edustajakokous hyväksyi bolshevistiset päätöslauselmat. Edustajakokouksessa valittiin Keskuskomitea, johon tuli 5 bolshevikkiä, 4 menshevikkiä, 2 puolalaista ja 1 latvialainen sosialidemokraatti. Keskuskomitean varajäseniksi valittiin 10 bolshevikkiä, 7 menshevikkiä, 3 puolalaista ja 2 latvialaista sosialidemokraattia.

- Edustajakokous päättyi bolshevismiin voittoon puolueen opportunistisesta siivestä — menshevikeistä. VSDTP:n V edustajakokouksesta ks. V. I. Leninin kirjoitusta „Suhtautuminen porvarillisiin puolueisiin” (tämä osa, ss. 478—499).— 425.
- ¹⁵⁰ Lenin esitti tämän ilmoituksen Valtakunnanduuman sosialidemokraattisen ryhmän toimintaselostuksen johdosta tehtyä päätöslauselmaa hyväksyttäessä. Päätöslauselman laatiminen oli annettu valiokunnan tehtäväksi, ja sille oli jätetty 4 ehdotusta: bolshevikkien, menshevikkien, puolalaisten ja bundilaisten ehdotus. Hylättyään kaikki päätöslauselmaehdotukset valiokunta keskitti huomionsa seuraaviin kysymyksiin: 1) pitääkö päätöslauselmaan sisällyttää taktilliset ohjeet ryhmälle, 2) onko lueltava kaikki ryhmän tekemät virheet ja 3) annetaanko ryhmälle luottamuslause. Laadittiin päätöslauselma, jota valiokunnan enemmistö ei hyväksynyt. Sen vuoksi edustajakokous ryhtyi käsittelemään toukokuun 10 (23) p:nä näitä samoja kysymyksiä. Bolshevikkien ehdotus ohjeiden liittämisestä päätöslauselmaan hylättiin, koska latvialaiset äänestivät vastaan. Seuraavana päivänä latvialaisten fraktion edustaja teki ehdotuksen, että dumaaryhmää koskeva päätöslauselma pantaisiin uudelleen äänestykseen sen jälkeen, kun on käsitelty kysymykset porvarillisista puolueista ja Valtakunnanduudesta. Lenin kannatti latvialaisia. Toisessa äänestyksessä hyväksyttiin bolshevikkien ehdotus.— 443.
- ¹⁵¹ Lenin erittelee yksityiskohtaisesti Kaukasian menshevikkien päätöslauselmaa „Sosialidemokratian kaksi taktiikkaa demokraattisessa vallankumouksessa” teoksensa 12. §:ssä (ks. Teokset, 9. osa, ss. 78—89).—444.
- ¹⁵² Ks. K. Marx ja F. Engels. Teokset, V osa, 1929, s. 101.— 455.
- ¹⁵³ Edustajakokouksen 27. istunnossa, kun käsiteltiin bolshevikkien päätöslauselmaa suhtautumisesta porvarillisiin puolueisiin, Trotski teki ehdotuksen, että päätöslauselmasta poistettaisiin liberaalimonarkististen puolueiden ja niistä tärkeimmän — kadettien puolueen yhteiskunnallisen perustan luonnehtiminen. Leninin puheen jälkeen tämä ehdotus hylättiin.— 467.
- ¹⁵⁴ Edustajakokous hylkäsi menshevikki Martovin ja menshevikki Martynovin korjausehdotukset päätöslauselmaan suhtautumisesta porvarillisiin puolueisiin.— 468.
- ¹⁵⁵ Edustajakokouksessa päätettiin valita Keskuskomiteaan 15 henkilöä, joista 12 — itse edustajakokouksessa, ja 3 jäsentä tuli valita edustajakokouksen jälkeen kansallisten järjestöjen. KK:n vaaleissa annettujen äänten laskeminen suoritettiin istunnossa, jossa oli suppea määrä edustajia: yksi henkilö jokaista neljää edustajaa

kohti. Istunnossa oli läsnä 75 edustajaa (22 bolshevikkia, 21 menshevikkiä, 14 bundilaista, 11 puolalaista ja 7 latvialaista). Keskuskomitean jäsen ehdokkaiden vaaleissa 9 ehdokasta sai äänen enemmistön, ja 5 — saman määrän ääniä. Viidestä viimeksi mainitusta ehdokkaasta oli valittava 3. Bolshevikit ehdottivat uusintäänestyksen toimittamista, menshevikit sen sijaan ehdottivat arvanheittoa ehdokkaiden kesken. Hyväksyttiin bolshevikkien ehdotus.— 477.

TIETOJA
V. I. L E N I N I N
ELÄMÄSTÄ JA TOIMINNASTA

(Tammikuu—kesäkuu 1907)

1907

- Tamm—huhtikuu.* Lenin asuu Kuokkalassa (Suomi).
- Tammikuu,*
18 (31). Lenin kirjoittaa artikkelin „Sosialidemokratian vaalikamppailu Pietarissa”; se julkaistiin „Prostyje Retshi” lehden 2. numerossa tammikuun 21 (helmikuun 3) pnä.
- Tammikuu, 19*
(helmikuu, 1). Lenin kirjoittaa artikkelin „Porras portaalta”; se julkaistiin „Proletarin” 12. numerossa tammikuun 25 (helmikuun 7) pnä.
- Tammikuu,*
19—20
(helmikuu,
1—2). Lenin kirjoittaa artikkelin „31 menshevikin vastalause”; se julkaistiin „Proletarin” 12. numerossa tammikuun 25 (helmikuun 7) pnä.
- Tammikuu, 20*
(helmikuu, 2). Lenin kirjoittaa kirjasen „Vaalit Pietarissa ja 31 menshevikin kaksinaamaisuus”; sen julkaisi Pietarissa „Novaja Duma” kustantamo.
- Tammikuu, 25*
(helmikuu, 7). Leninin artikkeli „Miten on äänestettävä Pietarin vaaleissa? (Onko Pietarin vaaleissa mustasotnia-laisten voiton vaaraa?)” julkaistaan „Zrenije” lehden 1. numerossa.
- Leninin kirjoitus „Vaalit Pietarissa ja opportunistin kriisi” (pääkirjoitus) julkaistaan „Proletarin” 12. numerossa.
- Tammikuun*
loppu. Keskuskomitea (joka on suurimmalta osaltaan menshevistinen) vetää Leninin puolueoikeuteen „Vaalit Pietarissa ja 31 menshevikin kaksinaamaisuus” kirjasen vuoksi.
- Tammikuu, 30*
(helmikuu, 12). Leninin kirjoitukset „Vaalit Pietarin työväenkuuriassa” ja „Sosialidemokraattien ja sosialistivallankumouksellisten vaalitaistelu Pietarin

- työväenkuuriassa" julkaistaan „Prostyje Retshi” lehden 3. numerossa.
- Helmikuu,
4 (17).* Lenin kirjoitukset „Miten pitää äänestää Pietarin vaaleissa? (Kenelle ovat eduksi tarut mustasotnia-laisvaarasta?)”, „Ennakkotietoja Moskovan vaaleista” ja „Poliittinen lidvaliadi” julkaistaan „Zrenije” lehden 2. numerossa.
- Lenin kirjoittaa artikkelin „Pietarin vaalien merkitys”; se julkaistiin „Proletarin” 13. numerossa helmikuun 11 (24) pnä.
- Helmikuu,
5 (18).* Lenin kirjoittaa esipuheen K. Marxin kirjasen „Kirjeitä L. Kugelmannelle” venäjänkieliseen laitokseen; kirjanen ilmestyi Leninin toimittamana vuonna 1907 Pietarissa.
- Helmikuu,
7 (20).* Lenin kirjoittaa pääkirjoituksen „Toinen Duuma ja vallankumouksen toinen aalto” „Proletari” lehden 13. numeroa varten.
- Helmikuu,
9 (22).* Lenin kirjoittaa artikkelin „Pietarin vaalien tulokset”; se julkaistiin „Proletarin” 13. numerossa.
- Helmikuun alku.* Lenin kirjoittaa puolueoikeutta varten puolustuspuheensa (eli syytöspuheensa Keskuskomitean men-shevististä osaa vastaan).
- Helmikuu,
11 (24).* Leninin kirjoitukset „Pietarin työväenkuuriassa toimitettujen vaalien tulokset”, „Eräitä tietoja vaaleista työväenkuuriassa etelä-Venäjällä” ja „Pietarin kaupungin Moskovan piirin selostuksesta II Duuman vaaleista” julkaistaan „Proletarin” 13. numerossa.
- Helmikuun 8 ja
15 (21 ja 28) p:n
välillä.* Lenin pitää selostuksen sosialidemokraattien duuma-kamppailua ja duumataktiikkaa koskevasta kysymyksestä Pietarin (kaupungin ja piirikunnan) sosialidemokraattisen järjestön konferenssin kolman-nessa istunnossa.
- Helmikuu,
15—18
(helmikuu, 28—
maaliskuu, 3).* Lenin kirjoittaa päätöslauselmaehdotuksia VSDTP:n V edustajakokoukselle.
- Lenin johtaa Pietarin ja Moskovan komiteain, Moskovan piirikuntakomitean, Keskisen teollisuus-alueen Aluebyroon ja „Proletari” lehden toimituksen edustajain neuvottelukokousta, jossa käsitellään ja hyväksytään Leninin päätöslauselmaehdotukset.

- Helmikuu, 17*
(maaliskuu, 2). Lenin antaa haastattelun „L'Humanité” („Ihmiskunnan”) avustajalle VSDTP:n taktiikasta vaalikamppailun aikana.
- Helmikuu, 20*
(maaliskuu, 5). Lenin kirjoittaa artikkelin „Toisen Valtakunnanduoman avaaminen”; se julkaistiin „Novyi Lutsh” lehden 1. numeron pääkirjoituksena.
- Lenin kirjoittaa pääkirjoituksen „Toinen Duuma ja proletariaatin tehtävät” (vetoomus työläisille); se julkaistiin „Rabotshi” lehden 2. numerossa helmikuun 23 (maaliskuun 8) pnä.
- Helmikuu, 21*
(maaliskuu, 6). Lenin kirjoittaa artikkelin „Ensimmäinen tärkeä askel”; se julkaistiin „Novyi Lutsh” lehden 2. numerossa.
- Helmikuu, 22*
(maaliskuu, 7). Lenin kirjoittaa artikkelin „Pikkuporvarillinen taktiikka” „Novyi Lutsh” lehden 4. numeroa varten; se julkaistiin helmikuun 23 (maaliskuun 8) pnä.
- Helmikuu, 23*
(maaliskuu, 8). Lenin kirjoittaa artikkelit „Kahtiajaon järjestäjät tulevasta kahtiajakaantumisesta” ja „Opportunismien taktiikasta”; ne julkaistiin „Novyi Lutsh” lehden 5. numerossa helmikuun 24 (maaliskuun 9) pnä.
- Helmikuu, 25*
(maaliskuu, 10). Leninin kirjoitus „Bolshevikit ja pikkuporvaristo” julkaistaan pääkirjoituksena „Novyi Lutsh” lehden 6. numerossa.
- Helmikuu, 27*
(maaliskuu, 12). Lenin kirjoittaa pääkirjoituksen „Piakkoin tapahtuva Duuman hajottaminen ja taktiikkakysymykset” „Proletari” lehden 14. numeroa varten; se julkaistiin maaliskuun 4 (17) pnä.
- Helmikuun 27 ja*
maaliskuun 1
(maaliskuun 12
ja 14) pn välillä. Lenin kirjoittaa artikkelin „Kadetit ja trudovikit” „Rabotshaja Molva” lehden 1. numeroa varten.
- Helmikuu, 28*
(maaliskuu, 13). Leninin kirjoittaman vetoimuksen luonnos „Stolypinin julistuksen johdosta” käsitellään Duuman sosialidemokraattisen ryhmän istunnossa.
- Helmikuun*
loppu. Lenin kirjoittaa artikkelin „Duuman vaalit ja Venäjän sosialidemokratian taktiikka”; se julkaistiin Saksan sosialidemokraattien „Die Neue Zeit” („Uusi Aika”) aikakauslehden 26. numerossa maaliskuun 27 pnä (utta lukua).

- Lenin kirjoittaa „Vallankumouksellisen sosialidemokratian toimintaohjelma” artikkelin ensimmäisen osan; se julkaistiin „Proletarin” 14. numerossa maaliskuun 4 (17) pnä.
- Maaliskuu, 12 (25).* Lenin kirjoittaa „Vallankumouksellisen sosialidemokratian toimintaohjelma” artikkelin toisen osan; se julkaistiin „Proletarin” 15. numerossa maaliskuun 25 (huhtikuun 7) pnä.
- Maaliskuu, 19 (huhtikuun, 1).* Lenin kirjoittaa artikkelin „Miten ei pidä kirjoittaa päätöslausemia”; se julkaistiin bolshevistisessä „Taktiikkakysymyksiä” kokoelmassa.
- Maaliskuu, 21 (huhtikuun, 3).* Lenin kirjoittaa artikkelin „Sopimusperusteet”; se julkaistiin „Proletari” lehden 15. numeron pääkirjoituksena maaliskuun 25 (huhtikuun 7) pnä.
- Maaliskuun 21 ja 25 (huhtikuun 3 ja 7) pn välillä.* Lenin kirjoittaa puheen luonnosta sosialidemokratian ryhmän edustajaa varten, jonka pitäisi pitää tämä puhe Duumassa agraarikysymyksestä.
- Maaliskuu, 25 (huhtikuun, 7).* Lenin on Terijoella (Suomi) VSDTP:n Pietarin kaupungin konferenssin ensimmäisen istunnon puheenjohtajana ja osallistuu keskusteluun, jota käytiin Pietarin komitean uudelleenjärjestämissuunnitelmasta sekä Pietarin komitean organisaatiotyökysymyksistä. Konferenssi valitsee Leninin edustajakseen yhteydenpitoa varten II Duuman sosialidemokraattisen ryhmän kanssa.
- Leninin kirjoitus „Hyvin silittävät, mutta vasten karvaa” julkaistaan „Nashe Eho” lehden 1. numerossa.
- Maaliskuu, 27 (huhtikuun, 9).* Leninin kirjoitus „Duuma ja budjetin vahvistaminen” julkaistaan „Nashe Eho” lehden 2. numeron pääkirjoituksena.
- Maaliskuu, 28 (huhtikuun, 10).* Lenin kirjoittaa artikkelin „Käki kukkoa näin ylistää...”; se julkaistiin „Nashe Eho” lehden 4. numeron pääkirjoituksena maaliskuun 29 (huhtikuun 11) pnä.
- Maaliskuu, 30 (huhtikuun, 12).* Leninin kirjoitus „Intelligentit sotivat intelligenssin herruutta vastaan” julkaistaan „Nashe Eho” lehden 5. numerossa.

- Maaliskuun loppu.* Lenin pitää puolustuspuheen (eli syytöspuheen Keskuskomitean menshevististä osaa vastaan) puolueoikeuden ensimmäisessä istunnossa paljastaen siinä menshevikkien hajotustoiminnan VSDTP:n Pietarin järjestössä.
- Maaliskuu.* Lenin pitää selostuksen nykyhetkestä ja puolueen tehtävistä niille bolshevikeille järjestetyssä neuvonantotilaisuudessa, jotka olivat lähdössä paikkakunnille toimittamaan VSDTP:n V edustajakokouksen edustajien vaaleja.
- Huhtikuu, 1 (14).* Leninin kirjoitus „Agraarikysymys ja vallankumouksen voimat” julkaistaan „Nashe Eho” lehden 7. numerossa.
- Huhtikuu, 2 (15).* Lenin kirjoittaa artikkelin „Aneeminen Duuma eli aneeminen pikkuporvaristo”; se julkaistiin „Nashe Eho” lehden 8. numeron pääkirjoituksena huhtikuun 3 (16) pnä.
- Huhtikuu, 3 (16).* Lenin kirjoittaa pääkirjoituksen „Voitonriemuisaa typeryyttä eli kadettimielisiä eserriä” „Nashe Eho” lehden 9. numeroa varten; julkaistiin huhtikuun 4 (17) pnä.
- Huhtikuu, 4 (17).* Lenin kirjoittaa artikkelin „Sosialidemokraattinen ryhmä ja huhtikuun 3. päivä Duumassa”; se julkaistiin „Nashe Eho” lehden 10. numerossa huhtikuun 5 (18) pnä.
- Huhtikuu, 5—6 (18—19).* Lenin kirjoittaa artikkelin „Venäjän vallankumouksen voima ja heikkous”; se julkaistiin „Nashe Eho” lehden 10. ja 12. numerossa.
- Huhtikuu, 6 (19).* Lenin kirjoittaa esipuheen kirjan „J. Ph. Beckerin, J. Dietzgenin, F. Engelsin, K. Marxin ynnä muiden kirjeitä F. A. Sorgelle ynnä muille” venäjänkieliseen painokseen.
- Huhtikuu, 8 (21).* Lenin käyttää puheenvuoron II Valtakunnanduuman sosialidemokraattisen ryhmän toimintaselostuksen johdosta Pietarin sosialidemokraattisen järjestön konferenssin toisessa istunnossa.
- Huhtikuu, 10 (23).* Lenin kirjoittaa pääkirjoituksen „Duuma ja Venäjän liberaalit”; se julkaistiin „Nashe Eho” lehden 14. numerossa.
- Huhtikuu, 15 (28).* Leninin kirjoitus „Larin ja Hrustaljov” julkaistaan „Trud” lehden 1. numerossa.

Huhtikuu. Leninin kirjoitukset „Menshevikkien taktillinen toimintaohjelma”, „Kiukkuista neuvottomuutta (Kysymykseen työväen edustajakokouksesta)” ja „Fr. Mehring toisesta Duumasta” julkaistaan „Taktiikkakysymyksiä” kokoelmissa.

Ilmestyy Leninin kirjanen „Selostus VSDTP:n V edustajakokoukselle kahtiajakaantumisesta Pietarissa ja siihen liittyvästä puolueoikeuden järjestämisestä”.

Lenin valitaan VSDTP:n V edustajakokouksen edustajaksi ja hän saa mandaatin VSDTP:n Ylä-Kaman (Ural) järjestöltä.

Lenin osallistuu Terijoella pidettyyn bolshevikkien ja menshevikkien neuvottelukokoukseen, jossa käsitellään edessäolevaa VSDTP:n V edustajakokousta koskevia kysymyksiä, ja vastustaa Axelrodin ehdotusta „työväen edustajakokouksen” koollekutsumisesta.

Huhtikuun loppu. Lenin matkustaa Kööpenhaminaan, jossa VSDTP:n V edustajakokous piti avattaman. Hän pitää bolshevikkiedustajien neuvottelukokouksessa puheen taisteluosastoja koskevasta kysymyksestä.

Lenin matkustaa Lontooseen, jonne VSDTP:n V edustajakokouksen istunnot siirrettiin.

Huhtikuu, 30 — toukokuu, 19 (toukokuu, 13 — kesäkuu, 1). VSDTP:n V (Lontoon) edustajakokous. Leninillä on johtava osuus edustajakokouksen työssä.

Huhtikuu, 30 (toukokuu, 13). VSDTP:n V edustajakokouksen avajaiset Lontoossa. Lenin valitaan edustajakokouksen puhemieshistöön.

Toukokuu, 1 (14). Lenin esiintyy edustajakokouksen toisessa istunnossa edustajakokouksen työjärjestyksen luonnosta käsiteltäessä.

Lenin esiintyy edustajakokouksen kolmannessa istunnossa vastustaen keskustelun lopettamista päiväjärjestystä koskevasta kysymyksestä.

Toukokuu, 2 (15). Lenin pitää neljännessä istunnossa puheen kannattaen niiden yleisten periaatekysymysten ottamista edustajakokouksen päiväjärjestykseen, jotka koske-

vat puolueen taktiikan perusteita porvarillisessa vallankumouksessa.

Lenin puhuu edustajakokouksen viidennessä istunnossa avoimen äänestyksen muodosta.

Leninin kirjoitukset „Uudelleenjärjestäminen ja kahtiajaon poistaminen Pietarissa”, „Yleiskansallisen vallankumouksen kysymyksestä” ja „VSDTP:n sotilas- ja taistelujärjestöjen marraskuun konferenssin pöytäkirjojen johdosta” julkaistaan „Proletarin” 16. numerossa.

Toukokuu, 3 (16). Lenin on puheenjohtajana edustajakokouksen kuudennessa ja seitsemännessä istunnossa.

Toukokuu, 4 (17). Lenin käyttää edustajakokouksen kahdeksannessa istunnossa puheenvuoron Keskuskomitean toimintaselostuksen johdosta arvostellen menshevikkien opportunistista taktiikkaa.

Toukokuu, 5 (18). Lenin esiintyy edustajakokouksen yhdennessätoista istunnossa päiväjärjestyksen johdosta.

Toukokuu, 8 (21). Lenin on puheenjohtajana edustajakokouksen neljännessätoista istunnossa.

Lenin on puheenjohtajana edustajakokouksen viidennessätoista istunnossa.

Lenin käyttää puheenvuoron duumaryhmän toimintaselostuksen johdosta arvostellen tämän ryhmän poliittisia virheitä.

Toukokuu, 9 (22). Edustajakokouksen kuudennessätoista istunnossa Lenin valitaan valiokuntaan, joka laati päätöslauselmaehdotuksen duumaryhmän toimintaselostuksen johdosta.

Toukokuu, 10 (23). Edustajakokouksen kahdeksannessa toista istunnossa luetaan Leninin ilmoitus siitä, että Martov oli vääristellyt haastattelua, jonka Lenin oli antanut „L'Humanitén” avustajalle.

Toukokuu, 11 (24). Lenin käyttää edustajakokouksen kahdennessäkymmenessä istunnossa puheenvuoron duumaryhmän toimintaselostuksen johdosta laaditun päätöslauselman hyväksymisjärjestyksestä.

Toukokuu, 12 (25). Lenin pitää edustajakokouksen kahdennessakymmenennessä toisessa istunnossa selostuksen suhtautumisesta porvarillisiin puolueisiin.

Toukokuu, 14 (27). Lenin esittää edustajakokouksen kahdennessakymmenennessä neljännessä istunnossa loppulausunnon selostukseensa suhtautumisesta porvarillisiin puolueisiin.

Lenin tiedoittaa sen valiokunnan työstä, joka oli valittu laatimaan päätöslauselmaa porvarillisiin puolueisiin suhtautumisesta.

Toukokuu, 15 (28). Lenin käyttää edustajakokouksen kahdennessakymmenennessä kuudennessa istunnossa puheenvuoron porvarillisiin puolueisiin suhtautumista koskevan päätöslauselmaehdotuksen johdosta, joka oli edustajakokouksen puolalaisten edustajien esittämä.

Lenin esiintyy Lieberin ja Trotskin korjausehdotuksia vastaan, joita nämä tekivät bolshevikkien päätöslauselmaehdotukseen porvarillisiin puolueisiin suhtautumisesta.

Lenin on puheenjohtajana edustajakokouksen kahdennessakymmenennessä seitsemännessä istunnossa.

Lenin esiintyy Brohisin ja Trotskin korjausehdotuksia vastaan, joita nämä tekivät porvarillisiin puolueisiin suhtautumista koskevaan päätöslauselmaehdotukseen.

Toukokuu, 16 (29). Lenin esiintyy edustajakokouksen kahdennessakymmenennessä kahdeksannessa istunnossa Martovin korjausehdotusta vastaan, jonka tämä teki porvarillisiin puolueisiin suhtautumista koskevaan päätöslauselmaehdotukseen.

Lenin esiintyy edustajakokouksen kahdennessakymmenennessä yhdeksännessä istunnossa Trotskin, Martovin ja Martynovin korjausehdotuksia vastaan, joita nämä tekivät porvarillisiin puolueisiin suhtautumista koskevaan päätöslauselmaehdotukseen.

Edustajakokous hyväksyy Leninin kirjoittaman päätöslauselman suhtautumisesta porvarillisiin puolueisiin.

Toukokuu, 18 (31). Lenin pitää edustajakokouksen kolmannessakymmenennessä kolmannessa istunnossa selostuksen

Valtakunnanduunaa koskevaa päätöslauselmaa laativan valiokunnan nimissä.

*Toukokuu, 19
(kesäkuu, 1).*

Lenin on puheenjohtajana edustajakokouksen kolmannessakymmenennessä neljännessä istunnossa.

Lenin on puheenjohtajana edustajakokouksen kolmannessakymmenennessä viidennessä istunnossa.

Lenin ehdottaa, että kysymys puolueen edustajasta Kansainvälisessä sosialistisessa toimistossa jätettäisiin Keskuskomitean ratkaistavaksi. Edustajakokous hyväksyy ehdotuksen.

Lenin vastustaa menshevikkien ehdotusta edustajakokouksen nimittämisestä „Yhdistetyn puolueen ensimmäiseksi Lontoon edustajakokoukseksi” ja puolustaa ehdotusta edustajakokouksen nimittämisestä viidenneksi edustajakokoukseksi.

Lenin tekee ehdotuksen järjestyksestä, jonka mukaan fraktiot tulevat asettamaan ehdokkaita Keskuskomiteaan.

Lenin ehdottaa toimitettavaksi niiden Keskuskomitean ehdokkaiden uusintäänestyksen, jotka olivat saaneet saman määrän ääniä.

Lenin käyttää puheenvuoron puolustaen sitä, että edustajakokouksen istunto on supistetussa kokoonpanossaan oikeutettu toimittamaan niiden Keskuskomitean ehdokkaiden uusintäänestyksen, jotka olivat saaneet saman määrän ääniä. Leninin ehdotus hyväksytään.

Lenin valitaan VSDTP:n Keskuskomitean jäseneksi.

*Toukokuun
jälkipuolisko.*

VSDTP:n V edustajakokouksen työn loppuvaiheessa valitaan bolshevikkien kokouksessa Bolshevistinen Keskus, jonka johtoon tulee Lenin.

*Toukokuu, 21—25
(kesäkuu, 3—7).*

Lenin osallistuu Lätnimaan sosialidemokratian II edustajakokoukseen Lontoossa.

Lenin pitää lyhyen alustuksen proletariaatin tehtävistä porvarillisen vallankumouksen kyseisenä ajankohtana; esittää päätöslauselmaehdotuksen tästä kysymyksestä.

Kesäkuun alku. Lenin palaa edustajakokouksesta Kuokkalaan.

Lenin pitää Terijoella Pietarista tulleille työläisille puheen VSDTP:n V edustajakokouksesta.

Voimistuneiden poliisivainojen vuoksi Lenin muuttaa Kuokkalasta Seivästöön (Suomi).

Lenin kirjoittaa artikkelin „Suhtautuminen porvarillisiin puolueisiin”.

SISÄLTÖ

Esipuhe	IX
SOSIALIDEMOKRATIAN VAALIKAMPPAILU PIETARISSA	1—9
PORRAS PORTAALTA	10—14
31 MENSHEVIKIN VASTALAUSE	15—18
VAALIT PIETARISSA JA 31 MENSHEVIKIN KAKSINAAMAISSUUS	19—30
MITEN ON ÄÄNESTETTÄVÄ PIETARIN VAALEISSA? (<i>Onko Pietarin vaaleissa mustasotnialaisten voiton vaaraa?</i>)	31—42
VAALIT PIETARISSA JA OPPORTUNISMIN KRIISI	43—47
VAALIT PIETARIN TYÖVÄENKUURIASSA	48—55
SOSIALIDEMOKRAATTIEN JA SOSIALISTIVALLANKUMOUKSELLISTEN VAALITAISTELU PIETARIN TYÖVÄENKUURIASSA	56—60
MITEN PITÄÄ ÄÄNESTÄÄ PIETARIN VAALEISSA? (<i>Kenelle ovat eduksi tarut mustasotnialaisvaarasta?</i>)	61—66
ENNAKKOTIETOJA MOSKOVAN VAALEISTA	67—68
POLIITTINEN LIDVALIADI	69—71
PIETARIN TYÖVÄENKUURIASSA TOIMITETTujen VAALIEN TULOKSET	72—78
PIETARIN KAUPUNGIN MOSKOVAN PIIRIN SELOSTUKSESTA II DUUMAN VAALEISTA	79—80
ERÄITÄ TIETOJA VAALEISTA TYÖVÄENKUURIASSA ETELÄVENÄJÄLLÄ	81—83
PIETARIN VAALIEN MERKITYS	84—89

ESIPUHE K. MARXIN L. KUGELMANNILLE KIRJOITAMIEN KIRJEIDEN VENÄJÄNNÖKSEEN	90—98
TOINEN DUUMA JA VALLANKUMOUKSEN TOINEN AALTO	99—104
PIETARIN VAALIEN TULOKSET	105—112
ALUSTUS PIETARIN JÄRJESTÖN KONFERENSSISSA DUUMAKAMPPAILUA JA DUUMATAKTIIKKAA KOSKEVASTA KYSYMYKSESTÄ. <i>Lyhyt sanomalehtiselostus</i>	113—118
Loppulausunto	117
PÄÄTÖSLAUSELMAEHDOTUKSET VSDTP:n VIIDENNELLE EDUSTAJAKOKOUKSELLE	119—130
1. Demokraattisen vallankumouksen nykyvaiheesta	121
2. Suhtautumisesta porvarillisiin puolueisiin	122
3. Proletariaatin luokkatehtävistä demokraattisen vallankumouksen nykyvaiheessa	124
4. Sosialidemokratian taktiikasta Valtakunnanduumassa	125
5. Joukkojen taloudellisen kurjuuden ja taloudellisen taistelun kärjistymisestä	127
6. Puolueettomista työväenjärjestöistä proletariaatin keskuudessa ilmenevän anarko-syndikalistisen virtauksen yhteydessä	128
VSDTP:n TAKTIikka VAALIKAMPPAILUN AIKANA. „ <i>L'Humanité</i> ” avustajalle annettu haastattelu helmikuun 17 (maaliskuun 2) pnä 1907	131—137
TOISEN VALTAKUNNANDUUMAN AVAAMINEN	138—141
TOINEN DUUMA JA PROLETARIAATIN TEHTÄVÄT	142—146
ENSIMMÄINEN TARKEÄ ASKEL	147—150
PIKKUPORVARILLINEN TAKTIikka	151—154
KAHTIAJAON JÄRJESTÄJÄT TULEVASTA KAHTIAJAKAANTUMISESTA	155—157
OPPORTUNISMIN TAKTIIKKASTA	158—163
BOLSHEVIKIT JA PIKKUPORVARISTO	164—168
PIAKKAIN TAPAHTUVA DUUMAN HAJOTTAMINEN JA TAKTIikka-KYSYMYKSET	169—173
KADETIT JA TRUDOVIKIT	174—177
STOLYPININ JULISTUKSEN JOHDOSTA. <i>Vetoimuksen luonnos</i>	178—180
DUUMAN VAALIT JA VENÄJÄN SOSIALIDEMOKRATIAN TAKTIikka	181—191

VALLANKUMOUKSELLISEN SOSIALIDEMOKRATIAN TOIMINTA-OHJELMA	192—202
I	192
II	197
MITEN EI PIDÄ KIRJOITAA PÄÄTÖSLAUSELMIA	203—226
Jälkilauseeksi	225
HUOMAUTUS EESTILÄISTEN SOSIALIDEMOKRAATTIEN PÄÄTÖSLAUSELMASTA	227
SOPIMUSPERUSTEET	228—232
MENSHEVIKKIEN TAKTILLINEN TOIMINTAOHJELMA	233—248
PUHE TOISESSA VALTAKUNNANDUUMASSA AGRAARIKYSYMYKSESTÄ. LUONNOS	251—283
HYVIN SILITTAVÄT, MUTTA VASTEN KARVAA	284—289
DUUMA JA BUDJETIN VAHVISTAMINEN	290—295
KÄKI KUKKOA NÄIN YLISTÄÄ...	296—299
INTELLIGENTIT SOTIVAT INTELLIGENSSIN HERRUUTTA VASTAAN	300—303
KIUKKUISTA NEUVOTTOMUUTTA (<i>Kysymykseen työväen edustajakokouksesta</i>)	304—317
AGRAARIKYSYMYKS JA VALLANKUMOUKSEN VOIMAT	318—321
ANEEMINEN DUUMA ELI ANEEMINEN PIKKUPORVARISTO	322—325
VOITONRIEMUISAA TYPERYYTTÄ ELI KADETTIMIELISIÄ ESERRIÄ	326—329
SOSIALIDEMOKRAATTINEN RYHMÄ JA HUHTIKUUN 3. PÄIVÄ DUUMASSA	330—333
VENÄJÄN VALLANKUMOUKSEN VOIMA JA HEIKKOUS	334—342
I	334
II	339
ESIPUHE KIRJAN „J. Ph. BECKERIN, J. DIETZGENIN, F. ENGELSIN, K. MARXIN YNNÄ MUIDEN KIRJEITÄ F. A. SORGELLE YNNÄ MUILLE” VENÄJÄNKIELISEEN PAINOKSEEN	343—363
Sosialidemokratian intelligenttiopportunistin klassillinen arviointi	355
DUUMA JA VENÄJÄN LIBERAALIT	364—368
FR. MEHRING TOISESTA DUUMASTA	369—376
Saksalainen liberalismi ja Venäjän Duuma	370

LARIN JA HRUSTALJOV	377—381
UUDELLEENJÄRJESTÄMINEN JA KAHTIAJAON POISTAMINEN PIETARISSA	382—390
YLEISKANSALLISEN VALLANKUMOUKSEN KYSYMYKSESTÄ	391—395
VENÄJÄN SOSIALIDEMOKRAATTISEN TYÖVÄENPUOLUEEN SOTI- LAS- JA TAISTELUJÄRJESTÖJEN MARRASKUUN KONFERENSSIN PÖYTÄKIRJOJEN JOHDOSTA	396—405
SELOSTUS VSDTP:n V EDUSTAJAKOKOUKSELLE KAHTIAJAKAAN- TUMISESTA PIETARISSA JA SIIHEN LIITTYVÄSTÄ PUOLUE- OIKEUDEN JÄRJESTÄMISESTÄ	406—423
I. Leninin puolustuspuhe (eli syytöspuhe Keskusko- mitean menshevististä osaa vastaan) puolue- oikeudessa	408
II. Lyhyt konsepti Pietarissa tapahtuneen kahtia- jakaantumisen tositahtumien historiasta	420
VSDTP:n V EDUSTAJAKOKOUS. Huhtikuun 30 — toukokuun 19 (toukokuun 13 — kesäkuun 1) pñä 1907	425—477
1. PUHE EDUSTAJAKOKOUKSEN PÄIVÄJÄRJESTYKSESTÄ KÄY- TYJEN KESKUSTELUJEN AIKANA TOUKOKUUN 2 (15) PñÄ	427
2. PUHE KESKUSKOMITEAN TOIMINTASELOSTUKSEN JOH- DOSTA TOUKOKUUN 4 (17) PñÄ	430
3. PUHE DUUMARYHMÄN TOIMINTASELOSTUKSEN JOHDOSTA TOUKOKUUN 8 (21) PñÄ	436
4. TOSIASIOIHIN PERUSTUVA ILMOITUS TOUKOKUUN 10 (23) PñÄ	441
5. ILMOITUS TOUKOKUUN 11 (24) PñÄ.....	443
6. SELOSTUS SUHTAUTUMISESTA PORVARILLISIIN PUOLUEI- SIIN TOUKOKUUN 12 (25) PñÄ	444
7. LOPPULAUSUNTO SELOSTUKSEEN SUHTAUTUMISESTA PORVARILLISIIN PUOLUEISIIN TOUKOKUUN 14 (27) PñÄ	457
8. PUHE SUHTAUTUMISESTA PUOLALAISTEN PÄÄTÖSLAU- SELMAEHDOTUKSEEN PORVARILLISISTA PUOLUEISTA TOUKOKUUN 15 (28) PñÄ	463
9. VÄITTEITÄ TROTSKIN KORJAUSEHDOTUKSIA VASTAAN, JOTKA TÄMÄ EHDOTTI TEHTÄVÄKSI EDUSTAJAKOKOUKSEN HYVÄKSYMÄÄN PORVARILLISIIN PUOLUEISIIN SUHTAUTU- MISTA KOSKEVAAN BOLSSHEVIKKIEN PÄÄTÖSLAUSELMAAN TOUKOKUUN 15—16 (28—29) PñÄ	467
10. VÄITTEITÄ MARTOVIN KORJAUSEHDOTUKSIA VASTAAN, JOTKA TÄMÄ EHDOTTI TEHTÄVÄKSI PORVARILLISIIN PUO- LUEISIIN SUHTAUTUMISTA KOSKEVAAN BOLSSHEVIKKIEN PÄÄTÖSLAUSELMAAN TOUKOKUUN 16 (29) PñÄ	468

11. VAIITTEITA MARTYNOVIN KORJausehdotuksia vastaan, JOTKA TAMÄ EHDOTTI TEHTÄVÄKSI PORVARILLISIIN PUOLUEISIIN SUHTAUTUMISTA KOSKEVAAN PÄÄTÖSLAUSELMAAN TOUKOKUUN 16 (29) PNA	470
12. VALTAKUNNANDUUMAA KOSKEVAA PÄÄTÖSLAUSELMAA LAATIVAN VALIOKUNNAN SELOSTUS TOUKOKUUN 18 (31) PNA	472
13. KESKUSKOMITEAAN VALITTUJEN UUSINTAAANESTYKSESTÄ KÄYDYN Keskustelun aikana tehtyjä huomautuksia TOUKOKUUN 19 (KESÄKUUN 1) PNA	477
SUHTAUTUMINEN PORVARILLISIIN PUOLUEISIIN	478—499
I	479
II	490
III	496
<i>Huomautuksia</i>	501—522
<i>Tietoja V. I. Leninin elämästä ja toiminnasta</i>	523—534

KUVAT

„Zrenije” lehden 1. numeron etusivu.— V. 1907	33
„Rabotshi” lehden 2. numeron etusivu.— V. 1907	143
Ensimmäinen sivu V. I. Leninin käsikirjoituksesta „Puhe toisessa Valtakunnanduumassa agraarikysymyksestä. Luonnos”.— V. 1907	249
„Nashe Eho” lehden 2. numeron etusivu.— V. 1907	291

Karjalan ASNT
Kulttuuriasian ministeriön
Poligrafizdatin
Sortavalan kirjapaino

Sortavala, Karjalankatu, 32
